BISKUPSKÉ GYMNÁZIUM, ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA BOHOSUDOV
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G

Verze č. 7 platná od 1. 9. 2022, č. j. 0109/2022; dodatek platný od 1. 9. 2024

„Být učitelem znamená být tvůrcem krásy, lásky a lidskosti.“ J. A. Komenský

Společná část

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE:

Předkladatel:
Název školy: **Biskupské gymnázium, Základní škola a Mateřská škola Bohosudov**
IZO 108 037 738
IČ 70901619
Adresa: Koněvova 100, 417 42 Krupka 1
Ředitelka: **Mgr. Bc. Jana Pucharová**
Kontakty:
Telefon: 417 861 392, 417 862 507
E-mail: info@bgbzs.cz
www.bgbzs.cz
Jméno koordinátorů ŠVP: Mgr. Věra Pavlátová, Ph.D.
Mgr. Ivana Svobodová

Zřizovatel:
Název: **Biskupství litoměřické**
IČ 00445126
Kontakt: generální vikář, Telefon: 416 707 520, Fax**:** 416 731 454
e-mail: generalni.vikar@dltm.cz
Adresa: Dómské náměstí 1, 412 88 Litoměřice
Telefon: 416 707 511
Fax: 416 707 524
Email: ordinariat@biskupstvi-ltm.cz
www.dltm.cz, www.biskupstvi-ltm.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022 verze č. 7; dodatek platný od 1. 9. 2024
Podpis ředitele, razítko školy: Mgr. Bc. Jana Pucharová

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Vize školy:

Biskupské gymnázium, Základní škola a Mateřská škola Bohosudov funguje jako vzdělávací, výchovné a kulturní centrum obce Krupka (leží v Ústeckém kraji, okres Teplice, cca 12000 obyvatel), které nabízí celkový osobnostní rozvoj člověka od předškolního vzdělávání, prvního stupně základní školy přes druhý stupeň ZŠ a nižší gymnázium ke třetímu stupni – vyššímu gymnáziu zakončenému maturitní zkouškou. Věnuje se i mimoškolním aktivitám mládeže a podporuje celoživotní vzdělávání občanů Krupky. Specifikou školy (cca 450 žáků) je **osobní přístup ke každému žákovi a výuka takřka v rodinném prostředí.** Oblíbené je i projektové a tematické vyučování (se zaměřením na ekologii, etickou výchovu, multikulturní výchovu, finanční gramotnost…), a také komunitní a charitativní akce pro veřejnost (Velikonoční a Vánoční jarmarky, vystoupení pěveckých i divadelních souborů, festival Bohosudovská nota, Charitativní běh Krupkou …), které se již staly součástí koloritu našeho města.

Škola funguje jako **komunitní škola**, získala již titul **Ekoškola, Etická škola stříbrného stupně, Škola udržitelného života a Škola udržitelného rozvoje Ústeckého kraje.** Komunitní škola pomáhá v době, kdy lidé ztrácejí sounáležitost s místem, kde žijí, toto napravit. Naše škola nabízí svým žákům zájmové kroužky (dramatický, sportovní, pěvecký, ekologický, finanční gramotnosti, keramický, tvůrčí, vaření…), tematické pobyty, angažuje se v ekologických projektech (třídění odpadu, úspora energie, vylepšení životního prostředí v Krupce…), ale spolupodílí se i na sportovním, kulturním a zájmovém vyžití ostatních občanů Krupky. Je připravena reagovat na jejich potřeby a přání – zajišťuje vzdělávání (počítačové, jazykové, dějepisné, v oblasti finanční gramotnosti, v oblasti inkluze), sportovní, kulturní a ekologické aktivity; podporuje i různé tvůrčí, řemeslné nebo umělecké vlohy případných zájemců. Ve spolupráci s Městem Krupka škola pořádá tematicky zaměřené jarmarky pro širokou veřejnost, divadelní představení našich dramatických kroužků, koncerty a festivaly za účasti našich pěveckých sborů,

spolupořádá charitativní projekty (Charitativní běh Krupkou, jehož výtěžek putuje teplické nemocnici či organizaci Debra ČR; sbírky pro charity a nadace).

Naše škola má příležitost stát se tím, čím byla škola vždy, tedy centrem kultury a vzdělávání obce. Je to možnost, jak děti a mládež v dnešní nelehké době podchytit i v odpoledních hodinách i o víkendu, dospělé naučit vstřícnosti a schopnosti komunikovat mezi sebou, akceptovat přítomnost druhého, naučit společnost finanční gramotnosti, ale i dovednosti komunikovat se seniory, s postiženými, s členy jiných etnik a podobně.

Dáváme šanci každému, kdo ji potřebuje a kdo o ni stojí.

STANOVENÍ VIZE ŠKOLY:

1. **Podpora stávajících aktivit** – Ekoškola, Etická škola, výuka metody SPS MUDr. Smíška, komunitní aktivity, podpora inkluze, vrstevnického vzdělávání, MIU, charitativní aktivity, projektová a tandemová výuka, BOV
2. **Rozvoj komunitní školy**
3. **Podpora aktivizačních výukových metod** - matematika s Hejného prvky – motivace pro žáky; MIU zavést na 1. stupni ZŠ do výuky; zavést etické bloky do výuky na gymnáziu; SPS metodu MUDr. Smíška zavést do výuky TV; rehabilitační cvičení pro vybrané žáky a zájemce
4. **Podpora odbornosti učitelů i žáků** - pedagogové v oblasti ICT (digitální kompetence); všichni učitelé matematiky zavedou klasickou výuku matematiky s prvky Hejného metody; zavést volitelný předmět „Základy ekonomiky a managementu“; DVPP pedagogů v oblasti cizích jazyků; Ochutnávka MIU pro nové kolegy; pravidelné schůzky v předmětových komisích – ne jen formální s výměnou zkušeností; vzájemné hospitace; zahraniční stáže pedagogů; stáže žáků v praxi - vyšší gymnázium
5. **Materiální zabezpečení** - úprava venkovních prostor – hřiště, zahrada, oplocení a úprava přízemní chodby; oprava „Špitálu“; renovace tělocvičny; vybudování výtahu, multifunkční učebny a dalších odborných učeben, nové jídelny a nových šaten; vlastní automobil na přepravu stravy; pokrýt Wi-Fi celou školu; kamerový venkovní systém
6. **Využití sponzoringu**

7. **Partnerství s tuzemskými i zahraničními školami** - výměnné pobyty, výměna učitelů – např. Německo
8. **Evaluace** - průběžně dotazníky a ankety pro rodiče a zákonné zástupce, jasná pravidla pro žáky, zákonné zástupce a PP

2.2 Vznik školy:

Naše škola navazuje na tradici starších jezuitských gymnázií sídlících na tomtéž místě, jedná se o jedno z nejstarších gymnázií v České republice. První jezuitské gymnázium bylo v Bohosudově založeno v roce 1679. Jeho činnost byla ukončena s rozpuštěním jezuitského řádu v roce 1773, ovšem v roce 1853 bylo gymnázium obnoveno jako Biskupské gymnázium Bohosudov, bylo německojazyčné a výuky se opět chopili jezuité. Další přerušení výuky přinesla druhá světová válka. Škola byla obnovena jako českojazyčná v roce 1947, ale v roce 1950 komunistický režim gymnázium opět zrušil a zřídil v něm internační tábor pro řeholníky. Poté v objektu sídlila nejprve československá (1952 – 1968) a posléze sovětská (1968 – 1991) armáda.

V roce 1993 bylo gymnázium opět obnoveno biskupem J. Kouklem (velkou zásluhu měl i P. Josef Cukr) a funguje dodnes. V roce 1995 při něm vznikla i Základní škola při Biskupském gymnáziu Bohosudov, která byla původně organizačně jeho součástí, od roku 2002 formálně samostatným subjektem, v roce 2010 se opět školy sloučily v jeden subjekt – Biskupské gymnázium a Základní školu Bohosudov, který se v roce 2012 rozšířil ještě o Mateřskou školu.

2.3 Umístění školy:

Škola sídlí v areálu Biskupství litoměřického, který má od biskupství propůjčený. Areál se nachází ve středu města Krupka, v těsné blízkosti poutního kostela Sedmibolestné Panny Marie. Autobusem i osobní dopravou je to místo pro žáky školy dobře dostupné, vlaková zastávka je vzdálena přibližně 20 minut od školy.

2.4 Součásti školy:

Mateřská škola „Bohosudovský Korálek“

Základní škola – první a druhý stupeň + přípravná třída

Školní družina – pro žáky 1. stupně

Osmileté a čtyřleté gymnázium – BGB

Školní klub – pro žáky 2. stupně a nižšího stupně gymnázia

Středisko volného času – pro žáky starší 15 let a veřejnost

Školní jídelna – výdejna

2.5 Velikost školy:

Celková kapacita školy je cca 564 žáků. Pro základní školu max. 240 žáků, pro osmiletý a čtyřletý vzdělávací program gymnázia 300 (200 + 100) žáků ~~a~~ pro mateřskou školu 24 dětí.

Tato kapacita zajišťuje škole rodinnou atmosféru, osobní přístup pedagogů, zamezuje anonymitě žáků a vytváří předpoklady pro bezpečné prostředí, vhodné pro rozvoj osobnosti žáka.

2.6 Vybavení školy:

2.6.1 Prostorové a materiální podmínky:

Škola má k dispozici budovy, které jsou jí propůjčeny zřizovatelem školy. V budovách jsou kmenové učebny, odborné učebny jazyků, chemie a fyziky, informatiky, hudební výchovy, výtvarné výchovy. Odborné učebny a kmenové třídy jsou všechny vybaveny počítačem, připojením k internetu, dataprojektorem a některé interaktivní tabulí, případně další digitální technikou. Dále je zde k dispozici chemická a biologická laboratoř, hudební sál, taneční sál, multimediální učebna s interaktivní tabulí, místnost pro komunitní aktivity, výuková kuchyňka a dvě tělocvičny. V areálu školy jsou vybudovány také přírodní učebny a jezírko, podporujeme venkovní učení.

Pro žáky je přístupný internet, školní knihovna, kopírovací zařízení, kantýna a místnosti Školního klubu a Střediska volného času, sloužící k odpočinkovým a relaxačním aktivitám.

Kmenové třídy jsou prostorné, většinou vybaveny moderním výškově stavitelným nábytkem, na 1. stupni základní školy doplněny kobercem. Úprava tříd je estetická, objevují se v nich výukové tabule a vhodně upravené nástěnky. Prostorové uspořádání tříd a pracovních míst respektuje nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. K výuce tělesné výchovy se využívá dvou tělocvičen, přilehlého hřiště a také městský atletický stadion, případně plavecká hala. Kabinet tělesné výchovy je vybaven dostatkem rozličných pomůcek a tělocvičného nářadí.

Hudební výchova a Estetická výchova hudební se vyučuje v odborné učebně ve 4. nadzemním podlaží, na 1. stupni také v kmenových třídách.

Pro výuku laboratorních prací využívají žáci laboratoře, při výuce pracovních činností je možné používat výukovou kuchyňku, venkovních prostor a provizorní keramické dílny.

Školní družina využívá specializovanou prostornou místnost v přízemí budovy a místnost ve 4. nadzemním podlaží, od září 2024 i bývalou učebnu rétoriky. Je tu umístěn klavír, PC s připojením na internet a další digitální technika. K pobytům venku může využívat (a také často využívá) školní pozemek, který je dostatečně velký, jsou na něm instalovány herní prvky a na kterém je možno věnovat se mnoha různým činnostem. Družina je dobře vybavena jak nábytkem, tak výtvarným a jiným materiálem.

Mateřská škola využívá místnosti ve 2. nadzemním podlaží. Má zde vybudované zázemí k hrám, aktivitám i k odpočinku, a také je zde výdejna obědů a svačin pro děti z mateřské školy, počítač s připojením na internet a další digitální technika.

Školní klub využívá celé jedno podlaží školy, ale také tělocvičnu – k zájmovým činnostem. Smyslem Školního klubu a Střediska volného času je nabídnout žákům nejen prostor pro přípravu na vyučování před dopoledním vyučováním a pobyt ve škole v době mezi dopoledním a odpoledním vyučováním, ale také bohatou činnost mimoškolní, ať jsou to zájmové kroužky nebo jen relaxace.

Pro hovory učitelů se žáky nebo se zákonnými zástupci žáků a pro školní poradenské pracoviště je v budově školy vyhrazena místnost určená k těmto nerušeným důvěrným hovorům a komunitním kruhům.

Pro přípravu na vyučování mají učitelé a vychovatelé k dispozici v každém kabinetě dostatek počítačů s připojením na internet, také kopírovací zařízení a další potřebnou techniku včetně digitální. Kabinety jsou účelně a dostatečně vybaveny, v každém kabinetu je rychlovarná konvice, na škole jsou k dispozici dále lednice a mikrovlnné trouby.

Žáci školy se mohou společně při práci i odpočinkových aktivitách setkávat za přítomnosti dozoru v několika prostorech, a to ve volném prostoru určenému k relaxaci ve 4. nadzemním podlaží, v sále ve 4. nadzemním podlaží, v tělocvičnách školy a ve školní kapli. K setkávání využívají žáci při dobrých povětrnostních podmínkách i školní pozemek, který je uzpůsoben k mnoha činnostem, funguje i jako Přírodní učebna.

Žáci i učitelé mají ve škole možnost občerstvit se v kantýně, kde si mohou zakoupit zdravou stravu. Na obědy mohou chodit žáci i učitelé do vedlejší výdejny, kam se dováží strava ze školní jídelny jiného školského subjektu. Mateřská škola má výdejnu svačinek a obědů umístěnu ve 2. nadzemním podlaží školy.

Na škole jsou v obou tělocvičnách, v laboratořích a ve sborovně školy umístěny lékárničky, pravidelně doplňované zdravotnickým materiálem. V případě náhlé nevolnosti mohou žáci odpočívat v sekretariátu pod dohledem pracovníků školy a je neprodleně zavolána pomoc zákonných zástupců žáků nebo lékaře. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou proškoleni v první pomoci.

Ve škole je ředitelna, sekretariáty, sborovny a kabinety pro práci a odpočinek pedagogů, nepedagogičtí pracovníci mají k dispozici skromné podmínky v zázemí školy. Školníci mají k dispozici dobré vybavení technikou. Všichni pracovníci, kteří mají nárok na ochranné pomůcky a oděvy, je pravidelně čerpají.

Pomůckami a učebnicemi včetně je škola moderně a dobře vybavena, ve velké míře se využívá k výuce digitální technika včetně připojení k internetu, jako jsou interaktivní tabule, dataprojektory, tablety, telefony apod.

2.6.2 Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy:

Děti z MŠ a žáci 1. – 3. třídy ZŠ odkládají oděv a obuv v šatnách, žáci ostatních tříd mají přiděleny šatní skříně, které jsou umístěny v přízemních šatnách školy. Na tělesnou výchovu se žáci 1. – 3. třídy převlékají ve třídách, kde mají uložen úbor, žáci 4. a 5. třídy se převlékají odděleně chlapci a dívky (ve třídě a v šatně), žáci ostatních tříd se převlékají v šatnách před tělocvičnami.

Počty prostor pro osobní hygienu jsou dostačující a vybaveny velmi pěkně. Hygiena dětí, žáků a dospělých probíhá odděleně, v každém podlaží je umístěno hygienické zázemí pro žáky (muži, ženy) a zaměstnance, ve 3. a 4. nadzemním podlaží je k dispozici vždy jedna toaleta pro invalidy, jeden bidet a sprchový kout. Děti a pracovníci z MŠ mají prostor pro osobní hygienu vybudován ve 2. nadzemním podlaží. K dispozici je teplá i

studená voda, dávkovače tekutého mýdla a zásobníky s papírovými ručníky. Ve třídách jsou u umyvadel instalovány zásobníky s papírovými ručníky. V prostorách tělocvičny, v zázemí technických zaměstnanců a kuchařek jsou k dispozici sprchy.

Všechny kmenové i odborné učebny odpovídají hygienickým normám z hlediska množství dopadajícího přirozeného a umělého světla na pracovní plochy žáků. Učebny jsou vybaveny žákovským nábytkem v několika velikostech nebo ve variantě s nastavitelnou výškou židlí i pracovní plochy.

Na škole se učí podle zásad střídání vzdělávání a přestávek v práci. Při sestavování rozvrhu hodin respektují pracovníci školy věk žáků a hygienu učení – umístění hodin s nárokem na velké soustředění v rozvrhu.

Žáci na 1. stupni mohou k neformálnímu odpočinku využívat v učebnách prostor na koberci. Ostatní žáci mohou k odpočinku o přestávkách využívat učebny, procházet se po prostorných chodbách, využívat v době mezi dopoledním a odpoledním vyučování pobytu venku nebo v odpočinkových prostorech ve školní družině či školním klubu. V ranních hodinách a v odpoledních hodinách jsou vyhrazeny hodiny, kdy mohou využívat učebnu informatiky, celý den se mohou pohybovat v době volna v klubových prostorech.

Pitný a stravovací režim je zajištěn kantýnou, stravováním ve školní výdejně a žáci navštěvující školní družinu mohou využívat i nápojů připravovaných přímo pracovnicemi školní družiny. Každý žák má svoji nádobu na tekutiny. Ve školním klubu je umístěna varná konvice, již může žák použít v přítomnosti dozoru.

Všechny hygienické zásady jsou v plném rozsahu dodržovány (větrání, osvětlení, výška nábytku a další) a pravidelně kontrolovány vedením školy a pracovníky KHES.

V celém areálu školy je přísný zákaz kouření a požívání alkoholu a jiných návykových a škodlivých látek. Je zpracován traumatologický plán, minimální preventivní program a zásady bezpečnosti. V celé škole jsou zajištěny dozory nad žáky. Žáci i zaměstnanci školy jsou každoročně proškolováni v zásadách bezpečnosti práce.

2.6.3 Psychosociální podmínky:

Na škole se snaží všichni pracovníci zajistit co možná nejotevřenější přátelské prostředí pro pohodu, otevřené vztahy mezi dospělými a žáky. Všichni pedagogové se snaží dobře připravit žáky pro další studium a praxi, ale také posilovat vzájemnou úctu, toleranci, uznání, empatii, spolupráci a pomoc druhému, sounáležitost s třídou a školou. Na škole se v souladu s naší vizí snažíme o budování komunity na principech svobody, odpovědnosti, stability společných pravidel, spravedlnosti, spolupráce, ochranou před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

2.7 Charakteristika pedagogického sboru:

Na škole působí jak pedagogičtí pracovníci, tak technicko-hospodářští pracovníci, kteří zajišťují administrativu, úklid a drobné opravy na škole. Pedagogický sbor je složen z ředitele školy, ze zástupců ředitele, z vychovatelek školní družiny, z vychovatelů školního klubu, z učitelek mateřské školy, z vyučujících 1. stupně ZŠ a přípravné třídy, z vyučujících 2. stupně, z vyučujících 3. stupně a z asistentek pedagoga (počet podle potřeby). Počty pracovníků se mění vzhledem k aktuální situaci ve škole. Někteří učitelé 2. a 3. stupně mají na škole pouze částečný úvazek s ohledem na jejich zaměření – některé jazyky, jako je italský, latinský, španělský, francouzský jazyk apod.

Kvalifikovanost pedagogických pracovníků je na vynikající, 100 % úrovni. Všichni pedagogičtí pracovníci si dále svou kvalifikaci zvyšují dalším studiem, školeními a kurzy (dálkové, kombinované a e-learningové formy vzdělávání VŠ i jiných organizací s akreditací MŠMT, samostudium, doktorské studium). V DVPP mají pracovníci školy ze strany vedení maximální podporu, DVPP je zaměřeno na rozvoj poznatků a dovedností v rámci aprobačních předmětů, v oblasti pedagogiky a psychologie, ve vyučovacích strategiích, v rozvoji znalostí v oblasti informatiky či na zvyšování kvalifikace – aktuální plán DVPP je aktualizován pro každý školní rok a uložen v dokumentaci školy.

Výchovná poradkyně se zabývá vzdělávacími problémy žáků (včetně žáků se SVP), spolu s metodiky prevence rizikového chování řeší problémy tohoto typu, se žáky 8. – 9. třídy a paralelní třídou na nižším gymnáziu a se zákonnými zástupci řeší jejich budoucí vzdělávání.

Speciální pedagog koordinuje práci výchovné poradkyně, diagnostikuje SVP žáků, stanovuje individuální plány podpory, zajišťuje individuální práci s žáky, zajišťuje speciální pomůcky a didaktické materiály, spolupracuje s PPP a SPC.

Ve volbě dalšího vzdělávání a povolání je maturantům a ostatním žákům na vyšším gymnáziu nápomocný kariérový poradce.

Metodici prevence rizikového chování řeší problémy výchovné, kázeňské, sociálně-patologické; řídí se Minimálním preventivním programem na příslušný školní rok. Spolu se zástupci školy, výchovným poradcem, speciálním pedagogem a s třídními učiteli se zabývají sociálním klimatem jednotlivých tříd.

Na škole pracují pracovníci, kteří jsou pověřeni koordinací environmentální výchovy, etické výchovy, informatiky a pracovníci, kteří koordinují ŠVP a jeho implementaci do života školy.

Všichni pedagogičtí pracovníci se snaží udržet ve škole příjemnou, otevřenou a činorodou atmosféru. K otevřenému vztahu s vedením školy slouží školní parlament, který se pravidelně schází a řeší problémy a připomínky žáků.

2.8 Školní poradenské pracoviště

Úkolem Školního poradenského pracoviště (ŠPP) je poskytovat komplexní služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům v souladu s vyhláškou 197/2016 o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. S veškerými informacemi poskytnutými v rámci činnosti ŠPP je nakládáno v souladu se zákonem č.101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a v souladu s GDPR.

K hlavním cílům ŠPP patří iniciace aktivit vedoucích k vylepšení sociálního klimatu školy, k posílení pozitivních vztahů mezi všemi subjekty školy, k rozšíření oblastí primární prevence a zkvalitnění péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, a také iniciace aktivit v oblasti kariérového poradenství.

Aktivity ŠPP zajišťuje výchovný poradce, kariérový poradce, pedagog zaměřený na speciální pedagogiku a školní metodici prevence.

ŠPP naplňuje především tyto cíle:

- pracovat se všemi subjekty školy a vytvořit tak širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti a sociálně nežádoucích jevů,
- sledovat účinnost preventivních programů aplikovaných školou a vytvořit metodické zázemí pro jejich vytváření a realizaci, sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
- evidovat, dále s nimi pracovat a archivovat doporučení a jiné zprávy (např. z PPP, SPC)
- poskytovat kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění,
- připravit podmínky a rozšířit možnosti inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- vybudovat příznivé sociální klima pro inkluzi kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole,
- posílit průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s neprospěchem a vytvořit předpoklady pro jeho snižování,
- prohloubit včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
- poskytovat metodickou podporu učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů vzdělávání do školních vzdělávacích programů,
- prohloubit a zlepšit spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci,

• integrovat poradenské služby poskytované školou se službami školských poradenských zařízení (zejm. PPP, SPC, střediska výchovné péče) a jinými institucemi.

Veškerá dokumentace pracovníků ŠPP o svých činnostech je vedena v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů a je archivována.

Členové školního poradenského pracoviště:

- **Výchovný a kariérový poradce**

Výchovně-poradenská oblast

- věnuje se péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- poskytuje poradenskou činnost žákům a jejich zákonným zástupcům v případě školních neúspěchů
- řeší výchovné problémy žáků
- pomáhá rodičům dětí při navázání spolupráce s odborníky ve školských poradenských zařízeních (KPPP, SPC…)

Kariérové poradenství

- poskytuje poradenskou činnost k volbě povolání a k dalšímu studiu
- informuje o studijních možnostech na středních, vysokých a VOŠ školách
- pomáhá s vyplněním přihlášek ke studiu na střední a vysoké škole, zápisových lístků, v odvolacím řízení
- spolupracuje se středními a vysokými školami a jejich zřizovateli v rámci náboru studentů
- eviduje a informuje o různých náborových akcích (Dny otevřených dveří, „Gaudeamus“, „Šance“…)

- **Školní metodik prevence**
  - věnuje se prevenci rizikových jevů a chování dětí a žáků
  - tvoří a realizuje Minimální preventivní program
  - spolupracuje se zákonnými zástupci, ostatními pedagogy a peer aktivisty
  - zajišťuje peer programy
  - koordinuje a kontroluje plnění primární prevence
  - pomáhá zajišťovat specializované programy Pedagogicko - psychologické poradny, SPC a jiných organizací

- **Školní speciální pedagog**
  - ve spolupráci s třídními učiteli vyhledává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky mimořádně nadané
  - pracuje se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami individuálně i skupinově (předmět speciálně pedagogické péče, intervence)
  - poskytuje konzultace a metodickou pomoc zákonným zástupcům žáků a pedagogickým pracovníkům včetně asistentek (případně asistentů) pedagoga
  - vytváří podmínky k maximálnímu využití potenciálu žáka a poskytuje podporu pro žáky vyžadující podpůrná opatření v průběhu vzdělávání (plány pedagogické podpory, individuální vzdělávací plány, kompenzační pomůcky)

- vyhodnocuje účinnost aplikovaných podpůrných opatření, dle potřeby navrhuje a realizuje úpravy
- zajišťuje speciální pomůcky a didaktické materiály pro žáky s PO i pro vyučující
- provádí diagnostické a kontrolní činnosti v prostředí školy
- účastní se pravidelných konzultací s pracovníky školních poradenských zařízení (PPP, SPC)

2.9 Dlouhodobé projekty:

1. Škola má zpracovaný dlouhodobý program metodiky prevence rizikového chování – je to systematický preventivní program výchovy ke zdravému životnímu stylu a zdravému společenství, ve kterém nejsou přítomny drogy, alkohol, kouření, gamblerství a další závislosti, šikana a podobně. Škole byl udělen titul „Etická škola stříbrného stupně“.
2. Škola má pro gymnázium zpracovaný dlouhodobý plán ŠAP – Školní akční plán rozvoje vzdělávání a Strategický plán rozvoje školy. ŠAP je zpracován a využíván pro tyto strategické oblasti: Rozvoj kariérového poradenství, Podpora polytechnického vzdělání, Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, Rozvoj škol jako center celoživotního učení, Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů, Podpora inkluze, Jazykové a ICT vzdělávání včetně potřeb infrastruktury, Rozvoj čtenářské gramotnosti, Rozvoj matematické a finanční gramotnosti, Klima komunitní školy.
3. Součástí programu prevence je také osobnostní a sociální rozvoj žáka. Škola nabízí svým žákům možnost účasti na stmelovacích a vzdělávacích kurzech a pobytech organizovaných školou.
4. Součástí pravidelného chodu školy jsou také duchovní promluvy a zamyšlení, zejména v době církevních svátků.

5. Škola má také program exkurzní činnosti – jeho cílem je prohloubit a doplnit výuku teoretických předmětů. Exkurze se uskutečňují zpravidla po třídách nebo ročnících, vedoucím exkurze je učitel odborného předmětu, pedagogický doprovod většinou tvoří třídní učitel.
6. Tradiční a velmi oblíbené jsou i projekty Spolku Klíček, který pořádá každoročně (společně s vychovatelkami, asistentkami školy, ale i s absolventy školy) pro žáky i jejich zákonné zástupce řadu akcí, například Drakiádu, Rej strašidel, Bludičkový den, Mikulášskou nadílku, karnevaly, Velikonoční dílnu, Pálení čarodějnic, oslavu Dětského dne a zajímavé zážitkové i turistické výlety.
7. Dlouhodobě a úspěšně fungují na škole i pěvecké a divadelní soubory. Tyto soubory se zúčastňují různých soutěží, pořádají akce pro spolužáky, učitele i pro širokou veřejnost. Touto činností rozvíjejí klíčové kompetence žáků školy ve vzdělávací oblasti Umění a kultura.
8. Škola je dlouhodobě zapojena do mezinárodního programu Ekoškola – žáci společně s učiteli zlepšují provoz školy ve vztahu k životnímu prostředí v oblastech úspor energie, nakládání s odpady, šetření vodou a s úpravou prostředí školy. Škola je nositelkou titulů „Ekoškola“, „Škola pro udržitelný život“ a „Škola udržitelného rozvoje ÚK“. V rámci tohoto programu spolupracujeme i s dalšími Ekoškolami v regionu. Někteří žáci školy jsou členy Fridays for Future, jež se zabývá problematikou změn klimatu a energetickou krizí.
9. Škola má program EVVO – je to systematický program k ochraně životního prostředí a zdravého životního stylu, prostupuje všemi ročníky. Jeho součástí je již tradiční třídění odpadu, ale i pořádání projektových dnů s ekologickou tematikou, možnost ekologických pobytů a dalšího environmentálního vzdělávání, stávek za klima a podobně.
10. Škola navázala dlouhodobou spolupráci se Scholou ludus Tschechisch-deutscherBildungsverein e.V v Drážďanech. Pořádáme společné komunitní aktivity, divadelní představení, workshopy a přednášky v bilingvní rovině. Výstupem spolupráce je podpoření a formování zájmu žáků o národní tradice, patriotismus a o tvořivost, formování kvalitních mezilidských vztahů, učení spoluzodpovědnosti, empatii, toleranci, rozvoj sociálních, personálních a pracovních kompetencí, podpoření mediální výchovy a umožnění mezigenerační, mezikulturní a mezigenerační spolupráce.

11. Žáci, kteří naši školu ukončují (5. třída, 9. třída, maturanti), připravují pro sebe i pro ostatní rozlučkové večírky (Zahradní party, maturitní ples, maturitní večírek).

2.10 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a s veřejností:

Jednotné působení rodiny a školy založené na společných životních hodnotách a postojích je základem úspěšného výchovného systému.

Pro úspěšnou spolupráci mezi rodinou a školu jsou při škole zřízeny tyto instituce:

1. Školská rada – je devítičlenná, tvoří ji zástupci zřizovatele (3), pedagogického sboru (3) a zástupci zákonných zástupců žáků (zákonných zástupců žáků) či zletilých žáků (3). Jejím posláním je podílet se na správě školy, její pravomoci jsou vymezeny Školským zákonem v platném znění.
2. Spolek „Klíček“.

   „Klíček“ je nepolitická organizace, která sdružuje mládež, zákonné zástupce žáků a všechny přátele školy. Svou činností přispívá k rozvoji školy, podílí se na její činnosti, organizačně a finančně podporuje mimoškolní aktivity žáků školy. Vytváří zpětnou vazbu od zákonných zástupců žáků k vedení školy, a tím se bezprostředně podílí na vytváření dlouhodobé i krátkodobé koncepce školy a na řízení školy.

   V jejím čele stojí předseda, který svolává jednání Rady. Členy Rady jsou voleni zástupci jednotlivých tříd školy.
3. **Další formy spolupráce se zákonnými zástupci žáků**:
   - třídní rodičovské schůzky nejméně 2x ročně,

- schůzka se zákonnými zástupci žáků prvních ročníků – červen, září
- konzultační třídní schůzka – 1x za rok,
- funkční a neustále aktualizovaný systém informací „Bakaláři“ směrem k žákům, učitelům, vedení školy, zákonným zástupcům žáků
- neformální setkání podle potřeby a aktuálních možností (Zahradní párty či Letní akademie na konci školního roku, Maturitní ples, koncerty pěveckého sboru, divadelní představení, zájezdy, další komunitní akce školy, jarmarky apod.),
- o akcích školy, úspěších žáků a dalších otázkách, které jsou spojeny s životem školy, informují www stránky školy.

4. Spolupráce s žáky, žákovská samospráva:

Cílem žákovské samosprávy – Školního parlamentu – je vytvořit žákům, pokud mají zájem, prostor pro organizování jejich vlastních aktivit, umožnit jim snadněji se dovolat svých práv, vytvořit zpětnou vazbu od žáků směrem k pedagogům a vedení školy, umožnit žákům spolupodílet se na správě školy a učit žáky v praxi základům demokracie. Parlament zastupuje žáky, umožňuje jim komunikovat s vedením školy a demokratickou cestou hledat a nalézat řešení návrhů a případných problémů žáků. Je vytvořen v případě žádosti či zájmu žáků. Každá třída volí ze svého středu dva zástupce. V čele stojí předseda, který svolává a řídí jednotlivá zasedání parlamentu. Je mluvčím parlamentu a garantem akcí, které parlament (po projednání s vedením školy) organizuje. V roli koordinátora Školního parlamentu je zde metodik prevence.

Škola zpracovává k různým akcím i informační letáky a drobné brožury, a tím zvyšuje povědomost široké veřejnosti. Žáci školy pod vedením některých učitelů vydávají školní časopis Kompost a Kompostík. Zaměstnanci školy také informují o činnostech školy prostřednictvím různých médií – televize, tisk, internet.

5. Škola nabízí veřejnosti návštěvu školy ve Dnech otevřených dveří, ale zákonní zástupci žáků se mohou zúčastňovat i jiných akcí školy, některé akce jsou jim přímo určeny (vánoční besídka pro veřejnost, koncerty, akademie a vystoupení).

2.11 Spolupráce školy s dalšími organizacemi:

Naše škola při zajišťování rozvoje a akcí školy dlouhodobě spolupracuje s těmito organizacemi:

Logo, znak	Název organizace	Typ spolupráce	Logo, znak	Název organizace	Typ spolupráce
BISKUPSTVÍ LITOMĚŘICKÉ	Biskupství litoměřické, zřizovatel školy	-vedení, podpora -bohoslužby a duchovní setkání	MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY	MŠMT ČR	-vypisuje granty, akreditace
	Vikariát ústecký a teplický	-poutě, sympozia	ČHMÚ	ČHMÚ - Ústí nad Labem	-nabídka exkurzí, přednášek
LESY ČR	LESY ČR	-podpora v projektech	NADACE ČEZ	NADACE ČEZ	-podpora v projektech
	farnost Bohosudov	-bohoslužby a duchovní setkání		Česká křesťanská akademie	-semináře, kolokvia
esf	Evropský sociální fond v ČR a další fondy EU	- forma grantů	norway grants	Norské fondy	-projekt Rehabilitace BGB

Spolufinancováno Evropskou unií	Operační program JAK	- Oblast rozvoje lidských zdrojů - celoživotního učení, vývojové a inovační aktivity	ACET	Mezinárodní křesťanská organizace	-komplexní program prevence sociálně-patologických jevů na ZŠ a SŠ
Ústecký kraj	Krajský úřad Ústeckého kraje	-spolupráce zejména s odborem školství, mládež, sport, granty, ŽP		PPP Ústeckého kraje, například PPP v Teplicích	-poradenská činnost -SVP, chování a prevence rizikového chování
	KPPP Praha (Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna)	-služby v oblasti výchovy a vzdělávání		Sekce církevního školství ČBK	-sjednocování vnitřní legislativy
	Střední, základní a mateřské školy Úst. Kraje	-vzájemná spolupráce		Severočeská vědecká knihovna	-projekty, exkurze
AVE	Sběrný dvůr Teplice, Krásné Březno	-nabídka exkurzí, přednášek	SVS	čistírna odpadních vod Bystřany	-nabídka exkurzí, přednášek

	Město TEPLICE	-spolupráce s fondem na podporu kultury a sportu -spolupráce s: Regionálním muzeem,knihovnou, Domem kultury, Severočeskou filharmonií		Město KRUPKA	-jarmarky, hudební a divadelní festivaly, sportovní hry, Mariánské poutní slavnosti, využívání plavecké haly a stadionu, dopravního hřiště, možnost výjezdů do ozdravného areálu Chřibská
	Nadace Orlen Unipetrol	-podpora projektů a vědeckých táborů		Nadace Renovabis	-podpora církevního školství – projekty
	UJEP Ústí nad Labem	- nabídka přednášek pro žáky i učitele, organizace olympiád		Regionální rozvojová agentura Ústec. kraje	granty na projekty typu příhraniční spolupráce i projekty investiční
	Úřad práce Teplice	-problematika světa práce, zisk informací o právech a povinnostech zaměstnance i nezaměstnaného		Okresní soud Teplice	-poskytnutí právního minima formou besed, náslechy
	ČŠI – Česká školní inspekce	- náš kontrolní, ale i poradní orgán		NIDV NUOV	- pomoc při DVPP, při tvorbě ŠVP

	Výzkumný ústav pedagogický Praha	- pomoc při DVPP, při tvorbě ŠVP, projekty (např. koučování)		Metodické portály www.rvp.cz	- poradenská a konzultační činnost, DVPP
	Certifikace instruktáže školení k maturitě	- e-learningové studium		CERMAT	Testologie a evaluační nástroje
	DDM Teplice	-organizace olympiád a besed		DDM Ústí nad Labem	-organizace olympiád, besed a soutěží
	Regionální televize Ústeckého kraje	-pomáhá nám informovat veřejnost		Ústecký deník	-pomáhá nám informovat veřejnost
	Sdružení středisek ekologické výchovy	-ekologické projekty a besedy		SEVER Litoměřice	-ekologické projekty a besedy
	Vzdělávací centrum TEREZA	-ekoprojekty, např. Ekoškola, poradenství, mentoring		Nadace Partnerství	-ekoprojekty, např. Na zelenou
	ZOO Ústí nad Labem	-nabídka výukových programů		ZOO Děčín	-nabídka výukových programů

	Zdravotnická záchranná služba Teplice	-nabídka výukových programů, prevence		Nakladatel-ství FRAUS	-jsme partnerská škola - výukové programy, učebnice
	Městská policie Krupka (platí to i pro Policii ČR)	-spolupráce při projektech (př. dopravních) - programy prevence -spolupráce při řešení problémů		Sbor dobrovolných hasičů Krupka	-spolupráce při projektech - programy prevence
	Charita Česká republika	-Tříkrálová sbírka -adopce na dálku		Asociace Školních Sportovních Klubů ČR	-školní sportovní soutěže
	Nadace Českého rozhlasu Světluška	-spolupracujeme na sbírce pro nevidomé		Speciáně pedagogické centrum při škole Jaroslava Ježka	-poradenské centrum pro děti se zrakovými poruchami
	Regionální muzeum Teplice, Muzeum Krupka	-výstavy, projekty		Národní muzeum Praha	-výstavy, projekty

	Hvězdárna a Planetárium Teplice	-nabídka výukových programů		Planetárium Praha	-nabídka výukových programů
	Botanická zahrada Teplice	-nabídka výukových programů		Botanická zahrada Praha A Ústav experimentální botaniky Praha	-nabídka výukových programů a exkurzí
	Muzeum Hygieny Drážďany	-nabídka výukových programů a exkurzí		Schola ludus Tschechisch-deutscherBildungsverein e.V Dresden	-dlouhodobá spolupráce, projekty, komunitní aktivity, vzdělávání

Gymnázium

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP:

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program Biskupského gymnázia Bohosudov vychází z obecně platných vzdělávacích cílů, z klíčových kompetencí RVP a z křesťanských zásad chování s přihlédnutím na konkrétní časové, místní, materiální a další podmínky.

Vizí naší školy je být **KOMUNITNÍ ŠKOLOU.** Naše škola má příležitost stát se tím, čím byla škola vždy, tedy centrem kultury a vzdělání obce. Je to možnost, jak děti a mládež v dnešní nelehké době podchytit i v odpoledních hodinách i o víkendu, dospělé naučit vstřícnosti a schopnosti komunikovat mezi sebou, akceptovat přítomnost druhého, naučit společnost finanční gramotnosti, ale i dovednosti komunikovat se seniory, s postiženými, s členy jiných etnik a podobně. Naše škola nabízí svým žákům zájmové kroužky, tematické pobyty, ale spolupodílí se i na sportovním, kulturním a zájmovém vyžití ostatních občanů Krupky. Je připravena reagovat na jejich potřeby a přání – například můžeme zajistit vzdělávání (počítačové nebo jazykové), sportovní, kulturní a ekologické aktivity. Rádi podpoříme i různé tvůrčí, řemeslné nebo umělecké vlohy případných zájemců. Pořádáme tematicky zaměřené jarmarky pro širokou veřejnost, divadelní představení našich dramatických kroužků, akademie, koncerty a festivaly za účasti našich pěveckých sborů.

3.2 Cíl a obsah vzdělávání

Úkolem gymnázia je poskytovat středoškolské **všeobecné vzdělání**. **Cílem** středoškolského všeobecného vzdělání je **připravit absolventy** na smysluplný život v dynamicky se měnící globální technické a digitální společnosti 21. století a připravit je na budoucí profesní dráhu a na **celoživotní vzdělávání.**

Obsahem středoškolského všeobecného vzdělání je:

- **ucelená soustava poznání** (tj. zkušeností, znalostí, dovedností, postojů a hodnot) nutná pro uplatnění se ve společnosti 21. století a pro další studium na VŠ a VOŠ
- **kultivace osobnosti mladého člověka**
  - Obsahem středoškolského všeobecného vzdělání v oblasti **kultivace osobnosti žáka je rozvoj**:
  - **řeči –** jako základního nástroje myšlení a komunikace

- **rozumu –** jako nástroje rozlišování a kritičnosti (metody kritického myšlení, reflexe, formativního hodnocení)
- **smyslu –** základního motivačního faktoru a orientačního rámce a veškerého chování
- **vůle** – jako nástroje dosahování cílů a nástroje k vytváření a vědomému dodržování řádu
- **citu –** jako zpětné vazby o souladu prožívané situace s vnitřními hodnotami člověka
- **paměti –** jako nástroje uchovávání informací a zkušeností
- **Úroveň kultivace osobnosti je specifikována klíčovými kompetencemi absolventa gymnázia.**

3.3 Hodnotové a koncepční pilíře školy

Školní vzdělávací program Biskupského gymnázia Bohosudov se opírá o tyto priority – tři vzájemně provázané **HODNOTOVÉ A KONCEPČNÍ PILÍŘE ŠKOLY**:

První pilíř – Pohoda prostředí

- ✓ Jsme škola rodinného typu, bezpečného sociálního prostředí.
- ✓ Snažíme se vytvářet zdravé a příjemné klima (i pro vzdělávání).
- ✓ Rozvíjíme dobré vzájemné vztahy a mezilidskou komunikaci.
- ✓ Podporujeme atmosféru sounáležitosti = **všichni sem patří a každý zde má své místo.**
- ✓ Volnočasovými aktivitami poskytujeme zázemí i v době mimo vyučování.

Druhý pilíř – Zdravé učení

- ✓ Poskytujeme svým žákům kvalitní základy všeobecného vzdělání využitelné pro další studium i pro životní praxi (doma i v zahraničí).
- ✓ Cíleně utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence žáků nezbytné pro život.
- ✓ Vychováváme k úctě k druhým, názorové toleranci a vzájemnému respektu.
- ✓ Vytváříme pracovní návyky, respektujeme a dodržujeme stanovená pravidla (školní řád, případné stanovy Školního parlamentu, Školské rady…).

- ✓ Vytváříme rovné vzdělávací podmínky pro všechny žáky; pro žáky nadané i zdravotně nebo sociálně znevýhodněné; se speciálními vzdělávacími potřebami, podporujeme integraci a inkluzi žáků v přirozeném prostředí běžných tříd.
- ✓ Co nejaktivněji zapojujeme žáky do procesu učení (skupinová a projektová výuka).
- ✓ Využíváme ve výuce digitální technologie jako zdroj zisku a práce s informacemi.
- ✓ Prostřednictvím environmentální výchovy pěstujeme u žáků kladný vztah k přírodě a k problematice UR a klimatické změny.
- ✓ Podporujeme další vzdělávání všech pracovníků školy.

Třetí pilíř – Otevřené partnerství

- ✓ Rozvíjíme a podporujeme komunikaci s veřejností, zejména rodičovskou.
- ✓ Začleňujeme školu do života obce (festivaly, jarmarky, adventní koncerty…), spolupracujeme s ostatními školami a NNO v obci.
- ✓ Snažíme se být vzdělávací a kulturní středisko naší obce = **KOMUNITNÍ ŠKOLA**.
- ✓ Podporujeme a rozvíjíme tradice školy a vztah žáků k regionu.
- ✓ **Dáváme šanci každému, kdo ji potřebuje a kdo o ni stojí**.

3.4 Profil absolventa

PROFIL ABSOLVENTA NAŠEHO GYMNÁZIA – PO UKONČENÍ KVARTY = 4. ROČNÍKU NG:

JEHO ZNALOSTI:	Náš absolvent má odpovídající znalosti vycházející z výstupů ŠVP (všeobecný přehled), dále je vybaven znalostmi: zdrojů pro vyhledávání informací, základních práv a povinností, principu sebehodnocení, asertivního chování, jazykovými znalostmi, orientací v oblasti digitální techniky včetně využívání AI a finanční gramotnosti.
DOVEDNOSTI, SCHOPNOSTI:	Náš absolvent je schopen: týmové práce, aplikace získaných vědomostí, pomoci ostatním, komunikace v mateřském a na základní úrovni i v cizím jazyce, analýzy a syntézy, kritického myšlení, empatie, reflexe a sebereflexe, asertivního jednání, pracovat s chybou, vypořádat se s dílčím neúspěchem a překonávat překážky, využívat digitální i jiné zdroje.
POSTOJE A HODNOTY:	Náš absolvent uznává zásady slušného chování, dodržuje společenské a mravní normy, má svůj žebříček základních hodnot, respektuje druhé, má pozitivní vztah ke vzdělání, přírodě a k vlasti, sociální cítění, je schopen multikulturní a jiné tolerance.

PROFIL ABSOLVENTA NAŠEHO GYMNÁZIA – PO UKONČENÍ OKTÁVY = IV. ROČNÍKU VG:

JEHO ZNALOSTI:	Náš absolvent má odpovídající znalosti vycházející z výstupů ŠVP (všeobecný přehled), dále je vybaven znalostmi: zdrojů pro vyhledávání informací, právního a finančního minima, principu sebehodnocení, asertivního chování, jazykovými znalostmi, orientací v programech při práci s digitální technikou a AI.
DOVEDNOSTI, SCHOPNOSTI:	Náš absolvent je schopen: kultivovaného vyjadřování a vystupování, aplikace získaných vědomostí, týmové práce, pomoci ostatním, komunikace v mateřském i cizím jazyce, analýzy a syntézy, kritického myšlení, kreativity v řešení problémů, empatie, reflexe a sebereflexe, asertivního jednání, využívat digitální i jiné zdroje, práce s primárními i sekundárními zdroji včetně ověřování zdrojů.
POSTOJE A HODNOTY:	Náš absolvent je zodpovědný, je schopen sebepoznávání, má sociální cítění, je schopen multikulturní a jiné tolerance, je asertivní, flexibilní, má potřebu dalšího vzdělávání.

3.5 Organizace přijímacího řízení

Dodatek č. 1: platný od 1. 9. 2024 (změny červeně)
Pravidla pro organizaci přijímacího řízení jsou zpracována na základě zákona **č. 561/2004 Sb (**§ 60, 61, 63) a **č. 284/2020 Sb.**, novelou zákona **č. 472/2011 Sb** a dalšími platnými předpisy České republiky – např. **vyhláškou č. ~~435/2022 Sb~~ 422/2023 Sb.**. Gymnázium přijímá ke studiu do osmiletého vzdělávacího programu absolventy 5. tříd ZŠ. K přijetí se mohou hlásit na VG do osmiletého vzdělávacího programu i absolventi 9. tříd ZŠ, pokud splňují podmínky znalostí dvou cizích jazyků.
Ke studiu do čtyřletého vzdělávacího programu jsou přijímání absolventi 9. tříd ZŠ.
Přihlášky na předepsaných formulářích se přijímají podle platné legislativy a přijímací řízení se řídí platnými právními předpisy. Uchazeči se zdravotním znevýhodněním podávají zároveň s přihláškou i lékařský posudek nebo posudek poradenského zařízení.
Přijímací zkouška se vykonává **jednotná**, formou písemného testu z českého jazyka a matematiky. Uchazeči o studium, u kterých byla diagnostikována některá specifická porucha učení, či žáci se speciálními vzdělávacími potřebami vyplývajícími z jejich zdravotního stavu mají průběh přijímacích zkoušek upraven. Ostatní pravidla přijímacího řízení ~~(například podmínky pro prominutí přijímacího řízení)~~ budou v dostatečném časovém předstihu vyvěšeny na webu školy.
V jednotlivých kolech přijímacího řízení hodnotí ředitel školy uchazeče podle:
a) hodnocení na vysvědčeních z předchozího vzdělávání
b) výsledků hodnocení dosaženém při přijímací zkoušce
c) případně dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče

Kritéria přijímacích zkoušek
Přijímací zkoušky na osmileté gymnázium se vykonávají z českého jazyka a z matematiky v rozsahu učiva 5. třídy ZŠ.
Přijímací zkoušky na čtyřleté gymnázium se vykonávají z českého jazyka a z matematiky v rozsahu učiva 9. třídy ZŠ.
Ředitel školy po ukončení přijímacích zkoušek rozhodne na základě výsledků přijímacích zkoušek, hodnocení na vysvědčení případně dalších aktivit uchazečů zhodnotí všechna kritéria, a na základě celkových výsledků rozhodne o přijetí nebo nepřijetí uchazečů.

3.6 Organizace maturitní zkoušky

Dodatek č. 2: platný od 1. 9. 2024 (změny červeně)
Maturitní zkouška se řídí novelou školského zákona **č. 284/2020 Sb., vyhláškou č.177/2009 Sb a vyhláškou 530 / 2021 Sb..**

§ 77

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák úspěšně vykoná část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, ze kterých se tato část skládá. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

§ 78 **Společná část maturitní zkoušky**

(1) Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou
a) český jazyk a literatura,
b) cizí jazyk, který si žák zvolí z nabídky stanovené prováděcím právním předpisem; žák může zvolit pouze takový cizí jazyk, který je vyučován ve škole, jíž je žákem, a
c) matematika.
(2) Společná část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury a druhé zkoušky, pro kterou si žák na přihlášce k maturitní zkoušce zvolí jeden ze zkušebních předmětů uvedených v odstavci 1 písm. b) a c).
(3) Zkoušky společné části maturitní zkoušky se konají formou didaktického testu. Didaktickým testem se pro účely tohoto zákona rozumí písemný test, který je jednotně zadáván a centrálně vyhodnocován, a to způsobem a podle kritérií stanovených prováděcím právním předpisem.
(4) Žák se může ve společné části dále přihlásit až ke dvěma nepovinným zkouškám ze zkušebních předmětů podle odstavce 1 písm. b) a c) a ze zkušebního předmětu matematika rozšiřující.

§ 78a

(1) Rozsah vědomostí a dovedností, které mohou být ověřovány zkouškami společné části maturitní zkoušky, stanoví ministerstvo v katalozích požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky (dále jen „katalog“) pro příslušný zkušební předmět. Katalogy ministerstvo zveřejní vždy nejpozději 48 měsíců před termínem konání zkoušek způsobem umožňujícím dálkový přístup (to neplatí pro zkušební předmět matematika rozšiřující; změna pozbývá platnosti dnem 30. září 2025).
(2) Zkoušky společné části maturitní zkoušky jsou neveřejné. Účast je povolena žákům konajícím zkoušku, pedagogickému pracovníkovi pověřenému funkcí zadavatele zkoušky (dále jen „zadavatel“), školnímu maturitnímu komisaři (dále jen „komisař“), řediteli školy a školním inspektorům České školní inspekce. V případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je povolena též účast osob zajišťujících asistenci nebo službu tlumočení do znakového jazyka nebo do dalších komunikačních systémů, a to za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem.

(3) Zkoušky společné části maturitní zkoušky může žák konat, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání.

(4) Před konáním každé ze zkoušek společné části maturitní zkoušky je žák povinen předložit zadavateli svůj průkaz totožnosti opatřený fotografií. Nepředložení průkazu totožnosti nebo důvodné pochybnosti o totožnosti žáka, který jej předkládá, mohou být důvodem pro nepřipuštění žáka ke zkoušce. Důvody nepřipuštění žáka ke zkoušce zaznamená zadavatel v protokolu o maturitní zkoušce.

§ 79 **Profilová část maturitní zkoušky**

(1) Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury a, pokud si žák ve společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, ze zkoušky z tohoto cizího jazyka, a z dalších 2 povinných zkoušek. Počet dalších povinných zkoušek pro daný obor vzdělání stanoví rámcový vzdělávací program. Ve školách a třídách s vyučovacím jazykem národnostní menšiny je jednou z povinných zkoušek zkouška z jazyka národnostní menšiny.

(2) Žák může dále v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky. Žák může volit nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy. Zvolené nepovinné zkoušky se uvedou v přihlášce podle § 81 odst. 1.

(3) Ředitel školy v souladu s prováděcím právním předpisem určí nabídku povinných a nepovinných zkoušek podle rámcového a školního vzdělávacího programu, včetně formy a témat těchto zkoušek, a zveřejní toto své rozhodnutí na veřejně přístupném místě ve škole a současně též způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to nejpozději 7 měsíců před konáním první zkoušky profilové části maturitní zkoušky.

(4) Zkoušky profilové části maturitní zkoušky se konají formou

a) vypracování maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí,

b) ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí,

c) písemné zkoušky,

d) písemné práce,

e) praktické zkoušky, nebo

f) kombinací dvou nebo více forem podle písmen a) až e).

(5) Zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka se konají vždy formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí.

(6) Obhajobu maturitní práce podle odstavce 4 písm. a) a zkoušky konané formou ústní zkoušky podle odstavce 4 písm. b) koná žák po úspěšném ukončení posledního ročníku vzdělávání. Žák může konat profilovou část maturitní zkoušky i v případě, že nevykonal společnou část maturitní zkoušky úspěšně.

(7) Profilová část maturitní zkoušky je veřejná s výjimkou zkoušek konaných formou písemné zkoušky a písemné práce a jednání zkušební maturitní komise o hodnocení žáka; zkoušky konané formou praktické zkoušky jsou neveřejné v případech, kdy je to nutné z důvodu ochrany zdraví, bezpečnosti práce a u zdravotnických oborů také z důvodu ochrany soukromí pacienta.

Každý žák bude tedy maturovat povinně ze dvou předmětů. Vybrat si mohou žáci z předmětů, ze kterých **nematurují** ve společné části maturitní zkoušky, ~~s výjimkou českého jazyka~~.

Český jazyk	ústní zkouška
Anglický jazyk	kombinace ústní zkoušky a písemné ~~zkoušky~~ práce, v hodnocení má písemná ~~zkouška~~ práce váhu ~~33%~~ 40%
Německý jazyk	kombinace ústní zkoušky a písemné ~~zkoušky~~ práce, v hodnocení má písemná ~~zkouška~~ práce váhu ~~33%~~ 40%
Ruský jazyk	~~ústní zkouška~~ kombinace ústní zkoušky a písemné práce, v hodnocení má písemná práce váhu 40%
Španělský jazyk	kombinace ústní zkoušky a písemné práce, v hodnocení má písemná práce váhu 40%

Latina	ústní zkouška
Matematika	ústní zkouška
Fyzika	ústní zkouška
Biologie	ústní zkouška

Chemie ústní zkouška

Zeměpis ústní zkouška

Dějepis ústní zkouška

Základy společenských věd - ústní zkouška

Deskriptivní geometrie ústní zkouška

Psychologie ústní zkouška
Základy ekonomiky a managementu - ústní zkouška
Informatika ~~praktická zkouška~~ ústní zkouška

V profilové části si žák může zvolit dvě nepovinné zkoušky. Na výběr má stejné předměty jako při zkoušce povinné.

§ 80a

(1) Zkoušky profilové části maturitní zkoušky se konají před zkušební maturitní komisí. Zkušební maturitní komise je jmenována pro každou třídu a obor vzdělání nebo pro více tříd nebo více oborů vzdělání, pokud se žáci vzdělávají ve stejné skupině oborů vzdělání. Předsedou zkušební maturitní komise může být ten, kdo má odbornou kvalifikaci učitele všeobecně-vzdělávacích předmětů nebo učitele odborných předmětů střední školy a vykonával přímou pedagogickou činnost nejméně 5 let. Členem zkušební maturitní komise může být jmenován rovněž odborník z praxe, z vysoké nebo vyšší odborné školy. Na zkušební maturitní komisi, včetně zkušební maturitní komise při konání písemné práce, se vztahují ustanovení § 74 odst. 6 až 10 s výjimkou § 74 odst. 8 písm. a) obdobně.

(2) Předseda zkušební maturitní komise zabezpečuje řádný průběh části maturitní zkoušky konané před zkušební maturitní komisí ve škole.

(3) Komisař zabezpečuje řádný průběh společné části maturitní zkoušky ve škole.

(4) Zadavatel zabezpečuje řádný průběh zkoušek společné části maturitní zkoušky v učebně, včetně kontroly podmínek, za kterých byla v učebně, kde je zkouška konána, povolena přítomnost osob, zajišťujících asistenční služby žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebo službu tlumočení do znakového jazyka nebo dalších komunikačních systémů. Zadavatel zadává zkoušky společné části maturitní zkoušky. Zadavatel je oprávněn vyloučit žáka ze zkoušky, a to v případě, že žák vážně nebo opakovaně porušil pravidla pro konání těchto zkoušek nebo jiným způsobem vážně narušil průběh zkoušek; o vyloučení žáka ze zkoušky rozhodne zadavatel bezprostředně. Důvody vyloučení žáka

zaznamená zadavatel v protokolu o maturitní zkoušce. Zadavatel je rovněž oprávněn vykázat z učebny osobu zajišťující asistenční službu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebo službu tlumočení do znakového jazyka nebo dalších komunikačních systémů, a to v případě, že vážně nebo opakovaně porušila podmínky stanovené prováděcím právním předpisem nebo jiným způsobem vážně narušila průběh zkoušek.

(5) Komisařem a zadavatelem může být jmenován pouze ten, kdo v souladu se zákonem o pedagogických pracovnících splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, splňuje odbornou kvalifikaci stanovenou pro výkon dané funkce v prováděcím právním předpisu a je držitelem platného osvědčení o způsobilosti k výkonu dané funkce, vydaného Centrem.

3.7 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy jsou společné postupy všech pedagogických pracovníků našeho gymnázia, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků vymezené v RVP ZV a RVP G. V následující tabulce jsou rozpracovány výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení níže uvedených klíčových kompetencí.

Jednotlivé body vycházejí ze stanovených priorit školy.

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagogů naší školy – MY, PEDAGOGOVÉ:
Kompetence k učení	• Seznamujeme žáky s různými přijatelnými způsoby dosažení cíle a organizací vlastního učení. • Vedeme žáky k sebereflexi a sebekontrole, ale i k práci s chybou. • Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat, používat a ověřovat potřebné informace z různých zdrojů. • Rozvíjíme u žáků správné návyky v učení pro celoživotní vzdělávání. • Umožňujeme žákům pozorovat, experimentovat, porovnávat, vyvozovat závěry a umět je použít i v jiných předmětech. • Individualizujeme a diferenciujeme výuku
Kompetence k řešení problémů	• Podporujeme samostatné a tvořivé myšlení, BOV, konstruktivismus ve výuce. • Záměrným vytvářením problémových situací učíme žáky rozpoznávat problémy a prakticky je řešit. • Učíme žáky využívat k řešení problémů už dříve získaných vědomostí a dovedností.
Kompetence komunikativní	• Vedeme žáky k účelné komunikaci v různých komunikačních situacích. • Vybízíme žáky k vyjadřování myšlenek a názorů, důraz klademe na kultivovanost komunikace. • Učíme žáky vyjadřovat se srozumitelně, výstižně a v logickém sledu; diskutovat a vhodně se prezentovat.
Kompetence sociální a personální	• Začleňujeme žáky do skupin, v nichž podporujeme vhodné způsoby komunikace, vedeme je k toleranci odlišných postojů a názorů. • Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich práci a chování, ke schopnosti hodnocení a sebehodnocení. • Podporujeme žáky při vytváření, prezentaci a obhajobě vlastního názoru.
Kompetence občanské	• Vychováváme z žáků osobnosti zodpovědné za svůj život. • Vedeme žáky k ohleduplnosti. • Učíme žáky plnit povinnosti, uplatňovat svá práva, respektovat práva a odlišnosti jiných.
Kompetence pracovní	• Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, pomáháme jim prosadit se. • Pomáháme žákům orientovat se při výběru budoucího povolání, na trhu práce. • Vychováváme žáky k ochraně jejich zdraví i zdraví ostatních při pracovních činnostech.
Kompetence k podnikavosti	• Kladným hodnocením kvalitně odvedené práce nebo její části vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. • Důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k ochraně zdraví a k plnění jejich povinností a závazků. • Vedeme žáky k proaktivnímu přístupu k předmětu (k iniciativě a kreativitě), který souvisí s oblastmi jejich zájmů (soutěže, olympiády, studentské firmy…) vzhledem k volbě budoucího povolání.

Kompetence digitální	• Vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě. • Vytváříme situace, kdy žákům využití digitálních technologií a AI napomůže k efektivnímu řešení určitého problému. • Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků, k procvičování a upevňování učiva. • Vedeme žáky k využívání právního povědomí v praktickém životě, dodržování právních ustanovení i norem pro digitální prostředí, které se na něj vztahují. • Vedeme žáky k rozvíjení a kultivaci vědomí osobní identity a zodpovědného přístupu k budování a spravování digitálních identit.

3.8 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami:

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích potřeb nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření § 16 odst. 9 školského zákona.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC…) a ŠPP (Školní poradenské pracoviště).

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory (PLPP)

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb informuje vyučující daného předmětu zpravidla třídního učitele a ŠPP (speciálního pedagoga a výchovného poradce).
- Třídní učitel je zodpovědný za případné vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří zpravidla s metodickou podporou ŠPP (speciálního pedagoga nebo výchovného poradce). Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření uvedených v plánu pedagogické podpory třídní učitel spolu s dalšími učiteli provede jejich vyhodnocení a předá informace speciálnímu pedagogovi nebo výchovnému poradci. Ti vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ).
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, speciální pedagog nebo výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný speciální pedagog nebo výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dalších předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením speciální pedagog nebo výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Školní poradenské pracoviště 1 x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka. Pokud opatření nejsou dostatečná,
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý

vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování
- vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifik žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.)
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží.

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Předměty speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče: logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči, dyslektická ambulantní poradna, alternativní grafomotorický kurz. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,

- vyučující znají způsoby hodnocení a možnosti úlev
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržování častých přestávek, střídání pracovního tempa,
- soulad s GDPR.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- školní metodik prevence,
- výchovný poradce,
- třídní učitelé,
- speciální pedagog
- kariérový poradce

3.9 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivovaní k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje zpravidla vyučující daného předmětu třídního učitele, speciálního pedagoga (u žáků 1. a 2. stupně ZŠ) nebo výchovného poradce (u žáků nižšího gymnázia). Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou speciálního pedagoga nebo výchovného poradce.
- Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující daných předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory speciálního pedagoga nebo výchovného poradce PLPP průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření uvedených v plánu pedagogické podpory třídní učitel spolu s dalšími učiteli provede jejich vyhodnocení a předá informace speciálnímu pedagogovi nebo výchovnému poradci. Ti vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, speciální pedagog nebo výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení
- Škola bezodkladně předá PLPP školskému poradenskému zařízení.

- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle IVP, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle IVP. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný speciální pedagog nebo výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími příslušných předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením speciální pedagog nebo výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději di 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory speciálního pedagoga nebo výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školní poradenské pracoviště 1x ročně vyhodnocuje naplňování IVP.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc ŠPZ i bez vyzvání školy.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí ŠVP pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí.
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- práce s digitálními technologiemi
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- využití digitálních technologií, programů,
- nabídka možnosti spolupráce s VOŠ, VŠ, akademickým pracovištěm (např. program Otevřená věda)
- příprava a účast na soutěžích a vědeckých konferencích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit,
- vnitřní diferenciace žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk,

- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí,
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou

3.10. Začlenění průřezových témat (=PT) ŠVP

3.10.1 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT (=PT) ŠVP – NG, ZPRACOVANÉ PODLE RVP – ZV

Průřezová témata = témata aktuálních problémů současného světa. Jsou důležitým formativním prvkem vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti hodnot a postojů. **Naše škola zařadila do učebních osnov NG všechna průřezová témata a všechny jejich okruhy zpracované podle RVP – ZV.**

Forma uplatnění průřezových témat:

INT = jako integrovaná součást předmětu (výklad, beseda…), **PRO** = projekt, seminář, kurz, soutěž ...

Zkratky předmětů:

OV – Občanská výchova, VV – Výtvarná výchova, Ma – Matematika, Dě – Dějepis, Nj – Německý jazyk, Ze – Zeměpis, Bi – Biologie, Ch – Chemie, Fy – Fyzika, Čj – Český jazyk a literatura, Iv – Informatika

V etapě vzdělávání NG jsou začleněna tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova (= OSV)**
- **Výchova demokratického občana (= VDO)**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (= VMEGS)**
- **Multikulturní výchova (= MKV)**
- **Environmentální výchova (= EV)**
- **Mediální výchova (= MV)**

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova (= OSV)				
Okruh / ročník	Prima = 1. r.	Sekunda = 2. r.	Tercie = 3. r.	Kvarta = 4. r.
OSV 1 = Rozvoj schopností poznávání			OV – INT	
OSV 2 = Sebepoznání a sebepojetí			OV – INT	
OSV 3 = Seberegulace a sebeorganizace	OV – INT			
OSV 4 = Psychohygiena			OV – INT	
OSV 5 = Kreativita				VV – INT

OSV 6 = Poznávání lidí		OV – INT		
OSV 7 = Mezilidské vztahy		OV – INT		
OSV 8 = Komunikace			OV – INT	
OSV 9 = Kooperace a kompetice	Ma – PRO	Ma – PRO	Ma – PRO	Ma – PRO
OSV 10 = Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			OV – INT	
OSV 11 = Hodnoty, postoje, praktická etika		OV – INT		
Průřezové téma: Výchova demokratického občana (= VDO)				
Okruh / ročník	Prima = 1. r.	Sekunda = 2. r.	Tercie = 3. r.	Kvarta = 4. r.
VDO 1 = Občanská společnost a škola	OV – INT			
VDO 2 = Občan, občanská společnost a stát				OV – INT
VDO 3 = Formy participace občanů v politickém hnutí			OV – INT	
VDO 4 = Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování				Dě – INT
Průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (= VMEGS)				
Okruh / ročník	Prima = 1. r.	Sekunda = 2. r.	Tercie = 3. r.	Kvarta = 4. r.
VMEGS 1 = Evropa a svět nás zajímá				Nj – INT
VMEGS 2 = Objevujeme Evropu a svět			Ze – INT	
VMEGS 3 = Jsme Evropané		OV – INT		
Průřezové téma: Multikulturní výchova (= MKV)				
Okruh / ročník	Prima = 1. r.	Sekunda = 2. r.	Tercie = 3. r.	Kvarta = 4. r.
MKV 1 = Kulturní diference			Bi – INT	
MKV 2 = Lidské vztahy		Dě – INT		
MKV 3 = Etnický původ				Ze – INT
MKV 4 = Multikulturalita				Nj – INT
MKV 5 = Princip sociálního smíru a solidarity		OV – INT		
Průřezové téma: Environmentální výchova (= EV)				
Okruh / ročník	Prima = 1. r.	Sekunda = 2. r.	Tercie = 3. r.	Kvarta = 4. r.
EV 1 = Ekosystémy	Ze – INT Ze – PRO			
EV 2 = Základní podmínky života		Ch + Ze + Bi – PRO		Fy – INT
EV 3 = Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Ze – INT

EV 4 = Vztah člověka k prostředí				Bi – INT
Průřezové téma: Mediální výchova (= MV)				
Okruh / ročník	Prima = 1. r.	Sekunda = 2. r.	Tercie = 3. r.	Kvarta = 4. r.
MV 1 = Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	OV – INT			
MV 2 = Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Čj – INT
MV 3 = Stavba mediálních sdělení				Čj – INT
MV 4 = Vnímání autora mediálních sdělení				Čj – INT
MV 5 = Fungování a vliv médií ve společnosti		OV – INT		
MV 6 = Tvorba mediálního sdělení	Iv – INT			
MV 7 = Práce v realizačním týmu				Iv – PRO

3.10.2 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT (=PT) ŠVP – VG, ZPRACOVANÉ PODLE RVP – G

Průřezová témata = témata aktuálních problémů současného světa. Jsou důležitým formativním prvkem vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti hodnot a postojů. **Naše škola zařadila do učebních osnov VG všechna průřezová témata a všechny jejich okruhy zpracované podle RVP – G.**

Forma uplatnění průřezových témat:

INT = jako integrovaná součást předmětu (výklad, beseda…), **PRO** = projekt, seminář, kurz, soutěž ...

Zkratky předmětů:

ZSV – Základy společenských věd, Ze – Zeměpis, Dě – Dějepis, Fy – Fyzika, Aj – Anglický jazyk, Nj – Německý jazyk, Rj – Ruský jazyk, Rg – Religionistika, Čj – Český jazyk a literatura

V etapě vzdělávání VG jsou začleněna tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova (= OSV)**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (= VMEGS)**
- **Multikulturní výchova (= MKV)**
- **Environmentální výchova (= EV)**
- **Mediální výchova (= MV)**

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova (= OSV)				
Okruh / ročník	**5. Kvinta = I. ročník**	**6. Sexta = II. ročník**	**7. Septima = III. ročník**	**8. Oktáva = IV. ročník**
OSV 1 = Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	ZSV – INT			
OSV 2 = Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	ZSV – INT			
OSV 3 = Sociální komunikace	ZSV – INT			
OSV 4 = Morálka všedního dne				ZSV – INT
OSV 5 = Spolupráce a soutěž	ZSV – INT			
Průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (= VMEGS)				
Okruh / ročník	**5. Kvinta = I. ročník**	**6. Sexta = II. ročník**	**7. Septima = III. ročník**	**8. Oktáva = IV. ročník**
VMEGS 1 = Globalizační a rozvojové procesy			ZSV – INT	
VMEGS 2 = Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	ZSV – INT			
VMEGS 3 = Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce			ZSV – INT	Dě – INT
VMEGS 4 = Žijeme v Evropě			Ze – INT	
VMEGS 5 = Vzdělávání v Evropě a ve světě			Nj – INT	Aj – INT
Průřezové téma: Multikulturní výchova (= MKV)				
Okruh / ročník	**5. Kvinta = I. ročník**	**6. Sexta = II. ročník**	**7. Septima = III. ročník**	**8. Oktáva = IV. ročník**
MKV 1 = Základní problémy sociokulturních rozdílů	Ze – INT			
MKV 2 = Psychosociální aspekty interkulturality				Rj – INT
MKV 3 = Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí				Rg – INT
Průřezové téma: Environmentální výchova (= EV)				
Okruh / ročník	**5. Kvinta = I. ročník**	**6. Sexta = II. ročník**	**7. Septima = III. ročník**	**8. Oktáva = IV. ročník**
EV 1 = Problematika vztahů organismů a prostředí				Bi – INT
EV 2 = Člověk a životní prostředí				Fy – INT
EV 3 = Životní prostředí regionu a České republiky				Ze – INT
Průřezové téma: Mediální výchova (= MV)				

Okruh / ročník	**5. Kvinta = I. ročník**	**6. Sexta = II. ročník**	**7. Septima = III. ročník**	**8. Oktáva = IV. ročník**
MV 1 = Média a mediální produkce		Dě – PRO		
MV 2 = Mediální produkty a jejich významy			Čj – INT	
MV 3 = Uživatelé			Čj – INT	
MV 4 = Účinky mediální produkce a vliv médií	ZSV – INT			
MV 5 = Role médií v moderních dějinách	ZSV – INT			

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

OBČANSKÁ VÝCHOVA: **PRIMA** - OSV 3 = Seberegulace a sebeorganizace, VDO 1 = Občanská společnost a škola, MV 1 = Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

SEKUNDA - OSV 6 = Poznávání lidí, OSV 7 = Mezilidské vztahy, OSV 11 = Hodnoty, postoje, praktická etika, VMEGS 3 = Jsme Evropané, MKV 5 = Princip sociálního smíru a solidarity, MV 5 = Fungování a vliv médií ve společnosti

TERCIE - OSV 1 = Rozvoj schopností poznávání, OSV 2 = Sebepoznání a sebepojetí, OSV 4 = Psychohygiena, OSV 8 = Komunikace, OSV 10 = Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, VDO 3 = Formy participace občanů v politickém hnutí,

KVARTA - VDO 2 = Občan, občanská společnost a stát,

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD: **KVINTA** - OSV 1 = Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, OSV 2 = Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, OSV 3 = Sociální komunikace, OSV 5 = Spolupráce a soutěž, VMEGS 2 = Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, MV 4 = Účinky mediální produkce a vliv médií, MV 5 = Role médií v moderních dějinách

SEPTIMA - VMEGS 1 = Globalizační a rozvojové procesy, VMEGS 3 = Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce,

OKTÁVA - OSV 4 = Morálka všedního dne,

RELIGIONIOSTIKA: **OKTÁVA** -

MKV 2 = Psychosociální aspekty interkulturality
MKV 3 = Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

ČESKÝ JAZYK: **KVARTA** –

MV 2 = Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MV 3 = Stavba mediálních sdělení
MV 4 = Vnímání autora mediálních sdělení

SEPTIMA

MV 2 = Mediální produkty a jejich významy
MV 3 = Uživatelé

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

DĚJEPIS: **SEKUNDA** – MKV 2 = Lidské vztahy,
KVARTA - VDO 4 = Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování
SEXTA - MV 1 = Média a mediální produkce
OKTÁVA - VMEGS 3 = Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

NĚMECKÝ JAZYK: **KVARTA** – VMEGS 1 = Evropa a svět nás zajímá, MKV 4 = Multikulturalita
SEPTIMA - VMEGS 5 = Vzdělávání v Evropě a ve světě

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

ANGLICKÝ JAZYK: **OKTÁVA** – VMEGS 5 = Vzdělávání v Evropě a ve světě

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

RUSKÝ JAZYK: **OKTÁVA** – MKV 2 = Psychosociální aspekty interkulturality

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

VÝTVARNÁ VÝCHOVA: **KVARTA** – OSV 5 = Kreativita

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

MATEMATIKA: **PRIMA** AŽ **KVARTA** - OSV 9 = Kooperace a kompetice

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

FYZIKA: **KVARTA** – EV 2 = Základní podmínky života
OKTÁVA - EV 2 = Člověk a životní prostředí

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

INFORMATIKA: **PRIMA** – MV 6 = Tvorba mediálního sdělení
KVARTA - MV 7 = Práce v realizačním týmu

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

BIOLOGIE: **TERCIE** – MKV 1 = Kulturní diference
KVARTA – EV 4 = Vztah člověka k prostředí
OKTÁVA - EV 1 = Problematika vztahů organismů a prostředí

BIOLOGIE + ZEMĚPIS + CHEMIE: **SEKUNDA** - EV 2 = Základní podmínky života

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

ZEMĚPIS: **PRIMA** – EV 1 = Ekosystémy
TERCIE - VMEGS 2 = Objevujeme Evropu a svět
KVARTA - MKV 3 = Etnický původ, EV 3 = Lidské aktivity a problémy životního prostředí

KVINTA – MKV 1 = Základní problémy sociokulturních rozdílů
SEPTIMA – VMEGS 4 = Žijeme v Evropě
OKTÁVA - EV 3 = Životní prostředí regionu a České republiky

4. UČEBNÍ PLÁN:

4.1 UČEBNÍ PLÁN – nižšího gymnázia = NG: účinnost od 1. 9. 2022; dodatek č. 3 platný od 1. 9. 2024

Předmět:	Zkr.	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta	Rozpis na BGB	Celkem na BGB	Minimum dle RVP
Český jazyk a literatura	Čj	5	3,5	4	4	14,5+2 disp.	16,5	15
Cizí jazyk = Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	12	12	12
Další cizí jazyk = Německý jazyk	Nj	0	3	3	3	6 + 3 disp.	9	6
Občanská výchova	Ov	1	1	1	1	3+ 1 INT Člověk a svět práce	4	10 i s dějepisem
Dějepis	Dě	2	2	2	2	7 + 1 disp.	8	
Matematika	Ma	5	3,5	4	4	14,5+2 disp.	16,5	15
Fyzika	Fy	2	2	2	2	5+3 disp.	8	celkem
Zeměpis	Ze	2	2	2	2	6+2 disp.	8	Fy+Che+Ze+Bi
Chemie	Ch	0	2	2	2	4+2 INT Člověk a svět práce	6	20 hodin
Biologie	Bi	2	2	2	2	5+ 1 disp. + 2 INT Výchova ke zdraví	8	
Informatika	Iv	1	1	1	1	4 (INT Člověk a svět práce)	4	4
Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	4	4	HV + VV celkem 9
Výtvarná výchova	Vv	2	1	1	1	5	5	
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	8 (INT Výchova ke zdraví)	8	10 i s Vých ke zdraví
Religionistika	Rg	1	1	1	1	4 disp.	4	
Člověk a svět práce						INT Ov + Ch +Iv	INT	3
Výchova ke zdraví						INT Ov + Bi + Tv + Ch		
Průřezová témata	MIU	1	0	0	0	+ INT, PRO viz kap. ŠVP 3. 10	1 + INT, PRO	
Disponibilní časová dotace						18		18
Celkem		30	30	31	31	122	122	122

4.2 UČEBNÍ PLÁN – vyššího gymnázia = VG: platnost od 1. 7. 2022, účinnost od 1. 9. 2022

Předmět	Zkratka	Kvinta = I.	Sexta = II.	Septima = III.	Oktáva = IV.	Celkem na BGB	Minimum dle RVP
Český jazyk a literatura	Čj	4	4	4	4	12+4 disp.	12
Cizí jazyk = Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	12	12
Další cizí jazyk = Německý jazyk	Nj	3	3	3	3	12	12
Základy společenských věd	ZSV	1	1	2	2	6	
Dějepis	Dě	2	2	2	2	6+2 disp.	
Matematika	Ma	4	3	4	4	10+5 disp.	10
Fyzika	Fy	2	2	1	2	6+1 disp.	Celkem 36
Zeměpis	Ze	2	2	2	1	6+1 disp.	Dě + ZSV
Chemie	Ch	2,5	2	2,5	0	6+1 disp.	Che + Bi +
Biologie	Bi	2,5	2	2,5	1	6+2 disp.	Ze + Fy
Informatika	Iv	2	1	1	0	4	4
Estetická výchova – hudební a výtvarná	EHv, EVv	2	2	0	0	4	Hv + Vv celkem 4
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	8	8 i s Vých. ke zdraví
Výchova ke zdraví						INT ZSV + Bi + Tv + Rg	
Religionistika	Rg	1	1	1	1	4 disp.	
Volitelné předměty I:	La, Dg, Rjv, Ij, Fj, Šj, Ps, EM	0	2	2	2	6	Volitelné celkem 8
Volitelné předměty II:	Ak, Nk	0	0	2	2	2+2 disp.	
Volitelné předměty III:	Ms, Fs, Bs, Ls, Chs, Zs, Ds, ZSVs, Dgs, Is, (Ak, Nk)	0	0	0	2 + 2	4 disp.	
Disponibilní časová dotace							26
Celkem		33	32	34	33	132	132

Vysvětlivky k oběma učebním plánům: INT = integrace předmětu, PRO = projekt, Zkr. = zkratka předmětu, **disp.** = hodiny z disponibilní časové dotace, 2,5 hodiny znamená v jednom pololetí 2 hodiny a ve druhém pololetí 3 hodiny (vždy proti sobě, např. Bi – Ch)**. Cizí jazyk** je vyučován v 1. – 8. ročníku víceletého gymnázia (popř. v I. – IV. ročníku čtyřletého gymnázia), **Další cizí jazyk** v 2. – 8. ročníku víceletého gymnázia (popř. v I. – IV. ročníku čtyřletého gymnázia). Vzdělávání v oboru **Cizí jazyk** směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, vzdělávání v oboru **Další cizí jazyk** směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce. Vzdělávací obor **Člověk a svět práce** (NG) je **integrován** vždy po jedné hodině do předmětů: **Občanská výchova** (v RVP ZV nazván jako Výchova k občanství), **Chemie** a **Informatika**. Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** (NG) je **integrován** dvěma hodinami do předmětu **Biologie** (v RVP ZV nazván jako Přírodopis) a dále do **Občanské výchovy, Chemie** a **Tělesné výchovy**. Předmět **Zeměpis** na VG vychází ze vzdělávacích oborů **Geografie** a **Geologie**. Předmět **Základy společenských věd** na VG zahrnuje vzdělávací obor Občanský a společenskovědní základ (dle RVP G). **Volitelné předměty I. jsou**: výběr z: Latiny, Deskriptivní geometrie, Ruského jazyka, Italského jazyka, Francouzského jazyka, Španělského jazyka, Psychologie a Základů ekonomiky a managementu**. Volitelné předměty II. jsou**: Cizojazyčné konverzace. **Volitelné předměty III. jsou:** výběr – Semináře z: matematiky, fyziky, biologie, chemie, zeměpisu, dějepisu, ZSV, deskriptivní geometrie, informatiky a literatury – žáci si musí zvolit **2 semináře**! V případě, že žáci absolvovali v septimě osmiletého nebo III. ročníku čtyřletého gymnázia další cizojazyčnou konverzaci nad rámec učebního plánu jako nepovinný předmět, mohou si tuto cizojazyčnou konverzaci zvolit místo jednoho semináře.

V rámci výuky průřezového tématu OSV a doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova byl vytvořen předmět Feuersteinovo instrumentální obohacování **FIE (dodatek č. 3: od 1. 9. 2024 se jedná o předmět MIU Metoda instrumentálního uvědomování).**

V případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními je možné využít disponibilní časovou dotaci v ŠVP k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče. Ředitel školy použije disponibilní časovou dotaci také k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním (vyhláška č. 27/2016 Sb.)

Předmět – oficiální název a zkratka		**Předmět – oficiální název a zkratka**		**Předmět – oficiální název a zkratka**	
Matematika	Ma	Italský jazyk	Ij	Informatika	Iv
Fyzika	Fy	Dějepis	Dě	Seminář z matematiky	Ms
Deskriptivní geometrie	Dg	Zeměpis	Ze	Seminář z fyziky	Fs
Český jazyk a literatura	Čj	Biologie	Bi	Seminář z biologie	Bs
Literární seminář	Ls	Chemie	Ch	Seminář z chemie	Chs
Německý jazyk	Nj	Občanská výchova	Ov	Seminář ze zeměpisu	Zs
Německá konverzace	Nk	Základy společenských věd	ZSV	Seminář z dějepisu	Ds
Anglický jazyk	Aj	Tělesná výchova	Tv	Seminář z informatiky	Is

Anglická konverzace	Ak	Výtvarná výchova, Estetická výtvarná výchova	Vv/ EVv	Seminář ze základů společenských věd	ZSVs
Latina	La	Hudební výchova, Estetická hudební výchova	Hv/ EHv	Španělský jazyk	Šj
Ruský jazyk	Rj; Rjv	Religionistika	Rg	Psychologie	Ps
Základy ekonomiky a managementu	EM	Metoda instrumentálního uvědomování).	MIU		

Vyučující mají povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky průřezová témata dle rozpisu:

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

ČESKÝ JAZYK: **KVARTA** –

MV 2 = Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MV 3 = Stavba mediálních sdělení
MV 4 = Vnímání autora mediálních sdělení

SEPTIMA

MV 2 = Mediální produkty a jejich významy
MV 3 = Uživatelé

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

DĚJEPIS: **SEKUNDA** – MKV 2 = Lidské vztahy,
KVARTA - VDO 4 = Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování
SEXTA - MV 1 = Média a mediální produkce
OKTÁVA - VMEGS 3 = Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

NĚMECKÝ JAZYK: **KVARTA** – VMEGS 1 = Evropa a svět nás zajímá, MKV 4 = Multikulturalita
SEPTIMA - VMEGS 5 = Vzdělávání v Evropě a ve světě

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

ANGLICKÝ JAZYK: **OKTÁVA** – VMEGS 5 = Vzdělávání v Evropě a ve světě

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

RUSKÝ JAZYK: **OKTÁVA** – MKV 2 = Psychosociální aspekty interkulturality

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

VÝTVARNÁ VÝCHOVA: **KVARTA** – OSV 5 = Kreativita

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

MATEMATIKA: **PRIMA** AŽ **KVARTA** - OSV 9 = Kooperace a kompetice

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

FYZIKA: **KVARTA** – EV 2 = Základní podmínky života
OKTÁVA - EV 2 = Člověk a životní prostředí

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

INFORMATIKA: **PRIMA** – MV 6 = Tvorba mediálního sdělení
KVARTA - MV 7 = Práce v realizačním týmu

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

BIOLOGIE: **TERCIE** – MKV 1 = Kulturní diference
KVARTA – EV 4 = Vztah člověka k prostředí
OKTÁVA - EV 1 = Problematika vztahů organismů a prostředí

BIOLOGIE + ZEMĚPIS + CHEMIE: **SEKUNDA** - EV 2 = Základní podmínky života

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA PO ROČNÍCÍCH:

ZEMĚPIS: **PRIMA** – EV 1 = Ekosystémy
TERCIE - VMEGS 2 = Objevujeme Evropu a svět
KVARTA - MKV 3 = Etnický původ, EV 3 = Lidské aktivity a problémy životního prostředí
KVINTA – MKV 1 = Základní problémy sociokulturních rozdílů
SEPTIMA – VMEGS 4 = Žijeme v Evropě
OKTÁVA - EV 3 = Životní prostředí regionu a České republiky

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** vymezené v RVP ZV a RVP G.

Na našem gymnáziu je jeho obsah realizován ve všech ročnících gymnázia s následující časovou dotací:

Ročník	*1.Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	5	3,5	4	4	4	4	4	4

Předmět je povinným maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky.

Navazuje na něj volitelný Literární seminář (pro 8. /IV. ročník studia).

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách jednotlivých tříd. Součástí výuky jsou návštěvy filmových a divadelních představení.

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků. Během výkladu žák získává teoretická poučení, která využívá při praktickém procvičování, při práci s texty a při tvorbě vlastních textů.

Výuka je rozdělena na část jazykovou, slohovou a literární. Jednotlivé složky se mohou prolínat.

Výuka mluvnice a slohu učí žáka správně používat svůj mateřský jazyk, vyjadřovat se kultivovaně, spisovně, gramaticky správně.

V literatuře získává žák základní přehled o vývoji české a světové literatury. Učí se interpretovat texty významných autorů. Je veden k četbě a tím i k utváření vlastních názorů a postojů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka Českého jazyka a literatury přispívá k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí žáka:

Rozvíjená klíčová kompetence:	**Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:**
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a vede žáky k aktivnímu získávání poznatků. • Vede žáky k samostatné práci se slovníky, dalšími odbornými příručkami a internetem. • Motivuje žáky pochvalou, vede je ke kritickému hodnocení vlastních pokroků v učení. • Stanovuje cíle práce a vede žáky k tomu, aby byli schopni si svou práci cílevědomě a smysluplně organizovat. • Vybírá a předkládá žákům vhodné texty, tím je motivuje k četbě a k následné analýze.
Kompetence k řešení problémů	• Navozuje problémové situace, při nichž jsou žáci nuceni hledat řešení problémů, třídit a vyhodnocovat získaná data. • Propojuje staré a nové učivo a vede žáky k tomu, aby chápali vzájemné souvislosti mezi probíranými jevy a aby vlastním úsilím získávali další poznatky.

	• Motivuje žáky k samostatnému řešení problému, podporuje je při interpretaci textů.
Kompetence komunikativní	• Vede žáky k tomu, aby se vyjadřovali jasně a přehledně. • Vede žáky k vhodnému užívání jazykových prostředků. • Zadává referáty, mluvní cvičení a slohové práce, tím vede žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor.
Kompetence sociální a personální	• Organizuje práci žáků ve skupinách, při níž se žáci učí spolupracovat s ostatními. • Dá žákům při skupinové práci prostor k uplatnění jejich individuálních schopností. • Učí žáky pomáhat druhým a také této pomoci využívat. • Vede žáky k samostatnému rozhodování na základě vlastního úsudku.
Kompetence občanské	• Vede žáky k zodpovědnosti za své chování. • Organizuje pro žáky návštěvy kulturních akcí, vede je k tomu, aby zaujímali stanovisko k aktuálním tématům. • Vede žáky k tomu, aby byli otevření vůči názorům druhých.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Vede žáky k tomu, aby byli schopni posoudit vhodnost a přiměřenost zvolených pracovních postupů. • Motivuje žáky k iniciativě a tvořivosti, podporuje aktivní přístup. • Dbá na to, aby žáci přistupovali zodpovědně k plnění svých povinností. • Zadává dlouhodobější úkoly a motivuje žáky k dosažení dílčích i konečných cílů.
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb, vede je k jejich využití při učení a při zapojení do života školy a společnosti. • Učí žáky získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, učí žáky třídit informace a digitální obsah. • Učí žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci. • Vede žáky k vnímání situací, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-06	• správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov • rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	**TVAROSLOVÍ** ○ Druhy slov ○ Podstatná jména ○ Druhy podstatných jmen ○ Procvičování tvarů a pravopisu podstatných jmen podle vzorů ○ Skloňování vlastních jmen osobních a místních ○ Přídavná jména ○ Druhy přídavných jmen ○ Skloňování ○ Stupňování ○ Zájmena ○ Druhy zájmen ○ Skloňování zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj ○ Číslovky ○ Druhy číslovek ○ Užívání a skloňování číslovek ○ Slovesa	**Ze**– Etymologie vlastních jmen (+ multikulturní výchova) – průběžně **Ma** – číslovky – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-06	• aplikuje základní zásady výstavby věty • rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • je schopen rozebrat jednoduché věty po stránce syntaktické	**SKLADBA** ○ Základní větné členy ○ Shoda přísudku s podmětem ○ Shoda přísudku s několikanásobným podmětem ○ Rozvíjející větné členy ○ Předmět ○ Příslovečné určení ○ Přívlastek ○ Věta jednoduchá a souvětí ○ Přímá řeč	Rozvoj logického myšlení **Ov** – Sociální výchova: chudý – bohatý Dramatická výchova Komunikační výchova	
ČJL-9-2-03	• samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	**OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE** Jazykověda a její disciplíny Jazyk a komunikace - jazyková norma a její vývoj jazykové příručky - forma knižní a internetová	Informační výchova Sociální výchova Dramatická výchova Komunikační výchova	https://ssjc.ujc.cas.cz/ https://prirucka.ujc.cas.cz/ https://www.slovnik-synonym.cz/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-01	• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně intonuje a používá slovní přízvuk	**ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA** ○ Hláskosloví ○ Spisovná výslovnost ○ Slovní přízvuk ○ Zvuková stránka věty		https://slovnik-cizich-slov.abz.cz/ https://www.pravidla.cz/ https://www.umimecesky.cz/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-1-04	• dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • uplatňuje své názory a osobní postoj	**PROJEVY MLUVENÉ** ○ Zásady dorozumívání ○ Mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku)	**Ov** Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy (pravidla chování) – kvarta Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace **Hv** - hlasová hygiena – průběžně	
ČJL-9-1-04	• dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení	**ADMINISTRATIVNÍ A PUBLICISTICKÉ ÚTVARY** ○ Tiskopisy ○ Zpráva ○ Oznámení ○ Inzerát ○ Objednávka	**Ov** Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vyhledá klíčová slova v textu, pokouší se formulovat hlavní myšlenky textu • učí se spolupráci a komunikaci při vytváření textů			
ČJL-9-1-04	• dorozumívá se kultivovaně, výstižně • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	**DOPIS** ○ Dopis osobní (soukromý) ○ Dopis úřední ○ Psaní e-mailu **POPIS** ○ Popis prostý ○ Popis pracovního postupu **REFERÁT** Referát/prezentace – práce v souborech Word, PowerPoint	**Ov** Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace	
ČJL-9-1-08	• zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu • výstižně a přehledně zpracovává text	**PRÁCE S UČEBNÍM TEXTEM** ○ Osnova ○ Výpisky ○ Výtah	Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu			
ČJL-9-1-06	• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • v mluveném projevu užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči • učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem	**VYPRAVOVÁNÍ** ○ Vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím)	**Ov** – vnitřní svět člověka Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-3-05	• rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	**ÚVOD DO SVĚTA LITERATURY** ○ Literatura umělecká a věcná ○ Dělení umělecké literatury ○ Dělení věcné literatury ○ Literatura hodnotná a konzumní		
ČJL-9-3-06 ***ČJL-9-3-04*** ***ČJL-9-3-08***	• rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	**ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ DRUHY A ŽÁNRY** ○ Epika, lyrika, drama ○ Poezie, próza ○ Žánry lyrické, epické, lyricko-epické, dramatické (bajka, pohádka, balada, romance, báje, mýtus, legenda, pověst)	**Dě**– Počátky českého státu (pověst) **Ov** – pověsti – průběžně Multikulturní výchova okruh Multikulturalita **Hv**– Hudební pohádka	Doporučení pro povinnou četbu: www.databazeknih.cz www.eknihovna.cz https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/cj-a-literatura?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-04	• správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**VÝZNAM SLOV** ○ Slovo, věcný význam slov; sousloví a rčení ○ Slova jednoznačná a mnohoznačná ○ Synonyma ○ Odborné názvy	Stylistika	
ČJL-9-2-03	• samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími příručkami • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	**SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV** ○ Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování	**Dě** Sociologie Stylistika – průběžně	
	• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický	**TVAROSLOVÍ** ○ Ohebné a neohebné slovní druhy ○ Odchylné tvary některých podstatných jmen označujících části těla ○ Skloňování a užívání vztažných zájmen ○ Slovesný rod činný a trpný		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu částečně zvládá pravopis syntaktický v méně složitých souvětích • rozlišuje některé druhy vět v souvětí, vhodně je využívá při dané komunikační situaci	**SKLADBA** ○ Stavba větná ○ Věty dvojčlenné a jednočlenné ○ Větné ekvivalenty ○ Větné členy ○ Druhy vedlejších vět ○ Souvětí podřadné		
	• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický	**PRAVOPIS** ○ Psaní velkých písmen ve jménech vlastních ○ Procvičování pravopisu	Etymologie vlastních jmen (multikulturní výchova)	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • uplatňuje své názory a osobní postoj	**PROJEVY MLUVENÉ** ○ Zásady dorozumívání ○ Mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku)	**Ov** Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace **Hv**– hlasová hygiena – průběžně Dramatická výchova – dramatický kroužek ve ŠK	
ČJL-9-1-02 ***ČJL-9-1-05***	• dodržuje pravidla mezivětného navazování • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • odlišuje spisovný a nespisovný projev	**POPIS** ○ Popis uměleckých děl ○ Popis reklamní	Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení **Ov**– kulturní život **Vv**– vnímání uměleckého díla – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-1-09	• učí se sebehodnocení • dodržuje pravidla mezivětného navazování • odlišuje spisovný a nespisovný projev	**CHARAKTERISTIKA** ○ Charakteristika vlastní, kamaráda ○ Charakteristika vnitřní ○ Charakteristika vnější	**Ov**– vztahy mezi lidmi – průběžně	
	• zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu • výstižně a přehledně zpracovává text • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu	**ADMINISTRATIVNÍ STYL** ○ Žádost ○ Reklamace	Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **Iv**– metody a nástroje vyhledávání informací – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • uspořádá informace s ohledem na účel textu		**Ov** Mediální výchova okruh Tvorba mediálního sdělení **Iv**– zpracování textových a grafických informací – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-1-09 ***ČJL-9-1-04***	• uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	**VYPRAVOVÁNÍ** Vypravování v uměleckém stylu	**Iv**– zpracování textových informací – průběžně **Ov** – vnitřní svět člověka Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-3-07 ***ČJL-9-3-02*** ***ČJL-9-3-03*** ***ČJL-9-3-01*** ***ČJL-9-3-08*** ***ČJL-9-3-09***	• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	**LITERÁRNÍ DÍLO A JEHO VRSTVY** ○ Jazyková vrstva ○ Tematická vrstva ○ Kompoziční vrstva **HLAVNÍ VÝVOJOVÁ OBDOBÍ NÁRODNÍ A SVĚTOVÉ LITERATURY** ○ Přehled významných autorů, skupin a směrů ○ Charakteristika uměleckých směrů ○ Interpretace vybraných děl	**Dě**– Umělecké slohy – tercie **Vv**– Umělecké slohy – kvarta **Hv**– Vývoj hudby Mediální výchova okruh Fungování a vliv médií ve společnosti	Doporučení pro povinnou četbu: www.databazeknih.cz www.eknihovna.cz https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/cj-a-literatura?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-02 ***ČJL-9-2-01*** ***ČJL-9-2-05***	• rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova	**OBOHACOVÁNÍ SLOVNÍ ZÁSOBY** ○ Slovní zásoba a tvoření slov ○ Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	**Čj**– V+W, divadlo **Bi**– mikroorganismus – prima **Ov**, **Rg** – vánoční zvyky – průběžně	
ČJL-9-2-04 ***ČJL-9-2-03***	• správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	**TVAROSLOVÍ** ○ Skloňování obecných jmen přejatých ○ Skloňování cizích vlastních jmen ○ Slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá ○ Tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého ○ Přehled slovesných vzorů a výcvik v užívání spisovných tvarů ○ Využití různých slovesných tvarů	**Dě** – Národní muzeum **Ma**– Pythagorova věta, geometrická tvary **Ze** – nejvyšší hora světa – sekunda	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		PRAVOPIS ○ Psaní i/y v koncovkách ○ Psaní předpon s-, z-, vz- a předložek ○ Psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	**Čj** – film, divadelní hry **Bi**– nerosty – tercie **Dě** – řecké báje – prima **Ov** – sociální skupiny **Ma** – aritmetický průměr, objemy těles	
ČJL-9-2-07	• v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích • rozlišuje druhy vět v souvětí a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích • využívá svých znalostí o větě při tvorbě jazykových projevů	**SKLADBA** ○ Zápor ○ Významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu ○ Větné členy v přístavkovém vztahu ○ Souvětí podřadné ○ Souřadně spojené věty vedlejší ○ Souvětí souřadné ○ Významový poměr mezi větami hlavními	**Ov** – mimořádné události, lidská práva, prezidenti **Ze–** sopečná činnost – prima hlavní města – tercie **Bi** – sopečná činnost – kvarta **Dě** – Marie Terezie, Josef II.,	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			antika, T.G.M., kulturní památky **Tv** – plavání, lakros – průběžně **Čj** – fantastická literatura **Hv** – druhy hudby – průběžně	
ČJL-9-2-08	• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • rozlišuje jednotlivé jazykovědné disciplíny	**OBECNÉ VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE** o Útvary českého jazyka a jazyková kultura o Čeština jako jeden ze slovanských jazyků	**Ze**– Chorvatsko, Bulharsko, Polsko – tercie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • uplatňuje své názory a osobní postoj	**PROJEVY MLUVENÉ** o Zásady dorozumívání o Mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku)	**Hv**– hlasová hygiena – průběžně	
	• dodržuje pravidla mezivětného navazování • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	**POPIS** o Subjektivně zabarvený popis (líčení)	**Čj**– básnické jazykové prostředky **Ze**– podnebí , počasí – prima **Vv**–malířství – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-1-05 ***ČJL-9-1-10***	• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • využívá poznatky z krásné literatury a filmu	**CHARAKTERISTIKA** o Charakteristika literárních postav o Charakteristika přímá o Charakteristika nepřímá	**Čj**– ukázky z krásné literatury **Hv** – Edith Piaf, šanson	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-1-08 ***ČJL-9-1-09***	• zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní test s dodržováním pravidel mezivětného navazování	**FUNKČNÍ STYLY** ○ Odborný styl ○ Administrativní styl ○ Rétorický styl ○ Prostě sdělovací styl ○ Publicistický ○ Umělecký styl **STYLOVÉ POSTUPY** ○ Informační ○ Popisný, charakterizační ○ Vyprávěcí ○ Výkladový ○ Úvahový/esejistický	**Ch** – chemické prvky, kovy – sekunda, kvarta **Fy, Ch, Ma, Bi** – slavné osobnosti – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-1-05	• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • hodnotí aktuální společenské jevy • uplatňuje své názory a osobní postoj	**ÚVAHA** ○ Kompozice úvahy ○ Úvahový text ○ Uplatnění úvahy v různých stylech **ŽIVOTOPIS** ○ Životopis slavné osobnosti ○ Životopis smyšlené osobnosti	**Fy** – Newtonovy zákony – kvinta **Dě** – egyptské moudrosti – prima **Ze** – pásma – prima	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-3-07 ***ČJL-9-3-02*** ***ČJL-9-3-03*** ***ČJL-9-3-09***	• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	**HLAVNÍ VÝVOJOVÁ OBDOBÍ NÁRODNÍ A SVĚTOVÉ LITERATURY** ○ Přehled významných autorů, skupin a směrů ○ Charakteristika uměleckých směrů Interpretace vybraných děl	**Dě –** antika – prima **Rg –** biblické příběhy – průběžně **Dě**– umělecké slohy – tercie **Vv** - umělecké slohy – tercie **Hv**– vývoj hudby – průběžně Mediální výchova okruh Fungování a vliv médií ve společnosti **Bi**– dospívání – tercie	Doporučení pro povinnou četbu: www.databazeknih.cz www.eknihovna.cz https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/cj-a-literatura?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-04	• správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**SLOVNÍ ZÁSOBA** **VÝZNAM SLOVA** ○ Slovo a sousloví ○ Slova jednoznačná a mnohoznačná ○ Synonyma, antonyma, homonyma ○ Odborné názvy		
	• rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	**TVOŘENÍ SLOV** ○ Stavba slova a tvoření slov ○ Pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov	**Ov** – ochrana člověka za mimořádných situací	
	• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický	**TVAROSLOVÍ** ○ Ohebné a neohebné slovní druhy ○ Přechodníky		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-06	• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích • rozlišuje druhy vět a větné ekvivalenty a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích	**SKLADBA** ○ Samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa ○ Souvětí podřadné a souřadné ○ Hlavní zásady českého slovosledu		
		PRAVOPIS ○ Lexikální, tvaroslovný, skladební ○ Vlastní jména		
ČJL-9-2-07	• v písemném projevu zvládá podle svých možností pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	**ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA** ○ Hláskosloví ○ Spisovná výslovnost ○ Zvuková stránka věty ○ Psaní a výslovnost slov přejatých	**Ov** – životní prostředí, ekologie **Bi**– ekologie – kvarta **Ze** – ekologie – kvarta	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • v textu rozlišuje základní znaky různých období vývoje češtiny	**OBECNÉ VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE** ○ Jazyky slovanské ○ Vývoj českého jazyka ○ Útvary českého jazyka		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-1-05	• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • uplatňuje své názory a osobní postoj	**PROJEVY MLUVENÉ** ○ Zásady dorozumívání ○ Mluvní cvičení improvizované	**Ov** –mezilidské vztahy – průběžně **Hv**– hlasová hygiena – průběžně **Čj** - Mluvní cvičení jsou realizována v průběhu celého školního roku	
ČJL-9-1-01 ***ČJL-9-1-03***	• hodnotí aktuální společenskou situaci • odlišuje fakta od názorů a hodnocení • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	**ÚVAHA** ○ Úvaha publicistická ○ Úvaha odborná ○ Esej		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-1-05	• vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	**ŽIVOTOPIS** ○ Motivační dopis ○ Životopis (vlastní)	Mediální výchova **Ov**– kulturní život **Vv**– vnímání uměleckého díla – průběžně	Životopis lze vyplnit online: https://europass.cz/co-je-europass/zivotopis
ČJL-9-1-10 ***ČJL-9-1-03***	• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • hodnotí aktuální společenské jevy • uplatňuje své názory a osobní postoj • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích	**MEDIÁLNÍ VÝCHOVA** ○ Reportáž ○ Fejeton ○ Interview ○ Zpráva	**Ov** – sebepoznání – průběžně Kreativita Mediální výchova	MV2 Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality MV3 Stavba mediálních sdělení MV4 Vnímání autora mediálního sdělení VLASTNÍ REALIZACE VYBRANÉHO PUBLICISTICKÉHO

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			Ov – osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace	ÚTVARU (zpráva, reportáž, interview)
ČJL-9-1-07	• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího • zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • dobře se orientuje v daném tématu • využívá vhodně ustálených obratů, vyvaruje se užívání frází a stálého opakování nadbytečných slov a rušivých gest	**PROSLOV A DISKUSE** ○ Forma proslovu ○ Řečnický projev		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-3-07	• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	**HLAVNÍ VÝVOJOVÁ OBDOBÍ NÁRODNÍ A SVĚTOVÉ LITERATURY** ○ Přehled významných autorů, skupin a směrů ○ Charakteristika uměleckých směrů Interpretace vybraných děl	**Dě**– umělecké slohy – kvarta **Vv**– umělecké slohy – kvarta **Hv**– vývoj hudby – průběžně Mediální výchova okruh Fungování a vliv médií ve společnosti	Doporučení pro povinnou četbu: www.databazeknih.cz www.eknihovna.cz https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/cj-a-literatura?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – LITERÁRNÍ VÝCHOVA	4. = KVARTA

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	**HLAVNÍ VÝVOJOVÁ OBDOBÍ NÁRODNÍ A SVĚTOVÉ LITERATURY** ○ Renesanční literatura Od renesance k baroku Klasicismus ○ Realismus ○ Prokletí básníci, realisté, anarchisté Impresionismus Naturalismus Symbolismus a dekadence ○ Futurismus a dadaismus Poetismus a surrealismus ○ 1. a 2. světová válka ○ Pohádka a nepohádky O lásce sladké a hořké Příběhy strašné i směšné	**Dě** – umělecké slohy – kvarta **Vv** – umělecké slohy – kvarta **Hv** – vývoj hudby – průběžně Mediální výchova okruh Fungování a vliv médií ve společnosti	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	• rozliší pojmy jazyk a řeč • vysvětlí pojmy: jazyk národní, jazyk mateřský, jazyk přirozený, jazyk umělý • uvede funkce řeči • charakterizuje jazykovou kulturu, uvede požadavky na ni • objasní vztah myšlení a jazyka, vyjmenuje a vysvětlí metody myšlení	**OBECNÉ POUČENÍ O JAZYKU A ŘEČI** • jazyk a řeč, jazyková komunikace • jazyková kultura • myšlení a jazyk	**Základy společenských věd** – kvinta – mezilidská komunikace	
v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči	• charakterizuje samohlásky a souhlásky, rozdělí je podle různých kritérií • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání	**ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA** • soustava českých hlásek • zásady spisovné výslovnosti • zvukové prostředky souvislé řeči	**Hudební výchova** – kvinta, sexta – intonace, melodie, frázování	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)			
využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	• rozliší objektivní a subjektivní slohotvorné činitele, doloží příklady působení těchto činitelů v textu • charakterizuje složky komunikačního procesu, popíše etapy komunikace • v připraveném i nepřipraveném projevu, oficiálním i neoficiálním, veřejném i soukromém vhodně využívá slohově odpovídajících výrazových prostředků češtiny • postihne rozdíly v mluveném a psaném projevu, sám dodržuje jejich	**TEXT A STYL** • slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní • text (komunikát) a komunikační situace – prostředí, účastníci komunikace, jejich role • míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace • mluvenost a psanost • funkční styly a jejich realizace v textech	**Základy společenských věd** – kvinta – mezilidská komunikace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	zásady • rozliší funkční styly a hodnotí jejich kvality v realizovaných textech • realizuje vlastní texty s využitím poznatků o funkčních stylech			
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	• dodržuje zásady komunikace a pravidla dialogu • interpretuje literární dialog • tvoří texty založené na dialogu • objasní pojmy: autor, čtenář, vypravěč, lyrický hrdina, postavy; teoretické poznatky dokládá na textu • rozpozná řeč přímou, nepřímou, nevlastní přímou a polopřímou; užívá je ve vlastním textu	**MONOLOG A DIALOG** • výstavba dialogu, vztah otázka – odpověď, druhy literárního dialogu • subjekty mimotextové a vnitrotextové (autor, čtenář, vypravěč, lyrický hrdina, postavy) • narativní postupy (řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá)	**Základy společenských věd** – kvinta – mezilidská komunikace	
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší	• pořizuje z textu výpisky,	**ZPRACOVÁVÁNÍ INFORMACÍ**		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	zpracovává výtahy, konspekty • efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	• anotace, konspekt, osnova, rejstřík, resumé, teze, výpisek, výtah, záznam		
	• rozliší jednotlivé krátké informační útvary • sestaví vybrané útvary, s nimiž je seznámen	**KRÁTKÉ INFORMAČNÍ ÚTVARY** • útvary oznamovací • útvary heslové • útvary dokumentární		
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší		**VYPRAVOVÁNÍ VE STYLU PROSTĚ SDĚLOVACÍM**		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	• vypráví příběh na zadaná témata • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, používá vhodné jazykové prostředky	• téma • kompozice • jazykové prostředky		
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	• sestaví referát na dané téma • používá jazykové prostředky vhodné pro referát	**REFERÁT** • téma • kompozice • jazykové prostředky		
	• popíše význam literární teorie, historie a kritiky • uvede funkce literatury • rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým	**ZÁKLADY LITERÁRNÍ VĚDY** • literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika • interdisciplinárnost literární vědy • literatura a její funkce		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor	• samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu • objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do	**METODY INTERPRETACE TEXTU** • interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu • čtenářské kompetence • interpretace a přeinterpretování		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
argumentačně zdůvodní	literárního textu, jaký může mít vliv svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí			
tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje	• vede si osobní záznamy o vybraných literárních, filmových a televizních dílech • formuluje vlastní hodnotící soudy v ústní nebo písemné formě (čtenářský deník) • sleduje literární kritiky a recenze, v polemice o literárních dílech se opírá o argumenty	**ZPŮSOBY VYJADŘOVÁNÍ ZÁŽITKU Z LITERÁRNÍCH DĚL A SOUDŮ NAD NIMI** • osobní záznamy, anotace, kritika a recenze, polemiky		
na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu při interpretaci literárního		**JAZYKOVÉ, KOMPOZIČNÍ A TEMATICKÉ PROSTŘEDKY VÝSTAVBY LITERÁRNÍHO DÍLA**		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech	• na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • popíše výstavbu literárního díla • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	• tropy • figury • rytmus, rým a zvukové prostředky poezie • monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč • typy kompozice • motiv, téma		
rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu identifikuje využití jednoho	• vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů (do konce 18.st.),	**VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY (do konce 18.st.)** • funkce periodizace literatury • vývoj kontextu české a světové literatury, tematický a výrazový přínos velkých	**Dějepis** – kvinta, sexta – česká a světová historie, umělecké slohy **Základy**	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury (do konce 18. století) a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	autorských osobností, literární směry a hnutí, vývoj literárních druhů a žánrů: - pravěk (nejstarší slovesné projevy) - starověk – starověké mimoevropské civilizace, staré evropské civilizace - středověk – středověké evropské země - humanismus a renesance v evropských zemích - humanismus a renesance u nás - baroko v evropských zemích - baroko v českých zemích - klasicismus, osvícenství, preromantismus - národní obrození v českých zemích	**společenských věd** – oktáva – řecká filosofie, filosofie středověku, filosofie období renesance, filosofie období baroka, filosofie doby osvícenství	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• rozdělí indoevropské jazyky • charakterizuje slovanské jazyky, zařadí češtinu do jejich systému • rozpozná základní znaky slovanských jazyků v textu	**OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE** • indoevropské jazyky • čeština a slovanské jazyky		
tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje	• ve svém projevu uplatňuje znalosti slovotvorných principů českého jazyka • v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovanému záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi • vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější	**SLOVNÍ ZÁSOBA, SÉMANTIKA, TVOŘENÍ SLOV** • jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických) • významové vztahy mezi slovy • rozšiřování slovní zásoby • způsoby tvoření slov • slovníky		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech			
v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	• v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny • rozliší vyjádření příznakové a bezpříznakové	**SLOHOVÁ CHARAKTERISTIKA VÝRAZOVÝCH PROSTŘEDKŮ** • bezpříznakové a příznakové vyjádření • slovní zásoba z hlediska stylistického		
v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání,	• volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum • rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit	**KOMUNIKAČNÍ STRATEGIE** • adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera • vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa	**Základy společenských věd** – kvinta – mezilidská komunikace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou				
při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou	• při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky • sestaví a přednese projev, proslov • v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči	**RÉTORIKA** • druhy řečnických projevů • příprava a realizace řečnického vystoupení • projev, proslov – téma, kompozice, jazykové prostředky	**Základy společenských věd** – kvinta – mezilidská komunikace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	• využívá svých dosavadních poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • rozliší popis prostý a popis umělecký • tvořivě pracuje s uměleckými texty, nachází v nich popisné a charakterizační pasáže	**POPIS A CHARAKTERISTIKA** • téma • kompozice • jazykové prostředky • popis prostý, umělecký • charakteristika v umělecké literatuře • návod, popis pracovního postupu, plány a mapy		
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	• sestaví vlastní životopis (podrobný i strukturovaný)	**ŽIVOTOPIS** • téma • kompozice • jazykové prostředky	**Základy společenských věd** – oktáva – profesní volba	
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	• napíše osobní i úřední dopis • dodržuje zásady pro psaní dopisů • rozliší jazykové prostředky použité v obou typech dopisů	**KORESPONDENCE** • téma • kompozice • jazykové prostředky • osobní dopisy, úřední		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• dorozumívá se kultivovaně, výstižně	korespondence		
rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj	• vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů (od začátku 19. století do konce 19. století), uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury (od 20. let 19. století do konce 19. století), a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná	**VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY (OD 20. LET 19. STOLETÍ DO KONCE 19. STOLETÍ)** • funkce periodizace literatury • vývoj kontextu české a světové literatury, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností, literární směry a hnutí, vývoj literárních druhů a žánrů: - romantismus ve světových literaturách - romantismus a další literární směry v české literatuře 30. – 50. let 19. století kritický realismus a další směry 2. poloviny 19. století ve světových literaturách česká literatura 2. poloviny 19.	**Dějepis** – septima – česká a světová historie, umělecké slohy **Základy společenských věd** – oktáva – filosofie 19. století	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
literatury a literárního myšlení vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • rozliší text spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací	• odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací	**OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE** • národní jazyk a jeho útvary		
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka	• ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví českého jazyka • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	**TVAROSLOVÍ (MORFOLOGIE)** • slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary		
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	• v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu • v písemném projevu zvládá	**GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** • písmo, jeho vznik a druhy • základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich	**Dějepis** – kvinta – vznik písma	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický			
využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího	• pozná a pojmenuje útvary založené na dialogu • utvoří polemiku, interview • účastní se diskuse, besedy	**DIALOG A ÚTVARY ZALOŽENÉ NA DIALOGU** • dialog, diskuse, polemika, interview, beseda	**Základy společenských věd** – kvinta – mezilidská komunikace **Základy společenských věd** – kvinta – sociální vztahy – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů	
tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje	• objasní rozdíl mezi úvahou, kritikou a recenzí, uvede jejich společné rysy • pracuje s texty, které	**ÚVAHA, KRITIKA, RECENZE** • téma • kompozice • jazykové prostředky		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	reprezentují dané útvary, doloží na nich jejich rysy • kriticky zhodnotí obsah textů • sestaví úvahu, kritiku, recenzi			
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu	• charakterizuje a rozliší základní útvary publicistického stylu • napíše fejeton, reportáž, článek • uvede a ve svých textech užívá specifické prostředky publicistického jazyka	**PUBLICISTICKÝ STYL** • téma • kompozice • jazykové prostředky • vybrané útvary stylu publicistického • zvukové a vizuální sdělovací prostředky	**Základy společenských věd** – kvinta – masmédia	**MV 2 – INT.** **MV 3 – INT.**
tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje	• posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou	**FUNKCE KOMUNIKÁTŮ** • sebevyjádření, apel, přesvědčování, argumentace, kontakt aj. jako dominantní funkce komunikátu	**Základy společenských věd** – kvinta – mezilidská komunikace **Základy společenských věd** – kvinta – sociální	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			vztahy – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů	
využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu	• identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • charakterizuje žánry založené na mezitextovém navazování • rozliší hraniční rysy textu	**TEXT A INTERTEXTOVOST** • kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze) • žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát) • hraniční rysy textu (předmluva, doslov, ilustrace, obálka; autorský komentář, recenze)		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vypráveční způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj	• vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů (od konce 19. století do roku 1945), uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury (od konce 19. století do roku 1945) a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	**VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY (OD KONCE 19. STOLETÍ DO ROKU 1945)** • funkce periodizace literatury • vývoj kontextu české a světové literatury, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností, literární směry a hnutí, vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu: - moderní básnické směry přelomu století ve světové literatuře - moderní básnické směry přelomu století v české - světová literatura 1. poloviny 20. století – poezie, próza, drama - česká literatura 1. poloviny	**Dějepis** – septima – česká a světová historie **Základy společenských věd** – oktáva – filosofie 20. století	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
literatury a literárního myšlení vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)		20. století – poezie, próza, drama		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence • v textu rozlišuje základní znaky různých období vývoje češtiny • při svém projevu (ústním i písemném) respektuje jazykovou normu, popíše rozdíl mezi kodifikačními příručkami	**OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE** • jazyková norma, kodifikace • základní vývojové tendence českého jazyka		
ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k	• využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování	**SKLADBA (SYNTAX)** • základní principy větné stavby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy) • aktuální členění výpovědi • základy valenční a textové syntaxe		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího	výpovědí a k odlišnému záměru mluvčího • rozebírá jednoduché věty a souvětí po stránce syntaktické • ve svém projevu uplatňuje znalosti syntaktických principů českého jazyka			
v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru	• používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení • uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu	**ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI TEXTU, PRINCIPY JEHO VÝSTAVBY** • koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti) • členění textu a jeho signály • odstavce a další jednotky • vzájemné vztahy textů (intertextovost)		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
mluvčího				
v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu	• rozliší výklad, pojednání, přednášku, odborný článek a stať • sestaví dané útvary • ve svém projevu respektuje zvláštnosti mluvených i psaných odborných textů	**NÁROČNÉ ÚTVARY STYLU ODBORNÉHO** • výklad, pojednání, přednáška, odborný článek, stať – téma, kompozice, jazyk • zvláštnosti mluvených i psaných odborných projevů		
v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu	• vytvoří umělecké vypravování na zadané téma • rozliší vypravování umělecké od vypravování ve stylu prostě sdělovacím	**VYPRAVOVÁNÍ S UMĚLECKÝMI PRVKY** • téma • kompozice • jazyk		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře rozezná typy promluv a vypravěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich	• vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů (od roku 1945 do současnosti), uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury (od roku 1945 do současnosti) a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu,	**VÝVOJ LITERATURY V KONTEXTU DOBOVÉHO MYŠLENÍ, UMĚNÍ A KULTURY (OD ROKU 1945 DO SOUČASNOSTI)** • funkce periodizace literatury • vývoj kontextu české a světové literatury, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností, literární směry a hnutí, vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu: - světová literatura 2. poloviny 20. století – poezie, próza, drama - česká literatura let 1945 – 1948 - česká literatura v období od února 1948 do poloviny 50. let - česká literatura v období druhé poloviny 50. let a 60.	**Dějepis** – oktáva – česká a světová historie **Základy společenských věd** – oktáva – filosofie 20. století	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
příčiny)	porovnává je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretaci textu	- česká literatura 70. a 80. let - česká literatura po roce 1989		

5.2 ANGLICKÝ JAZYK – zkratka Aj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a **jazyková komunikace** vymezeného v RVP ZV a RVP G, je vyučován jako povinný předmět.

Na našem gymnáziu je tento předmět vyučován s následující časovou dotací:

Cizí jazyk

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	3	3	3	3	3	3	3	3

Časová dotace je posílena možností volby Anglické konverzace (7. a 8. ročník, popř. III. a IV. ročník), který na povinný předmět obsahově navazuje a prohlubuje znalosti žáků.

V kontextu s probíraným učivem jsou na nižším i vyšším stupni gymnázia průběžně zařazovány tematické okruhy průřezového tématu: **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (= VMEGS)**.

Návaznost výuky a závěrečná úroveň výstupu žáka v Anglickém jazyce (podle SERRJ):

- Osmileté studium navazuje na úroveň A1 a směřuje k dosažení úrovně A2 v kvartě a B2 v oktávě
- Čtyřleté studium navazuje v I. ročníku na úroveň A2 a směřuje k dosažení úrovně B2 ve IV. ročníku

Ve výuce nabízíme britský standard, který je doplněn o základní informace o dalších varietách anglického jazyka.

Žák si osvojuje cizí jazyk nejen jako prostředek dorozumívání, ale i jako prostředek k získávání dalších poznatků z různých oblastí života, seznamuje se s reáliemi daných jazykových oblastí. Tyto znalosti ho vedou k pochopení různých cizojazyčných kultur a prohlubuje v něm toleranci k nim.

Zvláště ve vyšších ročnících se uplatňuje snaha využívat informace z cizojazyčných zdrojů nejen v hodinách jazyka samotného, ale i v ostatních předmětech (např. při přípravě referátů a prezentací), dochází tak k výraznému propojení s mnoha předměty.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy a v odborné učebně jazyků. V kabinetu jsou k dispozici atlasy, doplňková literatura a odborné časopisy, CD, DVD, interaktivní materiály, PC, tablety, dataprojektor.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů, praktického předvedení a modelování každodenní možné situace).

Výuka Anglického jazyka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• vede žáka k postupnému osvojování vhodných metod a plánování jeho vlastního učení • zadává úkoly, ve kterých žák samostatně vyhledává, třídí a propojuje informace z různých zdrojů • sleduje celkový rozvoj žáka v jazyce a hodnotí jeho práci různými metodami a zadáváním různých tvořivých úkolů (slohová práce, projekt, příprava výuky pro jiné žáky…), učí žáka pracovat s chybou a posuzovat vlastní výkon a vlastní pokrok
Kompetence k řešení problémů	• zadává praktické problémové úkoly a vytváří situace, se kterými se žák běžně může setkat, a

	učí ho tak navrhnout vhodné řešení a obhájit je • využívá jako metody hraní různých rolí v rámci dialogů
Kompetence komunikativní	• rozvíjí schopnost žáka prezentovat vlastní názory a myšlenky před publikem spolužáků, účinně se zapojovat do diskuze • vede žáka k četbě přiměřených textů a sledování přiměřených pořadů, filmů apod. v cílovém jazyce
Kompetence sociální a personální	• zařazuje do hodin takové formy práce, které posilují žákovu potřebu spolupracovat s druhými při řešení úkolu, pro podporu jeho sebedůvěry a přijetí různých rolí v pracovní činnosti (práce ve dvojici, skupině, týmu) • vede žáka k procvičování již osvojených jazykových dovedností prostřednictvím předem nacvičených rolí, např. v dialogu
Kompetence občanské	• seznámí žáka s jeho právy a povinnostmi v rámci vyučovací hodiny, eventuálními sankcemi za neplnění povinností • iniciuje vzájemnou pomoc mezi žáky • začleňuje do hodin otázky specifik cílové kultury- anglicky mluvící země světa • upozorňuje na shody naší a cílové kultury • diskutuje s žáky o aktuálním dění v oblasti literatury a jazyka • zařazuje do hodin aktuální témata pro diskuzi, argumentaci a obhajobu vlastních názorů studenta z různých oblastí
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• důsledně vyžaduje plnění zadaných úkolů • iniciuje práci s různými učebními pomůckami • začleňuje úkoly, které vyžadují naplánování a časové rozvržení jeho plnění • začleňuje úkoly, které vyžadují změnu učební strategie nebo použití více učebních strategií
Kompetence digitální	• umožňuje ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít • vede ho k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • začleňuje úkoly k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

	• umožňuje při práci využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • napomáhá chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání • seznamuje žáka se způsoby, jak předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky • klade důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učí žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat • motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti • vede žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat • vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů • vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje • vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií) • vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů • vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků • vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi

	• vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-9-1-01 CJ-9-3-02	• rozlišuje psanou a mluvenou podobu jazyka • ovládá zvláštnosti výslovnosti anglického jazyka • rozumí běžným a opakujícím se pokynům učitele v průběhu hodiny • vhodným způsobem reaguje na běžné pokyny – slovně nebo akcí • rozumí krátkým výukovým textům a poslechovým cvičením k probíraným tématům, zvládne v nich najít požadované informace	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE** ○ sloveso "být", singulár a plurál, interogativní a negativní konstrukce, krátké odpovědi ○ přítomný prostý čas – činnosti opakované a trvalé ○ sloveso *„mít"*, singulár, plurál, věta tázací a záporná, krátké odpovědi ○ sloveso „moci, umět“ ○ přítomný průběhový čas – věty kladné, záporné a tázací, krátké odpovědi – popis činností, kontrast přítomných časů	ČJ – stavba slovesných tvarů – různé druhy přísudků – v průběhu celého studia	
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	• aktivně se účastní jednoduchého dialogu o probíraném tématu i základních obecných komunikačních tématech • je schopen se představit, podat základní informace (jméno, věk,	○ oslovení a reakce na něj ○ pozdrav, přivítání, rozloučení ○ představování ○ poděkování		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	bydliště, zájmy…), zeptat se na potřebné informace a představit jiného člověka • poděkuje a na poděkování adekvátně reaguje • umí zdvořile požádat o svolení či laskavost	○ žádost, prosba		
CJ-9-2-03	• popíše, co má na sobě či co nejčastěji nosí • popíše části těla a obličeje • pohovoří o svém oblíbeném zvířeti, podá základní informace, představí své domácí zvíře • popíše třídu a dům/svůj pokoj • rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru • využívá internetová úložiště pro materiály k osvojení slovní zásoby,	**TÉMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA** ○ oblečení ○ části těla ○ zvířata ○ vybavení, nábytek – škola, domov ○ internetová úložiště a materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti; online slovníky ○ programy PowerPoint a Word ○ bezpečnost při práci s online formuláři	ČJ – popis – sekunda a kvarta Bi – zvířata – základní charakteristika a způsob života – prima, sekunda Bi – části lidského těla - tercie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	gramatiky a výslovnosti • vyplní jednoduchý elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla apod. • zpracuje prezentaci v programu Power Point / plakát v programu Microsoft Word na zvolené relevantní téma			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-2-02 CJ-9-4-02	• hovoří o zvycích a činnostech pravidelně se opakujících • je schopen převyprávět jednoduchý příběh v minulosti (např. výlet, zkušenost z prázdnin…) • vyjadřuje se o plánované budoucnosti, je schopen vyjádřit své plány týkající se nejbližší budoucnosti • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích; v textu vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky, odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu – i s pomocí slovníků • vhodně používá osvojenou slovní zásobu a gramatické jevy • sestaví jednoduché (ústní i písemné) krátké sdělení týkající se	○ přítomný prostý čas – činnosti opakované a trvalé ○ časová určení, předložková rekce – předložky času a frekvenční příslovce ○ vazba "There is", předložky místa ○ kategorie počitatelnosti u substantiv ○ gerundium po slovesech (*love, like, hate, enjoy)* ○ komparativ a superlativ adjektiv ○ minulý prostý čas, pravidelná slovesa – věta interogativní a negativní, krátké odpovědi ○ minulý čas slovesa „to be" + věta interogativní a negativní ○ minulý prostý čas, základní nepravidelná slovesa ○ vazba „be going to" pro vyjádření chystané, plánované budoucnosti ○ krátký písemný projev – vyprávění, popis ○ krátký samostatný ústní projev	ČJ – slovesné tvary – v průběhu celého studia ČJ - adjektiva a jejich stupňování - prima ČJ – popis - sekunda	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy • napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat • rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru • zpracuje prezentaci v programu Power Point / plakát v programu Microsoft Word na zvolené relevantní téma	○ e-mail, výhody a nevýhody osobní komunikace, elektronický formulář online (přihlášky, dotazníky apod.) ○ programy PowerPoint a Word ○ softwarové aplikace, jejich ovládání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce		
		TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSOBA ○ domov, nábytek ○ město ○ jídlo, pití ○ nakupování ○ sport, volný čas ○ škola – výukové předměty roční období, počasí	ČJ – připravený a nepřipravený ústní projev - sekunda	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	• vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • na základě své dosavadní slovní zásoby a znalostí z oblasti slovotvorby posoudí význam slov v kontextu, pracuje se slovníkem a významy slov • správným způsobem začne, vede a ukončí rozhovor na běžné téma každodenního života • v případě potřeby vyjádří, že neporozuměl textu nebo promluvě, vyžádá si zopakování nebo dovysvětlení • vyžádá si a nabídne jednoduchou informaci • v rámci probíraných témat používá správných tvarů způsobových sloves pro vyjádření příkazů a zákazů; doporučení •	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE** ○ dialog – zahájení, vedení a ukončení dialogu ○ vyjádření neporozumění + reakce na takové vyjádření od partnera ○ základní rozhovory v restauraci (objednávka jídla, drobné stížnosti, placení) ○ žádost, nabídka pomoci ○ pravidla a omezení ○ příkazy a zákazy - návrhy řešení problému: must, mustn´t, should, shouldn´t, could, can, Why don´t you…? ○ výrazy „too, enough“ ○ vztažné výrazy „who, what, where“, stavba (slovosled) vztažných vět ○ minulý čas prostý a průběhový – kladné, záporné věty a otázky ○ budoucí čas s „will“ ○ předpřítomný čas prostý, výrazy „for, since“ ○ pasíva – přítomný čas a minulý čas	ČJ – pasívní slovesné tvary – tercie BI – kvarta - životní prostředí	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-2-03 CJ-9-4-03 CJ-9-2-01	• za použití vztažných vět upřesní informace o osobě, věci, místě • povypráví o svých zážitcích a zkušenostech z minulé doby • vyjadřuje se o neplánované budoucnosti • posoudí situaci pro použití předpřítomného času – dosavadní zkušenost, návaznost minulosti na současnost, důsledek • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu • v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • vhodným způsobem používá osvojenou slovní zásobu a známé gramatické jevy • jednoduchým způsobem se	○ infinitiv pro vyjádření účelu - „aby“ ○ označení původce vazbou „by“ ○ materiály ○ vazba „made of“ ○ popis - životní prostředí ○ vyprávění obsahu textu ○ předpověď počasí ○ pozvánka ○ jednoduchý recept ○ popis města, budovy		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	domluví v běžných každodenních situacích (např. nákup, žádost o pomoc, jízdenky, orientace ve městě, v budově..) • rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru • pro práci s textem využívá internetové zdroje v cílovém jazyce	○ softwarové aplikace, jejich ovládání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce		
CJ-9-4-02	• pracuje se základními pojmy při hovoru a v krátkých textech o probíraných tématech • popíše zajímavá místa ČR a vybraných anglicky mluvících zemí	**TEMATICKÉ OKRUHY** ○ příroda, životní prostředí ○ město – budovy, místa ○ nemoci, zdravotní problémy ○ zdravý životní styl ○ turisticky zajímavá místa – ČR, anglicky mluvící země	BI – tercie – zdravý životní styl Ze – Česká republika VV – výtvarné styly – v průběhu celého studia	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-9-2-03 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	• rozpozná situaci pro použití minulého času průběhového • vyjadřuje se o ději, který vstupuje do děje jiného – kontrastní použití minulých časů • postihne rozdíl mezi použitím předpřítomného času prostého a minulého času prostého v rámci vyprávění o svých dovednostech a zkušenostech • převede přímou řeč na nepřímou s využitím znalostí o posunu času • využívá získaných poznatků ze slovotvorby k tvoření dalších slov analogií, odhadem • odhaduje význam slov z kontextu • používá svých znalostí z fonetiky a fonologie k odhadu výslovnosti méně známých nebo neznámých slov • napíše jednoduchá sdělení – dopis	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE** ○ verba pro označení různých akcí, pohybu ○ minulý čas průběhový ○ větné konstrukce When he… so they… ○ předpřítomný čas vz. minulý čas prostý ○ výrazy „already, yet“ ○ řeč přímá a nepřímá (reported speech) – posuny v čase ○ vazba „adjektivum + infinitiv ○ práce se slovníkem – volba správné varianty vzhledem ke kontextu ○ synonyma, synonymní vyjádření ○ základní pravidla pro tvoření slov – shrnutí prefixů a sufixů; skládání slov = rozšiřování slovní zásoby ○ dopis z prázdnin ○ komunikace více než dvou osob ○ diskuse, jednoduchá argumentace	ČJ – sekunda – synonyma a antonyma ČJ - tercie - slovotvorba ČJ – tercie – dopis Čj – kvarta - diskuse	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-9-2-01	z prázdnin - a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět • zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů • poskytne požadované informace • vypráví příběh – zážitek, vymyšlený příběh	○ vzkaz ○ e-mail ○ uvedení příběhu ○ výrazy pro časovou návaznost ○ ukončení příběhu		
CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	• rozumí jednoduchým textům o probíraných tématech, vyhledá v nich požadované informace • s využitím probrané slovní zásoby krátce pohovoří na probírané téma, napíše krátký text • prezentuje oblíbenou internetovou stránku • podá základní informace o Velké Británii a Spojených státech amerických • komunikuje v modelových situacích (pro sociální sítě) o osvojovaných tématech	**TEMATICKÉ OKRUHY** ○ tradice, zvyky, pověry ○ svátky ○ důležité zeměpisné údaje – kompas a údaje na něm, směr ○ vzdálenosti ○ příroda ○ cestování ○ moderní technologie ○ média ○ pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo	Ze – Evropa - tercie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• napíše komentář k modelovému blogu nebo příspěvku na sociální síti a v komentáři zdůvodní svůj postoj • sdílí informace o svých zájmech • zhodnotí své jazykové dovednosti v Evropském jazykovém portfoliu	nespokojenosti o evropské jazykové portfolio; vyjádření názoru; způsoby argumentace a kritiky; elektronická mobilní zařízení – funkce a aplikace; pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti o digitální nástroj, znalost terminologie v daném jazyce, práce s prohlížečem		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	• v mluveném i psaném projevu správně používá probrané gramatické jevy ○ rozliší situace pro použití přítomných časů a používá jejich správné tvary ○ správně používá základní stavová slovesa ○ rozliší situace pro použití minulých časů a používá jejich správné tvary v krátkém vyprávění ○ odhadne situaci pro použití předpřítomného času a použije jeho správný tvar • popíše a porovná předměty, osoby nebo skutečnosti ve svém okolí	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE** ○ složeniny ze substantiv ○ členy, kvantifikátory (např. a, an, the, some, any, much, money, a little, a few) ○ adjektiva – prefixy, sufixy (např. un-, im-, in-, dis, -ing/-ed) ○ stupňování adjektiv (pravidelné i nepravidelné) a porovnávání (např. as…as, too, enough, than) ○ další vyjádření přítomnosti: přítomné časy (prostý a průběhový) ○ stavová slovesa – specifika jejich užívání ○ vyjádření minulosti: minulé časy (prostý a průběhový) ○ nepravidelná slovesa – jejich tvary a užití ○ předpřítomný čas prostý ○ adverbia, základní způsob jejich tvoření (-ly)	Čj - popis	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• přednese souvislý projev na zadané téma • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • identifikuje	• pohovoří o svých volnočasových aktivitách vyjádří se k aktivitám ostatních lidí • popíše své zkušenosti s nakupováním • popíše cestu • v mluveném či psaném textu vyjádří své stanovisko a emoce • vyjádří omluvu • vytvoří kratší písemný projev - vzkaz, dopis • aktivně se účastní běžného rozhovoru • orientuje se v různých typech	○ souvětí - spojovací výrazy (např. although, however, in spite of the fact that, nevertheless) ○ valence - předložkové vazby s přídavnými jmény a se slovesy (např. keen on, inerested in, listen to, on my own…) **KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ** ○ **postoj, názor, stanovisko** – souhlas, nesouhlas, svolení (např. can), prosba, odmítnutí, možnost, nemožnost, zákaz, příkaz (např. must, mustn´t) ○ **emoce** – libost, nelibost, sympatie, lhostejnost ○ **morální postoje a funkce** – omluva ○ **kratší písemné projevy** – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, osobní dopis ○ **delší písemný projev** –		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace	textů, vyhledá specifické informace, shrne základní myšlenky/informace textu • rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru • využívá internetová úložiště pro materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti • vyplní jednoduchý elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla apod. • zpracuje prezentaci v programu Power Point / plakát v programu Microsoft Word na zvolené relevantní téma	životopis podrobný ○ **čtený či slyšený text** – jazykově nekomplikované a logicky strukturované texty, texty informační ○ **samostatný ústní projev** – popis, srovnání, vyprávění, reprodukce textu ○ **interakce** – neformální rozhovor **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** ○ oblast osobní: volný čas, zájmové aktivity (např. vybavení pro sport a zábavu) ○ nakupování ○ orientace v prostoru, krajina (město, venkov) ○ kulturní život regionu, kde žák žije ○ internetová úložiště a materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti; online slovníky ○ programy PowerPoint a		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		Word o bezpečnost při práci s online formuláři o kyberšikana		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů	• užívá ve vyprávění typických frází pro určení času, následnosti • pohovoří o svých plánech do budoucna (going to) a možných budoucích událostech (s použitím will, modálních sloves a prvního kondicionálu) • vyjádří se o reálných i hypotetických situacích s použitím nulového, prvního a druhého kondicionálu • vyjádří přání (I wish...) • vhodně užije předminulý čas v rámci vyprávění • používá přímou i nepřímou řeč ve vyprávění i běžném rozhovoru • chápe vztah mezi vyjádřením v činném a trpném rodě	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE** ○ zkratky v angličtině ○ prefixy a sufixy, odvozování: substantiva (např. -ation, -ion, -ness, -er, -ist, -ian) ○ adjektiva – extrémní výrazy (např. astonished, vital…) vs. superlativy ○ ustálená větná spojení: fráze pro časová vyjádření ve vyprávění (např. It´s set in…, In the end…) ○ vyjádření budoucnosti: will x going to, might ○ vyjádření nutnosti must, mustn´t x needn´t ○ podmínkové věty: nulový, první a druhý kondicionál ○ přací věty (I wish..) ○ další vyjádření minulosti: předminulý čas ○ pasiva v dosud známých časech, transformace vět se slovesem v činném rodě do pasiva		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů • identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • postihne zápletku i	• sestaví radu • vhodně vyjádří emoce a vztah k lidem či skutečnostem (např. zájem, lítost) • sestaví delší písemný projev z oblasti vlastního zájmu • čte s porozuměním text zaměřený na aktuální problémy • adekvátně reaguje (používá vhodné fráze ostatní sl. zásobu) v náhodných situacích z osobního života • pohovoří o kulturním zážitku	○ vedlejší věty, transformace: přímá a nepřímá řeč, nepřímé otázky ○ vyjádření doporučení: (např. should, shouldn´t) ○ frázová slovesa (např. zacházení s předměty denní potřeby - turn on, turn up, turn down, pick up, put down, sit down, stand up…) **KOMUNIKATIVNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ** ○ **emoce** – zájem, nezájem, radost, zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, strach, ustálená slovní spojení ○ **morální postoje a funkce** – odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání, odsouzení ○ **kratší písemné projevy** – žádost, pozvání, odpověď ○ **delší písemný projev** – vypravování, úvaha,		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
sled událostí ve filmu či hře • podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů	• popíše své okolí (např. domácnost, školu) • pohovoří o globálních problémech (sociálních, environmentálních) • čte s porozuměním autentické i adaptované texty týkající se probíraných témat • rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru	podrobný popis ○ **čtený či slyšený text** – texty popisné, faktografické ○ **samostatný ústní projev** – popis, srovnání, shrnutí, prezentace ○ **interakce** – náhodné situace v osobním životě, diskuse, komunikace prostřednictvím telefonu a dalších médií ○ **informace z médií** – tisk, televize, telefon, veřejná hlášení **TEMATCKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** ○ oblast pracovní/společenská: elektronika – přístroje, věda a technika, pokrok ○ oblast společenská: příroda, životní prostředí, ekologie ○ oblast osobnostní: nonverbální komunikace, kulturní zvyklosti v různých zemích, způsob vnímání sebe sama, světonázor		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• pro práci s textem využívá internetové zdroje v cílovém jazyce	○ oblast společenská: globální problémy (sociální a environmentální) ○ oblast osobní: publikace, literatura ○ softwarové aplikace, jejich ovládání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule	• vyjadřuje se o akcích, které se v minulosti pravidelně ne/odehrávaly • rozpozná situace pro použití předpřítomného času průběhového a používá jeho správné tvary • vyjadřuje se o budoucnosti za použití vhodných modálních sloves (vyjadřujících pravděpodobnost), předbudoucího času prostého a budoucího času průběhového • vyjadřuje se s použitím široké škály spojovacích výrazů – spojky, vztažná zájmena, příslovce • vyjádří se spontánně a gramaticky správně k probraným tématům • vhodnou formou reaguje na	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE** ○ další vyjádření minulosti: opakovaná činnost v minulosti (např. used to) ○ předpřítomný čas průběhový ○ další vyjádření budoucnosti: předbudoucí čas prostý, budoucí průběhový čas ○ vedlejší věty: vztažné věty – vypustitelné a nevypustitelné ○ složitá souvětí: spojovací výrazy různých typů vedlejších vět ○ další vyjádření budoucnosti: spekulace, předpovědi (např. may, might, could, will, probably) ○ ustálená větná spojení: návrhy a reakce na návrh jiných lidí (Shall, Lets´ + I´m afraid, I can´t, Thanks, but…) **KOMUNIKAČNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ**		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obratů • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích	návrh (výzvu k) činnosti • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule, vhodně argumentuje - písemnou i ústní formou • využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma • vyjádří se k módě a odívání • vyjádří se ke kulturním a národnostním rozdílům (např. stereotypům) • hovoří o své minulosti – vzpomínky, příhody, pocitech při nich • pohovoří o různých profesích, pracovních podmínkách a pracovních událostech (např. přijetí do zaměstnání) • napíše formální i neformální dopis	○ **kratší písemný projev** - strukturovaný životopis ○ **delší písemný projev** – esej, popis ○ **samostatný ústní projev** – prezentace **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** ○ oblast osobní: oblečení, móda, styl – životní styl ○ způsob vnímání sebe sama – stereotypy ○ oblast osobnostní: vzpomínky a pocity ○ oblast pracovní: svět práce a zaměstnání ○ CV – varianty, jazykové prostředky a grafická podoba ○ formální a neformální styl psaní dopisů – jazykové prostředky, fráze, grafická podoba ○ oblast osobní: lidské tělo, běžná onemocnění, úrazy, zdravotní problémy,		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obratů • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné,	• sestaví CV • pohovoří o běžných onemocněních, úrazech, prevenci a léčbě • používá základní idiomy s částmi lidského těla • popíše stravovací návyky své i jiných lidí, vyjádří se ke stravovacím návykům z pohledu zdravého životního stylu • pohovoří o technice ve svém okolí – v běžném životě každého člověka • vyjádří se k problematice internetu – prospěch i nebezpečí • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na téma související s probíranou tématikou	prevence, léčba; idiomy (části těla) ○ oblast osobní: zdravé a nezdravé stravovací návyky ○ oblast společenská: svět techniky – počítače a internet		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi • využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média	• komunikuje v modelových situacích (pro sociální sítě) o osvojovaných tématech	○ pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se	• používá základních přísloví, ustálených kolokací, větných spojení a idiomů • vyjádří se k (ne)pravděpodobnosti a (ne) možnosti minulých událostí • správně tvoří a vhodně používá (ne)přímé otázky v ústním i písemném projevu • funkčně správně používá tázací dovětky • vhodně používá vazbu – have something done • podrobně popíše různé styly bydlení • představí různé typy vztahů mezi lidmi, pohovoří o blízkých lidech • pohovoří o své zkušenosti s cestováním a trendech v cestování • vyjádří se k problematice financí a komerce	**JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY A FUNKCE** ○ morfémy – prefixy, sufixy = odvozování slov ○ transpozice, transformace, valence ○ ustálené kolokace, ustálená větná spojení ○ přísloví, další jednoduché idiomy ○ modální slovesa vyjadřující (ne)pravděpodobnost a (ne)možnost = must have, might have, can´t have) ○ (ne)tranzitivní slovesa, slovesa se dvěma předmětnými vazbami ○ (ne)přímé otázky ○ tázací dovětky ○ vazba – have something done ○ vyjádření účelu ○ ustálený větný rámec: třetí kondicionál		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů	• charakterizuje svůj vztah k umění • porovná školské systémy v ČR a anglicky mluvících zemích • čte s porozuměním literární i neliterární text, shrne jeho nejdůležitější myšlenky a vyjádří svůj názor	**KOMUNIKAČNÍ FUNKCE JAZYKA A TYPY TEXTŮ** ○ **delší písemný projev -** úvaha, esej ○ **čtený či slyšený text** – dokumentární, imaginativní a umělecké texty ○ **samostatný ústní projev** – shrnutí, kompromis, argumentace, debaty, diskuse ○ **práce s autentickým materiálem** – upravené texty, populárně naučná a přiměřená odborná literatura v angličtině ○ **informace z médií** – film, videonahrávky **TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** ○ oblast osobní: dům, bydlení ○ oblast osobní: vztahy, blízcí lidé ○ oblast osobní: cestování, turismus ○ oblast společenská: peníze –		**VMEGS 5** = Vzdělávání v Evropě a ve světě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko	• orientuje se v autentickém mluveném projevu složitějšího obsahu • napíše úvahu či esej týkající se probíraného tématu	komerce, reklama, charita ○ oblast společenská: kultura a umění ○ oblast vzdělávací: školství v České republice a anglicky mluvících zemích (např. primární, sekundární a terciární školství, vybavení učeben)		
PRŮBĚŽNÉ: KVINTA-OKTÁVA	**PRŮBĚŽNÉ: KVINTA-OKTÁVA** • vyjadřuje se foneticky správně • odhadne výslovnost neznámých slov na základě fonetických pravidel nebo analogie se slovy známými • zaznamená výslovnost slov internacionálními fonetickými znaky	**PRŮBĚŽNÉ: KVINTA-OKTÁVA** **fonetika** – zvuková výstavba slova, zvuková stránka věty, fonetická redukce, fonetické rysy **pravopis** – pravidla u složitějších slov, konvence používané k prezentaci výslovnosti		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	• aplikuje své jazykové znalosti a dovednosti při kontaktu s anglicky mluvícími osobami mimo školní prostředí • orientuje se v reáliích anglicky mluvících zemí	**REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA** • politické a ekonomické postavení ve světě • stručná charakteristika ekonomiky, společnosti a kultury • vztahy s Českou republikou • literatura, významná díla a autoři • věda, technika, sport, umění, významné osobnosti, díla, úspěchy • život a tradice, rodina, vzdělávání, národní záliby a zvláštnosti • jazykové zvláštnosti a odlišnosti • aktuální události a dění většího významu • autentické materiály – tisk, rozhlas, film		

5.3 NĚMECKÝ JAZYK – zkratka Nj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** (vymezeno v RVP ZV a RVP G). Tento povinný předmět je na našem gymnáziu realizován v rámci oboru Další cizí jazyk (předmět Německý jazyk) a je vyučován v 2. – 8. ročníku víceletého gymnázia (popř. v I. – IV. ročníku čtyřletého gymnázia). Předmět má následující časovou dotaci:

Další cizí jazyk

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	3	3	3	3	3	3	3

Žáci mají možnost volby **konverzace v německém jazyce** (7. a 8. ročník, popř. III. a IV. ročník).

Vzdělávání v oboru Další cizí jazyk směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Výuka probíhá v kmenových učebnách jednotlivých tříd a v jazykových učebnách, které jsou vybaveny překladovými slovníky, počítači, dataprojektory, tablety a dalším doplňkovým výukovým materiálem a dalším digitálním zařízením. V případě vyššího počtu žáků ve třídě jsou žáci děleni na skupiny.

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních schopností žáků, na schopnost dorozumět se v německy mluvícím prostředí a vyjádřit se ke známým i méně známým tématům. Žáci jsou vedeni k aktivnímu používání jazyka – osvojených gramatických prostředků i slovní zásoby a k posilování digitální gramotnosti. Výuka rozvíjí schopnost porozumění mluvenému i psanému textu. Předkládány jsou texty odrážející skutečné používání jazyka v různých životních situacích. Vedle běžných témat jsou do výuky zařazovány i reálie německy mluvících zemí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka německého jazyka přispívá k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí žáka:

Rozvíjená klíčová kompetence:	**Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:**
Kompetence k učení	● Zadává samostatné či skupinové úkoly a vede žáky k aktivnímu získávání poznatků. ● Vede žáky k samostatné práci se slovníky, dalšími jazykovými příručkami a internetem. ● Motivuje žáky pochvalou, vede je ke kritickému hodnocení vlastních pokroků v učení. ● Stanovuje cíle práce a vede žáky k tomu, aby byli schopni si svou práci cílevědomě a smysluplně organizovat.
Kompetence k řešení problémů	● Navozuje problémové situace, při nichž jsou žáci nuceni hledat řešení problémů, třídit a vyhodnocovat získaná data.

	● Propojuje staré a nové učivo a vede žáky k tomu, aby chápali vzájemné souvislosti mezi probíranými jevy a aby vlastním úsilím získávali další poznatky, odhalovali význam neznámých slov, odvozovali gramatická pravidla…
Kompetence komunikativní	● Dbá na to, aby žáci formulovali své myšlenky v logickém sledu (písemně i ústně). ● Vede žáky k tomu, aby se vyjadřovali jasně a přehledně. ● Zapojuje žáky do diskuse, vede je k tomu, aby dokázali obhajovat svůj názor. ● Vybírá a předkládá žákům vhodné a jim blízké texty, které pro ně mají význam v běžném dorozumívání. ● Vede žáky k aktivnímu používání jazyka.
Kompetence sociální a personální	● Organizuje práci žáků ve skupinách, při níž se žák učí spolupracovat s ostatními. ● Učí žáky pomáhat druhým a také této pomoci využívat. ● Vede žáky k tomu, aby sdělovali své názory a postoje.
Kompetence občanské	● Vede žáky k tomu, aby zaujímali stanovisko k tématům, která se týkají kultury, historie, životního prostředí a důležitých svátků a událostí (nejen v ČR, ale i v zemích, jejichž jazyk si osvojuje). ● Vede žáky k zodpovědnosti za své chování.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	● Vede žáky k tomu, aby byli schopni posoudit vhodnost a přiměřenost zvolených pracovních postupů. ● Motivuje žáky k iniciativě a tvořivosti, podporuje aktivní přístup.
Kompetence digitální	● Vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; učí je využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti a samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. ● Vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. ● Vede žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů,

	vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. ● Vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. ● Vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami. ● Vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02	bez obtíží rozumí stále se opakujícím pokynům vyučujícího, které se týkají chodu a průběhu výuky adekvátně reaguje na pokyn vyučujícího k určité činnosti – např. otevře sešit, knihu… rozumí slovům a jednoduchým větám učitele k tématům rodina, koníčky, škola chápe smysl jednoduchých poslechových	větná intonace, slovní přízvuk výslovnost hlásek, důraz na odlišnost od ČJ německá abeceda, důraz na odlišnost od ČJ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov tvoření slov člen určitý a neurčitý zájmena osobní, ukazovací,	Ov – rodina Čj – abeceda, hlásky	L 1 - 7 K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto nástroje: www.umimenemecky.cz www.kahoot.org www.skolasnadhlede

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	textů k tématům každodenního života	přivlastňovací		m.cz
DCJ-9-1-03		číslovky do 1000		www.klett-sprachen.de
	vede jednoduchý dialog k probíraným tématům	slovesa sein, haben		www.nemcina-zdarma.cz
		přítomný čas pravidelných sloves		
DCJ-9-2-01		přítomný čas několika nepravidelných sloves		www.thatquiz.com
	popíše sebe, svou rodinu, své koníčky, školu	jednoduchá věta – oznamovací, tázací		
DCJ-9-2-02		jednoduchý souhlas, zápor		https://cs.padlet.com/
	vhodně používá osvojenou slovní zásobu a probrané gramatické jevy	množné číslo podstatných jmen		
		předložky in, aus, am, um,von…bis		
		spojky und, aber		
	přiměřeně a pohotově reaguje na jednoduše formulované dotazy, které se obsahově vztahují k probíraným konverzačním tématům	sloveso können, vazba ich möchte		
DCJ-9-2-03	vyžádá si potřebnou informaci			
	na základně osvojené slovní zásoby rozumí nápisům, které se obsahově týkají	základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: ● pozdravy		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03	probíraných témat chápe smysl jednoduchých textů k tématům každodenního života při snaze o porozumění se opírá o obrázky a fotografie, které souvisí s textem v jednoduchém textu vyhledá informaci, kterou po něm požaduje vyučující písemně uvede jméno, věk, bydliště, povolání, zájmy sestaví souvislý text na probíraná témata vyplní jednoduchý elektronický formulář	● osobní údaje, rodina ● zvířata, barvy ● kalendářní rok – hodiny, dny, měsíce, roční období ● koníčky ● škola, školní předměty, školní potřeby, rozvrh hodin, popis školy, popis třídy, život ve škole, aktivity ve škole, akce ● jídlo, nápoje, potraviny ● móda, oblékání ● vztahy, přátelé		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02	– osobní údaje, vytvoření hesla apod. napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01	při poslechu účelně a efektivně využívá vizuální oporu, která s ním tematicky souvisí rozumí jednoduchým slovům a větám, které se týkají aktuálně probíraných témat – volný čas, oslavy, jídlo, zdraví, nákupy, domov, denní program chápe smysl jednoduchých poslechových textů k probíraným tematickým okruhům reprodukuje a obměňuje dialogy na jednoduchá témata popíše svůj volný čas, domov, denní program, stravovací návyky	větná melodie, slovní přízvuk počátky práce se slovníkem tvoření slov člen ve 3. a 4. pádě – jednotné i množné číslo nulový člen spojování předložky se členem 2. pád vlastních jmen osobní zájmena ve 3. a 4. pádě tázací zájmena a příslovce číslovky nad 1000, řadové číslovky, datum, letopočet vazba es gibt slovesa s odlučitelnými předponami modální slovesa, větný rámec modálních	Bi – lidské tělo Čj - fonetika	L 8 – 14 K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto nástroje: www.umimenemecky.cz www.kahoot.org www.skolasnadhledem.cz www.klett-sprachen.de www.nemcina-zdarma.cz www.thatquiz.com

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-2-02

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-4-02	rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru pro práci s textem využívá internetové zdroje v cílovém jazyce	● softwarové aplikace, jejich ovládání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce		

Vzdělávací oblast	**Vyučovací předmět**	**ročník**
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	***Ročníkové výstupy***	***Učivo – obsah***	***Mezipředmětové vztahy***	***Poznámky, Průřezová témata***
DCJ-9-1-03 DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-3-03	rozumí poslechovým textům, které se týkají osvojovaných témat – cestování, sport, popis osoby, zdraví, příroda atd. v poslechových textech vyhledá podstatné informace vede běžné rozhovory přiměřeně a pohotově se vyjadřuje k probíraným tématům využívá co nejširší slovní zásobu a osvojená gramatická pravidla pochopí význam textu, který zahrnuje slovní zásobu aktuálně probíraných témat při snaze o porozumění se opírá o obrázky	složitější pravopisné a výslovnostní jevy, interpunkce tvoření slov, odhad významu složených slov neurčité zájmeno man zvratné zájmeno sich zápor nicht x kein skloňování osobních, přivlastňovacích a ukazovacích zájmen slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami slovesa se třetím pádem préteritum sein, haben perfektum vyjádření budoucnosti předložky se 3. a 4. pádem	Ze – Německo, Rakousko, Švýcarsko Ov – volba povolání Čj – popis osoby, sloh Tv - soutěže	L 15 – 18 + doplňující látka K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto nástroje: www.umimenemecky.cz www.kahoot.org www.skolasnadhledem.cz www.klett-sprachen.de www.nemcina-zdarma.cz www.thatquiz.com

Vzdělávací oblast	**Vyučovací předmět**	**ročník**
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	***Ročníkové výstupy***	***Učivo – obsah***	***Mezipředmětové vztahy***	***Poznámky, Průřezová témata***
DCJ-9-4-03	a fotografie, které souvisí s textem písemně zformuluje reakci na texty týkající se probíraných témat zpracuje prezentaci v programu Power Point / plakát v programu Microsoft Word na zvolené relevantní téma	základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: ● obec – město, orientace ve městě, památky, budovy ● pobyt v zahraničí, jazyky, reálie zemí příslušných jazykových oblastí ● budoucnost – povolání ● prázdniny, cestování, dopravní prostředky, pohledy ● příroda, počasí ● popis osoby – osobní údaje, vzhled, vlastnosti ● části těla, nemoci, zdraví – rozšíření probrané látky ● sport – sportovní disciplíny, soutěže, výsledky ● programy PowerPoint a Word		https://cs.padlet.com/ **VMEGS 1** **MKV 4**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace	vyhledá základní informace v textech k probíraným tématům postihne hlavní myšlenku jednoduché promluvy ke známým okruhům pracuje s přiměřeně obtížnými texty orientuje se v kompozici jednoduchého textu rozliší v textu úvod, stať a závěr	distinktivní rysy slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace výslovnost cizích slov, zeměpisných názvů rytmické členění složitějších výpovědí a souvislého textu pravopis složitějších výrazů, pravidla interpunkce, dělení slov běžně používané litografické znaky zápor nicht x kein vazby podstatných jmen,	Čj - krátké informační útvary; dopis; fonetika; popis osoby Bi – lidské tělo Zsv – volba povolání Iv – média, internet	L 19 – 26 K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto nástroje: www.umimenemecky.cz www.kahoot.org https://deutschlernerblog.de/ https://deutschlerner

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a	odliší podstatné informace od vedlejších vyjadřuje se k jednoduchým, aktuálně probíraným tématům, např. sport, škola, média reprodukuje jednoduché texty ke známým tématům se vyjadřuje srozumitelně, gramaticky správně a stručně účelně využívá osvojených gramatických prostředků a slovní zásoby sestaví sdělení vztahující se k probíraným tématům napíše formální dopis, žádost, inzerát prezentuje své názory a stanoviska k jednoduchým, aktuálně probíraným tématům – sport, školství, budoucnost, média	přídavných jmen a sloves s předložkami přípony přídavných jmen přivlastňovací zájmena zvratná slovesa modální slovesa, modální slovesa v préteritu slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami slovesa se třetím pádem perfektum rozkazovací způsob spojky trotzdem, weil, denn, nicht…sondern, dass slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: ● popis osoby – osobní údaje, vzhled, vlastnosti, oblečení ● části těla, nemoci, léky, zdravotní služby ● sport – sportovní disciplíny, soutěže, výsledky, jednoduché vybavení pro sport a zábavu ● cizí jazyky		blog.de/ https://www.wissen.de/ https://www.goethe.de/de/index.html https://cs.padlet.com/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	vede formální i neformální rozhovor, logicky argumentuje používá osvojenou slovní zásobu a gramatická pravidla bez větších obtíží komunikuje o tématech, která se ho bezprostředně dotýkají zahájí, udrží a ukončí rozhovor vyplní elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla, přihlášení,… využívá internetová úložiště pro materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti	● škola – školství, typy škol, popis školy, učebny, školní prostory, popis třídy, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, méně běžné školní pomůcky, významné školní dny a události, výuka, domácí úkoly, diskuse ● volba povolání, zaměstnání, běžné profese, běžné podniky, běžné vybavení pracoviště ● média, video-texty, texty na obrazovce počítače ● dobrovolnické činnosti, koníčky, zájmy kratší písemný projev – jednoduchý formální dopis, žádost, jednoduchý inzerát, e-mail, SMS,.. interakce – formální i neformální rozhovor samostatný ústní projev – popis, srovnání čtený či slyšený text – jazykově nekomplikované a logicky		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		strukturované texty postoj, názor, stanovisko – souhlas, nesouhlas, svolení, prosba, odmítnutí, zákaz, příkaz, možnost, nemožnost, nutnost, potřeba		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	aplikuje dosavadní znalosti německé slovotvorby účelně využívá osvojenou slovní zásobu a kontext k porozumění neznámým výrazům	základní varianty výslovnosti slabé a silné formy výslovnosti současná pravopisná norma – upevňování stažené tvary odhad významů na základě tvoření slov	Čj – popis, dopis Ch – ochrana životního prostředí Bi – zvířata Rg – svátky Dě – kultura a	L 27 – 34 K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně	postihne hlavní informace v textech obsahujících běžná – probraná – témata zaznamená hlavní myšlenku autentické promluvy orientuje se v popisných textech popíše své zájmy a činnosti, své okolí, vyjádří se k tématu jídlo, život na venkově a ve městě, životní prostředí, kultura, cestování a bydlení popisuje a srovnává obrázky zachycující probraná témata účelně využívá osvojenou slovní zásobu k probíraným tématům vyjadřuje se jednoduše a souvisle sdělí svůj názor k tématům jídlo, bydlení, kultura, počasí vhodně užívá osvojené gramatické	podstatná jména ve třetím pádě plurálu skloňování vlastních jmen stupňování přídavných jmen skloňování přídavných jmen zájmena neurčitá, přivlastňovací zájmeno es préteritum podmiňovací způsob – können, haben slovesa s předložkami se třetím a čtvrtým pádem předložková příslovce předložky se třetím a čtvrtým pádem spojky auβerdem, wenn, obwohl slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: ● jídlo, jednoduché recepty, restaurace, jídelníčky ● život na venkově a ve městě ● divadlo, kino, programy, zábavní podniky, služby, obchody, nákupní střediska,	tradice v Evropě	nástroje: www.umimenemecky.cz www.kahoot.org https://deutschlernerblog.de/ https://deutschlernerblog.de/ https://www.wissen.de/ https://www.goethe.de/de/index.html https://cs.padlet.com/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	jevy vhodně využívá probrané frazeologické obraty diskutuje na probíraná témata pohotově reaguje v situacích, které se tematicky týkají probraných okruhů rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru pro práci s textem využívá internetové zdroje v cílovém jazyce	trhy, zboží, nálepky a obaly ● počasí, ochrana životního prostředí, ● zvířata, příroda, okolní krajina ● život v Evropě, kultura, tradice, svátky ● cestování – dovolená, orientace ve městě, ubytování, památky, cestovní dokumenty, veřejná doprava, jízdní řády, lístky, pokuty, orientační značení ● bydlení, nábytek, vybavení domácnosti, život mimo domov: kolej, hotel, život přátel kratší písemný projev – pozdrav, vzkaz, přání, blahopřání, pozvání, odpověď, osobní dopis interakce – diskuse samostatný ústní projev – vyprávění, reprodukce kratšího textu čtený či slyšený text – texty		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		popisné softwarové aplikace, jejich ovládání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či	při poslechu rozpozná mluvčí rozpozná styl promluvy určí citové zabarvení promluvy s menšími obtížemi ovládá selektivní, globální i detailní čtení textů na základě zvládnutí technik čtení adekvátně reaguje na zadaný úkol orientuje se ve faktografických textech při zpracování jednoduššího tématu se vyjadřuje souvisle účelně využívá osvojených prostředků koherence napíše životopis, obchodní dopis písemně zpracuje aktuálně probírané téma (např. rodina, budoucnost, kultura)	pravopisné změny spojené s deklinací a konjugací alternace samohlásek a modifikace souhlásek tvoření slov, slova složená a sousloví člen určitý ve druhém pádě zpodstatnělá přídavná jména tázací zájmena a příslovce zájmeno einander slovesa se dvěma předměty zvratná slovesa se třetím pádem konjunktiv plusquamperfektum budoucí čas rozvité vedlejší věty podmínkové, účelové a časové nepřímé otázky infinitivní konstrukce s zu příslovce darum, deswegen další časové předložky – seit, vor, über, ab, zwischen, gegen, während další spojky – ob, um…zu, damit, ohne zu, ohne dass, da, nachdem, bevor, seitdem, als, wenn, bis, während	Iv – média Zsv – interkulturní rozdíly; společenské vztahy Čj – literatura; obchodní dopis; životopis Ze – Česká republika, německy mluvící země Dě – dějiny České republiky a německy mluvících zemí	L 35 – 42 **VMEGS 5 – INT.** K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto nástroje: www.umimenemecky.cz www.kahoot.org https://deutschlernerblog.de/ https://deutschlernerblog.de/ https://www.wissen.de/ https://www.goethe.de/de/index.html https://cs.padlet.com/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
známé téma s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	dodržuje formální i obsahové zásady projevů účelně využívá osvojenou slovní zásobu k probíraným tematickým okruhům vyjadřuje se gramaticky správně, používá širokou škálu probraných gramatických prvků důsledně dodržuje fonetická pravidla hovoří o reáliích německy mluvících zemí a ČR zpracuje prezentaci v programu Power Point / plakát v programu Microsoft Word na zvolené relevantní téma, následně odprezentuje komunikuje v modelových situacích (pro sociální sítě) o	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: ● rodinný život, oslavy, dárky, běžné události; svátky ● média, stará a nová média ● informace z médií: tisk, rozhlas, televize, internet, film, audionahrávky, videonahrávky, veřejná prohlášení, telefon ● formuláře, oznámení, letáky ● kultura, interkulturní rozdíly, umění ● literatura, spisovatelé ● společnost, rodina a její společenské vztahy, příbuzní, přátelé, mezilidské vztahy, osobní dopisy ● budoucnost, studium, povolání; obchodní administrativa, obchodní dopis ● programy PowerPoint a		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	osvojovaných tématech	Word ● digitální nástroj, znalost terminologie v daném jazyce, práce s prohlížečem ● pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti reálie německy mluvících zemí – geografické zařazení a stručný popis, významné události z historie, významné osobnosti, životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou, kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy, ukázky významných literárních děl, vzdělávání reálie České republiky delší písemný projev – stručný životopis interakce – korespondence,		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		strukturovaný pohovor samostatný ústní projev – krátké oznámení čtený či slyšený text – texty informační morální postoje – omluva, odpuštění, pochvala, pokárání, lítost, přiznání		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	na základně vyhledání neznámých výrazů překládá texty orientuje se ve slovníkových heslech, využívá vyhledané informace účelně využívá výslovnostní slovníky ovládá selektivní, globální i detailní čtení textů orientuje se v obtížnějších textech vyhledá neznámé výrazy ve slovníku a poté zpracuje složitější písemný projev na probíraná témata, např. politika, věda a technika sdělí hlavní myšlenky z přečteného či vyslechnutého textu, který zpracovává probraná témata vyjadřuje se jasně, srozumitelně a souvisle	výslovnostní slovníky ortografické slovníky konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti další příručky synonyma, antonyma, ustálená slovní spojení, přirovnání skloňování stupňovaných přídavných jmen, zpřídavnělých participů, přídavných jmen bez členu druhý pád neurčitého členu a přivlastňovacích zájmen vztažná zájmena ve všech pádech trpný rod další použití konjunktivu perfektum modálních sloves infinitivní konstrukce se sein, haben rozkazovací způsob pomocí infinitivu a sollen v konjunktivu vedlejší věty vztažné nereálná podmínka věty přací příslovce hin-, her- další předložky + složené předložky	Fy – věda a technika Čj – návod, popis práce Zsv – konsum, reklama; politika, volby, volební právo; přátelství, vztahy	L 43 – 48 K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto nástroje: www.umimenemecky.cz www.kahoot.org https://deutschlernerblog.de/ https://deutschlernerblog.de/ https://www.wissen.de/ https://www.goethe.de/de/index.html https://cs.padlet.com/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	bez větších obtíží pohotově a správně reaguje v rozhovorech týkajících se probraných témat důsledně dodržuje fonetické zásady rozumí rodilému mluvčímu, pokud je hovor veden na známé téma zapojí se do jednoduché diskuse s rodilým mluvčím vyjadřuje se gramaticky a foneticky správně, užívá širokou škálu probíraných gramatických jevů komunikuje v modelových situacích (pro sociální sítě) o osvojovaných tématech	– nach, auβer, um…herum, an…entlang, gegen, durch, bis zu, an…vorbei, um další spojky – sodass, so…dass, indem, (an) statt, je…desto, nicht nur…sondern auch, zwar…aber, weder…noch, sowohl…als auch, als ob, sobald, solange, entweder…oder slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů: ● věda a technika, jednoduchý návod a popis práce ● konsum, reklama, nákup a prodej ● hrdinové a vzory ● politika, volby, volební právo ● přátelství, vztahy, názory a postoje k blízkému okolí, emoce delší písemný projev – příběh, stručný popis interakce – diskuse		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		samostatný ústní projev – jednoduše formulovaná prezentace čtený či slyšený text – texty umělecké emoce – libost, nelibost, zájem, nezájem, radost, zklamání, překvapení, údiv, obava, vděčnost, sympatie, lhostejnost, strach ● digitální nástroj, znalost terminologie v daném jazyce, práce s prohlížečem ● pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti		

Poznámka:

Učivo uvedené v RVP G a jeho rozpracování

Gramatické a lexikální učivo uvedené v RVP G je probíráno během všech čtyř ročníků. V ŠVP našeho gymnázia je toto učivo rozpracováno. Název rozpracovaného učiva se v některých případech neztotožňuje s tím, jak je učivo pojmenováno v RVP G. Jedná se ovšem pouze o rozdíl v pojmenování učiva, nikoli o naplnění vymezeného učiva. Učivo je ve všech bodech důsledně naplněno.

Učivo uvedené v RVP G, jež není v totožném nebo velice podobném znění uvedeno v ŠVP, zahrnuje např. tyto námi probírané jevy:
jednoduché slovní tvary = časování sloves v přítomném čase, skloňování podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen, rozkazovací způsob…
alternace samohlásek a modifikace souhlásek = časování sloves se změnou kmene, stupňování nepravidelných přídavných jmen…
nepravidelné a nulové tvary slovních druhů = préteritum a perfektum nepravidelných sloves, množné číslo podstatných jmen…

základní vyjádření minulosti = préteritum, perfektum
supletivnost = stupňování nepravidelných přídavných jmen a příslovcí, množné číslo u některých podstatných jmen…

řízenost = vazby sloves, přídavných a podstatných jmen, spojení předložek s podstatnými jmény…
shoda = skloňování přídavných jmen po členu určitém, neurčitém, bez členu, časování sloves…
ustálená slovní spojení = ustálená předložková spojení, sousloví…

Některé učivo je do ŠVP zařazováno opakovaně. V tomto případě dochází k jeho opakování, prohlubování a rozšiřování.

5.4 MATEMATIKA – zkratka Ma

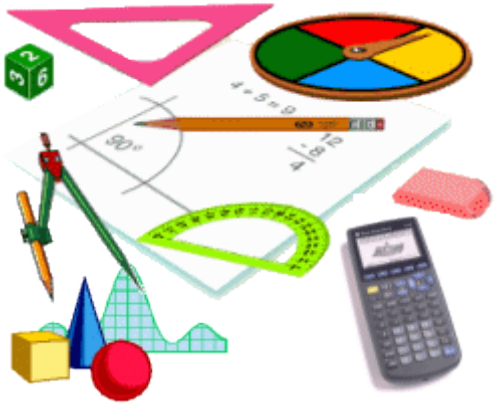

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** vymezeného v RVP ZV a RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	5	3,5	4	4	4	3	4	4

Časová dotace je posílena možností volby Semináře z matematiky (oktáva = IV.), který na povinný předmět obsahově navazuje a prohlubuje znalosti žáků.

V kontextu s probíraným učivem jsou na nižším i vyšším stupni gymnázia průběžně zařazovány tematické okruhy průřezového tématu: **Osobnostní a sociální výchova**.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy.

Žáci mají také možnost se přihlásit do kroužků s matematickou tematikou v rámci Školního klubu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů, praktického předvedení a modelování situace, BOV).

Výuka Matematiky přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Učitel vhodnou volbou forem a metod práce (skupinová, samostatná činnost) vede žáky k samostatnosti při vyhledávání informací a jejich zpracování, ke studiu matematických textů a k aplikaci nabytých poznatků při řešení úloh. • Učitel vyžaduje od žáků efektivní používání matematické symboliky • Učitel uváděním praktických příkladů z odborné praxe vede žáky k aplikování získaných vědomostí a dovedností v reálném životě. • Učitel zařazuje úlohy, které umožňují využívání informačních a komunikačních technologií při práci na zadaných úkolech.
Kompetence k řešení problémů	• Učitel navozuje problémové situace, vede žáky k aplikaci nabytých teoretických poznatků při řešení úloh z praxe • Učitel zadává úkoly tak, aby umožnil žákovi volbu různých postupů při řešení, vede žáka ke srozumitelné formulaci zvoleného postupu a rozvíjí u něj schopnost hodnotit výsledek práce • Učitel vybízí žáky k analýze problémové situace, dbá, aby žák volil postup řešení problému samostatně, podle obtížnosti problému a podle stupně svých schopností. • Učitel při odhalení logické chyby v řešení vede žáky k hledání příčiny a k volbě jiných postupů řešení problému.
Kompetence komunikativní	• Učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, zdůvodňovat zvolený postup řešení problému, obhajovat ho. • Učitel požaduje přesnou a srozumitelnou formulaci problému a jeho řešení, vede žáky k užívání matematické terminologie a symboliky.
Kompetence sociální a personální	• Učitel motivuje žáky k objevení a preferování vlastního stylu práce; zadáváním skupinových úkolů vede žáky ke schopnosti účinné spolupráce, k převzetí rolí ve skupině a dodržování dohodnutých pravidel. • Učitel hodnotí řešení předkládaná jednotlivými členy žákovských týmů, učí žáky toleranci k jiným názorům.
Kompetence občanské	• Vytvářením vhodné (pozitivní, motivující a spolupracující) atmosféry ve třídě učitel vede žáky k důslednosti a odpovědnosti za vlastní rozhodnutí při řešení úkolu. • Učitel koriguje chování a jednání žáků při výuce v souladu s morálními a etickými pravidly, vede tak žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.
Kompetence pracovní a kompetence	• Učitel společným ověřováním výsledků práce vede žáky ke schopnosti samostatně posoudit

k podnikavosti	vhodnost, přiměřenost a dopady zvolených pracovních postupů. • Učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů.
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k používání digitálního zařízení, aplikací a služeb, k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti. • Učitel učí žáky vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data. Učí třídit informace a digitální obsah. • Vede žáky k upravování a vytváření digitálního obsahu. • Učí žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci. • Vede žáky k vnímání situací, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních. • Učitel zadává takové úkoly, aby k jejich řešení bylo možné využít digitální zařízení. • Učitel doporučuje žákům vhodná výuková videa k doplnění a procvičení probírané látky. • Učitel při výuce používá, a i žáky vede k užívání digitálních technologií pro modelování matematických situací, efektivnímu řešení úloh a prezentaci výsledků. • Učitel vede žáky k efektivnímu a účelnému užívání kalkulátoru a dalších moderních digitálních technologií k modelování matematických situací, efektivnímu řešení úloh a prezentaci výsledků. • Učitel pro procvičení látky používá různé platformy a aplikace, motivuje žáky k online procvičování, doporučuje vhodná výuková videa a podpůrné edukativní internetové zdroje.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-1-01 M-9-1-02 M-9-1-04	• Počítá zpaměti i písemně s přirozenými čísly. • Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. • Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací. • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. • Čte a sestavuje jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytváří diagramy.	**UČIVO 1. STUPNĚ** **ARITMETIKA** o přirozená čísla – číslo, číslice, zápis v desítkové soustavě, zobrazení na číselné ose, porovnávání, zaokrouhlování přirozených čísel, početní výkony s přirozenými čísly, slovní úlohy	**Dě** – prima – starověké kultury: Indie, Řím, Egypt, Babylon Fy- fyzikální veličiny a jednotky	poznávání smyslu učení využívání dovedností, vědomostí a zkušeností při praktických činnostech (nakupování, modelování, odhad množství, času, vzdáleností, měření) Excel – tabulky, zpracování dat

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Vyjadřuje část celku pomocí zlomků a desetinných čísel.	○ zlomky a desetinná čísla		https://www.umimematiku.cz/ Photomath
M-9-3-04	• Používá s porozuměním geometrické pojmy (bod, úsečka, přímka, polopřímka, rovina, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, koule, krychle, válec, hranol) a rozlišuje rovinné útvary a trojrozměrná tělesa (např. čtverec – krychle, kruh – koule).	**GEOMETRIE** ○ rozeznávání rovinných obrazců – čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, kruh ○ jednotky délky a jejich převody, obvod obrazce ○ jednotky obsahu, výpočet obsahu obrazce pomocí čtvercové sítě, obsah čtverce a obdélníku ○ rozeznávání prostorových obrazců – krychle, kvádr, síť kvádru a krychle ○ slovní úlohy na obsahy obrazců a povrchy těles	**Fy** – prima – veličiny a jejich jednotky – délka, objem, čas, hmotnost	www.geogebra.com

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-3-07	• Ovládá základní převody jednotek a užívá vhodné jednotky. • Má základní dovednosti rýsování	○ konstrukce úsečky, rovnoběžky, kolmice, kružnice, kruhu, obdélníku, čtverce a pravoúhlého trojúhelníku		www.geogebra.com www.priklady.com photomath
M-9-1-02 M-9-4-01	• Užívá desetinná čísla ke kvantitativnímu vyjádření celek – část. • Porovnává desetinná čísla • Zaokrouhluje desetinná čísla • Počítá s desetinnými čísly	**DESETINNÁ ČÍSLA** ○ soustavy – pozice číslic, měření délky, desetinná čísla, osa, kartézská soustava ○ zakreslení čísel, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě ○ porovnávání desetinných čísel, zobrazování desetinných čísel na číselné ose, zaokrouhlování desetinných čísel, sčítání a odčítání desetinných čísel, násobení a dělení desetinného čísla 10, 100, 1000, násobení a dělení desetinných čísel zpaměti i písemně, převádění jednotek délky, obsahu, hmotnosti, vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly, řešení slovních úloh	**Fy –** prima – fyzikální veličiny – délka, objem, hmotnost, čas a jejich jednotky, převody jednotek	využívání vlastních zkušeností v praktických úlohách využívání kalkulátoru s pamětí rozvíjení smyslu pro reálný odhad, peníze, recepty na vaření, skok do výšky https://www.umimematiku.cz/ https://www.onlinecviceni.cz/exc/list_topic_mat2.php

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-3-02	• Hospodaření domácnosti • Čte a sestavuje jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytváří diagramy.	○ jednoduchý rozpočet domácnosti, příjmy, výdaje, zásady hospodárnosti	**Ov** finanční gramotnost	EXCEL Photomath https://isibalo.com/matematika
M-9-1-03 M-9-4-01	• Chápe pojmy násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, sudé a liché číslo, společný dělitel, společný násobek, soudělnost. • Rozhoduje, zda je dané číslo násobkem určitého čísla a zda je dělitelné určitým číslem na základě znaků dělitelnosti • Určí (nejmenší) společný násobek a (největší) společný dělitel skupiny čísel. • Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů.	**DĚLITELNOST** ○ násobek, dělitel ○ znaky dělitelnosti ○ společný násobek, společný dělitel ○ prvočíslo a číslo složené ○ společný násobek a dělitel, prvočíslo a číslo složené, soudělná a nesoudělná čísla číselné a logické řady		modelování a řešení praktických problémových úloh (rozdělení osob do rovnocenných skupin, „šachovnicové dělení“, rozdělení čtvercové plochy na rovnocenné čtvercové díly, úlohy kombinatorické) formáty A1, A2, A3, A4,… Pythagorejci a čísla staré díly a násobky jednotek.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				rodná čísla, čárové kódy Eratosthenes a prvočísla
	• Vytváří a čte diagramy. • Čte a sestavuje jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytváří diagramy.	**Grafy** o procházky po čtvercové síti, čtení z grafu, o základní interpretace dat.	**Ze** – prima – složení obyvatel, průmysl (práce s atlasem), mapa **Fy** – prima – graf závislosti teploty na čase	vyhodnocování informací EXCEL chápání grafických záznamů (diagramů, histogramů)
	• Používá s porozuměním pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka (rozlišuje mezi pojmy přímka a úsečka) a umí je určit. • Charakterizuje vzájemnou polohu: tří bodů v rovině, dvou přímek v rovině, rozumí pojmům totožnost, kolmost a rovnoběžnost dvou přímek. Zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti základních	**GEOMETRIE** **LINEÁRNÍ A ROVINNÉ ÚTVARY** o bod, přímka, polopřímka, úsečka o vzájemná poloha bodů a přímek v rovině		vnímání souvislostí mezi jevy, propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí základní konstrukční návyky, zvyšování sebedůvěry získáváním zručnosti a podporou tvořivosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	rovinných útvarů při řešení úloh.			www.geogebra.org
M-9-3-01 M-9-3-03	• Chápe pojem úhel dvou přímek. • Chápe pojem velikost úhlu, umí ji určit ve stupňové míře měřením a výpočtem. Rozlišuje úhel pravý, přímý, ostrý, tupý; sčítá a odčítá úhly a jejich velikosti – ve stupňové míře i graficky.	**ÚHEL** ○ druhy úhlů, rýsování úhlu dané velikosti, vedlejší a vrcholové úhly, souhlasné a střídavé úhly, konstrukce úhlů velikosti 90º,60º, 45º, 30º,15º,120º kružítkem	**Ze** – prima – otáčení planet, světové strany, azimut, zeměpisná poloha, hloubkový a výškový úhel **Tv** – průběžně – úhel odrazu, vrh koulí **Dě** – prima – Babylon	
M-9-3-02	• Načrtne a sestrojí trojúhelník. • Využívá potřebnou matematickou symboliku.	**TROJÚHELNÍK** ○ vnitřní úhly v trojúhelníku, součet vnitřních úhlů v trojúhelníku, vnější úhly, ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý trojúhelník ○ trojúhelníková nerovnost ○ rovnoramenný trojúhelník ○ rovnostranný trojúhelník		https://cs.khanacademy.org/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-3-08	• Intuitivně chápe pojem shodnosti geometrických útvarů, rozpozná osově a středově souměrné útvary. • Rozumí pojmům vzor – obraz, samodružný bod a samodružný útvar. • Umí zobrazit v osové a středové souměrnosti přímku, bod, trojúhelník a kružnici. • Umí sestrojit osu úsečky a úhlu a zná jejich vlastnosti	**SHODNOST, SOUMĚRNOST** ○ shodnost ○ osová a středová souměrnost ○ osa úsečky a úhlu ○ počet os souměrnosti rovinného útvaru ○ rozšiřující učivo (podle možností třídy): posunutí	**Vv** – průběžně – (ne)souměrnost **Bi** – průběžně – souměrnost v přírodě – tělní souměrnost živočichů – prima až tercie **Bi –** kvarta – krystalografie, mineralogie	rozvíjení tvořivosti, estetické vnímání souměrnost ve vektorové grafice souměrnost objektů ve wordu
M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-12 M-9-3-13 M-9-4-02	• Umí sestrojit osu úsečky a úhlu a zná jejich vlastnosti • Rozlišuje pojem rovina a prostor a vztahy mezi nimi (průměty tělesa, stěny tělesa, úhlopříčka). • Zná vlastnosti rovnoběžníků. • Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. • Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	**OBJEM A POVRCH KVÁDRU A KRYCHLE** ○ rovnoběžníky ○ povrch kvádru a krychle, jednotky obsahu ○ objem tělesa v krychlové síti ○ jednotky objemu m3, dm3, cm3, mm3, hl, dl, cl, ml ○ síť krychle a kvádru ○ objem krychle a kvádru stěnová a tělesová úhlopříčka ○ tělesa složená z krychlí – jejich objem a povrch.	**Fy** – prima – objem tělesa	**OSV 9 PRO** https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ volné rovnoběžné promítání.		
M-9-1-01	• Rozlišuje kladné a záporné hodnoty čísel, čísla opačná. • Řeší jednoduché problémy a modeluje konkrétní situace pomocí celých čísel. • Vysvětlí pojem absolutní hodnota čísla a určuje ji. • Počítá s celými čísly - zpočátku s pomocí číselné osy. • Vysvětlí pojem racionální číslo; uvědomuje si, že je možné jedno racionální číslo vyjádřit nekonečně mnoha zlomky.	**CELÁ ČÍSLA** ○ kladné a záporné číslo ○ absolutní hodnota ○ operace s celými čísly, číselná osa	**Fy, Ze** – prima – teplota	důvody, které vedly k zavedení záporných čísel (historické i praktické) běžné situace (dluhy, záporné teploty – teploměr) Čísla kolem nás – statistické ročenky, denní tisk, internet https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika Photomath

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		ARITMETIKA **ZLOMKY**		https://www.onlinecviceni.cz/exc/list_topic_mat2.php https://www.umimematiku.cz/ https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika Photomath
M-9-1-04	• Užívá zlomek jako část celku a zobrazí ho např. na čtverečkovaném papíru. • Volí nejvhodnější způsob zápisu racionálních čísel. Např.: Třetina žáků ve třídě nasbírala 58,6 kg papíru. Znázorní racionální číslo v obou formách na číselné ose. • Upravuje zlomky rozšiřováním a krácením. • Používá pojmy: nepravý zlomek a smíšené číslo, společný jmenovatel, rovnost zlomků. • Porovnává zlomky a uspořádá skupinu zlomků. • Počítá se zlomky.	○ zlomek, desetinné číslo ○ úpravy zlomků ○ převrácené číslo, smíšené číslo ○ porovnávání zlomků ○ operace se zlomky, složený zlomek	**Fy** – prima – vztahy pro rychlost, hustotu, apod. (jednotky ve tvaru zlomku, např. km/h, kg/m³)	
M-9-1-06	• Používá pojem procento jako vyjádření setiny určité části, určí 1% z celku, používá symbol %. • Rozpozná souvislost mezi	○ pojem procento		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	procentem a desetinným číslem.			
M-9-1-01	• Zapíše zlomek desetinným nebo periodickým číslem. • Provádí početní operace v oboru racionálních čísel. • Porovnává libovolná racionální čísla.	**RACIONÁLNÍ ČÍSLA** ○ operace s racionálními čísly ○ číselná osa		https://www.onlinecviceni.cz/exc/list_topic_mat2.php https://www.umimematiku.cz/ https://cs.khanacademy.org/ Photomath
M-9-1-04	• Chápe alternativní vyjadřování části celku různými způsoby (%, desetinným číslem, zlomkem), vypočítá 50 %, 25 %, 20 %, 10 %, 5 % bez přechodu přes 1 %. • Vypočítá 1 % jako setinu celku. • Vypočítá procentovou část (i větší než celek), je-li dán základ a počet procent.	**Procenta** ○ procento, promile ○ procentová část	**Ov** – kvarta – životní úroveň, HDP	**OSV-9-PRO** https://www.onlinecviceni.cz/exc/list_topic_mat2.php https://www.umimematiku.cz/ https://cs.khanacademy.org/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Vypočítá základ, je-li dána procentová část a počet procent. • Vypočítá počet procent, je-li dána procentová část a základ. • Řeší aplikační úlohy na procenta.	○ základ ○ počet procent		https://isibalo.com/matematika
M-9-1-05 M-9-1-04 M-9-4-01	• Provádí dělení celku na části v určitém poměru, chápe poměr, měřítko zmenšení/zvětšení. • Pracuje s měřítky map a plánů. • Užívá poměr ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek – část. • Určí postupný a převrácený poměr. • Zapíše a upraví daný poměr. • Změní a rozdělí základ v daném poměru. • Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem.	**POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST** ○ poměr, postupný a převrácený poměr	**Ze** – prima – měřítko mapy a plánku	https://www.onlinecviceni.cz/exc/list_topic_mat2.php https://www.umimematiku.cz/ https://cs.khanacademy.org/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-1-05	• Sestaví úměru a rovnost, vypočítává neznámý člen úměry	**ÚMĚRA**		analýza reálných situací https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika
M-9-1-05 M-9-2-03 M-9-2-04 M-9-2-05	• Zapíše trojčlenku a používá ji při řešení úloh z praxe. • Prakticky používá pravoúhlou soustavu souřadnic, sestrojuje grafy přímých a nepřímých úměrností.	**TROJČLENKA** ○ přímá a nepřímá úměrnost	**Fy** – průběžně 1. – 4. – přímá a nepřímá závislost veličin	vytváření jednoduchých tabulek pro systematizaci a zpřehlednění zápisu zjištěných údajů a informací
M-9-3-02 M-9-3-06 M-9-3-07 M-9-4-02	• Rozlišuje základní geometrické útvary a jejich charakteristické vlastnosti, určuje vrcholy, strany, úhly • Objasní smysl vět o shodnosti trojúhelníků a používá je při řešení úloh • Určí vlastnosti úhlopříček, výšek, těžnic, těžiště a užívá je při řešení	**GEOMETRIE** **ROVINNÉ ÚTVARY** **TROJÚHELNÍK** ○ věty o shodnosti trojúhelníků a jejich užití ○ konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu, ssu ○ opakování osové a středové souměrnosti ○ konstrukce os vnitřních úhlů		třídění podle charakteristických znaků, oddělování podstatného od nepodstatného rozvoj analyticko-syntetického myšlení a přesnosti při konstrukcích, hledání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	úloh • Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti	○ kružnice vepsaná trojúhelníku, konstrukce os stran trojúhelníku ○ kružnice opsaná trojúhelníku ○ výšky trojúhelníku a jejich průsečíky ○ těžnice trojúhelníku, těžiště, jeho vlastnosti ○ střední příčky trojúhelníku		všech řešení a diskuse www.geogebra.com https://cs.khanacademy.org/
M-9-3-06	• Rýsuje n-úhelníky	**ČTYŘÚHELNÍKY, MNOHOÚHELNÍKY** ○ n-úhelníky ((ne)pravidelné), čtverec, obdélník, trojúhelník, rovnoběžník (kosočtverec, kosodélník), lichoběžník, deltoid, nekonvexní mnohoúhelníky	**Bi,Fy** – prima -- šestiúhelníkový fenomén v přírodě (včelstvo, sněhové vločky...) **Ch** – benzenové jádro – sekunda **Fy** – krystalické látky – prima **Fy** – sekunda – skládání sil, těžiště	tvořivost, estetické vnímání https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-3-04 M-9-3-01	• Určuje obvody a obsahy n-úhelníků.	**OBVODY A OBSAHY** ○ obvod a obsah rovnoběžníku ○ obsah trojúhelníku ○ lichoběžník – vlastnosti lichoběžníků, druhy lichoběžníků, obvod a obsah lichoběžníku		**OSV-9-PRO** https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika
M-9-3-09 M-9-3-13 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12	• Rozlišuje pojem rovina a prostor a vztahy mezi nimi (průměty tělesa, stěny tělesa, úhlopříčka). • Vypočítá povrch tělesa. • Načrtne a sestrojí sítě základních těles.	**HRANOLY** ○ krychle, kvádr, hranol, (kolmý) ○ hranol ○ objem, povrch, síť hranolu		https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-1-01	• Určí druhou a třetí mocninu libovolného čísla. • Rozumí pojmu druhá odmocnina a umí ji určit pomocí kalkulačky nebo tabulek. • Využívá jednotek obsahu při výpočtech (i méně užívané jednotky: ar, hektar). • Využívá jednotek objemu při výpočtech.	**Mocniny a odmocniny** ○ druhá a třetí mocnina ○ odmocniny druhá odmocnina	Fy – VG – volný pád	https://www.onlinecviceni.cz/exc/list_topic_mat2.php https://www.umimematiku.cz/ https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika
M-9-1-02	• Chápe pojem mocnina s přirozeným exponentem. • Sčítá, odčítá, násobí, dělí a umocňuje mocniny s přirozeným exponentem.	**Mocniny s přirozeným mocnitelem** ○ mocniny s přirozeným mocnitelem, operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti ○ zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ○ zápis čísel v desítkové soustavě ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $a < 10$	**Ze** – prima, **Fy** – kvarta – vzdálenosti ve vesmíru **Ch** – vzdálenosti mezi atomy – sekunda	správné pochopení zápisu velkých, popř. malých čísel na displeji kalkulátoru https://cs.khanacademy.org/ Photomath

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-1-07	• Umí pracovat s číselným výrazem. • Sestaví jednoduchý výraz s proměnnou a určí hodnotu výrazu pro danou proměnnou. • Na konkrétních mnohočlenech s jednou proměnnou aplikuje pojmy člen, koeficient, stupeň mnohočlenu, hodnota mnohočlenu. • Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných. • Sčítá, odčítá, násobí mnohočleny, dělí mnohočlen jednočlenem. • Umí umocnit a rozložit dvojčleny $(a + b)^2$, $(a – b)^2$, $a^2 – b^2$. • Rozloží mnohočlen na součin. s vytýkáním a pomocí vzorce • Počítá s lomenými výrazy a používá dovedností získaných při práci se zlomky (společný násobek)	**Proměnné a výrazy** ○ číselný výraz ○ hodnota číselného výrazu, proměnná – výrazy s proměnnou, dosazování do výrazu ○ zápis slovního textu pomocí výrazů ○ celistvý výraz mnohočleny ○ lomené výrazy		přechod od konkrétního myšlení k abstraktnímu pochopení principu zobecňování při zavádění vzorců práce ve správném logickém sledu, kritické myšlení Photomath https://www.onlinecviceni.cz/exc/list_topic_mat2.php https://www.umimematiku.cz/ https://cs.khanacademy.org/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-1-08 M-9-1-09 M-9-4-01	• Chápe vztah a zápis rovnosti, porušení rovnosti, vlastnosti rovnosti; význam zkoušky. • Chápe pojem kořen rovnice. • Využívá ekvivalentní úpravy při řešení rovnic. • Vyjadřuje neznámou ze vzorce. • Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnice.	**Lineární rovnice** ○ rovnost, rovnice ○ ekvivalentní úpravy		používání vzorců známých z fyziky, geometrie https://www.onlinecviceni.cz/exc/list_topic_mat2.php https://www.umimematiku.cz/ https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika Photomath
M-9-2-01 M-9-2-02 M-9-2-04 M-9-2-05	• Provádí statistické šetření, vyhledává a třídí informace, vyhodnocuje a vyvozuje závěry. • Umí určit aritmetický průměr, popř. medián, modus a rozumí jejich významu.	**Úvod do statistiky** ○ statisticky soubor, statistická šetření, jednotka, znak, četnost ○ aritmetický průměr, medián, modus	**Ze** – tercie – obce, obce s rozšířenou působností, okresy, kraje, v ČR, statistické jednotky NUTS v EU **Ze** – prima – sekunda	vyhodnocování informací chápání grafických záznamů (diagramů, histogramů)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Vytváří a čte diagramy.	○ diagramy ○ statistické diagramy – sloupkový, kruhový, histogram ○ standardní odchylka, rozptyl	vyhodnocování dat ze zeměpisných tabulek, složení obyvatel, průmysl (práce s atlasem) **Iv** – kvarta – tvorba grafů	zpracování kvantitativního a kvalitativního průzkumu v EXCELU
M-9-3-13 M-9-3-01 M-9-4-02	• Chápe vztahy mezi stranami v pravoúhlém trojúhelníku a používá je při řešení úloh.	**GEOMETRIE** **Pythagorova věta**	**Dě** – prima – význam řecké matematiky pro vývoj myšlení člověka a rozvoj evropské kultury	význam odkazu předků a nadčasovost metod matematiky argumentace a používání jednoduchých principů dokazování a odůvodňování

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-3-06 M-9-3-05 M-9-3-13	• Zná pojmy kruh, půlkruh, výseč, úseč, kružnice, poloměr, průměr, tečna, sečna. • Chápe polohové vztahy: přímka – kružnice, kružnice – kružnice. • Vypočítá délku kružnice a obsah kruhu, zná číslo π. • Charakterizuje útvary pomocí množin bodů dané vlastnosti. • Využívá poznatků o Thaletově kružnici při konstrukčních úlohách. • Zná pojmy soustředné kružnice a mezikruží a umí je narýsovat. Využívá množin bodů dané vlastnosti k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	**Rovinné útvary** ○ kruh ○ kružnice ○ Rozšiřující učivo (podle možností třídy): délka oblouku kružnice, obsah kruhové výseče, obsah mezikruží ○ množiny bodů dané vlastnosti ○ základní pravidla přesného rýsování ○ základní konstrukční úlohy - trojúhelníky, - rovnoběžníky, - lichoběžníky - čtyřúhelníky ○ rozbor, popis konstrukce, konstrukce, diskuse	**Iv** – tercie – speciální grafické programy	www.geogebra.com https://www.onlinecviceni.cz/exc/list_topic_mat2.php https://www.umimematiku.cz/ https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika
M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12	• Odliší válec od ostatních těles. • Vypočítá objem a povrch válce, sestrojí síť válce.	**Tělesa** ○ válec ○ objem, povrch, síť válce		https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-1-07 M-9-1-08 M-9-1-09 M-9-4-01	• Řeší soustavy rovnic metodou sčítací a dosazovací a určuje, že řešením je uspořádaná dvojice. • Převádí řešení soustavy rovnic na řešení jedné lineární rovnice. • Ve vhodných případech užívá grafického řešení. • Používá soustavy rovnic k řešení slovních úloh.	**ALGEBRA** **Soustavy lineárních rovnic**	**Fy** – sekunda – rychlost, řešení úloh o pohybu **Ch** – směsi – sekunda	volba optimální metody řešení grafikony, výběr z nabídky (na základě grafu) https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika
M-9-1-07	• Upravuje lomené výrazy, určuje podmínky, za kterých má výraz smysl. • Krátí, rozšiřuje a provádí početní operace s výrazy.	**Lomené výrazy**		slovní úlohy historické, z technické praxe, úlohy o pohybu – doprava, úspora benzínu https://cs.khanacademy.org/ Photomath

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-1-08	• Převede rovnici s neznámou ve jmenovateli na rovnici lineární. • Používá rovnic k řešení slovních úloh.	**Rovnice s neznámou ve jmenovateli** Rozšiřující učivo (podle možností dané třídy): nerovnost, nerovnice		práce ve správném logickém sledu aplikační úlohy, např. na společnou práci https://cs.khanacademy.org/ Photomath OSV-9-PRO
M-9-2-03 M-9-2-04 M-9-2-05	• Stanoví funkce jako závislost proměnných. Rozpozná vztah proměnné a závisle proměnné. • Rozpozná, zda závislost mezi dvěma veličinami je funkcí. • Určí definiční obor funkce. • Pro daný prvek definičního oboru určí hodnotu funkce. • Určuje vlastnosti funkce (rostoucí, klesající, konstantní). • Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem. • Rozpozná a používá pro řešení úloh lineární funkci (přímou	**Funkce** ○ soustava souřadnic ○ funkce jako závislost ○ definiční obor a obor hodnot funkce ○ vlastnosti funkce ○ přímá a nepřímá úměrnost ○ lineární funkce ○ funkce konstantní, s absolutní hodnotou ○ kvadratická funkce ve tvaru $y = ax^2$	**Dě** – René Descartes – odkaz myslitelů **Iv** – kvarta – vyhledávání informací a čtení z grafů, tvorba grafů, využití programu Excel	příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti rozvoj kauzálního myšlení, postupná schopnost zobecňování a abstrakce komplexnější pohled na matematické, společenské a kulturní

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	úměrnost). • Rozpozná a používá pro řešení úloh lineární lomenou funkci (nepřímou úměrnost). • Sestrojí graf funkce zadané tabulkou.		**Fy –** sekunda – síly, skládání sil **Ov**	jevy https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika aplikační úlohy z praxe – růst a pokles (cen, zisků, porodnosti a dalších socioekonomických ukazatelů) **OSV-9-PRO** porovnání údajů, sazebníky, příkon, znázorňování na milimetrovém papíru

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-1-06 VO-9-3-04 VO-9-3-06	• Chápe pojmy jednoduché a složené úrokování, úrok, daň a řeší úlohy s nimi. • Funkce bank, úvěr, pojištění • Fungování trhu, tvorba cen, inflace	**Finanční matematika** ○ jednoduché úrokování a složené úrokování ○ úvěr, splátkový prodej, leasing ○ tvorba ceny v závislosti na nákladech, zisku, DPH	**Ov** – kvarta – finanční gramotnost	Finanční kalkulačky na internetu https://kalkulacky.idnes.cz/
M-9-3-07	• Rozlišuje shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení umí zdůvodnit užitím vět o shodnosti a podobnosti geometrických útvarů.	**Podobnost trojúhelníků** ○ Rozšiřující učivo (podle možností třídy): stejnolehlost	**Ze** – prima – měřítko plánů a map	Změna v poměru v grafických editorech
M-9-3-13 M-9-3-07	• Objasní pojem orientovaný úhel a velikost tohoto úhlu v obloukové míře. • Vysvětlí využití podobnosti pravoúhlých trojúhelníků k zavedení funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens. • Využívá vlastností goniometrických funkcí pravoúhlého trojúhelníka při řešení	**Goniometrie a trigonometrie** ○ goniometrické funkce ○ orientovaný úhel, velikost úhlu v míře obloukové, jednotková kružnice ○ trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku, užití ve stereometrii ○ funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens a jejich vlastnosti ○ vztahy mezi goniometrickými		využití vlastností goniometrických funkcí pravoúhlého trojúhelníka při řešení úloh z fyziky využití trigonometrie a goniometrie k řešení rovinných úloh a úloh

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	úloh z praxe.	funkcemi		z praxe využití k řešení úloh prostředků výpočetní techniky používání digitálních zařízení
M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-13 M-9-4-02	• Rozeznává tělesa podle sítí a plášťů, sestrojuje sítě těles a plášťů. • Rozumí nárysu a půdorysu těles. • Znázorní tělesa ve volném rovnoběžném promítání. • Počítá povrchy a objemy těles. • Rozlišuje rotační tělesa a chápe, jak vznikají • Vypočítá povrch a objem koule	**Tělesa** ○ válec, jehlan, kužel, koule ○ zobrazovací metody ○ osový řez ○ povrchy a objemy ○ Rozšiřující učivo (podle možností dané třídy): komolý kužel a komolý jehlan ○ objem a povrch koule	**Ze** – prima – Země jako rotační těleso	rozvoj zručnosti, přesnosti a trpělivosti, konstrukčního a kombinačního myšlení https://cs.khanacademy.org/ https://isibalo.com/matematika rozvoj prostorové představivost praktické měření objemů, výroba modelů těles (sítě), práce s modely těles;

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				plošné a objemové jednotky (včetně dutých měr) příklady z odborné praxe, katastrální mapy https://cs.khanacademy.org/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**1. = PRIMA AŽ 4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-3-05	• Používá na intuitivní úrovni pojmy množina, podmnožina, sjednocení a průnik, ukáže význam těchto pojmů na příkladech z reálného života. • Žák intuitivně chápe vztahy podřadné a souřadné, vnímá shodné, podobné a odlišné znaky, získává schopnost třídit na základě dané vlastnosti; chápe vztahy, následnost jevů, rozvíjí kombinační myšlení. • Pojem množina žák používá při zavádění číselných oborů, v geometrii (množina bodů dané vlastnosti – např. kružnice, osa úsečky či úhlu, průnik – např. společná část rovinných útvarů, průsečík, apod.) a všude tam, kde zjednoduší vyjadřování.	**Množiny**	**Bi** – průběžně – systematizace – botanický a zoologický systém **Fy** – prima, kvarta – stavba atomu, struktura látek **Ch** – stavba atomu – sekunda	aplikace ve všech vzdělávacích oblastech RVP, např. vytváření pojmových map, třídění a řazení prvků apod.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**1. = PRIMA AŽ 4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-3-06	• Věnuje pozornost kultuře grafického projevu. • Užívá různé druhy čar a kótování • Rozlišuje nárys, půdorys, bokorys a narýsuje je. • Používá různé zobrazovací metody (např. perspektivu, volné rovnoběžné promítání.	**ZÁKLADY RÝSOVÁNÍ** • nárys, půdorys, bokorys	**Iv** – tercie – speciální grafické programy **Vv** – průběžně – perspektiva	prostorové vztahy a technické výkresy www.geogebra.com

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	• provádí správně operace s množinami, množiny využívá při řešení úloh • pracuje správně s výroky, užívá správně logické spojky a kvantifikátory • přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje • rozumí logické stavbě matematické věty • vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět	**MNOŽINY, VÝROKY** • množiny, operace s množinami (sjednocení, průnik, rozdíl množin, doplněk množiny v množině, podmnožina, rovnost množin, Vennovy diagramy, • výroky, negace, kvantifikátory, logické spojky (konjunkce, alternativa, implikace, ekvivalence), výrokové formule, tautologie; obměna a obrácení implikace, de Morganova pravidla) • definice, věta, důkaz		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	• vysvětlí vztahy mezi číselnými obory N, Z, Q, Q´R, R • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	**ČÍSELNÉ OBORY** • číslo, proměnná • číselné obory *N, Z, Q, Q´R, R* • přirozená čísla, dělitelnost (*a* dělí *b*, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, čísla soudělná a nesoudělná, prvočísla a čísla složená, základní věta aritmetiky), celá čísla • racionální čísla • reálná čísla, intervaly, absolutní hodnota		
• upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu	• provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • efektivně upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční	**ALGEBRAICKÉ VÝRAZY** • mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami • mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem; druh *n*-		Microsoft Word – nástroj Rovnice

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic • zapíše výraz či rovnici s matematickými symboly v textovém editoru (např. užitím nástroje Rovnice ve Wordu)	obor výrazů • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic	tá odmocnina		
• řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy • geometricky	• řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, zdůvodní, kdy je zkouška nutnou součástí řešení • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, analyzuje a řeší problémy,	**ROVNICE A NEROVNICE** • lineární rovnice a nerovnice • kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu, doplnění na čtverec), kvadratická nerovnice • rovnice a nerovnice v součinovém a podílovém tvaru • rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • rovnice s neznámou ve	**Fy** – vyjádření neznámé ze vzorce počítání s mocninami deseti - průběžně	geogebra.org math4u.vsb.cz msr.vsb.cz (matematika s radostí) techambition

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	jmenovateli a pod odmocninou • lineární a kvadratická rovnice s parametrem • soustavy lineárních rovnic a nerovnic • soustavy lineární a kvadratické rovnice		
• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky	• správně používá geometrické pojmy • zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary • využívá náčrt při řešení rovinného problému • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti, pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem	**PLANIMETRIE** • klasifikace rovinných útvarů (bod, přímka, polopřímka, úsečka, polorovina; konvexní a nekonvexní útvar a úhel; trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) • polohové vlastnosti rovinných útvarů (rovnoběžné a různoběžné přímky, průsečík, kolmost) • metrické vlastnosti rovinných útvarů (délka úsečky, velikost úhlu; vzdálenost bodů, bodu od	**Ze** – mapy, úlohy z geodézie – kvinta (kartografie)	www.geogebra.cz

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu • pro řešení konstrukčních úloh a modelování používá matematický	• řeší planimetrické problémy motivované praxí • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti	přímky, dvou přímek; odchylka přímek) • dvojice úhlů (vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé, přilehlé) • trojúhelníky (vnitřní a vnější úhly; rovnostranný, rovnoramenný a pravoúhlý trojúhelník; střední příčka, těžnice a výška trojúhelníku; shodnost a podobnost trojúhelníků, Euklidovy věty a Pythagorova věta) • čtyřúhelníky (rovnoběžník, kosodélník, kosočtverec; pravoúhelník, obdélník, čtverec; lichoběžník) • kružnice, kruh (tečna, sečna a tětiva kružnice; oblouk kružnice; středový a obvodový úhel; Thaletova věta) • obvody a obsahy rovinných útvarů • množiny bodů dané vlastnosti; Thaletova kružnice, zorný úhel úsečky; kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
geometrický software (např. geogebra) • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí		• konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů daných vlastností • zobrazení (pojem zobrazení, složené zobrazení) • shodná zobrazení: osová a středová souměrnost, posunutí, otočení • podobná zobrazení: stejnolehlost • konstrukční úlohy řešené pomocí shodných a podobných zobrazení		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi	• načrtne grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	**FUNKCE, GONIOMETRIE** • kartézský součin, relace zobrazení, funkce, vlastnosti funkcí, D(f), H(f), inverzní funkce • obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí (parita, monotónnost, ohraničenost, extrémy, periodičnost) • lineární funkce, konstantní funkce • kvadratická funkce • funkce absolutní hodnota • lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost • mocninné funkce (s přirozeným, celým a racionálním exponentem); inverzní funkce; funkce druhá a *n*-tá odmocnina • exponenciální a logaritmické funkce; logaritmy, vlastnosti logaritmů • exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice • oblouková míra a orientovaný	**Fy** – kmitavý pohyb vlnění – sexta **Ch** – kmitavý pohyb vlnění – kvinta **Fy**- radioaktivita – septima **Ch**- radioaktivita – kvinta **Fy –** pohyby těles v homogenním gravitačním poli – kvinta **Ze** – geodetické úlohy – měření vzdáleností a rozměrů předmětů na zemském povrchu – kvinta	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí		úhel • goniometrické funkce; vztahy mezi gon. funkcemi • goniometrické rovnice a nerovnice • trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku; • sinová a kosinová věta		
• řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	• chápe důvod a způsob jejich zavedení • provádí operace s KČ v algebraickém tvaru • znázorní KČ v Gaussově rovině a převede jej na goniometrický tvar • v goniometrickém tvaru provádí násobení, umocnění a odmocnění KČ • převede KČ z algebraického na goniometrický tvar	**KOMPLEXNÍ ČÍSLA** • rozšíření oboru R, vznik množiny C • komplexní jednotka, Gaussova rovina • algebraický tvar KČ, operace s KČ v tomto tvaru • absolutní hodnota KČ, převod na goniometrický tvar • Moivreova věta, umocňování a odmocnění KČ • binomické rovnice • kvadratická rovnice řešená v C	**Fy** – RLC obvody – septima	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování	• žák řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti • diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení, vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi (hypotézy) na základě dat • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) • reprezentuje graficky soubory dat, interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	**KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST, STATISTIKA** • kombinatorika – základní kombinatorická pravidla (pravidlo součtu a součinu), elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace (bez opakování), variace a permutace s opakováním, faktoriál, kombinační číslo, binomická věta, Pascalův trojúhelník • pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů • práce s daty – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky • záznam, zpracování statistického souboru a tvorba grafů v tabulkovém procesoru (Excel)	**Fy** – kvinta – septima – zpracování fyzikálních protokolů, chyby měření	Tabulkový procesor (Excel)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
dat, pracuje s tabulkových procesorem (Excel) • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá digitální výpočetní nástroje) • reprezentuje graficky soubory dat, tvoří různé druhy grafů (v Excel či jiných programech či aplikacích) • čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám				
• formuluje a zdůvodňuje	• vysvětlí rozdíl mezi posloupností	**POSLOUPNOSTI A ŘADY** • definice a určení posloupností		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vlastnosti studovaných funkcí a posloupností • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice	a funkcí reálných čísel • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice • vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná základní věty o limitách posloupností a umí je využít při výpočtu limit posloupností • vysvětlí pojmy nekonečná řada a součet nekonečné řady; pro nekonečnou geometrickou řadu zná podmínku její konvergence a umí určit její součet	(vzorcem pro *n*-tý člen a rekurentně) • vlastnosti posloupností • aritmetická a geometrická posloupnost • finanční matematika • limita posloupnosti, konvergentní a divergentní posloupnost • nekonečná geometrická řada a její součet	**Fy** – zákon radioaktivní přeměny – septima	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	• správně používá geometrické pojmy • zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii	**STEREOMETRIE I. ČÁST** • vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin (řešení stereometricky) • kritéria rovnoběžnosti a kolmosti dvou rovin, přímky a roviny • volné rovnoběžné promítání, určení řezu těles rovinou a průnik přímky s rovinou • metrické vztahy prostorových útvarů řešené stereometricky (vzdálenost bodů, bodu od přímky v E_2 i E_3, bodu od roviny, dvou rovnoběžných a mimoběžných přímek, přímky od roviny s ní rovnoběžné, dvou rovnoběžných rovin; odchylka dvou komplanárních a mimoběžných přímek, přímky od roviny, dvou rovin)	**Dg** – vzájemné polohy útvarů, vzdálenosti útvarů – průběžně	www.geogebra.cz

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles – rýsuje na papíře i s užitím matematického softwaru (např. geogebra) • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí • užívá různé způsoby analytického vyjádření				

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
přímky v rovině (geometrický význam koeficientů)				

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině	• vysvětlí zavedení soustavy souřadnic na přímce, v rovině a v prostoru • používá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách • používá skalární a vektorový součin vektorů a využívá jich v analytické geometrii	**ANALYTICKÁ GEOMETRIE** • orientovaná úsečka, vektor a operace s nimi (sčítání a odčítání vektorů, násobení vektoru skalárem) • kartézská soustava souřadnic • souřadnice bodu a vektoru • lineární kombinace vektorů, lineární závislost a nezávislost • velikost vektoru • skalární, vektorový a smíšený součin vektorů • odchylka dvou vektorů	**Fy –** kvinta – vektorové veličiny rychlost, zrychlení, síla, moment síly	www.geogebra.cz Portál středoškolské matematiky Karlin.mff.cuni.cz
• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu lineárních	• užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině, parametrické vyjádření přímky v prostoru, parametrické a obecné vyjádření roviny a rozumí geometrickému významu koeficientů • rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce vzorcem	**ANALYTICKÁ GEOMETRIE** • parametrické vyjádření přímky v E_2 i E_3, obecná rovnice přímky, směrnicový tvar • parametrické vyjádření roviny, obecná rovnice roviny • polohové vztahy dvou přímek, přímky a roviny a dvou rovin řešené analyticky • metrické vztahy prostorových útvarů řešené analyticky		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
útvarů, vzdálenosti a odchylky	• řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině a v prostoru • využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problém	(vzdálenost bodů, bodu od přímky v E_2 i E_3, bodu od roviny, dvou rovnoběžných a mimoběžných přímek, přímky od roviny s ní rovnoběžné, dvou rovnoběžných rovin; odchylka dvou přímek, přímky od roviny, dvou rovin)		
• využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření • z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	• žák využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření • z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskusí znaménka diskriminantu kvadratické rovnice)	**KUŽELOSEČKY** • kružnice, elipsa, parabola a hyperbola, ohniskové definice kuželoseček, rovnice kuželoseček • vzájemná poloha přímky a kuželosečky • tečna kuželosečky a její rovnice	**Fy** – Keplerovy zákony – kvinta **Fy –** kruhový pohyb – kvinta	
• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a	• správně používá geometrické pojmy	**STEREOMETRIE - II. ČÁST** • tělesa: hranol, jehlan, čtyřstěn, válec, kužel, koule, mnohostěny;		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému • pro modelování situací užívá matematický software (např. geogebra) • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a	• zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles nebo jejich průnik s přímkou • řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii	povrchy a objemy těles a jejich částí	**Dg** – řezy těles, vzájemné polohy útvarů, vzdálenosti útvarů – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
iracionálními čísly • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí				

5.5 FYZIKA – zkratka Fy

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** vymezeného v RVP ZV a RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	2	2	2	2	2	2	1	2

Časová dotace je posílena možností volby Semináře z fyziky (oktáva = IV.), který na povinný předmět obsahově navazuje a prohlubuje znalosti žáků.

Do vzdělávacího obsahu sekundy až kvarty je začleněna část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** (tematický okruh Práce s laboratorní technikou).

V kontextu s probíraným učivem jsou na nižším i vyšším stupni gymnázia průběžně zařazovány tematické okruhy průřezového tématu: **Environmentální výchova**.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy a v odborné učebně chemie – fyziky.

V rámci laboratorních cvičení jsou žáci děleni z organizačních důvodů na menší skupiny a pracují v učebně fyziky – chemie, práce ve skupinách je využívána i jako doplněk běžné výuky. Její součástí jsou i tematické exkurse. Žáci mají také možnost se přihlásit do kroužků s fyzikální tematikou v rámci Školního klubu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů, laboratorních prací, praktického předvedení a modelování situace).

Výuka Fyziky spolu s ostatními přírodovědnými předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	Učitel vede žáky: • k vyhledávání, třídění a propojování informací • k používání odborné terminologie • k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací • k nalézání souvislostí mezi získanými daty
Kompetence k řešení problémů	• učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat
Kompetence komunikativní	• práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi • učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
Kompetence sociální a personální	• využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů • učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

	• učitel vede žáky k ochotě pomoci
Kompetence občanské	• učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů • učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k používání digitálního zařízení, aplikací a služeb, k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti. • Učitel učí žáky vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data. Učí třídit informace a digitální obsah. • Vede žáky k upravování a vytváření digitálního obsahu. • Učí žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci. • Učitel vede žáky k využívání digitálních zařízení k měření a následnému zpracování dat. • Učitel podporuje žáky ve využívání dostupných online prostředků podporujících výuku, např. vzdálené experimenty a virtuální laboratoře. • Vede žáky k vnímání situací, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních. • Učitel motivuje žáky k používání online procvičování. • Učitel doporučuje žákům vhodná výuková videa a jiné online materiály k doplnění a procvičení probírané látky. • Vede žáky k využívání prostředků moderních digitálních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků a přispívá k porozumění přírodovědným jevům a problémům v souvislostech.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-1-01 ***F-9-1-02*** ***F-9-1-03*** ***F-9-1-04***	• Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • Používá značky a jednotky jednotlivých fyzikálních veličin¨ • Používá vztahy mezi veličinami • popíše představu o tělesu, o jeho charakteristickém tvaru, o rozměru a poloze • používá pojmy – atom, molekula, prvek, sloučenina • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že částice látek se neustále neuspořádaně pohybují a vzájemně na sebe působí • rozliší skupenství látky • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických úkolů	**LÁTKA A TĚLESA** **VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ** ○ fyzikální veličiny ○ rozměry těles, délka ○ měření délky ○ přesnost a chyby měření ○ určení polohy ○ hmotnost těles ○ měření hmotnosti ○ čas ○ měření času ○ pohyb těles, rychlost ○ souvislost rychlosti, dráhy a času ○ měření rychlosti ○ objem a jeho měření ○ roztažnost těles a látek ○ teplota a teplotní stupnice ○ měření teploty ○ hustota a její měření ○ z čeho se tělesa skládají – látky ○ skupenství látek ○ atomy a molekuly	**Ch** – sekunda – skupenství látek, neustálý neuspořádaný pohyb částic v látce, atomy, molekuly a jejich vlastnosti M – převody jednotek	https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/ http://jane111.chytrak.cz/index.html https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs Možnost laboratorní práce- LP - Měření hmotnosti pomocí

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ vlastnosti atomů a molekul		rovnoramenných vah LP - Určení hustoty pevné látky LP – Měření teploty EXCEL – zpracování naměřených dat
F-9-6-03	• objasní princip elektrování těles třením • předpoví elektrický náboj, porovná jeho druhy • objasní strukturou atomu, vznik iontů • ověří princip elektroskopu a elektrometru • vymezí elektrickou vodivost, rozliší vodiče a izolanty • rozpozná přitažlivé i odpudivé el. síly • znázorní el. pole pomocí siločar • zhodnotí působení el. pole na tělesa • vysvětlí podstatu el. výboje, blesku a ochrany proti němu	**EL. VLASTNOSTI LÁTEK** ○ elektrování třením ○ dva druhy elektrického náboje ○ model atomu ○ elektroskop, elektrometr a zdroje elektrického náboje ○ elektrické vodiče a nevodiče ○ elektrické pole ○ tělesa v elektrickém poli ○ elektrický výboj, blesk a ochrana před ním	**Ch** – sekunda – atom, iont **Ch** – vodiče, nevodiče – sekunda **Bi** – tercie – první pomoc **Iv** – prima – ochrana před bleskem	https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/ http://jane111.chytrak.cz/index.html https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-6-04	• rozpozná magnety přírodní a umělé, rozezná části magnetu • porovná přitažlivou a odpudivou mag. sílu • popíše mag. indukci, rozezná trvalou i dočasnou magnetizaci • užívá pojem mag. pole, znázorní mag. pole pomocí mag. indukčních čar • vysvětlí princip kompasu a busoly a určí světové strany	**MAGNETISMUS** ○ magnety a jejich vlastnosti ○ působení magnetu na tělesa z různých látek ○ magnetická indukce a magnetování ○ magnetické pole Země, kompas	**Ze** – prima, kvarta – naleziště železných rud – magnetovec, prima – magnetické pole Země **Ch** – magnetické pole – sekunda **Ch** – magnetit – tercie **Bi** – magnetit - kvarta	
F-9-6-01	• rozliší fyz. veličinu elektrický proud a el. napětí • rozezná zdroje el. napětí, typy elektráren • zhodnotí pohybové, tepelné, světelné, chemické účinky el. proudu • rozezná el. spotřebiče podle účinků el. proudu • sestaví jednoduchý el. obvod, zakreslí schéma el. obvodu	**ELEKTRICKÝ PROUD** ○ elektrický proud, elektrické napětí ○ zdroje elektrického napětí ○ účinky elektrického proudu ○ elektrické spotřebiče ○ elektrický obvod, jeho schéma ○ složitější elektrické obvody ○ elektrický proud v kapalinách a plynech ○ bezpečnost při práci s elektřinou	**Ze** – tercie – elektrárny v ČR **Ch** – typy elektráren – kvarta **Ov** – sekunda, kvarta – ekologická likvidace el . spotřebičů, vybitých galvanických článků a akumulátorů	Možnost laboratorní práce- LP – zapojování el. obvodů EXCEL – zpracování naměřených dat https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• zapojí dva spotřebiče vedle sebe a za sebou • charakterizuje vedení proudu v kapalinách a plynech • zhodnotí nebezpečí plynoucí z používání el. spotřebičů, zná zásady bezpečné práce s nimi • předpoví vznik zkratu a jeho důsledky • určí, že v okolí vodiče s el. proudem, vzniká mag. pole • vymezí, co je cívka a mag. pole cívky • popíše princip elektromagnetu a způsoby jeho využití v praxi	○ zkrat ○ magnetické vlastnosti elektrického proudu ○ magnetické pole cívky ○ elektromagnet	**Ch –** kvarta – ionty,vedení el.proudu v kapalinách a plynech **Ch** – ekologická likvidace spotřebičů – kvarta **Bi** – tercie – první pomoc	http://jane111.chytrak.cz/index.html http://virtualniprohlidky.cez.cz/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-2-01 ***F-9-2-02***	• zjistí, že pohyb či klid tělesa je relativní, podle tvaru trajektorie rozliší přímočarý a křivočarý pohyb • stanoví kritérium pro rozlišení pohybů na posuvné a otáčivé, zařadí pohyb do uvedených kategorií, doloží příklady • vymezí veličinu průměrná rychlost, vypočítá průměrnou rychlost ze znalosti dráhy a času, používá jednotky rychlosti včetně jejich vzájemných převodů • vysvětlí fyz. veličinu okamžitá rychlost, rozliší od průměrné rychlosti • sestaví graf časového průběhu rychlosti, znázorní graf závislosti dráhy na čase • popíše základní principy měření rychlosti, porovná tachometr, radar a GPS • rozezná pohyby na rovnoměrné a	**POHYB TĚLESA** ○ klid a pohyb tělesa ○ trajektorie a dráha ○ druhy pohybů ○ průměrná rychlost ○ okamžitá rychlost ○ měření rychlosti ○ grafy pohybů ○ dráha rovnoměrného pohybu ○ dráha nerovnoměrného pohybu ○ výpočet doby rovnoměrného pohybu	**Bi** – sekunda, tercie – rychlosti živočichů **Ze** – prima – pohyb Země, Měsíce, Slunce **Tv** – prima – kvarta – rychlosti v atletice **Ma** – prima – převody jednotek, sekunda – úměrnost, grafy přímé úměrnosti, tercie – úlohy o pohybu, průběžně – základní početní úkony	Možnost laboratorní práce- LP – Určení rychlosti EXCEL – zpracování naměřených dat https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/ http://jane111.chytrak.cz/index.html https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	nerovnoměrné, rozliší pohyb zrychlený a zpomalený • určí uraženou dráhu rovnoměrného pohybu			
F-9-2-03	• ukáže různé formy vzájemného působení těles, rozpozná rozdíl mezi statickým a dynamickým působením sil, rozliší mezi působením na dálku a při dotyku, • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednice • objasní vlastnosti gravitační síly, zapíše závislost gravitační síly na hmotnosti tělesa • porovná rozdíl mezi gravitační a tíhovou sílou, užívá pojem těžiště, zjistí vlastnosti těžiště tělesa, najde těžiště plochých těles a předpoví těžiště pravidelných těles • vymezí na základě vlastních zkušeností zákona setrvačnosti a jeho významu	**SÍLY A JEJICH VLASTNOSTI** ○ vzájemné působení těles ○ síla ○ skládání rovnoběžných sil ○ skládání různoběžných sil ○ gravitační síla ○ tíhová síla a těžiště ○ Newtonovy zákony ○ otáčivý účinek síly, rovnováha sil ○ tlak, tlaková síla ○ smykové tření ○ valivé tření a odpor prostředí	**Ma** – prima – převádění jednotek, sekunda – úměrnost, těžiště, rovnoběžníky, průběžně – základní početní úkony **Ze** – prima – gravitační síla Země **Tv** – vliv síly v různých sportech, přetahování lanem, třecí síly v gymnastice,	Možnost laboratorní práce - LP – Rovnovážná poloha páky EXCEL – zpracování naměřených dat https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ http://jane111.chytrak.cz/index.html https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• charakterizuje, jak se mění pohyb těles pod vlivem síly • vysvětlí zákon akce a reakce • ověří otáčivé účinky síly na těleso, užívá veličinu moment síly • používá pojem tlaková síla, posoudí fyz. veličinu tlak, počítá tlak, najde využití tlaku v praxi • užívá pojem smykové tření a třecí síla, rozezná, na čem závisí, • odhadne, že valivé tření je menší než tření smykové, ukáže, kdy je tření užitečné a kdy vadí, zjistí příčinu odporu prostředí a souvislost odporu prostředí s tvarem tělesa		vzpírání a atletice **Bi** – tercie – síla zvířat, chrup člověka **Ov** – prima – stroje a nástroje ve výrobě a zemědělství	
F-9-3-01	• získá představu o vlastnostech tekutin • rozlišuje vlastnosti kapalina a plynů • ověří zvětšování objemu kapalin s rostoucí teplotou, popíše teplotní anomálie v přírodě • používá pojmy kapalina, smáčí a	**TEKUTINY** ○ vlastnosti kapalin ○ závislost hustoty kapaliny na teplotě ○ kapilární jevy ○ hydrostatický tlak	**Ch** – sekunda – neustálý a neuspořádaný pohyb částic, teplotní anomálie vody **Bi** – sekunda – kapiláry v rostlinách,	Možnost laboratorní práce- LP – Určení objemu tělesa užitím Archimedova zákona EXCEL– zpracování naměřených dat https://www.ceskatele

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	nesmáčí stěny nádoby, kapilární jevy • vypočítá hydrostatický tlak, stanoví, jaká je jeho příčina • formuluje Archimédův zákon, • aplikuje Archimédův zákon při popisu chování různých těles ponořených do kapaliny • formuluje Pascalův zákon, počítá tlak v kapalině • aplikuje Pascalův zákon v hydraulickém zařízení • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	○ spojené nádoby ○ Archimédův zákon ○ plavání těles ○ Pascalův zákon ○ Vlastnosti plynů ○ Atmosférický tlak a jeho měření	rozvádění živin po rostlinách **Ze** – prima – koloběh vody v přírodě, vodstvo na Zemi **Tv** – prima – kvarta – vodní sporty – plavání, sportovní potápění **Ma** – prima – převádění jednotek, sekunda – úměrnost, průběžně – základní početní úkony **Ch** – povrchové napětí – kvarta **Ze** – prima – atmosféra Země, meteorologické prvky **Ch** – sekunda – neustálý a neuspořádaný pohyb částic, vzduch a jeho	vize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ http://jane111.chytrak.cz/index.html https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			složení **Ov** – kvarta – využívání větru jako alternativního zdroje energie, letectví	
F-9-6-05 ***F-9-6-06***	• používá pojem zdroj světla, rozpozná, o jaký zdroj světla se jedná, popíše různá optická prostředí • rozezná stín a polostín, charakterizuje zatmění Slunce a Měsíce, rozliší zatmění úplné a částečné • porovná fáze měsíce • využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh • formuluje zákon odrazu, určí	**SVĚTELNÉ DĚJE** ○ přímočaré šíření světla, rychlost světla ○ stín a polostín ○ zatmění Slunce a Měsíce ○ fáze měsíce ○ odraz světla na rovinném zrcadle ○ kulová zrcadla ○ lom světla ○ čočky ○ zobrazení předmětu čočkami ○ oko	**Ze** – prima – oběh Země kolem Slunce, pohyb Měsíce kolem Země, fáze Měsíce **Ma** – prima – přenášení úhlu, osová souměrnost, průběžně – přesnost a úprava rýsování **Bi** – mikroskop – prima	Možnost laboratorní práce- LP – Zobrazení rovinným zrcadlem nebo čočkou EXCEL– zpracování naměřených dat https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/ http://jane111.chytrak.cz/index.html

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	vlastnosti obrazu, který vznikne zobrazením předmětu na rovinném zrcadle, zakreslí odražený paprsek a obraz v rovinném zrcadle • rozezná kulová zrcadla, popíše vlastnosti obrazu v dutých i vypuklých zrcadlech, najde užití kulových zrcadel • stanoví, kdy dochází k lomu světla od kolmice a ke kolmici • rozezná spojky a rozptylky, určí jejich odlišné vlastnosti • zakreslí paprsky význačných směrů, aplikuje je při zobrazení čočkami, zjistí vlastnosti obrazu na spojce i rozptylce • vysvětlí vznik obrazu v lidském oku, objasní krátkozrakost a dalekozrakost a korekci těchto vad brýlemi • objasní funkci lupy, mikroskopu, dalekohledu a fotoaparátu	○ optické přístroje – užití čoček v praxi ○ rozklad světla hranolem, barvy ○ osvětlení	**Bi** – tercie – užití kulových zrcadel při zubním vyšetření, oko, oční vady, prima – mikroskop **Ov** – užití zrcadel v dopravě – bezpečnost silničního provozu **Vv** – prima – optické klamy ve výtvarném umění, skládání barev v malířství	https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• popíše rozklad bílého světla optickým hranolem na jednoduché barvy, vznik spektra • posoudí vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví v závislosti na osvětlení • rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-4-01 ***F-9-4-02***	• vyvodí na základě příkladů, že jen při dynamickém působení sil se může konat práce, pojmenuje, na čem závisí práce • objasní nutnost zavést výkon, stanoví jednotku výkonu watt i jeho násobky • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • vymezí veličinu energie, porovná různé formy energie, používá jednotky energie • počítá polohovou energii, užívá pojem potenciální energie • počítá pohybovou energii, užívá pojem kinetická energie • na příkladech ukáže, že se obě energie mohou přeměňovat jedna v druhou • vysvětlí, že energie se neztrácí ani se nedá vyrobit, že vždy dochází jen k přeměnám mezi jednotlivými druhy energie	**ENERGIE** ○ práce ○ výkon ○ energie ○ polohová energie ○ pohybová energie ○ přeměny energie ○ zákon zachování energie ○ perpetum mobile ○ účinnost ○ jednoduché stroje	**Ma** – sekunda – přímá a nepřímá úměrnost, průběžně – základní početní operace, převody jednotek, tercie – podobnost trojúhelníků **Dě** – tercie – používání jednoduchých strojů, vliv zvýšení výkonu pomocí strojů na společenský vývoj **Ch –** energie – tercie, kvarta **Tv** – prima – kvarta – vykonaná práce při různých sportech, výkony sportovců **Ov –** prima – bezpečnost v silniční dopravě, úspora energie, využívání	https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ http://jane111.chytrak.cz/index.html https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• posoudí nemožnost sestavení věčně pracujícího stroje – perpetum mobile • zdůvodní, že při konání práce se vždy část energie přeměňuje na nežádoucí formy energie, určí veličinou účinnost a příkon • popíše jednoduché stroje		jednoduchých strojů při péči o postižené občany **Ze** – prima – nadmořská výška	
F-9-4-02	• používá pojmem vnitřní energie tělesa, navrhne, na čem závisí • vymezí fyz. veličinu teplo, stanoví, na čem závisí, jednotku, počítá teplo • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • sestaví kalorimetrickou rovnici, najde její praktické využití • najde příklady tepelných vodičů a izolantů, zhodnotí vedení tepla jako jeden ze způsobů šíření tepla • posoudí další způsoby šíření tepla – prouděním a zářením • zhodnotí činnost základních	**TEPELNÉ JEVY** ○ vnitřní energie tělesa ○ teplo ○ změna vnitřní energie tělesa konáním práce ○ kalorimetrická rovnice ○ vedení tepla ○ šíření tepla prouděním a zářením ○ tepelné motory ○ skupenské přeměny ○ tání a tuhnutí ○ vypařování a kapalnění ○ var ○ sublimace a desublimace	**Ch** – sekunda – atom, skupenství látky a jejich přeměny **Bi –** prima – změny vnitřní energie živočichů **Ze** – prima – koloběh vody v přírodě **Ma** – sekunda – přímá úměrnost, průběžně – základní	Možnost laboratorní práce- LP – Určení tepla LP – Určení měrného skupenského tepla tání ledu EXCEL – zpracování naměřených dat http://jane111.chytrak.cz/index.html https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	tepelných motorů • charakterizuje přeměnu skupenství pevného na kapalné a naopak, určí podle tabulek teploty tání a tuhnutí a měrné skupenské teplo tání a tuhnutí, počítá skupenské teplo tání a tuhnutí • porovná vypařování a var, najde v tabulkách teplotu varu a skupenské teplo varu, počítá skupenské teplo varu		početní operace a převody jednotek	
F-9-5-01 ***F-9-5-02***	• zjistí zvláštnosti kmitavých pohybů, posoudí, které kmitavé pohyby jsou periodické, které periodické pohyby jsou harmonické, užívá pojem perioda, frekvence a amplituda a jejich jednotky • popíše pojem zvuk a jeho základní vlastnosti • rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	**ZVUKOVÉ DĚJE** ○ vlastnosti pružných těles ○ kmitavý pohyb ○ kmitání pružných těles ○ látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku ○ zvuk, zdroje zvuku ○ šíření zvuku ○ rychlost šíření zvuku v různých prostředích ○ odraz zvuku na překážce ○ ozvěna ○ pohlcování zvuku	**Bi** – tercie – sluch, hlasivky, ultrazvuk **Tv** – prima – kvarta – využití pružin v posilovnách **Ma** – sekunda – přímá úměrnost, kvarta – graf funkce sinus	https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/ http://jane111.chytrak.cz/index.html https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• popíše šíření zvuku, odhadne rychlost jeho šíření v různých prostředích • posoudí vliv vnějšího a vnitřního prostředí v závislosti na zvuku • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí		**Hv** – prima – kvarta – tóny, hudební nástroje, ozvěna v hudbě, koncertní síně, škodlivé intenzity zvuku, CD, MP3 přehrávače **Ov** – sekunda – ochrana před nadměrným hlukem, význam záznamu a reprodukce zvuku pro komunikaci	POWER POINT – prezentace na dané téma

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-6-01 ***F-9-6-02*** ***F-9-4-02***	○ popíše složení atomu, definuje el. náboj jako fyz. veličinu a jeho jednotkou, rozlišuje kladný a záporný el. náboj, ○ sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu ○ popíše základní el. vlastnost vodiče – elektrický odpor, užívá jednotky odporu ○ změří el. napětí voltmetrem, zapojují jej do el. obvodu, zakreslí do schémat el. obvodu ○ popíše rezistor ○ určí výsledný odpor sériově a paralelně zapojených rezistorů ○ určí el. výkon a příkon spotřebiče, aplikuje základní vzorce v příkladech ○ zhodnotí možnosti získávání elektrické energie – tepelné, jaderné, vodní, sluneční, větrné, geotermální elektrárny a jeho vliv na životní prostředí	**ELEKTRICKÝ PROUD** ○ elektrický náboj ○ el. proud a jeho příčiny ○ měření el. proudu ○ Ohmův zákon ○ el. odpor ○ závislost odporu na teplotě ○ zapojování rezistorů ○ reostat, potenciometr ○ vnitřní odpor zdroje ○ zapojování zdrojů el. proudu ○ výkon el. proudu ○ el. energie ○ el. spotřebiče ○ výroba el. energie	**Ma** – průběžně – převádění jednotek, úměrnost, základní početní operace **Ch** – sekunda – složení atomů, iontů, tercie + kvarta - el. vlastnosti kovových prvků **Ze** – prima, kvarta – elektrárny, Zemské magnetické pole **Ov** – kvarta – nebezpečí požáru při zkratu, ochrana životního prostředí	Možnost laboratorní práce- LP – Měření el. proudu a el. napětí LP – Určení el. odporu rezistoru EXCEL – zpracování naměřených dat https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/ http://jane111.chytrak.cz/index.html http://virtualniprohlidky.cez.cz/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			Ch – druhy elektráren – kvarta	zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-6-02 ***F-9-6-04***	• zjistí, že v mag. poli působí na vodič síla, na čem závisí její velikost, • popíše, mezi jakými vodiči působí přitažlivá a odpudivá elektrodynamická síla • definuje fyz. veličinu popisující mag.pole – magnetickou indukci, její jednotku, pozná její měřidlo • vysvětlí pojmy elektromagnetická indukce, indukované napětí,	**ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE** ○ elektrická a magnetická síla ○ působení magnetického pole na vodič ○ vzájemné působení vodičů ○ magnetická indukce ○ elektromagnetická indukce ○ generátory elektrického napětí ○ vlastnosti střídavého proudu ○ kondenzátor a cívka ○ transformátory	**Ma** – sekunda – úměrnost, kvarta – graf funkce sinus, výpočet neznámé ze vzorce, průběžně – základní početní operace, převody jednotek **Ze** – prima – mag. pole Země, GPS	Možnost laboratorní práce- LP – Určení na čem závisí indukovaný proud LP – Ověření činnosti transformátoru EXCEL – zpracování naměřených dat https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	indukovaný proud, primární a sekundární obvod • popíše generátory elektrického napětí – alternátor a dynamo, rozliší části generátoru – rotor, stator, komutátor • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a zaměří elektrický proud a napětí • transformátor, najde transformační poměr, aplikuje v příkladech • předpoví zásady bezpečnosti práce s el. zařízeními, první pomoci při úrazu el. proudem	○ třífázové napětí ○ elektromotory ○ elektromagnetické kmity ○ elektromagnetické vlny ○ bezpečnost práce s elektrickými spotřebiči	**Ov** – prima – domácí el. spotřebiče, přenos el. energie, televize, rozhlas **Bi** – tercie – zásady poskytování první pomoci	verejnost/nezkreslena-veda/ http://jane111.chytrak.cz/index.html http://virtualniprohlidky.cez.cz/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs
F-9-6-03	• rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • charakterizuje volný elektron a vznik díry jako nositel el. náboje, osvojí si tak základní poznatek vnitřní struktury polovodičů • popíše děje v přechodu PN, zapojení v propustném a závěrném směru, polovodičovou diodu, usměrňovače	**ELEKTRICKÝ PROUD V POLOVODIČÍCH** ○ elektrony a díry ○ vliv příměsí v polovodiči ○ PN přechod ○ diody a světlo ○ termistor, fotorezistor ○ tranzistor	**Ch** – sekunda – periodická tabulka, chemická vazba **Iv** – kvinta – procesor, polovodičové paměti **Ov** – prima, tercie – šíření informací	Možnost laboratorní práce- LP – Určení voltampérové charakteristiky polovodičové diody EXCEL – zpracování naměřených dat https://www.otevrena

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vytvoří si představu o činnosti fotodiody a svítivé diody • charakterizuje tranzistor		rozhlasem, televizí **Vv** – sekunda – digitální zpracování obrazu **Hv** – tercie – digitální zpracování zvuku	veda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/ http://jane111.chytrak.cz/index.html http://virtualniprohlidky.cez.cz/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs
F9-4-05	určí složení atomu včetně částic, které ho tvoří, jejich nábojů a jejich počtu v daném atomu • vysvětlí pudinkový, planetární, Bohrův model atomu • charakterizuje záření elektronového obalu • vysvětlí pojmy nukleonové číslo, nuklid, izotop	**ENERGIE JADERNÁ** ○ historie objevu atomu a jeho struktury ○ Bohrův model atomu ○ záření z elektronového obalu ○ jádro atomu ○ jaderné síly ○ radioaktivita ○ využití radioaktivity	**Ch** – sekunda – model atomu, kvarta – radioaktivita, uran a jeho izotopy **Bi** – tercie – lékařské vyšetření RTG, tomograf, účinky záření na organismus	**EV 2 - INT** https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/ http://jane111.chytrak.cz/index.html http://virtualniprohlid

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• popíše základní poznatky o jaderné síle • charakterizuje jadernou energii jako energii nukleonů jádra atomu • rozděluje radionuklidy na přirozené a umělé • zná využití radionuklidů v praxi • zná radioaktivní záření a způsoby ochrany před nimi • rozlišuje typy jaderných reakcí, umí vysvětlit pojem štěpná reakce • vysvětlí pojem termonukleární reakce • charakterizuje řetězovou reakci a uvede hlavní části jaderné elektrárny • uvědomuje si nepříznivé vlivy výroby elektrické energie v tepelných elektrárnách na životní prostředí	○ ochrana před zářením ○ jaderné reakce ○ řetězová reakce ○ jaderný reaktor ○ jaderná elektrárna ○ termonukleární reakce	**Ze** – prima, kvarta – elektrárny **Dě** – prima – metody určování stáří v archeologii, kvarta – role jaderných zbraní v období studené války **Ov** – kvarta – jaderné zbraně, jaderná energetika, řešení energetické krize **Ch –** jaderný reaktor – kvarta	ky.cez.cz/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs
F-9-7-01	• objasní pohyb planety Země kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • popíše Sluneční soustavu,	**VESMÍR** ○ čím se zabývá astronomie ○ Slunce ○ kamenné planety ○ plynné planety	**Ma** – tercie – zápis čísel pomocí mocnin 10 **Dě** – tercie –	https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	geocentrickou a heliocentrickou představu uspořádání vesmíru • vysvětlí pojmy hvězda, planeta, měsíc, planetka, kometa, meteor(it) • vysvětlí děje probíhající na a ve Slunci • charakterizuje kamenné planety Merkur, Venuše, Mars • popíše plynné planety Jupiter, Saturn, Uran, Neptun • určí rozdíl mezi planetkou, kometou, trpasličí planetkou • charakterizuje galaxie, užívá astronomické jednotky světelný rok a parsek • vymezí souhvězdí	○ malá tělesa ○ Keplerovy zákony ○ vznik a vývoj hvězd ○ zánik hvězd ○ galaxie ○ souhvězdí	astronomové, pozorování oblohy, geocentrická a heliocentrická představa uspořádání vesmíru **Bi** – prima – podmínky vzniku života na Zemi a ostatních planetách, vesmír **Ze** – prima – Sluneční soustava, souhvězdí **Iv** – kvinta – využití počítačů při zpracování dat ze satelitů	http://jane111.chytrak.cz/index.html https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=2-stupen-zs&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=2-stupen-zs https://www.mall.tv/vesmirne-starty POWER POINT prezentace na dané téma

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	• využívá s porozuměním základní veličiny a jednotky • rozliší základní a odvozené veličiny a jednotky, převádí jednotky	**FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ** • Fyzikální veličiny a jejich měření • Soustava fyzikálních veličin a jednotek – mezinárodní soustava jednotek SI, její struktura a účel • Absolutní a relativní odchylka měření • Skalární a vektorové veličiny a operace s nimi • Významní světoví a evropští fyzici	**Ma** – převody jednotek – kvinta, vektorová algebra – septima, oktáva	Možnost laboratorní práce- 1. Měření délky, chyby měření, zpracování hodnot 2. Vážení na laboratorních vahách 3. Měření součinitele smykového tření 4. Ověření Archimedova zákona EXCEL – zpracování naměřených dat https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.cz/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej
užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených	• využívá abstraktní představy hmotného bodu při řešení fyzikálních problémů • rozlišuje inerciální a neinerciální vztažné soustavy a využívá je při popisu fyzikálních dějů	**MECHANIKA HMOTNÉHO BODU** • Kinematika pohybu – vztažná soustava, poloha, změna polohy hmotného bodu, rychlost, zrychlení	**Ma** – výpočet neznámé ze vzorce – kvinta, lineární a kvadratická funkce – kvinta, řešení kvadratických rovnic	https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles	• klasifikuje pohyby	• Dynamika pohybu – síla, setrvačná hmotnost, hybnost, změna hybnosti, Newtonovy pohybové zákony, inerciální a neinerciální soustava, druhy sil, tření, setrvačné síly	– kvinta, goniometrické funkce ostrého úhlu, oblouková míra – sexta **Tv** – podmínky pro pohyb na nakloněné rovině (lyže, sáňky),	skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.cz/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/
využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	• určuje dráhový účinek síly • uvádí souvislost mechanické energie s prací • aplikuje zákony zachování	**PRÁCE, ENERGIE** • Mechanická práce, výkon • Mechanické energie a jejich vzájemné přeměny	**Ma** – vektorová algebra – septima, oktáva	https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stre

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				dni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.cz/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej
	• objasní silové působení gravitačního pole, popíše ho příslušnými veličinami • rozliší homogenní a nehomogenní gravitační pole • rozliší tíhovou a gravitační sílu • objasní pohyby v gravitačním poli	**GRAVITAČNÍ POLE** • Keplerovy zákony • Newtonův gravitační zákon • Gravitační pole a jeho charakteristika • Tíhové pole Země a pohyby v něm, pohyby v nehomogenním gravitačním poli	**Ze** – Sluneční soustava, zeměpisná šířka a délka, příliv, odliv, zemětřesení – prima, kvinta **Bi** – vesmír – prima	https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.cz/index.php?id=9999

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				9# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/ https://www.mall.tv/vesmirne-starty POWER POINT prezentace na dané téma
	• popisuje translační a rotační pohyb tuhého tělesa kinematicky i dynamicky • určí v konkrétních situacích síly, jejich výslednici, momenty sil a výsledný moment	**MECHANIKA TUHÉHO TĚLESA** • Tuhé těleso a jeho pohyby • Moment síly, momentová věta • Těžiště tělesa a rovnovážné polohy	**Tv** – fyzikální principy vrhů, hodů, točů.	https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika00

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				7.cz/ https://www.vascak.cz/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/
	• aplikuje zákony kapalin v klidu • aplikuje zákony zachování na proudění ideální kapaliny • aplikuje tyto zákony i na plyny	**KAPALINY** • Tlak v kapalinách, Pascalův zákon, hydrostatický tlak, Archimédův zákon • Rovnice kontinuity • Bernoulliho rovnice • Proudění reálné kapaliny	**Dě** – lodní plavba, zámořské objevy – sexta **Ze** – lodní plavba, zámořské objevy – sexta	https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.c

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				z/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu	• využívá základní principy kinetické teorie látek při objasňování vlastností látek různých skupenství a procesů v nich probíhajících • formuluje zákon zachování energie pro tepelné děje	**ZÁKLADNÍ POZNATKY MOLEKULOVÉ FYZIKY A TERMIKY** • Kinetická teorie látek • První věta termodynamiky • Ideální plyn • Vnitřní energie plynné soustavy, střední kvadratická rychlost • Teplota z hlediska molekulové fyziky • Tlak z hlediska molekulové fyziky • Stavová rovnice a tepelné děje	**ZSV – filozofie** – vývoj názorů na podstatu hmoty – diskrétní vs. spojitá **Dě** – průmyslová revoluce **Ze** – podnebí – kvinta	Možnost laboratorní práce- 1. Ověření vztahu pro dobu kmitu matematického kyvadla 2. Určení tuhosti pružiny dynamickým způsobem 3. Ověření kalorimetrické rovnice 4. Určení měrné tepelné kapacity ledu EXCEL – zpracování naměřených dat POWER POINT prezentace na dané téma

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	• rozlišuje krystalické a amorfní látky na základě znalosti jejich stavby • řeší praktické problémy, objasní průběh pružné deformace pomocí Hookova zákona • vysvětlí jevy související s povrchovou silou a energií kapalin	**STRUKTURA A VLASTNOSTI PEVNÝCH A KAPALNÝCH LÁTEK** • Struktura a vlastnosti pevných látek • Deformace pevného tělesa • Normálové napětí, Hookův zákon • Teplotní délková a objemová roztažnost • Povrchová vrstva kapaliny a její vlastnosti	**Bi** – výživa rostlin na základě kapilárních jevů – kvinta	https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.cz/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej http://remote-lab.fyzika.net/#experimenty http://vlab.fs.cvut.cz/cz/ulohy.php
	• objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek	**ZMĚNY SKUPENSTVÍ** • Tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění	**Tv** – fyzikální principy sáňkování, bruslení, lyžování	https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• předvídá děje související se změnami stavu látek za pomoci fázového diagramu • rozumí atmosférickým jevům souvisejícím s vlhkostí vzduchu	• Sytá a přehřátá pára • Vlhkost vzduchu	**Ze** – atmosféra, podnebí – kvinta **Che** – vzduch – kvinta **Bi** – ovzduší – oktáva	fyzikou/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.cz/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej
objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	• užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech kmitavých harmonických • objasní princip vzniku a šíření vln, odrazu a interference vlnění	**MECHANICKÉ KMITÁNÍ A VLNĚNÍ** • Kinematika harmonického kmitání • Dynamika harmonického kmitání • Energie harmonického kmitání • Druhy vlnění a jejich charakteristika. Zvuk	**Hv** – akustika, mechanické zdroje zvuku, vlnění, **Bi** – lidské ucho, principy vnímání zvuku – septima **Ze** – seismické vlny,	https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.c

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			tsunami	z/index.php?id=99999# http://remote-lab.fyzika.net/#experimenty http://vlab.fs.cvut.cz/cz/ulohy.php POWER POINT prezentace na dané téma

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant	• objasní vznik el. pole • dovede jej popsat příslušnými veličinami • objasní s pomocí Coulombova zákona děje v elektrickém poli • rozliší homogenní a nehomogenní elektrické pole	**ELEKTROSTATICKÉ POLE** • Elektrický náboj a jeho zachování • Coulombův zákon • Intenzita a potenciál elektrického pole • Elektrické napětí • Kapacita vodiče, kondenzátor	**Ma** – vektorová algebra – septima	Možnost laboratorní práce- 1. Sestavení jednoduchého a rozvětveného el.obvodu 2. Měření napětí a proudu v el. obvodu 3. Ověření Ohmova zákona EXCEL – zpracování naměřených dat
při řešení praktických využívá Ohmův zákon problémů	• rozlišuje vodič, izolant, polovodič, předvídá jeho chování v elektrickém poli • objasní podmínky vzniku stejnosměrného elektrického proudu a jeho vedení v kovovém vodiči • užívá Ohmův zákon při řešení	**ELEKTRICKÝ PROUD V KOVECH** • Proud jako veličina • Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod • Elektrická energie • Výkon stejnosměrného proudu	**Environmentální výchova-** okruh Člověk a životní prostředí	https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.c

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	praktických problémů			z/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/ http://virtualniprohlidky.cez.cz/ http://remote-lab.fyzika.net/#experimenty http://vlab.fs.cvut.cz/cz/ulohy.php
aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	• vysvětlí podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech, vakuu a jejich aplikace • objasní model vedení elektrického proudu v polovodičích	**ELEKTRICKÝ PROUD V LÁTKÁCH** • Polovodiče • Elektrolyty • Plyny a vakuum	**Environmentální výchova-** okruh Člověk a životní prostředí **Chemie** - elektrolýza	https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika00

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				7.cz/ https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/ http://virtualniprohlidky.cez.cz/ http://remote-lab.fyzika.net/#experimenty http://vlab.fs.cvut.cz/cz/ulohy.php POWER POINT prezentace na dané téma
	• uvádí základní vlastnosti magnetického pole a pomocí nich řeší úlohy • vysvětlí funkci magnetických zařízení a magnetické vlastnosti	**STACIONÁRNÍ MAGNETICKÉ POLE** • Magnetická síla • Magnetická indukce • Magnetické pole proudovodiče a cívky	**Ze** – magnetické pole Země, důsledky jeho existence – kvinta **Ch** – magnetické pole	https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stre

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	materiálu	• Částice s nábojem v magnetickém poli • Magnetické vlastnosti látek • Magnetické materiály v praxi	Země, důsledky jeho existence – kvinta	dni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.cz/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/ http://vlab.fs.cvut.cz/cz/ulohy.php
	• objasní základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole pomocí Faradayova a Lenzova zákona	**NESTACIONÁRNÍ MAGNETICKÉ POLE** • Elektromagnetická indukce • Faradayův zákon, Lenzův zákon • Vlastní indukce, indukčnost • Přechodové jevy		https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stre

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				dni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.cz/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej http://remote-lab.fyzika.net/#experimenty http://vlab.fs.cvut.cz/cz/ulohy.php
využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	• objasní vznik střídavého proudu, popíše jeho charakteristiky • vysvětlí chování prvků v elektrickém obvodu • popíše základní principy výroby a vedení elektrického proudu v praxi	**STŘÍDAVÝ PROUD** • Vznik střídavého proudu • Výkon střídavého proudu, efektivní hodnoty • Obvody střídavého proudu • Elektromagnetické kmity • Generátory • Třífázová soustava, využití • Transformátor, přenos energie • Točivé elektromagnetické pole,		https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.c

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		elektromotory		z/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej http://remote-lab.fyzika.net/#experimenty http://vlab.fs.cvut.cz/cz/ulohy.php POWER POINT prezentace na dané téma

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	• analyzuje různé teorie podstaty světla • předvídá na základě vlastností světla jeho chování v daném prostředí • využívá základy paprskové optiky k řešení praktických problémů • vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů,	**OPTIKA** • Světlo jako elektromagnetické vlnění – základní pojmy • Rychlost šíření světla v různých prostředích, index lomu • Základní zákony • Rozklad světla na spektrum • Interference, difrakce a polarizace světla • Zrcadla, čočky a jejich vady • Oko a optické přístroje	**Bi** – fyziologie vidění a jeho poruch – septima **ZSV** – filosofie	Možnost laboratorní práce- 1. Měření průměru molekuly kyseliny olejové 2. Měření indexu lomu skla EXCEL – zpracování naměřených dat https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.cz/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				POWER POINT prezentace na dané téma
	• klasifikuje elektromagnetické záření • využívá analogie elektromagnetického a mechanického vlnění • předvídá chování elektromagnetického vlnění na základě jeho charakteristik a uvede příklady využití vlnění v praxi	**ELEKTROMAGNETICKÉ SPEKTRUM** • Elektromagnetický oscilátor uzavřený a otevřený • Vznik elektromagnetické vlny	**Bi** – škodlivost všech druhů záření, využití RTG v praxi – septima **Ch** – škodlivost všech druhů záření, využití RTG v praxi – kvinta	https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.cz/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	• popíše a vysvětlí podstatu fotoefektu • vymezí základní charakteristické vlastnosti fotonu • vysvětlí duální podstatu částic • popíše podstatu spektrální analýzy • využívá zákony zachování (energie, hybnosti …) u mikročástic • vysvětlí zákonitosti jaderných přeměn • rozliší přirozenou a umělou radioaktivitu • vysvětlí principy využití jaderné energie	**ÚVOD DO FYZIKY MIKROSVĚTA** • Fotoelektrický jev • Dualismus vlna – částice • Základní poznatky o atomu • Modely atomů-Thomsonův, Rutherfordův • Bohrův model atomu, čárové spektrum, kvantování energie • Slupkový model, Schrödingerův model atomu • Složení atomového jádra • Jaderné reakce a zákony zachování • Radioaktivita přirozená a umělá • Hmotnostní úbytek, vazebná energie, křivka stability • Energetická bilance jaderných reakcí, reaktor, bomba	**Ch** – spektrální analýza – sexta **Ch** - periodická soustava, kvantová čísla, stavba atomu, radioaktivita – kvinta **ZSV** – filosofie – formování názorů na podstatu hmoty **Ch** – modely atomu, radioaktivita, jaderný reaktor – kvinta	**EV 2 – INT** https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.cz/index.php?id=99999# https://www.priklady.eu/cs/fyzika.alej https://reaktor-vr1.cz/cz/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				http://remote-lab.fyzika.net/#experimenty http://vlab.fs.cvut.cz/cz/ulohy.php POWER POINT prezentace na dané téma

5.6 CHEMIE – zkratka Ch

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávacího oboru Chemie a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** vymezeného v RVP ZV a RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován od druhého do sedmého ročníku jako povinný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	2	2	2	2,5	2	2,5	0

Časová dotace je posílena možností volby Semináře z chemie (oktáva = IV.), který na povinný předmět obsahově navazuje a prohlubuje znalosti žáků.

Do vzdělávacího obsahu sekundy až kvarty je začleněna část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** (tematický okruh Práce s laboratorní technikou). Do vzdělávacího obsahu kvinty je integrována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru **Geologie** – část

obsahu: Složení a struktura Země a Voda. Do vzdělávacího obsahu sexty je začleněna část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru **Geologie** – část obsahu Člověk a anorganická příroda.

V kontextu s probíraným učivem jsou na nižším i vyšším stupni gymnázia průběžně zařazovány tematické okruhy průřezového tématu: **Environmentální výchova**.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy a v odborné učebně chemie – fyziky za využití interaktivní tabule, dataprojektoru a počítače. V kabinetu chemie jsou k dispozici soubory pokusů, doplňková literatura a odborné časopisy.

V rámci laboratorních cvičení jsou žáci děleni z organizačních a bezpečnostních důvodů na menší skupiny a pracují v laboratoři chemie, práce ve skupinách je využívána i jako doplněk běžné výuky. Její součástí jsou i tematické exkurse. Žáci mají také možnost se přihlásit do kroužků s chemickou tematikou v rámci Školního klubu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů, laboratorních prací, praktického předvedení a modelování situace).

Výuka Chemie spolu s ostatními přírodovědnými předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Na základě prokazovaných výkonů žáka jej motivuje pochvalou. • Zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí. • Cíleně začleňuje tzv. problémové úlohy a tím umožňuje propojení nově získané informace s již nabytými, jejich systematizaci a vědomé využívání. • Předáváním teoretických vědomostí v kontextu s praktickými zkušenostmi na základě exkursí, diskusí, myšlenkových map a besed vede žáky ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací. • Učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů,

	vlastností a jevů. Učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení.
Kompetence k řešení problémů	• Poskytuje v rámci laboratorních prací dostatek prostoru pro získávání praktických zkušeností a tím podporuje schopnost žáků pracovat různými metodami práce. • Vybízí žáky k vyslovením hypotézy a jejímu praktickému ověření v rámci laboratorních cvičení – následnou analýzou a vyvozováním závěrů tak žáci zdokonalují své schopnosti řešit problémy a problémové situace, využívat vlastního úsudku a zkušeností přeneseně v jiných oblastech činností, případně zpřesňovat a opravovat řešení problému. • Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
Kompetence komunikativní	• Na základě skupinové a týmové spolupráce a BOV rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace. • Využívá informační a komunikační technologie pro práci na zadaných úkolech. • Učí stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů.
Kompetence sociální a personální	• Názornými ukázkami vede žáky k objevení a preferování vlastního stylu práce – zadáváním skupinových úkolů vede žáky ke schopnosti účinné spolupráce, převzetí rolí ve skupině a dodržování stanovených pravidel. • Při společné činnosti nabízí žákům pomoc v jednotlivostech a vlastním příkladem je tak vede ke schopnosti požádat o pomoc při řešení náročnějších úkolů a současně pomoc poskytnout.
Kompetence občanské	• Upozorňuje a ve vhodných situacích odkazuje na řády odborných učeben a bezpečnostní pravidla pro práci v laboratoři a tím vede žáka k respektu před zákonnými normami všeobecně, k rozhodnému jednání v krizových situacích a účinnému poskytnutí pomoci.

	• Předkládá fakta v průběhu výuky, ponechává dostatek prostoru žákům pro samostatné experimentování a začleňuje do souvislostí poznatky z tematických exkursí. Tím vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí, rozhodování se v zájmu zdraví a ochrany životního prostředí. • Vede k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie a učí odpovědnosti za zachování životního prostředí.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Na základě vlastní pracovní činnosti žáků v rámci předmětu a exkursí a následných diskusí a rozborů vede žáky ke schopnosti samostatně posoudit vhodnost, přiměřenost a dopady zvolených pracovních postupů. • Učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat a hledat souvislosti mezi nimi. • Seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
Kompetence digitální	• Učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby v souladu s právní a etickou normou. • Podněcuje žáky k získávání, vyhledávání a následnému kritickému zhodnocení dat. Učí žáky spravovat a sdílet data vhodným způsobem. • Vede žáky k vyjadřování pomocí digitálních prostředků. • Vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili a zefektivnili svou práci, vzájemnou spolupráci a komunikaci. • Pomáhá žákům pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost a reflektovat rizika jejich využívání. • Vede žáky jednat v digitálním prostředí eticky, dbát o svou bezpečnost a zdraví. • Vede žáky k využívání prostředků moderních digitálních technologií způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků a přispívá k porozumění přírodovědným jevům a problémům v souvislostech

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH-9-1-01	• objasní důvody důležitosti chemie pro běžný život člověka • určí společné a rozdílné vlastnosti látek • posoudí historický vývoj chemie (starověk, alchymie…) • rozliší známé látky podle jejich vlastností • rozpozná skupenství látek a jejich změny • vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách	**VLASTNOSTI LÁTEK** ○ vymezení chemie ○ historie chemie ○ hmota, pole, látky a tělesa ○ chemické děje ○ chemická výroba ○ vlastnosti látek – barva, vzhled, zápach, skupenství, rozpustnost ve vodě a v benzínu, změny při zahřívání ○ hustota ○ změny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace, desublimace ○ hustota ○ tekutost ○ vodivost	**Dějepis** – prima – starověk, středověk Dějepis – sekunda – Rudolf II. Habsburský (alchymie) **Zeměpis** – tercie – chemický průmysl v ČR **Fyzika** – prima – hustota, skupenství **Fyzika** – tercie – změny skupenství, elektrická vodivost	Možnost LP: Zkoumání vlastností látek LP: seznámení s chemickou laboratoří, chemické nádobí

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-9-6-01 ***ČSP-9-6-02*** ***ČSP-9-6-03*** ***ČSP-9-6-04*** ***ČSP-9-6-05*** ***CH-9-1-02*** ***CH-9-7-02***	• pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost (H, P – věty), posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí, pečlivě čte příbalové letáky • uvede zásady práce v chemické laboratoři + zásady 1. pomoci • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a pomůcky při experimentální činnosti • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích experimentu a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	**BEZPEČNOST PŘI EXPERIMENTÁLNÍ ČINNOSTI, PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU** ○ zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, v pracovně ○ poznávání chemického nádobí ○ první pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání) ○ nebezpečné látky a přípravky (H, P – věty, piktogramy)	**Biologie** – sekunda – jedy v rostlinách Biologie – tercie – 1. pomoc **Občanská výchova** – pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví **Zeměpis** – prima, **Fyzika** – kvarta, **Dějepis** – katastrofy raketoplánů kvůli vznícení paliva (Columbia 2003)	
CH-9-2-01 ***CH-9-2-03***	• rozliší typy směsí a chemicky čisté látky • pozná typ směsí běžného života • rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života • uvede příklad pevné, kapalné a	**SMĚSI** ○ chemicky čisté látky, různorodé, koloidní a stejnorodé směsi (roztoky) ○ pojem homogenní, heterogenní ○ přehled heterogenních směsí ○ zařazování směsí běžného života ○ složky směsi	**Fyzika –** prima – hustota **Chemie** – tercie – výpočet hmotnostního zlomku a koncentrace	Minerální voda jako směs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	plynné stejnorodé (homogenní) směsi • použije správně (v souvislostech) pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost • navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi		**Zeměpis** – tercie – obce Roztoky **Český jazyk** – porovnání významu slov: suspenze, suspenzor, suspendování **Biologie** – tercie – krev jako suspenze	
CH-9-2-04	• navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi • sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci • popíše destilační aparaturu	**ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ** ○ usazování = sedimentace ○ filtrace ○ destilace ○ krystalizace ○ chromatografie ○ odstřeďování ○ sublimace ○ desublimace ○ extrakce = vyluhování ○ adsorpce	**Zeměpis** – prima, **Biologie** – kvarta: samočisticí schopnost řek (filtrace)	Pokusy: možnost LP – filtrace LP – chromatografie na křídě LP: krystalizace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH-9-3-01	• používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech • dá do souvislosti pojem atom s filosofy "Atomisty" • popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu	**ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK** ○ hmota, atomy a molekuly ○ atomové jádro a jeho objev protony, neutrony, nukleony ○ elektronový obal a elektrony, valenční elektrony, ionty	**Fyzika** – prima – pohyb částic látek a jejich vzájemné působení (Brownův pohyb, difuse) stavba atomu – prima **Dějepis** – prima – Atomisté, sekunda – alchymie, kvarta Atomová bomba (1945) **Zeměpis** – tercie – Brusel (Atomium)	
CH-9-3-02	• seznamuje se s fenoménem českého názvosloví • vysvětlí, co udává protonové a nukleonové číslo • používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech • rozliší chemickou značku prvku a	**CHEMICKÉ PRVKY A CHEMICKÉ SLOUČENINY, CHEMICKÁ VAZBA** ○ vybrané názvy a značky chemických prvků - Ag, Al, Ar, As, Au, B, Ba, Br, C, Ca, Cl, Co, Cr, Cu, F, Fe, H, He, Hg, I, Li, K, Mg, Mn, N, Na, Ne, Ni, O, Os, P, Pb, Pt, Ra, S, Si, Sn, Ti, U, V, W, Zn	**Fyzika** – prima – teplotní roztažnost **Český jazyk** – tercie – Národní obrození – Počátky českého názvosloví – Presl, Amerling	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	chemický vzorec sloučeniny • odvodí složení chemické látky a typ vazby	○ protonové číslo, nukleonové číslo ○ chemické sloučeniny – chemická vazba ○ společný elektronový pár ○ volné elektronové páry, vaznost ○ elektronegativita ○ nepolární, polární, iontová vazba	**Zeměpis** – prima – ionosféra	
CH-9-3-02 ***CH-9-4-02***	• orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti • rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi • zjistí z PSP u nepřechodných prvků počet valenčních elektronů • zakreslí podrobné schéma stavby atomu libovolného prvku z PSP • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	**PERIODICKÁ SOUSTAVA CHEMICKÝCH PRVKŮ** ○ Historie třídění prvků ○ D. I. Mendělejev ○ periody, skupiny ○ kovy, nekovy ○ vodič, polovodič, izolant	**Fyzika** – tercie – kovy, nekovy, vodič, polovodič, izolant **Zeměpis** – tercie – Moskva – Lomonosova universita	Referáty (možnost): Lomonosov, Mendělejev, Lavoisier

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH-9-2-04	• rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu • K získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje. Pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických procesů. • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi • vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi • zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě a v domácnosti • navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu	**VODA A VZDUCH** ○ voda – kapalná (slaná, sladká), plynná, pevná ○ voda – destilovaná, měkká, tvrdá, minerální ○ minerální prameny, lázně ○ voda – pitná, užitková, odpadní ○ čistírny odpadních vod ○ odsolování mořské vody ○ dělení atmosféry ○ vzduch – složení, vlastnosti, frakční destilace zkapalněného vzduchu, vlastnosti a použití dusíku, vzácných plynů ○ čistota ovzduší – emise, imise, teplotní inverze, kyselé deště, skleníkový efekt ○ vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota ○ nečistoty v ovzduší – elektrárny, domácnosti, průmysl	**Fyzika** – prima – skupenství látek - tercie – vlhkoměr **Biologie** prima – kvarta: - atmosféra - alergeny ve vzduchu - fotosyntéza - hydrosféra - minerální prameny a lázeňství - ochrana přírody a ŽP **Zeměpis** prima – hydrosféra, atmosféra, znečistění ovzduší a vody	Možnost exkurze – prohlídka čistírny odpadních vod Motivace – student zvedne 12 kg (6 PET lahví) – jde o hmotnost vzduchu, která projde za 1 den plícemi člověka **EV 2** – VODA – **PRO** Bi + Che + Ze

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			kvarta – ochrana přírody **Občanská výchova** - pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví (škodlivost cigaret) **Český jazyk** – metafory slova vzduch (vzdušné zámky, jsi pro něj vzduch...)	
CH-9-5-01	• porovná zařazení v PSP, výskyt, vlastnosti a použití vybraných prvků, oxidů, kyselin, zásad a solí a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí a na zdraví člověka	**KYSLÍK, VODÍK, HALOGENY** ○ kyslík, oxidace, ozon, freony ○ vodík, izotopy, palivo budoucnosti ○ halogeny, fluor a zubní kaz, úprava vody chlorem	**Biologie** prima – Fotosyntéza tercie - Kyslíkové radikály a vliv na naše zdraví, Vliv jódu na naše zdraví, HCl v žaludku, vředy, pálení "žáhy", Zásady první	Možnost: LP: Příprava a důkaz kyslíku a vodíku

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			pomoci kvarta – Nerosty **Zeměpis -** prima – skleníkový efekt, krasové jevy, vodík ve vesmíru, znečištění atmosféry, kvarta – ochrana přírody **Občanská výchova** Ochrana před úrazy, pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, zásada **Dějepis** – kvarta – exploze vzducholodi Hindenburg plněné vodíkem (6. 5. 1937)	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			- použití chloru (yperit) za 1. sv. války **Fyzika** – tercie – elektrolýza vody	
	• orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a polokovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti a použití v praktickém životě, vybaví si jejich výskyt a vlastnosti • předpoví toxický účinek těžkých kovů na lidský organismus a na životní prostředí, chová se a jedná tak, aby neohrozil zdraví své i jiných • odhadne důležitost platinových katalyzátorů v automobilu • seznamuje se s výrobou a zpracováním skla (důležitý průmysl v našem regionu) • uvědomuje si důležitost recyklace kovů	**KOVY, POLOKOVY** ○ kovy – Na, K, Ca, Mg, Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au, Pt, Ti ○ polokovy - Si, Ge, As ○ slitiny – mosaz, bronz ○ zbarvené odrůdy křemene ○ výroba skla ○ toxikologie těžkých kovů ○ sloučeniny sodíku ○ výroba páleného vápna ○ hašené vápno, malta ○ krasové jevy	**Biologie** tercie a kvarta Vliv člověka na ŽP, alergie na kovy, kloubní implantáty, naleziště zlata a stříbra, hliník a Alzheimerova choroba, železo a hemoglobin, anemie, křemík v lidském těle, hořčík a chlorofyl, měď a hemocyanin, odrůdy křemene, rubín, safír, nerosty železa a mědi, bauxit **Zeměpis**	Možnost pokusu – Plamenová zkouška kovů (barvení plamene solemi kovů) Možnost: LP – Porovnání rychlosti reakcí kovů s kyselinou

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických procesů.		tercie – chemický průmysl ČR, sklářský průmysl ČR, naleziště zlata a stříbra, ochrana přírody, prima – železo a meteority **Dějepis** – prima – Doba bronzová, otravy arsenikem v historii **Občanská výchova** – Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví **Chemie s**ekunda **+ Zeměpis** – Krasové jevy	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH-9-4-02	• rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu • chápe rozdíl mezi chemickou reakcí a chemickou rovnicí • uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při vyčíslování chemických rovnic	**CHEMICKÉ REAKCE A CHEMICKÉ ROVNICE** ○ fyzikální děj ○ chemický děj = reakce ○ chemická rovnice ○ výchozí látky a produkty ○ zákon zachování hmotnosti ○ jednoduché chemické rovnice ○ vyčíslování chemických rovnic	**Fyzika** – prima – fyzikální děj	Možnost: Pokusy – jednoduché a názorné chemické reakce (Zn + HCl, Fe + $CuSO_4$)
	• porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů a sulfidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • vysvětlí vznik kyselých dešťů a skleníkového efektu, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • vymezí bezpečnostní pravidla při práci s žíravými oxidy	**HALOGENIDY, OXIDY, SULFIDY** ○ oxidační číslo ○ názvosloví halogenidů ○ fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy ○ ionty ○ názvosloví oxidů ○ křížové pravidlo ○ oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý, hlinitý, titaničitý ○ kyselinotvorné a zásadotvorné	**Biologie** - prima – fotosyntéza, dýchání - kvarta – Nerosty: halit, sylvín, fluorit, bauxit, rubín, safír, vápenec, galenit, pyrit, sfalerit skleníkový efekt, kyselé deště	Možnost motivačních pokusů: - Batika z indikátoru vlhkosti - sošky na zjišťování počasí - mají na sobě malbu z indikátoru vlhkosti chloridu kobaltnatého

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• zhodnotí toxické účinky některých oxidů • posoudí význam oxidačního čísla a definuje pravidla pro jeho určování	oxidy ○ vápno, malta ○ hasicí účinky oxidu uhličitého ○ bezpečnost práce a toxikologie ○ názvosloví sulfidů ○ sulfid olovnatý, zinečnatý ○ zinek, mosaz ○ pyrit	**Zeměpis** prima – skleníkový efekt znečištění atmosféry, kyselé deště kvarta – sopečné plyny, ochrana přírody **Dějepis** – prima – užití malty jako pojiva při stavbě pyramid (Gíza 2560 př. n. l.) **Tělesná výchova** – pojem malé a velké vápno (čáry se dříve označovaly vápnem) **Hudební výchova**. – hudeb. nástroje z mosazi	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH-9-5-01 ***CH-9-5-02***	• pracuje s kyselinami a zásadami podle pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví • ovládá první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi • zapíše z názvů kyselin a zásad vzorce a ze vzorců jejich názvy	**KYSELINY A ZÁSADY** ○ kyslík, oxidace, ozon, freony ○ vodík, izotopy, palivo budoucnosti ○ halogeny, fluor a zubní kaz, úprava vody chlorem ○ kyseliny – chlorovodíková, fluorovodíková, sirovodíková, sírová, dusičná, uhličitá, siřičitá, chlorná ○ HCl v žaludku ○ autobaterie ○ kyselé deště ○ zásady – amoniak, hydroxid sodný, hydroxid draselný, hydroxid vápenatý ○ výroba vápna ○ pH stupnice	HCl v žaludku, vředy, pálení "žáhy", Zásady první pomoci kvarta – Nerosty **Zeměpis -** kvarta – ochrana přírody **Občanská výchova** Ochrana před úrazy, pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, zásada **Fyzika** – tercie – elektrolýza vody	Možnost: LP: Měření pH roztoků výluhem z červeného zelí Referáty studentů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH-9-7-03	• porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí a na naše tělo • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi • zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy • rozliší, které látky patří mezi soli • zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy • uvede příklady uplatnění solí v praxi (sochařství, hnojiva) • Pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických procesů.	**SOLI** ○ pojem sůl ○ chlorid sodný, jodid draselný, chlorid hořečnatý, fyziologický roztok, jodidování soli, salinita ○ názvosloví solí ○ uhličitany, sírany, dusičnany, uhličitany, hnojiva ○ podstata neutralizace ○ vznik solí	**Biologie** – tercie – fyziologický roztok a naše tělo, krevní tlak, hypertenze, jodidování soli - kvarta - nerosty: halit, sylvín, fluorit, vápenec, magnezit, dolomit, malachit, azurit, sádrovec, baryt, kalcit, mramor, krápník krasové jevy, křída, křídové útesy ochrana ŽP, eutrofizace **Zeměpis** prima – krasové jevy, Dolomity, nerostné suroviny, moře a salinita tercie – nerostné	Motivace – pohádka Sůl nad zlato, názvy měst Slaný, Salzburg... Možnost pokusů: - Reakce lastury nebo ulity s kyselinou chlorovodíkovou (modelace vlivu kyselých dešťů na mramorové sochy) - Chemická zahrádka (vodní sklo) - Batika Savem - Opatrné foukání (!) do vápenné vody Možnost: LP: Příprava solí

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			suroviny v ČR, lázně Karlovy Vary (vřídlovec) **Občanská výchova** Ochrana před úrazy, pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví **Výtvarná výchova** – Batikování Savem	
CH-9-7-01	• aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů • zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí, a uvede, jak tomu předcházet • zachází bezpečně s mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti • rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek,	**CHEMIE A SPOLEČNOST** ○ chemické výroby ○ otravné látky ○ pesticidy ○ léčiva ○ detergenty ○ potraviny ○ chemie a životní prostředí ○ látky výbušné, hořlavé, toxické	**Biologie** tercie – nemoci a jejich prevence a léčení, 1. pomoc kvarta – vliv člověka na ŽP **Zeměpis** tercie – hospodářství v ČR,	Možnost referátů, exkurze – Alternativní zdroje energie, větrná elektrárna

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami • uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim		vliv člověka na ŽP **Občanská výchova** - ochrana člověka za mimořádných událostí - bezpečnost a ochrana zdraví **Chemie** – sekunda – Nebezpečné látky	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH-9-6-01 ***CH-9-6-02***	• zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy. Používá vhodné tištěné i online zdroje. • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • pohovoří o nebezpečí toluenu jako návykové čichací drogy • uvědomuje si ekologickou problematiku výfukových plynů, vznik přízemního ozonu a jeho nebezpečí, nutnosti katalyzátorů • má povědomost o způsobu těžby hnědého uhlí (vzhledem k regionu), o ekologických aspektech těžby a o rekultivaci krajiny • popíše výhody a nevýhody paliva LPG • Pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických procesů.	**UHLOVODÍKY** ○ paliva a energie ○ karbonizace ○ těžba a rekultivace krajiny ○ uhlovodíky ○ typy vzorců, molekulový a strukturní vzorec, uzavřený a otevřený uhlíkatý řetězec ○ alkany – methan, ethan, propan, butan, LPG ○ cykloalkany ○ alkeny - ethen ○ cykloalkeny ○ alkadieny ○ alkyny - ethyn ○ areny – benzen, toluen, naftalen	**Zeměpis –** sekunda, tercie – hlavní světové surovinové a energetické zdroje, naleziště diamantů kvarta – hospodářství v ČR, rekultivace, vliv člověka na ŽP, prima – methan ve vesmíru **Biologie** – sekunda – ethen a dozrávání ovoce - kvarta – fosilní paliva, karbonizace, člověk, ekologie a automobilismus **Fyzika** – tercie – funkce motoru **Občanská výchova** – nebezpečí toluenu jako návykové čichací drogy	Možnost práce s tyčinkovými modely uhlovodíků

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			Výtvarná výchova – frotáž **Dějepis** – prima – význam izotopu ^{14}C v archeologii	
CH-9-6-03	• rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • zhodnotí toxicitu a rizika inhalační drogy toluenu a alkoholismu • orientuje se ve vlastnostech, použití a bezpečnosti práce s deriváty uhlovodíků, které se vyskytují v běžných domácnostech • dbá na zdravý životní styl • vysvětluje pojem karcinogenní • rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků • uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí	**DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ A SOLI KARBOXYLOVÝCH KYSELIN** ○ halogenové deriváty ○ dusíkaté deriváty ○ alkoholy – etanol, methanol, glycerol, ethylenglykol, alkoholismus, bionafta ○ ethery ○ aldehydy, ketony ○ karboxylové kyseliny – mravenčí, octová, máselná, citronová, benzoová, palmitová, stearová, olejová, aminokyseliny – glycin ○ estery, esterifikace ○ soli KK ○ mýdlo, výroba mýdla, detergenty ○ šťavelan vápenatý, kyseliny šťavelová ○ změkčovače vody	**Občanská výchova** – pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, detekční trubičky, věková hranice na podávání alkoholu, ekologická hnutí, terorismus **Fyzik**a – Alfred Nobel a dynamit, povrchové napětí (prima) **Biologie** – sekunda – látky v kopřivě Biologie – tercie – zrak a methanol, alkoholismus, jaterní cirhóza, pojem	Možnost: LP – Důkaz halogenů (Cu drátkem v plameni) Motivace – syndrom čínské kuchyně Možnost motivace – Model detekční trubičky, celebrity a alkohol...

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			anestetikum (ether), srážení krve, transfuze (kys. citronová), vliv glycinu na činnost mozku, šťavelan vápenatý a ledvinové kameny, zdravý životní styl **Výtvarná výchova** – anilinové barvy (zákaz používání ve škole) **Dějepi**s – prima – dionýské slavnosti (bakchanálie), mumifikace **Religionistika** – víra a alkohol (islám)	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH-9-6-04 ***CH-9-7-03*** ***VZ-9-1-13***	• určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů • odhadne význam nukleových kyselin a hormonů pro život • orientuje se v problematice alkaloidů, drog, návykových látek, steroidů a uvědomuje si jejich dopad na zdraví člověka • rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	**PŘÍRODNÍ LÁTKY A METABOLISMUS** ○ LIPIDY – definice, vlastnosti, význam a funkce, nasycené tuky, nenasycené oleje, vosky ○ SACHARIDY – výskyt, význam, funkce, použití, glukosa, fruktosa, sacharosa, laktosa, škrob, glykogen, celulosa (vláknina) ○ FOTOSYNTÉZA – rovnice, faktory ovlivňující fotosyntézu ○ ZÁKLADY METABOLISMU ○ BÍLKOVINY – aminokyseliny, funkce a vlastnosti bílkovin, denaturace ○ NUKLEOVÉ KYSELINY – DNA, RNA, chromozómy ○ VITAMÍNY – typy, výskyt, význam ○ HORMONY – typy, význam, funkce ○ ALKALOIDY, DROGY – vymezení, účinky ○ STEROIDY, dopink	**Biologie**: prima – fotosyntéza a dýchání, metabolismus, podmínky života sekunda – fyziologie rostlin, fytohormony tercie – správný životní styl, správný jídelníček, prevence nemocí, glukosa v krvi – diabetes, význam kojení, vitamíny, hormonální soustava, genetika, stavba chromozómu, DNA, RNA, drogy a návykové látky **Chemie** – tercie – vyšší karboxylové kyseliny **Občanská výchova** –	Možnost: LP: Vlastnosti sacharidů LP: Vlastnosti bílkovin

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			Zásady správného životního stylu, civilizační choroby, drogy a jiné návykové látky **Tělesná výchova** – problematika anabolických steroidů a dopinku ve sportu	
	• orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • uvědomuje si důležitost recyklace plastů, třídění odpadu, sběru plastových víček • rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů • posoudí vliv používaných plastů na životní prostředí na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních.	**PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA** ○ polymer, monomer, polymerace, polymerační stupeň ○ polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid ○ polyamidová a polyesterová vlákna		Možnost motivace – návštěva chráněné dílny, kde vyrábějí z recyklovaného plastu a třídí víčka od PET lahví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH-9-2-02 ***CH-9-4-02***	• vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení • použije správně (v souvislostech) pojmy: složka roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	**CHEMICKÉ VÝPOČTY** ○ složení roztoků ○ hmotnostní zlomek ○ molární hmotnost ○ látkové množství ○ molární koncentrace	**Fyzika** prima – hustota, objem, převody jednotek **Matematika** – úprava rovnic, práce s mocninami, zlomkem **Chemie** – sekunda – směsi	Možnost referátů, exkurze – Alternativní zdroje energie, větrná elektrárna

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů	• objasní význam chemie pro život: zajištění výživy, zdroje energie, zdraví, materiály • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • posoudí historický vývoj chemie (starověk, alchymie, iatrochemie) • orientuje se v oborech chemie • uvede a vysvětlí fyzikální a chemické vlastnosti látek • rozpozná skupenství látek a jejich skupenské přeměny	**VLASTNOSTI LÁTEK, SOUSTAVY LÁTEK A JEJICH SLOŽENÍ** ○ vymezení chemie ○ historie chemie ○ obory chemie ○ hmota, pole, látky a tělesa ○ vlastnosti látek – barva, vzhled, zápach, skupenství (pojmy solidus, liquidus, aqua, gas), hustota, tekutost, vodivost ○ skupenské přeměny – tání, tuhnutí, vypařování, var, zkapalnění, kondenzace, sublimace, desublimace	**Dějepis** – kvinta – starověk, středověk – sexta Dějepis – sexta – Rudolf II. Habsburský (alchymie) **Zeměpis** – oktáva Chemický průmysl v ČR **Fyzika** – kvinta, sexta – hustota, skupenství Fyzika – sexta – změny skupenství, elektrická vodivost	Motivace: - Stanovení hustoty nerostu - Sublimace a desublimace jodu – video, či obrázek

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
prakticky využívá textové, grafické i tabulkové editory prakticky využívá různých internetových nástrojů - slovníky, online aplikace, cloud, příručky, databáze různých zdrojů apod.	• rozliší homogenní a heterogenní směsi a uvede jejich příklady z běžného života	**SMĚSI** ○ chemicky čisté látky, heterogenní, koloidní a homogenní směsi (roztoky) ○ soustavy látek a jejich složení	**Fyzika** – hustota Tyndallův jev **Zeměpis** – obce Roztoky **Český jazyk** – porovnání významu slov: suspenze, suspenzor, suspendování **Biologie** – septima – krev jako suspenze	Motivační křížovka – tajenka směsi Minerální voda jako směs Rozptyl světla v koloidním roztoku – ukázka
	• navrhne postupy oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi • popíše filtrační a destilační aparaturu	**ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ** ○ usazování = sedimentace ○ filtrace ○ destilace ○ krystalizace ○ chromatografie ○ sublimace ○ desublimace ○ extrakce ○ adsorpce	**Biologie** – oktáva (ekologie) : samočisticí schopnost řek (filtrace)	Pokusy: LP – filtrace LP – chromatografie na křídě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	• provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • orientuje se v PSP a v MFCHT, nachází vše potřebné k výpočtům • ovládá chemické názvosloví – oxidy, hydroxidy, bezkyslíkaté a kyslíkaté kyseliny, soli	**VELIČINY A VÝPOČTY V CHEMII** ○ oxidační číslo, pravidla ○ názvoslovné předpony a přípony ○ hmotnostní zlomek ○ izotopy, hmotnost atomu ○ látkové množství ○ molární koncentrace	**Fyzika** – hustota, objem, převody jednotek - kvinta **Matematika** – kvinta – úprava rovnic, práce se složeným zlomkem, práce s mocninami	Možnost projektu: Srovnání kvality a účinku prodávaných minerálních vod (chemie + biologie + zeměpis)
předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	• předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • seznámí se se stavbou atomu, s objevy částí a částic atomu • srovnává modely stavby atomu, typy atomových orbitalů • na základě pravidel o zaplňování atomových orbitalů zapisuje elektronovou konfiguraci	**STAVBA ATOMU, PERIODICKÁ SOUSTAVA PRVKŮ (PSP)** ○ Atomisté ○ protonové číslo ○ nukleonové číslo ○ stavba atomu, modely ○ atomový orbital, kvantová čísla ○ typy a zaplňování atomových orbitalů ○ elektronová konfigurace ○ Mendělejev, Curie ○ PSP, periodický zákon **CHEMICKÁ VAZBA A**	**Dějepis** – septima – Atomisté **Zeměpis** – septima – Atomium v Bruselu **Fyzika** stavba atomu, částice v atomu **Biologie** – radioizotopová metoda uhlíku **Český jazyk** – kvinta – Národní obrození – Počátky českého názvosloví – Presl,	Možnost referátů: Atomium, Mendělejev, Rutherford

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	prvků (s a p-prvků) • srovnává typy chemické vazby	**VÝPOČTY Z CHEMICKÝCH ROVNIC** ○ kovalentní vazba – typ sigma, pí, druhy překryvů ○ elektronegativita, iontová vazba ○ koordinačně kovalentní vazba ○ vodíková vazba ○ Van der Waalsovy síly ○ kovová vazba	Amerling **Zeměpis** – kvinta – ionosféra **Biologie** – význam vodíkové vazby pro život, Van der Waalsovy síly ve struktuře grafitu	
	• vyjadřuje graficky exotermickou a endotermickou reakci • orientuje se v termochemických zákonech, v rychlosti chemické reakce a v teorii aktivovaného komplexu • třídí typy katalyzátorů a katalýzy, druhy enzymů	**TEPELNÉ ZMĚNY PŘI CHEMICKÝCH REAKCÍCH, RYCHLOST CHEMICKÝCH REAKCÍ A CHEMICKÁ ROVNOVÁHA; TERMOCHEMIE A REAKČNÍ KINETIKA** ○ termochemie ○ molární teplo ○ exotermická, endotermická reakce ○ izobarická reakce ○ entalpie	**Fyzika** – sexta – izobarická reakce, endotermická, exotermická reakce, entalpie **Biologie** – septima – enzymy, metabolismus **Biologie** – reakce	Možnost pokusu: Katalýza rozkladu peroxidu vodíku

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ termochemické zákony ○ kinetika ○ teorie aktivovaného komplexu ○ katalýza ○ enzymy	katalyzovaná krví – čištění rány peroxidem vodíku **Zeměpis** – kvinta – izobara	
zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu	• rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití • posoudí důsledky znečištěného ovzduší a vody na naši planetu • orientuje se v problematice ozonu a kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • objasní postavení vodíku a kyslíku v PSP, výskyt, izotopy, vlastnosti, přípravu, výrobu a použití vodíku a kyslíku • vymezí biogenní význam kyslíku • zjistí a uvede příklady	**VODÍK, KYSLÍK A JEJICH SLOUČENINY.** ○ vodík, izotopy vodíku, hydridy ○ kyslík, izotopy, biogenní význam, ozon, peroxid vodíku ○ voda ○ vzduch	**INT Geologie** – Voda **Dějepis** – oktáva – exploze vzducholodi Hindenburg plněné vodíkem (6. 5. 1937) **Fyzika** – vodík – palivo budoucnosti, sexta – anomálie vody, septima – izotopy **Biologie**: -kvinta – fotosyntéza - atmosféra - alergeny ve vzduchu -hydrosféra, minerální	možnost exkurze – prohlídka čistírny odpadních vod Motivace – student zvedne 12 kg (6 PET lahví) – jde o hmotnost vzduchu, která projde za 1 den plícemi člověka LP – Příprava vodíku a kyslíku

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	znečišťování vody a vzduchu v přírodě a v domácnosti • navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu		prameny a lázeňství - oktáva – ochrana přírody a ŽP **Zeměpis**: kvinta – hydrosféra, atmosféra, znečistění ovzduší a vody, ochrana přírody, vodík ve vesmíru, skleníkový efekt, kyselé deště - minerální prameny a lázeňství **ZSV** - pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví **Český jazyk** – metafory slova vzduch (vzdušné zámky, jsi pro něj vzduch...)	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálněchemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	• využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich využití v praxi a vliv na životní prostředí • pracuje s kyselinami a zásadami podle pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví, ovládá první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami • ovládá toxikologii vybraných prvků a jejich sloučenin • popíše zařazení v PSP, výskyt, vlastnosti, reakce, výrobu a použití vybraných prvků a jejich sloučenin a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí a na člověka	**p – PRVKY A JEJICH SOUČENINY** ○ vzácné plyny ○ supravodivost ○ halogeny ○ chalkogeny ○ dusík a fosfor ○ uhlík, modifikace uhlíku ○ křemík, výroba skla ○ cín ○ olovo ○ bor ○ hliník ○ koloběhy p - prvků v přírodě	**INT Geologie** – složení Země **Fyzika** – sexta – supravodivost a supratekutost, septima – M. Curie – objev polonia, nanotrubičky a nanovlákna **Biologie** – septima – vliv jódu na naše zdraví – struma, HCl v žaludku, vředy, pálení "žáhy", Zásady první pomoci - Biologie kvarta – nerosty (halit, fluorit, pyrit, síra, galenit, sfalerit...) - oktáva – hnojiva, eutrofizace vody, bílkoviny, NK - kvinta – hlízkovité bakterie	Možnost referátů studentů (vzácné plyny, struma, objev polonia, střelný prach, modifikace uhlíku, nanotrubičky a nanovlákna, historie cínu v Krupce) LP: Příprava a vlastnosti amoniaku LP: Model hasicího přístroje Možnost exkurze či referát: Fluorit Sobědruhy, sklárna, Muzeum Krupka – historie těžby cínu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin			- hliník a Alzheimerova choroba **Dějepis** – otravy kyanidem v historii, oktáva – použití chloru (yperit) za 1. sv. války, 1245 objev střelného prachu – sexta	
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost (piktogramy, H, P – věty), posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí, pečlivě čte příbalové letáky	• pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost (piktogramy, H, P – věty), posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí, pečlivě čte příbalové letáky • uvede zásady práce v chemické laboratoři + zásady 1. pomoci	**PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU, ZÁKLADY CHEMICKÉ ANALÝZY** ○ zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, v pracovně ○ poznávání chemického nádobí ○ první pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání) ○ nebezpečné látky a přípravky (H, P – věty, piktogramy) ○ mimořádné události –	**Fyzika** – chromatografie	Motivace v analýze: měření emisí motorového vozidla, analýza vod, kontrola studní, analýza půdy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	• využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii • seznámí se se základními kroky chemické analýzy, s příklady separačních a analytických metod a s příklady jejich uplatnění	havárie, úniky ○ chromatografie ○ titrace		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů orientuje se v problematice autorského práva a licence s ohledem na vypracování ročníkové práce i tvorbu prezentací posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu	• využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučenin, zhodnotí jejich surovinové zdroje • popíše zařazení vybraných prvků v PSP, jejich výskyt, vlastnosti, reakce, výrobu a použití vybraných prvků a jejich sloučenin a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí a na člověka • objasní toxický účinek těžkých kovů na lidský organismus a na životní prostředí, chová se a jedná tak, aby neohrozil zdraví své i jiných • zdůvodní důležitost platinových katalyzátorů v automobilu a důležitost recyklace kovů • orientuje se v principu	**s – PRVKY, d – PRVKY, f – PRVKY A JEJICH SLOUČENINY** ○ alkalické kovy ○ elektrolýza ○ prvky alkalických zemin ○ krasové jevy ○ toxikologie kovů ○ komplexní sloučeniny a jejich názvosloví ○ chrom, železo, měď, stříbro, zlato, zinek, rtuť ○ slitiny kovů ○ lanthanoidy ○ aktinoidy, uran	**Fyzika** – sexta – elektrolýza **Biologie** – septima – vliv sodíku, draslíku, hořčíku a vápníku na naše zdraví, pálení "žáhy" EVVO – těžba lithia, význam lithia Bi – kvarta – nerosty (halit, fluorit, magnezit, sádrovec, baryt...) - hnojiva, eutrofizace vody - Krasové jevy, naleziště zlata a stříbra, nerosty železa a mědi Biologie: septima, oktáva – Vliv kovů na lidské tělo a ŽP, alergie na	možnost motivačního pokusu či videa se sodíkem – Zkáza Titanicu Motivace – Plamenová zkouška kovů (barvení plamene solemi kovů) Možnost LP – elektrolýza Pokus – Porovnání rychlosti reakcí kovů s kyselinou LP – Příprava některých sloučenin mědi

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin prakticky využívá textové, grafické i tabulkové editory prakticky využívá různých internetových nástrojů - slovníky, online aplikace, cloud, příručky, databáze různých zdrojů apod aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů	elektrolýzy a v názvosloví koordinačních sloučenin • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí • posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu • pracuje s typy vzorců v OCH teoreticky i prakticky • pracuje s pojmy OCH, umí je využít při popisu reakčních mechanismů • klasifikuje reakce v OCH	**ZÁKLADY ORGANICKÉ CHEMIE** ○ excitovaný stav uhlíku ○ typy vzorců v organické chemii ○ izomerie ○ reakční mechanismus ○ substrát ○ činidlo ○ reakční schéma ○ homolýza ○ heterolýza ○ adice ○ eliminace ○ substituce ○ molekulový přesmyk ○ zdroje uhlovodíků ○ názvosloví – substituční princip, triviální názvosloví	kovy, kloubní implantáty, železo a hemoglobin, anemie, hořčík a chlorofyl, měď a hemocyanin, **Zeměpis:** kvinta – krasové jevy, naleziště zlata a stříbra, ochrana přírody, železo a meteority **Dějepis** – kvinta – Doba bronzová, zisk zlata **ZSV** Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví **INT Geologie** – Člověk a anorganická příroda **Biologie, Zeměpis**: kvinta – Surovinové	Motivace – čištění zlatých šperků – rada Možnost LP – Sestavování modelů organických látek

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	• objasní důležitost a problematiku přírodních zdrojů uhlovodíků • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost • orientuje se v přípravě a využívání organických látek	**UHLOVODÍKY A DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ A JEJICH KLASIFIKACE** ○ alkany ○ homologická řada ○ radikálová substituce, iniciace, propagace, terminace ○ dehydrogenace ○ alkeny ○ elektrofilní adice ○ Markovnikovo pravidlo ○ hydrogenace, polymerace, eliminace ○ alkyny ○ elektrofilní a nukleofilní adice ○ tautomery ○ areny ○ delokalizace π - elektronů ○ substituce, typy substituentů ○ toxikologie arenů ○ deriváty uhlovodíků ○ halogenové deriváty: chloroform, DDT, freony, teflon, vinylchlorid	zdroje uhlovodíků (recentní i fosilní = dřevo, biomasa, ropa, uhlí, zemní plyn) **Fyzika**: Využití biomasy pro vznik energie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • posoudí toxicitu a rizika inhalační drogy toluenu a alkoholismu • dbá na zdravý životní styl • využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii • definuje alkany, alkeny, alkyny, areny, orientuje se v jejich názvosloví, vlastnostech, typických reakcích, přípravě, výrobě a použití • definuje halogenderiváty a kyslíkaté deriváty uhlovodíků, orientuje se v jejich názvosloví, vlastnostech, typických reakcích, přípravě, výrobě a použití i v toxikologii	○ alkoholy – neutralizace, esterifikace, alkoholismus ○ fenoly ○ ethery ○ karbonylové sloučeniny ○ karboxylové kyseliny – neutralizace, esterifikace, dekarboxylace ○ funkční deriváty KK	**ZSV**- pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví – únik plynu, detekční trubičky, věková hranice na podávání alkoholu, ekologická hnutí, terorismus **Fyzika** – palivo LPG, sexta – povrchové napětí, pojem hydrofobní, hydrofilní **Biologie** – látky v kopřivě, mydlici lékařské, mravencích, kyselina šťavelová ve šťovíku, rebarboře, špenátu, feromony, insekticidy, fungicidy Biologie – zrak a methanol, jaterní cirhóza, **Religionistika** – víra a alkohol (islám)	Možnost besedy na téma Alkoholismus Možnost exkurze – Návštěva centra na pomoc závislosti Motivace – syndrom čínské kuchyně Motivace – Model detekční trubičky, film Dobří holubi se vracejí, celebrity a alkohol...

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů prakticky využívá textové, grafické i tabulkové editory prakticky využívá různých internetových nástrojů - slovníky, online aplikace, cloud, příručky, databáze různých zdrojů apod. orientuje se v problematice autorského práva a licence s ohledem na vypracování ročníkové práce i tvorbu prezentací	• aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost	**DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ A JEJICH KLASIFIKACE, HETEROCYKLICKÉ SLOUČENINY** ○ halogenkyseliny ○ hydroxykyseliny ○ optická izomerie, chirální uhlík ○ oxokyseliny ○ aminokyseliny ○ peptidová vazba ○ aminy, diazotace, diazoniové soli, azobarviva, nitrosaminy ○ nitrosloučeniny ○ sulfidy a thioly ○ fosfiny ○ silikony ○ organokovové sloučeniny, ○ heterocyklické sloučeniny	**Biologie** – septima – význam kyseliny citrónové v lékařství, užívání antipyretik, vliv glycinu na činnost mozku, vliv nitrosaminů , anilinu, benzidinu na lidský organismus, význam nukleových kyselin, vliv drog na lidský organismus **ZSV –** Drogy a člověk **Fyzika** – septima – TNT, Nobel a dynamit **Estetická výchova** – zákaz anilinových barev ve školství	**ROČNÍKOVÝ PROJEKT**: Průmysl v mém okolí (exkurze a následná prezentace ostatním vybrané továrny v okolí)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• orientuje se v přípravě, vlastnostech a využívání makromolekulárních látek v praxi a v jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • posoudí důležitost recyklace plastů, třídění odpadu • uvede výhody a nevýhody používání syntetických makromolekulárních látek	**SYNTETICKÉ MAKROMOLEKULÁRNÍ LÁTKY** ○ polymer, monomer, polymerace, polymerační stupeň, polyadice, polykondenzace, recyklace, elastomery ○ PE, PP, PS, PVC, Teflon, Buna, Kaučuk, Neopren ○ silikon, PET ○ polyamidová a polyesterová vlákna	**Biologie** – septima – vliv silikonu na lidské tělo, význam teflonu pro lékařství **Biologie – ekologie** – oktáva – rozklad a recyklace plastů	Motivace – návštěva chráněné dílny, kde vyrábějí z recyklovaného plastu a třídí víčka od PET lahví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• orientuje se ve vlastnostech a využívání těchto látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek • posoudí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet • objasní a aplikuje strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • orientuje se v problematice alkaloidů, drog, návykových látek, steroidů a uvědomuje si jejich dopad na zdraví člověka • popíše stavbu prokaryotické a eukaryotické buňky • rozliší bílkoviny, lipidy,	**LÉČIVA, PESTICIDY, BARVIVA A TENZIDY, DETERGENTY** ○ detergenty, tenzidy, eutrofizace vody ○ barviva přírodní i syntetická, potravinářská barviva ○ pesticidy, rozdělení a účinek ○ léčiva, rozdělení a účinek ○ aditiva ○ nebezpečné látky **BIOCHEMIE** ○ stavba buňky ○ **proteiny, bílkoviny** – funkce, vzorce vybraných aminokyselin, peptidová vazba, tvorba peptidů, struktura a význam bílkovin, složené bílkoviny, denaturace ○ **sacharidy** – funkce, rozdělení, Fischerovy a	**Biologie** – eutrofizace vody, vliv barviv a pesticidů, nemoci a jejich prevence a léčení, 1. pomoc, vliv člověka na ŽP **Zeměpis** – oktáva – hospodářství v ČR vliv člověka na ŽP **ZSV** – Ochrana zdraví **Biologie** – kvinta – stavba prokaryotické a eukaryotické buňky, transport látek přes cytoplazmatickou	Možnost SP: - Srovnání pracího účinku různých prodávaných detergentů Motivace - Bezpečná a nebezpečná "Éčka" (aditiva) LP – Reakce bílkovin Možnost referátů: Výroba cukru, "Heparinový vrah

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	sacharidy a posléze i vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy • objasní příčiny a průběh diabetu i první pomoc při hypoglykemickém šoku • orientuje se v problematice obezity a v nemocích z ní vyplývajících	Haworthovy vzorce ○ monosacharidy, oligosacharidy, polysacharidy ○ **lipidy** – funkce, rozdělení, zmýdelňování, vosky, složené lipidy, isoprenoidy, terpeny, steroidy ○ alkaloidy ○ **nukleové kyseliny** – složení, struktura, význam, proteosyntéza	membránu - biogenní prvky - glukosa jako umělá výživa, diabetes - význam ribosy coby složky NK - škrob a glykogen jako zásobní látka, mechanismus svalového stahu - význam celulosy, heparinu - nebezpečí steroidů - působení alkaloidů na člověka **ZSV** – steroidy, alkaloidy, význam biochemie v kriminalistice a archeologii	Zelenka" LP – Důkaz sacharidů LP – Pozorování a důkaz kofeinu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	• objasní funkci enzymů, vitaminů a hormonů nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam • posoudí důležitost katalyzátorů (enzymů) a inhibitorů pro lidský život a praxi • uvede podmínky pro průběh a regulaci fotosyntézy a její význam pro život na Zemi	**ENZYMY, VITAMÍNY, HORMONY A ZÁKLADNÍ METABOLICKÉ PROCESY** ○ teorie aktivovaného komplexu, druhy a využití enzymů, specifita, kofaktory ○ vitaminy ○ hormony ○ ATP, metabolismus sacharidů (fotosyntéza, Citrátový cyklus, kvašení), lipidů a bílkovin	**Biologie** – septima - enzymy : názvy a jejich působení v lidském těle - vitaminy, hypervitaminosa, hypovitaminosa - metabolismus, katabolismus, anabolismus, ATP -fotosyntéza, dýchání - kvašení -beta-oxidace mastných kyselin a jejích syntéza - proteolýza	LP – Pučení kvasinek Případná exkurze – Prohlídka pivovaru (např. Velké Březno)

5.7 BIOLOGIE – zkratka Bi

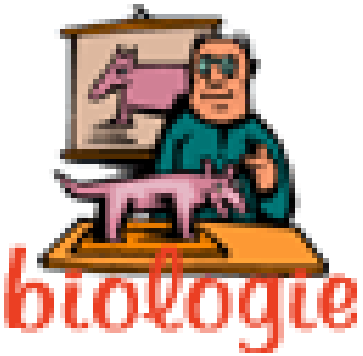

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět **Biologie** na nižším gymnáziu vychází ze vzdělávacího oboru **Přírodopis** a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** vymezeného v RVP ZV. Vyučovací předmět biologie na vyšším gymnáziu vychází ze vzdělávacího oboru **Biologie** a částečně **Geologie** (v oktávě je integrováno téma Složení, struktura a vývoj Země) vymezeného ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** v RVP G. Do předmětu biologie je integrován i vzdělávací obsah tematického okruhu **Rizika ohrožující zdraví, Výchova ke zdraví** a některé tematické okruhy průřezových témat **Enviromentální výchova a Multikulturní výchova** z RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	2	2	2	2	2,5	2	2,5	1

Časová dotace je posílena možností volby Semináře z biologie (oktáva = IV.), který na povinný předmět obsahově navazuje a prohlubuje znalosti žáků.

Obsahové vymezení předmětu

Při výuce Biologie žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Žáci si osvojují důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí.

Ve vzdělávacím oboru Biologie směřujeme výuku specificky k:

potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí

porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potencionálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Ve vyučování Biologie mají žáci získat představu o podstatě života, o jeho rozmanitosti, seznámí se se základy evoluce a základy biologického systému. Důraz je kladen na molekulovou a biochemickou podstatu a na problémy související s ochranou životního prostředí. Žáci jsou vedeni k získání schopnosti tvořivého myšlení při osvojování poznatků, dovedností a návyků a schopnosti je využívat v praxi denního života, hlavně v oblasti zdravého způsobu života i hygieny, správné výživy a aktivní odpovědnosti za životní prostředí v rámci udržitelného rozvoje společnosti.

Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se používají následující formy: výkladové hodiny propojené diskusí, exkurze, projekty, referáty, semináře, laboratorní práce, práce s digitálními technologiemi. V rámci laboratorních prací jsou žáci děleni z organizačních důvodů na menší skupiny, práce ve skupinách je využívána i jako doplněk běžné výuky. Pro žáky se zájmem o Biologii a příbuzné obory škola nabízí ve 4. ročníku a oktávě možnost výběru volitelného předmětu Seminář z biologie. Seminář se otevírá podle počtu zájemců. Výuka Biologie probíhá v kmenových učebnách školy, v odborné učebně, popřípadě v biologické laboratoři.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka Biologie spolu s ostatními přírodovědnými předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. • Učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení. • Vede žáky k užívání vhodné literatury (atlasy, klíče,..) a výpočetní techniky (internet). • V praktických činnostech vede žáky ke správnému zaznamenání a zdokumentování experimentu. • Při hodnocení úrovně vědomostí v biologii používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
Kompetence k řešení problémů	• Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. • Učí základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů. • Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení, podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů v oblasti biologie. • Umožňuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů v oblasti biologie.
Kompetence komunikativní	• Vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. • Učí stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů. • Klade důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu v oblasti biologie. • V hodnocení výsledků práce v biologii podporuje kritiku a

	sebekritiku. • Ve vyučovacím procesu podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem. • Připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných, zdraví ohrožujících situacích.
Kompetence sociální a personální	• Vede k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. • V biologii vede žáky k práci v týmech, na příkladech je učí vnímat odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. • Při výuce biologie podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. • Netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. • V hodinách biologie průběžně sleduje sociální vztahy ve třídě, skupině a podporuje koedukovanou výchovu dětí.
Kompetence občanské	• Učí odpovědnosti za zachování životního prostředí. • Na příkladech vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí. • Na příkladech vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání léků. • V praktických cvičeních učí žáky poskytovat účinnou první pomoc a na příkladech učí žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům. • V hodinách biologie podporuje vzájemnou pomoc žáků. • Na základě předložených informací z oblasti biologie člověka si žáci uvědomují a respektují biologickou různorodost lidské populace a odmítají xenofobii nebo rasistické názory.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Učí optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. • Seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. • V hodinách biologie vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci. • V rámci možností a podmínek školy učí žáky při práci

	v biologii využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku. • Různými formami seznamuje žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých průmyslových odvětvích založených na biotechnologiích.
Kompetence digitální	• Učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby. • Podněcuje žáky k získávání, vyhledávání a následnému kritickému zhodnocení dat. Učí žáky spravovat a sdílet data vhodným způsobem. • Vede žáky k vyjadřování pomocí digitálních prostředků. • Vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili a zefektivnili svou práci. • Pomáhá žákům pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost a reflektovat rizika jejich využívání. • Vede žáky jednat v digitálním prostředí eticky, dbát o svou bezpečnost a zdraví. • Vede žáky k využívání prostředků moderních digitálních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků a přispívá k porozumění přírodovědným jevům a problémům v souvislostech.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-1-01 P-9-1-02 P-9-1-03 P-9-8-01	• rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě • popíše vnitřní stavbu Země • uvede příklady změn složení atmosféry vlivem činnosti člověka • aplikuje praktické metody poznávání přírodnin (práce s mikroskopem) • pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	**PLANETA ZEMĚ** **VZNIK ŽIVOTA NA ZEMI** **ZÁKLADNÍ STRUKTURA ŽIVOTA** o vznik a stavba Země o vývoj Země o názory na vznik světa a života o člověk mění složení atmosféry – environmentální výchova o vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam-výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty o dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení o metody zkoumání přírody (mikroskop)	**Zeměpis** - prima – vznik a stavba Země **Biologie** - kvarta – vznik a stavba Země **Fyzika** - kvarta – Sluneční soustava a hvězdy	Pouze základy, rozšířeno v kvartě Skupinová práce Možnost: laboratorní práce – zhotovení mikroskopického preparátu (pokožka cibule)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-7-01 P-9-7-02 P-9-7-03 P-9-7-04	• uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam • uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí • umí vysvětlit základní ekologické pojmy (ekosystém, producent, konzument, rozkladač, symbióza, predace, parazitismus, potravní řetězec, potravní pyramida)	**VZTAHY MEZI ORGANISMY** ○ vzájemné vztahy organismů v přírodě – environmentální výchova ○ potravní vztahy ○ producenti ○ konzumenti ○ rozkladači ○ symbióza ○ predace ○ parazitismus ○ potravní řetězce a pyramidy	**Biologie** - sekunda, tercie – přehled organismů – obratlovci	Pouze obecně, rozšířeno v sekundě a tercii Skupinová práce

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-1-04 P-9-8-01	• uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka • uvede význam sinic pro vývoj přírody • uvede příklady onemocnění způsobených bakteriemi • správně zařadí bakterie do potravní pyramidy • vysvětlí jejich význam jako rozkladačů • vysvětlí pojem symbióza a uvede konkrétní příklady	**PŘEHLED ORGANISMU** **VIRY** **BAKTERIE** **SINICE** ○ viry a bakterie – výskyt, význam a praktické použití ○ sinice – výskyt a význam	**Biologie** - tercie – výchova ke zdraví (infekční choroby, příznaky, přenos, inkubační doba, očkování) **Chemie** - sekunda, tercie, kvarta – dezinfekční prostředky, bezpečné zacházení s nebezpečnými látkami, ochranné pracovní prostředky	
P-9-1-04 P-9-2-01 P-9-7-01 P-9-8-01	• rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • popíše stavbu plodnice houby • na základě charakteristických znaků odliší muchomůrku zelenou	**HOUBY** **LIŠEJNÍKY** ○ houby bez plodnic (základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy) ○ houby s plodnicemi (stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při	**Biologie** - tercie – trávicí soustava (první pomoc při otravě) **Chemie** - kvarta – přírodní látky na hraně zákona (lysohlávky)	Skupinová práce – houby Práce s literaturou (atlas hub) Možnost práce s internetem (vyhledávání zástupců hub)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	a pečárku polní • uvede zásady sběru hub a první pomoci při otravě houbami • s využitím tištěných i online určovacích klíčů určuje běžné druhy hub	otravě houbami) ○ životní cyklus hub, rozmnožování hub ○ cizopasné, hniložijné houby, mykorhiza ○ přehled hlavních zástupců hub s plodnicemi (rozdělení na houby jedlé, nejedlé a jedovaté, na houby s lupeny a rourkami) ○ lišejníky (výskyt, význam)		Možnost návštěvy městského muzea Krupka (modely plodnic hub)
P-9-1-04 P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04 P-9-7-01 P-9-8-01	• třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek • rozlišuje základní taxonomické skupiny rostlin a živočichů • porovná základní vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů	**BOTANIKA: ŘASY** **ZOOLOGIE:** **PRVOCI** **ŽAHAVCI** **PLOŠTĚNCI** **HLÍSTI** **MĚKKÝŠI** **KROUŽKOVCI** **ČLENOVCI** ○ nižší stélkaté rostliny ▪ řasy jednobuněčné ▪ řasy mnohobuněčné ○ stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná	**Biologie** - sekunda, tercie – přehled organismů, systém botanický a zoologický - tercie – výchova ke zdraví (ochrana zdraví člověka – patogenní organismy)	Laboratorní práce: - pozorování prvoků v senném nálevu - pozorování vnější stavby těla a životních projevů žížaly obecné - pozorování životních projevů hlemýždě zahradního - pozorování a popis těla hmyzu Video (hmyz)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy • rozliší řasy jednobuněčné a mnohobuněčné, správně zařadí řasy do potravní pyramidy a vysvětlí jejich význam pro život na Zemi • správně zařadí prvoky do potravní pyramidy, popíše základní stavbu těla trepky velké • uvede příklady cizopasných prvoků a ochrany před nimi • vysvětlí funkci žahavých buněk a láčky, rozliší stadium polypa a medúzy a uvede charakteristické zástupce žahavců • porovná vnější a vnitřní stavbu těla ploštěnců parazitických a volně žijících • uvede způsoby ochrany před	buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování ○ vývoj, vývin a systém živočichů- významní zástupci jednotlivých skupin živočichů ○ prvoci – jednobuněční živočichové ▪ nálevníci ▪ bičíkovci ▪ kořenonožci ○ bezobratlí mnohobuněční živočichové ▪ žahavci - sladkovodní - mořští ➢ koráli ➢ sasanky ➢ medúzy ▪ ploštěnci ▪ hlísti ▪ měkkýši - plži - mlži - hlavonožci ▪ kroužkovci ▪ členovci		Práce s literaturou (encyklopedie, tištěné i online atlasy rostlin a živočichů) Možnost vycházky do přírody a pozorování bezobratlých živočichů (práce s lupou a atlasem)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	nákazou parazitickými ploštěnci a hlísty • vysvětlí pojem boubel a regenerace • popíše rozdíly ve vnější stavbě těla jednotlivých skupin měkkýšů a uvede zástupce • vysvětlí pojem hermafrodit – obojetník a rozlišené pohlaví • popíše základní vnější a vnitřní stavbu těla kroužkovců • vysvětlí rozdíl mezi vnějšími a vnitřními parazity včetně přizpůsobení vnější a vnitřní stavby těla • uvede společné znaky členovců • rozliší hlavní skupiny členovců, uvede jejich zástupce a stručnou charakteristiku jednotlivých skupin • vysvětlí rozdíl mezi proměnou dokonalou a nedokonalou • prakticky používá program Word	- klepítkatci - korýši - vzdušnicovci ➢ mnohonožky ➢ stonožky ➢ hmyz s proměnou nedokonalou ➢ hmyz s proměnou dokonalou ○ pozorování lupou a mikroskopem ○ zhotovení referátu v programu Word (vybraní zástupci živočichů)		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-1-04 P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04 P-9-7-01 P-9-8-01	• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladu objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • popíše živočišnou buňku, tkáně, orgány a orgánové soustavy, vyhodnotí organismy jedno- a mnohobuněčné • zná významné zástupce jednotlivých skupin živočichů: prvoci, bezobratlí, strunatci • uvede hospodářsky a epidemiologicky významné druhy • vyzná se v péči o vybrané domácí	**ZOOLOGIE** **STRUNATCI** ○ stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – strunatci, obratlovci ○ vývoj, vývin a systém živočichů ▪ kruhoústí ▪ paryby ▪ ryby ▪ obojživelníci ▪ plazi - želvy - krokodýli - šupinatí ➢ ještěři ➢ hadi ▪ ptáci - vnější stavba - chování ptáků - vodní a mokřadní p. - mořští ptáci - dravci - sovy - lesní stromoví ptáci - ptáci okraje lesa,	**Zeměpis** - migrace živočichů (práce s atlasem) **Biologie** - kvarta – vývoj Země a života na Zemi **Fyzika** - sekunda – optika (stavba oka)	**EV 2 – PRO (CH, Z, B – voda)** Skupinová práce Referáty, práce s literaturou (encyklopedie, atlasy živočichů) Video Možnost exkurze – muzea, ZOO (Ústí nad Labem) Aktuální výstavy Laboratorní práce: - pozorování stavby těla ryby a rybí šupiny pod mikroskopem - pozorování stavby ptačího pera - rozbor ptačího vejce

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	živočichy • zná význam chovu domestikovaných živočichů • vysvětlí princip hlavních živočišných společenstev	křovin a otevřené krajiny - ptáci otevřené krajiny - ptáci břehů tekoucích vod - ptačí obři a trpaslíci ○ rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva ○ projevy chování živočichů		
P-9-1-04 P-9-3-01 P-9-3-02 P-9-3-03 P-9-7-01 P-9-8-01	• odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů	**BOTANIKA** ○ zeleň na Zemi ▪ přehled systému rostlin ▪ přechod rostlin na souš ▪ mechorosty (výtrusné	**Zeměpis** - klimatické oblasti, rozšíření rostlin na Zemi	Skupinová práce Referáty Video

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	a jejich využití při pěstování rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování) • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů • pozná a zařadí dané zástupce běžných druhů mechorostů, kapraďorostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin • uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování • aplikuje využití hospodářsky významných zástupců • používá zásady pro ochranu přírody a význam léčivých bylin • využívá internetové atlasy rostlin	rostliny) ▪ plavuně a přesličky (výtrusné rostliny) ▪ kapradiny (výtrusné rostliny) ○ anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin ▪ části rostlinného těla – vegetativní orgány: - kořen - stonek - list ▪ reprodukční orgány: - květ - květenství - semeno - plod - opylení, oplození ○ fyziologie rostlin ▪ základní principy fotosyntézy, dýchání ▪ růst a vývin ▪ rozmnožování pohlavní, vegetativní a nepohlavní ○ systém rostlin		Možnost exkurze: botanická zahrada, muzeum Aktuální výstavy Laboratorní práce: - pozorování pokožky listu s průduchy - určování rostlin podle botanického klíče

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		▪ nahosemenné rostliny ▪ krytosemenné rostliny ▪ vývoj a využití hospodářsky významných zástupců ○ význam rostlin a jejich ochrana		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-1-04 P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04 P-9-7-01 P-9-8-01	• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • popíše stavbu živočišné buňky, rozpozná jednotlivé orgány a orgánové soustavy savců • objasní vývoj (fylogenetický) savců • vysvětlí pojmy: vejcorodý, živorodý a placentál • popíše významné zástupce jednotlivých skupin živočichů	**ZOOLOGIE** **OBRATLOVCI** **SAVCI** ○ původ a vývoj savců ○ přizpůsobení savců prostředí ○ vnitřní stavba těla savců ○ vývoj, vývin a systém živočichů: ▪ vejcorodí ▪ živorodí - vačnatci - placentálové ➢ hmyzožravci ➢ letouni ➢ chudozubí ➢ hlodavci ➢ zajíci ➢ šelmy ➢ ploutvonožci ➢ kytovci ➢ chobotnatci ➢ lichokopyt. ➢ sudokopyt. ➢ primáti ○ rozšíření, význam a ochrana živočichů ○ domestikace savců ○ projevy chování živočichů – etologie	**Zeměpis** – rozšíření savců na Zemi (práce s atlasem), migrace živočichů **Fyzika** - sekunda – optika (oko) - tercie – akustika (ucho)	Skupinová práce Referáty, video Možnost exkurze: ZOO, muzea, výstavy Laboratorní práce: - pozorování tělního pokryvu obratlovců

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• pozná hospodářsky významné druhy • zhodnotí význam chráněných a ohrožených zvířat • využívá internetové atlasy živočichů • pracuje s programem PowerPoint	○ savci biomů světa ○ zhotovení prezentace v programu PowerPoint na dané téma		
P-9-5-01 P-9-5-02 P-9-5-03 P-9-5-04 VZ-9-1-03 VZ-9-1-04 VZ-9-1-07 VZ-9-1-08 VZ-9-1-09 VZ-9-1-11	• orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka • porozumí vývoji a vzniku člověka • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • vysvětlí a popíše stavbu a funkci jednotlivých částí lidského těla, orgánů a orgánových soustav • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří, popíše vznik a vývin nového jedince • rozlišuje příčiny, případně	**BIOLOGIE ČLOVĚKA** ○ význačné znaky člověka – savce ○ původ a vývoj člověka – fylogeneze ○ lidská plemena ○ anatomie a fyziologie ▪ buňka, tkáň, orgán ▪ přehled orgánových soustav: - opěrná soustava - pohybová soustava - oběhová soustava - mízní soustava - dýchací soustava - trávicí soustava - vylučovací soustava - kožní soustava - nervová soustava - smyslové orgány - hormonální soustava	**Občanská výchova** - reprodukce, antikoncepce - změny v období puberty - vývojová období člověka - smyslové orgány - vliv stravy, odpočinku a návykových látek na zdraví člověka **Religionistika** - etnický původ **Fyzika** - sekunda – čočka	**MKV 1 – INT** (jedinečnost každého člověka a jeho zvláštnosti – kulturní diference) Skupinová práce Referáty Video Možnost exkurze (záchranná služba), výstavy, muzea Laboratorní práce - určování lidských

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby • dokáže předcházet závažným poraněním a život ohrožujícím stavům • používá hygienu duševní činnosti • rozpozná negativní a pozitivní dopad životního stylu na zdraví člověka • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; ~~a~~ kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- pohlavní soustava ○ ontogeneze člověka, dětství, puberta, dospívání, plánované rodičovství, antikoncepce, rozmnožování ○ genetika ○ první pomoc, ○ nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie ○ výživa a zdraví ○ ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ○ ochrana před chronickými přenosnými a nepřenosnými chorobami a před úrazy; prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče ○ odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy	(krátkozrakost a dalekozrakost) - tercie – ucho (stavba ucha) **Dějepis** - vývoj člověka **Výchova ke zdraví** - INT	kostí - cvičení k dýchací a oběhové soustavě - zkoumání funkce zraku - mikroskopování trvalých preparátů tkání - základy první pomoci

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• popíše teorii vzniku vesmíru a Sluneční soustavy • objasní vznik vnitřní stavby Země, hydrosféry a atmosféry	**STAVBA ZEMĚ** ○ vznik a stavba Země, jednotlivé geosféry	**Biologie** - prima **Zeměpis** - prima – vznik a stavba Země **Fyzika** - kvarta – Sluneční soustava a hvězdy	Skupinová práce
P-9-6-01	• rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • u předloženého minerálu určí základní fyzikální vlastnosti (např. barvu, lesk, propustnost pro světlo, tvrdost a hustotu) • na příkladu tuhy a diamantu vysvětlí vliv krystalové struktury na vlastnosti minerálů • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané minerály (např. *síra, tuha, galenit, pyrit, halit, fluorit, magnetit, hematit, korund,*	**MINERALOGIE** ○ minerál a hornina ○ minerály a jejich vznik, ○ fyzikální a chemické vlastnosti minerálů ○ praktický význam a využití zástupců ○ určování vzorků minerálů ○ mineralogický systém: ▪ prvky - kovy - nekovy - polokovy ▪ sulfidy ▪ halogenidy	**Zeměpis** - prima – zvětrávání, půdní obal Země **Matematika** - roviny, střed souměrnosti, osy **Zeměpis** - nerostné suroviny **Chemie** - zdroje energie – sekunda	Laboratorní práce - zhotovování modelů krystalových soustav - určování fyzikálních vlastností nerostů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	křemen, kalcit, siderit, sádrovec, apatit, muskovit, biotit, ortoklas) a zařadí je do skupin mineralogického systému • vyjmenuje fosilní paliva	▪ oxidy ▪ uhličitany ▪ sírany ▪ fosforečnany ▪ křemičitany (silikáty) ○ ložiska a jejich vznik ○ suroviny		
P-9-6-02	• rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • orientuje se ve změnách probíhajících v zemské kůře, jejich příčinách a důsledcích • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané vyvřelé horniny (např. *čedič, znělec, žula, gabro)* a uvede jejich využití • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané přeměněné horniny (např. *fylit, svor, rula,*	**VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ GEOLOGICKÉ DĚJE** ○ vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky ▪ tektonika ▪ sopečná činnost, ▪ zemětřesení ○ praktický význam a využití zástupců hornin ○ určování vzorků hornin ○ magma a vyvřelé horniny ○ tektonické jevy a přeměna hornin ○ přeměněné horniny ○ vnější geologické procesy – příčiny a důsledky (zvětrávání, eroze): ▪ činnost vody ▪ činnost ledovců		Laboratorní práce - vlastnosti hornin

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	mramor) a uvede jejich využití • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané usazené horniny (např. *slepenec, pískovec, jílovec, vápenec)* a uvede jejich využití	▪ činnost větru ○ usazené horniny		
	• uvede hlavní půdotvorné činitele • popíše vznik půd a jejich základní typy • s pomocí mapy vyjmenuje půdní typy v ČR	**PŮDY** ○ složení a vlastnosti půd ○ význam půdy	**Zeměpis** - prima – zvětrávání, půdní obal Země	Laboratorní práce - složení půd
P-9-6-03 P-9-7-04	• uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi • vysvětlí pojmy atmosféra a hydrosféra • popíše příčiny znečištění vod • uved příklad vlivu člověka na složení atmosféry a navrhne	**ČLOVĚK A PLANETA ZEMĚ** ○ podnebí a počasí ve vztahu k životu (environmentální výchova) ○ význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka ○ mimořádné události způsobené	**Zeměpis** - prima – podnebí - tercie – znečištění atmosféry, skleníkový efekt, kyselé deště, znečištění oceánů	**EV 4 – INT (prostředí a zdraví)** Referáty

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	způsoby nápravy • uvede příklady přírodních katastrof a globálních problémů a objasní jejich příčiny • stručně charakterizuje jednotlivá geologická období • charakterizuje jednotlivé předchůdce člověka	přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi o hydrosféra (EV) o atmosféra (EV) o přírodní katastrofy (EV) o látkové toky mezi svrchními vrstvami Země o obnovitelné zdroje energie **HISTORIE ZEMĚ** o historie Země o vývoj zemské kůry a organismů na Zemi (geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí) o vývoj člověka	**Zeměpis** - kvarta – geologický vývoj ČR **Biologie** - tercie – vývoj člověka	Laboratorní práce - zkameněliny Referáty Video Skupinová práce

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	• pracuje s textovými a grafickými editory • odliší živé soustavy od neživých na základě charakteristických vlastností • určí podstatné rozdíly mezi živou a neživou přírodou • charakterizuje základní vlastnosti živých organismů • charakterizuje zastoupení prvků, anorganických a organických látek v živých organismech a jejich podíl na vlastnostech buněk i organismů	**OBECNÁ BIOLOGIE** ○ charakteristika života, uspořádání živých soustav ○ buňka jako základní stavební a funkční jednotka všech organismů ○ chemické složení organismů – látkové složení živých soustav, biologické makromolekuly a jejich funkce	**Chemie** - sekunda – chemické složení organických látek	
	• porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav na Zemi • popíše hlavní evoluční události ve vývoji rostlin a živočichů, zařadí tyto události do správného geologického období	○ vznik a vývoj života	**Religionistika** - vznik života	Referáty

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk	• objasní strukturu a funkci organel prokaryontních a eukaryotních buněk a jejich životní projevy • popíše rozdíly ve stavbě, funkcích, způsobu výživy a zásobních látkách buňky rostlinné, živočišné a buňky hub • metabolismus organismů – popíše rozdíly ve způsobu získávání energie u autotrofních a heterotrofních organismů, význam ATP • charakterizuje podstatu fotosyntézy a zdůvodní její význam pro evoluci života na Zemi, pro koloběh látek a tok energie v biosféře • vysvětlí význam dýchání pro organismy • popíše základní osmotické jevy v buňce • rozmnožování organismů –	○ buňka – stavba, funkce ○ mikroskop, lupa – zásady mikroskopovací techniky (dočasné preparáty) ○ metabolismus organismů – příjem a výdej látek buňkami ○ látkový a energetický metabolismus ○ jednota anabolismu a katabolismu ○ buněčné dýchání, glykolýza, kvašení, fotosyntéza ○ rozmnožování organismů – rozmnožování buněk, buněčný cyklus, mitóza, amitóza, meióza ○ prokaryontní a eukaryotní buňka, jednotnost a rozdílnost buněk ○ postavení organismů v systému	**Chemie** - kvarta – podstata metabolických dějů **Zeměpis** - kvinta – biosféra	Laboratorní práce - práce s mikroskopem (dočasné preparáty)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu, popíše rozdíl v průběhu a výsledku mitózy a meiózy, vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním, jejich význam, výhody a nevýhody • vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • vysvětlí přednosti a nevýhody jednobuněčné a mnohobuněčné tělní organizace • odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	• charakterizuje viry jako nebuněčné organismy, zařadí viry do systému organismů • porovná základní vlastnosti virů a buněčných organismů • objasní základní průběh životního cyklu virů, způsob rozmnožování v hostitelské buňce, popíše způsob šíření virové nákazy • uvede příklady virových onemocnění, zejména člověka • zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby • zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	**BIOLOGIE VIRU** ○ viry – virion, viroid, stavba ○ rozmnožování virů, interakce virus a buňka ○ přehled významných zástupců ○ obrana proti virovým onemocněním ○ virová onemocnění rostlin, živočichů a člověka	**Výchova ke zdraví** **Chemie** - septima – léčiva	Referáty

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	• charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • charakterizuje prokaryota a jejich postavení v systému organismů • popíše stavbu jejich buňky a způsob rozmnožování běžných bakterií • uvede příklady využití bakterií člověkem • zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby • uvede způsoby jejich šíření, posoudí opatření k zabránění bakteriální infekci • uvede příklady bakteriálních onemocnění člověka	**BIOLOGIE BAKTERIÍ A SINIC** ○ prokaryontní organismy – bakteriální buňka, ekologický význam bakterií a sinic ○ rozdělení bakterií podle tvaru a metabolismu ○ přehled významných zástupců ○ využití bakterií – zdroje energie a materiálu ○ bakterie a biotechnologie ○ patogenní bakterie	**Chemie** - septima – biotechnologie **Výchova ke zdraví** **Chemie** - septima – léčiva	Referáty

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• charakterizuje chromista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zařadí chromista do systému přírody a porovná s jinými organismy	**BIOLOGIE CHROMISTA** ○ stavba a funkce chromist (skrytěnky, chromofyty, obrněnky, krásnoočka)		
vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů	• popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní specifické znaky rostlinné buňky • charakterizuje typy pletiv, jejich funkci • uvede základní typy stélek na příkladech nejčastějších druhů řas • popíše a rozpozná typickou stavbu a funkci základních vegetativních a generativních orgánů rostlin a jejich přeměny • charakterizuje příjem, transport a výdej látek rostlinou	**BIOLOGIE ROSTLIN** ○ rostlinná buňka ○ anatomie rostlin (pletiva) ○ morfologie rostlin (vegetativní a generativní orgány a jejich metamorfózy) ○ fyziologie rostlin	**Fyzika** - pohyb, difúze, osmóza **Chemie** - septima – hormony	Laboratorní práce - mikroskopování rostlinných pletiv (průduchy, trichomy, …)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• klasifikuje pohyby rostlin • vysvětlí význam rostlinných hormonů			
objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin	• objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin • vysvětlí rozdílnou stavbu květu v souvislosti s odlišným způsobem opylování • popíše způsob oplození u nahosemenných a krytosemenných rostlin • charakterizuje stavbu, význam a šíření semen a plodů • porovná vznik a význam výtrusů a semen • objasní princip vegetativního rozmnožování rostlin	○ rozmnožování rostlin, regenerace ○ stavba a funkce rozmnožovacích orgánů rostlin ○ typy semen a plodů ○ typy vegetativního rozmnožování		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	• porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin • charakterizuje životní cyklus vyšších rostlin a jejich fáze • pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • charakterizuje specifické znaky řas, významné skupiny a jejich praktické využití • popíše stavbu těla konkrétního zástupce, způsob rozmnožování a význam mechorostů • popíše stavbu těla konkrétního zástupce, způsob rozmnožování a význam přesliček, kapradin a plavuní • charakterizuje stavbu, rozmnožování, systém a	○ systém a evoluce rostlin ▪ zelené řasy a ostatní skupiny řas ▪ mechorosty - játrovky - mechy ▪ výtrusné rostliny - plavuňovité - přesličkovité - kapradinovité - prvosemenné ▪ nahosemenné rostliny ▪ krytosemenné rostliny - dvouděložné rostliny - jednoděložné rostliny	**Chemie** - septima – rostlinná barviva **Chemie, Geologie** - sexta – nerostné suroviny	Možnost exkurze – botanická zahrada, vycházka do lesa Práce s literaturou (atlas rostlin, klíč k určování rostlin Laboratorní práce - určování rostlin podle klíče

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	významné druhy nahosemenných rostlin • charakterizuje stavbu, rozmnožování, systém a významné druhy krytosemenných rostlin • porovná charakteristické znaky a významné druhy jednoděložných a dvouděložných rostlin • využívá internetové atlasy rostlin • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • popíše a vysvětlí základní princip fotosyntézy a její význam pro biosféru a pro člověka • vysvětlí význam a praktické využití pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin	○ rostliny a prostředí – bioindikátory, zemědělské a kulturní plodiny, rostlina a zdraví ○ šlechtitelství a rozvoj kulturních rostlin ○ biotické a abiotické faktory ○ srovnání rostlin výtrusných a semenných ○ místo a funkce rostlin v ekosystémech a potravních řetězcích	**Chemie** - septima – fotosyntéza **Zeměpis** - kvinta – biosféra **Environmentální výchova** - problematika vztahů organismu a prostředí	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • charakterizuje působení faktorů, jimiž se řídí růst a vývin rostlin • objasní základní vztah rostliny a biotických faktorů prostředí • popíše postupnou adaptaci rostlin k životu na souši • vysvětlí evoluční význam semene • vysvětlí hlavní fylogenetické vztahy mezi jednotlivými odděleními rostlin • charakterizuje faktory ovlivňující druhovou rozmanitost, prostorové rozložení a vývoj rostlinných společenstev • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich	○ hospodářsky významné druhy rostlin, geneticky modifikované rostliny a jejich význam	**Environmentální výchova** - ŽP České republiky **Zeměpis** - oktáva – Česká republika	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	ochrany • uvede příklady základních přírodních biotopů ČR a charakterizuje je • uvede příklady pozitivního a negativního významu konkrétních druhů rostlin pro jiné rostliny, živočichy a člověka			
pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	• charakterizuje stavbu buňky a těla houby • charakterizuje způsob jejich výživy, objasní rozdíly mezi parazitickými, saprofytickými a symbiotickými houbami • pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků • popíše z předložených obrázků vnější a vnitřní stavbu typických zástupců hub a lišejníků • porovná typické znaky pro vřeckovýtrusé,	**BIOLOGIE HUB** ○ stavba – zvláštnosti anatomie a fyziologie hub ○ způsob výživy a rozmnožování hub – mykorrhiza, saprofytismus, parazitismus ○ systém hub – vřeckovýtrusé a stopkovýtrusé houby ○ výrazní zástupci hub těchto skupin ○ lišejníky ○ pozitivní a negativní význam hub pro člověka ○ místo hub v ekosystémech a	**Environmentální výchova** - problematika vztahů organismu a ŽP **Chemie** - septima – biochemické výrobky, léčiva, fungicidy	Možnost výuky v přírodě Práce s literaturou (atlas hub)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	stopkovýtrusé houby a lišejníky • pozná nejhojněji se vyskytující či významné zástupce hub a lišejníků podle obrázků, uvede jejich stanoviště a význam • popíše princip soužití houbové a řasové (sinicové) složky lišejníků • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků • objasní význam kvasinek a jiných druhů hub v potravinářském a farmaceutickém průmyslu • uvede možnosti prevence a ochrany před nejvážnějšími houbovými chorobami • využívá internetové atlasy hub	potravních řetězcích o hospodářsky významné houby z dalších oddělení hub		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	• používá vhodné tištěné a online zdroje • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zařadí protista do systému přírody a porovná s jinými organismy • uvede příklady onemocnění člověka způsobené prvoky • uvede příklady využití protist člověkem a jejich význam v přírodě	**BIOLOGIE ŽIVOČICHU PROTISTA** ○ základní zoologický systém ○ taxonomické jednotky zoologie ○ stavba protist ○ funkce protist ○ významní zástupci protist	**Výchova ke zdraví**	Laboratorní práce - mikroskopování (pozorování prvoků v senném nálevu)
vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových	• popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • popíše hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných živočichů • porovná typy tělních pokryvů	**ZOOLOGIE MNOHOBUNĚČNÍ ŽIVOČICHOVÉ ANATOMIE A FYZIOLOGIE** ○ hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných živočichů ○ anatomie a fyziologie	**Chemie** - septima – látková výměna **Fyzika** - optika, šíření zvuku	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
soustav	(bezobratlých i obratlovců), vysvětlí význam tělních pokryvů, jejich přednosti a nedostatky • uvede výhody a nevýhody vnější a vnitřní kostry • charakterizuje odlišnosti pohybových soustav bezobratlých, vodních a suchozemských živočichů • popíše základní funkce trávicí, dýchací, oběhové a vylučovací soustavy živočichů • charakterizuje základní typy nervových soustav jednotlivých skupin živočichů • najde a uvede společné znaky smyslových orgánů bezobratlých živočichů a obratlovců • vysvětlí význam vybraných typů smyslových orgánů jako výsledek adaptace k určitému	živočichů ○ tělní pokryvy živočichů (bezobratlí a obratlovci) ○ opěrná soustava (vnější a vnitřní kostra) živočichů ○ pohybová soustava živočichů ○ trávicí soustava živočichů ○ dýchací soustava živočichů ○ oběhová soustava živočichů ○ vylučovací soustava živočichů ○ nervová soustava živočichů ○ smyslové orgány živočichů ○ tělesná teplota živočichů		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	typu prostředí • porovná výhody a nevýhody stálé tělesné teploty a možnosti udržování teploty u živočichů			
objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů	• objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • popíše a porovná způsoby pohlavního a nepohlavního rozmnožování živočišných kmenů • porovná vnitřní a vnější oplození a vysvětlí význam vnitřního oplození • porovná přímý a nepřímý vývoj živočichů, proměnu dokonalou a nedokonalou • porovná ontogenezi paryb, ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců	**ZOOLOGIE** **MNOHOBUNĚČNÍ ŽIVOČICHOVÉ** **ROZMNOŽOVÁNÍ** ○ rozmnožování mnohobuněčných živočichů ▪ nepohlavní rozmnožování ▪ pohlavní rozmnožování ▪ vývoj pohlavních buněk ▪ páření a oplození ▪ zárodečný vývin ▪ postembryonální vývin		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci	• pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • využívá internetové atlasy živočichů • charakterizuje a rozpozná kmeny bezobratlých živočichů a jejich významné zástupce • vysvětlí význam hmyzu jako významné složky suchozemských ekosystémů • uvede příklady parazitických zástupců živočichů a objasní způsoby jejich adaptace k parazitickému způsobu života • charakterizuje typické projevy, znaky a orgány významných zástupců strunatců	**ZOOLOGIE** **MNOHOBUNĚČNÍ ŽIVOČICHOVÉ** **SYSTÉM A EVOLUCE** ○ houby ○ žahavci ▪ polypovci ▪ medúzovci ▪ korálnatci ○ žebernatky ○ ploštěnci ▪ ploštěnky ▪ motolice ▪ tasemnice ○ hlístice ○ vířníci ○ kroužkovci ▪ mnohoštětinatci ▪ máloštětinatci ▪ pijavky ○ ženušky ○ drápkovci ○ členovci ▪ klepítkatci ▪ korýši ▪ vzdušnicovci	**EV** - ekosystémy **Výchova ke zdraví**	Laboratorní práce - pozorování těl členovců - pozorování těl měkkýšů - anatomie živočišných těl - mikroskopování trvalých preparátů tkání živočichů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ měkkýši ▪ chroustnatky ▪ plži ▪ mlži ▪ hlavonožci ○ ostnokožci ▪ hvězdice ▪ hadice ▪ ježovky ▪ sumýši ○ mechovky ○ polostrunatci ○ strunatci ▪ pláštěnci ▪ bezlebeční ▪ obratlovci - sliznatky - mihule - paryby - paprskoploutví - nozdratí - obojživelníci - plazi - ptáci - savci		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka	**ŽIVOČICHOVÉ A PROSTŘEDÍ** o živočichové a prostředí o místo a funkce živočichů v ekosystémech a potravních řetězcích	**EV** - problematika vztahů a prostředí	
charakterizuje základní typy chování živočichů	• charakterizuje základní typy chování živočichů • objasní pojem etologie • rozliší vrozené i naučené chování, uvede příklady	**ETOLOGIE ŽIVOČICHU** o dorozumívání živočichů o nepodmíněné reflexy, instinkty o podmíněné reflexy o rozmnožovací chování o sociální chování o značení teritoria o výstražné chování o zvířecí námluvy o chování podmíněné látkovou výměnou o ochranné a obranné chování		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ komfortní chování ○ chování jako produkt evoluce		
	• zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možností jejich ochrany	**OCHRANA ŽIVOČICHU** ○ hospodářsky významné druhy živočichů ○ geneticky modifikovaní živočichové a jejich význam		Exkurze

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka	• podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka • vysvětlí zařazení člověka do systému živých organismů • popíše vývojové etapy člověka • popíše různé názory na vznik člověka • používá vhodné tištěné a online zdroje	**EVOLUCE ČLOVĚKA** ○ hominizace, sapientace, rudimenty, atavismy ○ fylogeneze člověka – paleontologické nálezy ○ Australopithecus ○ Homo habilis ○ Homo erectus ○ Homo sapiens	**Dějepis** - archeologické nálezy **Religionistika** - vznik života **Základy společenských věd** - vývoj člověka	
	• popíše jednotlivé lidské rasy a vysvětlí jejich vznik • vysvětlí pojem rasismus, rozeznává rasy a chápe důvod jejich vzniku	**ETNICKÁ ANTROPOLOGIE** ○ rovnocennost a zvláštnosti lidských plemen ○ europoidní plemeno ○ mongoloidní plemeno ○ negroidní plemeno ○ lidský organismus, hierarchické uspořádání těla	**Zeměpis** - kvinta – obyvatelstvo světa	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle	• využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle **Opěrná soustava:** • popíše stavbu kostí, typy kostí a typy jejich spojení • popíše v základních rysech kostru člověka a její funkce • popíše proces růstu dlouhých kostí **Pohybová soustava:** • porovná stavbu, funkci a význam kosterního, hladkého a srdečního svalstva • určí polohu významných kosterních svalů **Oběhová soustava a tělní tekutiny:** • vysvětlí podstatu krevních	**ANATOMIE A FYZIOLOGIE ČLOVĚKA** ○ první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách (průběžně) **Opěrná soustava:** ○ stavba kosti ○ osová kostra – lebka, páteř, hrudník ○ kostra končetin ○ onemocnění a poranění opěrné soustavy **Pohybová soustava:** ○ rozdělení svalů ○ stavba svalů ○ přehled kosterního svalstva ○ hladké svalstvo ○ srdeční svalstvo onemocnění a poranění pohybové soustavy **Oběhová soustava a tělní tekutiny:** ○ tkáňový mok, míza, krev ○ oběhová soustava – srdce,	**Základy společenských věd** - anatomie člověka - první pomoc INT **Výchova ke zdraví** - PP při zlomeninách, vykloubení **Základy společenských věd** - vliv pohybu na zdraví člověka - první pomoc - svaly člověka **Chemie**	Možnost exkurze: - Hrdličkovo muzeum Praha - Drážďany – Hygienické muzeum Laboratorní práce - určování kostí, trvalé preparáty kostní tkáně, průřez kostí Laboratorní práce - měření krevního tlaku, frekvence tepu (v klidu, po zátěži)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	skupin • popíše stavbu srdce • popíše princip činnosti srdce • vysvětlí funkční uspořádání malého plicního a velkého tělního oběhu krve • popíše rozdíly ve stavbě a funkci žíly, tepny a vlásečnice • prokáže znalost základů první pomoci při zástavě srdeční činnosti a krvácení	cévy ○ malý plicní a velký tělní oběh ○ zástava krvácení ○ onemocnění krve a oběhové soustavy	- septima – chemická struktura hemoglobinu **Fyzika** - tlak, proudění kapalin **Výchova ke zdraví** - PP při krvácení a zástavě srdeční činnosti	
zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby	**Obranný imunitní systém:** • vysvětlí rozdíly mezi mechanismy nespecifické a specifické imunity • objasní vztah mezi antigenem a protilátkou • objasní, co je podstatou preventivního očkování proti infekčním chorobám • rozlišuje vstupní brány nemoci, zná zásady prevence • objasní pojmy: infekce,	**Obranný imunitní systém:** ○ nespecifická a specifická imunita ○ činnost B-, T-lymfocytů ○ aktivní a pasivní imunizace ○ hypersenzitivita, alergie, alergen ○ AIDS (virus HIV) ○ obrana organismu proti nemoci	**Výchova ke zdraví** INT	Laboratorní práce - apnoická pauza, dechová frekvence,…

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	epidemie, karanténa, inkubační doba, očkování **Dýchací soustava:** • popíše stavbu dýchacích cest a plic • popíše mechanismus vdechu a výdechu • objasní rozdíl mezi dýcháním vnějším a vnitřním • uvede rozdílnou citlivost tkání na nedostatek kyslíku • popíše tvorbu hlasu a ochranu hlasivek před poškozením **Trávicí soustava:** • popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy • popíše postup trávení a vstřebávání sacharidů, bílkovin a tuků při jejich průchodu trávicí soustavou • vysvětlí význam vyvážené	**Dýchací soustava:** ○ dýchací soustava – stavba a funkce ○ první pomoc při zástavě dýchání ○ nerespirační funkce dýchací soustavy ○ onemocnění dýchací soustavy ○ přenos kyslíku a oxidu uhličitého **Trávicí soustava:** ○ trávicí soustava – stavba a funkce ○ přeměna látek a energií ○ výživa a zdravý životní styl ○ zdravá výživa ○ onemocnění trávicí soustavy ○ poruchy v příjmu postavy	**Výchova ke zdraví** **Fyzika** - kmitání, vlnění **Chemie** - septima – chemické přeměny v dýchacím cyklu **Chemie** - septima – hormony, enzymy	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	výživy a souvislost způsobu stravování s rozvojem civilizačních chorob **Vylučovací soustava:** • objasní, jak a kde v organismu vznikají odpadní látky a kterými orgány jsou vylučovány • popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy • popíše stavbu nefronu člověka • popíše stavbu a funkci kůže • prokáže první pomoc při poranění kůže, omrzlinách, popáleninách a při poleptání **Nervová soustava:** • popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy • popíše inervaci a řízení činností tělních orgánů • rozumí rozdílům mezi	**Vylučovací soustava:** ○ stavba a funkce ledvin ○ močovody, močový měchýř, močová trubice ○ stavba a funkce kůže ○ význam ledvin pro regulaci objemu tělních tekutin ○ onemocnění vylučovací soustavy ○ onemocnění kůže **Nervová soustava:** ○ stavba a funkce neuronu ○ stavba a funkce páteřní míchy ○ stavba a funkce mozku ○ stavba a funkce somatické NS ○ stavba a funkce vegetativní	**Výchova ke zdraví** **Základy společenských věd** - zdraví, relaxace - vliv zátěže na lidský organismus	Laboratorní práce - reflexy, stranová dominance,…

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	motorickým a vegetativním nervovým systémem • popíše stavbu a funkci neuronu • objasní princip synapse • vysvětlí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím	NS ○ onemocnění nervové soustavy ○ drogy ○ zvládání stresu		Laboratorní práce - ověřování činnosti smyslových orgánů
	Soustava žláz s vnitřním vylučováním: • charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony, které ovlivňují základní životní funkce • srovná hormonální a nervovou regulaci, popíše jejich vzájemnou provázanost	**Soustava žláz s vnitřním vylučováním:** ○ hypofýza ○ štítná žláza ○ příštítná tělíska ○ nadledviny ○ slinivka břišní ○ pohlavní žlázy, placenta ○ šišinka ○ brzlík ○ onemocnění žláz s vnitřní sekrecí	**Fyzika** - optika **Výchova ke zdraví**	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství	**Smyslové orgány:** • popíše stavbu a funkci smyslových orgánů a dalších významných receptorů • popíše vady zraku a způsoby léčby **Rozmnožovací soustava:** • uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě (Výchova ke zdraví) • projevuje morální a etické postoje k ochraně matky a dítěte • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru • uvede rozdíly ve stavbě a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy • popíše ovulaci a průběh menstruačního cyklu ženy	**Smyslové orgány:** ○ smyslové ústrojí – zrak, sluch, chuť, čich, hmat ○ onemocnění oka, ucha **Rozmnožovací soustava:** ○ pohlavní chromozomy a pohlaví člověka ○ stavba a funkce pohlavních orgánů ženy a muže ○ průběh těhotenství, porod ○ antikoncepce ○ prevence pohlavních chorob ○ hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství ○ péče o reprodukční zdraví ○ metody asistované reprodukce, její biologické aspekty ontogeneze člověka INT VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	**Chemie** - septima – hormony **Základy společenských věd**	možnost přednášky prevence rakoviny prsu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• popíše průběh oplození, těhotenství • charakterizuje jednotlivá období života • uvede základní typy antikoncepčních metod			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	• využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů • popíše složení, strukturu a funkci nukleových kyselin • objasní podstatu genetického kódu • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • objasní pojem gen, chromozom, genotyp, fenotyp, alela • uvede na praktických příkladech princip genetického inženýrství • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu • uvede různé typy mutací, příčiny a následky, mutageny a prostředí	**GENETIKA** ○ molekulární základy dědičnosti ○ genetika prokaryotické a eukaryotické buňky ○ dědičnost kvalitativních vlastností ○ dědičnost kvantitativních znaků ○ dědičnost, křížení ○ mutace ○ vazba genů ○ dědičnost a pohlaví ○ dědičnost a proměnlivost ○ genové inženýrství ○ šlechtění rostlin a živočichů	**Chemie** - septima – DNA, RNA, aminokyseliny, mutagenní látky	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• analyzuje možnosti a využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě • uvede základní metody výzkumu genetiky člověka • uvede příklady genetických chorob • vysvětlí význam lékařské genetiky • objasní genetické zákonitosti v autogamické populaci • charakterizuje faktory narušující genetickou rovnováhu v populaci • vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí příbuzenského křížení • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	**GENETIKA ČLOVĚKA A POPULACÍ** ○ genetika člověka ○ dědičné choroby a dispozice ○ genetika populací	**Výchova ke zdraví**	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
používá správně základní ekologické pojmy objasňuje základní ekologické vztahy	• používá správně základní ekologické pojmy • objasňuje základní ekologické vztahy • popíše a na příkladech objasní základní způsoby ochrany přírody v ČR • objasní nároky organismů na životní prostředí • uvede i na konkrétních příkladech základní typy potravních řetězců a trofických pyramid • vysvětlí základní biogeochemické cykly • uvede vliv člověka (pozitivní i negativní) na životní prostředí • objasní základní pojmy z ekologie společenstva	**EKOLOGIE** ○ základní ekologické pojmy ○ podmínky života ○ biosféra a její členění ○ populace, ekosystémy ○ potravní řetězce, trofické pyramidy ○ biogeochemické cykly ○ ochrana životního prostředí v ČR	**EV** - problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí **Zeměpis** - kvinta – biosféra - oktáva – ochrana životního prostředí v ČR	**EV 1 – INT (tok energie a látek)**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**BIOLOGIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	• porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav na Zemi • vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci • podle předloženého schématu popíše a vysvětlí vývoj člověka • popíše různé představy o vzniku života • vysvětlí teorii evoluční abiogeneze • objasní základní mechanismy evoluce • shrne éry vývoje Země a jejich typické zástupce fauny a flóry	**VZNIK ŽIVOTA NA ZEMI** ○ hypotézy o vzniku a vývoji života ○ vznik a význam živých soustav, biogeneze ○ evoluční vývoj organismů, darwinismus ○ fylogenetický vývoj člověka	**Religionistika** - vznik života	

5.8 ZEMĚPIS – zkratka Ze

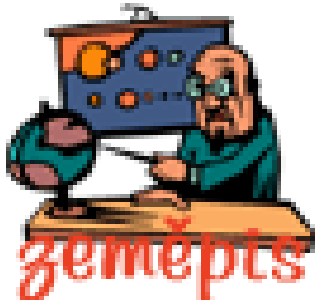

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost a vznikl rozpracováním obsahu Zeměpis RVP ZV, Geografie RVP G a části obsahu oboru Geologie RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován od prvního ročníku do osmého ročníku jako povinný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1.Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	2	2	2	2	2	2	2	1

Časová dotace je posílena možností volby Semináře ze zeměpisu (oktáva = IV.), který na povinný předmět obsahově navazuje a prohlubuje znalosti žáků.

Do vzdělávacího obsahu kvinty je integrována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru **Geologie** – část obsahu: Složení, struktura a vývoj Země, Geologické procesy v litosféře, Voda a Člověk a anorganická příroda. Do vzdělávacího obsahu oktávy je začleněna část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru **Geologie** – část obsahu Geologické procesy v litosféře. Realizují se tematické okruhy průřezových témat: **Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech** RVP ZV a RVP G, **Environmentální výchova** RVP ZV a RVP G a **Multikulturní výchova** RVP G. Výuka na vyšším stupni gymnázia obsahově a tematicky navazuje na nižší stupeň gymnázia a prohlubuje získané vědomosti.

Výuka zeměpisu probíhá v kmenových učebnách školy, dále v odborných učebnách vybavených didaktickou technikou – počítačem, dataprojektorem, interaktivní tabulí atd. V kabinetu zeměpisu jsou k dispozici soubory map, atlasy, doplňková literatura a odborné časopisy. Do jednotlivých ročníků jsou zařazovány zeměpisné exkurze, součástí výuky je také práce v terénu – topografická cvičení spojená s výlety.

Cílem předmětu Zeměpis je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v souladu s výstupy pro jednotlivá témata. Žák získá dovednosti, které mu umožní dobře se orientovat v přírodních a společenských problémech s přihlédnutím pro praktický život, tzn. získávat a hodnotit geografické informace, vytvářet a předkládat své projekty. Zeměpis spolupracuje v rámci mezipředmětových vztahů s Dějepisem, Základy společenských věd, Biologií, Chemií, Fyzikou, Matematikou a dále vychází z výše jmenovaných průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga a aktivními metodami výuky – zapojením žáka do výkladu, samostatnou prací s atlasem, mapou a učebnicí, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, skupinových prací, referátů, prezentací, seminárních prací,..).

Žák je veden k tomu, aby získal dostatečné množství znalostí, dokázal plně využívat dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i digitální podobě, aby získal ucelený pohled na svět, jeho politické a hospodářské uspořádání, na vztah mezi člověkem a přírodou. Žák by měl chránit přírodu a životní prostředí. Zeměpisné vzdělávání by mělo umožnit žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Výuka Zeměpisu spolu s ostatními přírodovědnými předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Učitel vhodnou volbou forem a metod práce (skupinová, samostatná činnost) vede žáky k samostatnosti při vyhledávání informací a jejich zpracování a prezentaci. • Učí je volit vhodné argumenty pro dokladování obecných závěrů, ověřovat správnost řešení úkolu, kriticky hodnotit výsledky svého učení, využívat dříve osvojených poznatků a porovnávat je s novými, rozvíjet logické myšlení, propojovat znalosti z běžného života s učivem. • Učitel zařazuje úlohy, které umožňují využívání informačních a komunikačních technologií a vede žáky ke kritickému přístupu

	k různým zdrojům informací.
Kompetence k řešení problémů	• Učitel navozuje problémové situace, zadává úkoly tak, aby umožnil žákovi volbu různých postupů řešení, vede žáka ke srozumitelné formulaci zvoleného postupu a rozvíjí u něj schopnost hodnotit výsledek své práce – samostatně pozorovat, získané výsledky porovnávat, kriticky je posuzovat a vyvozovat z nich závěry, navrhovat opatření ke zlepšení situace, využívat znalostí z různých ročníků a předmětů.
Kompetence komunikativní	• Učitel požaduje přesnou a srozumitelnou formulaci problému a jeho řešení, vede žáky ke správnému používání odborných termínů. • Učí stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup i výsledky svých zjištění, zapojovat se do diskuse, interpretovat učivo vlastními slovy, číst s porozuměním odborný text, formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, vhodně argumentovat, kriticky hodnotit práci svou a ostatních. • Učitel učí žáky naslouchat projevům ostatních a reagovat na ně. • Učitel zařazuje samostatná vystoupení žáka u mapy.
Kompetence sociální a personální	• Učitel vede žáky k tomu, aby se rozhodovali zodpovědně podle dané situace, aby poskytovali dle svých možností účinnou pomoc, respektovali názor druhých, byli schopni vcítit se do situací ostatních lidí, odmítali útlak a hrubé zacházení, spolupracovali ve skupině při řešení problémů.
Kompetence občanské	• Učitel koriguje chování a jednání žáků při výuce v souladu s morálními a etickými pravidly. • Vede žáky k důslednosti a odpovědnosti za vlastní rozhodnutí, snaží se, aby žáci projevovali zájem o poznání vlasti a uvědomili si atraktivitu české krajiny a potřebu její ochrany, aby si uvědomili praktický význam osvojeného učiva, aby projevovali zájem o dění okolo nich. • Učí toleranci a respektování dohodnutých pravidel.

Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Učitel učí žáky optimálně plánovat, samostatně posoudit vhodnost, přiměřenost a dopady zvolených pracovních postupů, požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů, dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví. • Učí pracovat s mapami, tabulkami a grafy, rozvíjí všímavost. Učitel zařazuje aktivity, které umožní sledovat vlivy lidské činnosti – např. exkurze, výlety ...
Kompetence digitální	• Vede žáky k volbě a účelnému využívání digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy. • Učitel podporuje žáky v tom, aby efektivně využívali vybrané digitální informační technologie v běžném životě pro orientaci v geografických reáliích. • Motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací. • Vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ		
Z-9-2-01	• shrne na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	○ Planeta Země ○ Země ve vesmíru ○ Tvar a rozměry Země ○ Pohyby Země ○ Měsíc	**Bi**– prima – vznik a stavba Země, vývoj Země, názory na vznik vesmíru, život ve vesmíru **Bi –** kvarta – vznik a stavba Země **Rg** – sekunda – vznik vesmíru **Dě –** prima – představy o tvaru Země **Ma, Fy** – prima –	Procvičování s mapou a glóbusem,GPS Návštěva Planetária Teplice Školní atlas světa – informace o sluneční soustavě Obsah destičky na
Z-9-2-02	• seznámí se s globusem a jeho měřítkem, zeměpisnou sítí a zeměpisnými souřadnicemi • objasní, co je měřítko a obsah plánů a map, orientuje plány a mapy vzhledem ke světovým stranám, užívá jazyk			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	mapy, rozliší obecně zeměpisnou a tematickou mapu • používá s porozuměním geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • zvládá základy praktické topografie a orientace v terénu, aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • nachází a hodnotí geografické informace z dostupných informačních zdrojů	**MAPA, VZNIK MAPY, PRÁCE S MAPOU** ○ Určování zeměpisné polohy	měření vzdáleností, jednotky **Čj** – J.Verne – Cesta kolem světa za 80 dní **Fy** – prima, sekunda – gravitační síla Země **Dě** – průběžně – tematické mapy **Iv** – prima – mapy v digitální podobě **Ma**– prima – úhel	palubě sondy, která směřuje mimo slun. soustavu Zeměpisná vycházka – Praktická cvičení a aplikace s dostupný mikartografickými produkty v tištěné I digitální podobě - Učivo dlouhodobějšího charakteru – procvičovat průběžně při zem. cvičeních a exkurzích, výletech
Z-9-1-02				
Z-9-2-02	• rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	**PŘÍRODNÍ SLOŽKY A OBLASTI ZEMĚ**		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-2-03	• porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost • získává poznatky o vnitřním uspořádání Země • popíše složení Země pod oceány a pod kontinenty • shrne, co je příčinou zemětřesení • popíše projevy sopečné činnosti • shrne, jak vznikala pohoří, jak vznikají ostrovy • zjistí, jak probíhá zvětrávání a co způsobuje vítr a voda • označí rozdíly mezi povrchovou a podpovrchovou vodou, vysvětlí oběh vody v přírodě, objasní význam vody, stanoví objem jednotlivých zásob vody	○ Litosféra	**Bi**– prima – litosféra **Bi** – kvarta – minerál, hornina, geologické procesy, sopečná činnost, zemětřesení	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	na Zemi	○ Hydrosféra		
Z-9-2-03				**EV 1** – INT – moře
	• popíše, jaký význam má pro život na Zemi atmosféra, • vysvětlí, co je počasí a podnebí, vznik oblaků, jak mořské proudy ovlivňují podnebí přilehlých pevnin, jaký je vliv počasí na činnost lidí, zhodnotí význam meteorologických předpovědí	○ Atmosféra	**Bi** – prima, sekunda – život v hlubinách oceánů	
	• objasní vznik půdy, rozlišuje druhy a typy půd, popíše, co je půdní eroze	○ Pedosféra	**Čj** – prima – RobinsonCrusoe	
	• shrne význam půdy pro výživu lidí, jak půdu chránit	○ Biosféra	**Bi**– prima – hydrosféra, atmosfér	
	• objasní, co to je živý obal Země, vysvětlí pojem přírodní krajina • popíše, co potřebuje živý organizmus k životu		**Ov** – prima – přírodní cykly **Bi –** sekunda – klimatické oblasti –	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• ukáže na mapě polární pustiny severní a jižní polokoule, popíše drsné podmínky života v Antarktidě a Arktidě • ukáže na mapě, kde se rozkládá tundra, uvádí příklady hospodářského využití tunder • ukáže na mapě lesy mírného pásu, objasní, co je tajga, a popíše složení stromů, vyjmenuje zvířenu, uvede příklady využití lesů a ohrožení lesů • objasní vznik pásu stepí, ukáže na mapě oblasti stepí a určí, jaké je hospodářské využití • popíše rostlinstvo subtropického pásu,	◦ Polární pustiny ◦ Tundra ◦ Lesy mírného pásu ◦ Stepi a lesostepi ◦ Subtropické oblasti	botanika **Fy** – prima – teplota vzduchu **Fy –** sekunda – síla, směr a rychlost větru, tlak, hustota **Ma** – prima – grafy a diagramy **Ch** – sekunda – plyny v atmosféře **Bi** – kvarta – živá složka půd, humus, půdy **Bi** – prima – tercie – mořští živočichové	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• ukáže, kde jsou oblasti subtropů a • monzunové oblasti		**Fy** – tercie – změny skupenství vody	Pozorování počasí v Klementinu od r. 1775
	• označí, kde jsou krajiny pouští, • vysvětlí příčiny vzniku pouští	◦ Pouště a polopouště	**Ch** – sekunda – změny skupenství vody	
	• opíše rozmanitost rostlin a zvířat, podnebí savan	◦ Savany	**Dě** – prima – voda ve starověkých civilizacích **Ov** – prima – šetření s vodou	
	• ukáže na mapě oblasti s tropickými • deštnými lesy a zdůvodní, jak jsou pro • lidstvo důležité, zdůvodní nutnost • ochrany deštných lesů	◦ Tropické deštné lesy	**Dě –** prima – lovci mamutů – zachování těl mamutů v trvale zmrzlé půdě (permafrostu)	
	• stanoví, jak se mění podmínky pro • život při stoupání do vyšší nadmořské • výšky, vysvětlí, co je to sněžná • čára, kdy se tvoří horské ledovce a jak • působí na krajinu, co je horní hranice • lesa a sněžná čára	◦ Výškové stupně	**Bi** – prima – ekosystém, fotosyntéza, potravnířetězec	**EV 1 – PROJEKT** – tropický deštný les

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-7-03	• rozeznává přírodní rizika, která mohou • ohrožovat lidi, jak nás mohou ohrozit • v ČR • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech • objasní, které přírodní zdroje jsou obnovitelné a které neobnovitelné, jak přírodní zdroje chránit či jak je nahradit	◦ Lidé v ohrožení ◦ Přírodní zdroje	**Dě** – tercie – dobývání pólů, objevování polárních pustin **Bi** – prima – přizpůsobování Organismů životním podmínkám, vzájemné vztahy organismů v přírodě, migrace v živočišné říši **Bi** – prima – škůdci lesa – hmyz VÝCHOVA KE ZDRAVÍ **Dě, Čj** – tercie – indiáni v Americe,	Sledovat aktuálně, zda došlo ve světě k nějaké přírodní katastrofě a jak se s ní lidé vypořádali Práce s mapou Evropy a světa

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • objasní pojem domov v místním i širším měřítku (obec, kraj, stát, EU, Evropa, svět), seznámí se se základy demokracie • stanoví, kolik lidí žije na Zemi, jak se vyvíjel jejich počet, jak jsou rozmístěni, čím se lidé odlišují	◦ živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí čí živelních pohrom v modelových situacích	Indiánky, osidlování USA **Dě** – prima -- Středomoří v historii, památky jako cíl turistů **Dě** – prima – starověký Egypt – oáza podél Nilu **Ov** – prima – pomoc rozvojovým zemím I formou adopce na dálku	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-1-03	(pohlaví, stáří, rasa, náboženství, jazyky, kulturní odlišnosti, vzdělání, zaměstnání) • rozlišuje venkovská a městská sídla, vysvětlí pojem urbanizace, suburbanizace, sídelní systémy • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • popíše, co je to lesní hospodářství, jaký hospodářský význam mají lesy, objasní problematiku nadměrného kácení lesů, vysvětlí význam vody pro lidstvo, popíše příklady špatného hospodaření s vodou, uvede, jak lidé mohou využívat světový oceán a	**LIDÉ NA ZEMI** ○ Obyvatelstvo světa	**Ov**– prima – hospodárné zacházení se surovinami, pojem recyklace, třídění odpadů	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-4-03	posoudí dopady znečištění světového oceánu a nadměrného rybolovu • zhodnotí význam světového zemědělství pro výživu lidstva, určí základní pěstované plodiny i účely jejich pěstování a chovaná zvířata podle podnebných pásů • vyjmenuje jednotlivá průmyslová odvětví, posoudí význam průmyslu, rozlišuje jednotlivé druhy dopravy, proč je doprava v dnešním globalizovaném světě důležitá, dokáže vyjmenovat služby pro obyvatelstvo, objasní, co je cestovní ruch a jak se neustále rozvíjí. • stanoví hlavní ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně, popíše, jak se liší život v rozvojovém a rozvinutém státě,	○ Sídla ○ Zemědělství, lesní a vodní hospodářství	**Ov**– prima – lidská práva, všeobecná	Lesy v okolí bydliště, nebezpečí lesních požárů, zemědělská výroba v okolí

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	ukáže, že se státy liší i politickým uspořádáním a vybaví si příklady • rozlišuje státy podle hospodářské úrovně, podle způsobu vlády, uvede příklady integračních seskupení	○ Průmysl, doprava, služby, cestovní ruch ○ Jak žijí lidé na Zemi	deklarace lidských práv, deklarace práv dítěte **Bi** – tercie – podstata lidských ras, původ člověka **Ov**– prima – počet obyvatel, lidské rasy, odsouzení rasismu, význam vzdělání pro člověka, životní úroveň	bydliště, přehrady v okolí bydliště Průmyslové podniky v našem okolí, těžba surovin v okolí

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			Ov – prima – kulturní plodiny **Dě** – prima – první města ve starověku **Ov** – Svět práce – každá práce je potřebná, volba povolání	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			Dě – prima – význam zemědělství v historii **Bi** – průběžně – produkty rostlinné a živočišné výroby **Ma** – prima – jednotky obsahu **Ov**– prima – zlepšování života lidí díky průmyslovému pokroku, globalizace **Ch**– petrochemie, chemické suroviny – sekunda, kvarta **Fy**– kvarta – jaderná reakce, výroba elektrické energie v různých typech elektráren	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			Ch – typy elektráren– kvarta **Ov**– sekunda – konzumní způsob života **Ch** – vliv výfukových plynů na Zdraví člověka – sekunda **Ov** – prima – spokojenost občanů v obci závisí na zabezpečení služeb **Ov**– tercie – hodnoty a kvality života **Ov**– kvarta – příčiny sporů mezi státy **M –** tercie – aritmetický průměr **Bi** – tercie- podvýživa, hlad, HIV, Působení drog	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			Dě – sekunda – koloniální říše v minulosti, zámořské objevy **Dě** – tercie – průmyslová revoluce **Iv**– prima – vyhledávání informací na internetu	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		REGIONY SVĚTA		
Z-9-3-01	• lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny			
Z-9-3-02	• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-3-03 ***Z-9-1-01***	• zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů		**Dě** – prima – pojem republika, demokracie – starov. Řím a Řecko, otrokářství, Egypt, první předci člověk v Africe **Dě** – sekunda – zámořské objevy	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vyjmenuje světadíly, oceány a jejich významné části a ukáže je na mapě • popíše hlavní horopis a vodopis světadílů a oceánů a ukazuje ho na mapě • určí, jaké je politické rozdělení světa, jak lze dělit státy podle polohy, hranice, územního uspořádání, státního zřízení, způsobů vlády, dokáže ukázat na mapě světa většinu států světa a jejich hlavní střediska osídlení • uvádí příklady regionů, které jsou největšími producenty důležitých zemědělských plodin a hospodářských zvířat • vyjmenuje regiony (státy), ve kterých se těží klíčové nerostné suroviny • přiřazuje regiony (státy) do typů podle složení obyvatelstva, převládajícího náboženství a jazyka, existujícího státního řízení • kategorizuje regiony (státy) podle	○ **PEVNINY A OCEÁNY** ○ **STÁTY A JEJICH HRANICE** ○ **AFRIKA** ○ **ATLANTSKÝ OCEÁN** ○ **AMERIKA** ○ **ANTARKTIDA** ○ **INDICKÝ OCEÁN** ○ **TICHÝ OCEÁN** ○ **OCEÁNIE**	**Bi** – prima – tercie – rostliny a živočichové jednotl. světadílů, viry, tropické choroby **Bi**– tercie – AIDS **Ma** – prima – mile a km, grafy **Ov**– prima – region, znaky, státní vlajky, ústava, referendum, Humanitární pomoc, adopce na dálku **Ch** – ropa a ropné výrobky, nerostné suroviny - sekunda	Videokazety, Slepé mapy, práce s mapou, atlasem, odbornou literaturou a internetem, cestopisy Referáty: Seznámí spolužáky s dalšími zajímavostmi daného státu **EV-2 PRO – Voda**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	hospodářské a společenské vyspělosti • vybaví si příklady, jak historické souvislosti ovlivňují současný stav států a regionů • určí příklady světově významných kulturních a přírodních památek z rozmanitých kulturních a přírodních oblastí • stanoví hlavní exportéry a importéry významných komodit a posoudí vztah vyspělosti země a struktury zahraničního obchodu • pojmenuje světové jádrové oblasti a oblasti periferní (okrajové), uvádí jejich typické znaky a problémy, příklady jejich vzájemné spolupráce i problémů ve vztazích, diskutuje jejich budoucí vývoj vztahů a oblastí • kromě obecných procesů uvádí u jednotlivých regionů (států) také příklady jejich specifik (v čem jsou jedinečné)	○ **AUSTRÁLIE** ○ **ASIE** ○ **SEVERNÍ LEDOVÝ OCEÁN**	**Rg** – kvarta – islám, hinduismus,..	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vymezí, ohraničí a lokalizuje Evropu a její regiony, vymezí jádrové a periferní oblasti Evropy, porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých států, příp. oblastí Evropy, zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech či státech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • vymezí Evropu, stručně popíše historický vývoj evropské civilizace, co Evropany spojuje a rozděluje	**EVROPA** ○ Přírodní poměry Evropy ○ Obyvatelstvo Evropy ○ Hospodářství	**Dě** – prima – kvarta –	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-6-01	• popíše přírodní poměry Evropy, ukáže na mapě hlavní prvky, které tvoří horizontální a vertikální členitost Evropy, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny • posoudí problémy přírody, ochranu přírody v Evropě • stanoví základní údaje o obyvatelstvu Evropy – vývoj a rozmístění, přirozený pohyb, strukturu evropského obyvatelstva, migraci v Evropě, osídlení • seznámí se s hospodářstvím Evropy, s jeho proměnami, integrací a spoluprací v Evropě • seznámí se s jednotlivými regiony a hlavními státy v nich • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy		historický vývoj Evropy **Ov** – sekunda – demokracie, kapitalismus, komunismus **Dě** – prima – Pompeje **Ov** – sekunda – migrace – minoritní skupiny, etnické skupiny **Rg** – kvarta – náboženství v Evropě	Práce s mapami, atlasem,video, referáty, poznatky z vlastníchcest

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-6-02	• zhodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	○ Evropské regiony • Střední Evropa • Severní Evropa • Západní Evropa • Jižní Evropa • Jihovýchodní Evropa • Východní Evropa	**Aj,Nj**– potřeba cizích jazyků **Rj** – národní kuchyně **Hv** – tercie- Mozart, ABBA, The Beatles	
Z-9-6-03	• hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • určí zeměpisnou polohu ČR • vysvětlí, jak poloha republiky ovlivňuje přírodní poměry, hospodářství, vojenský a politický význam • najde na mapě pohoří a nejvyšší hory a dokáže je zakreslit do slepé mapy	○ Integrace v Evropě, EU	**Dě –** sekunda – Vikingové **Čj** – sekunda – Hans Christian Andersen **Dě** – sekunda, kvarta – koloniální říše Británie, Francie **Dě** – prima--antika **Dě** – sekunda – renesance, zámořské objevy **Tv** – průběžně – olympijské hry	**VMGE-2 PRO** Cesta po Evropě Možnost návštěvy Eurocentra Ústí nad Labem

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• zvládá vyjmenovat řeky, najít je na mapě a zakreslit do slepé mapy • vysvětlí pojem podnebí, teplotní inverze, tlaková výše, tlaková níže • popíše skladbu půd • vysvětlí pojem biota • objasní rozdíly mezi přírodní a kulturní krajinou • zjistit v atlase, kde se na území ČR vyskytují lesy • pozná jednotlivé listnaté a jehličnaté • stromy	**ČESKÁ REPUBLIKA** ○ Poloha, státní hranice, vývoj státního území ČR ○ Přírodní poměry, pohoří ○ Vodstvo	**Hv** – tercie – Ludvik van Bethoven **Dě** – sekunda – Karel IV. – Lucemburkové **Ov** – prima – státní znak, vlajka ČR, státní svátky, Praha	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• objasní úlohu chráněných území • vysvětlí, jak člověk ovlivnil řadu vlastností atmosféry • vyjmenuje zdroje znečištění ovzduší	○ Podnebí ○ Půdy, biota ○ Ochrana přírody a krajiny, národní parky, chráněné krajinné oblasti ČR ○ Změny reliéfu ○ Změny podnebí a ochrana čistoty ovzduší	**Dě** – sexta – Říp – vznik českého státu **Dě** – kvarta – vznik ČSR – Podkarpatská Rus, T.G.Masaryk, Štefánik, Beneš **Bi** – kvarta – geologická období, horniny, minerály, vltavín,.. geologická stavba ČR, ložiska surovin v ČR	Práce s atlasem, slepé mapy Články v odborném tisku, v časopisech, video

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			Bi – průběžně – endemité v ČR	Zeměpisná vycházka – místní region Mapa chráněných území ČR Odborné publikace a články. Referáty

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• určí přímé a nepřímé škodlivé zásahy člověka do hydrosféry • vyjmenuje příčiny poškozování půd a způsoby jejich ochrany • vysvětlí, čím člověk narušuje ekologickou rovnováhu v krajině a možnosti její ochrany	○ Změny hydrosféry a ochrana čistoty vody ○ Změny půd a jejich ochrana ○ Změny bioty a její ochrana	**Ov**– prima – matrika, zdravý životní styl	
	• stanoví počet obyvatel ČR, popíše základní vývoj počtu obyvatel ČR v minulosti, současnosti a výhledy do budoucnosti, proces urbanizace v ČR • ukáže na mapě města s různým počtem obyvatel	○ Obyvatelstvo a sídla		
	• objasní propojenost zemědělské	○Hospodářství ČR		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	výroby, lesního a vodního hospodářství a jejich vlivu na životní prostředí ČR • rozliší rozdělení na rostlinnou a živočišnou výrobu, vysvětlí, jak by v budoucnu mělo zemědělství pečovat o krajinu, zhodnotí funkci lesů pro život člověka, stav našich lesů, objasní, jakou úlohu plní vodní hospodářství v ČR • vyjmenuje a najde na mapě místa těžby nerostných surovin v ČR • vyhledá na mapě místa s průmyslovým odvětvím	○ Zemědělství, lesní a vodní hospodářství ○ Průmysl těžební, energetický, hutní, strojírenský, chemický, gumárenský, papíru a celulósy, stavebních hmot,	**Fy** – tercie – výhřevnost	Exkurze do místního průmyslového podniku, případně do školicího střediska ČEZ v Ledvicích

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• najde v atlase železniční, silniční, vodní a leteckou síť ČR • určí, které činnosti zařadit do služeb obyvatelstvu • vyjmenuje a najde na mapě nejdůležitější oblasti cest. ruchu v ČR	keramiky, skla porcelánu, potravinářský ○Doprava a spoje ○ Služby a cestovní ruch		Atlas, mapy dopravních sítí, jízdní řády Aktualizované přehledy služeb, nabídky cestovních kanceláří
Z-9-6-04	• lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	○ Oblasti České republiky: ○ Praha ○ Středočeský kraj ○ Jihočeský kraj ○ Plzeňský kraj		Encyklopedie, plán Prahy, knižní publikace, pohlednice, video Referáty

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-6-05	• uvádí příklady účasti a působení České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	○ Karlovarský kraj ○ Ústecký kraj ○ Liberecký kraj ○ Královehradecký kraj ○ Pardubický kraj ○ Vysočina ○ Jihomoravský kraj ○ Olomoucký kraj ○ Zlínský kraj ○ Moravskoslezský kraj ○ Místní region ○ Přeshraniční spolupráce, zahraniční vztahy, ČR v EU		**VMGE-2 – INT** – Naše vlast a Evropa

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**4. KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ		
	• vysvětlí pojem globalizace a uvede příklady propojování světové ekonomiky	○ Globalizace	**Dě** – tercie – Východoindické společnosti	**l**
	• stanoví kvantitativní a kvalitativní demografické a kulturní charakteristiky obyvatelstva světa, určí místa vzniku prvních civilizací	○ Kulturní rozmanitost lidstva	**Rg** – kvarta – rozšíření náboženství v světě,	Vyhledání v mapách, atlasech, samostatná a skupinová práce, referáty
Z-9-4-01	• posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace. • vysvětlí hlavní příčiny migrace a ukáže hlavní směry migrace v minulosti i současnosti • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje	○ Obyvatelstvo světa	fundamentalismus **Ov** – prima až tercie – pojmy: národ, rasismus menšina, žebříček hodnot,	**MKV3 – INT** – Postavení národnostních menšin

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**4. KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-4-02	obecné základní geografické znaky sídel • vysvětlí pojem urbanizace a suburbanizace, označí hlavní sídelní systémy na Zemi, ukáže na mapě největší města světa • určí hlavní integrační seskupení států – politická, bezpečnostní a hospodářská; uvede, kterých uskupení jsme členy, jednoduše posoudí výhody a závazky, které členství přináší; vyjmenuje rozdíly mezi státem unitárním a federativním, mezi absolutní monarchií a republikou, uvádí příklady takových států, popíše rozdíl mezi závislým a nezávislým státem, uvádí příklady takových území • určí funkce hlavních světových politických organizací (OSN, NATO, Rada Evropy,…)	○ Migrace ○ Urbanizace ○ Integrace zemí Významné mezinárodní organizace (Rada	migrace, etnologie – věda o člověku, deklarace práv dítěte **Dě** – prima – oppidum, druidové **Dě** – sekunda – královská města	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**4. KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		Evropy, NATO, OSN)		
Z-9-4-05	• porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		**Dě**– prima – Athénský námořní spolek **Dě –** sekunda – Svatá říše římská, Jiří z Poděbrad	
Z-9-4-06	• vyjmenuje vrcholné představitele důležitých mezinárodních organizací a států, svého kraje a obce • zhodnotí, jak se sám může zapojit do řízení své obce, kraje, státu, uvádí příklady politických rozhodnutí na různých úrovních a to, jak mohou ovlivnit život v jeho obci • zhodnotí konflikty ve světě podle typů, příčin jejich vzniku (války kmenů,	○ Regionální rozdíly ve vyspělosti zemí		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**4. KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	různých náboženství, geopolitika atd.)			
	• zařadí podle určitých porovnávacích kritérií státy do jednotlivých „světů“, rozlišuje hlavní jádrové a periferní hospodářské oblasti, zhodnotí kvalitu polohy státu (regionu) z hlediska možností hospodářského rozvoje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit			
Z-9-4-04	• zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • umí vyjmenovat hlavní odvětví světového hospodářství a popsat jejich rozmístění a zdůvodnit ho • dokáže vyhledat v mapě hlavní hospodářská centra v Americe, Evropě a Japonsku,			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**4. KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• objasní účely hlavních pěstovaných plodin a uvede země, které je produkují • vysvětlí význam lesů a vodstva pro lidstvo, uvádí příklady ohrožení těchto zdrojů a možnosti jejich ochrany • posoudí průmyslová odvětví podle náročnosti na suroviny, na lidskou práci a podle nebezpečí pro životní prostředí • určí a ukáže v atlase dopravní uzly a trasy světového a kontinentálního významu a zdůvodní jejich rozmístění • vyjmenuje služby pro obyvatelstvo a seřadí je podle náročnosti na lidskou práci a hospodářského významu, uvádí příklady jejich lokalizace a problémy spojené s vývojem sektoru služeb • vysvětlí, proč je cestovní ruch důležitý pro hospodářství státu, na příkladu vybraných lokalit uvádí podmínky podporující a brzdící rozvoj cestovního	○ Světové hospodářství	**Bi** – tercie – savci – domestikace **Dě** – prima – vznik zemědělství **Dě** – tercie – průmyslová revoluce, zrušení nevolnictví – JosefII. **Bi**– kvarta – ložiska surovin, diamant, vápenec **Ch** – druhy plastů, smolinec – kvarta **Fy** – kvarta – termojaderná reakce	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**4. KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	ruchu a jeho negativní dopady • zhodnotí význam světového obchodu a ukáže hlavní centra světového obchodu	○ Zemědělství, rybolov, lesní a vodní hospodářství, změny v zemědělské výrobě ○ Omezenost vodních a energetických zdrojů	**Ov** – tercie – zdravý životní styl **Bi** – tercie – zdravý životní styl	
Z-9-5-01 ***Z-9-5-02***	• porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů na obrázku nebo v terénu popíše složky přírodní a kulturní krajiny • uvádí na vybraných případech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní	○ Průmysl ○ Doprava a spoje ○ Služby, cestovní ruch	**Ov** – prima – kulturní krajina, národní parky, životní prostředí, ochrana životního	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**4. KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	prostředí a navrhuje možnosti nápravy		prostředí	
Z-9-5-03	• vysvětlí, čím se zabývá ekologie a ochrana životního prostředí a jak k ní může přispět zeměpisné vzdělání • popíše, co to je biomasa, rozdíly v její produkci v různých ekosystémech a jak ji člověk využívá • popíše princip potravního řetězce v různých ekosystémech • objasní, čím a jak lidé měnili krajinu pevnin a světový oceán, posoudí citlivost těchto změn a možnosti omezení či nápravy změn negativních • popíše, jaký význam má atmosféra pro ekosystém Země • shrne princip globálních změn atmosféry a uvede možné situace, které vzniknou oteplováním atmosféry,	○ Světový trh a mezinárodní obchod **ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ** ○Krajina a životní prostředí ○ Typy krajin ○ Přírodní krajina	**Bi –** tercie – ochrana kůže, funkce kůže **Bi** – kvarta – ekologie **Bi** – prima – tercie – živočichové a	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**4. KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	a navrhne, jak tyto změny omezit • zhodnotí význam tropických deštných lesů pro globální ekosystém, důsledky jejich ničení a možnosti jejich záchrany v krajinné sféře • uvede příčiny vzniku kyselého deště a jeho důsledky • posoudí, jaké důsledky má zvyšování počtu obyvatel Země a stárnutí populací ve vyspělých zemích • uvede příklady řešení nedostatku potravin v rozvojovém světě a osobní možnosti pomoci rozvojovým zemím • uvede důvody pro ochranu přírody a příklady omezení působení člověka v chráněných územích • vyjmenuje a ukáže na mapě nejznámější NP na světě, popíše činnost org. UNESCO	○ Kulturní krajina ○ Světové ekologické problémy: • Oceán	prostředí **Ch** – kyselé deště – sekunda, kvinta **Ch** – znečištění atmosféry – sekunda, kvinta	**EV-3 INT** – Odpady

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**4. KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		• Přírodní katastrofy-příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR(povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi • Znečištění atmosféry • Pokles biodiverzity • Kyselé deště	Ov, Výchova ke zdraví	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**4. KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		• Přelidnění a hlad ○ Trvale udržitelný život a rozvoj ○ Ochrana přírody a krajiny ○ Národní parky ○ Ochrana přírodního kulturního a dědictví lidstva		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje (napříč všemi ročníky) • vymezí objekt studia geografie • popíše vývoj geografie od starověku po 20. stol. • zhodnotí význam geografie pro společnost a její vztah k ostatním vědám	○ zhotovení prezentace v na dané téma (napříč všemi ročníky dle aktuální situace) **ÚVOD DO GEOGRAFIE** ○Geografie, její předmět a funkce ○ Vývoj geografie jako vědy ○ Postavení geografie v systému věd a její dělení ○ Problémy, které řeší dnešní geografie		**Program powerPoint** zhotovení prezentace v na dané téma (napříč všemi ročníky dle aktuální situace) https://www.slavne-dny.cz/list (napříč ročníky podle témat jednotlivých dílů)
porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti	• porovná postavení Země ve	**ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ**	**Fy** – septima – Vznik	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • popíše tvar, velikost a složení Země • popíše pohyby Země a jejich důsledky (roční období, den a noc) • porovná vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • vysvětlí pojmy pásmový čas, časová pásma, světový čas, místní čas, letní čas, datová hranice • popíše zatmění Slunce a Měsíce • zhodnotí gravitační vlivy mezi Zemí, Měsícem a Sluncem a jejich důsledky (slapové jevy, dmutí moře) • vyjádří princip fungování sluneční soustavy a význam Slunce pro život na Zemi • aplikuje Kepplerovy zákony na	**TĚLESO** ○ Postavení Země ve vesmíru, vývoj poznatků o Zemi ○ Tvar a velikost Země ○ Pohyby Země a jejich důsledky ○ Planeta Země a ostatní komponenty Sluneční soustavy ○ Čas a časová pásma ○ Slapové jevy	vesmíru, postavení Země v rámci Sluneční soustavy, gravitační zákon, Kepplerovy zákony, pohyby Země (střídání ročních období), polární záře, slapové jevy (příliv a odliv) **Rg**– sexta – vznik vesmíru	https://www.slavne-dny.cz/episode/695275/den-kdy-clovek-vstoupil-na-mesic-21-cervenec

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	porovnání pohybů planet sluneční soustavy a objasní důsledky z toho vyplývající pro planetu Zemi			
používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i digitální podobě pro řešení geografických problémů	• používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i digitální podobě pro řešení geografických problémů			
orientuje se s pomocí map v krajině	• orientuje se s pomocí map v krajině	**ZNÁZORNĚNÍ ZEMĚ NA MAPÁCH**		
používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	• používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	○ Geografická podstata map	**Dě**– kvinta – sexta – historické mapy	
vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území	• vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území	○ Kartografická zobrazení ○ Vznik mapy	**Dě** – kvinta – oktáva – dějepisné mapy	
čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje	• čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné	○ Měřítka plánů a map ○ Obsah map ○ Druhy map	**Ma** – kvinta – měřítko mapy **Ma** – septima –	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
číselné geografické údaje rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí analyzuje různé druhy poruch v litosféře určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních	geografické údaje • objasní základní principy členění zemského povrchu • rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi • porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy • aplikuje na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí • popíše různé druhy poruch v litosféře • určí nerostné složení a rozpozná strukturu u běžných sedimentárních, magmatických a	○ Mapování a současné mapy ○ DPZ, GIS, GPS ○ Terénní geografická výuka, praxe a aplikace **PŘÍRODNÍ SFÉRA ZEMĚ** ○ Členění zemského povrchu ◦ Zonalita ◦ Azonální jevy ○ Litosféra ◦ Složení a stavba Země, zemské Sféry (chemické, mineralogické a petrologické složení	měření v terénu **Dg** – sexta – kóty výškových bodů, profil terénu, svah. měřítko **Geologie – INT** – složení, struktura a vývoj Země **Geologie –INT** –	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
a metamorfovaných hornin analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů využívá vybrané metody identifikace minerálů objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině	metamorfovaných hornin • analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů • popíše vznik antropogenních tvarů reliéfu, zhodnotí jejich funkci a posoudí míru narušení krajiny • objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů • objasní velký a malý oběh vody • popíše princip skleníkového efektu, jeho vliv na život na Zemi • interpretuje klimadiagram a lokalizuje jej • vyčte ze synoptické mapy aktuální stav počasí v dané oblasti • rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině,zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního	Země), geologická historie Země ◦ Litosférické desky, změny polohy kontinentů, deformace litosféry ◦ Země jako geologické těleso ◦ Georeliéf ◦ Endogenní procesy ◦ Magmatický proces ◦ Zvětrávání a sedimentární proces ◦ Metamorfní procesy ◦ Exogenní procesy ◦ Základní tvary zemského povrchu	geologické procesy v litosféře **Bi** – kvinta, sexta – geologická období a hlavní evoluční události ve vývoji rostlin a živočichů **Ch** – kvinta – atmosféra, hydrosféra **Bi** – oktáva – základy ekologie (organismy a prostředí, potravní řetězce, biochemické cykly, ekologie společenstva)	https://www.slavne-dny.cz/episode/10010485/den-kdy-vybuchla-sopka-mount-st-helens-18-kveten https://www.slavne-dny.cz/episode/684458/den-kdy-byl-dobyt-mount-everest-29-kveten

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu	hospodaření s vodou v příslušném regionu • zhodnotí vlastnosti mořské vody a mořských proudů v určité oblasti • objasní příčiny a důsledky pohybu mořské vody • specifikuje režim odtoku konkrétní řeky podle její polohy v podnebném pásu a zařadí ji do určitého typu • určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu • zdůvodní rozšíření půdních typů podle zonálních a azonálních souvislostí v určité oblasti • objasní vliv horizontální pásmovitosti a vertikální stupňovitosti na rozmístění půd, rostlinstva a živočišstva • popíše fungování a vzájemnou provázanost složek přírodního prostředí v konkrétní přírodní zóně	○ Atmosféra ◦ Složení, struktura a vlastnosti atmosféry ◦ Všeobecná cirkulace atmosféry ◦ Počasí a podnebí ◦ Místní větry ◦ Podnebné pásy ◦ Skleníkový efekt ◦ Ozónová díra ○ Hydrosféra ◦ Rozdělení a charakteristika vodstva na Zemi (povrchová, podpovrchová, atmosférická voda), geologické působení vody ◦ Světový oceán ◦ Vodstvo pevnin ◦ Základní hydrologické charakteristiky ◦ Pohyb a význam vody v krajině ◦ Vliv lidské společnosti na	**Fy** – kvinta – vztlaková síla, plování, létání **Fy –** podnebná pásma, přímořské podnebí jako důsledek tepelné vlastnosti vody **Bi** – oktáva – změna složení atmosféry během vývoje Země **Fy** – septima – teplota a vlhkost vzduchu, atmosférický tlak, hustota, děje	https://www.slavne-dny.cz/episode/10000812/den-kdy-mlha-zacala-zabijet

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti rozliší hlavní biomy světa	• zařadí obrázek do přírodní zóny (oblasti) • objasní formování přírodních zón (vegetačních pásů, pásem a vegetačních stupňů) • zhodnotí přírodní zdroje a možnosti jejich využití v jednotlivých přírodních zónách • posoudí proměny přírodní oblasti vlivem činnosti člověka	hydrosféru ○ Pedosféra ◦ Půdotvorní činitelé ◦ Složení a stavba půd ◦ Půdní profil ◦ Typy a druhy půd ◦ Rozšíření půd na Zemi ○ Biosféra ◦ Zonalita a azonalita ◦ Hlavní biomy a jejich charakteristika ◦ Přírodní zóny	v plynech, blesk **Bi** – oktáva – koloběh vody v přírodě **Bi –** kvinta – látkový a energetický metabolismus organismů **Geologie – INT** – voda	
zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a	• zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
zaměstnanost obyvatelstva analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení	chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva • popíše a zhodnotí základní trendy vývoje územního rozložení obyvatelstva • shrne význam jednotlivých přírodních, sociálních, ekonomických, politických a kulturních faktorů na vývoj populace • analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa • identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení • lokalizuje významná centra jednotlivých makroregionů • zdůvodní příčiny vzniku a rozvoje sídel v konkrétním regionu • posoudí vliv globalizace / tradic	**OBYVATELSTVO** ○ Vývoj růstu počtu obyvatelstva, demografická revoluce ○ Skladba obyvatelstva ◦Věkové složení obyvatelstva ◦ Rasové složení	**Bi** – kvinta – tropické choroby – viry, bakterie **Bi** – sexta – systém živočichů – rozšíření; septima - rasy	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	na vývoj sídel • zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit • vymezí jádrové a periferní oblasti světa • zhodnotí bilanci světových surovinových a energetických zdrojů • vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	obyvatelstva ◦ Národnostní složení obyvatelstva ◦ Světová náboženství a jejich charakteristika ○ Přirozený pohyb obyvatelstva ○ Mechanický pohyb obyvatelstva ○ Rozmístění obyvatelstva na Zemi ○ Venkovská sídla a jejich funkce ○ Městská sídla a jejich funkce ○ Urbanizace ○ Struktura měst ○ Sídelní systémy	**Geologie – INT** – geologické procesy v litosféře **Bi**– kvinta – význam fotosyntézy pro biosféru **Bi** – oktáva – biosféra a její členění, základy ekologie (organismy a prostředí, potravní řetězce, biochemické cykly, ekologie	**MKV-1 – INT** – které příčiny způsobují imigraci

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ Jádra a periferie **HOSPODÁŘSTVÍ** ○ Vývoj hospodářství ○ Světové hospodářství ○ Lokalizační faktory ekonomických aktivit ○ Zemědělství a lesnictví ○ Typy zemědělství ○ Světová zemědělská výroba ○ Průmyslové oblasti světa ○ Jádra a periferie ○ Odvětví průmyslu	společenstva) **Dě** – sexta – vývoj sídel, typy, městská sídla, městská práva **Bi** – kvinta, oktáva –	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ Doprava ○ Služby ○ Obchod ○ Cestovní ruch	kulturní plodiny, šlechtitelství **Bi** – kvinta – zemědělské a kulturní plodiny **Ch**– kvinta, septima- světové hospodářství **Ch** – sexta, septima – chemický průmysl **Dě** – septima – průmyslová revoluce **Fy** – sexta – parní stroj, spalovací motory, reaktivní motor (doprava) **Fy** – septima – výroba a rozvod	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			elektrické energie (průmysl)	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**6. = SEXTA= II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	• rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezuje jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a vzájemně porovnává jednotlivé makroregiony • stanoví na základě SWOT analýzy postavení regionu v regionálním systému	**MIMOEVROPSKÉ REGIONY** ○ Severní Amerika ○ Latinská Amerika ○ Austrálie a Oceánie ○ Polární oblasti ○ Světový oceán ○ Islámská Afrika ○ Subsaharská Afrika	**Dě** – septima – osídlování Ameriky **Dě**– Východní a Centrální Asie (Čína, Japonsko) – kvinta – starověk **Dě**– sexta – Cesty Marca Pola, septima **Dě** – oktáva – světový kolonialismus, rozpad kolonií **Dě** – kvinta, oktáva – arabský svět, vznik islámu **Dě** – septima – založení Izraele, JZ Asie a politický vývoj **ZSV** – septima – Afrika, Asie rozpad koloniální říše po II.	https://www.cia.gov/the-world-factbook/ (možno průřezově v sextě a septimě) https://www.slavne-dny.cz/episode/608080/den-kdy-uderil-hurikan-katrina-28-srpen https://www.slavne-dny.cz/episode/804916/den-kdy-zacala-rwandska-genocida-6-duben

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**6. = SEXTA= II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ Východní a centrální Asie ○ Jihovýchodní Asie ○ Jižní Asie ○ Střední Asie (republiky bývalého SSSR) a Zakavkazsko ○ Jihozápadní Asie	světové válce **Bi** – kvinta – rostlinná populace a společenstva, fytogeografické členění zemského povrchu **Bi –** sexta – rozšíření živočichů na Zemi, živočišná společenstva **Aj** – průběžně – reálie – USA, Kanada **Rg** – oktáva – světová náboženství, rozšíření náboženství v jednotlivých regionech světa, jejich charakteristika, náboženské rozpory a jejich důsledky v problémových regionech světa	https://www.slavne-dny.cz/episode/568287/den-povstani-v-tibetu-10-brezen

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	• rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • vymezí jednotlivé regiony Evropy, zhodnotí polohu, přírodní, sociální a hospodářské poměry evropských regionů • lokalizuje hlavní rozvojová jádra a periferie evropských regionů, rozlišuje jejich specifika • stanoví na základě SWOT analýzy postavení regionu v regionálním systému	**REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE EVROPY** ○ Celková charakteristika Evropy ○ Přírodní podmínky ○ Historický, politický a socioekonomický vývoj ○ Sociální prostředí ○ Evropská integrace ○ Střední Evropa ○ Západní Evropa ○ Severní Evropa ○ Jižní Evropa ○ Jihovýchodní Evropa	**Dě**– kvinta – sexta – historický vývoj Evropy: kvinta – sexta – středověk septima – novověk, septima – oktáva – současná Evropa **ZSV** – septima – EU, evropská integrace **Nj**– reálie německy mluvících zemí **Rg** – oktáva – druhy náboženství v jednotlivých	**VMEGS-4** – evropský integrační proces https://www.slavne-dny.cz/episode/680875/den-kdy-byla-otevrena-eiffelova-vez-6-kveten https://www.slavne-dny.cz/episode/694712/den-kdy-zacal-masakr-ve-srebrenici-11-cervenec https://www.slavne-

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji	• rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační seskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti • lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím historickému vývoji • lokalizuje hlavní ohniska napětí ve světě • určí funkce hlavních světových politických organizací (OSN, NATO, Rada Evropy,…)	○ Východní Evropa, Rusko **POLITICKÁ GEOGRAFIE** ○ Mezinárodní integrace ○ Politické uspořádání států ○ Vývoj politické mapy světa ○ Mezinárodní politické a hospodářské organizace ○ Problémové oblasti světa ○ Globalizace	regionech Evropy **Rg** – náboženské rozpory v Evropě **ZSV** – septima – mezinárodní organizace **ZSV** – septima – globální problémy **Dě** – oktáva – politická a hospodářská situace ve světě – 20. století	dny.cz/episode/579084/den-kdy-vybuchl-cernobyl-26-duben

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE ČESKÉ REPUBLIKY		www.czso.cz
zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika	• zhodnotí polohu, přírodní poměry a přírodní zdroje ČR • využívá geologickou mapu k objasnění geologického vývoje regionů, navrhne využitelnost a způsob hospodaření s půdou v daném regionu • lokalizuje na mapách hlavní oblasti průmyslu, zemědělství, hlavní dopravní uzly a oblasti cestovního ruchu • lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti ČR, rozlišuje jejich specifika • porovnává různé regiony ČR, formuluje silné a slabé stránky regionu, posoudí postavení	○ Poloha, rozloha ○ Územní vývoj státu ○ Přírodní podmínky, ochrana přírody ○ Politický systém, administrativní členění ○ Obyvatelstvo, sídla ○ Hospodářství ○ Regiony ČR	**Dě** – kvinta – osídlování českého státu, historický vývoj sexta – středověk, septima – novověk, septima – oktáva – 20. století **Geologie –INT**– geologické procesy v litosféře, člověk a anorganická příroda **ZSV** – septima, oktáva – ČR a její vstup do EU **Bi** – oktáva – ochrana	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	regionů na základě porovnání statistických údajů a ukazatelů různých regionů	○ Místní region	životního prostředí ČR, základní biotopy ČR	
vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům	• vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům		**Ch** – kvinta, septima – přírodní a energetické zdroje	
zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny	• popíše hlavní politické, hospodářské a společenské důsledky našeho členství v EU, porovná postavení ČR s jinými státy	**ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**		
	• zhodnotí na příkladech krajiny pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými	○ Geografie životního prostředí		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí	složkami, strukturou, okolím a funkcemi • analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny • popíše nástroje ochrany životního/přírodního prostředí • uvede a lokalizuje na mapách konkrétní příklady velkoplošných chráněných území přírody v ČR, Evropě a ve světě • zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí • posoudí geologickou činnost člověka z hlediska možných negativních dopadů na ŽP • hodnotí ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu • zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí • vyhodnotí bezpečnost ukládání	○ Přírodní a civilizační rizika ○ Trvale udržitelný rozvoj ○ Globální problémy společnosti	**Geologie – INT** – okruh Člověk a anorganická příroda **Ch** – septima – krajina a ŽP **Bi**– oktáva – Základy ekologie – životní prostředí regionu a České republiky **Fy** – septima – jaderná energie, jaderný odpad **Ch** – kvinta – jaderná energie	**EV3 INT** – historie a současný stav ochrany přírody v ČR geologická exkurze – štola Sv. Martin

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZEMĚPIS**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu	odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu			

5.9 DĚJEPIS – zkratka Dě

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Dějepis vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** vymezeného v RVP ZV a RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1.Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	2	2	2	2	2	2	2	2

Časová dotace je posílena možností volby Semináře z dějepisu (oktáva = IV.), který na povinný předmět obsahově navazuje a prohlubuje znalosti žáků.

V kontextu s probíraným učivem jsou na nižším i vyšším stupni gymnázia průběžně zařazovány tematické okruhy průřezového tématu: **Multikulturní výchova** RVP ZV, **Výchova demokratického občana** RVP ZV, **Mediální výchova** RVP G, **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** RVP G.

Je realizován jako povinný předmět na nižším stupni gymnázia NG BGB: prima, sekunda, tercie, kvarta. Dále je předmět Dějepis realizován jako povinný předmět ve čtyřletém oboru BGB: I. ročník, II. ročník, III. ročník, IV. ročník a zároveň na vyšším stupni osmiletého oboru VG BGB: kvinta, sexta, septima, oktáva. Hodinová dotace na VG BGB činí dvě hodiny týdně ve všech ročnících (kvinta – oktáva) – viz tabulka.

Obsahové vymezení předmětu

Hlavním posláním Dějepisu je kultivace historického vědomí jedince, zejména ve smyslu předávání historické zkušenosti. Významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace, pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Dějepis a jeho výuka umožňují, aby se žáci orientovali nejen v hlavních obdobích vývoje lidstva v rámci celého světa, ale velký důraz je kladen na poznání dějin našeho vlastního národa. Dějepis zprostředkovává poznání významných historických událostí a osobností dějin, jež měly velký vliv na život předchozích generací. Žákům je obsah dějepisu interpretován tak, aby pochopili, že každá historická událost, která je součástí dějinného procesu, má své příčiny, ale i důsledky. Pozornost je samozřejmě věnována regionálním dějinám tak, aby se žáci orientovali v tom, jaké dopady měly konkrétní historické události na region, v kterém žijí. Pro porozumění dnešnímu světu je zvláště důležitá historie 19. a 20. století, proto je jí věnována zvýšená pozornost. Součástí výuky jsou i kulturní dějiny, prostřednictvím nichž se kultivuje vztah studentů k hodnotám evropské civilizace. V neposlední řadě jsou žáci seznámeni s dějinami kultury, vědy a techniky. Žák se učí orientovat se v historických faktech a „číst“ v mapách, grafech a diagramech a dalších zdrojích, kde může nalézt informace, důležité k pochopení dané látky. Předmět klade důraz na žákovy schopnosti srovnat jednotlivé historické události, formulovat problémové otázky, vymezit specifika významných regionů a historických období, zasadit české dějiny do širších evropských souvislostí.

Organizační vymezení předmětu

V rámci předmětu se pracuje se všemi dostupnými formami výuky od frontálního výkladu přes skupinovou a týmovou práci až k samostatnému řešení problémů. Dále se uplatňuje práce s učebnicí, s historickými mapami, studium odborné literatury a historických časopisů, práce s primárními i sekundárními prameny včetně digitálních, sledování historických dokumentárních filmů, návštěvy historických expozic a výstav, muzeí a kulturních památek. Zvětšuje se podíl samostatné práce s informacemi a práce v online prostředí. V hodinách dějepisu se využívají multimediální učební pomůcky (interaktivní tabule, tablety, telefony). Výuka probíhá v kmenových učebnách školy.

Žák je zejména veden k tomu, aby:

- chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek
- chápal historické kořeny společenských jevů, dějů a změn a jejich souvislosti v reálném i historickém čase a hledal mezi nimi souvislosti,
- rozlišoval mýty a skutečnost, objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství,
- objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci,

- si vytvořil představu historického času,
- poznal a pochopil hospodářské, sociální, politické i kulturní změny v národních i světových dějinách a jejich důsledky pro současnost i budoucnost,
- se připravil na život v současném světě, především ve sjednocené Evropě,
- uměl využít nejrůznější informační a komunikační technologie při vyhledávání, výběru a zpracování informací.

Vyučovací předmět Dějepis je úzce spjat s dalšími předměty, např.:

- **Zeměpis** – orientace na mapě, územní rozsah států, důležité objevy a jejich význam pro rozvoj lidstva, vliv přírodních podmínek na rozmístění a vývoj obyvatel
- **Základy společenských věd** – právní vztahy a jejich vývoj, stát a člověk, filozofické systémy, etické hodnoty a jejich vývoj, apod.; objasní potřebu tolerance ve společnosti
- **Religionistika** – církevní dějiny
- **Český jazyk a literatura a ostatní jazyky** – písemné památky, kulturní hnutí atd., reálie pro dané státy a oblasti, tradice, zvyky, svátky, aj.
- **Výtvarná výchova** – vývoj stavebních a uměleckých slohů, významní umělci, aj.
- **Matematika a přírodní vědy** – vývoj vědy od jejich vzniku po současnost, rozvoj techniky; vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, diagramem
- **Informatika** – ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací; zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové i grafické formě

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů).

Výuka Dějepisu přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• učitel vede žáka k využívání různých informačních zdrojů (encyklopedie, muzeum, archív, internet, odborné publikace a časopisy) • učitel pobízí žáka k účasti na různých formách poznávání, např. besedy, přednášky, návštěvy odborných pořadů • učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí apod. vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou • učitel zadává žákům referáty na dané téma • učitel podněcuje žáky ke sledování nových výzkumů a současných trendů • učitel vede žáky k tomu, aby na základě získaných vědomostí identifikovali chybné dějepisné informace, které jsou podávány především v masmédiích
Kompetence k řešení problémů	• učitel využívá individuální schopnosti jednotlivých žáků a vede je k originálnímu řešení problémů • učitel vede žáky k hledání mezipředmětových vztahů • učitel vede žáky ke kritickému hodnocení pramenů a k vytvoření vlastních závěrů ve formě ročníkové, seminární práce či v referátu • učitel vede žáky k vlastní prezentaci svých prací • žáci mohou zpracovat projekt s dějepisnou tematikou na konci každého ročníku v rámci projektového týdne • učitel vede žáky k využívání učiva ze souvisejících předmětů, především z Občanského a společenskovědního základu, Zeměpisu a Českého jazyka a literatury
Kompetence komunikativní	• učitel zadává žákům referáty na dané téma a vede je k samostatnému zpracovávání historických partií a vede žáky k vlastní prezentaci a tím i k rozvíjení jejich schopnosti věcně a s využitím odborné terminologie prezentovat své názory

	• učitel vede žáky k užívání odborného pojmosloví při prezentaci vlastní práce i při prezentaci svých znalostí • učitel připravuje podmínky pro práci ve skupinách
Kompetence sociální a personální	• učitel začleňuje žáky do skupin, v nichž podporuje komunikaci a kooperaci • učitel vede žáky k odpovědnosti za svoji práci ve skupině • učitel vede žáky hodnocení vlastní práce i práce ostatních • učitel podněcuje žáky k tomu, aby byli schopni přiměřeným způsobem prezentovat vlastní názor na sporná dějepisná témata a diskutovat o něm
Kompetence občanské	• učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí apod., vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou • žáci se prostřednictvím dějepisu seznamují s rozdílnostmi lidských společenství a kultur a potřebou jejich vzájemné tolerance
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• učí žáky zhodnotit výsledky své práce z různých hledisek (kvalita, hospodárnost, atd.) • učí využívat moderních technologií při vyhledávání informací • vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
Kompetence digitální	• učitel vede žáky k ovládání běžných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání těchto věcí při výuce a v životě • učí žáky se samostatně rozhodnout, které technologie a pro jakou činnost využít • učitel učí žáky vyhledat, získat, kriticky posoudit a sdílet data, informace a digitální obsah • učitel vede žáky k etickému zpracování digitálního obsahu • učitel vede žáky k posuzování vlivu digitalizace na život jedince a proměnu společnosti

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-1-01 ***D-9-1-02*** ***D-9-1-03***	• uvede konkrétní příklady důležitosti dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti a instituce, které tyto zdroje shromažďují • orientuje se na časové přímce a v historické mapě	**ČLOVĚK V DĚJINÁCH** ○ význam zkoumání dějin ○ historické prameny – získávání informací o dějinách ○ historický čas a prostor	**Občanská výchova** – prima – Kalendář, Člověk v rytmu času	návštěva některé instituce (archiv, muzeum)
D-9-2-01 ***D-9-2-02***	• charakterizuje život a materiální a duchovní kulturu lidí v pravěku • rozpozná vývojová stádia člověka • objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů	**POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI** ○ člověk a lidská společnost v pravěku (období paleolitu, mezolitu, neolitu, doby bronzové a železné)	**Biologie** – tercie – Fylogeneze člověka **Biologie** – kvarta – Vývoj života na zemi; Jak se určuje stáří. **Religionistika** – kvarta – Úvod do religionistiky (Evropa – Keltové, Germáni) **Výtvarná výchova** – prima – Dějiny umění (pravěk – první umělecké projevy, význam venuší,	Doporučené: https://www.ceskatelevize.cz/porady/876477-byl-jednou-jeden-clovek/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
			jeskynní malby, megality)	
D-9-3-01	• pochopí souvislost přírodních podmínek se vznikem prvních velkých civilizací • vysvětlí rozdíly mezi starověkými kulturami, písmem a náboženstvím	**NEJSTARŠÍ EVROPSKÉ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ CIVILIZACE** ○ nejstarší starověké civilizace a jejich přínos a odkaz (Mezopotámie, Egypt, Středomoří, Indie, Čína) ○ nejstarší starověké kultury	**Český jazyk** – Nejstarší literární památky – prima **Výtvarná výchova** – prima – Mezopotámie – architektura (zikkuraty); Egypt – umění	
D-9-3-02 ***D-9-3-03***	• uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • porovná formu vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech • vysvětlí podstatu antické demokracie • doloží odkaz antického světa • vysvětlí zrod křesťanství	**ANTICKÉ ŘECKO A ŘÍM** ○ archaické období ○ klasické období – demokracie Athén a Sparty ○ války s Persií ○ řecká kultura ○ helénismus ○ římské království ○ římská republika	**Český jazyk** – prima – Základní literární druhy a žánry **Výtvarná výchova** – prima – Minojská kultura, labyrint; Umění starověkého Řecka, Olympijské hry; Starověký Řím –	Eduard Petiška: Staré řecké báje a pověsti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ principát ○ dominát ○ rozpad římské říše	Koloseum, gladiátorské hry	https://www.slavne-dny.cz/episode/10018908/den-zkazy-pompeji-24-srpen-79-n-l

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-4-01 ***D-9-4-02*** ***D-9-4-03*** ***D-9-4-03*** ***D-9-4-04*** ***D-9-5-06***	• popíše situaci v Evropě po příchodu nových etnik, vysvětlí christianizaci Evropy • objasní postavení Velké Moravy a raného středověkého českého státu • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí • charakterizuje příčiny, průběh a důsledky křížových výprav • rozliší postavení jednotlivých vrstev společnosti • uvede znaky a příklady románské a gotické kultury • vykreslí situaci vlády posledních Přemyslovců a dokáže ji zhodnotit v souvislosti s evropskými událostmi • vysvětlí situaci v českém státě za Lucemburků	**KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA** ○ vznik barbarských států, feudalismus a lenní systém, christianizace, Francká říše ○ islám, islámské říše, Byzantská říše ○ Vikingové ○ první státní útvary na našem území – Sámova říše, Velká Morava a její kultura ○ český stát – vznik, vývoj, postavení, významné osobnosti ○ křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy, boj o investituru ○ struktura středověké společnosti, města, zemědělství ○ kultura románská a gotická ○ Jan Lucemburský, Karel IV., Václav IV.	**Občanská výchova** – sekunda – Řízení společnosti (Principy demokracie a formy vlády) **Český jazyk** – sekunda – kvarta – Hlavní vývojová období národní a světové literatury **Výtvarná výchova** – sekunda – Dějiny umění – Románské umění, Gotický sloh	**Možná exkurze** – Krupka, štola Starý Martin **MKV 2 – Lidské vztahy** **www.slavne-dny.cz**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-5-02 ***D-9-5-01*** ***D-9-5-06*** ***D-9-5-03***	• vymezí význam husitské revoluce • objasní postavení českého státu v rámci střední Evropy • vysvětlí renesanci a humanismus jako obnovení antických ideálů • popíše důvody, průběh a důsledky zámořských objevů • vysvětlí podstatu reformace a její důsledky • popíše vývoj evropských států v 15. a16. st. a souvislosti s evropskými událostmi	**POČÁTKY NOVÉ DOBY** ○ husitství ○ český stát v 15. - 16. st. – vláda Jiřího z Poděbrad a Jagellonců ○ renesance a humanismus ○ zámořské objevy a vznik kolonií a koloniálních velmocí ○ reformace ○ náboženské války ve Francii ○ anglická revoluce ○ nizozemská revoluce	**Český jazyk** – sekunda – kvarta – Hlavní vývojová období národní a světové literatury **Zeměpis** – sekunda – Regionální geografie světa (podmínky k zámořským objevům) **Výtvarná výchova** – tercie – Dějiny umění – renesance (MichelangeloBuonarroti)	**Možná exkurze** – Praha: románské, gotické, renesanční památky

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-5-04 ***D-9-5-05*** ***D-9-5-06***	• objasní postavení českého státu v rámci střední Evropy a pak habsburské monarchie • objasní příčiny a důsledky třicetileté války • vysvětlí dopad třicetileté války a rekatolizace na české země • dokáže popsat prvky barokní kultury, vyjmenovat nejdůležitější barokní památky	**VYTVÁŘENÍ NOVODOBÉHO SVĚTA** ○ nástup Habsburků na český trůn ○ důvod, záminka, průběh a výsledky třicetileté války ○ třicetiletá válka v českých zemích a její důsledky, rekatolizace ○ barokní kultura	**Český jazyk** – sekunda – kvarta – Hlavní vývojová období národní a světové literatury **Výtvarná výchova** – tercie – Dějiny umění (manýrismus); **Výtvarná výchova** – kvarta – Dějiny umění (Baroko)	
D-9-5-06	• rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek • určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století • vysvětlí důvody, příčiny, průběh a důsledky Velké francouzské revoluce a napoleonských válek • charakterizuje a zhodnotí osvícenský absolutismus na příkladech vývoje	**MODERNIZACE SPOLEČNOSTI** ○ velmoci 17. a18. st. ○ osvícenství ○ osvícenský absolutismus ○ velká francouzská revoluce, napoleonské války ○ vznik USA ○ průmyslová revoluce, sociální otázka ○ národní hnutí velkých a menších národů ○ české národní obrození ○ revoluce 1848	**Český jazyk** – sekunda – kvarta – Hlavní vývojová období národní a světové literatury **Občanská výchova** – sekunda – Řízení společnosti (Principy demokracie a formy vlády); Právo **Výtvarná výchova** – kvarta – Dějiny umění (Rokoko, klasicismus,	**možná exkurze** – do Přestanova a Chlumce možná exkurze – Praha: významné architektonické a technické památky přelomu 19. a 20. stol.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-6-01 ***D-9-6-02*** ***D-9-6-03*** ***D-9-6-04***	českých zemí za Marie Terezie a Josefa II., na vývoji Ruska za Kateřiny II. Veliké, na vývoji Pruska za Fridricha II. • objasní příčiny a průběh vzniku USA • vysvětlí ekonomické, sociální, politické změny charakterizující modernizaci společnosti • objasní souvislost mezi francouzskou revolucí, napoleonskými válkami a bojem států a národů za svá práva • charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních struktur evropských revolucí • vysvětlí české národní obrození a demonstruje základní snahy českého národa o emancipaci v rámci rakouské monarchie na pozadí evropských a rakouských událostech • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí	○ Rakouská monarchie v letech 1848-1890 ○ vznik Itálie, Německa ○ vývoj Francie za Napoleona III. ○ občanská válka v USA ○ vědeckotechnická revoluce, sociální otázka ○ kolonialismus, konflikty mezi velmocemi ○ historizující slohy, secese, impresionismus, realismus	romantismus, impresionismus) **Biologie** – prima a tercie – Antibiotika	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	význam kolonií • na konkrétních příkladech popíše prvky kultury přelomu 19. a 20. st.			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-7-01 ***D-9-7-02*** ***D-9-7-03*** ***D-9-7-04***	• na příkladech demonstruje zneužití techniky, rozliší rozdíl mezi záminkou a příčinou vypuknutí války, vysvětlí souvislosti vývoje válečného konfliktu • rozpozná klady a zápory demokratických systémů • charakterizuje totalitní systémy ve světě, vysvětlí příčiny jejich prosazení • na příkladech vysvětlí pojmy antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost • zhodnotí průběh a důsledky 2. sv. války	**MODERNÍ DOBA** ○ 1. světová válka a její důsledky ○ nové uspořádání Evropy, úloha USA, vznik ČSR a její vývoj ○ mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech 20. st. (komunistické Rusko, fašistická Itálie a Španělsko, Japonsko, Slovensko,…) ○ nacistické Německo, nacismus a jeho důsledky pro svět a ČSR ○ 2. světová válka, vývoj, domácí a zahraniční odboj, její důsledky ○ holocaust	**Český jazyk** – sekunda – kvarta – Hlavní vývojová období národní a světové literatury **Výtvarná výchova** – Dějiny umění (moderní umění nastupuje)	**možná exkurze** – Terezín **VDO 4 – Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování** **www.slavne-dny.cz** **https://www.moderni-dejiny.cz/**
D-9-8-01 ***D-9-8-02*** ***D-9-8-03*** ***D-9-8-04***	• vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bloků, střetávání dvou světů • dokáže na příkladech vysvětlit důvody a příčiny nejdůležitějších světových událostí 2. pol. 20.st., jejich pozdější dopad na vývoj událostí	**ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT** ○ studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků ○ vnitřní situace v zemích východního bloku a zemích západní Evropy a USA do r. 1989 ○ Československo od únorového	**Občanská výchova** – sekunda – Svět kolem nás (Spolupráce mezi zeměmi Evropy – EU) **Občanská výchova** – kvarta – Globální svět	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-7-05	• popíše kauzalitu vztahů vývoje ČSR po 2. světové válce	převratu 1948 do r. 1989 ○ vývoj Československa a ostatních států po r. 1989	(Problémy současného světa) **Zeměpis** – sekunda – tercie – Regionální geografie světa a Evropy – kolonizace a dekolonizace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	• charakterizuje smysl historického poznání jako poznání neuzavřeného a proměnlivého • definuje jednotlivé historické disciplíny, rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace • diskutuje o vztahu historie k jiným vědám • vysvětlí pojem pramen a přiřadí jejich typologii • navrhne možné praktické využití historických znalostí • definuje předměty jednotlivých pomocných věd historických a na příkladech ilustruje jejich význam pro analýzu historických pramenů • určí hlavní mezníky dějin • seřadí historické epochy • orientuje se na časové ose • orientuje se v dějepisné mapě	**ÚVOD DO STUDIA HISTORIE** ○ definice dějepisu jako společenské vědy ○ postavení historie v systému věd a její vztah k ostatním vědám ○ význam historického poznání pro současnost ○ historické metody ○ pomocné vědy historické ○ práce historika ○ typy historických informací a možnosti jejich využití ○ prameny ○ periodizace dějin ○ **zhotovení prezentace v na dané téma** (napříč všemi ročníky dle aktuální situace)		**možná exkurze** – okresní archív Teplice Program PowerPoint

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	• objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku • charakterizuje pojem archeologická kultura • vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti • objasní význam zemědělství • zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku • periodizuje dobu prehistorickou a vysvětlí, podle jakých kritérií odlišuje archeologie jednotlivé pravěké kultury • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců • popíše jednotlivé etapy pravěku s ohledem na změny v používání materiálů a technologií	**PRAVĚK** ○ doba kamenná – paleolit, mezolit, neolit, eneolit ○ doba bronzová ○ doba železná (vynález železa, jeho vliv na vládu ve východním Středomoří, jeho šíření) ○ Keltové – jejich náboženství, dovednosti a vliv na ostatní Evropu ○ doba římská – Germáni: způsob života a jejich společnost a jejich boj s Římem ○ archeologické kultury Čech a Moravy ○ vědy věnující se počátkům člověka ○ různé názory na vznik člověka v současné době ○ počátky duchovního života (pohřbívání, kulty) ○ neolitické vynálezy a činnosti	**Biologie** – oktáva – Teorie vzniku člověka (evoluční teorie vzniku a vývoje člověka – Darwin) **Biologie** – kvinta – Kulturní plodiny Biologie – sexta – Domestikace a chov zvířat **Chemie** – sexta – s-prvky, d-prvky, f-prvky (technologie zpracování kovů, vlastnosti mědi a drahých kovů) **Zeměpis** – kvinta - Obyvatelstvo (rasové složení obyvatelstva) **Český jazyk** – kvinta - Zvuková stránka jazyka **Český jazyk** – kvinta – Mýty a báje **Religionistika** –	**možná exkurze** – skanzen: Březno u Loun

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost • charakterizuje společenskou strukturu pravěké společnosti a její proměny čase • na příkladech ilustruje umělecké a náboženské představy pravěkých lidí		kvinta – Náboženství a lidská společnost	

zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace	• rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
	• objasní a dokáže odlišit jednotlivé kulturní typy starověkých civilizací
	• nastíní politický a územní vývoj Mezopotamské oblasti od Sumerů po Perskou říši a Egypta od Staré říše po ovládnutí Římem
	• popíše nejstarší období čínských a indických dějin
	• posoudí určující události a uvede významné osobnosti
		STAROVĚK
		○ **STAROORIENTÁLNÍ STÁTY**
		  ○ východní Středomoří a Blízký východ po r. 5000 př. l.
		  ○ Fénicie
		  ○ Palestina
		  ○ Indie
		  ○ Čína
		  ○ Mezopotámie
		  ○ Egypt
		○ **ANTIKA**
		○ Řecko
		  ○ Kréta
			Český jazyk – septima – Grafická stránka jazyka (vznik písma, latinka)
			Český jazyk – kvinta – Bible
			Český jazyk – kvinta – Antická mytologie a literární památky
			Český jazyk – kvinta – Homérovo dílo, řecké báje a pověsti
			Český jazyk – kvinta – Řecké divadlo, tragedie a komedie
			Český jazyk – sexta
				https://www.slavne-dny.cz/list (napříč tématy všech ročníků)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	starověkých dějin • popíše vznik křesťanství a proměny jeho role v Římské říši • vysvětlí židovskou otázku, její vztah ke křesťanství • vysvětlí a ilustruje přínos starověkých států pro rozvoj evropské civilizace • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • orientuje se v antické mytologii, vědě a umění v souvislosti s jejich přínosem dnešnímu světu • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie • popíše možné příčiny zániku antické civilizace	○ Mykénská kultura ○ nejstarší období řeckých dějin (1200-800 př.l.) ○ archaické období ○ velká řecká kolonizace, Athény, Sparta v 8.-6. st. př.l. ○ demokracie v Athénách ○ řecké umění a vzdělanost ○ helénismus ○ Řím – Apeninský poloostrov, obyvatelstvo–kultura Etrusků ○ počátky římských dějin ○ římská republika, vláda, život obyvatel ○ výboje Římanů, ovládnutí Apeninského pol.,	– Rétorika **Základy společenských věd** – septima – Stát - Politika (vznik státu, první zákony **Základy společenských věd** – kvinta – Sociální struktura společnosti **Základy společenských věd** – septima – Demokracie **Základy společenských věd –** septima **–** Diktatura **Zeměpis** – sexta – Regionální geografie Evropy, Asie, Afriky, Ameriky (FG charakteristika jednotlivých regionů) **Zeměpis** – kvinta – Úvod do geografie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		punské války ○ krize republiky, občanské války, proměny v politickém životě Říma ○ zánik římské republiky, principát a počátky císařství ○ rozmach impéria- výboje v 1. st. př.l. - 1. st.. n.l. ○ římské impérium ve 2.-4. st. n.l. ○ život Římanů, vzdělanost a umění ○ počátky křesťanství ○ Řím ve 4.-5. st. n.l., zkáza impéria	**Výtvarná výchova** – prima – sexta – Dějiny umění	https://www.slavne-dny.cz/episode/10004658/den-kdy-caesar-prekrocil-rubikon-10-leden https://www.slavne-dny.cz/episode/10024211/velky-patek-den-ukrizovani-jezise-krista
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí	• popíše změny evropské situace v důsledku příchodu nových etnik • objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě;	**STŘEDOVĚK / RANÝ STŘEDOVĚK** ○ nové obyvatelstvo Evropy - stěhování národů ○ romanizace a christianizace barbarů, zrození nové	**Zeměpis** – sexta – Regionální geografie Evropy, Asie, Afriky, Ameriky (FG charakteristika jednotlivých regionů) **Český jazyk** – kvinta	**možná exkurze** – Březno u Loun – germánská chata **možná exkurze** – románská Praha

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti • definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 11. stol. a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích • charakterizuje základní rysy politického, sociálního a kulturního vývoje na našem území do konce 11. stol. • pojmenuje a charakterizuje nejvýznamnější postavy našich raně středověkých dějin • vymezí časový a prostorový rámec arabské říše od zrození islámu po její rozklad a uvede specifika islámské oblasti • vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů pro	Evropy ○ germánské a slovanské kmeny, jejich způsob života a struktura ○ nerovnoměrnost vývoje v Evropě, rozdíly v životě kmenů usazených na území Říma a za jeho hranicemi ○ rozvrstvování společnosti v 6. – 8. stol. ○ utváření středověké Evropy – raně středověká společnost – utváření feudálních států ○ byzantsko-slovanská oblast, Francká říše a oblast západní, východní a střední Evropy ○ struktura společnosti ve vznikajících říších a státech ○ postavení a povinnosti	– Obecné poučení o jazyku a řeči (Velká Morava: staroslověnština, hlaholice, cyrilice) **Český jazyk** – kvinta (Píseň o Rolandovi, Beowulf, naše první legendy: o sv. Václavu, severské ságy, nejstarší díla 10. – 12. stol.: kroniky, legendy, písně, dvorská poezie, díla 14. stol. česky psaná) **Religionistika** – septima – oktáva – Dějiny církve **Biologie** – kvinta – Vědní disciplíny	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	východní Evropu • ilustruje vliv církve a její vzájemný vztah se světskou mocí • vyjmenuje základní prvky stavebních slohů, vzdělanosti a kultury • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	jednotlivých skupin obyvatel ○ kulturní hodnoty vytvořené v říši Karla Velikého ○ Anglie za Alfréda Velikého ○ Germáni ▪ vznik řady vévodství a Svaté říše římské ▪ boje Germánů se Slovany ○ polské kmeny a jejich stát – dynastie Piastovců ○ Maďaři ▪ jejich porážka a vznik Uherského státu Arpádovců ○ slovanské osídlení Balkánu a první státní útvary této oblasti		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vymezí specifika islámské		▪ přijetí křesťanství z Byzance ○ počátky a rozvoj Kyjevské Rusi, její vláda a vzdělanost ○ Normané ○ jejich vliv na vývoj západní, jižní a východní Evropy ○ 3 směry jejich expanze ○ vznik Norska a Dánska ○ útoky Vikingů na Evropu a jejich vliv na vývoj v Anglii a vznik Francie ○ Arabská říše ○ území a život Arabů do 7. stol. ○ život a učení proroka Muhammada ○ islám, korán a jeho zásady ○ šíření a význam		https://edu.ceskatelevize.cz/video/385-prichod-konstantina-a-metodeje-na-moravu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
oblasti		islámu ○ arabská věda, umění a architektura ○ mongolská a turecká expanze ○ počátky státních útvarů na našem území ○ příchod Slovanů ○ Sámova říše – obrana před Avary ○ Velká Morava ▪ její vláda a boje se sousedy ▪ zemědělství a řemeslo ▪ hradiště ▪ křesťanství a vzdělanost ▪ vpád Maďarů ○ český přemyslovský stát ○ vláda přemyslovských knížat, jejich sídla, nástupnictví, boje s Němci, soupeření se Slavníkovci		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
charakterizuje základní rysy vývoje na našem území		○ duchovenstvo, kláštery ○ středověká vzdělanost a vědy; výtvory umění a architektury do r. 1000 – románský sloh ○ oblasti rozšíření románského slohu v Evropě, úloha klášterů v šíření vzdělanosti ○ stavby světské a církevní aj. ○ křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota – krize ○ křesťanství v 1. – 8. stol.; vznik papežského státu ○ působení a činnost katolické církve ○ násilné šíření víry – křížové výpravy ○ pokus o založení křesťanských států ve východním Středomoří		https://www.slavne-dny.cz/episode/10003626/den-kdy-krizaci-ztratili-jeruzalem-2-rijen

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ výboje na Pyrenejském poloostrově ○ Boj o investituru ▪ křesťanství, papežství a císařství ○		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6. = SEXTA = II.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*

	• uvede hlavní důvody křížových výprav
	• je schopen posoudit negativní ale i pozitivní důsledky křížových výprav
	• definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 11. – 15.stol. a jeho specifické projevy v jednotlivých zemích
	• vymezí základní znaky vzniku středověkých měst z hlediska regionálního, národního a evropského
	• zařadí národní dějiny do evropských událostí
	• vysvětlí krizi feudalismu a nástup husitského hnutí z regionálního hlediska i v kontextu evropském
	• uvede hlavní rysy gotického období, vyjmenuje hlavní osobnosti umění
	• s použitím předchozích znalostí
		STŘEDOVĚK / VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK
		○ křížové výpravy
		  ○ příčiny
		  ○ průběh
		  ○ důsledky
		  ○ vznik rytířských řádů
		○ vznik jednotných států v západní Evropě
		  ○ Francie jako nejmocnější stát Evropy, její vztah k církvi, generální stavy
		  ○ soupeření Francie s Anglií za vlády Plantagenetů
		  ○ počátek parlamentu v Anglii
		○ stoletá válka, její příčiny a důsledky
		○ „černá smrt“ v Evropě
		○ vývoj Svaté říše římské do nástupu Habsburků 1440
		○ mongolská a expanze, porážka
			Základy společenských věd – septima – Ideologie
			Zeměpis – oktáva – Regionální geografie České republiky (oblasti těžby drahých kovů v Čechách
			Hudební výchova – kvinta – sexta – Periodizace hudebního vývoje
				možná exkurze – seznámení s vybranými hrady regionu
				možná exkurze – Praha za Karla IV.
				
				MV 1 – PRO
				
				https://www.slavne-dny.cz/episode/10017388/den-kdy-jana-z-arku-dobyla-orleans-7-kveten-1429

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6. = SEXTA = II.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*

vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu
 	
rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady
	objasní význam tatarských a tureckých nájezdů pro vývoj Evropy a zánik Byzantské říše
	• uvede příklady gotické kultury
	• rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady
		a vzestup Moskvy
		o zánik Byzantské říše
		o křížové výpravy, kacířství, husitství.
		o **Český stát**
		o český stát za posledních Přemyslovců
		  o územní vývoj ve 13. stol.
		  o kolonizace, rozvoj měst, drahé kovy – mince
		  o vláda Braniborů
		  o hraniční politika Přemyslovců
		o lucemburská epocha
		  o okolnosti a příčiny nástupu Lucemburků, vláda Jana a Karla IV.
		  o rozvoj hospodářství, Nové Město pražské, obchod
		  o Praha a Svatá říše římská		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6. = SEXTA = II.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ gotické umění, univerzita ○ vztah s církví ○ období Václava IV. – spory se Zikmundem a příznaky krize ○ změny ve způsobu obživy a výroby, venkovská a městská kolonizace ○ venkov a zemědělství ○ venkovská vnější i vnitřní kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace ○ městská kolonizace, urbanizace ○ městská společnost – nové skupiny obyvatel měst ○ zakládání měst, rozvoj výroby a vliv na způsob života obyvatel i celé země ○ specializace výroby a změny s tím související		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6. = SEXTA = II.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ role měst v západní a střední Evropě, města sídelní, hanzovní, svobodná říšská, přístavní, univerzitní, horní, věnná ○ nejvyspělejší oblasti Evropy ○ vrcholně středověká společnost ○ proměny státu a sociální struktury v Anglii, Francii, Sv. říši římské, na Rusi a ve střední Evropě ○ vzestup šlechty a její další diferenciace ○ duchovenstvo ○ střední a východní Evropa ve 12. – 15. stol. ○ vzdělanost a umění vrcholného a pozdního středověku ○ univerzitní vzdělanost, věk katedrál, gotické umění: architektura, výtvarné umění,		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6. = SEXTA = II.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		literatura, obraz světa v umění a teologii ○ univerzity, jejich struktura a role		

rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady
 	
porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám
	• vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
	• popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
	• porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám
	• popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj
	• vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve
	• vymezí vztah církve ke
		POZDNÍ STŘEDOVĚK / POČÁTKY NOVOVĚKU
		○ renesance a humanismus
		  ○ státy na Apeninském poloostrově a jejich ekonomický vzestup
		  ○ proměny života a zájem o nové myšlenky – vznik humanismu ve 13. – 15. stol.
		  ○ nová filozofie a renesanční umění
		  ○ knihtisk z Německa
		○ rytířská kultura
		○ reformace
		○ zámořské objevy
		  ○ příčiny – obchod ve
			Český jazyk – kvinta – Humanistická literatura: Dante, Petrarca, Boccacio; knihtisk: Gutenberg; renesanční literatura: Shakespeare; vliv myšlenek J. Viklefa na J. Husa a jeho současníky; Grafická stránka jazyka – úprava pravopisu; Husovy myšlenky; husitské kroniky; cestopisy 16. stol.; deníky cestovatelů; rozkvět alžbětinského divadla – Shakespeare)	**možná exkurze** – renesanční Praha (Královská zahrada, Letohrádek, Míčovna, náhrobky ve sv. Vítu)
				
				https://www.slavne-dny.cz/episode/522044/den-kdy-kolumbus-objevil-ameriku-12-rijen

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6. = SEXTA = II.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry vysvětlí důsledky	kacířství • vysvětlí reakci církve na myšlenky žádající změnu církve • vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů • na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus • posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry • rozpozná projevy stavovství v českých zemích, popíše jeho střety s absolutistickými snahami Habsburků vrcholící bělohorskými událostmi a vysvětlí změnu pozice českých zemí v habsburské monarchii	Středomoří, boje s Turky ○ narušení obchodu s Orientem ○ průběh – Španělé, Portugalci ○ důsledky (politické, nové plodiny aj.), drahé kovy a cenová revoluce, počátky koloniální mocnosti Španělska, zvláštnosti postupu Portugalců v Indii ○ koloniální říše Španělska a Portugalska, pokroky ve vědě, technice a výrobě ○ vzestup Anglie a Nizozemí ○ evropské monarchie v 16. – 17. stol. ○ samoděržaví v Rusku ○ Anglie za Tudorovců	**Zeměpis** – kvinta – Úvod do studia geografie; Kartografie (nejstarší mapy Čech a Moravy – Klaudiánova mapa) **Anglický jazyk** – Reálie: Shakespeare; Tudorovci (Jindřich VIII., Alžběta I.)	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6. = SEXTA = II.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu	po třicetileté válce. • objasní proměnu náboženských poměrů českých zemí od počátku 16. stol. do závěru 17. stol • analyzuje sociální, hospodářkou a kulturní proměnu českých zemí v před a pobělohorském období • posoudí třicetiletou válku jako mocensko-ideový konflikt a důsledek náboženské nesnášenlivosti • popíše střety habsburské monarchie s Francií, Osmanskou říší a uherskou šlechtou a objasní jejich dopady na situaci v našich zemích • vysvětlí změny ve společnosti, obsah pojmu konstituční monarchie	○ počátky kapitalistické společnosti ○ zabavení církevního majetku, hlavou anglikánské církve král Jindřich VIII. ○ vláda Alžběty I., 2. obeplutí Země, vítězství nad Španělskem ○ Anglie ○ nástup Stuartovců, spory se šlechtou, občanská válka, anglická revoluce ○ Nizozemská revoluce ○ náboženské války ve Francii; účast ve třicetileté válce ○ kulturní rozvoj na počátku 16. stol., pronikání reformace – kalvinismu: hugenoti ○ boje a války katolíků s hugenoty, bartolomějská noc		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6. = SEXTA = II.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ vláda Jindřicha IV. – edikt nantský ○ Ludvík XIII. a Ludvík XIV – vrchol absolutismu ○ účast ve třicetileté válce ○ reformace ○ situace v církvi na přelomu 14. – 15. stol. ○ papežské schizma, prodej odpustků ○ kritika církve ○ počátky reformace, osobnost M. Luthera, další reformátoři ○ šíření reformace – charakteristika jednotlivých proudů ○ počátky protireformace, jezuité ○ předchůdci Husa v Evropě		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6. = SEXTA = II.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj		○ husitství ○ život a působení M. J. Husa (univerzita, Betlémská kaple) ○ Husovi stoupenci ○ reakce na jeho smrt ○ smrt Václava IV., odmítnutí Zikmunda ○ založení Tábora, vytvoření husitského vojska, výzbroj, velení, struktura ○ účastníci revoluce, její program ○ odezva u církve – křižácké výpravy; významné boje a vítězství husitů ○ střetnutí umírněných a radikálních husitů u Lipan a jeho důsledky ○ vláda Ladislava Pohrobka ○ Jiří z Poděbrad ○ správce a král země		https://www.slavne-dny.cz/episode/10006263/den-kdy-byl-upalen-jan-hus-6-cervenec

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6. = SEXTA = II.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu		„dvojího“ lidu ○ jeho politika vnitřní a zahraniční; mírová poselstva ○ vznik Jednoty bratrské ○ doba jagellonská ○ vzestup šlechty ○ války s Turky ○ vznik Osmanské říše, její expanze od 14. stol. ○ turecká armáda, její výzbroj a taktika ○ postup na Balkáně v 16. – 18. stol., obrana Habsburků ○ Habsburská monarchie a její nepřátelé v 17. a počátku 18. stol. ○ Český stát jako součást mnohonárodnostní habsburské monarchie ○ bitva u Moháče – důsledky		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6. = SEXTA = II.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ volba Ferdinanda I. Habsburského ○ stavy a panovník ○ Praha centrem habsburské monarchie za Rudolfa II. – rudolfínská Praha ○ Majestát ○ boje s Turky na Balkáně, oslabování říše – formování protihabsburské koalice ○ náboženské poměry, jezuité, Česká konfese ○ české stavovské povstání a česká válka jako počátek řešení politické situace v celé Evropě ○ významné osobnosti a události povstání a třicetileté války ○ rivalita a spolupráce evropských velmocí v raném		https://www.slavne-dny.cz/episode/10008032/bitva-na-bile-hore

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6. = SEXTA = II.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů		novověku; třicetiletá válka o absolutismus a stavovství o první buržoazní revoluce o barokní kultura, politika a náboženství		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*

určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století
 	
na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny
 	
dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení
	• určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století
	• na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení
	• popíše činnost osvícenců, uvede jejich myšlenky a hlavní představitele
	• objasní úlohu Napoleona v dějinách 19. století
	• rozezná rozpory ve společnosti ve Francii před Velkou francouzskou revolucí a stanoví příčiny
	• popíše průběh Velké francouzské revoluce v souvislosti se změnami státního zřízení, zhodnotí význam
	• popíše souvislosti mezi
		OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
		
		○ osvícenství jako kulturní a společenský zlom
		○ velké revoluce – děti osvícenství, rok 1848
		  ○ Velká francouzská revoluce (1789-1799)
		  ○ boj amerických osad za nezávislost, vznik USA – americká revoluce
		  ○ rok 1848
		○ Evropa za napoleonských válek
		  ○ význam napoleonských válek pro Evropu 19. stol. – nástup nacionalismu, šíření myšlenek francouzské revoluce
		○ Vídeňský kongres
			Religionistika – kvinta – Svět a jeho řád (Věda a víra)
			Základy společenských věd – septima – Stát; Demokracie
			Český jazyk – kvinta – Národní obrození (rukopisy)
				https://www.slavne-dny.cz/episode/522044/den-kdy-kolumbus-objevil-ameriku-12-rijen

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě			
posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její	• posoudí význam ústavy a novou organizaci států (USA, Francie), uvede základní typy parlamentních státních systémů • vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů • charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa	**OSVÍCENSTVÍ, REVOLUCE A IDEA SVOBODY, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI** ○ Evropa po Vídeňském kongresu ○ **myšlenkové směry 19. století** ○ liberalismus, nacionalismus, utopický socialismus, dělnické hnutí-socialismus, anarchismus ○ utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské); emancipační hnutí sociálních skupin ○ české národní obrození		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace	v důsledku rozdílného tempa modernizace • vymezí podstatné ekonomické, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnost • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla • vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek • provede přehled nových myšlenkových proudů 19. století, uvede cíle a zhodnotí výsledky • vysvětlí zrod socialismu jako reakce na změny v sociální struktuře v důsledku průmyslové revoluce a popíše	○ USA, jejich vnitřní vývoj ○ předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí; nástup Ruska jako evropské velmoci; USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do I. sv. války ○ vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I. sv. války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů ○ proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře ○ rozvoj výroby a vědy ○ proměny životního stylu, vzdělanost a umění přelomu 19. a 20. stol. ○ česká společnost v habsburské monarchii, její politické snahy do r. 1867 ○ pokus o české vyrovnání		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období	počátky a příčiny sociálních střetů v moderní společnosti • objasní předpoklady, cíle, úkoly národního obrození • posoudí úlohu buditelů • rozliší politické programy a cíle v jednotlivých zemích, určí příčiny neúspěchu, doloží situaci • posoudí působení představitelů politických stran a skupin, jmenuje osobnosti politického i kulturního života v českém státě tohoto období • na revoluci 1848 demonstruje nacionální, hospodářské a sociální proměny české společnosti a pojmenuje její politicko-kulturní požadavky • objasní tendence vývoje české společnosti ve 2. pol. 19. stol. • interpretuje základní myšlenky rakouských a rakousko-uherských ústav • vysvětlí expanzivní záměry			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou střetů a konfliktů daného období			
uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku	• charakterizuje I. sv. válku, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky • zjistí vztahy velmocí, rozpory, lokální střety, rozliší pojmy záminka a příčina, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky • vysvětlí boj o samostatnost českého státu • uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku	**MODERNÍ DOBA I - SITUACE V LETECH 1914-1945** ○ první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky ○ české země v době první světové války, I. odboj ○ revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci ○ versailleský systém a jeho vnitřní rozpory ○ vznik Československa, Československo ve 20. letech, národnostní problémy ○	**Základy společenských věd** – septima – Stát; Demokracie (volební systémy, formy vlády, nacionalismus) **Český jazyk** – septima – Světová literatura 1. pol. 20. stol. (próza, poezie, drama) **Zeměpis** – kvinta – Obyvatelstvo (změny v demografii po obou světových válkách; Nová mapa Evropy a světa; Kolonialismus) **Biologie** – septima (bojové a otravné	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	•		plyny **Chemie** – kvinta – Otravné plyny	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**8. = OKTÁVA = IV.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil	• vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit • na konkrétní situaci v Německu a Sovětském svazu objasní pojmy komunismus a fašismus, najde mezi nimi shody a rozdíly • uvede a vysvětlí příčiny a důsledky světové hospodářské krize • vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil • rozpozná souvislosti našich a světových dějin, uvede důsledky Mnichova pro nás a	• Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek • vznik fašismu a komunismu v Evropě • světová hospodářská krize • kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) • Československo ve 20. letech • hospodářská krize v ČSR, růst mezinárodního napětí • Mnichovská dohoda a její důsledky		www.moderni-dejiny.cz (napříč tématy celého roku)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**8. = OKTÁVA = IV.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	svět			
charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské	• popíše život obyvatelstva českých zemí za protektorátu, uvede sled hlavních událostí během války, rozhodující bitvy při postupu spojenců, konec války v souvislosti s dalším vývojem v Evropě, důsledky války pro naši zemi a obyvatelstvo • uvede projevy odporu, tzn. organizování čs. odboje vnitřního i zahraničního • charakterizuje II. sv. válku, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky • popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam	**MODERNÍ DOBA I - SITUACE V LETECH 1914-1945** ○ druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války), Protektorát Čechy a Morava, II. odboj ○ holocaust ○ politické, mocenské a ekonomické důsledky války ○ poválečné Československo do převratu 1948	**Základy společenských věd** – septima – Lidská práva, ideologie	https://www.slavne-dny.cz/episode/10004791/den-osvobozeni-koncentracniho-tabora-osvetim-27-leden

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**8. = OKTÁVA = IV.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
společnosti, zhodnotí význam masové kultury	masové kultury			
charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí	• objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech života lidí, • objasní důsledky politického převratu v r. 1948 v Československu • objasní pojem studená válka, přiřadí jednotlivé země do vojenských bloků • charakterizuje vnik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na	**MODERNÍ DOBA II - SOUDOBÉ DĚJINY** ○ Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) ○ studená válka ○ vývoj Československa v letech 1948 – 1989 ○ východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj; SSSR jako světová velmoc; RVHP, Varšavská smlouva ○ euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie; USA jako světová velmoc ○ pád komunistických režimů a jeho důsledky ○ životní podmínky na obou stranách „železné opony“	**Základy společenských věd** – septima – oktáva – OSN, Evropská unie **Zeměpis** – septima – Evropská unie; Regionální geografie Evropy (bipolární svět) **Český jazyk** – oktáva – Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury (od r. 1945 do současnosti) **Biologie** – oktáva – Globální problémy (ekologie) **Základy**	**VMEGS 3 – INT** https://www.slavne-dny.cz/episode/789053/den-kdy-byla-podepsana-mirova-dohoda-o-vietnamske-valce-27-leden

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**8. = OKTÁVA = IV.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná	pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi • porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích. • na příkladech zdokumentuje vnitřní situaci Maďarska 1956 a Československa 1968 • popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování • s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému	○ sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě ○ konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael ○ dekolonizace; „třetí svět“ a modernizace ○ technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. století ○ globální problémy moderní společnosti ○ Česká republika v současnosti	**společenských věd** – sexta – Ekonomika (tržní x plánovaná ekonomika)	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**8. = OKTÁVA = IV.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	• objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě • vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje • pojmenuje historické i současné příčiny a důsledky nejdůležitějších globálních problémů			

5.10 OBČANSKÁ VÝCHOVA,

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

5.10.1 OBČANSKÁ VÝCHOVA – zkratka Ov

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova vychází ze vzdělávacího oboru **Výchova k občanství** a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** vymezeného v RVP ZV a integrací obsahu tematického okruhu **Svět práce** oblasti **Člověk a svět práce** vymezené v RVP ZV a také integrací obsahu tematického okruhu **Výchova ke zdraví** oblasti **Člověk a zdraví** vymezené v RVP ZV.

Na našem gymnáziu je předmět Ov vyučován na nižším stupni gymnázia jako povinný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	1	1	1	1	0	0	0	0

Na předmět navazuje předmět Základy společenských věd, který je vyučován na vyšším stupni gymnázia.

V kontextu s probíraným učivem jsou na nižším stupni gymnázia průběžně zařazovány tematické okruhy průřezových témat: **Osobnostní a sociální výchova** OSV, **Mediální výchova** MV, **Multikulturní výchova** MKV, **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** VMEGS a **Výchova demokratického občana** VDO dle RVP ZV.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy za využití učebnice, internetu a dalších digitálních technologií, videoukázek, DVD, CD.

Předmět přináší informace z řady humanitních oborů, které umožní žákům kriticky reflektovat společenskou skutečnost a posuzovat různé přístupy k řešení každodenních problémů. Přispívá k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace, posiluje respekt k základním principům demokracie a evropanství. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti. Připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- sbíral informace k vybraným tématům z nejrůznějších zdrojů,
- systematicky pozoroval reakce, chování a jednání lidí v různých situacích,
- sledoval aktuální politickou situaci, prezentoval svá hodnocení,

- získal přehled o svém možném budoucím pracovním zařazení,
- diskutoval nad aktuálními tématy,
- čerpal poučení z toho, co si druzí lidé mysli, říkají a dělají.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů).

Výuka Výchovy k občanství spolu s ostatními předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí • vede systematicky žáka k tomu, aby si učení a pracovní činnosti plánoval a organizoval a využíval je jako prostředku pro seberealizaci a osobní vývoj
Kompetence k řešení problémů	• společně s žákem zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků
Kompetence komunikativní	• na základě skupinové a týmové spolupráce rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace • konzultuje názory všech žáků, při diskusi je učí vhodně argumentovat, společně pracují na řešení úkolu • vede žáka k tomu, že se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci • s ohledem na situaci a účastníky komunikace vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií a dostupných prostředků komunikace, verbální i neverbální, včetně

	symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
Kompetence sociální a personální	• systematicky žáky směřuje k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii • pomáhá žákovi na základě jeho úsudku odolávat společenským a mediálním tlakům
Kompetence občanské	• posiluje u žáka respekt k různorodým hodnotám, názorům, postojům a schopnostem ostatních lidí • motivuje žáka k tomu, aby sledoval, co se děje v jeho bydlišti a okolí, a posuzoval události a vývoj veřejného života • zařazuje taková témata, v nichž žák promýšlí vztahy mezi zájmy osobními a zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• vybízí žáky k hodnocení vlastních postupů a výsledků své práce • zapojuje žáky do skupinových, třídních nebo školních projektů, tyto aktivity učitel kontroluje a žákům odborně pomáhá • pomáhá žákům odhalit jejich schopnosti a rozvíjet je pomocí různých soutěží a jiných aktivit • zařazuje do výuky aktivity, jež seznamují žáky s pracovními příležitostmi
Kompetence digitální	• vede žáky k ovládání běžných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání těchto věcí • učí žáky se samostatně rozhodnout, které technologie a pro jakou činnost využít • učí žáky vyhledat, získat, kriticky posoudit a sdílet data, informace a digitální obsah • vede žáky k etickému zpracování digitálního obsahu • vede žáka k posuzování vlivu digitalizace na život jedince a proměnu společnosti;

	• vede žáka k využívání právního povědomí v praktickém životě, dodržování právních ustanovení i norem pro digitální prostředí, které se na něj vztahují; • vede žáka k osvojování demokratických principů v osobní a elektronické mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní a dezinformační strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovědním záležitostem

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vypráví o významných státních svátcích a výročích /Vánoce, Velikonoce, vznik ČSR, osvobození, vstup do EU apod. • sleduje, hodnotí a provádí kritiku zpráv a obhajuje svůj názor	**KALENDÁŘ** o Významné dny a oslavy v průběhu roku o Významné události v průběhu roku – rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením	**Dějepis** – historické události **Hudební výchova** – koledy **Český jazyk** – říkanky, pranostiky **Religionistika** – historické události	**MV 1** – INT
VZ-9-1-15	• uplatňuje zásady první pomoci • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy • aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí • v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	**PRVNÍ POMOC** o Zásady první pomoci o Rizika silniční a železniční dopravy o Vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity o Postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) o Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečnost v dopravě	**Výchova ke zdraví** - INT	**PROJEKT** – SLOŽKY ZÁCHRANNÉHO INTEGROVANÉHO SYSTÉMU

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vnímá relativnost času • vybavuje si člověka jako součást přírody	**ČLOVĚK V RYTMU ČASU** o Čas nezastavíš o Cyklus přírody	**Zeměpis** – přírodní cykly **Dějepis** – vznik kalendáře	
VO-9-3-02 ***VO-9-4-06***	• objasní funkce rodiny – roli matky a otce, význam právní úpravy manželství • popíše způsoby náhradní rodinné péče • uvede příklady spolupráce mezi lidmi, a jak se projevuje spolupráce v rodině, ve škole, obci • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje • rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti • objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, • navrhuje možnosti úspory v rodinném rozpočtu • diskutuje o důležitosti rodiny,	**RODINNÝ ŽIVOT** o Rodina o Rodinné vztahy o Příbuzenské vztahy o Manželství je smlouva, slib a přísaha o Rodina – místo návratů o Děti pokračování našeho života o Rodina – ostrov bezpečí o Rodina dělá z domu domov – rozpočet domácnosti, úspory, investice o Rodina jako vzor a příklad o Když vlastní rodina chybí	**Dějepis** – patriarchát, matriarchát **Biologie** – reprodukce, antikoncepce **Ma** – finanční gramotnost	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	manželství a plánovaném rodičovství a důležitosti spolupráce • navrhne opatření vedoucí k ochraně členů rodiny			
	• osvojuje si vhodné metody učení • volí vhodný učební styl s ohledem na svou osobnost • zkouší různé způsoby učení	**ŽIVOT VE ŠKOLE** o Škola – základ života o I ve škole s pravidly o Bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech o Umění učit se (plánování učení)	**Výchova ke zdraví -** INT	**OSV 3** – INT
VO-9-1-02	• všímá si životního prostředí v obci, popíše nedostatky a navrhuje řešení • uvede příklad záležitostí, které je třeba financovat z obecního rozpočtu • zajímá se o život v obci, navrhuje zlepšení jejího prostředí • svými slovy vyjádří, co pro něho znamená pojem domov, vlast, vlastenectví, rozlišuje projevy vlastenectví a nacionalismu • uvede, které instituce se podílejí na správě obce	**DOMOV JE TAM, KDE** o Místo, kde žijeme o Obec o Obecní zřízení o Životní prostředí	**Zeměpis, Biologie** – životní prostředí	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• uvádí nedostatky v životním prostředí v obci a navrhuje řešení • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v obci			
VO-9-1-01 ***VO-9-4-02***	• prokazuje úctu státním symbolům • vyjmenuje a popíše státní symboly • jednoduchým způsobem popíše, co si představuje pod pojmem demokracie • vyjmenuje složky státní moci ČR a jejich orgány a jednoduše porovná a popíše jejich funkci	**MÁ VLAST** ○ Život v regionech ○ Kolik řečí znáš ○ Státní symboly ○ Česká republika – demokratický právní stát, demokratické principy	**Cizí jazyky** **Dějepis** – demokracie **Zeměpis** – regiony, znaky, státní vlajky	**VDO 1** – INT
VO-9-4-02	• uvede, čím v minulosti i současnosti přispěly české země světu v kultuře, vědě, umění, politice, sportu • svými slovy vyjádří, na co mohou být občané ČR hrdí, čím je naše země výjimečná • vybere nejvýznamnější památky hlavního města Prahy • uvede svůj vzor z české historie či současnosti a výběr zdůvodní	**Z HISTORIE** ○ O zlatý dukát ○ V hlubinách dávných časů ○ Významné osobnosti ○ Naši prezidenti ○ Stověžatá Praha	**Dějepis** – historie českého národa **Zeměpis** – Praha	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-1-05 ***VO-9-1-06*** ***VO-9-4-05***	• respektuje ostatní národy, jejich kulturu, zvláštnosti, tradice a přijímá jejich projevy bez posměšků • vybere příklady projevů netolerantního, „nepřátelského“ chování a zaujímá k němu odmítavý postoj • vyjmenuje příklady základních lidských práv a posoudí význam ochrany lidských práv • objasní vztah mezi právy a povinnostmi • hájí svá práva a respektuje práva druhých a objasní důležitost ochrany lidských práv • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	**MINIÚVOD DO LIDSKÝCH PRÁV** o Ty, já, on – jsme rozdílní? o První krok k lidským právům o Dvě strany mince (práva a povinnosti) o Moje práva – tvoje práva		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-1-04 ***VZ-9-1-01*** ***VZ-9-1-02*** ***VZ-9-1-14***	• posoudí vliv rodiny a školy na vzájemné spolupráce mezi lidmi na formování osobnosti i dosahování stanovených cílů • hledá a navrhuje možnosti pomoci lidem a podle svých možností nabízí pomoc potřebným • rozlišuje sociální skupiny a zaujme své místo v dané skupině • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví • rozpozná pozitivní a negativní působení okolí, vrstevníků na osobnost člověka • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů (v komunitě) • rozpozná vlastní chyby při komunikaci s druhými • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	**ŽIVOT MEZI LIDMI** o Patříme k lidem, vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství o Vliv rodiny o Ve škole – vztahy a naše třída o Mezi vrstevníky – vzájemné poznávání se, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení o Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek o Komunikace o Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost o Média – role médií v každodenním životě jednotlivce o Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií o Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt	**Biologie** – změny v období puberty **Český jazyk** – masmédia **Výchova ke zdraví -** INT	**MV 5** – INT **OSV 7** – INT **OSV 6** – INT

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vysvětlí, co jsou to média, mediální sdělení, a uvede příklad, jak nás média ovlivňují • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi			
VO-9-1-04	• rozliší různé kultury, náboženství a jejich znaky • rozezná druhy a funkce umění • uvede příklady kulturních institucí, zhodnotí jejich nabídku a vybírá akce, které ho zajímají • diskutuje o subjektivnosti krásy a respektuje vkus druhých • jedná podle pravidel slušného chování • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	**ČLOVĚK A KULTURA** ○ Kultura ○ Umění ○ Krása kolem nás ○ Víra a náboženství ○ Nejstarší formy náboženství ○ Slušnost pro každý den ○ Kam za kulturou ○ zhotovení prezentace na dané téma	**Zeměpis** – kulturní krajina, kulturní plodiny **Dějepis** – umění starověku **Český jazyk** – divadlo, film, literatura **Religionistika**	program PowerPoint

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-5-05	• popíše, jak můžeme svým jednáním a způsobem života ovlivnit ekologické problémy • vybere a označí krásná a zajímavá místa naší země • předvede šetrné chování k životnímu prostředí • uvede příklad ekologických problémů svého okolí, obce, státu	**PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ BOHATSTVÍ** o Krásy naší země o Ochrana přírodního a kulturního bohatství o Zachraňte Zemi	**Zeměpis** – národní parky, ochrana životního prostředí	
VO-9-3-01	• rozlišuje základní potřeby a své potřeby uspokojuje bez poškozování druhých • rozpozná druhy majetku • vymezí možné vlivy na životní úroveň lidí	**MAJETEK V NAŠEM ŽIVOTĚ** o Naše potřeby o Majetek a vlastnictví o Mít nebo být?	**Dějepis** – vznik peněz **Zeměpis** – životní úroveň	
VO-9-4-01 ***VO-9-4-02*** ***VO-9-4-03*** ***VO-9-4-04***	• rozlišuje formy států podle toho, kdo vykonává moc, a podle toho, kdo stojí v jeho čele • na příkladech vysvětlí rozdíl mezi demokracií a autokracií • objasní výhody života v demokratické společnosti • popíše fungování a vliv voleb do Parlamentu ČR • uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů	**ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI** o Stát o Cesta k demokracii o Volby o Začlenění do veřejného života	**Dějepis** – demokracie, stát	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	a státu • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje			
VO-9-1-06 ***VO-9-5-01*** ***Z-9-7-03***	• uvede příklad, jaký má členství v EU vliv na běžné občany • doloží důvody vzniku EU • uvede příklad mezinárodních organizací a společenství a jednoduše vysvětlí jejich význam, spolupráce mezi státy • uvede příklad netolerance mezi lidmi a objasní potřebu tolerance • objasní pojmy rasismus, xenofobie • vymezí základní pravidla chování při mimořádných událostech a rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu a účasti na zahraničních misích • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi	**SVĚT KOLEM NÁS** o Spolupráce mezi zeměmi Evropy (instituce EU- Rada Evropy) o Tolerance k národnostním menšinám o Nadnárodní společenství a obrana státu –NATO, OSN, EU, zahraniční mise o Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování o Základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události o Prevence vzniku mimořádných událostí o Ochrana člověka za mimořádných událostí	**Zeměpis** – lidské rasy **Výchova ke zdraví** - INT	**VMEGS 3** – INT

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí			
VO-9-4-05	• objasní důležitost ochrany lidských práv • vyjmenuje příklady základních lidských práv • uvede základní dokumenty týkající se lidských práv • zdůvodní nutnost pravidel, podřízení se autoritě v lidské společnosti • hájí svá práva včetně práv spotřebitelských a respektuje práva druhých	**LIDSKÁ PRÁVA** ○ Lidská práva v dokumentech ○ Rovnost a nerovnost ○ Svoboda a autorita ○ Morálka a mravnost – eticky problematické situace		**MKV 5 –** INT **OSV 11** – INT

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-2-01 ***VO-9-2-02*** ***VO-9-2-03*** ***VO-9-2-04***	• snaží se o vlastní sebepoznání a uvede možnosti a prostředky osobního sebepoznání • uvede příklady situací, ve kterých je důležité znát svou osobnost • stanovuje si cíle s ohledem na svou osobnost (zájmy atd.) a plánuje kroky k jejich dosažení • sestaví hodnotový žebříček • trénuje a posiluje vůli a objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • určí své kladné a záporné vlastnosti • rozpozná kladné a záporné charakterové vlastnosti a jejich projevy • posoudí své vlohy, schopnosti a kreativitu • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	**OSOBNOST** ○ Co už je za mnou – vývojová období ○ Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny ○ Kde právě jsem ○ Kam jdu – očekávání a cíle ○ Jak se znám – sebepojetí ○ Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity ○ Co jsem – temperament a charakter ○ Co chci – motiv, potřeba, zájem, hodnota ○ Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie ○ Co mohu – vlohy, schopnosti, dovednosti, inteligence, kreativita ○ Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly,	**Biologie** – vývojová období člověka **Výtvarná výchova** – významné osobnosti (malíři) **Výchova ke zdraví** – INT **Religionistika**	**OSV 2** - INT

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování		
	• oceňuje kladné vlastnosti druhých a ve vhodných situacích umí taktně upozornit na jejich nedostatky • rozpozná rozdíly mezi prožíváním, jednáním a vlastnostmi svými a jiných • hledá různé způsoby řešení problémů • ověří svou pozornost a zjistí svůj typ paměti • rozlišuje různé emoce	**PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY** ○ Jak poznávám a vnímám ○ Jak myslím a tvořím nové ○ Jak si pamatuji a soustředím se – pozornost ○ Jak se učím – zvládání učebních problémů ○ Jak prožívám své city	**Biologie** – smyslové orgány	**OSV 1** – INT **OSV 10** – INT
VZ-9-1-11 ***VZ-9-1-12*** ***VZ-9-1-09***	• respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli	**ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA** ○ Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy ○ Sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná	**Výchova ke zdraví** - INT	**PROJEKT** – přednáška s besedou pro tercii a kvartu v dvouletém cyklu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	sexuální zkušenost, promiskuita ○ Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých ○ Poruchy pohlavní identity		
VZ-9-1-03 ***VZ-9-1-06*** ***VZ-9-1-10*** ***VZ-9-1-04***	• sděluje, srozumitelně a asertivně formuluje svůj názor a obhajuje svůj názor • uvede možnosti řešení konfliktu a nenásilně je užívá • dodržuje pravidla dialogu, naslouchá druhému, vhodně reaguje • kontroluje své chování a jednání a pozitivně je usměrňuje • vysvětlí důležitost zdravého životního stylu • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a	**ČLOVĚK V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH** ○ Umím se přiměřeně prosazovat – asertivní komunikace? ○ Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování ○ Zvládnu i těžké životní situace – stres? ○ Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti	**Biologie** – vliv stravy, odpočinku a návykových látek na zdraví člověka **Výchova ke zdraví -** INT	**OSV 8** – INT **OSV 4** – INT

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	předcházení stresovým situacím • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	○ Umím žít zdravě? ○ Tělesná a duševní hygiena zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování ○ Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech ○ Denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ○ zhotovení prezentace na dané téma		program PowerPoint
VO-9-3-01 ***VO-9-3-03*** ***VO-9-3-06***	• popíše „cestu“ jednoduchého výrobku od výrobce ke spotřebiteli • popíše, jak se projevuje spolupráce v ekonomické oblasti (dělba práce, výroba) • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního a způsoby jejich ochrany • vysvětlí, čím se zabývá výroba, obchod a služby • jednoduše popíše chování kupujících a prodávajících • na příkladu chování kupujících a	**HOSPODAŘENÍ** ○ Ten umí to a ten zas tohle – dělba práce, výroba, obchod, služby ○ Přejete si prosím? – odvětví, výrobní faktory ○ Nakupujeme – trh, nabídka, poptávka, tvorba ceny, inflace	**Dějepis** – peníze **Matematika** – finanční gramotnost	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny • na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • na příkladech ukáže využití různých nástrojů bezhotovostního a hotovostního placení • uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty a vysvětlí jejich omezení			
VO-9-1-06 ***VO-9-5-01*** ***VO-9-4-03***	• vysvětlí, proč je důležité dodržovat pravidla • vysvětlí rozdíl mezi vztahy upravenými právními a mravními normami • objasní, v čem spočívá přínos dělení státní moci • vyjmenuje složky státní moci ČR a jejich orgány a popíše jejich funkci • respektuje a dodržuje právní normy • popíše fungování voleb • objasní rozdíl mezi pravicí a levicí a uvede jejich základní znaky • posoudí smysl vzniku EU	**PRÁVO** ○ Právo je minimum morálky ○ Právo je systém ○ Ústava ○ Moc zákonodárná – volební systémy ○ Moc výkonná ○ Moc soudní ○ Základní práva a svobody ○ Politika – volby ○ Právo v Evropě	**Dějepis** – Ústava, prezident, EU	**VDO 3** – INT

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vyhledá odpověď na otázky týkající se řízení a orgánů EU • rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu a vyjádří možnosti, jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-5-01 ***VO-9-4-02***	• zajímá se o dění v obci • uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • doloží svou dovednost orientace na úřadech • objasní pojmy státní příslušnost a národnost • vyloží smysl voleb do zastupitelstev • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů	**OBČAN** ○ Já jako občan obce ○ Na úřadu ○ Jsem občanem státu ○ Jsem občanem EU	**Zeměpis** – počet obyvatel, migrace **Dějepis** – EU	
VO-9-4-06 ***VO-9-4-07*** ***VO-9-4-08***	• provádí jednoduché právní úkony • posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství • uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem • uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí • popíše odvětví právního řádu ČR • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	**OBČAN A PRÁVO** ○ Odvětví práva ČR ○ Občanskoprávní vztahy – listina základních práv a svobod ○ Vlastnictví zavazuje ○ Ochrana majetku ○ Smlouvy ○ Odpovědnost za škodu, základní práva spotřebitele		**VDO 2** – INT

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-1-03 ***VO-9-4-09*** ***VO-9-4-10*** ***VO-9-4-11***	• uvede orgány právní ochrany • rozliší a porovná úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • popíše soustavu soudů v ČR a jejich úlohu • posoudí důležitost právních ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	**PRÁVNÍ OCHRANA** ○ Orgány právní ochrany a sankce ○ Přestupky a správní řízení ○ Občanské soudní řízení ○ Trestní právo, trestná činnost, protiprávní jednání – druhy a postihy, včetně korupce ○ Děti a paragrafy – kriminalita mládeže, šikana a jiné projevy násilí ○ Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci	**Výchova ke zdraví** - INT	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-9-8-01 ***ČSP-9-8-02*** ***ČSP-9-8-03*** ***ČSP-9-8-04***	• objasní význam právních vztahů – pracovní poměr, pracovní smlouva • vyhledá informace týkající se volby povolání, poradenských služeb • porovná různé druhy povolání a možné uplatnění • rozpozná své studijní a pracovní předpoklady pro dané studium či povolání • napíše svůj životopis	**V PRACOVNÍM POMĚRU** o Správná volba, trh práce o Každé povolání si žádá své – modelové situace, volba profesní orientace o První brigáda, první zaměstnání, možnosti vzdělávání o V zaměstnání o Podnikání	**Český jazyk** – životopis	
VO-9-4-06	• objasní význam právní úpravy manželství • vymezí práva a povinnosti dítěte i manželů • popíše typy náhradní rodinné péče	**RODINA A ZÁKONY** o Rodina – manželství o Rodiče a děti, náhradní rodinná péče	**Religionistika** – církevní sňatek	
VO-9-3-04 ***VO-9-3-05*** ***VO-9-3-07*** ***VO-9-3-03*** ***VO-9-3-06***	• rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje • uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • na příkladech ukáže využití různých nástrojů bezhotovostního a	**HOSPODAŘENÍ** o Stát a národní hospodářství o Státní rozpočet – typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní o Záchytná sociální síť o uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít o uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí	**Dějepis** – dělba práce, peníze, banky **Matematika** – finanční gramotnost	EXCEL – zpracování naměřených dat

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	hotovostního styku, debetní a kreditní karta a jejich omezení • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a krytí deficitu • uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu • vysvětlí význam úroku	deficitu o Peněžní ústavy, jejich služby, aktivní a pasivní operace, úrok, pojištění, produkty finančního trhu pro investice a získávání prostředků o Právní subjekty podnikání		
VO-9-5-02 ***VO-9-5-03*** ***VZ-9-1-13*** ***VZ-9-1-08***	• uvede globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů • popíše ekologické problémy	**GLOBÁLNÍ SVĚT** o Problémy současného světa - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, autodestruktivní závislosti, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné a předměty, nebezpečný internet), násilné chování o Ohrožené životní prostředí o Příliš mnoho lidí – příliš mnoho problémů o Globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální	**Zeměpis** – ekologie, počet obyvatel **Výchova ke zdraví** - INT	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	celosvětové i v blízkém okolí • vyjádří vlastními slovy příčiny a následky populační exploze • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání • objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru • vyjádří jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	problémy, včetně válek a terorizmu, rasismu, možnosti jejich řešení		
	• diskutuje o smyslu života • rozvíjí zdravé sebevědomí • zaznamená své cíle a plány	**ŽIVOTNÍ PERSPEKTIVY** o Životní plány a cíle		

5.10.2 ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD – zkratka ZSV

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Základy společenských věd vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** vymezeného v RVP G, integrací oblasti **Člověk a svět práce** vymezené v RVP G a také integrací obsahu tematického okruhu **Výchova ke zdraví** oblasti **Člověk a zdraví** vymezené v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován na vyšším stupni gymnázia jako povinný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	1	1	2	2

Časová dotace je posílena možností volby Semináře ze Základů společenských věd (oktáva = IV.), který na povinný předmět obsahově navazuje a prohlubuje znalosti žáků.

Předmět je povinně volitelným maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky.

V kontextu s probíraným učivem jsou na vyšším stupni gymnázia průběžně zařazovány tematické okruhy průřezových témat: **Osobnostní a sociální výchova** (OSV), **Mediální výchova** (MV) a **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (VMEGS) dle RVP ZV.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy za využití učebnice, internetu, videoukázek.

Předmět přináší informace z řady humanitních oborů, které umožní žákům kriticky reflektovat společenskou skutečnost a posuzovat různé přístupy k řešení každodenních problémů. Přispívá k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace, posiluje respekt k základním principům demokracie a evropanství. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti. Připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- sbíral informace k vybraným tématům z nejrůznějších zdrojů včetně digitálních,

- systematicky pozoroval reakce, chování a jednání lidí v různých situacích,
- sledoval aktuální politickou situaci, prezentoval svá hodnocení,
- získal přehled o svém možném budoucím pracovním zařazení,
- diskutoval nad aktuálními tématy,
- čerpal poučení z toho, co si druzí lidé mysli, říkají a dělají,
- upevňoval pocit odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého fyzického a digitálního společenství, byl veden k rozvíjení zralých forem soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu, státu a zapojování se prostřednictvím digitálních technologií; uplatňování partnerských přístupů při spolupráci,
- byl veden k využívání právního povědomí v praktickém životě, dodržování právních ustanovení i norem pro digitální prostředí, které se na něj vztahují,
- byl veden k rozvíjení a kultivaci vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity a zodpovědného přístupu k budování a spravování digitálních identit.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů, využívání digitálních technologií).

Výuka ZSV spolu s ostatními předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• posiluje kritický přístup ke zdrojům informací a motivuje žáka k jejich tvořivému zpracování a využívání při studiu • pravidelným směřováním vede žáka k tomu, aby kriticky hodnotil pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, aby přijímal ocenění, rady i kritiku ze strany druhých a aby čerpal z vlastních úspěchů a chyb poučení pro další práci • zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí • vede systematicky žáka k tomu, aby si učení a pracovní činnosti plánoval a organizoval a využíval je jako prostředku pro seberealizaci a osobní vývoj

Kompetence k řešení problémů	• společně s žákem zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků • formuje žákovu schopnost kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění, ověřovat je, nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry
Kompetence komunikativní	• na základě skupinové a týmové spolupráce rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace • konzultuje názory všech žáků, při diskusi je učí vhodně argumentovat, společně pracují na řešení úkolu • vede žáka k tomu, že se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci • s ohledem na situaci a účastníky komunikace vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií a dostupných prostředků komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu
Kompetence sociální a personální	• systematicky žáky směřuje k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii • pomáhá žákovi na základě jeho úsudku odolávat společenským a mediálním tlakům
Kompetence občanské	• posiluje u žáka respekt k různorodým hodnotám, názorům, postojům a schopnostem ostatních lidí • motivuje žáka k tomu, aby sledoval, co se děje v jeho bydlišti a okolí, a posuzoval události a vývoj veřejného života • zařazuje taková témata, v nichž žák promýšlí vztahy mezi zájmy osobními a zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• vybízí žáky k hodnocení vlastních postupů a výsledků své práce • zapojuje žáky do skupinových, třídních nebo školních projektů, tyto aktivity učitel kontroluje a žákům odborně pomáhá • pomáhá žákům odhalit jejich schopnosti a rozvíjet je pomocí různých soutěží a jiných aktivit • zařazuje do výuky aktivity, jež seznamují žáky s pracovními příležitostmi
Kompetence digitální	• vede žáky k ovládání běžných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání těchto věcí • učí žáky se samostatně rozhodnout, které technologie a pro jakou činnost využít • učí žáky vyhledat, získat, kriticky posoudit a sdílet data, informace a digitální obsah

	• vede žáky k etickému zpracování digitálního obsahu • vede žáka k posuzování vlivu digitalizace na život jedince a proměnu společnosti; • vede žáka k zvládání základů společenskovědní analýzy a historické kritiky při současném využívání digitálních technologií • vede žáka k upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého fyzického a digitálního společenství, k rozvíjení zralých forem soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu, státu a zapojování se prostřednictvím digitálních technologií; uplatňování partnerských přístupů při spolupráci; • vede žáka k využívání právního povědomí v praktickém životě, dodržování právních ustanovení i norem pro digitální prostředí, které se na něj vztahují; • vede žáka k rozvíjení a kultivaci vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity a zodpovědného přístupu k budování a spravování digitálních identit. • vede žáka k osvojování demokratických principů v osobní a elektronické mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní a dezinformační strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovědním záležitostem • vede žáka k efektivnímu předcházení negativnímu dopadu nezaměstnanosti a k využití digitálních moderních informačních technologií a nabídek státních i nestátních institucí k hledání zaměstnání, rekvalifikaci, vytváření profesní kariéry a celoživotnímu vzdělávání

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• objasní vznik psychologie jako samostatné vědy • vysvětlí pojmy prožívání, chování a jednání • uvede základní znaky vybraných psychologických směrů a rozdíly mezi obecnými a aplikovanými psychologickými disciplínami • rozlišuje jednotlivé psychologické metody	**PSYCHOLOGIE JAKO VĚDA** ○ vznik psychologie jako samostatné vědy, předmět psychologie ○ vybrané psychologické směry a jejich představitelé ○ psychologické disciplíny ○ výzkumné metody v psychologii		
• porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví	• objasní, proč a jak se lidé odlišují • porovná osobnost v jednotlivých fázích lidského vývoje • vyloží vývojové úkoly v období adolescence	**PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI** ○ charakteristika osobnosti, její struktura ○ vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života ○ změny v období adolescence (tělesné, duševní a	**Biologie** – vývoj člověka – septima, oktáva	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů)		
• objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka	• vyloží rozdíly mezi temperamentem a charakterem • uvede odlišnosti mezi typy temperamentu • rozpozná jednotlivé psychické vlastnosti • využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí a při volbě profesní orientace	**PSYCHICKÉ VLASTNOSTI** ○ temperament a typologie osobnosti ○ charakter ○ schopnosti, inteligence ○ motivační struktura ○ seberegulační vlastnosti člověka		
• vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat • porovnává různé metody	• vyloží podstatu psychických procesů a jejich rolí při poznávání druhých lidí a okolí • porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich	**PODSTATA LIDSKÉ PSYCHIKY** ○ vědomí – nevědomí ○ psychické jevy ○ psychické procesy (vnímání, imaginativní procesy, paměť, myšlení)		**OSV 1 – INT** **OSV 5 – INT**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení • využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace • orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách	efektivnost pro své studium • při učení uplatňuje zásady psychohygieny • využívá poznatky o pozornosti a emocích při řízení vlastního jednání • rozpoznává své emoce a kontroluje je	○ učení; význam celoživotního učení a sebevýchovy ○ psychické stavy – pozornost, prožívání, emoce (způsoby sebereflexe a kontroly emocí) ○ jak se ovládat v nečekaných situacích	**INT** – Výchova ke zdraví	
• na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace	• uvede příklady náročných životních situací • vysvětlí pojmy stres, frustrace, deprivace • ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi • rozlišuje jednotlivé psychické poruchy • uplatňuje zásady duševní hygieny; zařazuje do denního	**PSYCHOLOGIE V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ** ○ rozhodování o životních otázkách a v eticky problematických situacích ○ vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci ○ náročné životní situace; stres, důsledky stresu v oblasti	**INT** – Výchova ke zdraví	**OSV 2 – INT**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	režimu různé způsoby relaxace • doloží, jak vyhledat vhodnou odbornou pomoc v krizových situacích • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	fyzického, duševního a sociálního zdraví ○ předcházení stresům v mezilidských vztazích, způsoby jejich zvládání, hledání pomoci, efektivní komunikace; frustrace; deprivace ○ psychické poruchy ○ sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích ○ zásady duševní hygieny, jak organizovat čas ○ hledání pomoci, systém psychologického poradenství ○ zhotovení prezentace v na dané téma	**INT** – Výchova ke zdraví	program PowerPoint

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• popíše vznik sociologie jako samostatné vědy • objasní předmět sociologického zkoumání • vysvětlí rozdíl mezi disciplínami sociologie • objasní zásady sociol. výzkumu • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	**SOCIOLOGIE JAKO VĚDA** ○ vznik vědecké sociologie ○ předmět sociologie ○ disciplíny sociologie ○ výzkum v sociologii ○ významní představitelé sociologie		EXCEL – zpracování naměřených dat
• uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků	• vyloží význam začlenění jednotlivce do sociálních vazeb a do kulturního systému • objasní roli socializace pro lidský život • rozezná jednotlivé formy sociálního učení a uvede jejich příklady • uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace • porovnává své názory s	**SPOLEČENSKÁ PODSTATA ČLOVĚKA** ○ význam začlenění jedince do sociálních vazeb ○ proces socializace, typy sociálního učení ○ mezilidská komunikace (verbální, neverbální) ○ sociální vnímání a chyby v sociálním vnímání ○ kultura	**Český jazyk** – písemná komunikace	**OSV 3 – INT**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky	názory jiných lidí, vrstevníků a médií • objasní, jak člověk vnímá, prožívá a poznává druhé lidi, co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat • vyhýbá se chybám v sociálním vnímání druhých lidí			
	• rozvíjí a uplatňuje sociální dovednosti pro život s druhými lidmi • argumentuje, obhajuje své vlastní názory a prosazuje je • respektuje druhé, je schopen empatie a odpovědnosti za druhé i za své vlastní jednání • citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích	**SOCIÁLNÍ VZTAHY** ○ rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi (otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů) ○ modely sociálního chování v intimních vztazích (otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebepoznání, sebeúcta) ○ problémy v mezilidských		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		vztazích, konflikty		
• objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní	• objasní rozdíl mezi horizontální a vertikální strukturou ve společnosti • posoudí důležitost vertikální struktury a nerovnosti ve společnosti • posoudí význam sociální mobility ve spojitosti s trhem práce a globalizací práce • vysvětlí význam sociálních skupin pro život jednotlivce, ale také celé společnosti • respektuje odlišnosti a rozdíly různých skupin • popíše možné důsledky předsudků a stereotypů • objasní význam sociální kontroly ve skupině	**SOCIÁLNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI** ○ horizontální a vertikální struktura ve společnosti ○ sociální mobilita ○ sociální nerovnost (nerovnosti v globálním kontextu – muži a ženy, chudoba a bohatství…) ○ sociální útvary, společenské instituce ○ jedinec ve skupině (vztahy, pozice, role, normy chování)	**Zeměpis** – nerovnoměrnost světa, vývoj populace	**VMEGS 2 – INT**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích • posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění • projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte	• posoudí hodnoty, které ovlivňují kvalitu vstupu mladých lidí do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství • uplatňuje odpovědný a etický přístup k sexuálnímu životu, je odpovědný za svá rozhodnutí • projevuje etické postoje v rámci rodiny • objasní význam rodiny pro život člověka • uvede výhody a nevýhody mezigeneračního soužití • vysvětlí krizi rodinného systému • orientuje se v problematice náhradní rodinné péče a jejich formách	**RODINA** ○ partnerské vztahy, rizika spojená s volbou životního partnera, modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života (odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování) ○ manželství, rodičovství ○ vztahy v rodině, krizové situace v rodině, mezigenerační soužití ○ úplná – neúplná rodina ○ rozvodovost ○ náhradní rodinná péče a její formy ○ rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi ○ modely sociálního chování v intimních vztazích	**INT** – Výchova ke zdraví	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• orientuje se v systému ústavní péče ČR • zaujímá pozitivní stanovisko k pomoci nemocným a handicapovaným lidem	**SYSTÉM ÚSTAVNÍ PÉČE V ČR** ○ ústavní péče ○ pomoc nemocným a handicapovaným lidem		
• objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování	• popíše možné dopady sociálně patologického chování na jednotlivce a společnost • na vybraných případech uvede podstatu deviantního a patologického chování • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování • reaguje na projevy šikany, brutality ve svém okolí a v případě nutnosti vyhledá odbornou pomoc • posoudí rizika závislosti • vysvětlí rozdíly v zaměření jednotlivých stupňů protidrogové prevence	**SOCIÁLNÍ DEVIACE A RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ** ○ šikana, brutalita ○ zanedbávané a týrané děti ○ závislosti (zdravotní a psychosociální rizika); návykové látky; prevence ○ rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství ○ autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy	**INT** – Výchova ke zdraví	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• posoudí význam práce pro jednotlivce a společnost • orientuje se na trhu práce • odůvodní roli médií ve společnosti • vysvětlí specifika masové komunikace • uvede příklady médií působících v ČR • posoudí vliv životních, pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole a obci • objasní pojem multikulturalita	**SOCIÁLNÍ FENOMÉNY A PROCESY** ○ práce ○ masmédia (vliv médií na každodenní život člověka) ○ životní prostředí ○ vliv životních, pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci ○ multikulturalita (masová komunikace)	**Zeměpis** – životní prostředí **Biologie** – životní prostředí – oktáva	**MV 4 – INT** **MV 5 – INT**
	• objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a propojí je se situací v místním regionu a celé ČR • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	**SOCIÁLNÍ PROBLÉMY** ○ kriminalita ○ sexuálně motivovaná kriminalita (pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami) ○ extremismus ○ zhotovení prezentace na dané téma		program PowerPoint

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vysvětlí základní ekonomické pojmy • uvede rozdíly mezi jednotlivými typy ekonomik • objasní průběh ekonomického cyklu	**EKONOMIKA** ○ základní ekonomické pojmy ○ typy ekonomik ○ ekonomický cyklus		
• vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky • rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.)	• vysvětlí na základě aktuální ekonomické situace mechanismy fungování trhu • kriticky posoudí možný dopad úrovně tržní ekonomiky na životní úroveň obyvatel • stanoví cenu jako součást nákladů, zisku a DPH • objasní kolísání ceny zboží či pracovní síly na trhu dle vývoje nabídky a poptávky • vyloží význam konkurence na trhu	**TRŽNÍ EKONOMIKA** ○ tržní mechanismus ○ nabídka a poptávka ○ tvorba ceny ○ ekonomické subjekty ○ konkurence		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
a klamavé nabídky				
• rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je • v konkrétní situaci nejvýhodnější • posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním • uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění	• rozlišuje jednotlivé formy podnikání a posuzuje, která forma je v dané situaci nejvýhodnější • posoudí výhody a nevýhody podnikání • uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti • předvede, jak požádat o živnostenské oprávnění • uvede příklady významných soukromých podniků v kraji	**PODNIKÁNÍ** ○ právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo) ○ základní právní normy týkající se podnikání		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu	• posoudí podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu • na základě aktuálních reklam uvede reklamní triky	**MARKETING** ○ marketing a práce s veřejností ○ reklama ○ reklamní agentury		
• objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank • využívá moderní formy bankovních služeb, včetně digitálních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku	• rozliší funkce ČNB od komerčních bank • objasní vliv ČNB na banky komerční • uvede příklady speciál. finančních institucí • popíše moderní formy bankovnictví • uvede základní finanční produkty bank	**BANKOVNÍ SOUSTAVA** ○ ČNB ○ komerční banky ○ specializované finanční instituce ○ moderní formy bankovnictví ○		
• používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku • uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů	• uvede běžné platební nástroje; popíše způsoby bezhotovostního platebního styku • smění peníze za použití kurzovního lístku • uvede principy vývoje ceny akcií i možnosti bezpečných forem investic do cenných	**PENÍZE** ○ funkce peněz ○ formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně ○ cenné papíry, akcie ○ burza	**Dějepis** – vznik peněz	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	papírů			
• navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti	• rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy, výdaje • sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak vyřešit schodkový rozpočet domácnosti • navrhne, jak investovat peníze z přebytkového rozpočtu domácnosti • vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele	**HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI** ○ rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly ○ tok peněz v domácnosti ○ spotřební výdaje ○ práva spotřebitele ○ ochrana spotřebitele		EXCEL – zpracování naměřených dat
• na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné	• navrhne způsoby, jak efektivně využít volné finanční prostředky • rozlišuje mezi jednotlivými druhy úvěrů • vysvětlí stanovení úrokových sazeb • uvede rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN	**FINANČNÍ PRODUKTY** ○ způsoby využití přebytku finančních prostředků ○ spořící a investiční produkty, další ○ způsoby investování peněz ○ řešení nedostatku finančních prostředků ○ úvěrové produkty ○ leasing		program PowerPoint

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních • prostředků a vysvětlí proč • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN • vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby	• vybere nejvhodnější pojistný produkt dle svých potřeb	○ úrokové sazby ○ roční procentní sazba nákladů ○ pojištění ○ zhotovení prezentace v na dané téma		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu • rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje • uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění • uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok	• vysvětlí principy fungování systému příjmů a výdajů státu • rozlišuje základní typy daní • vysvětlí, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje • objasní funkci úřadů práce a personálních agentur • popíše systém sociálních dávek • vysvětlí funkci podpory v nezaměstnanosti	**FISKÁLNÍ POLITIKA** ○ státní rozpočet ○ daňová soustava ○ sociální politika (důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum)		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit	• vysvětlí podstatu inflace a nezaměstnanosti • uvede aktuální výši inflace, úrovně HDP, míry nezaměstnanosti v ČR • posoudí vliv inflace, úrovně HDP a míry nezaměstnanosti na životní úroveň občanů • vysvětlí vliv inflace na příjmy obyvatelstva, na vklady a úvěry	**MONETÁRNÍ POLITIKA** ○ inflace ○ kurz měny ○ zahraniční platební bilance ○ HDP		
• objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií	• uvede aktuální výši nezaměstnanosti • vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy nezaměstnanosti • zhodnotí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce • vysvětlí význam	**MEZINÁRODNÍ TRH PRÁCE** ○ státní politika zaměstnanosti ○ nezaměstnanost ○ nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby ○ pracovní trh v EU ○ globalizace pracovního trhu		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	rekvalifikace a celoživotního vzdělávání • nalezne informace o zaměstnání a rekvalifikaci	○ profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) • vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje • objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR	• rozliší a porovná historické a současné typy států, formy vlády z hlediska historického vývoje • popíše vývoj české ústavnosti • vyloží funkci ústavy ve státě • objasní, které oblasti života Ústava ČR upravuje • uvede a popíše státní symboly ČR	**STÁT** ○ znaky a funkce státu ○ formy státu ○ právní stát ○ vývoj české ústavnosti ○ Ústava ČR – přehled základních ustanovení ○ státní symboly ČR	**Dějepis** – stát, Ústava	
• vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí	• objasní podstatu demokracie • porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • rozliší složky státní moci a objasní jejich funkci • uvede příklady participace občanů na společenském dění v obci a ve státě • rozlišuje mezi jednotlivými volebními systémy • vymezí podstatu komunálních a	**DEMOKRACIE** ○ principy a podoby demokracie ○ občanská práva a povinnosti ○ dělba státní moci ○ volby, volební systémy ○ úřady ○ územní samospráva	**Dějepis** – demokracie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
týkajících se veřejného zájmu • vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích • uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady	parlamentních voleb • uvede problémy, s nimiž se může obracet na úřady			
• obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování	• obhajuje svá lidská práva a respektuje práva druhých lidí • vymezí funkce ombudsmana	**LIDSKÁ PRÁVA** ○ zakotvení lidských práv v dokumentech ○ porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• objasní znaky ideologií • vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí ideologií	**IDEOLOGIE** ○ znaky a funkce ideologií ○ přehled vybraných ideologií		
• objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií • rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů • uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky	• porovná programy vybraných politických stran • objasní funkci politické koalice a opozice • vysvětlí význam referenda • vymezí funkci veřejnoprávních médií • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	**POLITIKA** ○ politika a politické vztahy ○ politické subjekty, politický život ve státě ○ politický program, koalice a opozice ○ média, nezávislý tisk ○ korupce		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy • rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti • posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva	• vysvětlí důvody evropské integrace • posoudí význam evropské integrace pro vývoj Evropy • rozlišuje funkce orgánů EU • posoudí vliv začlenění ČR do EU • posoudí vliv jednotné evropské měny	**EVROPSKÁ INTEGRACE** ○ podstata a význam ○ Evropská unie ○ proces integrace ○ orgány EU ○ jednotná evropská měna	**Dějepis** – EU	
• uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR • uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při	• orientuje se v mezinárodních institucích • uvede příklady činností vybraných mezinárodních organizací • vysvětlí vliv mezinárodních organizací na chod světového, ale také regionálních společenství • k získávání informací využívá tištěné i online	**MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE** ○ důvody, význam a výhody mezinárodní spolupráce ○ významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti ○ Český červený kříž	**Dějepis** – mezinárodní organizace (NATO, OSN)	**VMEGS 3 – INT**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
pobytu v zahraničí	dostupné relevantní informační zdroje			
• posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky	• vysvětlí příčiny a projevy globalizace • uvede příklady globálních problémů • domýšlí důsledky globalizačního procesu	**PROCES GLOBALIZACE** ○ příčiny, projevy, důsledky globalizace ○ globální ekonomické otázky ○ globální problémy ○ civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy	**Zeměpis** – globální problémy **Biologie** – globální problémy – oktáva	**VMEGS 1 – INT**
• objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy	• vysvětlí rozdíl mezi morálními a právními normami • objasní účel sankcí při porušení právní normy	**PRÁVO A SPRAVEDLNOST** ○ smysl a účel práva ○ morálka a právo		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují • rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady • vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů • na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek	• rozlišuje mezi právem veřejným a soukromým • uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy • popíše tvorbu zákonů • vymezí podmínky vzniku a zániku právních vztahů • uvede důsledky pramenící z neznalosti smlouvy	**PRÁVO V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ** ○ právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům ○ právní řád ČR – jeho uspořádání ○ systém právních odvětví, druhy právních norem ○ smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv		
• uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď • uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své	• vysvětlí právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru • uvede práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů • objasní funkci odborů	**PRACOVNÍ PRÁVO** ○ právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné) ○ práva a povinnosti účastníků		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
pracovní povinnosti • objasní funkci odborů • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu		pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny) ○ odbory		
• rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení • rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti • rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou	• rozliší trestný čin od přestupku • uvede příklady postihů trestné činnosti • rozezná, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení • orientuje se v systému právního poradenství	**ORGÁNY PRÁVNÍ OCHRANY** ○ funkce a úkoly, právnické profese ○ účel a průběh občanského soudního řízení ○ orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly ○ systém právního poradenství		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
občané obracet • ve svém jednání respektuje platné právní normy				
• uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost	• uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona související s výrobou a držením návykových látek, sexuálně motivovaných trestních činů	**VYBRANÉ PROBLÉMY KRIMINALITY** ○ výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě ○ sexuálně motivovaná kriminalita ○ týrání dětí ○ promiskuita, prostituce ○ skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání ○ zhotovení prezentace v na dané téma		program PowerPoint

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci • zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	• rozliší pojmy etika a morálka • zhodnotí význam vědeckého poznání, rizika zneužití • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jedince • diskutuje o otázkách praktické etiky	**ETIKA** ○ etika jako věda o morálce ○ základní etické kategorie (dobro, zlo, pravda…), žebříček hodnot ○ smysl života, přátelství, láska, manželství a rodina, etika v kritických fázích života ○ zhotovení prezentace v na dané téma	**Religionistika**	**OSV 4 – INT** program PowerPoint

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení	• vyjmenuje a objasní na základě každodenní zkušenosti zásadní filosofické problémy • definuje vzájemný vztah filosofie a věd	**FILOSOFIE JAKO VĚDA** ○ předmět filosofie, hlavní filosofické problémy ○ vztah filosofie a vědy, teorie vědy		
	• vyjmenuje základní myšlenky východní filosofie a porovná je se západním myšlením • posoudí význam a uplatnění východní filosofie v dnešním světě	**VÝCHODNÍ FILOSOFIE** ○ filosofie staré Indie ○ filosofie staré Číny	**Český jazyk** – literární díla **Výtvarná výchova**	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• komentuje na příkladech aktuálnost myšlenek řeckých filosofů v oblasti vědy a etiky • vymezí základní myšlenky filosofických škol antiky	**ŘECKÁ FILOSOFIE** ○ milétská škola, Pythagoras, elejská škola, Herakleitos, atomismus ○ sofisté a Sokrates, Platon, Aristoteles ○ filosofie helénismu	**Český jazyk** – literární díla **Výtvarná výchova**	
	• vyjmenuje základní znaky náboženství a rozdíl mezi filosofií a teologií • popíše druhy náboženství a rozdíl mezi judaismem a křesťanstvím • vysvětlí na příkladech úlohu náboženství a Boha v lidském životě	**FILOSOFIE STŘEDOVĚKU** ○ náboženství, křesťanství a judaismus ○ patristika ○ scholastika	**Český jazyk** – literární díla **Výtvarná výchova** **Religionistika**	
	• posoudí význam vědeckých objevů pro lidské myšlení a filosofii • kriticky zhodnotí přístup renesan. myslitelů k vědě • charakterizuje znaky reformace a posoudí její význam a oprávněnost	**FILOSOFIE OBDOBÍ RENESANCE** ○ astronomové a jejich význam pro filosofii ○ Francis Bacon ○ reformace a politické myšlení	**Zeměpis** – astronomie **Biologie** – anatomie – septima	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vyjmenuje znaky racionalismu na základě myšlenek jednotlivých filosofů • kriticky posoudí snahu racionálně dokázat existenci Boha a zaujme vlastní stanovisko k problému	**FILOSOFIE OBDOBÍ BAROKA** ○ René Descartes ○ Baruch Spinoza ○ Wilhelm Leibniz		
	• kriticky posoudí teorii empirismu a senzualismu – člověk jako tabula rasa • objasní na konkrétních myšlenkách francouzských osvícenců jejich význam pro moderní pojetí občanské společnosti • popíše základní myšlenky Immanuela Kanta	**FILOSOFIE DOBY OSVÍCENSTVÍ** ○ anglické osvícenství – Locke, Berkeley, Hume ○ francouzské osvícenství – Montesquieu, Voltaire, Rousseau, encyklopedisté ○ Immanuel Kant		
	• vymezí na základě myšlenek voluntaristů svůj názor na úlohu a význam vůle v lidském životě • popíše vliv Hegela na myšlení Marxe	**FILOSOFIE 19. STOLETÍ** ○ Arthur Schopenhauer ○ Friedrich Nietzsche ○ Friedrich Hegel ○ Karl Marx a Friedrich Engels ○ pozitivismus – Comte	**Dějepis** – komunismus	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• zaujme názor na myšlenku komunismu a konfrontuje jej s historickou realitou • definuje pojem pozitivismus			
	• popíše základní znaky jednotlivých filosofických škol, analyzuje jejich návaznost na předchozí filosofické myšlení • vyjmenuje nejvýznamnější představitele české filosofie	**FILOSOFIE 20. STOLETÍ** ○ filosofie existence, fenomenologie, strukturalismus, filosofická antropologie ○ filosofie života, vitalismus, pragmatismus, novotomismus a novoscholastika ○ představitelé české filosofie	**Český jazyk** – literatura	
• kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace • posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře	• zhodnotí práci jako prostor pro seberealizaci • kriticky posoudí své předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace • vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací	**PROFESNÍ VOLBA** ○ práce jako seberealizace ○ hodnocení vlastních schopností, vzdělávání, příprava na volbu profese ○ přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti,	**Český jazyk** – životopis, komunikace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním • vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi • vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy	řízení • stanoví zásady pracovní úspěšnosti a kariérního růstu	asertivní jednání, empatie) ○ pracovní úspěšnost a kariérní růst		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události • prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	• uvede zásady bezpečnosti práce a pravidla při mimořádných událostech • představí pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí • objasní možnost odškodnění v případě pracovního úrazu	**BEZPEČNOST PRÁCE** ○ zásady bezpečnosti práce ○ ekologická hlediska práce ○ pracovní úraz a odškodnění ○ vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události ○ živelní pohromy ○ únik nebezpečných látek do životního prostředí ○ jiné mimořádné události ○ první pomoc – klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel ○ sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí		

5.11 INFORMATIKA – zkratka Iv

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Informatika Iv je na našem gymnáziu vyučován od prvního do sedmého ročníku jako povinný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	1	1	1	1	2	1	1	0

Realizuje se zde obsah vzdělávacího oboru **Informatika** RVP ZV a RVP G, a dále část vzdělávacího obsahu oboru **Člověk a svět práce** RVP ZV - okruhu **Využití digitálních technologií.**

V kontextu s probíraným učivem jsou na nižším stupni gymnázia průběžně zařazovány tematické okruhy průřezového tématu: **Mediální výchova** RVP ZV a **Osobnostní a sociální výchova** (OSV) RVP ZV.

Třída se podle potřeby dělí na skupiny (chlapci/dívky nebo na skupiny dle cizích jazyků).

Výuka probíhá v odborné učebně plně vybavené výpočetní technikou, včetně 3D tiskárny, exemplárního hardwaru, multimediálních rozhraní a historických periferií.

Žáci mají možnost přihlásit se do kroužku Programování v rámci ŠK.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- porozuměl tomu, jak funguje počítač a informační systémy;
- rozvíjel informatické a algoritmické myšlení, zpracovával data různého typu;
- pochopil principy automatizace a optimalizace činností;
- aplikoval získané znalosti a dovednosti ve všech ostatních vzdělávacích předmětech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno především individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů, experimentů, ověřování hypotéz, diskuze).

Výuka Iv spolu s ostatními předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Učitel podněcuje žáky ke sběru informací a orientace ve zdrojích informací.
Kompetence k řešení problémů	• Učitel vede žáky k využívání dostupných zdrojů k zisku potřebných informací.
Kompetence komunikativní	• Užívání výpočetní techniky; Žáci mohou zpracovat projekt s tématikou z oblasti informatiky a výpočetní techniky. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují.
Kompetence sociální a personální	• Učitel klade důraz na práci ve dvojicích.

Kompetence občanské	• Učitel vede žáky ke spolupráci se zdatnějšími studenty a pomáhání slabším studentům.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• V rámci projektu je kladen důraz na zpracování prezentací i u projektů s jinou než informačně-technologickou tématikou.
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj; k rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů • Učitel ukazuje žákům, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-1-02 ***ČSP-9-7-03***	• rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla	**KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A NFORMACÍ** • Přenos informací, standardizované kódy • Znakové sady • Přenos dat, symetrická šifra • Identifikace barev, barevný model • Vektorová grafika • Zjednodušení zápisu, kontrolní součet • Binární kód, logické A a NEBO	Matematika, výtvarná výchova	https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-1-01 ***I-9-3-04***	• najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů	**PRÁCE S DATY** • Data v grafu a tabulce • Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • Kontrola hodnot v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu • Řešení problémů s daty		https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly
I-9-3-01 ***ČSP-9-7-01*** ***ČSP-9-7-02***	• popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	**INFORMAČNÍ SYSTÉMY** • Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-2-01 ***I-9-2-03*** ***I-9-2-05*** ***I-9-2-06***	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	**PROGRAMOVÁNÍ – OPAKOVÁNÍ A VLASTNÍ BLOKY** • Vytvoření programu • Opakování • Podprogramy		https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-2-01 ***I-9-2-03*** ***I-9-2-05*** ***I-9-2-06***	• v blokově orientovaném prog. jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	**PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI** • Opakování s podmínkou • Události, vstupy • Objekty a komunikace mezi nimi		https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-1-03 ***I-9-1-04***	• vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	**MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT** • Standardizovaná schémata a modely • Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • Orientované grafy, automaty • Modely, paralelní činnost		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly
I-9-2-01 ***I-9-2-03*** ***I-9-2-05*** ***I-9-2-06***	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna	**PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMERY A PROMĚNNÉ** • Větvení programu, rozhodování • Grafický výstup, souřadnice • Podprogramy s parametry • Proměnné		https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			
I-9-4-02 ***I-9-4-03*** ***I-9-4-04*** ***I-9-4-05*** ***ČSP-9-7-01*** ***ČSP-9-7-02***	• nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou	**POČÍTAČE** • Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací, aktualizace • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu		https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	• Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení/dialogová okna)		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-2-02 ***I-9-2-03*** ***I-9-2-05*** ***I-9-2-06*** ***ČSP-9-7-02*** ***ČSP-9-7-04*** ***ČSP-9-7-05***	• podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota • upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol • vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • přečte program pro robota a najde v něm případné chyby • ovládá výstupní zařízení a senzory robota • vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	**PROGRAMOVÁNÍ ROBOTICKÉ STAVEBNICE** • Sestavení a oživení robota • Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním • Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) • Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) • Čtení programu • Projekt Můj robot		https://www.imysleni.cz/ucebnice/robotika-na-2-stupni-zakladni-skoly-s-lego-mindstorms
I-9-2-06 ***I-9-2-05*** ***ČSP-9-7-02*** ***ČSP-9-7-04*** ***ČSP-9-7-05***	• sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej • přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji • používá opakování, rozhodování, proměnné • ovládá výstupní zařízení desky • používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu • připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá	**PROGRAMOVÁNÍ HARDWAROVÉ DESKY** • Sestavení programu a oživení Micro:bitu • Ovládání LED displeje • Tlačítka a senzory náklonu • Připojení sluchátek, tvorba hudby • Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru • Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově		https://imysleni.cz/ucebnice/18-robotika-pro-zakladni-skoly-programujeme-micro-bit-pomoci-makecode https://makecode.microbit.org/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	• Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu		
I-9-3-03 ***I-9-3-02***	• při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • připíše do tabulky nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	**HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT** • Relativní a absolutní adresy buněk • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy • Vkládání záznamu do databázové tabulky • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce • Zpracování výstupů z velkých souborů dat	Matematika, zeměpis	http://simandl.asp2.cz/Online.aspx

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-2-02 ***I-9-2-03*** ***I-9-2-05*** ***I-9-2-06***	• řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	**PROGRAMOVACÍ PROJEKTY** • Programovací projekt a plán jeho realizace • Popsání problému • Testování, odladění, odstranění chyb • Pohyb v souřadnicích • Ovládání myší, posílání zpráv • Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • Nástroje zvuku, úpravy seznamu • Import a editace kostýmů, podmínky • Návrh postupu, klonování. • Animace kostýmů postav, události • Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • Výrazy s proměnnou • Tvorba hry s ovládáním, více seznamů • Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy		https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-4-01 ***I-9-4-02*** ***I-9-4-03*** ***I-9-4-04*** ***I-9-4-05*** ***ČSP-9-7-01*** ***ČSP-9-7-02*** ***ČSP-9-7-03*** ***ČSP-9-7-04*** ***ČSP-9-7-05***	• pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	**DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE** **Hardware a software** • Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Komprese a formáty souborů • Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) **Sítě** • Typy, služby a význam počítačových sítí • Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** • Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat		https://opocitacich.cz

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		Digitální identita ● Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ● Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• *rozdělí problém na menší části, sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému* • *vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů* • *ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a optimalizuje program* • *vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska;*	• na základě analýzy problému sestaví algoritmus k jeho řešení • zapíše program pro vyřešení konkrétního problému • používá proměnné vhodných datových typů • využívá různé vstupy a výstupy • používá podprogram s parametry • používá větvení programu a cyklus se složenou podmínkou pro jeho ukončení • ověřuje správné fungování vytvářených programů • nalezne chybu ve svém i cizím programu a opraví ji • optimalizuje program - čitelnější kód, rychlejší, bez duplicitních činností • upraví hotový program podle dodatečných požadavků	**PROGRAMOVÁNÍ** • výstup dat • vstup dat • syntaktické, běhové a logické chyby • proměnné, datové typy • návaznost příkazů a dat • podprogramy bez parametrů a s parametry • cyklus s pevným počtem opakování • náhodný prvek ze seznamu • podmínky • větvení programu a vnořené větvení • ladění programu • rozdělení problému na části		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-v-jazyce-python-pro-stredni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
zobecní řešení pro širší třídu problémů	• zobecní program pro širší množinu vstupních dat			
• *interpretuje získané výsledky a závěry, uvažuje při tom omezení použitých modelů; posuzuje množství informace podle podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny;* • *vyslovuje předpovědi na základě dat* • *odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech* • *rozlišuje a používá různé datové typy; navrhuje a porovnává různé způsoby kódování z různých hledisek*	• porovná zprávy podle množství obsažené informace • sestavuje dotazovací a rozhodovací stromy, hodnotí jejich úspornost • na základě dat vyslovuje tvrzení, posuzuje jejich správnost • formuluje dotazy s odpovědí ano nebo ne tak, aby odpovědi poskytly co nejvíce informací • používá metodu půlení intervalů • spočítá, kolik možností lze rozlišit pomocí daného počtu otázek a naopak	**INFORMACE** • přenos dat, kódování a dekódování zprávy, komunikační kanál • pojem informace • data a jejich význam • získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači • kódování dat v počítačích obecně • binární soustava, bity a bajty • kódování čísel • vztah počtu bitů a počtu rozlišovaných hodnot • kódování textů • kódování obrazu, zvuku, videa • principy bezeztrátové a ztrátové komprese • kontrolní součty		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-stredni-skoly https://opocitacich.cz https://cs.khanacademy.org/computing/computer-science/informationtheory https://cs.khanacademy.org/computing/informatika-pocitace-a-internet https://www.ibobr.cz/sestavy-uloh/o-sestavach

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• používá bit, byte a násobné jednotky k odhadování potřebných datových a přenosových kapacit • podle potřeby a kontextu rozliší data od informací • porovnává různé způsoby reprezentace čísel, textu, obrazu i zvuku, vhodně volí			
• *navrhne procesy zpracování dat* • *nastavuje účelné zobrazení dat*	• vyřeší problém použitím vzorce nebo funkce pro hromadné výpočty s daty včetně funkcí zpracovávajících text • vyřeší problém navržením kontingenční tabulky • zvolí správnou vizualizaci dat grafem s ohledem na jeho vypovídací schopnost	**HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT** • zpracování dat pomocí textových funkcí tabulkového procesoru • vizualizace dat, vypovídací schopnost grafu • rozpoznávání vzorů a trendů v datech, kontingenční tabulky		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• *vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem* • *analyzuje problém, rozdělí problém na menší části; rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému*	• využívá různé způsoby zápisu pracovních procesů (např. přirozený jazyk, diagram, program) • různé zápisy mezi sebou převádí • hodnotí různé zápisy z hlediska přehlednosti, srozumitelnosti, jednoznačnosti • charakterizuje vstupy, pro něž daný algoritmus funguje • rozpozná problematická místa postupu nebo jeho zápisu (např. nekonečné opakování, nejednoznačné pokračování, nemožný úkon)	**ALGORITMUS** • zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení • pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu • přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-stredni-skoly
• *rozpozná informační toky v systémech; analyzuje a hodnotí informační systémy z různých hledisek; zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady IS na různé skupiny*	• popíše příklady informačních systémů a různé důsledky jejich využívání • rozliší různé součásti informačních systémů a jejich úlohu	**INFORMAČNÍ SYSTÉMY A DATABÁZE** • veřejné informační systémy • data, jejich struktura a vazby • definované procesy, role uživatelů		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-stredni-skoly https://cs.khanacademy.org/computing/computer-programming/sql

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• *určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a prioritizuje požadavky na řešení* • *určí jednotlivé uživatelské role, specifikuje jejich činnosti, navrhne, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům* • *navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; navrhne procesy zpracování dat* • *nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu* • *otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a*	• zjišťuje potřeby budoucích uživatelů a jejich požadavky na řešení, metodicky vybírá, které skutečně realizuje • práci na vývoji informačního systému naplánuje do fází, podle situace plán upravuje • navrhuje několik možností řešení • hodnotí návrhy řešení z různých hledisek, vybírá nejvhodnější • specifikuje a vytvoří potřebné tabulky, sloupce, propojení a další nastvaení • specifikuje a vytvoří uživatelské rozhraní (celkovou strukturu, různě filtrované, řazené, agregované, formátované a vizualizované pohledy na data, interaktivní prvky, popisky pro uživatele)	• technické řešení informačních procesů • vývoj informačního systému: postup tvorby informačního systému • návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů • hromadné zpracování dat: tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda • dotazy, filtrování, řazení • návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč • více tabulek, jejich propojení, relace		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
navrhne způsob jeho odstranění	• navrhne a odladí automatizované procesy zpracování dat, zejména pomocí vzorců a interaktivních prvků • informační systém průběžně testuje na uživatelích			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• *vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami* • *analyzuje problém, rozdělí problém na menší části* • *otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění*	• vytvoří program pro desku, nahraje jej a otestuje funkčnost • najde chybu v programu a opraví ji • ovládá světelné a zvukové výstupy • vytvoří program, který zpracuje informace z okolního světa (teplota, osvětlení, magnetické pole, azimut) • použije proměnné pro uchování a zpracování dat ze senzoru • vyřeší problém vytvořením programu, zpracovávajícího data ze senzorů k výstupům • řeší úlohy vyžadující spolupráci dvou desek	**ROBOTIKA (Micro:bit)** • vývoj programu, nahrání programu do Micro:bitu, testování programu • ladění programu • programové konstrukce - cykly, podmínky • grafické výstupy • zvukové výstupy • reakce na podněty od uživatele • reakce na podněty od okolního prostředí • vzájemná komunikace destiček • skupinové projekty s Micro:bitem		https://imysleni.cz/ucebnice/robotika-ucebnice-pro-stredni-skoly-micro-bit

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• *formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci* • *převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému*	• Jmenuje a zhodnotí příklady různých druhů modelů z informatiky i mimo ni • Rozpozná příklady použití grafů • Podle potřeby přechází mezi úrovněmi zjednodušení, případně dále abstrahuje od nepodstatného, či naopak modely rozšiřuje • Hodnotí, nakolik výsledek z modelu platí i v modelované realitě • Pomocí editoru vytvoří graf a využije jej pro řešení problému • Reprezentuje graf nákresem, seznamem hran a maticí sousednosti; posuzuje výhody a nevýhody těchto zápisů v různých situacích • Vytvoří stavový prostor, najde v něm řešení problému	**MODELOVÁNÍ** • model jako zjednodušení reality • schéma, diagram, graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta • myšlenkové a pojmové mapy • kvalita informačního zdroje, kritické myšlení a kognitivní zkreslení		*http://www.radekpelanek.cz/?ms* *https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-stredni-skoly* *https://opocitacich.cz* *https://www.ibobr.cz/sestavy-uloh/o-sestavach*

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Vytvoří simulaci ve formě buněčného automatu, formuluje pozorování, hodnotí jejich přesnost a spolehlivost ve vztahu k realitě			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• *rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska* • *porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti* • *vysvětlí proces a úskalí digitalizace* • *identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým* • *chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost*	• na základě znalosti fungování počítače vysvětlí funkci a význam operačního systému a ukáže rozdíly v ovládání aktuálně nejpoužívanějších systémů • nakreslí strukturu LAN a Internetu, vysvětlí paketový přenos dat a popíše komunikaci zařízení z lokální sítě do Internetu včetně WiFi a GSM sítí • vysvětlí, jak jsou digital. data různého typu • popíše fungování webu a cloudových služeb, vysvětlí vzdálené ukládání dat • z principu fungování sítí a cloudu vyvodí bezpečnostní rizika jejich využívání, popíše nejčastější způsoby útoků a s využitím systémového přístupu navrhne řešení zabezpečení počítače a dat	**DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE** • hardware počítače a jeho parametry • zpracování dat v počítači • software – operační systém • lokální počítačové sítě a internet • web a cloudové služby • bezpečné využívání cloudu • bezpečnost počítačových zařízení a dat • bezpečné digitální prostředí • umělá inteligence • zlomové události vývoje počítačů • nové počítačové technologie		https://opocitacich.cz

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• identifikuje a řeší hardwarové a softwarové problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními • popíše vědomou a nevědomou digitální stopu a jejich důsledky na soukromí			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vlastní projekt	**VLASTNÍ PROJEKT** • vývoj programu • volba nástroje podle zadání projektu • rozdělení problému na části • návrh přehledného uživatelského rozhraní • testování programu a jeho optimalizace – ladění • nápověda a dokumentace k programu • autorství a licence k programu • etika programátora		

5.12 HUDEBNÍ VÝCHOVA – zkratka Hv (NG),

ESTETICKÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA – zkratka EHv (VG)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova a Estetická hudební výchova vychází ze vzdělávacího Hudebního oboru a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Umění a kultura** vymezeného v RVP ZV a RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinný a jako povinně volitelný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	1	1	1	1	2	2	0	0

Na nižším stupni gymnázia je předmět povinný. Od 5. ročníku a I. ročníku G žáci mají jedno pololetí Estetickou hudební výchovu a druhé pololetí Estetickou výtvarnou výchovu.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená hudebními nástroji, Orffovým instrumentářem, audio-vizuální a digitální technikou.

Žáci mohou dále navštěvovat nepovinný předmět Sborový zpěv v rámci ŠK.

Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Předmět Hudební výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů i s moderními prostředky pro editaci a zpracování hudby. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- v rámci svých možností interpretoval a produkoval hudbu,
- našel v hudbě prostředek relaxace i duševního obohacení,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých si utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím,
- chápal význam hudby v historickém kontextu.
- Používal hudební materiál s ohledem k autorskému právu, včetně online prostoru

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků, poslechem a vyhledáváním ukázek, vlastní tvorbou.

Výuka Hv a EHv spolu s ostatními předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• vede žáka k samostatné a tvořivé činnosti, ochotě věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení • vhodnou motivací probouzí v žákovi zájem o hudební kulturu, podporuje jeho fantazii a tvůrčí schopnosti • vede žáka k získávání a zpracovávání poznatků z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny, internet, platformy, sociální sítě, odborná literatura o umění), ale i přímým kontaktem – návštěvou koncertu
Kompetence k řešení problémů	• zadáváním vhodných témat k řešení problematiky hudebního umění (veřejná vystoupení,

	porovnávání děl jednotlivých umělců, srovnávání různých stylů) učí žáka analyzovat, srovnávat, kriticky hodnotit získaná fakta, nacházet argumenty a důkazy, vlastní závěry (vlastní tvorbu) prezentovat a obhájit ji. Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.
Kompetence komunikativní	• dává žákovi příležitost prezentovat získané poznatky vhodnou formou (využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi) • umožňuje žákovi specifickým způsobem vyjadřovat své racionální i emocionální zkušenosti • učí žáka debatovat nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních, rozvíjí kritické myšlení.
Kompetence sociální a personální	• učí chápat potřebu efektivní spolupráce s druhými při řešení daného úkolu, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty. • udržováním žáka v kontaktu s projevy (zpěvem) ostatních rozvíjí jeho schopnost empatie a kritiky, učí žáka respektovat dohodnutá pravidla, toleranci při odlišném postoji a názoru, aby se podílel na utváření příjemné atmosféry ve skupině, sám přispíval k upevňování dobrých mezilidských vztahů
Kompetence občanské	• motivuje žáky ke kritickému posuzování událostí veřejného života v jejich okolí a reflektování svou vlastní tvorbou • organizuje pro žáky koncerty za účelem poznávání různých stylů hudby /dle možností a okolností/ • respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• systematicky vede žáka k práci tvořivé, klidné, soustředěné, cílené • umožňuje žákovi poznávat a rozvíjet své hudební schopnosti a dovednosti • učí požívat hudební nástroje a vybavení, bezpečnost jejich provozu a péči o ně • motivuje žáky k organizaci akcí a také podílení se na akcích organizovaných školou (akademie vánoční, velikonoční)
Kompetence digitální	• učí žáky běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby, vede je k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti (sám je ovládá, využívá a učí žáky používat) • učí žáky samostatně vyhledávat metody práce, software a digitální technologie při práci, při

	učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života. • ukazuje, jak si vytvářet a upravovat digitální obsah. Pří výuce užívá práci s audio/video formáty, ze kterých vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-9-1-02 HV -9-1-03	• zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlase • uplatňuje práci s hlasem nejen při zpěvu, ale i mluveném projevu v běžném životě • orientuje se v jednoduchém notovém zápisu • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** ○ intonační cvičení ○ rozšiřování hlasového rozsahu ○ zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem, vyhledávání rytmu v zápisu písně ○ lidový dvojhlas ○ píseň a její hudební forma		
HV-9-1-03 HV-9-1-01	• vytváří jednoduché doprovody • využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • zapíše tóny do notové osnovy • rozpozná dur a moll stupnice, základní intervaly	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** ○ jednoduchý doprovod lidových písní s využitím Orffova instrumentáře (keyboardu), rytmická hra na tělo ○ improvizace jednoduché hudební formy ○ lidové kapely ○ noty, pomlky, intervaly (stupnice dur, moll, akord)		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• taktuje dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt • pohybem vyjádří obsah písně	**HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI** ○ mazurka, pochod, valčík, polka ○ hra na dirigenta a orchestr ○ pantomima ○ využívání řeči těla	**Tv** – tanec a hudba – průběžně	
HV-9-1-06	• rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat • rozpozná základní stylová období artificiální a nonartificiální hudby melodram, operu, operetu, muzikál, píseň, baladu • rozpozná a označí užité výrazové prostředky v proudu znějící hudby	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** ○ poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do nástrojových skupin ○ muzikál, opereta, opera, melodram ○ hudební výrazové prostředky ○ poslech vybraných skladeb		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-9-1-02 HV-9-1-03	• pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu • při zpěvu uplatňuje správné pěvecké návyky a dovednosti dle svých individuálních dispozic v jednohlase i ve vícehlase	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** o hlasová hygiena o lidský hlas, mutace, o vokální projev o lidové a umělé písně o výběr písní z různých období etnografie	**Bi** – lidský hlas – tercie	
HV-9-1-03 HV-9-1-01	• na základě svých dosavadních individuálních hudebních schopností a dovedností částečně reprodukuje motivy, jednoduché doprovody • při hudebních aktivitách využívá své dosavadní znalosti z hudební nauky • rozliší stupnici dur a moll	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** o prolínají se do ostatních hudebních činností během roku o tvorba jednoduchých doprovodů o netradiční hudební nástroje o noty, stupnice, intervaly		
HV-9-1-05	• rozpozná některé druhy lidových tanců, zvolí vhodný typ hudebních pohybových prvků k poslouchané hudbě • na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	**HUDEBNÉ POHYBOVÉ ČINNOSTI** o tance (polka, valčík), moderní tanec o taktování, dirigování jednoduchých lidových písní o vlastní pohybové ztvárnění (choreografie) o hra na dirigenta a orchestr o využívání řeči těla	**Tv** – tanec a hudba – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-9-1-06	• při poslechu využívá dosavadní získané zkušenosti • vnímá použité výrazové prostředky, chápe jejich význam • zařadí skladbu do příslušného období • pojmenuje hudební formy různých období	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** ○ výběr poslechových skladeb z různých období (Vivaldi, Händel, Bach, Mozart, Haydn, Beethoven) ○ skladba vokální a instrumentální ○ hudba duchovní a světská ○ hudební formy – kánon, fuga, koncert, sonáta, symfonie		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-9-1-02	• zpívá na základě svých individuálních schopností a získaných dovedností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlase • své dovednosti a návyky uplatňuje i při mluvním projevu v běžném životě • dokáže ocenit kvalitní pěvecký projev druhého	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** o hlasová a rytmická cvičení o rozšiřování hlasového rozsahu o vícehlas o orientace v hudebním záznamu o zpěv lidových a umělých písní odpovídajících probíraným slohovým obdobím	**Čj, Dě** – odpovídající slohová období	
HV-9-1-01	• dle svých individuálních schopností a dovedností reprodukuje jednoduché doprovody k pěveckým projevům za pomocí hudebních nástrojů • uvede příklady jednoduchých akordických značek • využívá své dosavadní znalosti při různých hudebních aktivitách • Záznam zvuku	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** o nástrojová reprodukce různých melodií o tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů, jednoduché improvizace o akord, akordické značky o noty, intervaly, stupnice modální, prohlubování znalostí		
HV-9-1-04 HV-9-1-05	• na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků • rozpozná některé z dobových tanců	**HUDEBNÉ POHYBOVÉ ČINNOSTI** o prolínají do ostatních hudebních činností během roku o taktování o některé dobové tance (renesanční tanec, country) o vlastní ztvárnění znějící moderní hudby	**Tv** – tanec a hudba – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		(choreografie)		
HV-9-1-07 HV-9-1-06	• sluchem rozliší vzestupnou a sestupnou melodii, základní vlastnosti tónů, • všímá si dynamických a výrazových změn v hudebním proudu • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku • orientuje se v hudebních slozích, uvede významné představitele • zařadí na základě svých individ. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období • rozlišuje hudbu artificiální a nonartificiální	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** ○ přehled hudebních slohů artificiální hudby ○ poslech – postihování a srovnávání charakteristických rozdílů různých hudebních slohů ○ hudba artficiální a nonartificiální ○ původ hudby, pravěk a starověk středověk – gregoriánský chorál, světská píseň, ○ renesance – mše ○ baroko – opera, fuga, J. S. Bach, G. F. Handel ○ klasicismus – hud. formy, představitelé ○ romantismus – hud. formy, představitelé ○ hudba 20. století – impresionismus, dodekafonie, elektronická hudba ○ jazz, spirituály, blues, ○ populární hudba	**Dě** – pravěk a starověk – prima **Dě** – středověk - renesance - baroko - klasicismus - romantismus - impresionismus **Čj** – středověk – kvinta - renesance – kvinta - baroko – kvarta, kvinta - klasicismus – kvinta - romantismus –	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ 50. léta- rock-n-roll,country and western, ○ 60. léta, 70. – 80. léta	sexta - impresionis-mus – septima **Vv** – středověk – tercie - renesance – tercie - baroko – kvarta - klasicismus - romantismus – kvarta - impresionis-mus – kvinta **Tv** – tanec a hudba – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-9-1-01 HV-9-1-02	• při zpěvu dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, uplatňuje je i při mluvním projevu v běžném životě • dle svých hudebních dispozic zpívá kultivovaně, intonačně čistě a rytmicky přesně vybrané písně v jednohlase • poznává české hudební památky a zařadí je do historických souvislostí • postihuje charakteristické znaky a hledá souvislosti v jiných uměleckých oborech • reprodukuje tóny hrané v různé výšce ve své hlasové poloze	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** ○ vlastní osobitý vokální projev ○ výběr písní odpovídajících probíraným obdobím české hudby vážné i populární, ○ zpěv v jednohlase i vícehlase ○ sluchová analýza		
HV-9-1-01 HV-9-1-03	• dle svých individuálních schopností a dovedností doprovází vokální projev • týmově tvoří dle svých schopností a dovedností melodram, reprodukuje na základě svých schopností a dovedností různé motivy, témata, části skladeb, tvoří hudební doprovody.	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** ○ prolínají do ostatních hudebních činností během školního roku ○ noty, akordy, rytmus, metrum ○ tvorba melodramu ○ skupinová hra s dostupnými nástroji, vyjadřování pocitů hudbou		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-9-1-05	• na základě svých individuálních hudebních a pohybových schopností spojuje poslech s pohybovými nebo instrumentálními činnostmi • orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI** o prolínají do ostatních hudebních činností během roku o taktování o některé dobové tance (rock´n ´roll) o vlastní ztvárnění znějící moderní hudby (choreografie)	**Tv** – tanec a hudba – průběžně	
HV-9-1-06 HV-9-1-07	• při poslechu využívá získané znalosti a zkušenosti k postižení hudebních výrazových prostředků • orientuje se v množství hudebních druhů, žánrů a stylů. • na základě svých individ. schopností zařadí slyšenou hudbu do stylového období • orientuje se ve stěžejních písních domácí kulturní scény • Vytváří a upravuje vlastní audio a video soubory • Provádí konverzi audio a video souborů	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** o počátky českých hudebních dějin – nejstarší české písně, husitský chorál o český klasicismus (J. J. Ryba) o český romantismus (B. Smetana, A. Dvořák) o česká hudba 20. století (L. Janáček, B. Martinů, J. Suk) o česká populární hudba (jazz a swing, trampská píseň, divadla malých forem, big beat, folk, pop a rock) o práce se softwarem	**Čj** – husitský chorál ČESKÁ: - renesance - baroko - klasicismus - romantismus - impresionis-mus **Dě** – husitský chorál	→ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané (evropské kulturní hodnoty, význam světové a evropské hudby v českém prostředí)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm	• vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti • na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy aktuálního přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“	**UMĚLECKÝ PROCES A JEHO VÝVOJ** ○ umělecký proces a realita ○ chápání uměleckého procesu ○ znakové systémy jednotlivých druhů umění ○ historické proměny pojetí uměleckého procesu ○ prezentace uměleckého díla **ROLE SUBJEKTU V UMĚLECKÉM PROCESU** ○ smyslové vnímání a jeho rozvoj ○ interpretace a recepce uměleckého díla ○ tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta **ÚLOHA KOMUNIKACE V UMĚLECKÉM PROCESU** ○ umění ve společnosti ○ role umělce ○ proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků ○ publikum a jeho role ○ nové technologie a jejich vliv na	**EVv** – umělecká díla	→ Osobnostní a sociální výchova okruhy Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž – prolíná celým studiem na vyšším stupni

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
umělecké znaky od objevných až po konvenční • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si • vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti	a „estetických norem“ • vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	umělecký proces ○ subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané ○ téma prolíná celým učivem EHv v 5. a 6. ročníku		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě	• uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas(na základě hudebních schopností a dovedností) • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individ. schopností a dovedností • vytváří tonální představu dur, moll, rytmizuje jednoduché texty • tvoří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje • používá rytmické nástroje k doprovodné hře	**HLASOVÁ VÝCHOVA** ○ správné dýchání ○ hlasová hygiena ○ rozezpívání ○ správné tvoření tónů ○ artikulace **ZPĚV** ○ jednohlasé písně lidové a umělé ○ kánony lidové a umělé ○ úpravy lidových i umělých písní **INTONACE** imitace ○ intonační výcvik **ZHUDEBNĚNÍ** ○ přísloví, pořekadel ○ vlastního textu ○ vytvoření vlastních drobných skladeb **INTERVALY** ○ opěrné písně ○ základ harmonie (T, D, S) **RYTMICKÝ VÝCVIK** ○ hra na tělo	**Bi** – hlasové ústrojí – tercie, septima **Čj** – lidová slovesnost – prima, kvinta **Tv** – pohyb na hudbu – všechny ročníky	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		○ Orffův instrumentář ○ rytmizace textů a písní rytmickými nástroji		
využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních myšlenek a představ	• užívá i některých melodických nástrojů při individuálních i společných hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem • orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb	**HRA NA HUDEBNÍ NÁSTROJE** ○ tvorba instrumentálních doprovodů ○ jednoduchá aranžmá ○ nauka o hudebních nástrojích **PARTITURA** ○ vývoj notace		
reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním a pohybovým dispozicím;pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	• reaguje na hudbu pohybem a ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím	**TANEC** ○ pohyb na hudbu ○ dobové tance ○ lidové a umělé tance ○ reprodukce pohybů	**Tv** – maturitní předtančení – oktáva	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	• vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	**HUDEBNÍ MYŠLENÍ V OBDOBÍ** ○ rytmicko-monomelodickém (starověk) ○ polymelodickém (středověk – renesance) ○ melodicko-harmonickém (baroko) • (rytmus, melodie, výrazové prostředky, tónina; hudební formy, kánon, mše, madrigal)	**Čj** – starověk, středověk, baroko – kvinta **Dě** – starověk – kvinta, středověk – sexta, baroko – sexta **EVv** - rytmus – kvinta, sexta	
• uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí	• popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	**TVŮRCE HUDBY A INTERPRET** ○ tvůrce a interpret jako jedna osoba, řecké hudební umění, raný středověk, skladatelé Ars antiqua a Ars nova a jejich služba idejím, nizozemští skladatelé a přísná imitace, Palestrina, Lasso; čeští skladatelé –, Kryštof Harant, Adam Michna ○ dále pak např. Bach, Mozart, Chopin, Schumann, Liszt	**Čj** – osobnosti baroka – kvinta **EVv** – imitace – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	**PERIODIZACE HUDEBNÍHO VÝVOJE** ○ hudba vokální a instrumentální ○ charakteristické znaky slohů ○ hledisko historické a kulturní • Pravěk • Starověk • Středověk • Ars antiqua • Ars nova • Renesance a humanismus • Baroko • Klasicismus • Romantismus	**Čj** – slohy – kvinta, sexta **Dě** – charakteristika uměleckých slohů – kvinta až oktáva **EVv** – znaky slohů – prima až kvarta	
	• odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	**HUDEBNÍ ŽÁNRY** ○ muzikál ○ šanson ○ šantán ○ kabaret ○ revue ○ jazz, swing ○ trampská píseň	**Čj** – vývoj divadla – sexta, septima	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí	• interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	• estetická a umělecká hodnota hudebního díla • komplexní popis a interpretace hudebního díla, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, vlastní reflexe hudebních děl	**Dě** – historická období – všechny ročníky	
	• přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje • uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí	**POPULÁRNÍ HUDBA** • jazz – konce 19. stol. • 20. léta • 30. léta – swing • 40. léta – pop, blues, country western, zpěvácké hvězdy • 50. léta – rokenrol • hudba jako kulturní statek a jako zboží • hudební průmysl • hudba a její využití v běžném životě	**Dě** – otroctví – sexta a septima **Ov** – významné osobnosti – prima	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti	• vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční • na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • vysvětlí, jaké předpoklady jsou	**UMĚLECKÝ PROCES A JEHO VÝVOJ** ○ umělecký proces a realita ○ chápání uměleckého procesu ○ znakové systémy jednotlivých druhů umění ○ historické proměny pojetí uměleckého procesu ○ prezentace uměleckého díla **ROLE SUBJEKTU V UMĚLECKÉM PROCESU** ○ smyslové vnímání a jeho rozvoj ○ interpretace a recepce uměleckého díla ○ tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta **ÚLOHA KOMUNIKACE V UMĚLECKÉM PROCESU** ○ umění ve společnosti ○ role umělce ○ proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků		→ Osobnostní a sociální výchova okruhy Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž – prolíná celým studiem na vyšším stupni

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ • objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu	zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ • vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	○ publikum a jeho role ○ nové technologie a jejich vliv na umělecký proces ○ subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané ○ téma prolíná celým učivem EHv v 5. a 6. ročníku		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě	• uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, (na základě hudebních schopností a dovedností) • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individ. schopností a dovedností • zpívá z not v rozsahu 1 – 5 v daných tóninách • vytváří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje a podkládá textem ○ melodie rytmizuje, podkládá textem	**AKUSTIKA** ○ hlasové ústrojí ○ sluchové ústrojí **TVORBA TÓNU** ○ vyrovnávání vokálů ○ hlasové rejstříky ○ hlavový tón **ZPĚV** ○ jednohlasé písně lidové a umělé ○ kánony lidové a umělé ○ úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, čtyřhlas **INDIVIDUÁLNÍ TVORBA** ○ melodie rytmizuje, podkládá textem a zapisuje do not **INTERVALY** ○ opěrné písně ○ harmonické cítění **RYTMICKÝ VÝCVIK** ○ hra na tělo ○ Orffův instrumentář ○ vytváření drobných rytmických etud, jejich rytmický zápis	**Fy** – zvuk – sexta **Bi** – hlasové a sluchové ústrojí – tercie, septima **Čj** – tvorba veršů – prima, sekunda, tercie, kvarta **Tv** – využití hudby, rytmika – všechny ročníky	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje	• využívá jednoduché, příp. složitější hudební nástroje (např. elektronické) při individuálních či společných hudebních aktivitách • orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb; na základě svých individ. hudebních schopností tyto skladby realizuje (účastní se jako vokalista nebo instrumentalista)	**HRA NA HUDEBNÍ NÁSTROJE** ○ tvorba instrumentálních doprovodů ○ jednoduchá aranžmá ○ improvizace, stylizace ○ partitura ○ nástroje symfonického orchestru ○ orientace v notovém zápise ○ moderní hudební nástroje		
reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	• pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	**TANEČNÍ HUDBA** ○ techno, disco, hip hop, reggae, house, break, trance, rap ○ editace zvuku a videa ○ počítačová grafika	**Tv** – pohyb při hudbě – všechny ročníky **Inf** – editace zvuku a videa, počítačová grafika	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	**HUDEBNÍ MYŠLENÍ V OBDOBÍ** ○ melodicko-harmonickém (klasicismus, romantismus, impresionismus) ○ sonické období (hudba 20. stol.) ○ (rytmus, melodie, výrazové prostředky, hudební formy)	**Čj** – slohy – kvinta **Dě** – klasicismus – sexta, romantismus – septima, impresionismus – septima, 20.stol. – septima až oktáva **EVv** – znaky slohů – kvinta, sexta **Tv** – rytmus – průběžně	
o interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit o dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	• popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	**TVŮRCE HUDBY A INTERPRET** • tvůrce a interpret jako jedna osoba **POPULÁRNÍ HUDBA** • Divadla malých forem • Britský rock – Beatles • Folk music – Bob Dylan • Folkrock – Simon & Garfunkel • Underground – Frank Zappa • Big Beat u nás – Miki Volek, Olympic, Matadors, Petr Novák	**Čj** – vývoj divadla - sexta	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	• orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	**PERIODIZACE HUDEBNÍHO VÝVOJE** ○ hudba vokální a instrumentální ○ hudební formy ○ charakteristické znaky slohů ○ hledisko historické a kulturní ○ hudba česká a světová • Baroko • Rokoko • Klasicismus • Romantismus – impresionismus • Další směry 20. století	**Čj** – slohy – kvinta, sexta **Dě** – umělecké slohy – kvinta až oktáva **EVv** – sloh období – kvarta až sexta	
orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a	• odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	**HUDEBNÍ STYLY A ŽÁNRY, FUNKCE HUDBY** ○ hudba a její využití v běžném životě ○ hudba jako kulturní statek a jako zboží ○ hudební průmysl ○ hudba vážná a populární – převádění stylů, úpravy,	**Ov** – významné osobnosti – prima	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
okolnosti vzniku hudebního díla		transkripce ve 20. století (u nás např. Jiří Stivín, Tomáš Víšek, Jiří Hlaváč, Michael Kocáb, ve světě např. Sting, ERA)		
odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	• interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	**ESTETICKÁ A UMĚLECKÁ HODNOTA HUDEBNÍHO DÍLA VE 20. STOL.** • pojem kýč • hudba jako zboží • pojem komerce • hudba na objednávku • kvalita uměleckého díla	**ZSV** – estetika – oktáva	
uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě,	• přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje • uvědomuje si roli hudebního	**BLUDIŠTĚ STYLU VE 20. STOL.** • Volná atonalita • Dodekafonie a serialismus • Modální hudba • Neoklasicismus • Neofolklorismus • Témbrová hudba • Elektroakustická a elektronická hudba a mikrointervaly A. Háby	**Čj** – 20. stol. – kvarta, sexta **Dě** – 20. stol. – septima až oktáva	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat ○ dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby • uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout • upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	• Minimalismus • Stylové syntézy, fúze a „nezařaditelní“ **VYUŽITÍ HUDBY** • Muzikály • Festivaly • Divadla • Nahrávací studia, CD, DVD • Masová média, reklama, znělka **MODERNÍ POPULÁRNÍ HUDBA 70. A 80. LET U NÁS I VE SVĚTĚ** • Hard rock • Heavy metal • Art rock • Pompézní rock • Pop rock • Disco • Punk a nová vlna • Nový romantismus a neorock • Střední proud • Protestsongy		

5.12.1 SBOROVÝ ZPĚV (ZŠ, NG + VG)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Nepovinný předmět Sborový zpěv vychází ze vzdělávacího Hudebního oboru a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Umění a kultura** vymezeného v RVP ZV a RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako volitelný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	2							

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená hudebními nástroji, Orffovým instrumentářem a audio-vizuální technikou.

Žáci mohou navštěvovat nepovinný předmět Sborový zpěv

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**SBOROVÝ ZPĚV**	**PRIMA - OKTAVA, 6.-9-TŘÍDA ZŠ**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Kultivuje pěvecký a mluvní projev a postupně rozšiřuje svůj hlasový rozsah	Kultivace a rozšiřování hlas. rozsahu	Čj – zvuková stránka slova a věty - vztah mezi slovním a hudebním rytmem	
Žák si vštěpuje zásady hlasové hygieny, chápe význam rozezpívání, zná různé druhy pěveckého dýchání, seznamuje se s problematikou mutace	hlasová hygiena, mutace, dýchání		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**SBOROVÝ ZPĚV**	**PRIMA - OKTAVA, 6.-9-TŘÍDA ZŠ**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata a části skladeb Orientuje se v grafickém notovém záznamu Rozeznává vztahy mezi tóny, dokáže zazpívat základní intervaly směrem nahoru i dolů, durové a mollové stupnice	• noty • intervaly, • kvintakord • stupnice • Lidová píseň • Ethnická píseň	Hv, EHv - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti	
• jednohlasé i vícehlasé skladby klasické hudby • jednohlasé i vícehlasé skladby populární h. • veřejná vystoupení Orientuje se ve vývoji artificiální a nonartificiální hudby	• pěvecká literatura • hudební období • artificiální i nonartificiální hudba	Ov – chování ve společnosti a na koncertech D – dějiny 18. – 20. století Aj – anglická a americká populární hudba	

5.13 VÝTVARNÁ VÝCHOVA – zkratka Vv (NG), ESTETICKÁ VÝTVARNÁ VÝCHOVA – zkratka EVv (VG)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova a Estetická výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího Výtvarného oboru a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Umění a kultura** vymezeného v RVP ZV a RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinný a jako povinně volitelný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	2	1	1	1	2	2	0	0

Realizují se tematické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** RVP ZV.

Na nižším stupni gymnázia je předmět povinný. Od 5. ročníku a I. ročníku G žáci mají jedno pololetí Estetickou hudební výchovu a druhé pololetí Estetickou výtvarnou výchovu. Výuka probíhá v kmenových učebnách školy a v odborné učebně výtvarné výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů, praktického předvedení a modelování situace, práce s digitálními technologiemi a programy; počítačová grafika, fotografie, video, animace).

Výuka Výtvarné výchovy přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• vede žáka k samostatné a tvořivé činnosti • vhodnou motivací probouzí v žákovi zájem o výtvarnou kulturu • podporuje jeho fantazii a tvůrčí schopnosti • vede žáka k získávání a zpracovávání poznatků z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny, internet, odborná literatura o umění), ale i přímým kontaktem – návštěvou galerie nebo muzea
Kompetence k řešení problémů	• zadáváním vhodných témat k řešení problematiky výtvarného umění (projekty s výtvarnou tematikou, porovnávání děl jednotlivých umělců, srovnávání různých stylů...) učí žáka analyzovat, srovnávat, kriticky hodnotit získaná fakta, nacházet argumenty a důkazy, vlastní závěry (vlastní tvorbu) prezentovat a obhájit
Kompetence komunikativní	• dává žákovi příležitost prezentovat získané poznatky vhodnou formou • umožňuje žákovi specifickým způsobem vyjadřovat své racionální i emocionální zkušenosti • učí žáka debatovat nad vlastní tvorbou i tvorbou ostatních
Kompetence sociální a personální	• udržováním žáka v kontaktu s projevy a pracemi ostatních rozvíjí jeho schopnost empatie a kritiky, učí žáka respektovat dohodnutá pravidla, toleranci při odlišném postoji a názoru

Kompetence občanské	• motivuje žáky ke kritickému posuzování událostí veřejného života v jejich okolí a reflektování svou vlastní tvorbou • organizuje pro žáky exkurze za účelem poznávání kulturně historických památek, návštěvy galerií, výstavních síní (dle možností a okolností)
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• systematicky vede žáka k práci tvořivé, klidné, soustředěné, cílené • umožňuje žákovi poznávat a rozvíjet své manuální schopnosti a dovednosti • oceňuje zachování správného postupu, kvality práce • učí žáky organizovat si pracovní prostředí • motivuje žáky k organizaci akcí a také podílení se na akcích organizovaných školou (jarmarky vánoční, velikonoční....)
Kompetence digitální	• vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení • vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace • vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vysvětlí pojem matriarchát, uvědomí si souvislosti skalních maleb se vznikem náboženství • pojmenuje megalitické stavby a vysvětlí jejich význam	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ pravěk – první umělecké projevy, význam Venuší, jeskynní malby, megalitické stavby	**Dějepis** – pravěk – prima **Zeměpis** – Evropa – tercie	
	• zařadí časově sumersko-akkadskou kulturu, rozlišuje různé systémy písem v rozdílných kulturách • charakterizuje účel, stavební postupy architektury Mezopotámie	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ sumersko-akkadská kultura, systémy písma ○ Mezopotámie – architektura /zikkuraty/, sochařství, malířství	**Dějepis** – Staroorientální státy – prima **Zeměpis** – Asie – sekunda	
	• zařazuje Egypt na časovou osu, jmenuje nejznámější pyramidy, popíše způsob stavby • uvědomuje si egyptské malířství jako písmo ornamentální, pojmenuje užívané perspektivy	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ Egypt – periodizace, pyramidy, mastaby, chrámy, nástěnné malby, sochařství	**Dějepis** – Starověký Egypt – prima **Zeměpis** – Afrika – sekunda	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vypráví legendu o králi Mínóovi, srovnává nejen účel staveb kultury mínojské s egyptskými, ale i nástěnné malby užité umění • charakterizuje mínojskou kulturu jako smyslovou, jemnou, kultivovanou	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ umění oblasti Egejského moře – mínojská kultura /krétské umění/, labyrint, architektura	**Dějepis** – Řecko – prima **Zeměpis** – jižní Evropa – tercie	
	○ datuje počátek řeckých dějin, popíše jednotlivé sloupové řády, vyjmenuje některé ze starořeckých chrámů • sochařská díla rozděluje na civilní a náboženská, uvede první představitele sochařského umění, srovnává s egyptským soch. um.	**DĚJINY UMĚNÍ** • umění starověkého Řecka – sloupové řády, sochařství, malířství, keramika /černofigurová a červenofigurová/ ○ olympijské hry, náboženství	**Dějepis** – Řecko – prima **Zeměpis** – jižní Evropa – tercie	
	○ uvědomuje si vliv řeckého a etruského umění na římské • vyjmenuje druhy staveb starověkého Říma i s jejich funkcemi	**DĚJINY UMĚNÍ** • starověký Řím – architektonické a inženýrské stavby, Koloseum /gladiátoři/	**Dějepis** – Řím – prima **Zeměpis** – jižní Evropa – tercie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• popíše Koloseum i negativní dopad gladiátorských her na přírodu	○ sochařství a malířství		
	○ výtvarnými prostředky předvede vlastní pojetí posvátných bytostí • zobrazuje výraz obličeje, modeluje tvar kresebnými nebo malířskými prostředky • vyjádří svůj názor na problematiku a znázorní výtvarnými prostředky • zbaví postavu zbytečných detailů a soustředí se na vyjádření pohybové aktivity výtvarnými prostředky	**LIDÉ** • posvátné bytosti – v určitých kulturách ○ portrét, autoportrét, profil, en face ○ kult ženy /matky – dnešní kult krásy ○ figura v pohybu	**Dějepis** – náboženství v Egyptě, Mezopotámii, Keltové, Germáni – prima **Dě** – Pravěk, vývoj člověka – prima **Rg** – náboženství v Egyptě, Mezopotámii – prima **Bi** – anatomie člověka – tercie **Bi** – vývoj člověka – kvarta	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	○ uvědomuje si stavbu stromu a vyjádří ji výtvarnými prostředky • pozoruje tvary živé přírody – rostlin i živočichů a znázorňuje je výtvarnými prostředky • seznamuje se se vztahy přírodních národů k přírodním úkazům, s jejich rituály, tvoří vlastní rituál	**PŘÍRODA** ○ výtvarné zobrazení stromu ○ živá příroda – různorodost jejího ztvárnění ○ přírodní úkazy – jejich vysvětlování v různých kulturách	**Biologie** – botanika – sekunda; zoologie – sekunda, tercie	
VV-9-1-02	○ uvádí své vlastní verze vzniku života a existencí mimozemských civilizací • vymýšlí vlastní formy života podle své fantazie • hodnotí svoje postoje /materiální či duchovní/ na základě výtvarného zpracování stromu • navrhuje stavby, mapy, cesty s překážkami • vymýšlí vlastní příklady dekoru	**FANTAZIE** ○ mimozemské civilizace ○ strom přání ○ rozvoj představivosti a fantazie ○ dekor a dekorativní členění plochy	**Biologie –** botanika – sekunda **Občanská výchova –** OSV – strom přání – průběžně **Ma** – osová a středová souměrnost – prima	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	○ kreslí pomocí nepřerušované obrysové linie obrázky technického charakteru • dokáže míchat základní barvy a vytvořit barevné spektrum	**VĚDA A TECHNIKA** ○ výdobytky civilizace – pevná obrysová linie ○ vesmír, planetární systémy, nauka o barvě	**Fyzika** – skládání barev – sekunda **Fyzika** – Sluneční soustava – kvarta **Ze** – Sluneční soustava – prima **Bi** – Sluneční soustava – prima	
VV-9-1-07	○ uvádí příklady znakových systémů z historie • reprodukuje některé typy písma, hodnotí, k jakému účelu se určitý typ hodí, vybírá vhodnou techniku k danému typu písma • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	**MULTIMÉDIA** ○ vývoj písma po současnost ○ typografie	**Český jazyk** – průběžně **Dějepis –** Egypt, Mezopotámie (vývoj písma) – prima **Informatika -** počítačová grafika, fotografie, video, animace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	○ připomene, čím obohatila umění každá z kultur • vysvětlí rozdíly mezi bazilikou a rotundou, na příkladu popíše členění kláštera, orientuje se v pojmech evangeliář, relikviář, portál, tympanon • označí původ slohu, popíše jeho hlavní znaky na příkladech, pojmenovává konkrétní stavby	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ opakování učiva prvního ročníku ○ počátky středověku, předrománské umění ○ románské umění ○ sochařství a malířství v době románské	**Dějepis –** kultura raného středověku – sekunda **Zeměpis –** regionální geografie – sekunda až kvarta	
	○ umístí na časové ose, popíše základní znaky gotické architektury, vyjmenuje některé z katedrál v Čechách a v západní Evropě	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ gotická architektura	**Dějepis –** sekunda – gotika **Zeměpis –** Evropa, ČR – tercie	
	○ rozděluje malířství na nástěnné, deskové a knižní, jmenuje typická témata gotického malířství • popisuje charakteristické znaky sochařství, jmenuje používané materiály	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ gotické malířství a sochařství	**Dějepis –** sekunda – gotika **Zeměpis –** Evropa, ČR – tercie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	○ nachází vztah mezi těmito symbolikami, chápe význam slova „symbol“, uplatňuje je v tvorbě • rozvrhne a dodržuje správné proporce obličeje en face • uvědomuje si význam slova ornament, vymyslí a uplatní ornament vlastní v různých materiálech	**LIDÉ** ○ kruh – spirála – mandala – kromlech – labyrint – roseta ○ portrét – správné proporce ○ dekor – ornament	**Ma –** osová, středová souměrnost – prima **Ma** – kruh, kružnice – tercie	
	○ zachycuje figuru z profilu a zpředu, dbá na správné rozmístění kloubů, vnímá proporční rozdíly lidí	**LIDÉ** ○ figura		
VV-9-1-01	○ rozlišuje mezi těmito pojmy – vytvoří trojrozměrnou schránku z různých materiálů, k spojování použije vhodné technologické postupy	**LIDÉ** ○ schránka – urna – sarkofág – rakev – relikviář – prostorová tvorba v materiálu	**Dějepis –** Egypt – prima	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	○ vnímá zvláštnosti jednotlivých kontinentů, které vyjadřuje výtvarnými prostředky • tvoří po sobě jdoucí prvky – ty zjednodušuje a stylizuje	**PŘÍRODA** ○ světadíly ○ stylizace přírodního motivu ○ otiskování různých přírodních struktur do keramické hlíny	**Biologie –** botanika – sekunda	
VV-9-1-01 ***VV-9-1-04***	○ vysvětlí význam slova "abstrakce", na základě smyslového nevizuálního zážitku maluje abstraktní kompozici • vytvoří vlastní svět s kladnými i zápornými hrdiny, jejich charakter vyjádří jednoduchými výtvarnými prostředky	**FANTAZIE** ○ abstrakce ○ rozvoj představivosti a fantazie		
	○ vyjádří výtvarnými prostředky pohyb v ploše • vyjádří gotickou vertikalitu různými výtvarnými prostředky • vytvoří mobil zavěšený v prostoru	**VĚDA A TECHNIKA** ○ posouvání tvaru ○ lomený oblouk, fiály, vertikály – pevná obrysová linie, malba pomocí otisku rukou ○ mobil – cvičení na jemnou motoriku		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	○ rozlišuje hebké, drsné, hladké atd. a využívá struktury materiálů k vyjádření pocitů v nepředmětné tvorbě	**MULTIMÉDIA** ○ struktura materiálů – haptické vnímání, tisk z výšky	**Informatika** - počítačová grafika, fotografie, video, animace	
VV-9-1-03 ***VV-9-1-07***	○ v jednoduchém grafickém programu dokáže na počítači vytvořit koláž ○ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	**MULTIMÉDIA** ○ elektronická koláž – digitální zpracování obrazu	**Informatika** - počítačová grafika, fotografie, video, animace **Fyzika –** elektrický proud v polovodičích – kvarta	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	○ umístí nizozemský měšťanský realismus na časovou osu, rozliší přístup gotického a nizozemského realistického malíře	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ pozdní gotika a nizozemský měšťansky realismus	**Dějepis –** sekunda **Občanská výchova** – průběžně	
	○ srovnává přístup gotiky, měšťanského realismu, italské renesance, vysvětlí pojem – perspektiva	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ raná italská renesance ○ vrcholná renesance v Itálii – Michelangelo Buonarroti, italské renesanční stavitelství, sochařství	**Dějepis –** Renesance a Humanismus – sekunda	
	○ charakterizuje rozdíl mezi renesancí a manýrismem, vysvětluje pojem „maniera“ • objasňuje pojem „zaalpská renesance“, rozlišuje grafiku na tisk z hloubky a tisk z výšky, příslušné techniky, uvede příklady • rozliší díla uvedených umělců, porovná jejich umělecké přístupy, poznává některé renesanční stavby v Čechách	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ manýrismus v Itálii – Tizian, Tintoretto ○ zaalpská renesance – umělecká grafika ○ zaalpský manýrismus – H.Bosch, P.Bruegel, G.Arcimbldo, architektura v Čechách	**Dějepis –** sekunda – renesance	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	○ vyhledává informace k tématu, spolupracuje s ostatními členy skupiny, dokáže prosadit vlastní názor – vysvětlí pojem „renesanční člověk“ nebo „univerzální“ umělec	**LIDÉ** ○ tzv. „renesanční lidé“ – příklady umělců, kteří se věnovali několika různým oborům		
	○ věnuje pozornost pestrosti, vytvoří mísením barev co nejširší škálu valérů, kterou uplatní v tvorbě • vytvoří kresebnými prostředky iluzi třetího rozměru v ploše pomocí světla stínu • využitím barev vytvoří iluzi třetího rozměru – kontrastní pozadí	**PŘÍRODA** ○ hmyz – stavba těla, velké množství barev ○ studijní kresba podle trojrozměrného modelu ○ malba – vystižení barevného kontrastu, světel a stínů	**Biologie –** hmyz – prima	
	○ vytváří koláž na dané téma	**FANTAZIE** ○ koláž – příklad díla G.Arcimbolda	**Informatika -** počítačová grafika, fotografie, video, animace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VV-9-1-04	○ využívá sbíhání vodorovných linií do jednoho bodu v kresbě architektury • vysvětlí význam slova adjustace a prakticky předvede	**VĚDA A TECHNIKA** ○ lineární, úběžníková perspektiva ○ adjustace vybrané práce	**Matematika** – základy rýsování – prima **Ma –** konstrukční úlohy – tercie	
VV-9-1-05 ***VV-9-1-06*** ***VV-9-1-07***	• převede do současnosti jím zvolený námět nebo symbol užívaný v tradičním malířství ○ vytvoří manýristicky upravenou figuru jednoduchou grafickou technikou ○ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	**MULTIMÉDIA** ○ náměty a symboly ve výtvarném umění ○ figura – tisk z výšky	**Informatika -** počítačová grafika, fotografie, video, animace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	○ umístí baroko na časovou osu, jmenuje barokní proudy • vysvětlí pojem „ temnosvit“ • objasní hlavní znaky baroka v „pohybu“ • vysvětlí přístup barokních klasicistů, jmenuje stěžejní sochaře a architekty obou proudů • charakterizuje český barok, uvádí příklady v architektuře, sochařství, malířství • uvede přínos holandských umělců, uvádí hlavní představitele s charakteristikou jejich typických děl	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ baroko – hlavní rysy, rozdělení do proudů ○ baroko dynamické ○ baroko klasicizující – sochařství, malířství ○ baroko v Čechách a na Moravě ○ holandské zátiší, holandská krajina	**Dějepis –** Baroko – tercie	
VV-9-1-06	○ uvědomuje si rokoko ve srovnání s barokem jako zjemnělé, hravé, galantní • porovnává klasicistní přístup se starověkým řeckým uměním	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ rokoko – F. Boucher, Fragonard ○ klasicismus – J.L. David, J.D. Ingres, český klasicismu	**Dějepis –** tercie – klasicismus	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VV-9-1-06 ***VV-9-1-07***	○ na dílech popisuje romantický přístup k umění, ukazuje nejčastěji zobrazovaná témata ○ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření ○ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ romantismus – umění individualistů, T.Gericault, F.Goya, E.Delacroix, W.Turner	**Dějepis –** tercie - romantismus	
	○ uvědomuje si realismus ve vztahu ke klasicismu jako zachycení pravdy, ne malebnosti • jmenuje stěžejní představitele	**LIDÉ** ○ realismus – G. Courbet, C. Corot, barbizonská škola, peredvižnici ○ realismus v Čechách	**Český jazyk** – realismus - tercie až kvarta **Dějepis** – realismus - tercie až kvarta **Ruský jazyk** – oktáva/IV. – portrét, krajina	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	○ vyhledává informace, dle kterých srovnává barokní umění se současným uměním	**LIDÉ** ○ barokní a současné umění	**Dějepis** – tercie až kvarta – baroko	
	○ zachycuje proporční vztahy mezi předměty a jejich modelaci světlem a stínem	**LIDÉ** ○ zátiší – vizování, světlostní vztahy		
	○ zobrazuje krajinu podle plánů • modeluje nádobu nebo kachel, zdobí je stylizovanými přírodními motivy	**PŘÍRODA** • krajina – přední, střední, zadní plán • práce s keramickou hlínou, stylizace přírodního motivu	**Ze –** krajina (přírodní, kulturní) – kvarta	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VV-9-1-01	• dle své fantazie vytvoří z dostupných materiálů trojrozměrný model	**FANTAZIE** ○ model – rozvoj představivosti		**OSV5**
	• kresebnými prostředky převádí obraz z fotografie na papír • objasní pojem vitráž, její užití, historii – vytvoří ji z papíru a dalších dostupných materiálů, převážně odpadových	**VĚDA A TECHNIKA** ○ realismus – fotorealismus ○ vitráž – ekologické využití odpadů		
VV-9-1-07	• vysvětlí význam slova „emblém“, popíše jeho náležitosti a vytvoří jej • vyjádří jednoduchý pojem nebo emoci zvoleným typem písma, jeho narušením, uspořádáním, deformací • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	**MULTIMÉDIA** ○ emblém – fce, uplatnění, srovnání s reklamou ○ písmo – vyjádření jednoduchého pojmu nebo emoce pomocí písma	**Informatika -** počítačová grafika, fotografie, video, animace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
○ rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření	○ rozlišuje tři základní zdroje vzniku impresionismu • popíše hlavní znaky na konkrétním uměleckém díle • srovnává impresionismus s neoimpresionismem • objasní pojem pointilismus • jmenuje české malíře poč. 20.st.	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ impresionismus a jeho kořeny, imprese – dojem, vjem, C.Monet, A.Renoir, E. Degas ○ neoimpresionismus – G.Seurat, P.Signac	**Český jazyk –** popis obrazu (průběžně)	
○ objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření	○ na příkladech uvádí hlavní principy díla Gauguina, Gogha, Lautreca, Cezanna /otce moderní malby/ • vyvodí obecné rysy postimpresionismu	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ moderní umění nastupuje – postimpresionismus, P.Cézanne, V. van Gogh, P.Gauguin, francouzským vzorům se přiblížil A.Slavíček		
○ vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií ○ v konkrétních příkladech vizuálně obrazných	○ charakterizuje symbolismus jako názor • objasní vznik symbolismu • jmenuje představitele symbolismu u nás i v Evropě • uvědomuje si secesi jako poslední výtvarný sloh • popisuje typické znaky	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ symbolismus ○ secese – Jugendstil – Art Nouveau ○ secese v Čechách a na Moravě		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky ○ na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě ○ na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace	secese • jmenuje hlavní představitele secese			
○ pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého	○ objasní vlastními slovy termíny estetika, etika • rozlišuje kýč od umění a své stanovisko obhájí	**LIDÉ** ○ estetika, etika, kýč, brak	**Základy společenských věd –** etika – oktáva	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
smyslového vnímání ○ vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční ○ uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí				
	○ ztvárňuje světlo bez valérového stínování • pomocí výtvarných prostředků ztvární danou skutečnost způsobem impresionistickým	**LIDÉ** ○ malba v plenéru, míchání barev ○ zátiší – malba ○ draperie		Plenér v případě vhodného počasí.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
○ při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření ○ charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	○ pozoruje a analyzuje tvary přírody – rostlin i živočichů, reprodukuje je výtvarnými prostředky • aplikuje secesní tvarosloví, za pomocí výtvarných prostředků, na vlastní tvorbu	**PŘÍRODA** ○ makrodetail přírodniny ○ secesní linie, stylizace přírodního motivu ○ návrh secesní kolekce užitého umění /nábytek, šperky, předměty denní potřeby/	**Biologie –** průběžně	
○ své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	○ vymýšlí vlastní fantazijní svět – svět mytologie a pohádek • vytváří pomocí různých materiálů trojrozměrné objekty	**FANTAZIE** ○ rozvoj představivosti a fantazie ○ práce s různými materiály – keramická hlína, kašír		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
○ samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění ○ porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění	• nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých výtvarných děl • hodnotí výtvarnou složku reklamy	**MULTIMEDIA** • písmo a iniciála ○ návrhy grafického designu /logo, plakát, kaligrafie/	**Český jazyk** – průběžně **Informatika -** počítačová grafika, fotografie, video, animace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
○ rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti),z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření ○ na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl ○ na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky	○ rozpozná hlavní znaky fauvismu, expresionismu • vlastními slovy charakterizuje tvorbu vybraných autorů	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ klasický modernismus – fauvismus, expresionismus, český expresionismus	**Český jazyk** – průběžně	
	○ vnímá specifika kubismu, rozlišuje jeho základní fáze • na příkladu děl Picassa a Rubense /Avignonské slečny a Tři grácie/ formuluje hlavní rysy kubismu –moderního umění a klasického umění • vybaví si i ostatní představitele kubismu	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ kubismus – Pablo Picasso, G.Braque ○ kubismus v Čechách a na Moravě		
	○ čte umělecké dílo prostřednictvím vlastní tvorby • rozpozná pohybové prvky na obrazech	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ futurismus	**Informatika** - počítačová grafika, fotografie, video, animace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace ○ objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření ○ v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky ○ na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje	○ posuzuje hnutí dada jako burcující • rozpozná hlavní znaky surrealismu a vyhledává informace o hlavních představitelích	**DĚJINY UMĚNÍ** • meziválečné období – dadaismus, surrealismus, český surrealismus		
	• charakterizuje malíře jako nepodléhající jednoznačnému zařazení • rozlišuje rukopis jednotlivých umělců	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ malíři meziválečné éry – A.Modigliani, M.Utrillo, M.Chagall, V. Kandinskuj, P.Klee, O.Kokoschka	**Český jazyk** – průběžně	
	• uvědomuje si rozdíl mezi stavbou reprezentující a sloužící • vyvozuje hlavní znaky funkcionalismu • zařazuje Art Deco jako architektonický sloh poč. 20. st. • vyhledá informace o významu střediska Bauhaus	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ tendence v architektuře 20.století – funkcionalismus /le corbusier/, postmodernismus ○ art deco ○ bauhaus		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
je při vlastní tvorbě ○ na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace	• orientuje se v přehledu proudů nefigurativního malířství • přijímá nefigurativní umění jako jednu z možných cest umění, učí se respektovat projev druhého	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ nefigurativní /abstraktní/ umění – orfismus, suprematismus, akční malba /J.Pollock/, informel, abstraktní expresionismus, opt-art ○ nefigurativní malířství v Čechách		
○ vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií ○ objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu ○ objasní podstatné rysy	• vyhledává informace o představitelích a dílech, získané vědomosti uplatňuje v praktické tvorbě	**DĚJINY UMĚNÍ** ○ další výtvarné směry 2.pol. 20.st. – pop-art, kinetické umění, konceptuální umění, hyperrealismus, nová figurace	**Informatika** - počítačová grafika, fotografie, video, animace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ ○ na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci ○ vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti ○ dokáže vystihnout				

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu				
○ nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů ○ na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové subjektivní i sociální a jaký vliv má toto	○ pomocí výtvarných prostředků aplikuje abstrakci na vlastní tvorbu • vytvoří návrh abstraktního vzoru využitelného pro potřeby bytové architektury	**LIDÉ** ○ dům – "stroj na bydlení", práce s textem, koláž ○ užitá tvorba, design	**Informatika** - počítačová grafika, fotografie, video, animace	
	○ zachycuje prostřednictvím vizuálně obrazného vyjádření okolní realitu • použije vlastní tělo jako výtvarný prostředek k vytvoření uměleckého díla	**LIDÉ** ○ prostor – kombinovaná technika ○ body-art, tělo jako výtvarný prostředek	**Informatika** - počítačová grafika, fotografie, video, animace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
působení na utváření postojů a hodnot ○ na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu ○ charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků ○ využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	○ přetvoří část krajiny podle návrhu • realizuje náměty ve svých vizuálně obrazných vyjádření	**PŘÍRODA** ○ land-art, přetváření přírody, krajina jako výtvarný prostředek ○ krajina – kombinovaná technika		
	○ aplikuje pomocí výtvarných prostředků kubistické tvarosloví na vlastní tvorbu • navrhne výtvarné možnosti vyjádření pohybu • napíše text k vybraným ilustracím • vytvoří záznam ze svého vlastního snu formou deníku s ilustrací	**FANTAZIE** ○ rozklad tvarů, geometrizace, koláže omezená barevnost ○ rychlost, pohyb, budoucnost ○ automatická kresba, podvědomí, nevědomí, sen, hra, náhoda – frotáž, koláž ○ antiumění	**Informatika** - počítačová grafika, fotografie, video, animace	
	• zpracuje dané téma jedním z postmoderních přístupů • navrhuje a vyrábí výtvarné předměty, vizuálně obrazná vyjádření spojená s aktivitami školy /výzdoba školy, svátky liturgické,	**FANTAZIE** ○ informel, kinetické umění, minimal art, art brut, nová figurace, pop-art ○ materiály a techniky podle vlastního uvážení	**Informatika** - počítačová grafika, fotografie, video, animace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
○ porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění	výročí/			
○ rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	• vyjádří emoce pomocí barev a tvarové deformace • nalezne souznění pomocí výtvarných prostředků mezi tónem hudebním a tónem barevným • použije nové techniky k vytvoření vlastní akční malby	**FANTAZIE** ○ barva, exprese, emoce, plošnost dekorativnost, hudba ○ velké formáty, netradiční nástroje, sgrafita, etnické umění, barva litá a stříkaná /J.Pollock/		akční malba – budou-li vhodné podmínky
○ vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby	• z běžně dostupných materiálů vytváří trojrozměrné modely staveb	**VĚDA A TECHNIKA** ○ architektura – návrh, trojrozměrný model	**Informatika** - počítačová grafika, fotografie, video, animace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
i v životě	• vyrobí propagační materiál prostřednictvím vizuálně obrazného vyjádření • navrhne koncept happeningu, naplánuje, zorganizuje a zrealizuje /jen za vhodných pod./	**MULTIMEDIA** ○ plakát, grafika, písmo ○ happening, akce	**Český jazyk** – průběžně **Informatika -** počítačová grafika, fotografie, video, animace	

5.14 TĚLESNÁ VÝCHOVA – zkratka TV

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova a Výchova ke zdraví a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** vymezeného v RVP ZV a RVP G a také integrací obsahu tematického okruhu **Výchova ke zdraví** oblasti **Člověk a zdraví** vymezené v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován od prvního do osmého ročníku jako povinný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	2	2	2	2	2	2	2	2

Tělesná výchova vytváří pozitivní vztah žáka k pohybovým aktivitám a optimálně rozvíjí jeho zdravotně orientovanou zdatnost. Žák si osvojuje nové pohybové dovednosti, seznamuje se s novým sportovním náčiním a nářadím, kultivuje svůj pohybový projev, zvládá základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady a osvojené pohybové činnosti využívá jako prostředek překonávání aktuálních negativních tělesných i

duševních stavů. Uvědomuje si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a učí se využívat pohybové činnosti v každodenním životě.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Tělesná výchova je integrována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví.**

Tělesná výchova svým pojetím vychází ze současných světových i domácích trendů a propojuje pohybové činnosti s některými dalšími oblastmi vzdělání, jako je hudební výchova, estetika, poznávání a ochrana přírody, hygiena, etika, právo apod.

Předmět tělesná výchova v 1.- 8. ročníku probíhá nekoedukovaně v dotaci 2 hodiny týdně. Obsah předmětu je členěn do tematických bloků. Učivo je přizpůsobeno potřebám a možnostem žáků a prostorovým a materiálním podmínkám školy. Žáci 2.a 5. ročníku absolvují 6 – 7 denní zimní kurz a žáci 7. ročníku absolvují sportovní kurz se zaměřením na vodáctví a turistiku.

Hodnocení žáků vychází z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů. Rozhodující pro hodnocení žáků je přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny (dovednostmi, výkonové, postojové). Hodnocení žáků zahrnuje také jejich sportovní výkon, vůli, schopnost respektování a uplatnění pravidel, samostatnost a dodržování pravidel bezpečnosti.

Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Využití pomůcek v tělesné výchově vychází z aktuálního stavu vybavení tělocvičen a atletického stadionu Krupka. Jedná se především o míče, sítě, švihadla, tyče, činky, posilovací gumy, overbaly, podložky, žíněnky, florbalové hokejky a míčky, rakety a míčky na soft tenis, stolní tenis a badminton, štafetové kolíky, koule, kriketové míčky, granáty, stopky, pásmo, digitální technologie apod.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka Tělesné výchova spolu s ostatními předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• na základě prokazovaných výkonů žáka jej motivuje pochvalou • zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí
Kompetence komunikativní	• na základě skupinové a týmové spolupráce rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace
Kompetence sociální a personální	• názornými ukázkami vede žáky k objevení a preferování

	vlastního stylu práce - zadáváním skupinových úkolů vede žáky ke schopnosti účinné spolupráce, převzetí rolí ve skupině a dodržování stanovených pravidel • při společné činnosti nabízí žákům pomoc v jednotlivostech a vlastním příkladem je tak vede ke schopnosti požádat o pomoc při řešení náročnějších úkolů a současně pomoc poskytnout • učitel klade důraz na individuální přístup k žákům a tím rozvíjí jejich osobní schopnosti a posouvá jejich limity • učitel organizuje ve výuce soutěže jednotlivců, tím rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a učí snášet neúspěchy
Kompetence občanské	• upozorňuje a ve vhodných situacích odkazuje na řády a bezpečnostní pravidla při TV, a tím vede žáka k respektu před zákonnými normami všeobecně, k rozhodnému jednání v krizových situacích a účinnému poskytnutí pomoci. • učitel organizuje ve výuce kolektivní hry a soutěže, tím rozvíjí zodpovědnost jednotlivce za výsledek práce kolektivu • učitel striktním požadavkem na dodržování sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a respekt před danými pravidly a předpisy
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
Kompetence digitální	• umožňuje využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu • vede žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví • vede žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VZ-9-1-05 TV-9-1-01 TV-9-1-02	• usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	**ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST** • kondiční testy (člunkový běh, skok z místa, vějíř, šplh, leh-sed, shyby) • význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	**Biologie** – vliv pohybu na zdraví člověka (tercie) **Výchova ke zdraví** - INT	Činnosti ovlivňující zdraví
	• poskytne první pomoc při sportovních i jiných úrazech i v nestandardních podmínkách • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	**PRVNÍ POMOC** • první pomoc při TV a sportu • první pomoc – klasifikace poranění • rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností	**Výchova ke zdraví, Biologie** – první pomoc (Bi tercie)	Činnosti ovlivňující zdraví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-1-01 TV-9-1-02	• předvede techniku nízkého startu • předvede atletickou abecedu • reaguje na základní startovní povely • předvede techniku hodu míčkem • shrne základní pravidla atletiky	**ATLETIKA** • běhy • skoky • hody		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-1-01 TV-9-1-02	• podle svých schopností předvede jednotlivé prvky na nářadích bez nutnosti vazby • rozpoznává a zaznamená správné držení těla • dbá na estetickou složku při cvičení • používá základní gymnastické názvosloví	**GYMNASTIKA** • akrobacie • kruhy • přeskok • kladina • hrazda • průpravná a estetická cvičení • cvičení s náčiním (tyče, švihadla) • cvičení při hudbě	**Hudební výchova** – rytmus (prima)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• předvede koordinaci svého těla • rozvíjí ovládání své agresivity a síly	**ÚPOLY** • přetahy a přetlaky (hry)		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• dribluje na místě i v pohybu • přihraje a bezpečně přijme přihrávku • orientuje se v pravidlech basketbalu	**SPORTOVNÍ HRY** • basketbal	**Občanská výchova** – komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• přihraje spoluhráči pomocí odbití obouruč spodem i vrchem • podá spodním podáním do hřiště • orientuje se v pravidlech volejbalu	**SPORTOVNÍ HRY** • volejbal – průpravné hry (přehazovaná)	**Občanská výchova** – komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• přesně přihraje spoluhráči • dribluje na místě i v pohybu • orientuje se v pravidlech házené	**SPORTOVNÍ HRY** • házená – průpravné hry (vybíjená)	**Občanská výchova** – komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• přihraje spoluhráči a střelou trefí branku • používá ve hře základní pravidla kopané	**SPORTOVNÍ HRY** • kopaná	**Občanská výchova** – komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• předvede vedení míče v pohybu • přihraje spoluhráči a střelou trefí branku • používá ve hře základní pravidla florbalu.	**SPORTOVNÍ HRY** • florbal	**Občanská výchova** – komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-1-05 TV-9-2-01 TV-9-2-02	• v souladu s individuálními předpoklady předvádí osvojované pohybové dovednosti • využívá osvojené pohybové dovednosti pro mimoškolní aktivity • uplatňuje pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	**NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY** • pohybové hry různého zaměření (ringo, lakros, freesbee, badminton, stolní tenis, softbal) • inline bruslení • štafetové hry a soutěže • turistika – chůze v terénu • pobyt v přírodě - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	**Občanská výchova** – komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti ovlivňující zdraví PROJEKT – Adaptační kurz (adaptační hry a turistika) QR kód a jeho aplikace v orientační aktivitě
	• zařadí plavání jako vhodnou pohybovou aktivitu • předvede základní plavecké způsoby	**PLAVÁNÍ** (dle možností) • základní plavecké způsoby • hry ve vodě	**Biologie** – zdraví, relaxace (tercie)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**1. = PRIMA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• užívá tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence • respektuje pravidla osvojovaných sportů, rolí a jedná na úrovni dané role • spolupracuje ve prospěch družstva	**SPOLUPRÁCE PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH** • vzájemná komunikace • pravidla osvojovaných pohybových činností • měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem		Činnosti podporující pohybové učení
	• volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	**SPORTOVNÍ VÝSTROJ A VÝZBROJ** • účelnost, funkčnost, bezpečnost • finanční dostupnost a kvalita	**Biologie** – zdraví člověka (tercie)	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VZ-9-1-05 TV-9-1-01	• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	**ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST** • kondiční testy (člunkový běh, skok z místa, vějíř, šplh, hod medicimbálem, leh-sed, shyby) • rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením	**Biologie** – vliv pohybu na zdraví člověka (tercie) **Výchova ke zdraví** - INT	Činnosti ovlivňující zdraví
TV-9-1-03	• vybere z nabídky vhodné soubory kompenzačních cvičení • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	**ORGANIZMUS A POHYBOVÁ ZÁTĚŽ** • způsob zatěžování, kompenzace jednostranné zátěže • výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy • doping ve sportu	**Biologie** – vliv zátěže na lidský organismus (tercie) **Výchova ke zdraví** - INT	Činnosti ovlivňující zdraví
	• rozlišuje sprint a vytrvalost • předvede štafetovou předávku • předvede techniku hodu oštěpařským způsobem	**ATLETIKA** • běhy • skoky • hody		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• rozvíjí a zdokonaluje jednotlivé gymnastické prvky a vytváří základní vazby • usiluje o své pohybové sebezdokonalení • vymyslí a předvede vlastní pohybovou sestavu s náčiním či bez náčiní	**GYMNASTIKA** • akrobacie • kruhy • přeskok • kladina • hrazda • průpravná a estetická cvičení • cvičení s náčiním a při hudbě	**Hudební výchova** – rytmus (prima)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• předvede koordinaci svého těla • ovládá svou agresivitu a sílu • zdokonaluje svůj postřeh	**ÚPOLY** • přetahy a přetlaky		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02 TV-9-3-05	• rozlišuje útočnou činnost jedince a obrannou činnost jedince • předvede úspěšnou střelbu na koš z místa	**SPORTOVNÍ HRY** • basketbal	**Občanská výchova** – komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• nahraje spoluhráči pomocí odbití vrchem a spodem • podá spodním podáním do hřiště • přijme podání	**SPORTOVNÍ HRY** • volejbal – průpravné hry (přehazovaná)	**Občanská výchova** – komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• orientuje se v pravidlech házené • zakončí útok střelbou na branku • provede úspěšný trestný hod	**SPORTOVNÍ HRY** • házená – průpravné hry (vybíjená)	**Občanská výchova** – komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• používá ve hře základní pravidla kopané • rozlišuje rozdílnou úlohu jednotlivých herních postů v kopané (útočník, záložník, obránce, brankář)	**SPORTOVNÍ HRY** • kopaná	**Občanská výchova** – komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-3-05 TV-9-2-01 TV-9-2-02	• orientuje se v základních pravidlech florbalu • přihraje na spoluhráče v pohybu • vystřelí a trefí z úhlu branku • předvede jednoduché herní kombinace	**SPORTOVNÍ HRY** • florbal	**Občanská výchova** – komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• aplikuje své pohybové zkušenosti z jedné sportovní aktivity na další sportovní a pohybové aktivity	**NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY** • pohybové hry různého zaměření (ringo, lakros, freesbee, badminton, stolní tenis, nohejbal, softbal) • inline bruslení • štafetové hry a soutěže • cvičení s využitím náčiní a nářadí (lavičky, žebřiny, činky…)	**Občanská výchova** – komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost • předvede jízdu na lyžích nebo snowboardu dle svých individuálních schopností • orientuje se v zimní přírodě	**ZIMNÍ POHYBOVÉ AKTIVITY** • kurz zimní turistiky, lyžování a snowboardingu	**Zeměpis** – mapy, orientace v terénu (prima)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• zařadí plavání jako vhodnou pohybovou aktivitu • předvede základní plavecké způsoby	**PLAVÁNÍ** (dle možností) • základní plavecké způsoby • hry ve vodě	**Fyzika** – odpor (kvinta) **Biologie** – zdraví, relaxace (tercie)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• užívá tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence • respektuje pravidla osvojovaných sportů, rolí a jedná na úrovni dané role • spolupracuje ve prospěch družstva	**SPOLUPRÁCE PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH** • vzájemná komunikace • pravidla osvojovaných pohybových činností	**Fyzika** – jednotka času (prima)	Činnosti podporující pohybové učení
TV-9-3-02	• naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	**OLYMPISMUS V SOUČASNÉM SVĚTĚ** • jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným • odmítání podpůrných látek	**Dějepis –** původ olympiády (prima)	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**2. = SEKUNDA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	**SPORTOVNÍ VÝSTROJ A VÝZBROJ** • účelnost, funkčnost, bezpečnost • finanční dostupnost a kvalita	**Biologie** – zdraví člověka (tercie)	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití	**ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST** • kondiční testy (člunkový běh, skok z místa, vějíř, hod medicimbálem, leh-sed, shyby, šplh)	**Biologie** – vliv pohybu na zdraví člověka (tercie)	Činnosti ovlivňující zdraví
	• ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	**ZDRAVOTNĚ ZAMĚŘENÁ CVIČENÍ** • svalová nerovnováha • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	**Biologie** – svaly člověka (tercie) **Výchova ke zdraví** - INT	Činnosti ovlivňující zdraví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-1-01 TV-9-1-02	• individuálně pracuje na své výkonnosti • předvede techniku vrhu koulí • vyměří si délku rozběhu při skoku do dálky • rozlišuje běh v zatáčce a v rovině	**ATLETIKA** • běhy • skoky • hody, vrhy	**Fyzika** – pohyb těles v homogenním tíhovém poli Země, těžiště tělesa (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-1-01 TV-9-1-02	• ukáže základní prvky záchrany a dopomoci • předvede vlastní pohybovou sestavu s náčiním či bez náčiní	**GYMNASTIKA** • akrobacie • kruhy • přeskok • kladina • hrazda • průpravná a estetická cvičení • cvičení s náčiním a při hudbě	**Fyzika** – těžiště tělesa, rovnovážná poloha (kvinta) **Hudební výchova** – rytmus (prima)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• na základě předešlých pohybových dovedností rozvíjí formou her svůj postřeh • odhadne svoji sílu a sílu soupeře • rozvíjí svoji kondici formou úpolových her se soupeřem	**ÚPOLY** • koordinační cvičení • přetahy a přetlaky	**Fyzika** – těžiště tělesa (kvinta) **Občanská výchova** – sociální vztahy (tercie)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• předvede ve hře osobní i zónovou obranu • předvede dvojtakt s následnou střelbou na koš	**SPORTOVNÍ HRY** • basketbal	**Občanská výchova** – verbální a neverbální komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• respektuje základní pravidla volejbalu • podá vrchním podáním do hřiště • předvede základy útočného úderu a jeho blokování	**SPORTOVNÍ HRY** • volejbal • přehazovaná	**Občanská výchova** – verbální a neverbální komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• orientuje se v pravidlech házené • předvede trojtakt s následnou úspěšnou střelbou na branku a zařadí jej do hry	**SPORTOVNÍ HRY** • házená • vybíjená	**Občanská výchova** – verbální a neverbální komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• rozlišuje herní činnosti v malé a sálové kopané • uplatňuje dříve naučené dovednosti v podmínkách utkání • aplikuje fotbalové dovednosti v rekreační kopané při mimoškolních akcích	**SPORTOVNÍ HRY** • kopaná	**Občanská výchova** – verbální a neverbální komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• rozlišuje úlohu jednotlivých herních postů (brankář, útok, obrana) • předvede jednoduché herní kombinace	**SPORTOVNÍ HRY** • florbal	**Občanská výchova** – verbální a neverbální komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• užívá základní pravidla a taktiku různých sportovních her a pohybových aktivit • aplikuje své znalosti v podmínkách soutěžení	**NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY** • pohybové hry různého zaměření (ringo, lakros, freesbee, badminton, stolní tenis, nohejbal, softbal) • inline bruslení • štafetové hry a soutěže	**Občanská výchova** – verbální a neverbální komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• předvede základní plavecké způsoby • využívá svých plaveckých dovedností při realizaci různých her (vodní pólo apod.)	**PLAVÁNÍ** (dle možností) • základní plavecké způsoby • hry ve vodě	**Fyzika** – odpor (kvinta) **Biologie** – zdraví, relaxace (tercie)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-3-01	• užívá tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence • respektuje pravidla osvojovaných sportů, rolí a jedná na úrovni dané role • spolupracuje ve prospěch družstva	**SPOLUPRÁCE PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH** • vzájemná komunikace • pravidla osvojovaných pohybových činností • měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem	**Základy společenských věd** – komunikace (kvinta) **Fyzika** – jednotka času (prima)	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti	**ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST** • kondiční testy (člunkový běh, skok z místa, vějíř, hod medicimbálem, leh-sed, shyby, šplh) • manipulace se zatížením	**Biologie** – vliv pohybu na zdraví člověka (tercie)	Činnosti ovlivňující zdraví
ZTV-9-1-01 ZTV-9-1-02 ZTV-9-1-03 TV-9-1-04	• organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady a zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné aktivity • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	**ZDRAVOTNĚ ZAMĚŘENÁ CVIČENÍ** • individuální pohybový režim • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného • zdravý způsob života a péče o zdraví – pitný režim • podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	**Biologie** – vliv relaxace na zdraví člověka (tercie) **Chemie** – drogy a alkaloidy (kvarta)	Činnosti ovlivňující zdraví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-3-07 TV-9-1-01 TV-9-1-02	• rozhoduje atletické disciplíny, startuje a měří • vede atletické rozcvičení • rozlišuje techniku běhu na střední a dlouhé tratě	**ATLETIKA** • běhy • skoky • hody, vrhy • štafety	**Fyzika** – pohyb těles v homogenním tíhovém poli Země, těžiště tělesa (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-1-01 TV-9-1-02	• využívá tělocvičné náčiní a nářadí pro rozvoj své zdatnosti • předvede skupinové sestavy (akrobacie, kladina)	**GYMNASTIKA** • akrobacie • kruhy • přeskok • kladina • hrazda • kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, tanec	**Fyzika** – těžiště tělesa, rovnovážná poloha (kvinta) **Hudební výchova** – rytmus (prima)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• vybere z nabídky úpolových her tu nejvhodnější pro rozvoj různých schopností, jako je rovnováha, postřeh, rychlost, obratnost	**ÚPOLY** • úpoly a koordinační cvičení	**Fyzika** – těžiště tělesa (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-3-01 TV-9-2-01 TV-9-2-02	• rozhoduje utkání ve školním prostředí • hraje v duchu fair play • rozlišuje rozdílnou úlohu jednotlivých herních postů (pivot, křídlo, rozehrávač)	**SPORTOVNÍ HRY** • basketbal	**Občanská výchova** – verbální a neverbální komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• rozhoduje utkání ve školním prostředí • rozlišuje rozdílnou úlohu jednotlivých herních postů (smečař, nahrávač, libero, blokař) • nahraje spoluhráči pomocí odbití vrchem na útočný úder	**SPORTOVNÍ HRY** • volejbal	**Občanská výchova** – verbální a neverbální komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• využívá naučené dovednosti v podmínkách hry • rozlišuje rozdílnou úlohu jednotlivých herních postů (pivot, křídlo, spojka, brankář) • nalézá svou pozici v systému zónové obrany	**SPORTOVNÍ HRY** • házená	**Občanská výchova** – verbální a neverbální komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• rozhoduje utkání ve školním prostředí • přizpůsobuje individuální činnost potřebám kolektivu • při hře využívá osvojené herní kombinace	**SPORTOVNÍ HRY** • kopaná	**Občanská výchova** – verbální a neverbální komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 TV-9-2-02	• využívá naučené dovednosti v podmínkách hry • přizpůsobuje individuální činnost potřebám kolektivu • při hře využívá osvojené herní kombinace	**SPORTOVNÍ HRY** • florbal	**Občanská výchova** – verbální a neverbální komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-3-06 TV-9-2-01 TV-9-2-02	• užívá základní pravidla a taktiku různých sportovních a netradičních her a pohybových aktivit • zdůvodní prospěšnost pohybové aktivity pro rozvoj svého zdraví	**NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY** • pohybové hry různého zaměření (ringo, lakros, freesbee, badminton, stolní tenis, nohejbal, softbal) • inline bruslení • štafetové hry a soutěže	**Občanská výchova** – verbální a neverbální komunikace (sekunda)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**4. = KVARTA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• předvede základní plavecké způsoby • zařadí plavání pod vodou a základy potápění (bez výstroje)	**PLAVÁNÍ** (dle možností) • základní plavecké způsoby • hry ve vodě	**Fyzika** – odpor (kvinta) **Biologie** – zdraví, relaxace (tercie)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-3-02 TV-9-3-03 TV-9-3-04	• užívá tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence • respektuje pravidla osvojovaných sportů, rolí a jedná na úrovni dané role • spolupracuje ve prospěch družstva • rozhoduje utkání ve školním prostředí	**SPOLUPRÁCE PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH** • vzájemná komunikace • pravidla osvojovaných pohybových činností • měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem	**Fyzika** – jednotka času (prima) **Občanská výchova** – verbální a neverbální komunikace (sekunda)	Činnosti podporující pohybové učení
	• upevnění národní hrdosti a příslušnosti k českému národu, rozšiřuje si všeobecný přehled • sleduje sportovní utkání	**ÚSPĚCHY NAŠEHO SPORTU** • úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických i současných sportovních událostí	**Dějepis** – dějiny českého národa (tercie)	Činnosti podporující pohybové učení

DALŠÍ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PRIMA – KVARTA

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých.	• usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti	**ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST** • kondiční testy (člunkový běh, skok z místa, vějíř, hod medicimbálem, leh-sed, shyby)	**Biologie** – vliv pohybu na zdraví člověka (septima) **Výchova ke zdraví** - INT	Činnosti ovlivňující zdraví
Uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí. Poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách.	• poskytne první pomoc při sportovních i jiných úrazech i v nestandardních podmínkách • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	**PRVNÍ POMOC** • první pomoc při sportovních úrazech • první pomoc – klasifikace poranění • rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností	**Biologie** – první pomoc (septima)	Činnosti ovlivňující zdraví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení.	• připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • předvede podle svých schopností techniku i taktiku rychlého a vytrvalého běhu • předvede atletickou abecedu • reaguje na základní startovní povely • předvede techniku hodu granátem, vrhu koulí • shrne základní pravidla atletiky	**ATLETIKA** • běhy • skoky • hody, vrhy	**Fyzika** – pohyb těles v homogenním tíhovém poli Země, těžiště tělesa (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností QR kód a jeho aplikace v orientační aktivitě
	• podle svých schopností předvede jednotlivé prvky na nářadích bez nutnosti vazby • rozpoznává a zaznamená správné držení těla • dbá na estetickou složku při cvičení • používá základní gymnastické názvosloví	**GYMNASTIKA** • akrobacie • kruhy • přeskok • kladina • hrazda • průpravná a estetická cvičení	**Fyzika** – těžiště tělesa, rovnovážná poloha (kvinta) **Hudební výchova** – rytmus (prima)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• předvede koordinaci svého těla, práci s těžištěm • zaznamená rozdílnost somatotypu • rozvíjí ovládání své agresivity a síly • ukáže bezpečně kontrolované pády	**ÚPOLY** • úpoly a koordinační cvičení	**Fyzika** – těžiště tělesa (kvinta) **Základy společenských věd** – soc. psychlogie (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• dribluje na místě i v pohybu • přihraje a bezpečně přijme přihrávku • předvede střelbu na koš v souladu s pravidly a zakončí dvojtaktem • předvede individuální obranu jeden na jednoho • orientuje se v pravidlech basketbalu	**SPORTOVNÍ HRY** • basketbal	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• přihraje spoluhráči pomocí odbití obouruč spodem i vrchem • podá spodním podáním do hřiště	**SPORTOVNÍ HRY** • volejbal	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• přesně přihraje spoluhráči • dribluje na místě i v pohybu • nalézá volný prostor pro hru • orientuje se v pravidlech házené	**SPORTOVNÍ HRY** • házená	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• předvede změny pohybu při vedení míče • přihraje spoluhráči a střelou trefí branku • používá ve hře základní pravidla kopané	**SPORTOVNÍ HRY** • kopaná	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• předvede vedení míče v pohybu • přihraje spoluhráči a střelou trefí branku • používá ve hře základní pravidla florbalu.	**SPORTOVNÍ HRY** • florbal	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• v souladu s individuálními předpoklady předvádí osvojované pohybové dovednosti, tvořivě aplikuje ve hře, soutěži, rekreační činnosti • dohodne se na jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	**NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY** • pohybové hry různého zaměření (ringo, lakros, freesbee, badminton, stolní tenis, nohejbal, softbal) • inline bruslení • štafetové hry a soutěže	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících. Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a	• zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost • orientuje se v lyžařských disciplínách • předvede jízdu na lyžích nebo snowboardu dle svých individuálních schopností • orientuje se v zimní přírodě	**ZIMNÍ POHYBOVÉ AKTIVITY** • kurz zimní turistiky, lyžování a snowboardingu	**Fyzika** – pohybový zákon (kvinta) **Zeměpis** – mapy, orientace v terénu (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností QR kód a jeho aplikace v orientační aktivitě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
výzbroj a správně ji ošetřuje.				
	• zařadí plavání jako vhodnou pohybovou aktivitu • předvede základní plavecké způsoby	**PLAVÁNÍ** (dle možností) • základní plavecké způsoby • hry ve vodě	**Fyzika** – odpor (kvinta) **Biologie** – zdraví, relaxace (septima)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• užívá tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence • respektuje pravidla osvojovaných sportů, rolí a jedná na úrovni dané role • spolupracuje ve prospěch družstva.	**SPOLUPRÁCE PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH** • vzájemná komunikace • pravidla osvojovaných pohybových činností • měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem	**Základy společenských věd** – komunikace (kvinta) **Fyzika** – jednotka času (kvinta)	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**5. = KVINTA = I.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	**SPORTOVNÍ VÝSTROJ A VÝZBROJ** • účelnost, funkčnost, bezpečnost • finanční dostupnost a kvalita	**Biologie** – zdraví člověka (septima)	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy. Vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití.	• vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti	**ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST** • kondiční testy (člunkový běh, skok z místa, vějíř, hod medicimbálem, leh-sed, shyby)	**Biologie** – vliv pohybu na zdraví člověka (septima)	Činnosti ovlivňující zdraví
Usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití. Využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci.	• vybere z nabídky vhodné soubory kompenzačních cvičení • připraví organizmus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující zatížení	**ORGANIZMUS A POHYBOVÁ ZÁTĚŽ** • způsob zatěžování, kompenzace jednostranné zátěže	**Biologie** – vliv zátěže na lidský organismus (septima)	Činnosti ovlivňující zdraví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení.	• vede atletické rozcvičení • používá názvosloví a pravidla technických a běžeckých disciplín • předvede štafetovou předávku • předvede techniku hodu oštěpařským způsobem	**ATLETIKA** • běhy • skoky • hody, vrhy	**Fyzika** – pohyb těles v homogenním tíhovém poli Země, těžiště tělesa (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení.	• rozvíjí a zdokonaluje jednotlivé gymnastické prvky a vytváří základní vazby • usiluje o své pohybové sebezdokonalení • vymyslí a předvede vlastní pohybovou sestavu s náčiním či bez náčiní	**GYMNASTIKA** • akrobacie • kruhy • přeskok • kladina • hrazda • průpravná a estetická cvičení	**Fyzika** – těžiště tělesa, rovnovážná poloha (kvinta) **Hudební výchova** – rytmus (prima)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• předvede koordinaci svého těla, práci s těžištěm • ovládá svou agresivitu a sílu • zdokonaluje svůj postřeh	**ÚPOLY** • úpoly a koordinační cvičení	**Fyzika** – těžiště tělesa (kvinta) **Základy společenských věd** – soc. psychlogie (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží.	• rozlišuje útočnou činnost jedince (clonění, blok) a obrannou činnost jedince (doskakování míče, přebírání hráče) • rozpozná rozdíl mezi zónovou a osobní obranou.	**SPORTOVNÍ HRY** • basketbal	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• nahraje spoluhráči pomocí odbití vrchem na útočný úder • podá vrchním podáním do hřiště • přijme podání • předvede základy útočného úderu a jeho blokování • respektuje základní pravidla volejbalu	**SPORTOVNÍ HRY** • volejbal	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• orientuje se v pravidlech házené • předvede trojtakt • zakončí útok střelbou na branku • provede úspěšný trestný hod	**SPORTOVNÍ HRY** • házená	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva.	• používá ve hře základní pravidla kopané • rozlišuje rozdílnou úlohu jednotlivých herních postů v kopané (útočník, záložník, obránce, brankář)	**SPORTOVNÍ HRY** • kopaná	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva.	• orientuje se v základních pravidlech florbalu • přihraje na spoluhráče v pohybu • vystřelí a trefí z úhlu branku • předvede jednoduché herní kombinace	**SPORTOVNÍ HRY** • florbal	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• aplikuje své pohybové zkušenosti z jedné sportovní aktivity na další sportovní a pohybové aktivity	**NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY** • pohybové hry různého zaměření (ringo, lakros, freesbee, badminton, stolní tenis, nohejbal, softbal) • inline bruslení • štafetové hry a soutěže	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• zařadí plavání jako vhodnou pohybovou aktivitu • předvede základní plavecké způsoby	**PLAVÁNÍ** (dle možností) • základní plavecké způsoby • hry ve vodě	**Fyzika** – odpor (kvinta) **Biologie** – zdraví, relaxace (septima)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• užívá tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence • respektuje pravidla osvojovaných sportů, rolí a jedná na úrovni dané role • spolupracuje ve prospěch družstva	**SPOLUPRÁCE PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH** • vzájemná komunikace • pravidla osvojovaných pohybových činností • měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem	**Základy společenských věd** – komunikace (kvinta) **Fyzika** – jednotka času (kvinta)	Činnosti podporující pohybové učení
Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti.	• naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti • odmítá podpůrné látky i jiné drogy jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	**OLYMPISMUS V SOUČASNÉM SVĚTĚ** • jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři pomoc pohybově znevýhodněným • odmítání podpůrných látek	**Dějepis –** původ olympiády (kvinta)	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících. Připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci.	• naplánuje trasu přesunu, dbá na ekologii • orientuje se v terénu i v méně přehledné krajině • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách • uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě i v silničním provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	**SPORTOVNÍ KURZ** • kurz zaměřený na pobyt v přírodě, turistiku a cykloturistiku • první pomoc v terénu, v přírodě	**Zeměpis** – orientace v terénu, mapy (kvinta) **Biologie** – první pomoc	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje.	• volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	**SPORTOVNÍ VÝSTROJ A VÝZBROJ** • účelnost, funkčnost, bezpečnost • finanční dostupnost a kvalita	**Biologie** – zdraví člověka (septima)	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje.	• vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití	**ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST** • kondiční testy (člunkový běh, skok z místa, vějíř, hod medicimbálem, leh-sed, shyby)	**Biologie** – vliv pohybu na zdraví člověka (septima)	Činnosti ovlivňující zdraví
Provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů.	• ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • vybere z nabídky vhodné soubory na prevenci a korekci svalové disbalance a samostatně je upraví pro svou potřebu	**ZDRAVOTNĚ ZAMĚŘENÁ CVIČENÍ** • svalová nerovnováha	**Biologie** – svaly člověka (septima)	Činnosti ovlivňující zdraví
Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení.	• používá názvosloví a pravidla technických a běžeckých disciplín • užívá atletické bodovací tabulky • individuálně pracuje na své výkonnosti • rozhoduje atletické disciplíny	**ATLETIKA** • běhy • skoky • hody, vrhy • víceboje	**Fyzika** – pohyb těles v homogenním tíhovém poli Země, těžiště tělesa (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně.	• posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a svým aktivním přístupem se je snaží odstranit • ukáže základní prvky záchrany a dopomoci	**GYMNASTIKA** • akrobacie • kruhy • přeskok • kladina • hrazda • průpravná a estetická cvičení	**Fyzika** – těžiště tělesa, rovnovážná poloha (kvinta) **Hudební výchova** – rytmus (prima)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• na základě předešlých pohybových dovedností rozvíjí formou her svůj postřeh • odhadne svoji sílu a sílu soupeře • rozvíjí svoji kondici formou úpolových her se soupeřem	**ÚPOLY** • úpoly a koordinační cvičení	**Fyzika** – těžiště tělesa (kvinta) **Základy společenských věd** – soc. psychlogie (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• rozlišuje rozdílnou úlohu jednotlivých herních postů (pivot, křídlo, rozehrávač) • předvede ve hře osobní i zónovou obranu	**SPORTOVNÍ HRY** • basketbal	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• respektuje základní pravidla volejbalu • rozlišuje rozdílnou úlohu jednotlivých herních postů (smečař, nahrávač, libero, blokař) • objasní rozdílnost šestkového volejbalu a deblového volejbalu	**SPORTOVNÍ HRY** • volejbal	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva.	• orientuje se v pravidlech házené • rozlišuje rozdílnou úlohu jednotlivých herních postů (pivot, křídlo, spojka, středová spojka, brankář) • nalézá svou pozici v systému zónové obrany	**SPORTOVNÍ HRY** • házená	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva.	• rozlišuje herní činnosti v malé a sálové kopané • uplatňuje dříve naučené dovednosti v podmínkách utkání • aplikuje fotbalové dovednosti v rekreační kopané při mimoškolních akcích	**SPORTOVNÍ HRY** • kopaná	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• rozlišuje úlohu jednotlivých herních postů (brankář, útok, obrana) • rozhoduje utkání v rámci tělesné výchovy	**SPORTOVNÍ HRY** • florbal	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech.	• užívá základní pravidla a taktiku různých sportovních her a pohybových aktivit • aplikuje své znalosti v podmínkách soutěžení	**NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY** • pohybové hry různého zaměření (ringo, lakros, freesbee, badminton, stolní tenis, nohejbal, softbal) • inline bruslení • štafetové hry a soutěže	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících.	• naplánuje trasu přesunu, připraví a uklidí tábořiště, dbá na ekologii • orientuje se v méně přehledné krajině • dodržuje bezpečnostní pravidla pro pobyt na vodě a v terénu	**SPORTOVNÍ KURZ** • kurz zaměřený na pobyt v přírodě, turistiku a vodní turistiku	**Zeměpis** – orientace v terénu, mapy (kvinta) **Fyzika** – pohybový zákon (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• předvede základní plavecké způsoby • ukáže záchranu tonoucího, skok do neznámé vody	**PLAVÁNÍ** (dle možností) • základní plavecké způsoby • hry ve vodě	**Fyzika** – odpor (kvinta) **Biologie** – zdraví, relaxace (septima)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• užívá tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence • respektuje pravidla osvojovaných sportů, rolí a jedná na úrovni dané role • spolupracuje ve prospěch družstva	**SPOLUPRÁCE PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH** • vzájemná komunikace • pravidla osvojovaných pohybových činností • měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem	**Základy společenských věd** – komunikace (kvinta) **Fyzika** – jednotka času (kvinta)	Činnosti podporující pohybové učení
	• podílí se přípravě a realizaci sportovní akce • zpracuje naměřená data a vyhodnotí je	**POHYBOVÉ ČINNOSTNÍ, SPORTOVNÍ A TURISTICKÉ AKCE** • organizace, propagace, vyhodnocení a dokumentace		Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje.	• vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti	**ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST** • kondiční testy (člunkový běh, skok z místa, vějíř, hod medicimbálem, leh-sed, shyby)	**Biologie** – vliv pohybu na zdraví člověka (septima)	Činnosti ovlivňující zdraví
Organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity.	• organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady a zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné aktivity • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	**ZDRAVOTNĚ ZAMĚŘENÁ CVIČENÍ** • individuální pohybový režim • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí	**Biologie** – vliv relaxace na zdraví člověka (septima)	Činnosti ovlivňující zdraví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení. Respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících.	• rozhoduje atletické disciplíny • sestaví kruhový provoz, tréninkovou jednotku • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	**ATLETIKA** • běhy • skoky • hody, vrhy • kondiční zaměření • pohybové odlišnosti a hendikepy	**Fyzika** – pohyb těles v homogenním tíhovém poli Země, těžiště tělesa (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• zvolí vhodný fitness program pro rozvoj zdatnosti a svých pohybových dovedností • využívá tělocvičné náčiní a nářadí pro rozvoj své zdatnosti	**GYMNASTIKA** • akrobacie • kruhy • přeskok • kladina • hrazda • kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a	**Fyzika** – těžiště tělesa, rovnovážná poloha (kvinta) **Hudební výchova** – rytmus (prima)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		rytmickým doprovodem, tanec		
	• vybere z nabídky úpolových her tu nejvhodnější pro rozvoj různých schopností jako je rovnováha, postřeh, rychlost, obratnost	**ÚPOLY** • úpoly a koordinační cvičení	**Fyzika** – těžiště tělesa (kvinta) **Základy společenských věd** – soc. psychlogie (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• zorganizuje turnaj a vyhodnotí výsledky • rozhoduje utkání ve školním prostředí • hraje v duchu fair play	**SPORTOVNÍ HRY** • basketbal	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností QR kód a jeho aplikace v orientační aktivitě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• zorganizuje turnaj v optimálním hracím systému • vede zápisy o utkání, zpracuje a vyhodnotí výsledky • rozhoduje utkání ve školním prostředí	**SPORTOVNÍ HRY** • volejbal	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva.	• využívá naučené dovednosti v podmínkách hry • zorganizuje turnaj a vyhodnotí výsledky • rozhoduje utkání ve školním prostředí • hraje v duchu fair play.	**SPORTOVNÍ HRY** • házená	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role;	• zorganizuje turnaj v optimálním hracím systému • vede zápisy o utkání, zpracuje a vyhodnotí výsledky • rozhoduje utkání ve školním prostředí	**SPORTOVNÍ HRY** • kopaná	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
spolupracuje ve prospěch družstva.	• přizpůsobuje individuální činnost potřebám kolektivu			
	• využívá naučené dovednosti v podmínkách hry • zorganizuje turnaj a vyhodnotí výsledky	**SPORTOVNÍ HRY** • florbal	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech.	• užívá základní pravidla a taktiku různých sportovních a netradičních her a pohybových aktivit • zorganizuje turnaj a vyhodnotí výsledky • chápe principy jednotlivých netradičních pohybových her • rozhoduje utkání ve školním prostředí • zdůvodní prospěšnost pohybové	**NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY** • pohybové hry různého zaměření (ringo, lakros, freesbee, badminton, stolní tenis,	**Základy společenských věd** – verbální a neverbální komunikace (kvinta)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	aktivity pro rozvoj svého zdraví	nohejbal, softbal) • inline bruslení • štafetové hry a soutěže		
	• předvede základní plavecké způsoby • zařadí plavání pod vodou a základy potápění (bez výstroje)	**PLAVÁNÍ** (dle možností) • základní plavecké způsoby • hry ve vodě	**Fyzika** – odpor (kvinta) **Biologie** – zdraví, relaxace (septima)	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• užívá tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence • respektuje pravidla osvojovaných sportů, rolí a jedná na úrovni dané role • spolupracuje ve prospěch družstva • rozhoduje utkání ve školním prostředí	**SPOLUPRÁCE PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH** • vzájemná komunikace • pravidla osvojovaných pohybových činností	**Základy společenských věd** – komunikace (kvinta) **Fyzika** – jednotka času	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		• měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem		
	• uvědomuje si národní hrdost a příslušnost k českému národu, rozšiřuje si všeobecný přehled • sleduje sportovní utkání	**ÚSPĚCHY NAŠEHO SPORTU** • úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických i současných sportovních událostí	**Dějepis** – dějiny českého národa	Činnosti podporující pohybové učení

DALŠÍ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY KVINTA - OKTÁVA

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů
- zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové
- sebezdokonalení
- posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní
- osvojované postupy vedoucí k potřebné změně
- respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost
- dané skladbě sportujících

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího
- pohybových činností, organizátora soutěží
- volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje
- připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci
- a podílí se na její realizaci
- respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody,
- soutěže v osvojovaných sportech
- respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role;
- spolupracuje ve prospěch družstva
- sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související
- s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje
- aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti

5.15 RELIGIONISTIKA – zkratka Rg

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Religionistika vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** vymezeného v RVP ZV a RVP G a doplňujících vzdělávacích oborů (Etická výchova) a také integrací obsahu tematického okruhu **Výchova ke zdraví** oblasti **Člověk a zdraví** vymezené v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	1	1	1	1	1	1	1	1

V kontextu s probíraným učivem jsou na nižším i vyšším stupni gymnázia průběžně zařazovány tematické okruhy průřezového tématu: **Multikulturní výchova**.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy za pomoci bible, interaktivních materiálů, knih, slovníků, digitálních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů, praktického předvedení a modelování situace včetně použití digitálních technogií).

Výuka Religionistiky přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Učitel vhodnou volbou forem a metod práce (skupinová, samostatná činnost) vede žáky k samostatnosti při vyhledávání informací a jejich zpracování a prezentaci. • Učí je volit vhodné argumenty pro dokladování obecných závěrů, ověřovat správnost řešení úkolu, kriticky hodnotit výsledky svého učení, využívat dříve osvojených poznatků a porovnávat je s novými, rozvíjet logické myšlení, propojovat znalosti z běžného života s učivem. • Učitel zařazuje úlohy, které umožňují využívání informačních a komunikačních technologií a vede žáky ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací.
Kompetence k řešení problémů	• Učitel navozuje problémové situace, zadává úkoly tak, aby umožnil žákovi volbu různých postupů řešení, vede žáka ke srozumitelné formulaci zvoleného postupu a rozvíjí u něj schopnost hodnotit výsledek své práce – samostatně pozorovat, získané výsledky porovnávat, kriticky je posuzovat a vyvozovat z nich závěry, navrhovat opatření ke zlepšení situace, využívat znalostí z různých ročníků a předmětů.
Kompetence komunikativní	• Učitel požaduje přesnou a srozumitelnou formulaci problému a jeho řešení, vede žáky ke správnému používání odborných termínů. • Učí stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup i výsledky svých zjištění, zapojovat se do diskuse, interpretovat učivo vlastními slovy, číst s porozuměním odborný text, formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, vhodně argumentovat, kriticky hodnotit práci svou a ostatních. • Učitel učí žáky naslouchat projevům ostatních žáků a reagovat na ně.
Kompetence sociální a personální	• Učitel vede žáky k tomu, aby se rozhodovali zodpovědně podle dané situace, aby poskytovali dle svých možností účinnou pomoc, respektovali názor druhých, byli schopni vcítit se do situací ostatních lidí, odmítali útlak a hrubé zacházení, spolupracovali ve skupině při řešení problémů.

Kompetence občanské	• Učitel koriguje chování a jednání žáků při výuce v souladu s morálními a etickými pravidly. • Vede žáky k důslednosti a odpovědnosti za vlastní rozhodnutí, snaží se, aby žáci projevovali zájem o poznání vlasti a uvědomili si atraktivitu české krajiny a potřebu její ochrany, aby si uvědomili praktický význam osvojeného učiva, aby projevovali zájem o dění okolo nich. • Učí toleranci a respektování dohodnutých pravidel.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Učitel učí žáky optimálně plánovat, samostatně posoudit vhodnost, přiměřenost a dopady zvolených pracovních postupů, požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů, dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví. • Učí pracovat s mapami, tabulkami a grafy, rozvíjí všímavost. Učitel zařazuje aktivity, které umožní sledovat vlivy lidské činnosti – např. exkurze, výlety…
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií • Učitel vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě • Učitel podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Žák si uvědomuje základní vztahy v rodině, chápe význam přátelství, lásky. Učí se vážit si mezilidských vztahů, zvlášť k rodičům. • Žák se seznamuje s konkrétními projevy Boží lásky, poznává: Ježíš – vrchol lásky, který vede ztracené lidi k Bohu. • Žák se seznamuje s Biblí. • Žák si uvědomí, že člověk má tělo a duši. • Učí se vnímat rozdíl mezi lidským výtvorem a Božím stvořením.	○ **Úvod do religionistiky – Člověk Boží tvor** ○ U nás doma, vztahy v rodině mezi lidmi ○ Bůh je náš otec, Ježíš Boží syn ○ Boží slovo – Bible ○ Andělé, Boží poslové a služebníci ○ Vše kolem nás je Boží stvoření	OV – *průběžně*, prima – rodinný život	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Žák se učí rozlišovat, v čem má člověk svobodnou vůli a co si nemůže vybírat. Učí se rozlišovat mezi dobrým a zlým. Seznamuje se s odstraněním dědičného zla křtem. Učí se vyrovnávat s vlastními chybami. • Žák dokáže na příkladu dialogu mezi dítětem a rodiči, sourozenci, ukázat, že sdílení je znamením vzájemné důvěry a lásky. • Žák dokáže vysvětlit, že milovat znamená dávat nezištně: dokáže vysvětlit, proč je důležité mít rád lidi a nezávidět bližnímu. Uvědomuje si nápravný význam trestu. Na příkladu vysvětlí, že Boží láska má na zřeteli vždy konečné dobro člověka.	**DĚJINY SPÁSY** ○ Člověk jako obraz Boží – selhání člověka ○ Člověk potřebuje hovořit s Bohem – modlitba ○ Kain a Abel, Potopa ○ Praotcové – Abrahám ○ Mojžíš, proroci, předpovědi spasitele, Ježíše Krista	Bi – tercie - Vznik člověka, vývoj člověka, lidské rasy	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-1-03 VO-9-1-06 VO-9-1-07 VO-9-1-08 VO-9-1-09 VO-9-1-10 VO-9-4-05 VO-9-4-06 VO-9-4-10 EV-9-1-01 EV-9-1-02 EV-9-1-03 EV-9-1-04 EV-9-1-05 EV-9-1-06 EV-9-1-07 EV-9-1-08 EV-9-1-09 EV-9-1-10	• Žák dokáže vyprávět příběh událostí východu z Egypta a předání Desatera. • Dokáže vysvětlit rozdíl mezi modlitbou soukromou a společnou. • Vnímá jako správné plnit sliby a závazky. • Vidí v sedmidenním stvoření rytmus pro člověka. • Žák vnímá a dokáže vysvětlit vztah rodiče – dítě. Učí se úctě a poslušnosti. Chápe, že zodpovědnost dětí za rodiče je odpovědí za dar života. • Dokáže vysvětlit, kdo je můj bližní. Chápe příkaz nezabíjet ani neubližovat. Dokáže vyvodit zásady pravé lásky. • Žák vnímá rodinu jako nejmenší společenství a nedotknutelnost rodiny. Žáci jsou vedeni k přesvědčení, že sex je velikým darem, jestliže člověk žije v manželství a je schopen přijmout	**KŘESŤANSKÁ MORÁLKA** ○ Desatero – morální kodex ze Sinaje ○ 1. – 3. přikázání ○ 4. přikázání ○ 5. přikázání ○ 6. a 9. přikázání ○ 7. a 10. přikázání ○ 8. přikázání ○ Příběhy světců, můj patron	OV – etika Bi – tercie – výchova ke zdraví Výchova ke zdraví	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	a vychovat děti. Učí se respektovat manželský život. • Žák dokáže vysvětlit, co je to krádež věcná, co je krádež duševního vlastnictví. Poznává vztah k majetku druhých a učí se respektovat hodnotu získaného majetku. • Žák je veden k tomu, aby dokázal chránit čest druhého člověka. Dospívá k pochopení, že každá lež přímo nebo nepřímo ubližuje. • Z příkladů světců si dokáže uvědomit nutnost ovládání, odpovědnosti, dobročinnosti.			
	• Žák se seznamuje s částmi liturgického roku, s možnostmi a tradicemi jejich prožívání a slavení, dokáže je vyjmenovat. • Seznamuje se s tradicí slavení svátků a srovnává je s tradicemi z jiných částí světa • Seznamuje se se slavením pevně daných svátků a slavností.	**LITURGICKÝ ROK** ○ Části liturgické roku ○ Advent, Marie ○ Doba vánoční a její svátky ○ Vánoční tradice, Tři králové ○ Liturgické mezidobí znaky a charakter ○ Doba postní, charakter, zvyky a tradice	OV, HV, VV, ČJ, D – průběžně	Multikulturní výchova

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Seznamuje se se svátostným životem církve, poznává smysl a formy svátostí a jejich významem pro člověka, poznává symboly církve a umí se orientovat v sakrálním prostoru.	○ Svatý týden ○ Velikonoční třídění ○ Zmrtvýchvstání Páně ○ Doba velikonoční a Letnice ○ Liturgické mezidobí – pokračování ○ Svátky a slavnosti ○ Křesťanská iniciace ○ Další svátosti ○ Mše sv. vývoj, smysl, časti ○ Symboly a znamení, jejich význam ○ Liturgické prostory a předměty		
	• Žák se seznamuje s vyznáním víry, poznává původ Božího slova a seznamuje se s osobou Ježíše Krista. • Seznamuje se s původem, úkoly a činy učedníků, dovídá se z příkladů o požadavcích, které Ježíš klade na člověka a jeho chování a smýšlení.	**KŘESŤANSKÉ VYZNÁNÍ VÍRY** ○ Kredo ○ Boží vlastnosti ○ Ježíš – historický, biblický ○ Učení ○ Kristovy požadavky na člověka ○ Církev	Dějepis – antika – prima	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**2. = SEKUNDA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
EV-9-1-01 EV-9-1-02	• Žák se seznamuje s historií a vírou židovského národa, hlouběji poznává Boží působení v dějinách.	**ÚVOD – CO JE BIBLE, AUTORSTVÍ** o Lidé povolání Bohem o Od hliněných tabulek ke knihám, svitky	D, Čj, HV, VV – průběžně	
		STARÝ A NOVÝ ZÁKON o Uspořádání Bible a hledání v Bibli o Stvoření světa o O člověku a jeho pádu o O hříchu prvních lidí (Kain, Abel, Noe) o Nový počátek, Babylonská věž	Bi – tercie – vývoj člověka, lidské rasy	
		PATRIARCHOVÉ o Povolání Abrama o Zkáza Sodomy, zkouška Abrahamovy víry – Izák o Nevěsta pro Izáka, spor o studně, Ezau a Jákob o Jákob v Bét-el, Jákob u Lábana, Jákobův návrat, Izrael o Josef a jeho bratři		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**2. = SEKUNDA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		VYSVOBOZENÝ LID OTROKŮ (EXODUS, CESTA POUŠTÍ) o Mojžíš, povolání Mojžíše, Faraón a Boží znamení nad Egyptem o Vyvedení z Egypta, cesta přes moře o Putování pouští, Boží zákon o Vstup do Izraele		
		SPLNĚNÁ ZASLÍBENÍ o Pád Jericha o Jozue a soudci o Samson o Samuel o Saul o David – Goliáš o Král David		
		ZÁPASY A PROHRY – KRÁLOVÉ o Davidův hřích o Šalomoun – Chrám o Rozdělení království –Eliáš o Acha, Námán Acha o Záchrana Jeruzaléma, úpadek Judska, Jeremiáš o Pád království		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**2. = SEKUNDA**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		BŮH NEOPOUŠTÍ SVŮJ LID o Daniel o Obnova chrámu, Nehemiáš, Ezdráš o Mardocheus, Ester o Proroci – Jonáš		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Žák se seznamuje s obsahem a zvěstí Nového zákona, poznává osobnost a odkaz Ježíše Krista.	**BOŽÍ KRÁLOSTVÍ MEZI NÁMI** o Očekávání Mesiáše, zvěstování Zachariášovi o Zvěstování Marii, setkání s Alžbětou, Zdrávas o Narození Ježíše Krista, klanění mudrců, Ježíšovo dětství, dvanáctiletý Ježíš v chrámě o Jan Křtitel, Křest v Jordánu o Pokoušení na poušti, Povolání rybářů, Svatba v Káně o Ježíš v Kafarnau, uzdravení ochrnutého, Nikodém, Kázání v Nazaretu o Povolání celníka Matouše, spor o půst a sobotu, Samařanka, Římský důstojník o Ježíšova rodina, Podobenství o Božím království, Utišení bouře o Posedlý člověk, Vzkříšení dcery Jairovy, Nemocný u rybníka o Ježíš a jeho učedníci o Ježíš a hříšnice, Nasycení zástupu, Setkání s pohanskou ženou	D, Čj, VV, HV – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		o Petrovo vyznání, Proměnění na hoře, Uzdravení posedlého chlapce o Ježíš a malé děti, Podobenství o nehodném služebníku, Milosrdný samařan o Marie a Marta, O co se starat, O veliké večeři o O tom, jak Pán Bůh hledá ztracené, Ztracený syn o Podobenství o Zacheus, Slepý Bartimeus		
		KONEC A POČÁTEK (UKŘIŽOVÁNÍ V ZKŘÍŠENÍ) o Ježíš pomazán k pohřbu, Vjezd do Jeruzaléma, Vyčištění chrámu o Podobenství o vinařích, O příchodu Páně, Podobenství o deseti družičkách o Podobenství o hřivnách, O posledním soudu o Poslední večeře s učedníky, V Gestsemane, Petrova zrada o Ježíš před radou, Ježíš před		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		Pilátem o Ukřižování, Ježíš pohřben, Prázdný hrob o Zjevení učedníků, kteří šli do Emauz, Ježíš se zjevuje všem učedníkům, Nevěřící Tomáš o Zjevení Páně na Galilejském jezeře, Nanebevstoupení Páně		
		BOŽÍ DÍLO JDE DÁL (CÍRKEV) o Seslání Ducha svatého, Uzdravení chromého, Soud nad apoštoly o Smrt Štěpánova, Křest afrického dvořana, Obrácení Saula, Petrovo vidění o Církev v Antiochii, Barnabáš a Saul na Kypru, Pokračování první misijní cesty o Dohoda v Jeruzalémě a pokračování v misijní práci, Pavel s bratřími ve Filipech, V Tesalonice a Beroji, Pavel v Athénách o Sbor v Korintě, Pavel v Efezu, Pokračování třetí misijní cesta,		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**3. = TERCIE**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		Pavel v Jeruzalémě zatčen o Pavel pod ochranou Římanů, Odvolání k císaři, Nebezpečná cesta do Říma, Pavel v Římě o Co ještě máme v Novém zákoně – Zjevení Janovo		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-1-08 VO-9-1-09	• Žák se seznamuje s různými náboženskými a filozofickými pohledy na svět, poznává podobnosti a rozdíly v tradicích jednotlivých náboženství • Žák se učí toleranci k víře, názorům a tradicím druhých.	**ÚVOD DO RELIGIONISTIKY**		Multikulturní výchova
		ASIE ○ Šamanismus ○ Hinduismus ○ Džinismus ○ Buddhismus ○ Konfuciánství ○ Šintoismus ○ Sikhismus	Z, D, VV, HV, ČJ, AJ, NJ – průběžně	
		AFRIKA ○ Starověký Egypt ○ Tradiční africká náboženství		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		AMERIKA ○ Amazoňané ○ Mayové ○ Aztékové ○ Inkové ○ Původní obyvatelé Severní Ameriky ○ Huicholové		
		BLÍZKÝ VÝCHOD ○ Sumerové ○ Babyloňané ○ Asyřané ○ Kananejci ○ Judaismus ○ Zorastrismus ○ Křesťanství ○ Islám ○ Bahaísmus		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**4. = KVARTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		EVROPA o Antické Řecko o Antický Řím o Keltové o Germáni o Baltoslovanská náboženství		
		OCEÁNIE A AUSTRÁLIE o Polynésie/oceánie o Austrálie o Maorové		
		NOVÉ SMĚRY A SEKTY		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**5. = KVINTA = I.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy	• Objasní vlastními slovy základní úlohu náboženství v životě jedince. • Vyjmenuje hlavní světová náboženství a popíše jejich základní charakteristiku. • Objasní vztah křesťanství k ostatním náboženstvím, vysvětlí hlavní rozdíly a postoje.	**NÁBOŽENSTVÍ A LIDSKÁ SPOLEČNOST** ○ Vymezeni pojmu náboženství a vztahu člověka k němu ○ Historie náboženství v dějinách lidstva a jeho měnící se úloha v lidské společnosti ○ Vztah náboženství a křesťanství, světová náboženství a vztah ke křesťanství, vzájemné vztahy	D, Z, ZSV,BI, CJ, EV	Multikulturní výchova MKV 2 MKV 3
uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech	• Korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích. • Posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství a usiluje ve svém životě o	**SVĚT A JEHO ŘÁD** ○ Bůh, člověk a svět, Boží zjevení jako pramen poznání pro člověka, Bůh stvořitel, postavení člověka a Boží plán spásy ○ Člověk a svět – postavení	průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**5. = KVINTA = I.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce	jejich naplnění. • Projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte. • Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu. • Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování. • Objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede faktory, které ovlivňují prožívání a chování a činnost člověka. • Orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách. • Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím	člověka v přírodě a společnosti, osobní a společenské povolání člověka, význam mravního jednání jednotlivce a společenské spravedlnosti, bioetika,etické a právní aspekty asistované reprodukce ○ Člověk a Bůh – víra, naděje a láska v životě člověka; Boží vůle a její vztah k lidské svobodě, důsledky lidské svobody, otázky dobra a zla ○ Etické problémy, na čem je založena etika, dobro a zlo, zákon, ideál, motivace lidského jednání, ctnost a neřest, růst lidské osobnosti ○ Věda a víra – jejich vzájemný vztah, porovnání pohledu vědy a víry na vybraná témata		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**5. = KVINTA = I.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	možných důsledků. • Orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství, zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce. • Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých. • Vysvětlí základní principy křesťanské etiky v životě jedince a společnosti, vyjmenuje jejich zdroje a uvede souvislosti jejich vzniku. • Vysvětlí vztah mezi vědou a vírou. • Zdůvodní nutnost respektování etických	○ Psychohygiena ○ Etické a právní aspekty asistované reprodukce		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**5. = KVINTA = I.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	principů a vytváření etických kodexů pro jednotlivé oblasti života.			
	• Vysvětlí identitu Boha, jak ji chápe křesťanství, a porovná ji s chápáním bohů v jiných náboženstvích. • Objasní pojem víra a vysvětlí význam vyznání víry. • Jmenuje různé projevy zdeformovaných představ o Bohu, extrémní náboženské projevy.	**TROJJEDINÝ BŮH A VÍRA ČLOVĚKA** ○ Bůh a jeho identita ○ Vyznání víry – obsah přijetí ○ Představy lidí o Bohu v dějinách		Multikulturní výchova
	• Vysvětlí obsah pojmů kultura, akulturace, inkulturace evangelia. • Charakterizuje kulturu dané epochy a dokáže rozlišit, které její projevy odpovídají křesťanství či jiným	**KŘESŤANSTVÍ A KULTURA** ○ Kultura, akulturace, inkulturace ○ Projevy křesťanské kultury v umění ○ Vliv médií na kvalitu života		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**5. = KVINTA = I.**

	Ročníkové výstupy	***Učivo – obsah***	***Mezipředmětové vztahy***	***Poznámky, Průřezová témata***
	náboženstvím. • Objasní postoj církví k médiím a vysvětlí možnosti použití k evangelizacím.	společnosti i jednotlivců, evangelizace prostřednictvím medií		

Vzdělávací oblast	*Vyučovací předmět*	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	***RELIGIONISTIKA***	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské • a kulturní systémy	• *Žák vysvětlí postavení Bible mezi světovou literaturou, představí ji jako knihu víry a vysvětlí vztah křesťanství, židovství a islámu k ní.* • *Vysvětlí okolnosti a proces vzniku Bible, její členění, objasní otázku autorství a proces redakce textů a vzniku kánonu.* • *Vyjmenuje hlavní literární druhy a vysvětlí principy práce s biblickými texty pro vyjádření jejich poselství.* • *Vyjmenuje a vysvětlí hlavní biblické pojmy a symboliku, které jsou podstatné pro pochopení, objasní*	***BIBLE A JEJÍ REÁLIE*** ○ *Bible jako kniha víry, její vztah ke zjevení, proces vzniku a její význam pro Židy i křesťany* ○ *Teologický význam a historický základ pojmů: zaslíbená země, vyvolený národ, dějiny spásy, vykupitelské dílo Ježíše Krista* ○ *Hlavní poselství Bible* ○ *Autorství Bible, inspirace, redakce, vznik kánonu, překlady* ○ *Biblické texty: orientace v Bibli, literární druhy, poselství, aktualizace pro současnost* ○ *Mimobiblické prameny – biblická archeologie* ○ *Symbolická řeč Bible*	D, EV, ZSV, ČJ – průběžně	Multikulturní výchova MKV 2 MKV 3

Vzdělávací oblast	*Vyučovací předmět*	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	***RELIGIONISTIKA***	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	základní poselství Bible o vykoupení člověka.			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Objasní identitu církve, vysvětlí její počátky a poslání na základě historických skutečností. • Vysvětlí obsah pojmů: mučednictví, liturgie, společenství. • Vysvětlí hierarchickou strukturu církve, její počátky a vývoj. • Zdůvodní funkci učitelského úřadu církve.	**CÍRKEV JAKO SHROMÁŽDĚNÍ, MYSTICKÉ TĚLO KRISTOVO A JAKO INSTITUCE** ○ Počátky církve, její identita ○ Církev jako instituce a její vývoj v dějinách: hierarchické uspořádání, učitelský úřad ○ Liturgický rok, obsah a smysl slavení svátostí	D, ZSV, CJ – průběžně	
objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	• Zdůvodní misijní činnost křesťanů ve světě. • Vysvětlí vliv židovství a antiky na vývoj křesťanství. • Zhodnotí postavení vlivu a projevů křesťanství v jednotlivých epochách dějin Evropy a dá je do souvislostí se společenskými procesy. • Stručně popíše důvody	**DĚJINY CÍRKVE** ○ Antika, její kultura a náboženské projevy a myšlení ○ Židovská diaspora v Evropě, její kultura a náboženství ○ Počátky křesťanství v Evropě, prvotní církev, spisy, postavení ve společnosti ○ Šíření křesťanství v Evropě,		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**7. = SEPTIMA = III.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vymezí specifika islámské oblasti popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj	hlavních rozkolů v církvi a význam ekumény.	misionáři, patroni Evropy o Teologické myšlení o Rozkoly v církvi a jejich dopad na křesťanství v Evropě o Středověká církev		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady	• Zhodnotí postavení vlivu a projevů křesťanství v jednotlivých epochách dějin Evropy. • Zařadí významné křesťanské osobnosti do příslušné epochy a zhodnotí jejich přínos pro společnost a církev. • Vysvětlí důvody úsilí o mezináboženský dialog a uvede významné kroky, které se na tomto poli v moderních dějinách uskutečnily. • Objasní vnitřní vývoj církve v přístupech k Bibli, liturgii a společnosti. • Uvede hlavní myšlenky II. vatikánského koncilu ve vztahu k těmto tématům.	**DĚJINY CÍRKVE** ○ Tridentský koncil ○ Souvislosti mezi osvícenstvím a sekularizací veřejného života, zneužití náboženství na podporu absolutismu ○ 19. století, národní obrození, sociální otázky, dělnické hnutí ○ Role církve v dějinách 20. století, obě světové války, holocaust, boj proti totalitním režimům ○ II. vatikánský koncil a jeho význam pro církev a společnost ○ Ekumenismus, biblické a liturgické hnutí, misijní činnost ○ Současné postavení křesťanství	Čj, D, Z, ZSV – průběžně	Multikulturní výchova MKV 2 MKV 3

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem	• Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu, zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování. • Uvede důsledky porušování zákonů souvisejících s výrobou a držením návykových látek a činností pod jejím vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost. • Rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení.	**ETICKÉ A SOCIÁLNÍ PROBLÉMY DNEŠNÍ DOBY** ○ Sociální učení církve ○ Základy křesťanské antropologie ○ Aktuální problematická témata (potrat, euthanasie, trest smrti…)		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**RELIGIONISTIKA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení				

5.16 POVINNĚ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY I. = La, Dg, Rj, Ij, Fj, Šj, Ps, EM

5.16.1 LATINA – zkratka La

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Latina vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován od šestého do osmého ročníku (případně II. – IV.) jako povinně volitelný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	2	2	2

Latinský jazyk přispívá k porozumění jiným cizím jazykům, především románským, ale i germánským, které svoji gramatickou stavbu i slovní zásobu odvozovaly právě od latiny.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy za pomoci audiovizuální techniky, interaktivní a digitální techniky, slovníků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou problémových úloh gramatického charakteru a skupinových prací).

Výuka Latiny přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a vede žáky k aktivnímu získávání poznatků. • Vede žáky k samostatné práci se slovníky, dalšími jazykovými příručkami a internetem. • Motivuje žáky pochvalou, vede je k vlastnímu kritickému hodnocení pokroku v učení.
Kompetence k řešení problémů	• Navozuje problémové situace, při nichž jsou žáci nuceni hledat řešení problémů, třídit a vyhodnocovat získaná data. • Podnětnými úkoly vede žáky k samostatnému používání cizího jazyka. • Propojuje staré a nové učivo a vede žáky k tomu, aby chápali vzájemné souvislosti mezi probíranými jevy.
Kompetence komunikativní	• Dbá na to, aby žáci formulovali své myšlenky v logickém sledu (písemně i ústně). • Vede žáky k porozumění sdělení v různých komunikačních situacích.
Kompetence sociální a personální	• Organizuje práci žáků ve skupinách, při níž se žáci učí spolupracovat s ostatními. • Učí žáky pomáhat druhým a také této pomoci využívat.
Kompetence občanské	• Vede žáky k tomu, aby zaujímali stanovisko k tématům, která se týkají kultury a historie antického Řecka a Říma.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Stanovuje cíle práce a vede žáky k tomu, aby byli schopni si svou práci cílevědomě a smysluplně organizovat. • Vede žáky k posouzení zvolených pracovních postupů.
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje. • Učitel vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií). • Učitel vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů.

	• Učitel vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků. • Učitel vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi. • Učitel vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**LATINA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• čte foneticky správně jednoduchý text • osvojí si základní aspekty písemné podoby jazyka a dále je prohlubuje • převádí všechny dovednosti z oblasti projevu mluveného do písemné podoby	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** ○ písmo a latinská abeceda ○ výslovnost psaného textu, dlouhých a krátkých, přízvučných a nepřízvučných slabik ○ psaní velkých písmen	**Český jazyk** – průběžně **Ostatní jazyky** – průběžně Latinský jazyk přispívá k porozumění jiným cizím jazykům, především románským, ale i germánským, které svoji gramatickou stavbu i slovní zásobu odvozovaly právě od latiny.	
• identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace	• dbá na správnost písemného projevu ve všech jeho aspektech • rozumí obsahu jednoduchých textů	**GRAMATICKÉ KATEGORIE** ○ **Základy lingvistické terminologie** terminologie jmenná a slovesná rozdíly oproti češtině a dalším	**Český jazyk** - průběžně **Ostatní jazyky** - průběžně Latinský jazyk přispívá k	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**LATINA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozumí hlavním bodům či myšlenkám psaného textu na běžné a známé téma		jazykům (průběžně) ○ **Jmenná flexe** substantiva I.–III. deklinace adjektiva I.-III. deklinace zájmena osobní a přivlastňovací číslovky základní a řadové pádové vazby s předložkami ○ **Slovesná flexe** prézentní systém sloves I.-IV. konjugace imperfektum, futurum sloves nepravidelné sloveso esse a jeho složeniny deponentní slovesa ○ **Větná syntax:** Základy větné stavby, věta oznamovací, tázací, přací a rozkazovací.	prohloubení znalosti gramatické struktury jazyka, slohotvorných a významotvorných činitelů, větné stavby, funkce slovních druhů a větných členů; pochopení gramatických kategorií, které se v mateřském jazyce nevyskytují.	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**LATINA**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• používá slovní zásobu z tematických okruhů	**TEMATICKÉ OKRUHY** ○ Homér – Ilias a Odyssea ○ Řecké báje a pověsti	**Dějepis** – kvinta, I. r. – antika **Religionistika, ZSV** – průběžně	
• reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	• reaguje adekvátně na jednoduché pokyny a sdělení • tvoří a obměňuje jednoduché věty a souvětí • pojmenovává a vyjmenovává různé skutečnosti, zjišťuje informace, klade jednoduché otázky, odpovídá na otázky týkající se známých skutečností	**KOMUNIKATIVNÍ SITUACE** ○ pozdravy při setkání a loučení ○ poděkování ○ vyjádření potěšení a omluvy	**Informatika** – průběžně – využívání digitálních technologií ve výuce jazyka, videokonference s jinou třídou, e-twinning https://www.etwinning.net/cz/pub/index.htm	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**LATINA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace	• používá vhodné lexikální prostředky, frazeologii, dbá na gramatickou správnost • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace	**GRAMATICKÉ KATEGORIE** ○ substantiva IV. a V. deklinace ○ adverbia ○ stupňování adjektiv a adverbií ○ zájmena ukazovací, tázací a vztažná ○ perfektní kmen sloves, indikativ perfekta, plusquamperfekta a futura II. aktiva ○ konjunktivy ○ latinská souvětí: věty podmínkové, účelové a snahové	**Český jazyk** – průběžně **Ostatní jazyky** – průběžně Latinský jazyk přispívá k prohloubení znalosti gramatické struktury jazyka, slohotvorných a významotvorných činitelů, větné stavby, funkce slovních druhů a větných členů; pochopení gramatických kategorií, které se v mateřském jazyce nevyskytují.	
	• rozumí jednoduchým mluveným projevům na běžné téma, chápe celkový smysl konverzace správně a pečlivě vyslovované • tvoří a obměňuje jednoduché	**TEMATICKÉ OKRUHY** ○ Řecké báje a pověsti ○ Caesar: Zápisky o válce galské ○ reálie z historicko-kulturní oblasti antického světa	**Dějepis** – kvinta, I. r. – antika **Religionistika, ZSV** – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**LATINA**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související	věty a jednoduchá souvětí, naplňuje je obsahem z různých oblastí reálií antického světa i každodenního života	**KOMUNIKATIVNÍ SITUACE** ○ představení sebe a své rodiny, udání věku, bydliště, koníčků	**Informatika** – průběžně – využívání digitálních technologií ve výuce jazyka, videokonference s jinou třídou, e-twinning https://www.etwinning.net/cz/pub/index.htm	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**LATINA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma	• správně artikuluje, dbá na slovní a větný přízvuk • hovoří gramaticky správně na zadané téma	**GRAMATICKÉ KATEGORIE** ○ cum historicum ○ supinový kmen sloves ○ pasivní systém sloves ○ participia ○ gerundium, gerundivum- vyjádření možnosti, nemožnosti, povinnosti ○ ablativ absolutní ○ vazby s infinitivem ○ nepravidelná slovesa ○ zápis data a letopočtu	**Český jazyk** – průběžně **Ostatní jazyky** – průběžně Latinský jazyk přispívá k prohloubení znalosti gramatické struktury jazyka, slohotvorných a významotvorných činitelů, větné stavby, funkce slovních druhů a větných členů; pochopení gramatických kategorií, které se v mateřském jazyce nevyskytují.	
• užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý	• odliší různé typy a styly latinského projevu (antický, středověký, renesanční, barokní, současný)	**TEMATICKÉ OKRUHY** ○ přehled antické literatury ○ Caesar – Commentarii de bello Galico a historická próza ○ Ovidius - Metamorfózy a antická poesie	**Dějepis** – kvinta, I. r. – antika **Religionistika, ZSV** – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**LATINA**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu		○ Cicero - In Catilinam a antická próza, řečnictví ○ Beneš Krabice z Weitmile - kroniky a středověká literatura církevní a světská ○ Bible – Versio Vulgata ○ Ignác z Loyoly - literatura barokní ○ Maxicanis Ficus-latina v současnosti **KOMUNIKATIVNÍ SITUACE** ○ základní zásady psaní latinských dopisů	**Informatika** – průběžně – využívání digitálních technologií ve výuce jazyka, videokonference s jinou třídou, e-twinning https://www.etwinning.net/cz/pub/index.htm	

5.16.2 DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE – zkratka Dg

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět **Deskriptivní geometrie** vychází ze vzdělávací oblasti **Volitelné vzdělávací aktivity** a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinně volitelný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	2	2	2

Výuka deskriptivní geometrie na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje prostorovou představivost, potřebnou při studiu různých způsobů zobrazení prostorových útvarů do roviny a při rekonstrukcích těchto útvarů z jejich rovinného obrazu. Dovednostní charakter předmětu napomáhá schopnosti žáků analyzovat, abstrahovat a zobecňovat, přesně logicky uvažovat a zdůvodňovat úvahy, rozvíjet zručnost grafického projevu a estetické cítění.

Žáci řeší problémy a zejména konstrukční úlohy, zobrazují technické součásti a architektonické prvky, užívají deduktivní a induktivní postupy, volí vhodné metody řešení, vytvářejí algoritmy řešení, zdůvodňují postupy a diskutují řešitelnost (případně počet řešení) daného problému. Při studiu využívají pomůcky a modely, odbornou literaturu, videokazety, internet, výukové programy pro deskriptivní geometrii, grafické CAD systémy, seznamují se s prostředky a možnostmi počítačové grafiky.

Výuka deskriptivní geometrie má úzké mezipředmětové vztahy k matematice, informatice a výpočetní technice a k estetické výchově. Žáci poznávají význam oboru ve stavitelství, architektuře a v jiných technických oborech, v oblasti průmyslového designu nebo v lékařské anatomii a uvědomují si, že znalosti a dovednosti z deskriptivní geometrie jsou využitelné a potřebné v reálném životě i při studiu na vysokých školách zejména technických, matematicko-přírodovědných a uměleckých směrů.

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury, PC)
- práce s programem DG
- krátkodobé projekty
- Výuka probíhá v odborné učebně.
- Žáci mají také možnost se přihlásit do kroužků deskriptivní geometrie v rámci Školního klubu.

Předmět deskriptivní geometrie úzce souvisí s předměty:

- **matematika**: planimetrie, stereometrie, analytická geometrie

- **informatika**: Pascal C

- **zeměpis**: kartografie

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka deskriptivní geometrie přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Vede žáky: • k rozvoji prostorové představivosti.

	• k přesnosti a preciznosti grafického projevu. • k vyhledávání, třídění a propojování informací. • k používání odborné terminologie.
Kompetence k řešení problémů	• Zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.
Kompetence komunikativní	• Práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. • Vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě. • Vede žáky ke schopnosti prezentovat výsledky své práce, a to i s pomocí PC či audiovizuální techniky**.**
Kompetence sociální a personální	• Využíváním skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů. • Navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti. • Vede žáky ke schopnosti prezentovat výsledky své práce, a to i s pomocí PC či audiovizuální techniky.
Kompetence občanské	• Vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k nutnosti třídění odpadu a využívání druhotných surovin.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci se zařízením výpočetní a audiovizuální techniky. • Vede žáky k přesnosti a estetice grafického projevu. • Vede žáky ke zdravému životnímu stylu při na PC.
Kompetence digitální	• Vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému • Vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary	• vyhotoví náčrtky těles dle zásad rovnoběžného promítání • rozlišuje vzájemnou polohu čar, vyznačí jejich viditelnost, zdůvodní daný náčrtek	**ÚVOD** o volné rovnoběžné promítání, základy stereometrie. o středové a rovnoběžné promítání, základní vlastnosti pravoúhlého promítání.	**Estetická výchova výtvarná –** kresba ve volném rovnoběžném promítání **Matematika** – stereometrie – septima, oktáva	
	• modeluje a správně klasifikuje vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin v prostoru • užívá kritéria rovnoběžnosti a kolmosti přímek a rovin, určuje jejich odchylky a vzdálenosti v prostoru	**KÓTOVANÉ PROMÍTÁNÍ** o soustava souřadnic v průmětně, principy a vlastnosti pravoúhlého promítání o kóta bodu, stopník přímky, stopa roviny, hlavní a spádová přímka roviny o vzájemná poloha bodů, přímek	**Zeměpis** – vrstevnice, kóty **Matematika –** stereometrie,	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky	• zobrazí a vymodeluje bod, přímku, úsečku a rovinu • sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od průmětny • určí kótu bodu na přímce, přímku a bod ležící v rovině • zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou, aplikuje na zásek obrazce do roviny, zásek dvou trojúhelníků • sestrojí kolmici k rovině • zobrazí útvar ležící v obecné rovině • zobrazí jednoduché hranaté těleso	a rovin, kolmost přímky a roviny, ○ otáčení roviny do průmětny, osová afinita ○ konstrukční úlohy	planimetrie – septima, oktáva, kvinta **Informatika** – průběžně – relevantní programy a promítání, počítačová grafika	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• sestrojí sdružené průměty bodu, přímky, úsečky, zobrazí rovinu a vymodeluje tyto útvary v prostoru • sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od průmětny • určí přímku a bod ležící v rovině • zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou • sestrojí kolmici k rovině a rovinu kolmou k přímce • zobrazí útvar ležící v obecné rovině, užívá osovou afinitu • řeší jednoduché úlohy pomocí třetí průmětny	**MONGEOVO PROMÍTÁNÍ – I. část** ○ pravoúhlé promítání na dvě průmětny – princip ○ stopníky přímky, stopy roviny, hlavní a spádové přímky roviny ○ otáčení roviny do průmětny ○ osová afinita ○ vzájemná poloha bodů, přímek a rovin, kolmost přímky a roviny, vzdálenost bodu od roviny a od přímky ○ krycí body a krycí přímky, vzájemná poloha rovinných útvarů ○ konstrukční úlohy	**Matematika** – stereometrie, planimetrie – septima, oktáva, kvinta **Dějepis** – stavitelství, architektura **Informatika** – průběžně – relevantní programy a promítání, počítačová grafika	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles	• zobrazí hranol a jehlan v základní poloze a jednoduché hranaté těleso v prostoru • sestrojí průnik přímky a hranolu, jehlanu • sestrojí síť hranolu a jehlanu • sestrojí řez jehlanu a hranolu rovinou • řeší jednoduché úlohy pomocí třetí průmětny • sestrojí zásek trojúhelníka do jehlanu	**MONGEOVO PROMÍTÁNÍ - I** ○ sestrojení těles s podstavou v průmětně a v obecné rovině ○ průnik přímky a tělesa ○ řez hranolu rovinou ○ středová kolineace a její využití ○ řez jehlanu rovinou ○ sítě těles včetně zbylých částí po řezu ○ třetí průmětna a její využití ○ vzájemná poloha obrazce a tělesa	**Matematika** – stereometrie – septima, oktáva **Informatika** – průběžně – relevantní programy a promítání, počítačová grafika	
využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření	• formuluje s pochopením ohniskové definice kuželoseček • aplikuje je při bodové konstrukci kuželosečky • sestrojí kuželosečku z daných prvků • sestrojí tečnu kuželosečky v daném bodě kuželosečky	**KUŽELOSEČKY** ○ klasifikace rovinných řezů na kuželové ploše, ○ elipsa, hyperbola, parabola, základní pojmy ○ oskulační kružnice ○ proužková konstrukce elipsy ○ tečna kuželosečky	**Matematika** – stereometrie, planimetrie, analytická geometrie – septima, oktáva, kvinta	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• sestrojí sdružené průměty kružnice		**Fyzika** – vrhy, pohyby planet	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles	• zobrazí kulovou plochu, bod na kulové ploše a tečnou rovinu kulové plochy • sestrojí průnik kulové plochy s rovinou, průnik kulové plochy s přímkou • zobrazí rotační válec a rotační kužel, bod na povrchu válce a kužele • sestrojí tečnou rovinu válce a kužele • sestrojí řez válce a kužele rovinou, síť válce a kužele • sestrojí průnik přímky s válcovou a kuželovou plochou	**MONGEOVO PROMÍTÁNÍ II** ○ elipsa jako průmět kružnice ○ rotační kužel a válec s podstavou v obecné rovině ○ kulová plocha, bod na ploše, tečná rovina ○ řezy rotačních těles (koule, válec, kužel) rovinou ○ síť válce a kužele včetně zbylé části po řezu ○ tečné roviny ○ průnik přímky s rotačními tělesy	**Matematika** – stereometrie, planimetrie, analytická geometrie - septima, oktáva, kvinta **Fyzika** – vrhy, pohyby planet	
	• zobrazí bod, přímku a rovinu a určí jeho polohu vzhledem k průmětnám • určí přímku a bod ležící v dané rovině	**PRAVOÚHLÁ AXONOMETRIE** ○ principy pravoúhlé axonometrie, otáčení pomocných průměten ○ stopníky přímky, stopy roviny	**Matematika** – stereometrie, planimetrie – septima, oktáva	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• sestrojí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou • zobrazí útvar ležící v pomocné průmětně • zobrazí hranaté a rotační těleso v základní poloze • sestrojí řez hranatého a rotačního tělesa rovinou kolmou k pomocné průmětně • určí průnik přímky s tělesem	o vzájemná poloha bodů, přímek a rovin o konstrukční úlohy	**Informatika** – průběžně – relevantní programy a promítání, počítačová grafika	

5.16.3 RUSKÝ JAZYK – zkratka Rjv

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován od šestého do osmého ročníku (případně II. – IV.) jako povinně volitelný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	2	2	2

Ruský jazyk navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládání mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové a kulturní bariéry. Znalost cizího jazyka tak přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu i v budoucím pracovním uplatnění. U našich žáků (vzhledem k časové dotaci) jde především o získání dostačujících vyjadřovacích prostředků a odpovídající slovní zásoby. Zvládnutí jazyka jako prostředku komunikace v běžných životních situacích umožňuje žákům poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní

tradice. Prohlubuje mezinárodní porozumění a toleranci. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

V kontextu s probíraným učivem jsou zařazovány tematické okruhy průřezového tématu **Multikulturní výchova**.

Ve vyučovacích hodinách (základní organizační forma práce) se využívají učebnice a pracovní sešity. Žáci mají dále k dispozici CD nahrávky k učebnicím, dvojjazyčné slovníky, výkladové slovníky, obrazové materiály. Žáci jsou rozděleni do skupin, vzniklých spojením zájemců ze dvou tříd. Výuka probíhá v kmenové třídě, též v jazykové učebně nebo v počítačové učebně s velkoplošnou projekcí. Do výuky je zařazen poslech textů, písní, četba článků, audioorální cvičení, práce s videoprogramy, počítačovými programy a informacemi z internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů, praktického předvedení a modelování situace). Při výuce se uplatňuje mnoho stylů (příkazový, s nabídkou...). Frontální výuka se zařazuje při gramatickém výkladu. Střídáním skupinové práce s prací ve dvojicích, komunikativním kruhem a individuální prací se výuka stává mnohotvárnou a komplexnější.

Výuka Ruského jazyka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• zadáváním samostatné práce vede žáka k tomu, aby využíval učení jako prostředek pro seberealizaci a osobní rozvoj • motivací vede žáka k získávání, tvořivému zpracování a využívání poznatků a informací z různých zdrojů (slovníky, internet, informace z tisku, rozhlasu a televize) • společným posuzováním naučí žáka kriticky hodnotit výsledky vlastního učení, přijímat ocenění, radu i kritiku druhých, poučit se z chyb • volí cíle odpovídající schopnostem žáka • motivuje žáky k dalšímu poznávání kultury a tradic Ruské federace a sousedních zemí
Kompetence k řešení problémů	• zadáváním vhodných témat k řešení problematiky ruského jazyka učí žáka analyzovat, srovnávat, kriticky hodnotit získaná fakta, nacházet argumenty a důkazy, formulovat a

	obhajovat vlastní závěry • vhodným způsobem dodává žákovi potřebné sebevědomí a víru ve vlastní schopnosti
Kompetence komunikativní	• poslechem nahrávek učí žáka porozumět sdělením různého typu, vhodně reagovat a diskutovat o nich • zadáváním přiměřeně náročných textů vede žáka k srozumitelnému a přiměřenému vyjadřování se v ústních i písemných projevech • při ústním prověřování učí žáka nebát se užívat získaných jazykových dovedností
Kompetence sociální a personální	• správnou motivací vede žáky k reálnému posouzení vlastních fyzických a duševních sil, k zdravému sebevědomí • nezapomíná na povzbuzení, pochvalu • vede žáky k umění sám sebe pochválit, mít radost z dosažení výborných výsledků
Kompetence občanské	• poskytuje žákovi prostor k diskuzi na aktuální téma, aby žák mohl argumentovat a obhajovat své názory, svá práva i práva ostatních • motivuje žáky ke kritickému posuzování událostí a veřejného života v jejich okolí vede žáky k poznání a chápání odlišných kulturních a duchovních hodnot, vysvětluje jejich podstatu a tím u žáka vytváří schopnost respektovat různorodost názorů a postojů různých lidí • za pomoci učebnice, autentických materiálů seznamuje žáky s životem v Ruské federaci a učí je chápat a tolerovat rozdíly odlišných kultur.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• zadáváním vhodných úkolů pěstuje u žáka smysl pro povinnost, což vede žáka k zodpovědnosti za vlastní práci • vede žáka k tomu, aby si uvědomil důležitost znalosti jazyka, seznamuje ho s dalšími možnostmi využití jazyka i

	v profesním životě • rozpozná osobní potenciál žáka, rozvíjí jeho schopnosti a tím mu pomáhá lépe se orientovat v jeho osobním i profesionálním životě • vede žáka k uplatňování vlastní iniciativy a tvořivosti
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje. • Učitel vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií). • Učitel vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů. • Učitel vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků. • Učitel vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi. • Učitel vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy	• ovládá azbuku jako nezbytnou součást porozumění v ústním i psaném projevu • čte foneticky správně jednoduchý text • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých textů • rozezná v projevu druhy vět na základě intonace • osvojí si základní aspekty písemné podoby jazyka a dále je prohlubuje • převádí všechny dovednosti z oblasti projevu mluveného do písemné podoby • napíše krátký text o sobě, o rodině i o svých zálibách	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA** ○ písmena azbuky ○ výslovnost přízvučných a nepřízvučných samohlásek ○ pohyblivý přízvuk podstatných jmen a sloves ○ intonace oznamovacích a tázacích vět ○ výslovnost tvrdých a měkkých samohlásek	**Český jazyk –** průběžně **Ostatní jazyky –** průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	• aplikuje vhodné výrazy v každodenních situacích • dbá na správnost písemného projevu	**GRAMATICKÉ KATEGORIE** ○ skloňování vybraných podstatných jmen v 1. – 3. p., 7. p. j. č. ○ podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 ○ zájmena osobní a přivlastňovací ○ číslovky základní 1 – 100 ○ časování sloves v přítomném čase – I. a II. časování ○ zvratná slovesa ○ budoucí čas sloves ○ vyjadřování záporu	**Český jazyk –** průběžně **Ostatní jazyky** – průběžně	
• jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	• používá slovní zásobu z tematických okruhů • rozumí jednoduchým pokynům, které se týkají organizace výuky, a adekvátně na ně reaguje	**TEMATICKÉ OKRUHY** ○ rodina ○ povolání ○ volný čas, záliby		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace	• tvoří a obměňuje jednoduché věty a souvětí • pojmenovává a vyjmenovává různé skutečnosti, sděluje své názory a dojmy, zjišťuje informace, klade jednoduché otázky, odpovídá na otázky týkající se známých skutečností	**KOMUNIKATIVNÍ SITUACE** ○ představení sebe a druhých ○ pozdravy při setkání a loučení ○ telefonování ○ pozvání na návštěvu ○ poděkování ○ vyjádření potěšení a omluvy ○ oblíbené činnosti	**Informatika** – průběžně – využívání digitálních technologií ve výuce jazyka, videokonference s jinou třídou, e-twinning https://www.etwinning.net/cz/pub/index.htm	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení	• používá vhodné lexikální prostředky, frazeologii, dbá na gramatickou správnost	**GRAMATICKÉ KATEGORIE** ○ řadové číslovky ○ vyjadřování data ○ předložkové vazby ○ infinitivní věty ○ skloňování podstatných jmen všech rodů v čísle množném ○ nesklonná podstatná jména ○ minulý čas ○ vykání	**Český jazyk** – průběžně **Ostatní jazyky** – průběžně	
• shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek	• rozumí jednoduchým mluveným projevům z oblasti každodenního života, chápe celkový smysl i složitější konverzace správně a pečlivě vyslovované • vypráví o svých zážitcích, popisuje známé skutečnosti • tvoří a obměňuje jednoduché věty a jednoduchá souvětí, naplňuje je jednoduchým obsahem z různých oblastí každodenního života, reálií	**TEMATICKÉ OKRUHY** ○ škola ○ orientace ve městě ○ nakupování ○ Moskva ○ Petrohrad ○ Praha	**Zeměpis –** geografické údaje: Petrohrad, Moskva – septima, Praha – oktáva	Jazyková procházka po městě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně	• zapojuje se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma • reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací	**KOMUNIKATIVNÍ SITUACE** ○ orientace ve školní budově ○ dotazy a odpovědi o školním rozvrhu, o oblíbených předmětech ○ vyjádření – jak se kam dostat, jakým dopravním prostředkem ○ dotazy a odpovědi při nakupování	**Informatika** – průběžně – využívání digitálních technologií ve výuce jazyka, videokonference s jinou třídou, e-twinning https://www.etwinning.net/cz/pub/index.htm	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• logicky a jasně strukturuje krátký písemný projev, formální i neformální text na známé téma • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	• správně artikuluje, dbá na slovní a větný přízvuk • hovoří plynule a gramaticky správně na zadané téma	**GRAMATICKÉ KATEGORIE** ○ vyjádření podobnosti ○ skloňování přídavných jmen ○ skloňovaní řadových číslovek ○ vyjádření data ○ vyjádření vzájemnosti ○ vyjádření potřeby ○ zpodstatnělá přídavná jména ○ vyjádření možnosti, nemožnosti, povinnosti ○ vyjádření letopočtu	**Český jazyk** – průběžně **Ostatní jazyky –** průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	• vyjádří vlastními slovy přečtený nebo vyslechnutý text • interpretuje údaje faktografických textů s pomocí různých slovníků	**TEMATICKÉ OKRUHY** ○ setkání ○ popis osoby ○ móda ○ povahové vlastnosti ○ počasí, roční období	**Zeměpis –** geografické údaje **Výtvarná výchova** – významné galerie v Rusku	**MKV – INT** Projekt Módní přehlídka
• zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v	• diskutuje s rodilými mluvčími na běžně známé téma • používá aktivně získanou slovní zásobu	**KOMUNIKAČNÍ SITUACE** ○ dotazy a odpovědi při setkání ○ vyjádření radosti ○ vyjádření dojmů ○ vyjádření příčiny ○ setkání přátel po časovém odstupu	**Informatika** – průběžně – využívání digitálních technologií ve výuce jazyka, videokonference s jinou třídou, e-twinning https://www.etwinning.net/cz/pub/index.htm	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života				

5.16.4 ITALSKÝ JAZYK – zkratka Ij

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Italský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován od šestého do osmého ročníku (případně II. – IV.) jako povinně volitelný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	2	2	2

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy za pomoci audiovizuální techniky, interaktivní techniky, slovníků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů, praktického předvedení a modelování situace).

Výuka Italského jazyka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a vede žáky k aktivnímu získávání poznatků. • Vede žáky k samostatné práci se slovníky, dalšími jazykovými příručkami a internetem. • Motivuje žáky pochvalou, vede je k vlastnímu kritickému hodnocení pokroku v učení.
Kompetence k řešení problémů	• Navozuje problémové situace, při nichž jsou žáci nuceni hledat řešení problémů, třídit a vyhodnocovat získaná data. • Podnětnými úkoly vede žáky k samostatnému používání cizího jazyka. • Propojuje staré a nové učivo a vede žáky k tomu, aby chápali vzájemné souvislosti mezi probíranými jevy a aby vlastním úsilím získávali další poznatky, odhalovali význam neznámých slov, odvozovali gramatická pravidla…
Kompetence komunikativní	• Dbá na to, aby žáci formulovali své myšlenky v logickém sledu (písemně i ústně). • Vede žáky k aktivnímu používání jazyka.
Kompetence sociální a personální	• Organizuje práci žáků ve skupinách, při níž se žáci učí spolupracovat s ostatními. • Učí žáky pomáhat druhým a také této pomoci využívat.
Kompetence občanské	• Vede žáky k tomu, aby zaujímali stanovisko k tématům, která se týkají kultury, historie, životního prostředí a důležitých svátků a událostí (nejen v ČR, ale i v zemích, jejichž jazyk si osvojují).
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Stanovuje cíle práce a vede žáky k tomu, aby byli schopni si svou práci cílevědomě a smysluplně organizovat. • Vede žáky k posouzení zvolených pracovních postupů.
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje. • Učitel vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií). • Učitel vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů. • Učitel vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků.

	• Učitel vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi. • Učitel vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ITALSKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Receptivní řečové dovednosti • rozumí sdělením, jestliže mluvčí hovoří pomalu se zřetelnou výslovností a dostatečně dlouhými pauzami • rozumí jednoduchým krátkým pokynům a otázkám z každodenního života vysloveným pomalu a zřetelně • rozumí číslům, údajům o cenách a čase • rozumí běžným frázím v jednoduchých krátkých textech (např. pohlednice, e-mail) • v tisku rozumí jednoduchým údajům o lidech (o jejich bydlišti, věku apod.) • vyhledá základní informace o konání různých kulturních akcí (divadlo, kino, koncert) na plakátech, které tyto akce prezentují	**LEXIKOLOGIE** ○ základní společenské zdvořilostní fráze ○ první kontakty s cizincem, pozdravy, představení sebe sama i druhých ○ jídlo, pití, stravovací návyky, v restauraci a kavárně, účet ○ nejběžnější profese, názvy profesí ○ termíny a schůzky ○ škola, komunikace v jazykovém kurzu, jazyky ○ volný čas, aktivity, koníčky a základní vybavení pro ně, sport a hry, dovolená, prázdniny, zábava ○ hodiny **GRAMATIKA** ○ základní typy vět – věta oznamovací, otázka doplňovací,	**Zeměpis –** základní geografické údaje o Itálii, geografické členění – septima **Dějepis** – významné osobnosti Itálie **Český jazyk (literatura)** – významné osobnosti literárního života – průběžně **Informatika** – průběžně – využívání digitálních technologií ve výuce jazyka, videokonference s jinou třídou, e-twinning https://www.etwinning.net/cz/pub/index.htm	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ITALSKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• v dotaznících a formulářích rozumí tomu, jaké údaje jsou od něho požadovány (např. jméno, příjmení, bydliště, datum narození, národnost) • v krátkém, nekomplikovaném textu si vyhledá jednoduché údaje • rozumí obsahu krátkých, jednoduchých textů na známá témata • používá dvojjazyčný překladový slovník **Produktivní řečové dovednosti** • podá informace o sobě (adresa, telefon, věk), o své rodině a známých • napíše několik jednoduchých vět o sobě (např. kde bydlí a co dělá) • vyplní základní údaje o sobě ve formulářích (věk, bydliště, povolání, zájmy) • hovoří o svých zájmech a dotáže se na zájmy druhého	zjišťovací o vyjádření kladu a záporu o rod a člen (určitý a neurčitý) o množné číslo podstatných, přídavných jmen a členů o postavení přídavných jmen o zájmena – osobní nepřízvučná ve 4. pádě (předmět přímý) o zájmena – osobní přízvučná ve 3. pádě (předmět nepřímý) - přivlastňovací - ukazovací „quello“ – tento - vztažné „che“ – jenž o číslovky základní o číslovky řadové o slovesa a základy časování, pomocná slovesa „avere“ – mít a „essere“ – být o příslovce místa „ci“, „vi“ – zde o předložky s určitým členem v jednotném a množném čísle o vyjadřování pádových vztahů		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ITALSKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Interaktivní řečové dovednosti • položí a zodpoví jednoduché otázky • dojde k jednoduchým zjištěním a reaguje na ně, pokud se jedná o dobře známá témata či věci běžné potřeby • představí někoho a používá jednoduché fráze při setkání a loučení • komunikuje v jednoduché podobě • dorozumí se v obchodě, restauraci, pokud může své sdělení doplnit gesty a ukazováním • požádá druhé o něco a něco jim dá, řekne, že nerozumí, a požádá o zopakování, případně poprosí, aby daná osoba mluvila pomaleji • objedná si jídlo v restauraci, požádá o zaplacení • zeptá se lidí na to, jak se jmenují, kde bydlí, na jejich známé a jejich věc • na stejné otázky odpoví, pokud jsou	**FONETIKA** ○ slovní a větný přízvuk ○ výslovnost zdvojených souhlásek ○ tvrdá a měkká výslovnost po c, g ○ výslovnost s, z ○ výslovnost slabik di, ti, ni ○ dlouhé a krátké samohlásky **PRAVOPIS** ○ elize, apokopa ○ psaní zdvojených souhlásek **REÁLIE** ○ základní geografické údaje o Itálii ○ regionální členění ○ významné osobnosti Itálie		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ITALSKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
rodilými mluvčími formulovány pomalu a zřetelně • vyjádří, že nerozumí • jednoduchým způsobem požádá o zopakování toho, co bylo řečeno • požádá někoho, aby mluvil pomaleji **Mediační řečové dovednosti** • informuje o článcích v novinách a časopisech, ze kterých získal údaje o lidech (o jejich bydlišti, věku apod.) • z plakátů informujících o kulturních akcích (divadlo, kino) reprodukuje základní informace o jejich konání			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ITALSKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Receptivní řečové dovednosti • rozumí krátkým psaným pozdravům • v každodenních situacích rozumí jednoduchým vzkazům od přátel • rozumí podstatným informacím slyšeného či reprodukovaného projevu na známá a běžná témata, který je přednesen pomalu a zřetelně • rozpozná téma diskuse, pokud je tato vedena zřetelně spisovným jazykem, bez prvků dialektu • rozumí standardně položeným a zřetelně vysloveným otázkám na běžná a známá témata • rozumí obsahu základních typů standardních dopisů, faxů, e-mailů a formulářů • rozumí obsahu obvyklých značení a nápisů na orientačních a informačních tabulích • rozumí názvům běžných pokrmů a nápojů na jídelním lístku • rozumí inzerátům o bydlení • rozumí jednoduchým popisům	**LEXIKOLOGIE** ○ základní služby, běžné obchody, nakupování ○ cestování, rezervace, plánování cesty, zrušení cesty, dopravní prostředky, ubytování, plán města ○ rodina a příbuzní, rodinné oslavy, způsob života, svátky a zvyky ○ blízcí přátelé, vztahy mezi lidmi, každodenní činnosti ○ domov a domácnost, bydlení, místnosti a nábytek, okolí bydliště ○ dovolená, prázdniny, sport ○ barvy ○ počasí; datum ○ kontakty, společenský život ○ jídlo, pití, v restauraci, národní jídla, kuchyně ○ základní slovní zásoba z oblasti historie a kultury ○ základní vlastnosti a postoje, emoce ○ tradice a svátky **GRAMATIKA**	**Zeměpis** – cestování, zajímavé destinace Itálie – septima **Dějepis** – základní informace z oblasti historie a kultury – průběžně **Informatika** – sestavení e-mailové zprávy, internet – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ITALSKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
výrobků • vyhledá základní informace v jízdním řádu • používá dvojjazyčný překladový slovník **Produktivní řečové dovednosti** • napíše pozdrav (např. gratulaci k narozeninám, pozdrav z prázdnin) • napíše jednoduchý vzkaz o tom, kde se nachází nebo kde se setká • jednoduchou ústní i písemnou formou vyjádří svůj postoj, názor a stanovisko ke každodenním či jemu známým a běžným situacím • ústně i písemně sdělí jednoduché informace o sobě, o své rodině a rodinných oslavách, o zážitcích z prázdnin, o svém vzdělání • jednoduše popíše fotografii, osoby, místo pobytu • své koníčky a zájmy charakterizuje jednoduchou formou • jednoduše, popř. s menšími	○ množné číslo podstatných, přídavných jmen a členů ○ zvratná slovesa ○ časování sloves dle slovesných tříd, slovesa zvratná a nepravidelná ○ minulý čas složený (s pomocnými slovesy „avere“ – mít a „essere“ – být) ○ zájmenná částice „ne“ ○ přídavné jméno „bello“ – krásný – před podstatným jménem ○ imperfektum (čas minulý) **FONETIKA** ○ zvuková stránka věty ○ přízvuk a rytmus ○ intonace u základních typů vět **REÁLIE** ○ italská národní kuchyně ○ běžná jídla a speciality, recepty, pití, stravovací zvyklosti		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ITALSKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
obtížemi, hovoří o své minulosti a přítomnosti • naplánuje a jednoduše popíše cestu • napíše krátké sdělení, např. SMS, e-mail • reprodukuje kratší text **Interaktivní řečové dovednosti** • položí a zodpoví jednoduché otázky z běžného denního života, reaguje na ně • zahájí a ukončí jednoduchou konverzaci a se značnou podporou partnera ji udrží v chodu • v dialogu jednoduchým způsobem vyjádří svůj názor, domněnku, omluvu, návrh, připomenutí, rozloučení, reaguje na odpovědi • s omezenou slovní zásobou a omezenými jazykovými prostředky komunikuje s rodilým mluvčím na základní témata, např. zakoupení jízdenky, objednání hotelu, rezervace, reklamace			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ITALSKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• při problémech v komunikaci s rodilým mluvčím požádá o zopakování, vysvětlení, eventuelně poprosí, aby daná osoba mluvila pomaleji • používá základní fráze při telefonování • v dialogu reaguje pozitivně i negativně • klade otázky zjišťovací či doplňovací • rozpozná a vyjádří emoce **Mediační řečové dovednosti** • orientuje se v názvech běžných televizních pořadů a v jednoduché nabídce kulturních akcí a informuje o nich • využívá základní slovní zásobu na téma „internet“ • reprodukuje jednoduchou reklamu			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ITALSKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Receptivní řečové dovednosti • rozumí krátkým psaným pokynům • rozumí kratším i delším sdělením a rozhovorům, pokud mluvčí mluví zřetelně a standardní formou jazyka • reaguje na přání účastníků hovoru • rozumí krátkému vyprávění, předvídá, co bude následovat • rozumí, jednoduchým návodům, pokynům, předpisům, základním popisům • odhadne z kontextu význam neznámých slov, a tak lépe rozumí textu, který se týká známého tématu • rozumí jednoduchým sdělením a standardním úředním a obchodním dopisům • orientuje se v inzerátech o zaměstnání, v životopise • v osobních dopisech rozumí všemu, co se týká událostí, dojmů a přání tak, že je schopen udržovat pravidelný písemný styk • rozumí ději příběhu, který je jasně členěn	**LEXIKOLOGIE** ○ základní fyzický i charakterový popis osoby ○ vlastní charakteristika, zájmy a záliby, názory, postoje ○ profese, činnosti, pracoviště, vysněné povolání ○ žádost o přijetí do zaměstnání, CV ○ vzdělání a vzdělávání, škola, typy škol, učitelé, rozvrh hodin, oblíbené a neoblíbené předměty, klasifikace ○ přijetí či odmítnutí návrhu ○ nakupování, ubytování, cestování, běžné veřejné služby ○ kultura a umění ○ města, exkurze ○ lidské tělo, zdraví, nemoci, lékaři, lékařská péče **GRAMATIKA** ○ použití minulého času složeného X imperfekta ○ čas budoucí	**ZSV** – systém školství v ČR **Zeměpis** – významná italská města **Český jazyk (literatura)** – významné osobnosti literárního života **Dějepis** – významné osobnosti a události italských dějin **Religionistika** – svátky v Itálii **Informatika** – průběžně – využívání digitálních technologií ve výuce jazyka, videokonference s jinou třídou, e-twinning https://www.etwinning.net/cz/pub/index.htm	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ITALSKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozpozná nejdůležitější epizody a události příběhu **Produktivní řečové dovednosti** • je schopen vyprávět krátký i středně dlouhý příběh nebo sdělení, vyprávět o svých zkušenostech a popsat přitom své pocity • popíše v základních rysech věc, osobu, místo událost, cestu, zkušenost • popisuje své úmysly, plány a činnosti, zdůvodňuje je a krátce vysvětluje • komentuje situaci • podá informace o sobě, o svých názorech a mínění prostřednictvím jednoduchého a souvislého textu k různým tématům (zájmy, zaměstnání, bydliště, jeho rodina, adresa, věk) • napíše dopisy svým přátelům a známým, v nichž vypráví o událostech nebo sděluje novinky a na novinky se ptá • napíše osobní dopis, v němž	○ další typy vedlejších vět ○ krácení vedlejších vět účelových vazbou „per + infinitiv“ a „senza + infinitiv“ ○ krácení vedlejších vět časových vazbou „prima di + infinitiv“ ○ dělivý člen ○ pravidelné a nepravidelné stupňování přídavných jmen a příslovcí (2. a 3. stupeň) ○ příslovce způsobu ○ kladný a záporný rozkazovací způsob ○ gerundium (neměnný slovesný tvar) **FONETIKA** ○ slovní přízvuk, tónový průběh slova, rytmus ○ přestávky při čtení ○ intonace ○ vázání slov **REÁLIE**		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ITALSKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vypráví o přečtené knize, o zhlédnutém filmu nebo o koncertě • písemně odpoví na inzerát o zaměstnání a zároveň požádá o bližší informace • napíše e-mail obsahující krátkou věcnou zprávu • napíše strukturovaný životopis • vyhledá, shrne a sdělí nekomplikované informace, s menšími nepřesnostmi i složitější informace • vytvoří pro studentský nebo zájmový časopis jednoduché krátké texty o událostech a zážitcích **Interaktivní řečové dovednosti** • účastní se jednoduchého rozhovoru o tématech, která ho zajímají a jsou mu známá • dokáže požádat o vysvětlení, o doplňující informace, o zopakování či objasnění sděleného, rozhovor či diskusi zahájí i ukončí	○ systém školství v Itálii a v ČR ○ životní styl a tradice v Itálii a ČR, svátky ○ významné osobnosti a události italských dějin a kultury ○ významná italská města		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ITALSKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• občas se ještě vyjadřuje nesrozumitelně, pokud chce přesně vyjádřit konkrétní myšlenku • konverzuje s rodilým mluvčím, vhodně reaguje v běžných komunikačních situacích, a to jak pozitivně, tak negativně • v rozhovoru se známými a přáteli vyjadřuje své osobní mínění a ptá se na jejich názor • osvojené gramatické prostředky používá většinou správně a vhodně, komunikuje plynule **Mediační řečové dovednosti** • informuje o přehledu hlavních nejdůležitějších zpráv a o hlavních myšlenkách v televizních programech, pokud se týkají témat, která mu jsou známá a jsou vysílána relativně pomalu a zřetelně • převypráví krátké novinové články, pokud jsou tyto napsány na aktuální a známá témata			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ITALSKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• reprodukuje hlavní myšlenky komentářů a rozhovorů v novinách a časopisech, v nichž pisatel zaujímá postoj k současným událostem • reprodukuje jednodušší texty v informačních brožurách • informuje o nabídce kulturních akcí, ve které se orientuje			

5.16.5 FRANCOUZSKÝ JAZYK – zkratka Fj

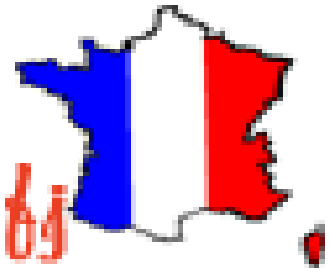

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Francouzský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován od šestého do osmého ročníku (případně II. – IV.) jako povinně volitelný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	2	2	2

Francouzský jazyk přispívá k porozumění jiným cizím jazykům, především románským, ale i germánským. Výuka probíhá v kmenových učebnách školy za pomoci audiovizuální techniky, interaktivní techniky, slovníků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů, praktického předvedení a modelování situace).

Výuka Francouzského jazyka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a vede žáky k aktivnímu získávání poznatků. • Vede žáky k samostatné práci se slovníky, dalšími jazykovými příručkami a internetem. • Motivuje žáky pochvalou, vede je k vlastnímu kritickému hodnocení pokroku v učení.
Kompetence k řešení problémů	• Navozuje problémové situace, při nichž jsou žáci nuceni hledat řešení problémů, třídit a vyhodnocovat získaná data. • Podnětnými úkoly vede žáky k samostatnému používání cizího jazyka. • Propojuje staré a nové učivo a vede žáky k tomu, aby chápali vzájemné souvislosti mezi probíranými jevy a aby vlastním úsilím získávali další poznatky, odhalovali význam neznámých slov, odvozovali gramatická pravidla…
Kompetence komunikativní	• Dbá na to, aby žáci formulovali své myšlenky v logickém sledu (písemně i ústně). • Vede žáky k aktivnímu používání jazyka.
Kompetence sociální a personální	• Organizuje práci žáků ve skupinách, při níž se žáci učí spolupracovat s ostatními. • Učí žáky pomáhat druhým a také této pomoci využívat.
Kompetence občanské	• Vede žáky k tomu, aby zaujímali stanovisko k tématům, která se týkají kultury, historie, životního prostředí a důležitých svátků a událostí (nejen v ČR, ale i v zemích, jejichž jazyk si osvojují).
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Stanovuje cíle práce a vede žáky k tomu, aby byli schopni si svou práci cílevědomě a smysluplně organizovat. • Vede žáky k posouzení zvolených pracovních postupů.
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje. • Učitel vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií). • Učitel vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů.

	• Učitel vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků. • Učitel vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi. • Učitel vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**FRANCOUZKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní	POSLECH: • rozliší instrukce a požadavky učitele • rozliší jednoduchý dialog, sdělení a vyprávění na běžné téma, pokud se mluví zřetelně a standardní formou jazyka ČTENÍ: • používá dvojjazyčný slovník • čte s porozuměním krátké jednoduché texty obsahující probíranou slovní zásobu • v textu vyhledá požadovanou informaci • z kontextu odhadne pravděpodobný význam slov	**MLUVNICE** ○ fonetika, systém francouzských hlásek a jejich výslovnostní pravidla v závislosti na pravopisu ○ člen určitý a neurčitý, stahování členů ○ množné číslo podstatných a přídavných jmen ○ přítomný čas pravidelných a nepravidelných sloves ○ tvorba otázek a záporu ○ pořádek slov ve větě ○ zájmena ukazovací, osobní, přivlastňovací a neurčitá ○ předložkové vazby, výraz il y a ○ číslovky základní ○ stupňování přídavných jmen a příslovcí		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**FRANCOUZKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
zásobou na běžná témata				
• jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních	INTERAKTIVNÍ DOVEDNOSTI • jednoduše vyjádří i reaguje na: pozdrav, oslovení, poděkování, omluvu, souhlas, překvapení, strach, rozkaz, citový vztah, přání • hovoří o zemích a městech, situuje je na mapě • pojmenovává a popíše předměty, které nás obklopují • informuje a vypráví o své rodině, přátelích, jejich věku, zálibách, domácích mazlíčcích • popíše svou školu, spolužáky, učebnice, rozvrh hodin, svůj denní a týdenní	**TÉMATA, REÁLIE A SLOVNÍ ZÁSOBA** ○ základní společenské obraty, křestní jména ○ geografické zařazení, evropské státy a města, cizí jazyky ○ značky francouzských výrobků ○ rodina, povolání, přátelé ○ základní poznatky o školství ○ způsoby trávení volného času, sport ○ počasí, podnebí, roční období ○ životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou (průběžně) ○ významné osobnosti (průběžně)	**Ze** – Česká republika, Francie a frankofonní země **Čj** – literatura **Ev-** hudba **Informatika** – průběžně – využívání digitálních technologií ve výuce jazyka, videokonference s jinou třídou, e-twinning https://www.etwinning.net/cz/pub/index.htm	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**FRANCOUZKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
situacích, užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	program • pojmenovává volnočasové aktivity (sporty, hudba) a svůj vztah k nim • vyjádří časové okolnosti, popíše počasí a podnebí			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**FRANCOUZKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	POSLECH: • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text nebo rozhovor či vyprávění, sdělí jeho hlavní myšlenku • aplikuje informace z rádia či televize na aktuální téma ČTENÍ: • aktivně používá dvojjazyčný slovník, orientuje se ve francouzském výkladovém slovníku • čte jednoduchý text v časopise • v textu vyhledá požadovaná fakta, text shrne	**MLUVNICE** ○ časování nepravidelných sloves a sloves se zvláštnostmi v časování ○ zvratná slovesa ○ vyjádření budoucnosti a minulosti (futur proche, futur simple, passé composé) ○ zájmena v předmětu přímém a nepřímém ○ řadové číslovky ○ podmínka v přítomnosti a budoucnosti ○ infinitivní vazby ○ záporné výrazy		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**FRANCOUZKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	INTERAKTIVNÍ DOVEDNOSTI • adekvátně a aktivně reaguje v rozhovoru na běžné téma • aktivně používá slovní zásobu související s probíranou látkou • popíše město, dům, ve kterém bydlí, dotáže se a podá informaci o cestě, adrese • sestaví logický sled činností dne i týdne • stručně převypráví děj filmu, knihy • napíše krátký dopis • popíše lidské tělo a nejběžnější choroby, vysvětlí důvod nepřítomnosti ve škole • vytvoří jednoduchý popis • vyjádří svůj názor, souhlas, nesouhlas, neochotu, nadšení, sny, touhy, přání, argumentuje	**TÉMATA, REÁLIE A SLOVNÍ ZÁSOBA** ○ dům, čtvrť, město, dopravní prostředky ○ denní a týdenní program ○ četba, sdělovací prostředky, kultura, významné osobnosti ○ narozeniny, svátky ○ lidské tělo, zdraví a nemoci ○ cestování	**Ze** – Francie **Čj** - literatura **Informatika** – průběžně – využívání digitálních technologií ve výuce jazyka, videokonference s jinou třídou, e-twinning https://www.etwinning.net/cz/pub/index.htm	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**FRANCOUZKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	POSLECH: • aplikuje informace o nejbližším okolí • popíše událost skutečnou i podmíněnou ČTENÍ: • najde informace v letácích, v počítačových programech • může udržovat pravidelný písemný styk	**MLUVNICE** ○ minulý čas pravidelných i nepravidelných sloves ○ podmiňovací způsob ○ podmínková souvětí ○ trpný rod ○ nepravidelná slovesa ○ infinitivní vazby ○ zájmena, dvojice zájmen ○ číslovky		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**FRANCOUZKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	INTERAKTIVNÍ DOVEDNOSTI • srovná výhody a nevýhody určité činnosti • vyjádří vlastní názor • vyplní formulář se základními informacemi, odpoví na inzerát • vysvětlí hlavní body svého postoje k určitému tématu • klade otázky v debatě, oponuje, přesvědčí o správnosti svého názoru, vyjádří návrh, podnět	**TÉMATA A SLOVNÍ ZÁSOBA** ○ systém vzdělávání a volba povolání ○ funkce rodiny ve společnosti, domácnost ○ základy písemné komunikace ○ umění a kultura, významné osobnosti, literatura ○ kuchyně, restaurace, nákupy	**Čj –** Francouzští spisovatelé **Ze** – Francie v Evropě **Ev** – Výtvarné umění, hudba	

5.16.6 ŠPANĚLSKÝ JAZYK – zkratka Šj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován od šestého do osmého ročníku (případně II. – IV.) jako povinně volitelný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	2	2	2

Španělský jazyk přispívá k porozumění jiným cizím jazykům, především románským, ale i germánským. Výuka probíhá v kmenových či jazykových učebnách školy za pomoci audiovizuální techniky, interaktivní techniky, slovníků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů, praktického předvedení a modelování situace).

Výuka španělského jazyka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a vede žáky k aktivnímu získávání poznatků. • Vede žáky k samostatné práci se slovníky, dalšími jazykovými příručkami a internetem. • Motivuje žáky pochvalou, vede je k vlastnímu kritickému hodnocení pokroku v učení.
Kompetence k řešení problémů	• Navozuje problémové situace, při nichž jsou žáci nuceni hledat řešení problémů, třídit a vyhodnocovat získaná data. • Podnětnými úkoly vede žáky k samostatnému používání cizího jazyka. • Propojuje staré a nové učivo a vede žáky k tomu, aby chápali vzájemné souvislosti mezi probíranými jevy a aby vlastním úsilím získávali další poznatky, odhalovali význam neznámých slov, odvozovali gramatická pravidla…
Kompetence komunikativní	• Dbá na to, aby žáci formulovali své myšlenky v logickém sledu (písemně i ústně). • Vede žáky k aktivnímu používání jazyka.
Kompetence sociální a personální	• Organizuje práci žáků ve skupinách, při níž se žáci učí spolupracovat s ostatními. • Učí žáky pomáhat druhým a také této pomoci využívat.
Kompetence občanské	• Vede žáky k tomu, aby zaujímali stanovisko k tématům, která se týkají kultury, historie, životního prostředí a důležitých svátků a událostí (nejen v ČR, ale i v zemích, jejichž jazyk si osvojují).
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Stanovuje cíle práce a vede žáky k tomu, aby byli schopni si svou práci cílevědomě a smysluplně organizovat. • Vede žáky k posouzení zvolených pracovních postupů.
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje. • Učitel vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných

	informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií). • Učitel vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů. • Učitel vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků. • Učitel vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi. • Učitel vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ŠPANĚLSKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní	POSLECH: • rozliší instrukce a požadavky učitele • rozliší jednoduchý dialog, sdělení a vyprávění na běžné téma, pokud se mluví zřetelně a standardní formou jazyka ČTENÍ: • používá dvojjazyčný slovník • čte s porozuměním krátké jednoduché texty obsahující probíranou slovní zásobu • v textu vyhledá požadovanou informaci • z kontextu odhadne pravděpodobný význam slov	**MLUVNICE** ○ fonetika, systém španělských hlásek a jejich výslovnostní pravidla v závislosti na pravopisu ○ člen určitý a neurčitý, stahování členů ○ množné číslo podstatných a přídavných jmen ○ přítomný čas pravidelných a nepravidelných sloves ○ tvorba otázek a záporu ○ pořádek slov ve větě ○ zájmena ukazovací, osobní, přivlastňovací a neurčitá ○ předložkové vazby ○ číslovky základní ○ stupňování přídavných jmen a příslovcí		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ŠPANĚLSKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
zásobou na běžná témata				
• jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s tím související • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních	INTERAKTIVNÍ DOVEDNOSTI • jednoduše vyjádří i reaguje na: pozdrav, oslovení, poděkování, omluvu, souhlas, překvapení, strach, rozkaz, citový vztah, přání • hovoří o zemích a městech, situuje je na mapě • pojmenovává a popíše předměty, které nás obklopují • informuje a vypráví o své rodině, přátelích, jejich věku, zálibách, domácích mazlíčcích • popíše svou školu, spolužáky, učebnice, rozvrh hodin, svůj denní a týdenní	**TÉMATA, REÁLIE A SLOVNÍ ZÁSOBA** ○ základní společenské obraty, křestní jména ○ geografické zařazení, evropské státy a města, cizí jazyky ○ značky francouzských výrobků ○ rodina, povolání, přátelé ○ základní poznatky o školství ○ způsoby trávení volného času, sport ○ počasí, podnebí, roční období ○ životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou (průběžně) ○ významné osobnosti (průběžně)	**Ze** – Česká republika, Španělsko a Latinská Amerika **Čj** – literatura **Ev-** hudba **Informatika** – průběžně – využívání digitálních technologií ve výuce jazyka, videokonference s jinou třídou, e-twinning https://www.etwinning.net/cz/pub/index.htm	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ŠPANĚLSKÝ JAZYK**	**6. = SEXTA = II.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
situacích, užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	program • pojmenovává volnočasové aktivity (sporty, hudba) a svůj vztah k nim • vyjádří časové okolnosti, popíše počasí a podnebí			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ŠPANĚLSKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	POSLECH: • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text nebo rozhovor či vyprávění, sdělí jeho hlavní myšlenku • aplikuje informace z rádia či televize na aktuální téma ČTENÍ: • aktivně používá dvojjazyčný slovník, orientuje se ve francouzském výkladovém slovníku • čte jednoduchý text v časopise • v textu vyhledá požadovaná fakta, text shrne	**MLUVNICE** ○ časování nepravidelných sloves a sloves se zvláštnostmi v časování ○ zvratná slovesa ○ vyjádření budoucnosti a minulosti (préterito perfecto compuesto) ○ zájmena v předmětu přímém a nepřímém ○ řadové číslovky ○ podmínka v přítomnosti a budoucnosti ○ infinitivní vazby ○ záporné výrazy		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ŠPANĚLSKÝ JAZYK**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	INTERAKTIVNÍ DOVEDNOSTI • adekvátně a aktivně reaguje v rozhovoru na běžné téma • aktivně používá slovní zásobu související s probíranou látkou • popíše město, dům, ve kterém bydlí, dotáže se a podá informaci o cestě, adrese • sestaví logický sled činností dne i týdne • stručně převypráví děj filmu, knihy • napíše krátký dopis • popíše lidské tělo a nejběžnější choroby, vysvětlí důvod nepřítomnosti ve škole • vytvoří jednoduchý popis • vyjádří svůj názor, souhlas, nesouhlas, neochotu, nadšení, sny, touhy, přání, argumentuje	**TÉMATA, REÁLIE A SLOVNÍ ZÁSOBA** ○ dům, čtvrť, město, dopravní prostředky ○ denní a týdenní program ○ četba, sdělovací prostředky, kultura, významné osobnosti ○ narozeniny, svátky ○ lidské tělo, zdraví a nemoci ○ cestování	**Ze** – Španělsko **Čj** - literatura **Informatika** – průběžně – využívání digitálních technologií ve výuce jazyka, videokonference s jinou třídou, e-twinning https://www.etwinning.net/cz/pub/index.htm	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ŠPANĚLSKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	POSLECH: • aplikuje informace o nejbližším okolí • popíše událost skutečnou i podmíněnou ČTENÍ: • najde informace v letácích, v počítačových programech • může udržovat pravidelný písemný styk	**MLUVNICE** ○ minulý čas pravidelných i nepravidelných sloves ○ podmiňovací způsob ○ podmínková souvětí ○ trpný rod ○ nepravidelná slovesa ○ infinitivní vazby ○ zájmena, dvojice zájmen ○ číslovky		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ŠPANĚLSKÝ JAZYK**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	INTERAKTIVNÍ DOVEDNOSTI • srovná výhody a nevýhody určité činnosti • vyjádří vlastní názor • vyplní formulář se základními informacemi, odpoví na inzerát • vysvětlí hlavní body svého postoje k určitému tématu • klade otázky v debatě, oponuje, přesvědčí o správnosti svého názoru, vyjádří návrh, podnět	**TÉMATA A SLOVNÍ ZÁSOBA** ○ systém vzdělávání a volba povolání ○ funkce rodiny ve společnosti, domácnost ○ základy písemné komunikace ○ umění a kultura, významné osobnosti, literatura ○ kuchyně, restaurace, nákupy	**Čj –** Španělští spisovatelé **Ze** – Španělsko v Evropě **Ev** – Výtvarné umění, hudba **Informatika** – průběžně – využívání digitálních technologií ve výuce jazyka, videokonference s jinou třídou, e-twinning https://www.etwinning.net/cz/pub/index.htm	

5.16.7 PSYCHOLOGIE, zkratka Ps

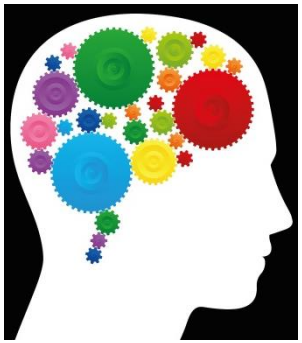

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Na našem gymnáziu je vyučována od šestého do osmého ročníku (případně II. – IV.) jako povinně volitelný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	2	2	2

Volitelný předmět **Psychologie** je orientován především na shrnutí a praktický nácvik některých psychologických dovedností a technik. Výuka navazuje na učivo Základů společenských věd 1. ročníku, které prohlubuje a rozšiřuje o nové poznatky (psychologie osobnosti, obecná a sociální psychologie, z dějiny psychologie, ontogenetická a klinická psychologie, psychiatrie).
Výuka ve 4. ročníku je v závěru orientována teoreticky jako příprava na případné studium psychologie či jiných sociálních a společenskovědních oborů na vysoké škole.

Témata jsou vyučována formou řízených modelových situací, přičemž výuka probíhá především ve dvojicích nebo menších skupinách, případně v diskuzním kruhu, včetně využívání digitálních technologií. Mnohé diskuze jsou stavěny na četbě textů aktuálních psychologických témat a na referátech, které žáci vypracují a následně prezentují. Stejně tak žáci provádějí vlastní psychologický výzkum, který si také samostatně připraví a poté zpracují a prezentují.
V průběhu referátů, debat či modelových situací se žáci seznamují s různými psychologickými pojmy např. z oblasti psychoterapie, psychologie osobnosti, klinické psychologie či dalších odvětví.

Velmi přínosné jsou i návštěvy/exkurze psychologických či sociálních institucí. Žáci dle aktuálních možností a situace navštíví v průběhu tříletého studia psychologie několik institucí (v každém školním roce minimálně dvě instituce). Jsou to například: Arkádie Teplice, Kontaktní centrum Teplice – WHITE LIGHT, Dětský domov Krupka, PPP Teplice, Stacionář Proboštov, Výchovný ústav Kostomlaty pod Milešovkou a další…

Strategie a metody vedoucí k rozvíjení klíčových kompetencí:

Strategie vycházejí z metod uvedených v předmětu Základy společenských věd, dále jsou rozvíjeny:

- terénní psychologický výzkum (rozvíjí všechny klíčové kompetence),
- referáty (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální, kompetence občanská).

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• posiluje kritický přístup ke zdrojům informací a motivuje žáka k jejich tvořivému zpracování a využívání při studiu • pravidelným směřováním vede žáka k tomu, aby kriticky hodnotil pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, aby přijímal ocenění, rady i kritiku ze strany druhých a aby čerpal z vlastních úspěchů a chyb poučení pro další práci • zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí • vede systematicky žáka k tomu, aby si učení a pracovní činnosti plánoval a organizoval a využíval je jako prostředku pro seberealizaci a osobní vývoj
Kompetence k řešení problémů	• společně s žákem zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků

	• formuje žákovu schopnost kriticky interpretovat získané poznatky a zjištění, ověřovat je, nacházet argumenty a důkazy, formulovat a obhajovat podložené závěry
Kompetence komunikativní	• na základě skupinové a týmové spolupráce rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace • konzultuje názory všech žáků, při diskusi je učí vhodně argumentovat, společně pracují na řešení úkolu • vede žáka k tomu, že se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci • s ohledem na situaci a účastníky komunikace vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií a dostupných prostředků komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
Kompetence sociální a personální	• systematicky žáky směřuje k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii • pomáhá žákovi na základě jeho úsudku odolávat společenským a mediálním tlakům
Kompetence občanské	• posiluje u žáka respekt k různorodým hodnotám, názorům, postojům a schopnostem ostatních lidí • zařazuje taková témata, v nichž žák promýšlí vztahy mezi zájmy osobními a zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• vybízí žáky k hodnocení vlastních postupů a výsledků své práce • zapojuje žáky do skupinových, třídních nebo školních projektů, tyto aktivity učitel kontroluje a žákům odborně pomáhá • pomáhá žákům odhalit jejich schopnosti a rozvíjet je pomocí různých soutěží a jiných aktivit
Kompetence digitální	• vede žáky k ovládání běžných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání těchto věcí • učí žáky se samostatně rozhodnout, které technologie a pro jakou činnost využít • učí žáky vyhledat, získat, kriticky posoudit a sdílet data, informace a digitální obsah • vede žáky k etickému zpracování digitálního obsahu • vede žáky k posuzování vlivu digitalizace na život jedince a proměnu společnosti; • vede žáky k upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého fyzického a digitálního společenství, k rozvíjení zralých forem soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu, státu a zapojování se prostřednictvím digitálních technologií; uplatňování partnerských přístupů při spolupráci;

	• vede žáky k využívání právního povědomí v praktickém životě, dodržování právních ustanovení i norem pro digitální prostředí, které se na něj vztahují; • vede žáky k rozvíjení a kultivaci vědomí osobní identity a zodpovědného přístupu k budování a spravování digitálních identit.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**PSYCHOLOGIE**	**6. = SEXTA = II.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozlišuje jednotlivé oblasti a disciplíny psychologie	**PSYCHOLOGIE** ○ Základní členění psychologie	ZSV	
• objasní základní rozdíly mezi psychickými procesy, vlastnostmi a stavy	**PSYCHICKÉ PROCESY, VLASTNOSTI A STAVY** ○ Shrnutí a opakování z prvního ročníku ZSV	ZSV	
• využívá získané poznatky z testování a porovnává tyto se skutečnými projevy ve svém okolí • je schopen najít cestu k pozitivnímu hodnocení sebe i ostatních • vyplní on-line dotazník • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	**PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI** ○ testování složek osobnosti člověka: temperament, charakter, schopnosti, hodnoty, sebevědomí ○ sebehodnocení, pozitivní hodnocení sebe i ostatních, přístup k životu	Inf	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**PSYCHOLOGIE**	**6. = SEXTA = II.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• vyloží podstatu a nepostradatelnost spánku • orientuje se v různých výkladech snů	**SPÁNEK A SNĚNÍ** ○ fyziologie, fáze a význam spánku ○ fyziologie a výklad snů		
• rozpoznává své emoce • využívá poznatky o empatii v běžném životě	**EMOTIVITA** ○ typy emocí, poruchy emotivity ○ láska a nenávist ○ empatie a její psychologická podstata		
• rozvíjí a uplatňuje sociální dovednosti pro život s druhými lidmi • aplikuje komunikační poznatky při jednání s lidmi • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	**PSYCHOLPGIE MEZILIDSKÝCH VZTAHŮ** ○ komunikace, řeč těla, řeč barev ○ grafologie ○ asertivita, ○ prosociální chování	**Český jazyk** **Informatika**	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**PSYCHOLOGIE**	**6. = SEXTA = II.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• zaujímá pozitivní stanovisko k rodině • orientuje se v problematice náhradní rodinné péče	**RODINA** ○ význam rodiny pro psychický vývoj dítěte ○ problematika absence funkční rodiny		**OSV 3 – INT**
• sleduje a vyhledává jednotlivé příklady, které mají souvislost s psychologií • argumentuje, obhajuje své vlastní názory na danou problematiku • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	**VYBRANÉ OBLASTI Z POHLEDU PSYCHOLOGIE** ○ Rozchod či rozvod ○ Psychické aspekty umírání a smrti, paliativní péče ○ Prokrastinace jako nedostatek motivace a vůle ○ Horoskopy a osobnost člověka ○ Lidé s absencí bydlení, práce…		

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**PSYCHOLOGIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozpozná zátěžové situace • ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi	**ZÁTĚŽOVÉ SITUACE** o vliv zátěže na psychiku o typy náročných životních situací a jejich řešení		
• rozlišuje jednotlivé psychické poruchy • využívá poznatky k jednání s lidmi s psychickou poruchou	**PATOPSYCHOLOGIE** o Poruchy postihující jednotlivé psychické funkce (pozornost, myšlení, pudy, vědomí, paměť, vůle, jednání, emotivita …) o Poruchy postihující celou osobnost (demence, mentální retardace…) o Duševní poruchy a poruchy způsobené návykovými látkami (neurózy, psychózy, psychopatie…) o Specifické poruchy osobnosti (paranoidní, schizoidní, disociální…) o Návykové a impulsivní poruchy (gamblerství, pyromanie, kleptomanie…)		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**PSYCHOLOGIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	○ Poruchy pohlavní identity a sexuální preference (transvestita, pedofilie…) ○ Poruchy psychického vývoje a další přidružené poruchy (vývojové vady, poruchy řeči …) ○ zhotovení prezentace v na dané téma		program PowerPoint
• využívá získané poznatky a je schopen poskytnout potřebnou pomoc handicapovanému člověku	**NEMOC Z POHLEDU PSYCHOLOGIE** ○ Typy handicapu (zrak, sluch, pohybový aparát) ○ Život s handicapem		
• vyloží význam duševní hygieny a nepostradatelnost psychologické či psychiatrické pomoci	**PSYCHOLOGICKÁ A PSYCHIATRICKÁ POMOC** ○ prevence a duševní hygiena ○ psychoterapie ○ psych. instituce		
• sleduje a vyhledává jednotlivé příklady, které mají souvislost s psychologií • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní	**VYBRANÉ OBLASTI ŽIVOTA ČLOVĚKA Z POHLEDU PSYCHOLOGIE** ○ Šikana ○ Syndrom vyhoření		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**PSYCHOLOGIE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
informační zdroje • argumentuje, obhajuje své vlastní názory na danou problematiku	○ Trestná činnost – psychika pachatele i oběti ○ Užívání návykových látek		

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**PSYCHOLOGIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• vymezí jednotlivé etapy dějin psychologie • uvede charakteristiku a hlavní představitele významných psychologických směrů	**PSYCHOLOGICKÉ SMĚRY A JEJICH PŘEDSTAVITELÉ** ○ předvědecká psychologie, psychologie vědecká ○ významní představitelé: Jung, Freud, Rogers, Erikson…	Dějepis	
• objasní základní rozdíly mezi jednotlivými složkami vývoje osobnosti • porovná osobnost v jednotlivých fázích lidského vývoje	**VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE** ○ periodizace vývoje z pohledu různých představitelů ○ činitelé podílející se na vývoji jedince	Biologie	
• využívá získané poznatky pro vlastní studium	**PSYCHOLOGIE UČENÍ** ○ druhy učení ○ efektivita učení ○ poruchy učení		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**PSYCHOLOGIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• chápe význam vhodně zvolené profese z hlediska potřeby seberealizace • porovná vlastní představy o profesní budoucnosti s výsledky testů	**VOLBA POVOLÁNÍ** o faktory ovlivňující volbu povolání - hodnoty, zájmy, životní vzory, očekáván o konkurzní řízení o profesní orientace o vyplní on-line dotazník		
• sestaví dotazník, provede terénní šetření • analyzuje výsledky, připraví prezentaci výsledků	**PSYCHOLOGICKÉ ŠETŘENÍ V TERÉNU (SKUPINOVÉ) DLE VLASTNÍHO VÝBĚRU** o zpracování, prezentace o zhotovení prezentace v na dané téma		program PowerPoint
• upevní si základní pojmy psychologie	**OPAKOVÁNÍ OBECNÉ A SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE (KVINTA ZSV)**		

16.8 ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU – zkratka EM

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět **Základy ekonomiky a managementu** vychází ze vzdělávací oblasti **Volitelné vzdělávací aktivity** a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** vymezeného v RVP G, **Člověk a svět práce** vymezeného v RVP G a z Národní strategie finančního vzdělávání publikované na www. msmt.cz

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinně volitelný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	2	2	2

Cílem předmětu základy ekonomiky a managementu je rozvíjet ekonomické myšlení žáků, vést je k hospodárnému jednání, chování a uplatňování ekonomických hledisek při alokaci zdrojů. Žáci získávají základní teoretické i praktické znalosti, a to jak z oblasti mikroekonomie, makroekonomie, finanční a digitální gramotnosti, daňové a právní problematiky a základů účetnictví. Důležitou součástí přípravy je seznámení se se základními podnikovými činnostmi - hlavní činností podniku, zásobováním, personálními činnostmi a odbytem. Učivo o finančním hospodaření podniku umožní žákům porozumět principu hospodaření podniku. Dále se žáci seznámí s problematikou finančního trhu. Pozornost je také věnována manažerským dovednostem. Součástí předmětu je i praktická výuka, která využívá program Studentská firma ve spolupráci s JA Czech. Zde žáci sjednotí a využijí získané informace z oblasti ekonomie, podnikání, rozpočtové, peněžní a právní gramotnosti. Důraz je kladen na spolupráci v teamu a rozvoj komunikačních dovedností.

Schopnost obstát v současném světě a ekonomické myšlení rozvíjí i téma účetnictví a daně, žáci se seznámí se základními principy účtování a daňovou problematikou. Součástí učiva je i manažerské účetnictví.

Všechny získané znalosti a zkušenosti použijí při vypracování podnikatelského záměru, jehož tvorba a prezentace ukončuje tříleté studium.

Dovednosti a znalosti získané v předmětu Základy ekonomiky a managementu umožní žákům lépe se orientovat v současném světě, nejen v běžném životě ale i v podnikání. Zároveň jsou dobrým základem při studiu na vysoké škole s ekonomickým zaměřením.

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury, PC)
- krátkodobé projekty
- dlouhodobé projekty
- Výuka probíhá v kmenové učebně nebo v odborné učebně vybavené PC

Předmět: Základy ekonomiky a managementu úzce souvisí s předměty

- **matematika**: finanční gramotnost, úročení, pravděpodobnost a statistika
- **základy společenských věd**
- **informatika**: vyhledávání informací, užití online programů, finanční kalkulačky, zpracování odborné práce na PC s využitím dostupných programů
- **zeměpis**: orientace na mapě
- **český jazyk a literatura**: čtenářská gramotnost, komunikační gramotnost

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
- Mediální výchova (MV)
- Multikulturní výchova (MKV)
- Environmentální výchova (EV)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka předmětu Základy ekonomiky a managementu přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Vede žáky k efektivnímu získávání informací samostatně i ve skupinové práci. • Vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací. • Vede žáky k používání odborné terminologie. • Vede žáky k tomu, aby si pracovní činnosti plánoval a organizoval. • Posiluje kritický přístup ke zdrojům informací.
Kompetence k řešení problémů	• Zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat. • Společně zvažuje klady a zápory jednotlivých řešení včetně posouzení rizik a důsledků.
Kompetence komunikativní	• Práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. • Vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě. • Využívá informační a komunikační technologie pro práci na zadaných úkolech. • Vede žáky ke schopnosti prezentovat výsledky své práce a to i

	s pomocí PC.
Kompetence sociální a personální	• Využíváním skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů pomocí účinné spolupráce, převzetí rolí ve skupině a dodržování stanovených pravidel. • Navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti. • Vede žáky ke schopnosti prezentovat výsledky své práce a to i s pomocí PC.
Kompetence občanské	• Vede žáky k šetrnému využívání zdrojů, k nutnosti třídění odpadu a využívání druhotných surovin a rozhodování v zájmu zdraví a ochrany životního prostředí.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci. • Vede žáky k přesnosti a estetice grafického projevu. • Vede žáky ke zdravému životnímu stylu při práci na PC. • Vede žáky k dalšímu rozvoji v oblasti vyučovacího předmětu i v souvislosti s jejich budoucím povoláním.
Kompetence digitální	• Vede žáky k běžnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb, které využije ve škole i v běžném životě. • Zadává úkoly tak, aby se žák mohl samostatně rozhodnout, které technologie či postup pro jakou činnost či řešený problém použít. • Vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování dat • Vede žáky k využívání digitálních technologií tak, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. • Upozorňuje na rizika užívání nových technologií, ale zároveň zdůrazňuje jejich přínos a význam pro lidskou společnost. • Vede žáka k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**6. = SEXTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• Vysvětlí základní ekonomické pojmy	• orientuje se v základních pojmech, vysvětluje pojmy trh, nabídka, poptávka, základní pojmy z mikroekonomie a makroekonomie	• základní pojmy z mikroekonomie a makroekonomie	ZSV M Z	OSV VMEGS MV
• sestaví osobní i rodinný rozpočet, zhodnotí jeho funkčnost, navrhne opatření pro změnu • rozliší příjmy a výdaje s ohledem na povinnosti vyplývající ze smluv a jiných právních závazků • posoudí životní úroveň, vyhledá a navrhne možnosti pro zlepšení situace	• sestavuje osobní rozpočet, rozpočet domácnosti, orientuje se v pojmech aktiva, pasiva, schodek, přebytek, vyrovnaný rozpočet, porovná státní rozpočet a rozpočet domácnosti, rozliší jednotlivé skupiny příjmů a výdajů s ohledem na jejich nutnost a zbytnost a povinnosti vyplývající ze smluv • posuzuje životní úroveň, pracuje s pojmy zadlužení a předlužení, vyhledává řešení v modelové situaci hmotná nouze i pomocí vhodných	**ROZPOČTOVÁ GRAMOTNOST** • peníze, psychologie peněz, rozpočet domácnosti, rozpočet státu, skupiny příjmů a výdajů • sociální aspekty finanční gramotnosti, sociální dávky, dluh, zadlužení a předlužení, životní a existenční minimum, pomoc v hmotné nouzi	ZSV M INF	OSV VMEGS EV MV MKV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**6. = SEXTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	sociálních dávek			
• vysvětlují fungování banky, orientuje se v nabídce bankovních produktů a pro daný účel vybírá ten nejvhodnější • pracuje s pojmy úrok, osobní účet, porovnává možnosti spoření, úvěrů, půjček • využívá finanční kalkulačky na internetu pro posouzení vybraných produktů • rozumí podmínkám ve smlouvách jednotlivých produktů • pracuje aktivně s pojmy, které se	• vysvětluje fungování banky jako firmy, orientuje se v nabídce bank na našem trhu, pracuje s pojmy úrok, osobní účet, porovnává možnosti spoření, úvěrů, půjček, financování bydlení, pracuje s finančními kalkulačkami dostupnými na internetu, vybírá vhodný produkt pro danou situace, porozumí podmínkám ve smlouvách jednotlivých produktů • posuzuje možnosti spoření na našem trhu, analyzuje výhodnost jednotlivých produktů, pracuje s pojmem úrok, úroková míra, úroková sazba, vysvětluje princip činnosti stavebních spořitelen na našem trhu, orientuje se v jejich nabídce, porovnává jejich produkty, pracuje s	**PENEŽNÍ GRAMOTNOST** • způsoby placení, běžný účet, platební karty • spoření pro osobní potřebu, spořicí účet, termínovaný účet, vkladní knížka • pojišťovnictví, pojišťovny, produkty • úvěry a půjčky, rychlá půjčka, lichva, ochrana spotřebitele a právní rámec • investice • leasing • finanční plánování a finanční poradenství	ZSV M INF	OSV VMEGS MKV MV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**6. = SEXTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
vztahují k financování bydlení – hypoteční úvěr, stavební spoření • pracuje se základními pojmy z pojišťovnictví, rozlišuje a zhodnotí jednotlivé produkty pojišťoven a jejich užití • orientuje se v pojistné smlouvě a v pojistných podmínkách, rozumí pojmům, které se ve smlouvách a podmínkách používají • využívá dostupné finanční kalkulačky • vybírá z nabídky spotřebitelských úvěrů, pracuje s	pojmy v oblasti stavebního spoření, porovná produkty • vysvětluje fungování pojišťovny jako firmy, orientuje se v pojišťovnách a jejich nabídce na našem trhu, pracuje se základními pojmy z pojišťovnictví, rozlišuje a zhodnotí jednotlivé produkty pojišťoven a jejich užití (Pojištění osob (životní, investiční, kapitálové, úrazové, cestovní, důchodové); Pojištění majetku; Pojištění automobilu; Pojištění právní ochrany; penzijní připojištění), pracuje s finančními kalkulačkami dostupnými na internetu, vyhledává relevantní informace k produktům, orientuje se v pojistné smlouvě a pojistných podmínkách • seznámí se s nabídkou			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**6. = SEXTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
pojmy kontokorent, úvěrový účet, zajištění úvěrů, úrok z úvěru a půjčky, RPSN • posoudí možnosti financování bydlení • vysvětlí podstatu leasingu, jeho druhy, výhody a nevýhody, porovná možnosti užití leasingu a spotřebitelského úvěru • objasní finanční plánování, jeho výhody a zásady	spotřebitelských úvěrů na trhu, pracuje s pojmy kontokorent, úvěrový účet, zajištění úvěrů, úrok z úvěru a půjčky, RPSN, posoudí možnosti financování bydlení (hypotéka, úvěr ze stavebního spoření), posoudí výhodnost tzv. rychlé půjčky, rozumí smluvním podmínkám u jednotlivých produktů, rozumí pojmům • vysvětluje podstatu leasingu, jeho druhy, výhody a nevýhody, porovná možnosti užití leasingu a spotřebitelského úvěru • vysvětluje nutnost finančního plánování jako cesty k finanční nezávislosti, analyzuje možnosti investování na našem trhu, vybírá vhodný model pro danou situaci, porozumí pojmům finanční poradenství, chápe jeho zásady, výhody a			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**6. = SEXTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	nevýhody, na modelové situaci sestavuje finanční plán			
• pracuje s pojmy ve smlouvách, analyzuje výhodnost půjčky, vypočítá výši splátek v závislosti na délce splácení, orientuje se ve všeobecných podmínkách • vysvětlí trestněprávní dopady při neschopnosti splácet, pracuje s pojmy exekuce, insolvence	• pracuje s pojmy ve smlouvách, analyzuje výhodnost půjčky, vypočítá výši splátek v závislosti na délce splácení, orientuje se ve všeobecných obchodních podmínkách, vysvětlí možnosti při neschopnosti splácet a trestněprávní dopady při úvěrovém podvodu, pracuje s pojmy exekuce, insolvence, insolvenční řízení	**PRÁVNÍ GRAMOTNOST** • uzavírání smluv o poskytnutí peněžních prostředků, trestněprávní dopady, spory při neplacení a jejich řešení, vymáhání práv věřitele exekucí, insolvence a insolvenční řízení	ZSV ČJL INF M	OSV VMEGS MKV MV
• pracuje se pojmy finanční trh, burza, podílový fond, vysvětlí výhody a nevýhody investování na peněžním, dluhopisovém a	• rozliší jednotlivé druhy cenných papírů • posoudí výhody a nevýhody akcií a dluhopisů pro jednotlivé investory vzhledem k jejich investiční strategii • orientuje se na akciovém trhu • vysvětlí práva a povinnosti	**DALŠÍ FINANČNÍ PRODUKTY** • cenný papír – druhy, podoba a forma cenných papírů, dělení cenných papírů • akcie, akciová společnost • dluhopis • obchodování s cennými papíry – burza cenných papírů obecně a v českém právním řádu	ZSV ČJL INF M	OSV VMEGS MKV MV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**6. = SEXTA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
akciovém trhu	akcionářů • používá analýzy pro stanovení hodnoty a výnosnosti akcií	• ukazatele a postupy pro posuzování akcií		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**7. = SEPTIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• založí společnost s využitím právních norem • sepíše podnikatelský záměr • provede průzkum trhu a interpretuje výsledky • sestaví rozpočet • řídí procesy ve firmě, organizuje výrobu a prodej • pracuje se základy	• dokáže založit společnost podle právních náležitostí • dokáže pracovat se základními právními normami • dokáže sepsat základní podnikatelský záměr • dokáže připravit a provést průzkum trhu a vyvodit závěry vč. interpretace prezentace výsledků • dokáže sestavit plán příjmů a výdajů • demonstruje sestavení rozpočtu cashflow	**STUDENTSKÁ FIRMA** • Založení společnosti, výběr právní formy, obchodního názvu • Zavedení účetnictví • Základní podnikatelský záměr firmy • Průzkum trhu • Sestavení struktury v kontextu podnikatelského záměru • Plán příjmů • Plán výdajů • Rozpočet cashflow • Zahájení výroby/služeb • Zahájení a organizace prodeje	ZSV INF M Z ČJL	OSV VMEGS EV MV Projekt

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**7. = SEPTIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
manažerského účetnictví • formuluje strategii rozvoje firmy • uzavře společnost z pohledu právního, finančního a účetního • sepíše závěrečnou zprávu	• interpretuje organizaci výroby, prodeje a služby • dokáže řídit interní procesy ve firmě • dokáže pracovat s interním manažerským systémem • aplikuje řízení cashflow • formuluje klientskou strategii firmy • dokáže uzavřít společnosti z pohledu právního a organizačního, finančního, účetního • dokáže spolupracovat s externími subjekty	• Organizace výroby, prodeje, finanční řízení • Organizace komunikace mezi výrobou obchodem a financemi • Cesta k finanční prosperitě firmy • Obchodní strategie • Dokončení výroby • Dokončení prodejů • Uzavření firemní dokumentace a provedení likvidace JA Firmy • Sepsání závěreční zprávy		
• používá aktivně nástroje marketinku • charakterizuje trh, nabídku a poptávku • pracuje s pojmy firma, dodavatel, odběratel, zákazník s ohledem na demografické, ekonomické, přírodní, technologické, politické a kulturní	• definuje marketing, použije marketingový mix – 4P marketingu • pracuje s pojmy nabídka a poptávka, tržní rovnováha • formuluje faktory ovlivňující nabídku a poptávku • charakterizuje podoby trhu, konkurenční prostředí • rozlišuje makroprostředí a mikroprostředí, pracuje s pojmy firma, dodavatel, konkurence, zákazník, demografické,	**ZÁKLADY MARKETINGU** • Podstata marketingu • Marketing a trh • Marketingové prostředí • Marketingové řízení • Marketingový výzkum • Výrobek	ZSV INF Z M ČJL	OSV VMEGS EV MV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**7. = SEPTIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
prostředí • stanovuje poslání, vizi a cíle firmy • plánuje a definuje strategie s využitím SVOT analýzy, marketingového výzkumu • vytvoří dotazník a použije získaná data • charakterizuje výrobek • posoudí výrobek z marketingového pohledu, volí obal, značku • rozumí pojmu ochranná známka • stanoví cenu s ohledem na trh a jeho možnosti • vybírá vhodné distribuční kanály	ekonomické, přírodní, technologické, politické a kulturní prostředí • dokáže stanovit poslání, vizi a cíle firmy • používá časové hledisko plánování, stanovuje strategie vyplývající ze SVOT analýzy • realizuje marketingový výzkum • rozlišuje kvalitativní a kvantitativní výzkum • vytvoří a používá dotazník • charakterizuje výrobek, výrobní a obchodní sortiment • posoudí hledisko kvality výrobku z pohledu marketingu • dokáže zvolit vhodný obal a značku výrobku • definuje ochrannou známku v České republice a EU • aplikuje metody pro stanovení ceny a vybere vhodnou metodu pro daný trh a výrobek – cena orientovaná na náklady, na poptávku, na konkurenci, na	• Cena • Distribuce • Propagace		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**7. = SEPTIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• použije marketingový mix • volí vhodné reklamní strategie	zákazníka • formuluje cenové strategie • popíše distribuční kanály, zhodnotí využití pro maloobchod a velkoobchod • použije maloobchodní mix a obchodnické triky s ohledem na lokalizaci, velikost a personál prodejny a s ohledem na nabízené zboží nebo služby • charakterizuje propagační strategie a druhy reklamy			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**8. = OKTÁVA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**8. = OKTÁVA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• orientuje se v daňovém systému České republiky • rozliší přímé a nepřímé daně • vypočítá některé druhy daní • vyplní daňové přiznání	• rozlišuje jednotlivé typy daní, orientuje se příslušných daňových zákonech, pracuje s pojmy daň přímá (z příjmů, z nemovitosti, darovací, dědická, z převodu nemovitostí, silniční), nepřímá (DPH, spotřební, ekologická), vyplňuje daňové přiznání k jednotlivým typům	**DAŇOVÁ GRAMOTNOST** • Daně a daňový systém v České republice	ZSV M INF	OSV VMEGS EV MV
• rozumí pojmům v různých typech pracovních smluv • vysvětlí pojmy mzda, plat, hrubá mzda, čistá mzda • vypočítá čistou mzdu s ohledem na výši daně, zálohy na sociální a zdravotní pojištění a další odvody	• orientuje se v jednotlivých typech pracovních smluv (na dobu určitou, na dobu neurčitou, dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti) a v příslušném právním rámci, vysvětluje pojmy mzda, hrubá mzda, čistá mzda, daň ze mzdy, minimální mzda, odvody na sociální a zdravotní pojištění, pracuje s	**PODNIKATELSKÁ GRAMOTNOST** • zaměstnání, mzda, pracovní smlouvy • základy podnikání, typy firem a způsoby zakládání, povinnosti podnikatele • základy účetnictví, povinnosti podnikatele, sociální a zdravotní pojištění z hlediska podnikatele, daňové přiznání • majetek podniku • dlouhodobý majetek (nehmotný,	ZSV M INF	OSV VMEGS EV MV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**8. = OKTÁVA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• používá dostupné finanční kalkulačky • orientuje se právním prostředí podnikatele v České republice, vysvětlí povinnosti podnikatele vůči státním organizacím a zaměstnancům • pracuje se základními pojmy z účetnictví • rozliší příjmy, výdaje, náklady, výnosy, aktiva pasiva • orientuje se v účetní osnově • sestaví účetní rozvahu, výsledovku • vyplní daňové přiznání • stanoví výši plateb ZP a SP z pohledu zaměstnavatele	dostupnými finančními kalkulačkami • rozlišuje jednotlivé možnosti jednotlivých druhů podnikatelských subjektů, pro danou modelovou situaci zvolí a založí firmu, orientuje se pojmech • zdravotní a sociální pojištění z hlediska podnikatele, vysvětluje povinnosti podnikatele vůči státu a vůči zaměstnancům, srovnává možnost podnikat a být zaměstnán • pracuje se základními pojmy z účetnictví (výdaje, příjmy, náklady, výnosy, aktiva, pasiva, účetní osnova, rozvahy, účetní metody), porozumí problematice zdravotního a sociálního pojištění z hlediska podnikatele, vyplňuje daňové přiznání	hmotný, finanční) • pořízení, oceňování, evidence a vyřazení • opotřebení, účetní a daňové odpisy • oběžný majetek a zásoby • pořízení, oceňování, evidence, skladní hospodářství • zásobovací činnost podniku, odběratelsko-dodavatelské vztahy • základy manažerského účetnictví		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**8. = OKTÁVA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozliší jednotlivé druhy majetku podniku s ohledem na způsob pořízení a následné vedení v účetnictví • zvolí vhodnou metodu oceňování majetku dle způsobu pořízení • vypočítá hodnotu účetních a daňových odpisů s ohledem na tvorbu hospodářského výsledku • hospodárně pracuje se systémem zásob • vysvětlí rozdíl mezi daňovým a manažerským účetnictvím, užití a metody	• popíše dlouhodobý majetek hmotný, nehmotný, finanční, uvádí příklady - charakterizuje pořizovací cenu, reprodukční cenu, cenu vlastních nákladů - vede inventární kartu dlouhodobého majetku - rozlišuje druhy opotřebení, zná funkce odpisů, jejich formy - popíše a počítá účetní odpisy - popíše a počítá daňové odpisy - zná vliv odpisů na tvorbu hospodářského výsledku - popíše oběžné prostředky podniku, strukturu zásob - charakterizuje pořizovací cenu, cenu vlastních nákladů, ocenění metodou FIFO a LIFO - vede skladní karty - vyhotoví plán nákupu, počítá časovou normu zásob a výrobní kapacitu - rozliší druhy zásob - prakticky popíše zásobovací činnost			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ZÁKLADY EKONOMIKY A MANAGEMENTU	**8. = OKTÁVA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	podniku, logistické metody, odběratelsko-dodavatelské vztahy včetně potřebných dokladů • pracuje se základními pojmy manažerského účetnictví, vysvětlí rozdíl mezi účetnictvím a manažerským účetnictvím			
• vypracuje a prezentuje vlastní podnikatelský záměr	• sestavuje vlastní podnikatelský záměr a prezentuje ho	**PODNIKATELSKÝ ZÁMĚR**	ZSV INF M ČJL	OSV VMEGS EV MV Projekt

5.17 POVINNĚ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY II. = Ak, Nk

5.17.1 ANGLICKÁ KONVERZACE – zkratka Ak

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglická konverzace vychází ze vzdělávacího oboru Anglický jazyk a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinně volitelný předmět skupiny II. s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	0	2	2

V kontextu s probíraným učivem průběžně zařazovány tematické okruhy průřezového tématu: **Environmentální výchova**.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy a v odborné učebně jazyků za využití digitálních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů, praktického předvedení a modelování situace).

Výuka Anglická konverzace přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• zadává úkoly, ve kterých žák samostatně vyhledává, třídí a propojuje informace z různých zdrojů • sleduje celkový rozvoj žáka v jazyce a hodnotí jeho práci různými metodami a zadáváním různých tvořivých úkolů (slohová práce, projekt, příprava výuky pro jiné žáky…), učí žáka pracovat s chybou a posuzovat vlastní výkon a vlastní pokrok
Kompetence k řešení problémů	• zadává praktické problémové úkoly a vytváří situace, se kterými se žák běžně může setkat, a učí ho tak navrhnout vhodné řešení a obhájit je • využívá jako metody hraní různých rolí v rámci dialogů
Kompetence komunikativní	• učí žáka naslouchat ostatním lidem a adekvátně reagovat • vede žáka k plynulému a výstižnému projevu • rozvíjí schopnost žáka prezentovat vlastní názory a myšlenky před publikem spolužáků, účinně se zapojovat do diskuze • vede čáka k četbě přiměřených textů a sledování přiměřených pořadů, filmů apod. v cílovém jazyce
Kompetence sociální a personální	• vede žáka k procvičování již osvojených jazykových dovedností prostřednictvím předem nacvičených rolí, např. v dialogu
Kompetence občanské	• iniciuje vzájemnou pomoc mezi žáky • začleňuje do hodin otázky specifik cílové kultury- anglicky

	mluvící země světa • upozorňuje na shody naší a cílové kultury zařazuje do hodin aktuální témata pro diskuzi, argumentaci a obhajobu vlastních názorů studenta z různých oblastí
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• důsledně vyžaduje plnění zadaných úkolů • začleňuje úkoly, které vyžadují naplánování a časové rozvržení jeho plnění
Kompetence digitální	• učitel zadává úkoly, při jejichž vypracování žák získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; • vede žáky ke kritickému posouzení informací získaných z online zdrojů • vytváří příležitosti pro tvoření, úpravu a prezentaci digitálního obsahu • učitel se žáky komunikuje mj. i užitím digitálních technologií • při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí dbá na to, aby žáci jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÁ KONVERZACE**	**7. = SEPTIMA = III., 8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
V rámci všech tematických okruhů a komunikačních situací žák procvičuje a získává následující dovednosti PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • přednese souvislý projev na zadané téma • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko	**TEMATICKÉ OKRUHY A KOMUNIKAČNÍ SITUACE** Česká republika Moje město a region Moje rodina Přátelství, vztahy Vzdělání a vzdělávací systémy Svět peněz a bankovních služeb Komunikace. Média Práce a zaměstnání Nakupování Bydlení, můj domov Oblékání a móda Jídlo, zdravý životní styl	ČJ De Ze Bi ZSV Inf	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÁ KONVERZACE**	**7. = SEPTIMA = III., 8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• shrne, skloubí a přednese informace z více zdrojů • využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI • komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích • vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů	Zdraví, nemoci Volnočasové aktivity Sport Společenské problémy Životní prostředí Počasí, roční období Cestování Kultura a zábava Literatura Svátky Jazyky, Anglický jazyk Evropská unie Reálie anglicky mluvících zemí		**EV**

5.17.2 NĚMECKÁ KONVERZACE – zkratka Nk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Německá konverzace je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**. Na našem gymnáziu je vyučován v 7. - 8. ročníku víceletého gymnázia (popř. v III. – IV. ročníku čtyřletého gymnázia) jako povinně volitelný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	0	2	2

Německá konverzace prohlubuje a rozšiřuje poznatky a dovednosti, které žák získá v předmětu Německý jazyk. Je určena zejména žákům, kteří mají o německý jazyk hlubší zájem.

Výuka probíhá v kmenových učebnách jednotlivých tříd a v jazykových učebnách, které jsou vybaveny překladovými slovníky, počítači, televizory a dalším doplňkovým výukovým materiálem. V případě vyššího počtu žáků ve třídě jsou žáci děleni na dvě skupiny.

Vyučování je realizováno především individuální a skupinovou prací žáků včetně využívání digitálních technologií. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních schopností žáků, na schopnost dorozumět se v německy mluvícím prostředí a vyjádřit se ke známým tématům. Žák je veden k aktivnímu používání jazyka. Vedle běžných témat jsou od výuky zařazovány i reálie německy mluvících zemí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výuka Německé konverzace přispívá k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí žáka:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a vede žáky k aktivnímu získávání poznatků. • Vede žáky k samostatné práci se slovníky, dalšími jazykovými příručkami a internetem. • Motivuje žáky pochvalou, vede je k vlastnímu kritickému hodnocení pokroku v učení.
Kompetence k řešení problémů	• Navozuje problémové situace, při nichž jsou žáci nuceni hledat řešení problémů, třídit a vyhodnocovat získaná data. • Podnětnými úkoly vede žáky k samostatnému používání cizího jazyka. • Propojuje staré a nové učivo a vede žáky k tomu, aby chápali vzájemné souvislosti mezi probíranými jevy a aby vlastním úsilím získávali další poznatky, odhalovali význam neznámých slov, …
Kompetence komunikativní	• Dbá na to, aby žáci formulovali své myšlenky v logickém sledu (písemně i ústně). • Vede žáky k aktivnímu používání jazyka.
Kompetence sociální a personální	• Organizuje práci žáků ve skupinách, při níž se žáci učí spolupracovat s ostatními. • Učí žáky pomáhat druhým a také této pomoci využívat.
Kompetence občanské	• Vede žáky k tomu, aby zaujímali stanovisko k tématům, která se týkají kultury, historie, životního prostředí a důležitých svátků a událostí (nejen v ČR, ale i v zemích, jejichž jazyk si

	osvojují).
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Stanovuje cíle práce a vede žáky k tomu, aby byli schopni si svou práci cílevědomě a smysluplně organizovat. • Vede žáky k posouzení zvolených pracovních postupů.
Kompetence digitální	• učitel zadává úkoly, při jejichž vypracování žák získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; • vede žáky ke kritickému posouzení informací získaných z online zdrojů • vytváří příležitosti pro tvoření, úpravu a prezentaci digitálního obsahu • učitel se žáky komunikuje mj. i užitím digitálních technologií • při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí dbá na to, aby žáci jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÁ KONVERZACE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně sestaví ústně i písemně	postihne hlavní myšlenku jednoduššího autentického textu orientuje se v přiměřeně obtížných textech zachytí a zaznamená myšlenky z vyslechnutého textu vlastními slovy shrne přiměřeně obtížný text sdělí hlavní myšlenky z přečteného či vyslechnutého textu prezentuje svůj názor, vyjadřuje se gramaticky správně sestaví sdělení týkající se probíraných témat sestaví souvislý text vztahující se	fonetické zásady, slovní přízvuk, rytmus, intonace slovní zásoba k tématům, ustálená slovní spojení, frazeologismy formální i neformální rozhovor, diskuse popis, vyprávění, reprodukce textu Konverzační témata: • denní a týdenní program • životopis, plány do budoucna • volný čas, koníčky • jídlo a pití • bydlení • nákupy, obchody • svátky • příroda, ochrana životního prostředí • rodina, vztahy	Čj – životopis, německá klasika Rg – svátky Ch, Bi – ochrana životního prostředí Zsv – rodina, vztahy Ze – Teplice, Krupka Inf	**EV**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÁ KONVERZACE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obratů	k probíraným tématům sestaví vyprávění na základě připravené osnovy popíše sebe, svou rodinu, zájmy a své nejbližší okolí popisuje a srovnává obrázky vztahující se k probraným tématům prezentuje svůj názor k běžným tématům logicky argumentuje vhodně se zapojí do rozhovoru na běžná témata zahájí, udrží a ukončí rozhovor užívá širokou slovní zásobu zahrnující i frazeologické obraty	• móda, oblečení • moje město • cestování, doprava, prázdniny • škola, školský systém • německá klasika		

Vzdělávací oblast	**Vyučovací předmět**	**ročník**
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÁ KONVERZACE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	***Ročníkové výstupy***	***Učivo – obsah***	***Mezipředmětové vztahy***	***Poznámky, Průřezová témata***
rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně,	postihne hlavní myšlenku textů, které se vztahují k probíraným tématům orientuje se v různých typech textů, včetně textů faktografických zachytí a zaznamená myšlenky z vyslechnutého autentického textu ovládá globální, selektivní i detailní čtení vyhledá požadovanou informaci orientuje se ve faktografických textech reprodukuje texty k probíraným tématům sdělí hlavní myšlenky z přečteného či vyslechnutého textu vyjádří se k tématu sport, zdraví, kultura, média, četba	fonetické zásady, slovní přízvuk, rytmus, intonace slovní zásoba k tématům, ustálená slovní spojení, frazeologismy formální i neformální rozhovor, diskuse popis, vyprávění, reprodukce textu referát Konverzační témata: • Německo • Berlín • sport • zdraví, nemoci • Česká republika • Praha • významná města německy mluvících oblastí • Švýcarsko • Rakousko • kultura, četba • nová média	Ze – Německo, Berlín, Rakousko, Švýcarsko, ČR, Praha Čj – četba Inf – nová média	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÁ KONVERZACE**	**7. = SEPTIMA = III.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
gramaticky správně a stručně		• oblíbený autor, oblíbená kniha		
sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek	sestaví souvislý text zpracovávající probíraná témata napíše vyprávění, popis, výklad, referát			
s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	pohotově vyjadřuje vlastní názor důsledně dodržuje fonetické zásady přednese referát			
zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	dorozumí se s rodilým mluvčím, pokud je hovor veden na jemu známá témata zahájí rozhovor, udrží jej, ukončí ho			

5.18 POVINNĚ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY III. = Ms, Fs, Bs, Chs, Zs, Ds, ZSVs, Dgs, Is, Ls

5.18.1 SEMINÁŘ Z MATEMATIKY – zkratka Ms

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět seminář z Matematiky vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinně volitelný předmět skupiny III. s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	0	0	2

Seminář z matematiky je otevřen v maturitních ročnících (oktáva = IV.). Otevření semináře závisí na naplnění předmětu určitým počtem studentů. Tento seminář obsahově navazuje na povinný předmět a prohlubuje znalosti žáků.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací).

Výuka Matematiky přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	**Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:**
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí. • Cíleně začleňuje tzv. problémové úlohy a tím umožňuje propojení nově získané informace s již nabytými, jejich systematizaci a vědomé využívání.

	• Učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení.
Kompetence k řešení problémů	• Vybízí žáky k vyslovením hypotézy a jejímu praktickému ověření – následnou analýzou a vyvozováním závěrů tak žáci zdokonalují své schopnosti řešit problémy a problémové situace, využívat vlastního úsudku a zkušeností přeneseně v jiných oblastech činností, případně zpřesňovat a opravovat řešení problému. • Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
Kompetence komunikativní	• Na základě skupinové a týmové spolupráce rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace. • Využívá informační a komunikační technologie pro práci na zadaných úkolech.
Kompetence sociální a personální	• Názornými ukázkami vede žáky k objevení a preferování vlastního stylu práce – zadáváním skupinových úkolů vede žáky ke schopnosti účinné spolupráce, převzetí rolí ve skupině a dodržování stanovených pravidel.
Kompetence občanské	• Vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí, rozhodování se v zájmu zdraví a ochrany životního prostředí.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Směřuje žáky k jejich dalšímu rozvoji v oblasti vyučovacího předmětu i v souvislosti s jejich budoucím povoláním.
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k používání digitálního zařízení, aplikací a služeb, k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti. • Učitel učí žáky vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data. Učí třídit informace a digitální obsah. • Vede žáky k upravování a vytváření digitálního obsahu • Učím žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci. • Vede žáky k vnímání situací, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních. • Učitel zadává takové úkoly, aby k jejich řešení bylo možné využít digitální zařízení • Učitel motivuje žáky k používání online procvičování • Učitel doporučuje žákům vhodná výuková videa a jiné online materiály k doplnění a procvičení probírané látky

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**SEMINÁŘ Z MATEMATIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
rozliší správný a nesprávný úsudek vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	• provádí správně operace s množinami, množiny využívá při řešení úloh • pracuje správně s výroky, užívá správně logické spojky a kvantifikátory • přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje • rozumí logické stavbě matematické věty • vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět	• **MNOŽINY A VÝROKY**		
	• provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • efektivně upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazů	• **ALGEBRAICKÉ VÝRAZY**	**Fy** – vyjádření veličiny ze vzorce – průběžně **Fy** – počítání s mocninami deseti – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**SEMINÁŘ Z MATEMATIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• rozkládá mnohočleny na součin, vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic			
řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	• řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, zdůvodní, kdy je zkouška nutnou součástí řešení • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	• **ROVNICE A NEROVNICE**	**F**y – výpočty – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**SEMINÁŘ Z MATEMATIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností	• načrtne grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí	• **FUNKCE, GONIOMETRIE**	**Fy** – kmitavé pohyby, střídavé veličiny – sexta **Inf**	
	• provádí operace s KČ v algebraickém tvaru • znázorní KČ v Gausově rovině a převede jej na goniometrický tvar • v goniometrickém tvaru provádí násobení, umocnění a odmocnění KČ • převede KČ z algebraického na	• **KOMPLEXNÍ ČÍSLA**	**Fy** – obvody střídavého proudu – septima	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**SEMINÁŘ Z MATEMATIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	goniometrický tvar			
používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary	• užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině, parametrické vyjádření přímky v prostoru, parametrické a obecné vyjádření roviny a rozumí geometrickému významu koeficientů • rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině a v prostoru • využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problém	• **OPAKOVÁNÍ ANALYTICKÉ GEOMETRIE**	**Dg** – řezy rotačních těles – průběžně	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**SEMINÁŘ Z MATEMATIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• správně používá geometrické pojmy • zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii	• **STEREOMETRIE**	**Vv** – volné rovnoběžné promítání **Dg** – vzájemné polohy útvarů, vzdálenosti útvarů – průběžně **Inf**	

5.18.2 SEMINÁŘ Z FYZIKY – zkratka Fs

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět seminář z Fyziky vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinně volitelný předmět skupiny III. s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	0	0	2

Seminář z Fyziky je otevřen v maturitních ročnících (oktáva = IV.). Otevření semináře závisí na naplnění předmětu určitým počtem studentů. Tento seminář obsahově navazuje na povinný předmět a prohlubuje znalosti žáků.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy, nebo v odborné učebně chemie – fyziky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací).

Výuka Fyziky spolu s ostatními přírodovědnými předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	**Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:**
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí. • Cíleně začleňuje tzv. problémové úlohy a tím umožňuje propojení nově získané informace s již nabytými, jejich systematizaci a vědomé využívání.

	• Učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení.
Kompetence k řešení problémů	• Vybízí žáky k vyslovením hypotézy a jejímu praktickému ověření – následnou analýzou a vyvozováním závěrů tak žáci zdokonalují své schopnosti řešit problém a problémové situace, využívat vlastního úsudku a zkušeností přeneseně v jiných oblastech činností, případně zpřesňovat a opravovat řešení problému. • Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
Kompetence komunikativní	• Na základě skupinové a týmové spolupráce rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace. • Využívá informační a komunikační technologie pro práci na zadaných úkolech.
Kompetence sociální a personální	• Názornými ukázkami vede žáky k objevení a preferování vlastního stylu práce – zadáváním skupinových úkolů vede žáky ke schopnosti účinné spolupráce, převzetí rolí ve skupině a dodržování stanovených pravidel.
Kompetence občanské	• Vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí, rozhodování se v zájmu zdraví a ochrany životního prostředí.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Směřuje žáky k jejich dalšímu rozvoji v oblasti vyučovacího předmětu i v souvislosti s jejich budoucím povoláním.
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k používání digitálního zařízení, aplikací a služeb, k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti. • Učitel učí žáky vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data. Učí třídit informace a digitální obsah. • Vede žáky k upravování a vytváření digitálního obsahu • Učím žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci. • Učitel vede žáky k využívání digitálních zařízení k měření a následnému zpracování dat • Učitel podporuje žáky ve využívání dostupných online prostředků podporujících výuku, např. vzdálené experimenty a virtuální laboratoře • Vede žáky k vnímání situací, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních. • Učitel zadává takové úkoly, aby k jejich řešení bylo možné využít digitální zařízení • Učitel motivuje žáky k používání online procvičování

	• Učitel doporučuje žákům vhodná výuková videa a jiné online materiály k doplnění a procvičení probírané látky

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**SEMINÁŘ Z FYZIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	• využívá abstraktní představy hmotného bodu při řešení fyzikálních problémů • rozlišuje inerciální a neinerciální vztažné soustavy a využívá je při popisu fyzikálních dějů • klasifikuje pohyby a využívá základní kinematické vztahy pro jednotlivé druhy pohybů • určuje v konkrétní situaci působící síly a jejich výslednici • využívá Newtonovy zákony při popisu fyzikálních dějů, aplikuje zákony zachování • určuje dráhový účinek síly • uvádí souvislost mechanické energie s prací • aplikuje zákony zachování • objasní silové působení gravitačního pole, popíše ho příslušnými veličinami	**KINEMATIKA A DYNAMIKA** **PRÁCE, ENERGIE, VÝKON, ÚČINNOST** **GRAVITAČNÍ POLE**	**Ma** – výpočet neznámé ze vzorce – kvinta, lineární a kvadratická funkce – kvinta, řešení kvadratických rovnic – kvinta, goniometrické funkce ostrého úhlu, oblouková míra – sexta **Tv** – podmínky pro pohyb na nakloněné rovině (lyže, sáňky)	EXCEL – zpracování naměřených dat https://www.ceskatelevize.cz/porady/10319921345-rande-s-fyzikou/ https://edu.ceskatelevize.cz/predmet/fyzika?stupen=stredni-skola&vsrc=stupen-vzdelani&vsrcid=stredni-skola https://www.fyzika007.cz/ https://www.vascak.cz/index.php?id=99999# https://www.priklady.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**SEMINÁŘ Z FYZIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou	• rozliší homogenní a nehomogenní gravitační pole • rozliší tíhovou a gravitační sílu • objasní pohyby v gravitačním poli • aplikuje zákony kapalin v klidu • aplikuje zákony zachování na proudění ideální kapaliny • aplikuje tyto zákony i na plyny • popisuje translační a rotační pohyb tuhého tělesa kinematicky i dynamicky • určí v konkrétních situacích síly, jejich výslednici, momenty sil a výsledný moment • využívá základní principy kinetické teorie látek při objasňování vlastností látek různých skupenství a procesů v nich probíhajících • uplatňuje termodynamické zákony při řešení fyzikálních úloh • vysvětlí stavové změny ideálního plynu užitím stavové rovnice • formuluje zákon zachování energie pro tepelné děje	**MECHANIKA TEKUTIN** **MECHANIKA TUHÉHO TĚLESA** **MOLEKULOVÁ FYZIKA A TERMIKA**	**M** – vektorová algebra – septima, oktáva **Ze** – Sluneční soustava, zeměpisná šířka a délka, příliv, odliv, zemětřesení – kvinta **Dě** – lodní plavba, zámořské objevy – sexta **Ze** – lodní plavba,	eu/cs/fyzika.alej http://remote-lab.fyzika.net/#experimenty http://vlab.fs.cvut.cz/cz/ulohy.php https://www.youtube.com/watch?v=7l9-AL30hQg&list=PLhIxVIOJFQE2j1z1C2A6swZdq-nRbMNPl

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**SEMINÁŘ Z FYZIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• rozlišuje krystalické a amorfní látky na základě znalosti jejich stavby • řeší praktické problémy, objasní průběh pružné deformace pomocí Hookeova zákona • užívá zákonitosti teplotní roztažnosti látek • vysvětlí jevy související s povrchovou silou a energií kapalin • objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek • předvídá děje související se změnami stavu látek za pomoci fázového diagramu • rozumí atmosférickým jevům souvisejícím s vlhkostí vzduchu • užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech kmitavých harmonických • objasní princip vzniku a šíření vln, odrazu a interference vlnění	**KMITÁNÍ, VLNĚNÍ**	zámořské objevy – sexta **Tv** – fyzikální principy vrhů, hodů, točů **ZSV – filozofie** – vývoj názorů na podstatu hmoty – diskrétní vs. spojitá **Bi –** problematika vztahu organizmu a prostředí (toky energií a látek) – oktáva **Dě** – průmyslová revoluce **Ze** – podnebí – kvinta	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**SEMINÁŘ Z FYZIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	• objasní vznik el. pole, dovede jej popsat příslušnými veličinami • objasní s pomocí Coulombova zákona děje v elektrickém poli • rozliší homogenní a nehomogenní elektrické pole • uvádí základní vlastnosti magnetického pole a pomocí nich řeší úlohy • vysvětlí funkci magnetických zařízení a magnetické vlastnosti materiálu • objasní základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole pomocí Faradayova a Lenzova zákona • objasní vznik střídavého proudu, popíše jeho charakteristiky • vysvětlí chování prvků v elektrickém obvodu • popíše základní principy výroby a vedení elektrického proudu v praxi • analyzuje různé teorie podstaty světla	**ELEKTŘINA A MAGNETISMUS** **OPTIKA**	**Bi** – výživa rostlin na základě kapilárních jevů – kvinta **Hv** – akustika, mechanické zdroje zvuku, vlnění, **Bi** – lidské ucho, principy vnímání zvuku - septima **Ze** – seismické vlny, tsunami **Ma** – vektorová algebra – septima **Ze** – magnetické pole Země, důsledky jeho existence	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**SEMINÁŘ Z FYZIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance	• předvídá na základě vlastností světla jeho chování v daném prostředí • využívá základy paprskové optiky k řešení praktických problémů • vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů • objasní problémy spojené se zářením černého tělesa a přínos Planckovy teorie • popíše a vysvětlí podstatu fotoefektu • vymezí základní charakteristické vlastnosti fotonu • vysvětlí duální podstatu částic • popíše podstatu spektrální analýzy • využívá zákony zachování (energie, hybnosti …) u mikročástic • vysvětlí zákonitosti jaderných přeměn • rozliší přirozenou a umělou radioaktivitu • vysvětlí principy využití jaderné energie	**FYZIKA MIKROSVĚTA, JADERNÁ FYZIKA**	**Bi** – fyziologie vidění a jeho poruch – septima **ZSV** – filosofie **Ch** – spektrální analýza – sexta **Ch** – periodická soustava, kvantová čísla – kvinta **ZSV, Rg** – filosofie – formování názorů na podstatu hmoty	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**SEMINÁŘ Z FYZIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření			

5.18.3 SEMINÁŘ Z BIOLOGIE – zkratka Bs

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář z biologie vychází ze vzdělávacího oboru Biologie a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinně volitelný předmět skupiny III. s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	0	0	2

Seminář z biologie je otevřen v maturitních ročnících (oktáva = IV.). Otevření semináře závisí na naplnění předmětu určitým počtem žáků. Tento seminář obsahově navazuje na povinný předmět a prohlubuje znalosti žáků.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy, nebo v odborné učebně biologie.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací).

Výuka Biologie spolu s ostatními přírodovědnými předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	**Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:**
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí. • Cíleně začleňuje tzv. problémové úlohy a tím umožňuje propojení nově získané informace s již nabytými, jejich systematizaci a vědomé využívání. • Učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učí

	zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení.
Kompetence k řešení problémů	• Vybízí žáky k vyslovením hypotézy a jejímu praktickému ověření – následnou analýzou a vyvozováním závěrů tak žáci zdokonalují své schopnosti řešit problémy a problémové situace, využívat vlastního úsudku a zkušeností přeneseně v jiných oblastech činností, případně zpřesňovat a opravovat řešení problému. • Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
Kompetence komunikativní	• Na základě skupinové a týmové spolupráce rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace. • Využívá informační a komunikační technologie pro práci na zadaných úkolech.
Kompetence sociální a personální	• Názornými ukázkami vede žáky k objevení a preferování vlastního stylu práce – zadáváním skupinových úkolů vede žáky ke schopnosti účinné spolupráce, převzetí rolí ve skupině a dodržování stanovených pravidel.
Kompetence občanské	• Vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí, rozhodování se v zájmu zdraví a ochrany životního prostředí.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Směřuje žáky k jejich dalšímu rozvoji v oblasti vyučovacího předmětu i v souvislosti s jejich budoucím povoláním.
Kompetence digitální	• Učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby. • Podněcuje žáky k získávání, vyhledávání a následnému kritickému zhodnocení dat. Učí žáky spravovat a sdílet data vhodným způsobem. • Vede žáky k vyjadřování pomocí digitálních prostředků. • Vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili a zefektivnili svou práci. • Pomáhá žákům pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost a reflektovat rizika jejich využívání. • Vede žáky jednat v digitálním prostředí eticky, dbát o svou bezpečnost a zdraví.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast		Vyučovací předmět	ročník
	ČLOVĚK A PŘÍRODA	**SEMINÁŘ Z BIOLOGIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	• vysvětlí základní principy genetiky • objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk	**OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA, VIRY, PROKARYOTA A JEDNOBUNĚČNÉ ORGANISMY** ○ atributy života ○ principy stavby a funkce nebuněčných a buněčných organismů	**Biologie** – VG **Chemie –** výběr z VG **Fyzika** – výběr z VG	
popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	• aplikuje strukturu biologických říší • používá správně odbornou terminologii a biologický systém • interpretuje a aplikuje poznatky z anatomie a fyziologie lidského těla na oblast zdravého životního stylu a péče o zdraví	**ROSTLINNÁ A ŽIVOČIŠNÁ ŘÍŠE, BIOLOGIE ČLOVĚKA** ○ anatomie a fyziologie rostlin, živočichů, člověka ○ první pomoc ○ zdravý životní styl ○ péče o zdraví	**Biologie** – VG **Chemie –** výběr z VG **Fyzika** – výběr z VG **Inf**	**EV**

5.18.4 SEMINÁŘ Z CHEMIE – zkratka Chs

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář z chemie vychází ze vzdělávacího oboru Chemie a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinně volitelný předmět skupiny III. s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	0	0	2

Seminář z chemie je otevřen v maturitních ročnících (oktáva = IV.). Otevření semináře závisí na naplnění předmětu určitým počtem žáků. Tento seminář obsahově navazuje na povinný předmět a prohlubuje znalosti žáků.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy nebo v odborné učebně chemie – fyziky za využití digitálních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací).

Výuka Chemie spolu s ostatními přírodovědnými předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	**Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:**
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí. • Cíleně začleňuje tzv. problémové úlohy a tím umožňuje propojení nově získané informace s již nabytými, jejich systematizaci a vědomé využívání.

	• Učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení.
Kompetence k řešení problémů	• Vybízí žáky k vyslovením hypotézy a jejímu praktickému ověření – následnou analýzou a vyvozováním závěrů tak žáci zdokonalují své schopnosti řešit problémy a problémové situace, využívat vlastního úsudku a zkušeností přeneseně v jiných oblastech činností, případně zpřesňovat a opravovat řešení problému. • Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
Kompetence komunikativní	• Na základě skupinové a týmové spolupráce rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace. • Využívá informační a komunikační technologie pro práci na zadaných úkolech.
Kompetence sociální a personální	• Názornými ukázkami vede žáky k objevení a preferování vlastního stylu práce – zadáváním skupinových úkolů vede žáky ke schopnosti účinné spolupráce, převzetí rolí ve skupině a dodržování stanovených pravidel.
Kompetence občanské	• Vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí, rozhodování se v zájmu zdraví a ochrany životního prostředí.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Směřuje žáky k jejich dalšímu rozvoji v oblasti chemie i v souvislosti s jejich budoucím povoláním.
Kompetence digitální	• Učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby v souladu s právní a etickou normou. • Podněcuje žáky k získávání, vyhledávání a následnému kritickému zhodnocení dat. Učí žáky spravovat a sdílet data vhodným způsobem. • Vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili a zefektivnili svou práci, vzájemnou spolupráci a komunikaci. • Pomáhá žákům pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost a reflektovat rizika jejich využívání. • Vede žáky jednat v digitálním prostředí eticky, dbát o svou bezpečnost a zdraví. • Vede žáky k využívání prostředků moderních digitálních technologií způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků a přispívá k porozumění přírodovědným jevům a problémům v souvislostech

Vzdělávací obsah předmětu

	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ČLOVĚK A PŘÍRODA	**SEMINÁŘ Z CHEMIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů prakticky využívá textové, grafické i tabulkové editory prakticky využívá různých internetových nástrojů - slovníky, online aplikace, cloud, příručky, databáze různých zdrojů apod. předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	• používá odbornou terminologii • užívá názvosloví anorganické chemie (včetně triviálního) k popisu sloučenin • předvídá vlastnosti prvků na základě PSP a dokáže je aplikovat při zvažování reaktivity prvků a jejich vazebných možností • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení složitějších praktických problémů • posoudí acidobazické vlastnosti látek	**OBECNÁ A ANORGANICKÁ CHEMIE** ○ stavba atomu ○ periodická soustava prvků ○ chemická vazba, tvary molekul ○ chemické názvosloví ○ chemické rovnice – jejich vyčíslování a výpočty z nich ○ směsi, výpočty složení směsí ○ kinetika chemických reakcí ○ termochemie ○ acidobazické reakce, výpočty pH ○ s, p, d, f – prvky ○ radioaktivita, jaderná energetika ○ základy odměrné analýzy	**Chemie –** VG **Fyzika** – výběr z VG **Inf**	

	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	ČLOVĚK A PŘÍRODA	**SEMINÁŘ Z CHEMIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí				
k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	• využívá poznatků ze studia obecné a anorganické chemie pro určení vlastností organických sloučenin • užívá názvosloví organické chemie (včetně triviálního) k popisu sloučenin • na základě předchozích znalostí vyvozuje chemické vlastnosti a reaktivitu organických látek • aplikuje poznatky organické chemie při studiu metabolických procesů	**ORGANICKÁ CHEMIE A BIOCHEMIE** ○ uhlovodíky ○ deriváty uhlovodíků ○ složitější organické látky – bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, enzymy ○ metabolické přeměny biologicky významných látek	**Chemie –** VG **Biologie** – výběr z VG **Fyzika** – výběr z VG	

5.18.5 SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU – zkratka Zs

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář ze zeměpisu vychází ze vzdělávacího oboru Geografie a Geologie a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a příroda a Člověk a společnost** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinně volitelný předmět skupiny III. s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	0	0	2

Seminář ze zeměpisu je otevřen v maturitních ročnících (oktáva = IV.). Otevření semináře závisí na naplnění předmětu určitým počtem žáků. Tento seminář obsahově navazuje na povinný předmět a prohlubuje znalosti žáků.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy nebo v odborné učebně zeměpisu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací), formou diskuse, reprodukce textu, soutěžemi, testy, referáty, prací s PC, tvorbou prezentací. Výběr témat je dán aktuálními problémy současného světa, a to jak ve fyzické, tak sociální sféře. Žáci se v semináři seznámí se současnou společenskou funkcí geografie jako vědního oboru. Jsou vedeni k pochopení specifického významu geografie pro komplexní poznání krajiny, důležitosti geografického výzkumu pro řešení soudobých celospolečenských problémů. Žáci sami mají šanci ovlivnit obsah semináře tím, že mohou navrhnout téma či problém, kterým se chtějí podrobněji zabývat. V první hodině je žákům nabídnuta škála témat (viz vzdělávací obsah vyučovaného předmětu) a oni si z nich mohou vybrat a případně doplnit vlastním návrhem. Velký důraz je kladen na poznání nejrůznějších zdrojů informací (tištěné, elektronické, kartografické či statistické). Zájemci jsou seznámeni s možnostmi dalšího studia oboru na vysokých školách i následným využitím zeměpisu v budoucím

povolání. Součástí výuky je možná exkurze do vybrané lokality. Práce žáků v semináři je založena na prezentaci samostatně zpracované seminární práce. Téma si žák zvolí dle vlastního výběru na základě dohody s vyučujícím.

Výuka Zeměpisu spolu s ostatními přírodovědnými předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí. • Cíleně začleňuje tzv. problémové úlohy a tím umožňuje propojení nově získané informace s již nabytými, jejich systematizaci a vědomé využívání. • Učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení. • Podněcuje žáky ke sledování nových výzkumů a současných trendů.
Kompetence k řešení problémů	• Vybízí žáky k vyslovením hypotézy a jejímu praktickému ověření – následnou analýzou a vyvozováním závěrů tak žáci zdokonalují své schopnosti řešit problémy a problémové situace, využívat vlastního úsudku a zkušeností přeneseně v jiných oblastech činností, případně zpřesňovat a opravovat řešení problému. • Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. • Zadává dle možností žáků takové úkoly, při jejichž řešení musejí žáci sami hledat cestu k řešení, kriticky hodnotit získané informace a dospívat k samostatným závěrům.
Kompetence komunikativní	• Na základě skupinové a týmové spolupráce rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace. • Využívá informační a komunikační technologie pro práci na zadaných úkolech.

	• Vede žáky k osvojení patřičné terminologie a jejímu užívání. • Trvá na tom, aby žáci svoje projevy přesně a srozumitelně formulovali, včetně logicky zdůvodněné argumentace.
Kompetence sociální a personální	• Názornými ukázkami vede žáky k objevení a preferování vlastního stylu práce – zadáváním skupinových úkolů vede žáky ke schopnosti účinné spolupráce, převzetí rolí ve skupině a dodržování stanovených pravidel. • Při práci dbá na dodržování stanovených pravidel, včetně pravidel vzájemné komunikace žáků.
Kompetence občanské	• Vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí, rozhodování se v zájmu zdraví a ochrany životního prostředí. • Vede žáky k důslednosti a odpovědnosti za vlastní rozhodnutí, snaží se, aby žáci projevovali zájem o poznání vlasti a uvědomili si atraktivitu české krajiny a potřebu její ochrany, aby si uvědomili praktický význam osvojeného učiva, aby projevovali zájem o dění okolo nich.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Na konkrétních situacích učí žáky dodržovat pravidla práce a chování, čímž v žácích podporuje pozitivní pracovní návyky. • Pomáhá žákům při formování jejich představy o vlastních schopnostech a možnostech budoucího profesního či studijního uplatnění. • Učí pracovat s mapami, tabulkami a grafy, rozvíjí všímavost. Učitel zařazuje aktivity, které umožní sledovat vlivy lidské činnosti – např. exkurze.
Kompetence digitální	• Vede žáky k volbě a účelnému využívání digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy. • Učitel podporuje žáky v tom, aby efektivně využívali vybrané digitální informační technologie v běžném životě pro orientaci v geografických reáliích. • Motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací

	a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací. • Vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	NENÍ ZÁVAZNÉ, ZÁLEŽÍ NA VÝBĚRU ŽÁKŮ		zhotovení prezentace v na dané téma (napříč všemi ročníky dle aktuální situace) **Program powerPoint**
• hodnotí vliv přírodních sfér na socioekonomickou sféru • objasní mechanismy globálních problémů spojených s přírodními sférami • objasní vliv lokálních konfliktů na světové úrovni • charakterizuje aktuální etnické procesy a problémy ve světě	**GLOBÁLNÍ PROBLÉMY**	**Základy společenských věd** - septima/III. ročník – Proces globalizace - septima/III. ročník – Lidská práva	https://www.slavne-dny.cz/list (napříč ročníky podle témat jednotlivých dílů) **EV**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• pochopí moderní výrobu kartografických děl • dokáže využít kartografických podkladů pro zodpovězení konkrétních otázek z přírodní či socioekonomické sféry	**VYBRANÉ KAPITOLY Z KARTOGRAFIE**		
• vyhledá a zhodnotí hlavní změny v sociální a ekonomické geografii • objasní odlišnosti geografických charakteristik v jádrových a periferních oblastech	**VYBRANÉ KAPITOLY ZE SOCIOEKONOMICKÉ GEOGRAFIE**	**Základy společenských věd** sexta, II. ročník – Mezinárodní trh práce	
• prokáže přehled v historických souvislostech spojených s objevováním Země • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	**ÚVOD DO GEOGRAFIE** o objevné výpravy	**Dějepis** - sexta: Zámořské objevy - septima – oktáva: Kolonizace a Dekolonizace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA, ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**SEMINÁŘ ZE ZEMĚPISU**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• charakterizuje socioekonomické postavení Ústeckého kraje v rámci České republiky • popíše vývoj místního regionu od minulosti po současnost a popíše hlavní mezníky, které region ovlivnily	**ČESKÁ REPUBLIKA** ○ celková charakteristika Ústeckého kraje ○ Teplice a okolí	**Inf**	**MV** **EV**

5.18.6 SEMINÁŘ Z DĚJEPISU – zkratka Ds

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář z dějepisu vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinně volitelný předmět skupiny III. s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	0	0	2

Seminář z dějepisu je otevřen v maturitních ročnících (oktáva = IV.). Otevření semináře závisí na naplnění předmětu určitým počtem žáků. Tento seminář obsahově navazuje na povinný předmět a prohlubuje znalosti žáků.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy nebo v odborné učebně dějepisu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací), formou diskuse, reprodukce textu, soutěžemi, testy, referáty, prací s PC, tvorbou prezentací.

Žáci sami mají šanci ovlivnit obsah semináře tím, že mohou navrhnout téma či problém, kterým se chtějí podrobněji zabývat. V první hodině je žákům nabídnuta škála témat (viz vzdělávací obsah vyučovaného předmětu) a oni si z nich mohou vybrat a případně doplnit vlastním návrhem. Velký důraz je kladen na poznání nejrůznějších zdrojů informací (tištěné, elektronické, primární prameny, sekundární prameny, historické časopisy, encyklopedie, Vademecum pomocných věd historických...). Národní dějiny jsou studovány v kontextu s dějinami evropskými a světovými. V průběhu dějepisného semináře si žáci rozšiřují rovněž poznatky z regionálních dějin. Pro porozumění dnešnímu světu je zvláště důležitá historie 19. a 20. století, proto je jí věnována zvýšená pozornost. Součástí výuky jsou i kulturní dějiny, prostřednictvím nichž se kultivuje vztah studentů k hodnotám evropské civilizace. Zájemci jsou seznámeni s možnostmi dalšího studia oboru na vysokých školách i následným

využitím dějepisu v budoucím povolání. Součástí výuky je možná exkurze do vybrané lokality, návštěva historických expozicí, besedy... Práce žáků v semináři je založena na prezentaci samostatně zpracované seminární práce. Téma si žák zvolí dle vlastního výběru na základě dohody s vyučujícím.

Cílem předmětu je schopnost komplexního pohledu na dějiny na základě hlubšího poznání vybraných kapitol historie a důkladného pochopení vzájemných souvislostí, a to zejména vztahů mezi tím, co se odehrálo v minulosti a současným děním. Důraz je kladen na schopnost argumentace, tvůrčí diskuse, vytváření vlastních názorů, vycházejících ze znalostí faktů.

Výuka Dějepisu spolu s ostatními přírodovědnými předměty přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí. • Cíleně začleňuje tzv. problémové úlohy ke konkrétním historickým tématům, k jejichž řešení bude žák volit účinné postupy, vyhledávat informace a vyhodnocovat jejich pravdivost a důležitost. • Na vhodně zvolených ukázkách, obrázcích, dobovém tisku vede žáky k formulování vlastních závěrů, při kterém uplatňují teoretické znalosti, a k obhajobě vlastních stanovisek
Kompetence k řešení problémů	• Vybízí žáky k vyslovením hypotézy a jejímu praktickému ověření – následnou analýzou a vyvozováním závěrů tak žáci zdokonalují své schopnosti řešit problémy a problémové situace, využívat vlastního úsudku a zkušeností přeneseně v jiných oblastech činností, případně zpřesňovat a opravovat řešení problému. • Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. • Navozuje problémové situace (využívá dobové texty, historické dokumenty, novinové články, fotografie, video), které žák analyzuje, a navrhuje různé způsoby jejich řešení.
Kompetence komunikativní	• Navozuje problémové situace (skupinové úkoly), při nichž žák ve

	spolupráci s ostatními vyhledává potřebné informace, třídí je a zpracovává. • Na základě skupinové a týmové spolupráce rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace. • Využívá informační a komunikační technologie pro práci na zadaných úkolech.
Kompetence sociální a personální	• Názornými ukázkami vede žáky k objevení a preferování vlastního stylu práce – zadáváním skupinových úkolů vede žáky ke schopnosti účinné spolupráce, převzetí rolí ve skupině a dodržování stanovených pravidel. • Prostřednictvím společných prezentací, rozborů a hodnocení prací žáků vede žáky k umění vlastního sebehodnocení.
Kompetence občanské	• Vede žáky k promýšlení současných důsledků historických procesů a tím k formování občanských postojů.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Na konkrétních situacích učí žáky dodržovat pravidla práce a chování, čímž v žácích podporuje pozitivní pracovní návyky. • Pomáhá žákům při formování jejich představy o vlastních schopnostech a možnostech budoucího profesního či studijního uplatnění.
Kompetence digitální	• Vede žáky k volbě a účelnému využívání digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy. • Učí žáky vyhledat, získat, kriticky posoudit a sdílet data, informace a digitální obsah • Vede žáky k etickému zpracování digitálního obsahu • Podporuje žáky v tom, aby využívali; digitální technologie k orientaci v historické realitě. • Učitel vede žáky k tomu, aby pracovali s digitalizovanými historickými zdroji a prameny.

	• Klademe důraz na ochranu osobních údajů a osobních dat žáků.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**SEMINÁŘ Z DĚJEPISU**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	NENÍ ZÁVAZNÉ, ZÁLEŽÍ NA VÝBĚRU ŽÁKŮ		www.moderni-dejiny.cz (napříč tématy celého roku)
• vymezí podobu hranic českého státu v jednotlivých epochách jeho vývoje	**ÚZEMNÍ VÝVOJ NAŠEHO STÁTU** ○ Sámova říše ○ Velká Morava ○ podoba hranic českého státu od 9. stol. do současnosti	**Základy společenských věd** - septima – Stát	zhotovení prezentace v na dané téma (napříč všemi ročníky dle aktuální situace) **Program powerPoint**
• vymezí možnosti historického poznání a jednotlivých historických pramenů • zhodnotí přínos pomocných věd historických pro historické poznání • charakterizuje hlavní problémy a směry historiografie	**HISTORIK A JEHO PRÁCE** ○ základní historické metody a prameny ○ PVH ○ stručný vývoj historiografie		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**SEMINÁŘ Z DĚJEPISU**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• popíše základní vývoj našeho regionu od pravěkého osídlení po současnost • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	**REGIONÁLNÍ DĚJINY**	**Inf**	
• vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil • uvede shodné znaky totalitních režimů a vysvětlí, v čem se naopak odlišují	**TOTALITNÍ REŽIMY VE 20. STOL.** ○ fašismus ○ nacismus ○ komunismus	**Základy společenských věd** - septima – Demokracie, Ideologie	
• objasní příčiny arabsko-izraelského konfliktu v jihozápadní Asii • vysvětlí na příkladu místního konfliktu v jihovýchodní Asii problematiku Studené války	**VÁLEČNÉ KONFLIKTY V 2. POL. 20. STOL.**	**Zeměpis** - sexta – Jihozápadní Asie, Jihovýchodní Asie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**SEMINÁŘ Z DĚJEPISU**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• porovná postavení černých otroků v minulosti s postavením zástupců ekvatoriální rasy v dnešní době	**DĚJINY OTROCTVÍ A POSTAVENÍ ČERNOCHŮ DO SOUČASNOSTI**	**Základy společenských věd** - septima – Demokracie	

5.18.7 SEMINÁŘ ZE ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD – zkratka ZSVs

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář ze základů společenských věd vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinně volitelný předmět skupiny III. s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	0	0	2

Seminář ze Základů společenských věd je otevřen v maturitních ročnících (oktáva = IV.). Otevření semináře závisí na naplnění předmětu určitým počtem studentů. Tento seminář obsahově navazuje na povinný předmět a prohlubuje znalosti žáků.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací).

Výuka tohoto předmětu přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	**Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:**
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí. • Cíleně začleňuje tzv. problémové úlohy a tím umožňuje propojení nově získané informace s již nabytými, jejich systematizaci a vědomé využívání.

	• Učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení.
Kompetence k řešení problémů	• Vybízí žáky k vyslovením hypotézy a jejímu praktickému ověření – následnou analýzou a vyvozováním závěrů tak žáci zdokonalují své schopnosti řešit problémy a problémové situace, využívat vlastního úsudku a zkušeností přeneseně v jiných oblastech činností, případně zpřesňovat a opravovat řešení problému. • Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
Kompetence komunikativní	• Na základě skupinové a týmové spolupráce rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace. • S ohledem na situaci a účastníky komunikace vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií a dostupných prostředků komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
Kompetence sociální a personální	• Názornými ukázkami vede žáky k objevení a preferování vlastního stylu práce – zadáváním skupinových úkolů vede žáky ke schopnosti účinné spolupráce, převzetí rolí ve skupině a dodržování stanovených pravidel.
Kompetence občanské	• Vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí, rozhodování se v zájmu zdraví a ochrany životního prostředí.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Směřuje žáky k jejich dalšímu rozvoji v oblasti vyučovacího předmětu i v souvislosti s jejich budoucím povoláním.
Kompetence digitální	• Vede žáky k ovládání běžných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání těchto věcí • Učí žáky vyhledat, získat, kriticky posoudit a sdílet data, informace a digitální obsah • Vede žáky k etickému zpracování digitálního obsahu • Vede žáka k posuzování vlivu digitalizace na život jedince a proměnu společnosti; • Vede žáka k zvládání základů společenskovědní analýzy a historické kritiky při současném využívání digitálních technologií • Vede žáka k upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého fyzického a digitálního společenství, k rozvíjení zralých forem soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu, státu a zapojování se prostřednictvím digitálních technologií; uplatňování partnerských přístupů při spolupráci;

	• Vede žáka k využívání právního povědomí v praktickém životě, dodržování právních ustanovení i norem pro digitální prostředí, které se na něj vztahují; • Vede žáka k rozvíjení a kultivaci vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity a zodpovědného přístupu k budování a spravování digitálních identit. • Vede žáka k osvojování demokratických principů v osobní a elektronické mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní a dezinformační strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovědním záležitostem • Vede žáka k efektivnímu předcházení negativnímu dopadu nezaměstnanosti a k využití digitálních moderních informačních technologií a nabídek státních i nestátních institucí k hledání zaměstnání, rekvalifikaci, vytváření profesní kariéry a celoživotnímu vzdělávání

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**SEMINÁŘ ZE ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka • orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách • na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi	• Posoudí vliv osobnosti člověka na jeho psychiku a vliv psychiky na rozvoj osobnosti • Rozliší různé psychické poruchy a choroby a navrhne vhodné možnosti pomoci • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje • vyplní on-line dotazník	**PSYCHOLOGIE** o Osobnost člověka a psychika o Psychické choroby		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**SEMINÁŘ ZE ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění • projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte • objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování	• Zaujme určité stanovisko týkající se současné rodiny • Rozpozná deviantní chování • Navrhne možná řešení, jak předcházet kriminalitě	**SOCIOLOGIE** ○ Problematika současné rodiny (u nás i ve světě) ○ Deviace a kriminalita ○ Prevence	**Zeměpis** – demografie (kvinta – oktáva)	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**SEMINÁŘ ZE ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • objasní funkci podpory v nezaměstnanosti,	• Vymezí současnou finanční problematiku daných sociálních skupin • Doloží možná řešení z krizových situací • Odhadne své možnosti na trhu práce	**EKONOMICKÁ PROBLEMATIKA** ○ Aktuální finanční problémy studentů, mladých rodin a důchodců ○ Trh práce		EXCEL – zpracování naměřených dat

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**SEMINÁŘ ZE ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií				
• rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů • rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení • uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství,	• Zhodnotí a komentuje současnou politickou situaci • Rozlišuje mezi právem veřejným a soukromým • Vymezí jednotlivé globální problémy, zdůvodní příčiny a navrhne možná řešení • Komentuje mezinárodní situaci	**STÁT A PRÁVO** ○ Současná politická situace ○ Právní odvětví ○ Globální problémy ○ Mezinárodní vztahy současné doby ○ zhotovení prezentace v na dané téma	**Dějepis** – EU (septima) **Zeměpis** – globalizace (sexta)	program PowerPoint

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**SEMINÁŘ ZE ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
zhodnotí význam zapojení ČR • posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky				
• posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení	• Obhájí svůj žebříček hodnot • Diskutuje o jednotlivých filozofických problémech na základě vlastní četby	**FILOZOFIE A ETIKA** ○ Morální hodnoty ○ Vybrané filozofické problémy	**Religionistika** (kvinta – oktáva)	

5.18.8 SEMINÁŘ Z DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE – zkratka Dgs

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět seminář z Deskriptivní geometrie vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** vymezeného v RVP G.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinně volitelný předmět skupiny III. s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	0	0	2

Seminář z Deskriptivní geometrie je otevřen v maturitních ročnících (oktáva = IV.). Otevření semináře závisí na naplnění předmětu určitým počtem studentů. Tento seminář obsahově navazuje na povinný předmět a prohlubuje znalosti žáků.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy, nebo v odborné učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací).

Výuka tohoto předmětu přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	**Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:**
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí. • Cíleně začleňuje tzv. problémové úlohy a tím umožňuje propojení nově získané informace s již nabytými, jejich systematizaci a vědomé využívání.

	• Učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení.
Kompetence k řešení problémů	• Vybízí žáky k vyslovením hypotézy a jejímu praktickému ověření – následnou analýzou a vyvozováním závěrů tak žáci zdokonalují své schopnosti řešit problémy a problémové situace, využívat vlastního úsudku a zkušeností přeneseně v jiných oblastech činností, případně zpřesňovat a opravovat řešení problému. • Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
Kompetence komunikativní	• Na základě skupinové a týmové spolupráce rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace. • Využívá informační a komunikační technologie pro práci na zadaných úkolech.
Kompetence sociální a personální	• Názornými ukázkami vede žáky k objevení a preferování vlastního stylu práce – zadáváním skupinových úkolů vede žáky ke schopnosti účinné spolupráce, převzetí rolí ve skupině a dodržování stanovených pravidel.
Kompetence občanské	• Vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí, rozhodování se v zájmu zdraví a ochrany životního prostředí.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Směřuje žáky k jejich dalšímu rozvoji v oblasti chemie i v souvislosti s jejich budoucím povoláním.
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k používání digitálního zařízení, aplikací a služeb, k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti. • Učitel učí žáky vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data. Učí třídit informace a digitální obsah. • Vede žáky k upravování a vytváření digitálního obsahu • Učím žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci. • Vede žáky k vnímání situací, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních. • Učitel zadává takové úkoly, aby k jejich řešení bylo možné využít digitální zařízení • Učitel motivuje žáky k používání online procvičování • Učitel doporučuje žákům vhodná výuková videa a jiné online materiály k doplnění a procvičení probírané látky.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**SEMINÁŘ Z DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému	• modeluje a správně klasifikuje vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin v prostoru • užívá kritéria rovnoběžnosti a kolmosti přímek a rovin, určuje jejich odchylky a vzdálenosti v prostoru • zobrazí a vymodeluje bod, přímku, úsečku a rovinu • sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od průmětny • určí kótu bodu na přímce, přímku a bod ležící v rovině • zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou, aplikuje na zásek obrazce do roviny, zásek dvou trojúhelníků • sestrojí kolmici k rovině • zobrazí útvar ležící v obecné	**KÓTOVANÉ PROMÍTÁNÍ**		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**SEMINÁŘ Z DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	rovině • zobrazí jednoduché hranaté těleso			
	• zobrazí hranol a jehlan v základní poloze a jednoduché hranaté těleso v prostoru • sestrojí průnik přímky a hranolu, jehlanu • sestrojí síť hranolu a jehlanu • sestrojí řez jehlanu a hranolu rovinou • řeší jednoduché úlohy pomocí třetí průmětny • aplikuje je při bodové konstrukci kuželosečky • sestrojí kuželosečku z daných prvků • sestrojí tečnu kuželosečky v	**MONGEOVO PROMÍTÁNÍ**	**Matematika** – stereometrie, planimetrie, analytická geometrie – septima, oktáva, kvinta **Fyzika** – vrhy, pohyby planet	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**SEMINÁŘ Z DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	daném bodě kuželosečky • zobrazí kulovou plochu, bod na kulové ploše a tečnou rovinu kulové plochy • sestrojí průnik kulové plochy s rovinou, průnik kulové plochy s přímkou • zobrazí rotační válec a rotační kužel, bod na povrchu válce a kužele • sestrojí tečnou rovinu válce a kužele • sestrojí řez válce a kužele rovinou, síť válce a kužele • sestrojí průnik přímky s válcovou a kuželovou plochou			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**SEMINÁŘ Z DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	• zobrazí bod, přímku a rovinu a určí jeho polohu vzhledem k průmětnám • určí přímku a bod ležící v dané rovině • sestrojí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou • zobrazí útvar ležící v pomocné průmětně • zobrazí hranaté a rotační těleso v základní poloze • sestrojí řez hranatého a rotačního tělesa rovinou kolmou k pomocné průmětně • určí průnik přímky s tělesem	**PRAVOÚHLÁ AXONOMETRIE**	**Matematika** – stereometrie, planimetrie – septima, oktáva **Inf**	

5.18.9 SEMINÁŘ Z INFORMATIKY – zkratka Iv

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář z informatiky vychází ze vzdělávacího oboru Informatika a vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti **Informatika** vymezeného v RVP G. Podle tohoto školního vzdělávacího plánu se budou vzdělávat žáci, kteří se podle nového ŠVP vzdělávali většinu času na střední škole.

Na našem gymnáziu je vyučován jako povinně volitelný předmět skupiny III. s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	0	0	2

Seminář z Informatiky je otevřen v maturitních ročnících (oktáva = IV.). Otevření semináře závisí na naplnění předmětu určitým počtem studentů. Tento seminář obsahově navazuje na povinný předmět a prohlubuje znalosti žáků.

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy nebo v odborné učebně informatiky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací).

Výuka Informatiky přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí např. takto:

Rozvíjená klíčová kompetence:	**Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:**
Kompetence k učení	• Zadává samostatné či skupinové úkoly a tím vede žáky k efektivnímu získávání poznatků, aktivnímu a samostatnému doplňování vědomostí. • Cíleně začleňuje tzv. problémové úlohy a tím umožňuje propojení nově získané informace s již

	nabytými, jejich systematizaci a vědomé využívání. • Učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení.
Kompetence k řešení problémů	• Vybízí žáky k vyslovením hypotézy a jejímu praktickému ověření – následnou analýzou a vyvozováním závěrů tak žáci zdokonalují své schopnosti řešit problémy a problémové situace, využívat vlastního úsudku a zkušeností přeneseně v jiných oblastech činností, případně zpřesňovat a opravovat řešení problému. • Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
Kompetence komunikativní	• Na základě skupinové a týmové spolupráce rozvíjí schopnost věcné a přiměřené argumentace. • Využívá informační a komunikační technologie pro práci na zadaných úkolech.
Kompetence sociální a personální	• Názornými ukázkami vede žáky k objevení a preferování vlastního stylu práce – zadáváním skupinových úkolů vede žáky ke schopnosti účinné spolupráce, převzetí rolí ve skupině a dodržování stanovených pravidel.
Kompetence občanské	• Vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí, rozhodování se v zájmu zdraví a ochrany životního prostředí.
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• Směřuje žáky k jejich dalšímu rozvoji v oblasti vyučovacího předmětu i v souvislosti s jejich budoucím povoláním.
Kompetence digitální	• Učitel vede žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj; k rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů • Učitel ukazuje žákům, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**SEMINÁŘ Z INFORMATIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• *interpretuje získané výsledky a závěry, uvažuje při tom omezení použitých modelů; posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny;* • *vyslovuje předpovědi na základě dat*	• sestavuje dotazovací a rozhodovací stromy, hodnotí jejich úspornost • na základě dat vyslovuje tvrzení, posuzuje jejich správnost • formuluje dotazy s odpovědí ano nebo ne tak, aby odpovědi poskytly co nejvíce informací • používá bit, byte a násobné jednotky k odhadování potřebných datových a přenosových kapacit • podle potřeby a kontextu rozliší data od informací • porovnává různé způsoby reprezentace čísel, textu, obrazu i zvuku, vhodně volí	**KÓDOVÁNÍ INFORMACÍ** ○ přenos dat, kódování a dekódování zprávy, komunikační kanál ○ pojem informace ○ kódování dat v počítačích obecně ○ binární soustava, bity a bajty ○ kódování čísel ○ vztah počtu bitů a počtu rozlišovaných hodnot ○ kódování textů ○ kódování obrazu, zvuku, videa ○ principy bezeztrátové a ztrátové komprese ○ kontrolní součty		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**SEMINÁŘ Z INFORMATIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• *rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska* • *vysvětlí proces a úskalí digitalizace* • *identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým*	• na základě znalosti fungování počítače vysvětlí funkci a význam operačního systému a ukáže rozdíly v ovládání aktuálně nejpoužívanějších systémů • vysvětlí, jak jsou digital. data různého typu • popíše fungování webu a cloudových služeb, vysvětlí vzdálené ukládání dat	**HARDWARE SOFTWARE** • hardware počítače a jeho parametry • software – operační systém • bezpečnost počítačových zařízení a dat • bezpečné digitální prostředí • zlomové události vývoje počítačů • nové počítačové technologie		
• *rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska* • *vysvětlí proces a úskalí digitalizace*	• nakreslí strukturu LAN a Internetu, vysvětlí paketový přenos dat a popíše komunikaci zařízení z lokální sítě do Internetu včetně WiFi a GSM sítí • popíše fungování webu a cloudových služeb, vysvětlí vzdálené ukládání dat • z principu fungování sítí a cloudu vyvodí bezpečnostní rizika jejich využívání, popíše nejčastější způsoby útoků a s využitím systémového přístupu navrhne řešení zabezpečení počítače a dat	**INFORMAČNÍ SYSTÉMY, POČÍTAČOVÉ SÍTĚ** • lokální počítačové sítě a internet • web a cloudové služby • bezpečné využívání cloudu •		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**SEMINÁŘ Z INFORMATIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • vysvětlí pojmy integrita dat, hash, autenticita, šifrovací algoritmus a klíč • Vysvětlí rozdíl mezi transpozicí a substitucí • Vysvětlí rozdíl mezi symetrickou, asymetrickou kryptografií a hashováním	**ŠIFROVÁNÍ** • Symetrická, asymetrická kryptografie, hash • Klasické X moderní kryptosystémy		
• *navrhne procesy zpracování dat* • *nastavuje účelné zobrazení dat*	• vyřeší problém použitím vzorce nebo funkce pro hromadné výpočty s daty včetně funkcí zpracovávajících text • vyřeší problém navržením kontingenční tabulky • zvolí správnou vizualizaci dat grafem s ohledem na jeho vypovídací schopnost	**HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT** • zpracování dat pomocí textových funkcí tabulkového procesoru • vizualizace dat, vypovídací schopnost grafu • rozpoznávání vzorů a trendů v datech, kontingenční tabulky		
• *určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a prioritizuje požadavky na řešení* • *navrhne a vytvoří*	• popíše příklady informačních systémů a různé důsledky jejich využívání • zjišťuje potřeby budoucích uživatelů a jejich požadavky na řešení, metodicky vybírá, které	**INFORMAČNÍ SYSTÉMY A DATABÁZE** • veřejné informační systémy • data, jejich struktura a vazby • návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**SEMINÁŘ Z INFORMATIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
strukturu vzájemného propojení tabulek; navrhne procesy zpracování dat • *nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu* •	skutečně realizuje • specifikuje a vytvoří potřebné tabulky, sloupce, propojení a další nastavení	• hromadné zpracování dat: tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda • dotazy, filtrování, řazení • návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč • více tabulek, jejich propojení, relace		
• *převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému*	• Podle potřeby přechází mezi úrovněmi zjednodušení, případně dále abstrahuje od nepodstatného, či naopak modely rozšiřuje • Pomocí editoru vytvoří graf a využije jej pro řešení problému • Reprezentuje graf nákresem, seznamem hran a maticí sousednosti; posuzuje výhody a nevýhody těchto zápisů v různých situacích	**MODELOVÁNÍ** • model jako zjednodušení reality • schéma, diagram, graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta • myšlenkové a pojmové mapy		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**SEMINÁŘ Z INFORMATIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• *chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost*	• popíše vědomou a nevědomou digitální stopu a jejich důsledky na soukromí • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat	**BEZPEČNOST A DIGITÁLNÍ IDENTITA** • Digitální stopa, cookies • Malware, antivirové programy		
• *rozdělí problém na menší části, sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému* • *vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; používá opakování, větvení programu se*	• na základě analýzy problému sestaví algoritmus k jeho řešení • zapíše program pro vyřešení konkrétního problému • používá proměnné vhodných datových typů • využívá různé vstupy a výstupy • používá podprogram s parametry • používá větvení programu a cyklus se složenou podmínkou pro jeho ukončení • nalezne chybu ve svém i cizím	**PROGRAMOVÁNÍ** • proměnné, datové typy • podprogramy bez parametrů a s parametry • cyklus s pevným počtem opakování • náhodný prvek ze seznamu • podmínky • výstup dat • vstup dat		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**SEMINÁŘ Z INFORMATIKY**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů • *ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a optimalizuje program*	programu a opraví ji			

5.18.10 LITERÁRNÍ SEMINÁŘ – zkratka Ls

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Literární seminář je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** vymezené v RVP ZV a RVP G.

Na našem gymnáziu je jeho obsah je realizován v posledním ročníku gymnázia s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	0	0	0	0	0	0	0	2

Předmět navazuje na výuku v hodinách Českého jazyka a literatury, především na složku literární.

Předmět má pomoci studentům připravit se na zkoušku z Českého jazyka a literatury ve společné části maturitní zkoušky.

Výuka je rozdělena podle tří složek předmětu na jazykovou výchovu, komunikační a slohovou výchovu a literární výchovu. Dramatická výchova zůstává zatím začleněna do ostatních složek předmětu.

V předmětu Literární seminář se žák postupně učí pracovat s náročnějšími texty odbornými i uměleckými, setkává se i s náročnějšími situacemi při interpretaci textů mnohoznačných, porovnává styly jednotlivých autorů české a světové literatury, je veden k tomu, aby rozuměl různým typům textů a promluv a přemýšlel o nich. Získává schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně, slohově vhodně a pohotově v projevech ústních i písemných, přiměřených jeho věku.

Literární seminář je předmětem všeobecně vzdělávacím s výraznou funkcí esteticko-výchovnou. Interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření názorů, postojů, zájmů, vkusu a mravního profilu žáka a celkově rozvíjí a kultivuje jeho duchovní život.

Tento předmět umožňuje začlenit do svého obsahu a realizovat všechny okruhy průřezových témat: **Osobnostní a sociální výchovu, Výchovu demokratického občana, Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovu, Enviromentální výchovu a Mediální výchovu**. Předmět výrazně přesahuje do dalších vzdělávacích oblastí, jako jsou: Informační a komunikační technologie, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost (Dějepis, Výchova k občanství), Umění a kultura (zvláště Výtvarná výchova), ale i ostatní oblasti a předměty.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno výkladem pedagoga, individuální a skupinovou prací žáků (formou projektů, problémových úloh, skupinových prací, referátů).

Výuka Literárního semináře přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• vede žáka k postupnému osvojování vhodných metod a plánování jeho vlastního učení • zadává úkoly, ve kterých žák samostatně vyhledává, třídí a propojuje informace z různých zdrojů • sleduje celkový rozvoj žáka v jazyce a hodnotí jeho práci různými metodami a zadáváním různých tvořivých úkolů (slohová práce, projekt, příprava výuky pro jiné žáky…), učí žáka pracovat s chybou a posuzovat vlastní výkon a vlastní pokrok
Kompetence k řešení problémů	• zadává praktické problémové úkoly a vytváří situace, se kterými se žák běžně může setkat, a učí ho tak navrhnout vhodné řešení a obhájit je • využívá jako metody hraní různých rolí v rámci dialogů
Kompetence komunikativní	• rozvíjí schopnost žáka prezentovat vlastní názory a myšlenky před publikem spolužáků, účinně se zapojovat do diskuze • vede čáka k četbě přiměřených textů a sledování přiměřených pořadů, filmů apod.
Kompetence sociální a personální	• zařazuje do hodin takové formy práce, které posilují žákovu potřebu spolupracovat s druhými při řešení úkolu, pro podporu jeho sebedůvěry a přijetí různých rolí v pracovní činnosti (práce ve dvojici, skupině, týmu) • vede žáka k procvičování již osvojených jazykových dovedností prostřednictvím předem nacvičených rolí
Kompetence občanské	• seznámí žáka s jeho právy a povinnostmi v rámci vyučovací hodiny, eventuálními sankcemi za neplnění povinností

	• diskutuje s žáky o aktuálním dění v oblasti literatury a jazyka • zařazuje do hodin aktuální témata pro diskuzi, argumentaci a obhajobu z různých oblastí vlastních názorů studenta
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• důsledně vyžaduje plnění zadaných úkolů • iniciuje práci s různými učebními pomůckami • začleňuje úkoly, které vyžadují naplánování a časové rozvržení jeho plnění • začleňuje úkoly, které vyžadují změnu učební strategie nebo použití více učebních strategií
Kompetence digitální	• vede žáky k využívání internetové jazykové příručky, online slovníku cizích slov, slovníku synonym, e-knih apod., • motivuje žáky k vyhledávání a ke kritickému čtení literárních recenzí, případně k vlastní realizaci činností recenzenta

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**LITERÁRNÍ SEMINÁŘ**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• rozliší umělecký text od neuměleckého • objasní rozdíly mezi fikcí a realitou, prolínání fikce a reality, vliv fikce na realitu • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění – časoprostor, vypravěč, postavy, zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu • samostatně interpretuje texty různých literárních druhů a žánrů • při interpretaci literárního textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech	**LITERÁRNÍ KOMUNIKACE** ○ prostředky uměleckého a neuměleckého textu ○ literatura založená na realitě x literatura založená na fikci (fantazii) ○ jednotky vyprávění – čas, prostor, typy vypravěče, postavy ○ typy promluv, řeč přímá a nepřímá, nevlastní přímá a polopřímá – jejich zápis a použití, vliv na vnímání postavy adresátem ○ terminologie z oblasti interpretace textu – struktura textu, literární druhy a žánry (vyšší, nižší) ○ specifický styl významných autorů naší i světové literatury – odlišnosti stylů ○ interpretace – důvody, proč		*ssjc.ujc.cas.cz* *princka.ujc.cas.cz* *slovnik-synonym.cz* *slovnik-cizich-slov.abz.cz* *pravidla.cz* *databazeknih.cz* *eknihovna.cz* *literarni.cz* *iliteratura.cz* *CBDB.cz*

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**LITERÁRNÍ SEMINÁŘ**	**8. = OKTÁVA = IV.**

Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
• vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí; odhalí eventuální dezinterpretace textu • samostatně interpretuje filmové a televizní zpracování literárních děl • postihne shodu s literární předlohou i případný odklon od původního textu	dochází k rozdílným interpretacím jednoho textu ○ vlastní interpretace – pravidla, objektivnost a subjektivnost u interpretace ○ inspirace, citace díla v díle jiném, odkazy na dílo, parafráze, parodie ○ převedení díla z jednoho žánru do jiného, popř. z jednoho literárního druhu do druhého, filmová a televizní zpracování literárních děl ○ dezinterpretace – důvody		

5. 19 FIE (Feuersteinovo instrumentální obohacování)

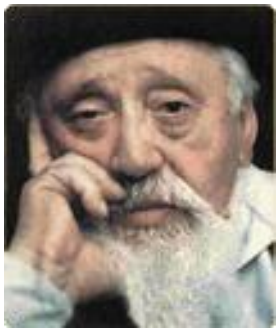

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět **FIE** vychází a prolíná doplňujícím vzdělávacím oborem **Etická výchova** a průřezovým tématem **Osobnostní a sociální výchova**, vymezených v RVP ZV.

Na našem gymnáziu je předmět FIE vyučován na nižším stupni gymnázia jako povinný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	1	0	0	0	0	0	0	0

Výuka probíhá v kmenových učebnách školy za využití instrumentů a případně i digitálních technologií. Vyučování probíhá v menších skupinách (využívá se půlení třídy). Organizace výuky probíhá rozdílně pro žáky původně z naší školy – ti využívají instrumenty navazující z 1. stupně naší ZŠ, pro žáky nově příchozí se postupuje od instrumentu Uspořádání bodů.

V hodinách jsou využívány instrumenty Feuersteinova instrumentálního obohacování, které žáci využívají ve všech hodinách. Důležitým cílem je naplnit předpoklady zprostředkovaného vyučování.

Vzdělávání v oblasti měkkých dovedností směřuje k rozvíjení poznávacích funkcí, k plánování práce a promýšlení a stanovení strategií vedoucích k řešení úkolů. Cílem předmětu je rozvinutí učebního potenciálu žáka, který je uchopen v širokých souvislostech.

Předmět FIE využívá stránek cvičení „papír a tužka“ profesora Reuvena Feuersteina, rozdělených do jednotlivých instrumentů. Všechny instrumenty jsou určeny k získávání předpokladů učení. Metoda akceleruje myšlení žáků, zvyšuje efektivitu učení, přináší radost a klid do jakékoliv práce a učí žáky pracovat s chybou.

Důraz je kladen na **rozvíjení řeči.** Žák slovně vyjádří každý myšlenkový pochod, každou strategii, kterou používá. Pomocí řeči určitou informaci, ale i strategii zvnitřní, to znamená, že si ji osvojí natolik, že ji používá i za jiných okolností. Adekvátně a přesně odpovídá na danou otázku nebo vyřeší daný úkol. Systematicky se proto pěstuje nejen slovní zásoba, ale i obsahově i formálně přesné vyjadřování.

U žáků se podporuje **vnitřní motivace** k učení prostřednictvím slovní formulace - „ Rozmysli si to“. V motu celého programu stojí: „Nechte mě chvilku, … já si to rozmyslím“. Žáci jsou k tomu vybízeni u každého úkolu, takže se to postupně stává součástí jejich strategie. Žák kromě toho přijímá podíl odpovědnosti z učení. Učitel působí proti pasivitě žáků, demonstruje, že jsou schopní a mohou podat výkon. Každému žákovi je umožněno, aby byl úspěšný. Nepoužívá se soutěžení, protože se respektuje osobnostní tempo každého žáka. Klade se důraz na spolupráci a naslouchání, na vzájemné sdílení myšlenek, přístupů k úkolu. Obsahem sdílení je i strategie řešení úkolů. Předpokládá se dokonce, že každý žák může vidět určitý problém ze svého úhlu pohledu, který je dán jeho zkušeností a je ovlivněn kulturou a sociálním prostředím, ve kterém vyrostl. Žáci se mají naučit toleranci k druhým. Takové vedení má přímý dosah na orientaci v osobním i společenském životě.

Žáci se mají naučit **reflektovat své myšlení a vhled**. Mají se naučit hodnotit své poznávací dovednosti. Zobecnit způsoby uvažování. Učí se tak metakognici nebo metamyšlení.

Předmět FIE propojuje a aplikuje získané dovednosti s reálným životem, se všemi obory, se kterými se člověk v životě setkává.

Použití instrumentů:

U začátečníků začínají žáci s instrumentem Uspořádání bodů, u pokračujících dalším instrumentem v pořadí.

- ✓ Uspořádání bodů
- ✓ Orientace v prostoru
- ✓ Porovnávání
- ✓ Kategorizace

- ✓ Analytické vnímání
- ✓ Ilustrace

Jednotlivé instrumenty na sebe navazují v tomto pořadí, pouze instrument Ilustrace volně prostupuje všemi zbývajícími instrumenty.

Časové rozvržení instrumentu se řídí schopnostmi a možnostmi jednotlivých skupin. Instrument Uspořádání bodů může být doplňován instrumentem Ilustrace, který je možno vkládat do jednotlivých instrumentů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno vedením a výkladem erudovaného lektora a zejména individuální prací žáků.

Výuka FIE přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• vybírá a využívá vhodné způsoby práce • kombinuje metody a strategie • plánuje, organizuje a řídí vlastní práci • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá • uvádí věci do souvislostí • získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje
Kompetence k řešení problémů	• řeší problémy a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

	• ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací • sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
Kompetence komunikativní	• formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu • účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
Kompetence sociální a personální	• účinně spolupracuje ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají • vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
Kompetence občanské	• respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních

	hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu • rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
Kompetence digitální	• vede žáka k posuzování vlivu digitalizace na život jedince a proměnu společnosti • vede žáka k dodržování právních ustanovení i norem pro digitální prostředí, které se na něj vztahují • vede žáky k rozvíjení a kultivaci vědomí osobní identity a zodpovědného přístupu k budování a spravování digitálních identit

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	FIE	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
EV-9-1-01 ***EV-9-1-02*** ***EV-9-1-05*** ***EV-9-1-07*** ***EV-9-1-08***	• formuluje otázky, odpovídá na otázky • samostatně a smysluplně vyjadřuje myšlenky, nápady • vyvíjí volní úsilí • soustředí se na činnost, zaměří svoji pozornost na práci • chápe základní prostorové pojmy – vpředu, vzadu, vlevo, vpravo, referenční bod,… • zvládá orientaci v prostoru • doplňuje tabulky a schémata tvary do obrázku • vytváří soubory prvků podle daných kritérií • systematicky zkoumá, vyhledává a třídí data • porovnává data • popisuje děje a činnosti • určuje strategii pro vyjádření pole a	Začátečníci: **Uspořádání bodů** **Orientace v prostoru** **Ilustrace** Pokračující: **Analytické vnímání** **Kategorizace**	Matematika Český jazyk Biologie Zeměpis Dějepis Občanská výchova Výtvarná výchova Informatika	**OSV**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	FIE	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	rozdělení celku na části podle cílů • určuje strategii pro syntézu celku z částí • posuzuje vzájemné vztahy • zapojuje se do diskuze • nalézá nová nebo alternativní řešení k řešení běžným • chápe a toleruje hodnotu názoru jiného člověka • uplatňuje a obhajuje své individuální potřeby			

5. 19 MIU (Metoda instrumentálního uvědomování) – Dodatek č. 4, platný od 1. 9. 2024

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět **MIU** vychází a prolíná doplňujícím vzdělávacím oborem **Etická výchova** a průřezovým tématem **Osobnostní a sociální výchova**, vymezených v RVP ZV.

Na našem gymnáziu je předmět MIU vyučován na nižším stupni gymnázia jako povinný předmět s následující časovou dotací:

Ročník	*1. Prima*	*2. Sekunda*	*3. Tercie*	*4. Kvarta*	*5. Kvinta = I.*	*6. Sexta = II.*	*7. Septima = III.*	*8. Oktáva = IV.*
Dotace (h)	1	0	0	0	0	0	0	0

Výuka probíhá v kmenových či jiných učebnách školy za využití instrumentů a případně i digitálních technologií. Vyučování probíhá v menších skupinách (využívá se dělení třídy). Organizace výuky probíhá rozdílně pro žáky původně z naší školy – ti využívají instrumenty navazující z 1. stupně naší ZŠ, pro žáky nově příchozí se postupuje od instrumentu Spojování bodů.

V hodinách jsou využívány instrumenty Metody instrumentálního uvědomování, které žáci využívají ve všech hodinách. Důležitým cílem je naplnit předpoklady zprostředkovaného vyučování.

Vzdělávání v oblasti měkkých dovedností směřuje k rozvíjení poznávacích funkcí, k plánování práce a promýšlení a stanovení strategií vedoucích k řešení úkolů. Cílem předmětu je rozvinutí učebního potenciálu žáka, který je uchopen v širokých souvislostech.

Předmět MIU využívá stránek cvičení „papír a tužka“ rozdělených do jednotlivých instrumentů. Všechny instrumenty jsou určeny k získávání předpokladů učení. Metoda akceleruje myšlení žáků, zvyšuje efektivitu učení, přináší radost a klid do jakékoliv práce a učí žáky pracovat s chybou.

Důraz je kladen na **rozvíjení řeči.** Žák slovně vyjádří každý myšlenkový pochod, každou strategii, kterou používá. Pomocí řeči určitou informaci, ale i strategii zvnitřní, to znamená, že si ji osvojí natolik, že ji používá i za jiných okolností. Adekvátně a přesně odpovídá na danou otázku nebo vyřeší daný úkol. Systematicky se proto pěstuje nejen slovní zásoba, ale i obsahově i formálně přesné vyjadřování.

U žáků se podporuje **vnitřní motivace** k učení prostřednictvím nehodnocení. V motu celého programu stojí: **„Dejte mi chvilku, vnímám. Jsem teď a tady“**. Žáci jsou k tomu vybízeni u každého úkolu, takže se to postupně stává součástí jejich strategie. Žák kromě toho přijímá podíl odpovědnosti z učení. Učitel působí proti pasivitě žáků, demonstruje, že jsou schopní a mohou podat výkon. Každému žákovi je umožněno, aby byl úspěšný. Nepoužívá se soutěžení, protože se respektuje osobnostní tempo každého žáka. Klade se důraz na spolupráci a naslouchání, na vzájemné sdílení myšlenek, přístupů k úkolu. Obsahem sdílení je i strategie řešení úkolů. Předpokládá se dokonce, že každý žák může vidět určitý problém ze svého úhlu pohledu, který je dán jeho zkušeností a je ovlivněn kulturou a sociálním prostředím, ve kterém vyrostl. Žáci se mají naučit toleranci k druhým. Takové vedení má přímý dosah na orientaci v osobním i společenském životě.

Žáci se mají naučit **reflektovat své myšlení a vhled**. Mají se naučit hodnotit své poznávací dovednosti. Zobecnit způsoby uvažování. Učí se tak metakognici nebo metamyšlení.

Předmět MIU propojuje a aplikuje získané dovednosti s reálným životem, se všemi obory, se kterými se člověk v životě setkává.

Použití instrumentů:

U začátečníků začínají žáci s instrumentem Spojování bodů, u pokračujících dalším instrumentem v pořadí.

- ✓ Spojování bodů
- ✓ Orientace

- ✓ Porovnávání
- ✓ Analýza – Syntéza
- ✓ Kategorizace
- ✓ Příběhy v obrazech

Jednotlivé instrumenty na sebe navazují v tomto pořadí, pouze instrument Příběhy v obrazech volně prostupuje všemi zbývajícími instrumenty.

Časové rozvržení instrumentu se řídí schopnostmi a možnostmi jednotlivých skupin. Instrument Spojování bodů může být doplňován instrumentem Příběhy v obrazech, který je možno vkládat do jednotlivých instrumentů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno vedením a výkladem erudovaného lektora a zejména individuální prací žáků.

Výuka MIU přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Rozvíjená klíčová kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie pedagoga – PEDAGOG:
Kompetence k učení	• vybírá a využívá vhodné způsoby práce • kombinuje metody a strategie • plánuje, organizuje a řídí vlastní práci • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá • uvádí věci do souvislostí • získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje
Kompetence k řešení problémů	• řeší problémy a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se

	odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací • sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
Kompetence komunikativní	• formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu • účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
Kompetence sociální a personální	• účinně spolupracuje ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají • vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a

	sebeúcty
Kompetence občanské	• respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu • rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc
Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti	• využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
Kompetence digitální	• vede žáka k posuzování vlivu digitalizace na život jedince a proměnu společnosti • vede žáka k dodržování právních ustanovení i norem pro digitální prostředí, které se na něj vztahují • vede žáky k rozvíjení a kultivaci vědomí osobní identity a zodpovědného přístupu k budování a spravování digitálních identit

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	MIU	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
EV-9-1-01 ***EV-9-1-02*** ***EV-9-1-05*** ***EV-9-1-07*** ***EV-9-1-08***	• formuluje otázky, odpovídá na otázky • samostatně a smysluplně vyjadřuje myšlenky, nápady • vyvíjí volní úsilí • soustředí se na činnost, zaměří svoji pozornost na práci • chápe základní prostorové pojmy – vpředu, vzadu, vlevo, vpravo, referenční bod,… • zvládá orientaci v prostoru • doplňuje tabulky a schémata tvary do obrázku • vytváří soubory prvků podle daných kritérií • systematicky zkoumá, vyhledává a třídí data • porovnává data • popisuje děje a činnosti • určuje strategii pro vyjádření pole a	Začátečníci: **Spojování bodů** **Orientace** **Příběhy v obrazech** Pokračující: **Analýza - Syntéza** **Kategorizace**	Matematika Český jazyk Biologie Zeměpis Dějepis Občanská výchova Výtvarná výchova Informatika	**OSV**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	MIU	**1. = PRIMA**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	rozdělení celku na části podle cílů ● určuje strategii pro syntézu celku z částí ● posuzuje vzájemné vztahy ● zapojuje se do diskuze ● nalézá nová nebo alternativní řešení k řešení běžným ● chápe a toleruje hodnotu názoru jiného člověka ● uplatňuje a obhajuje své individuální potřeby			

Základní škola

6. CHARAKTERISTIKA ŠVP:

6.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program naší základní školy vychází z obecně platných vzdělávacích cílů, z klíčových kompetencí RVP a z křesťanských zásad chování s přihlédnutím na konkrétní časové, místní, materiální a další podmínky.

Priority školy:

- Umožnit osobnostní a sociální rozvoj všech žáků, umožnit integraci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, realizovat individuální přístup k nadaným žákům.
- Podílet se na výchově žáků prostřednictví osobního přístupu formou rodinného typu školy.
- Udržovat a zvyšovat kvalitu výchovně vzdělávacího procesu, podporovat profesní růst pracovníků školy.
- Vytvářet školu umožňující širokou nabídku mimoškolních aktivit ve spolupráci se školní družinou a rodičovskou veřejností.
- Připravovat žáky ke studiu na střední škole prostřednictvím úzké spolupráce s gymnáziem.
- Být školou otevřenou různým názorům, nejširší veřejnosti.

6.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Prostřednictvím klíčových kompetencí chceme vybavit naše žáky k tomu, aby byli schopni sledovat vlastní životní cíle, usilovali o celoživotní vzdělávání, aktivně se zapojili se do dění ve společnosti a byli schopni získat odpovídající a kvalitní zaměstnání na trhu práce.

Strategie směřující ke kompetenci k učení:

- vysvětlujeme žákům smysl a cíl učení a posilujeme jejich pozitivní vztah k učení
- vedeme žáky k sebehodnocení, k posouzení pokroku v učení a jeho zdokonalování

- ukazujeme žákům nutnost celoživotního učení, podporujeme snahu o další studium
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání, třídění a efektivnímu využívání informací při učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- vedeme žáky k rozpoznání problémových situací ve škole i mimo ni, k přemýšlení o nesrovnalostech a ke hledání jejich příčin
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, k volbě vhodných způsobů řešení, k využití správných logických, matematických a empirických postupů
- podporujeme u žáků vytrvalost při řešení problémů
- vyžadujeme využívání získaných vědomostí a dovedností k nalezení různých způsobů řešení problémů

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- dáváme žákům co nejvíce možností samostatně formulovat a vyjadřovat jejich myšlenky a názory, dbáme při tom na správný logický sled myšlenek, výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu
- vyžadujeme aktivní naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění a vhodné reagování
- umožňujeme využívání různých informačních a komunikačních prostředků a technologií
- vedeme žáky k používání získaných komunikativních dovedností ve spolupráci s ostatními lidmi

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- učíme žáky vytvářet pravidla pro práci v týmu
- rozvíjíme schopnosti žáků v oblasti ovládání a řízení vlastního jednání a chování
- podporujeme u žáků vytváření pozitivních představ o sobě, sebedůvěru a samostatný rozvoj
- vedeme žáky k respektování různých hledisek a oceňování zkušeností jiných lidí

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky chápat základní principy života společnosti, z nich vyplývající zákony a společenské normy
- umožňujeme žákům vznášet připomínky ke školnímu řádu prostřednictvím žákovského parlamentu

- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- vedeme žáky k šetrnému a bezpečnému používání učebních materiálů a školního vybavení
- získané poznatky žáků využíváme při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujeme jejich vztah k volbě povolání
- seznamujeme žáky s různými profesemi, cíleně ujasňujeme představu žáků o realné podobě jejich budoucího povolání a o volbě dalšího studia
- kvalitní práci vždy pochválíme

Strategie směřující ke kompetenci digitální

- rozvíjíme schopnost žáků ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- rozvíjíme schopnost vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme žákům využívání digitálních technologií za účelem zjednodušení práce, dosažení efektivnějších pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- umožňujeme žákům seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- vyžadujeme při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

6.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami:

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích potřeb nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření § 16 odst. 9 školského zákona.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory (PLPP)

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb informuje vyučující daného předmětu zpravidla třídního učitele a speciálního pedagoga (u žáků 1. a 2. stupně ZŠ) nebo výchovného poradce (u žáků nižšího gymnázia).
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří zpravidla s metodickou podporou speciálního pedagoga nebo výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření uvedených v plánu pedagogické podpory třídní učitel spolu s dalšími učiteli provede jejich vyhodnocení a předá informace speciálnímu pedagogovi nebo výchovnému poradci. Ti vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
-

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, speciální pedagog nebo výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný speciální pedagog nebo výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dalších předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským

poradenským zařízením speciální pedagog nebo výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Školní poradenské pracoviště 1 x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka. Pokud opatření nejsou dostatečná,
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

<u>Metody výuky (pedagogické postupy)</u>

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),

- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování
- vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifik žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.)
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží.

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Předměty speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče: logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči, dyslektická ambulantní poradna, alternativní grafomotorický kurz. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vyučující znají způsoby hodnocení a možnosti úlev
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržování častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- školní metodik prevence,
- výchovný poradce,
- třídní učitelé,
- speciální pedagog
- eventuálně duchovní rádce.

6.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivovaní k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje zpravidla vyučující daného předmětu třídního učitele, speciálního pedagoga (u žáků 1. a 2. stupně ZŠ) nebo výchovného poradce (u žáků nižšího gymnázia). Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou speciálního pedagoga nebo výchovného poradce.
- Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující daných předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory speciálního pedagoga nebo výchovného poradce PLPP průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření uvedených v plánu pedagogické podpory třídní učitel spolu s dalšími učiteli provede jejich vyhodnocení a předá informace speciálnímu pedagogovi nebo výchovnému poradci. Ti vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, speciální pedagog nebo výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení
- Škola bezodkladně předá PLPP školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle IVP, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle IVP. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný speciální pedagog nebo výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími příslušných předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením speciální pedagog nebo výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději di 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory speciálního pedagoga nebo výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školní poradenské pracoviště 1x ročně vyhodnocuje naplňování IVP.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc ŠPZ i bez vyzvání školy.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí ŠVP pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí.
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit,
- vnitřní diferenciace žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk,
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí,
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou

6.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata realizujeme buď integrací do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu (tabulce je uvedena jeho zkratka) nebo projektem (v tabulce je uveden jeho název). Průřezové téma environmentální výchova je realizováno také samostatným předmětem (Environmentální výchova v 8. a 9. ročníku).

Osobnostní a sociální výchova - OSV									
1. stupeň						**2. stupeň**			
Název témat. okruhu OSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Rozvoj schopností poznávání	Probíhá v rámci školních projektů v součinnosti s odborníky z praxe					PCV, F	F	F, VV, HV	F, VV
2. Sebepoznání a sebepojetí						EV, AJ	EV, AJ	VVP, PŘ, AJ, OV	AJ
3. Seberegulace a sebeorganizace						INF, HV	HV	VVP	
4. Psychohygiena								VVP, EV	
5. Kreativita						INF, VV, HV	VV, PČ, HV	VV, HV	VV, PČ, HV
6. Poznávání lidí						AJ	EV	R, NJ	
7. Mezilidské vztahy								VVP	
8. Komunikace						ČJ, AJ, INF	ČJ, AJ, INF, EV	ČJ, NJ, R, AJ, OV	ČJ, AJ, NJ, R
9. Kooperace a kompetice						AJ	AJ	AJ	AJ
10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						PCV		VVP, M	VVP
11. Hodnota, postoje, praktická etika						ČJ, D	ČJ	ČJ, VVP	ČJ, HV

Výchova demokratického občana - VDO									
1. stupeň						**2. stupeň**			
Název témat. okruhu VDO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Občanská společnost a škola	Probíhá v rámci projektů: „UMÍME SI POMÁHAT“ 1. a 5. roč.					OV			
2. Občan, občanská společnost a stát							OV	OV, D, EVVO	EVVO
3. Formy participace občanů v politickém životě							OV		
4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						D	OV	OV, D	Z, D, EVVO

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS									
1. stupeň						**2. stupeň**			
Název témat. okruhu VMEGS	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Evropa a svět nás zajímá	Probíhá v rámci vlastivědných projektů					Z	Z	HV	NJ, RJ, PČ, AJ
2. Objevujeme Evropu a svět							Z, D	Z	
3. Jsme Evropané						D	Z	D, Z	D, Z

Multikulturní výchova - MV									
1. stupeň						**2. stupeň**			
Název témat. okruhu MV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Kulturní diference	Probíhá v rámci třídních projektů						ČJ, OV		
2. Lidské vztahy							OV	EVVO, D	Z, D
3. Etnický původ						D	OV		EVVO
4. Multikulturalita							D	NJ, RJ	Z, NJ, RJ, D
5. Princip sociálního smíru solidarity								OV	EVVO

Environmentální výchova - EVVO									
1. stupeň						**2. stupeň**			
Název témat. okruhu EVVO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Ekosystémy	Probíhá v rámci projektů: „KRUPKA – MOJE MĚSTO“					Z, PŘ, D	PŘ	EVVO	EVVO
2. Základní podmínky života						PŘ		EVVO	PŘ, EVVO
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí							OV, D	CH, EVVO	Z, PŘ, CH, OV, EVVO
4. Vztah člověka k prostředí								PŘ, EVVO	EVVO

Mediální výchova - MedV

1. stupeň						2. stupeň			
Název témat. okruhu MedV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Probíhá v rámci projektů: „ADVENT“ „TVOŘIVÉ DÍLNY“ „TVORBA ŠKOLNÍHO ČASOPISU“ „ELEMENTÁRNÍ FILMOVÁ ANIMACE“							INF, ČJ	ČJ
2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality								ČJ	ČJ
3. Stavba mediálních sdělení								ČJ	ČJ
4. Vnímání autora mediálních sdělení								ČJ	ČJ
5. Fungování a vliv médií ve společnosti								ČJ	ČJ, HV
6. Tvorba mediálního sdělení						PROJEKT VÁNOČNÍ BESÍDKA			
7. Práce v realizačním týmu						PROJEKT VÁNOČNÍ BESÍDKA			

6.6 Profil absolventa

PROFIL ABSOLVENTA NAŠÍ ŠKOLY – PO UKONČENÍ 5. ROČNÍKU = 1. STUPNĚ:

JEHO ZNALOSTI:	Čte s porozuměním, uvědoměle využívá znalosti z pravopisu, sladby, tvarosloví, slovní zásoby a zvukové stránky jazyka. Orientuje se ve všech matematických postupech daných výstupem 1.stupně.
DOVEDNOSTI SCHOPNOSTI:	Využívá logického myšlení. Své poznatky uplatňuje ve vztahu k přírodě a společnosti. Má zafixované pracovní návyky. Je schopen vhodně formulovat svůj názor a obhájit si ho.
POSTOJE HODNOTY:	Má pozitivní vztah ke škole, učitelům a spolužákům, využívá vnitřní motivace ke svým činům. Rozeznává, co je dobré a co ne.

PROFIL ABSOLVENTA NAŠÍ ŠKOLY – PO UKONČENÍ 9. ROČNÍKU = 2. STUPNĚ:

JEHO ZNALOSTI:	Má znalosti odpovídající výstupům základního vzdělávání.
DOVEDNOSTI SCHOPNOSTI:	Verbalizuje své myšlenky, vhodně komunikuje. Propojuje znalosti z různých oborů a používá je při řešení problémů. Je schopen sebehodnocení a kritického myšlen. Efektivně využívá různé informační zdroje.
POSTOJE HODNOTY:	Respektuje druhé, je empatický, pomáhá druhým. Aplikuje společenské a mravní normy, má citlivý přístup ke kulturnímu a přírodnímu prostředí. Je zodpovědný, tolerantní k odlišným kulturám.

6.7 Organizace přijímání žáků

Přijímání žáků do 1. třídy:

Kritériem pro přijetí dítěte do 1. třídy je splnění předpokladů ke vzdělávání podle ŠVP naší školy. Kritérium je ověřováno pedagogickým pracovníkem při zápisu k povinné školní docházce, a to formou pohovoru (cca 20 minut).

Pohovor ověřuje předpoklady dítěte ke vzdělávání podle konkrétního ŠVP školy, jeho schopnosti a dovednosti v oblasti předmatematické, předčtenářské a před polytechnické gramotnosti, v oblasti komunikace a motorických schopností. Je tedy nutná osobní přítomnost dítěte u zápisu. Ve výjimečných případech lze sjednat s ředitelkou školy distanční způsob pohovoru (např. videohovor v případě zdravotních důvodů) či si s ní lze domluvit náhradní termín daného pohovoru. Dalším kritériem, které lze při přijímání dítěte zohlednit, je skutečnost, dochází-li do naší školy již žákův starší (popřípadě mladší) sourozenec.

Naším cílem je podchytit zájem dítěte, umožnit mu zažít na naší škole úspěch a efektivní rozvoj. Tato kritéria jsou navržena v souladu s vyhláškou č. 435/2022 Sb. s účinností od 1. ledna 2023 a se Stanoviskem MŠMT ke kritériím přijímání k základnímu vzdělávání na základní školy, které jsou zřízeny soukromým nebo církevním zřizovatelem.

Ředitelka školy vydává rozhodnutí o přijetí žáka k plnění povinné školní docházky podle zákona 561/2004 Sb. a zákona 71/1967 Sb. o správním řízení.

Přijímání žáků do 6. třídy:

Žáci z naší základní školy, kteří nepokračují ve studiu na osmiletých gymnáziích, pokračují automaticky v 6. třídě naší školy. 6. třída se pak doplňuje ze zájemců z jiných škol. Při větším zájmu uchazečů do 6. třídy jsou upřednostňováni žáci s lepšími výsledky vzdělávání (ověřuje se na vysvědčení 5. třídy v pololetí). Ředitelka školy vydává rozhodnutí o přestupu žáka na naši školu podle zákona podle zákona 561/2004 Sb. a zákona 71/1967 Sb. o správním řízení.

7. UČEBNÍ PLÁN

7.1 Učební plán 1. stupně ZŠ, účinnost od 1. 9. 2022; dodatek č. 5 platný od 1. 9. 2024

Vzdělávací oblast	Předměty	Zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem předměty	Celkem oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ	7	8	8	7	7	37	33+4
	Anglický jazyk	AJ	0	1	3	3	3	10	9 + 1
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	4	5	5	5	23	20 + 3
Informační a komunikační technologie	Informatika	INF	0	0	0	1	1	2	2+0
Člověk a jeho svět	Prvouka	PRV	2	2	2	0	0	6	11+3
	Přírodověda	PŘ	0	0	0	2	2	4	
	Vlastivěda	VL	0	0	0	2	2	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	5	12 + 0
	Výtvarná výchova	VV	2	2	1	1	1	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	2	10	10 + 0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	PČ	1	1	1	1	1	5	5 + 0
Průřezové téma OSV	Metoda instrumentálního uvědomování	MIU	1	1	1	1	1	5	0+5
	Celkem		**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**118**	**102 + 16**

7.2 Učební plán 2. stupně ZŠ, účinnost od 1. 9. 2022; dodatek platný od 1. 9. 2024

Vzdělávací oblast	Předměty	Zkratka	6.	7.	8.	9.	Celkem předměty	Celkem oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ	4	4	4	4,5	16,5	15 + 2
	Seminář z ČJ	SČJ	0,5	0	0	0	0,5	
	Anglický jazyk	AJ	3	3	3	3	12	12
	Německý jazyk / Ruský jazyk	NJ / RJ	0	0	3	3	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	4	4	4,5	16,5	15 + 1,5
Informační a komunikační technologie	Informatika	INF	1	1	1	1	4	4
Člověk a společnost	Dějepis	D	2	2	2	2	8	10 + 2
	Občanská výchova	OV	1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Zeměpis	Z	2	2	2	2	8	20 +8,5
	Fyzika	F	2	2	2	2	8	
	Chemie	CH	0	0	2	2	4	
	Praktická cvičení přírodopis / fyzika	PCV	0,5	0	0	0	0,5	
	Přírodopis	PŘ	2	2	2	1	7	
	Environmentální výchova	EVVO	0	0	0,5	0,5	1	
Umění a kultura	Výtvarná výchova	VV	2	2	1	1	6	9 + 0
	Hudební výchova	HV	1	1	1	0	3	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	8	10 + 2
	Etická výchova	EV	1	1	1	1	4	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	PČ	0	2	0	1	3	3 + 1
	Výchova k volbě povolání	VVP	0	0	0,5	0,5	1	
Průřezové téma OSV	Metoda instrumentálního uvědomování	MIU	1	0	0	0	1	0+1

	Celkem		**29**	**29**	**32**	**32**	**122**	**104+18**

Poznámky k učebnímu plánu:

- Jako Cizí jazyk je vyučován anglický jazyk.
- Cizí jazyk druhý je volitelným předmětem, nabízíme předměty německý jazyk (NJ) a ruský jazyk (RJ).
- V 6. ročníku se vyučuje seminář z českého jazyka 1 hodina za 14 dní.
- V 6. ročníku se vyučuje předmět praktická cvičení přírodopis / fyzika 1 hodina za 14 dní. 1. pololetí školního roku se předmět věnuje přírodopisu, ve 2. pololetí fyzice.
- V 8. a 9. ročníku se vyučuje výchova k volbě povolání 1 hodina za 14 dní.
- V 8. a 9. ročníku se vyučuje environmentální výchova 1 hodina za 14 dní.
- U předmětů seminář z českého jazyka, praktická cvičení přírodopis / fyzika, výchova k volbě povolání, environmentální výchova, výtvarná výchova, informatika vedení školy rozhoduje podle počtu žáků ve třídě, jestli se bude třída na výuku dělit na poloviny.
- Etická výchova je integrovaným předmětem, obsahuje v sobě témata výchovy ke zdraví a doplňkového oboru etická výchova. Další témata výchovy ke zdraví jsou obsažena v přírodopisu.
- V rámci výuky průřezového tématu OSV a doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova byl vytvořen předmět Feuersteinovo instrumentální obohacování FIE
- V 6. ročníku se předmět MIU vyučuje ve dvou skupinách:
  a) žáci, kteří k nám chodili na 1. stupeň, navazují plynule na učivo 5. ročníku
  b) žáci, kteří přišli k nám do školy z jiné ZŠ, začínají výuku této metody od začátku
  Ředitelka školy rozhoduje o případném spojení těchto skupin se skupinami v primě na nižším gymnáziu.
- **dodatek č. 5:**
  a) od 1. 9. 2024 se předmět FIE nahrazuje předmětem MIU Metoda instrumentálního uvědomování
  b) **Výuku českého jazyka a matematiky v 9. ročníku lze realizovat dvěma způsoby:**
  1. **v 1. pololetí se vyučuje 5 hodin českého jazyka a 4 hodiny matematiky, v 2. pololetí se tyto počty hodin vymění**
  2. **v obou pololetích se učí matematiky jeden týden 4 hodiny a český jazyk 5 hodin, další týden se počet hodin vymění**

  O způsobu rozložení hodin rozhoduje podle návrhu vyučujících v daném školním roce ředitelka školy.

8. UČEBNÍ OSNOVY

Vzdělávací oblast – Jazyk a jazyková komunikace

8.1 ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Český jazyk je součástí vzdělávací oblasti RVP ZV Jazyk a jazyková komunikace, navazuje na ŠVP PV naší mateřské školy a přípravné třídy v oblasti předčtenářské gramotnosti a komunikačních dovedností. Vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Vyučovací předmět Český jazyk je zařazen v hodinové dotaci na 1. stupni školy 8 vyučovacích hodin týdně v 2. a 3. ročníku, 7 hodin týdně je v 1., 4. a 5. ročníku. Na 2.stupni jsou všude 4 hodiny týdně, v 9. třídě je 4,5 hodiny (viz vysvětlivky k učebnímu plánu). Předmět je členěn na část komunikační a slohové výchovy a na část výchovy jazykové a literární. Každá část má svůj individuální vzdělávací program pro daný ročník. Zvláštní péče je věnovaná dětem levorukým, s brýlemi, dětem nadaným a dětem s poruchami učení.

Předmět zahrnuje části tematických okruhů průřezového tématu osobnostní a sociální výchova a mediální výchova.

Vzdělávací oblast Jazyka a jazyková komunikace zaujímá základní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje poznávat společensko-kulturní vývoj lidské společnosti, rozvíjí mezilidskou komunikaci. Výuka vychází ze synergie jednotlivých částí - žák je schopen využívat paralelnosti vědomostí a dovedností, jež získává v rámci jazykové výchovy, komunikační a slohové výchovy i literární výchovy, pro další praktickou aplikaci. Vychází se totiž ze skutečnosti, že jednotlivé části výuky se vzájemně prolínají, doplňují a částečně i anticipují. V prvním ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. - 5. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. V komunikační a slohové výchově se žáci učí chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky a prožitky. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáka - schopnost zaujímat určité stanovisko, verbalizovat danou myšlenku (její ústní či písemná formulace) a účastnit se dialogu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Český jazyk je od počátku vzdělávání nástrojem získávání většiny informací. Jde o praktické využití pravopisných, gramatických a syntaktických poznatků při vlastním mluveném a psaném projevu i při interpretaci textu jiného autora. Součástí práce s textem, ať už vlastním či jiného autora, jsou také poznatky z nauky o jazyce - orientace v jednotlivých spisovných a nespisovných vrstvách naší mateřštiny, schopnost správného uplatnění jazykové jednotky

v rámci daného komunikačního kontextu a pochopení uměleckého záměru využití nářečních, obecně českých, slangových, profesních a argotních prvků v rámci literárních textů.

Součástí práce s jazykem je i orientace v jazykových příručkách a slovnících; žák je již od 6. ročníku postupně kontaktován s aplikací běžně užívaných cizích slov, obohacuje si svoji slovní zásobu jejich českými ekvivalenty a naopak, správně je vyslovuje. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím vhodné četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o díle. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Teoretické znalosti z oblasti poetiky a slohu by měl žák spontánně využívat při interpretaci literárního textu, případně v rámci své vlastní tvorby. Zároveň jde o soustavné prostupování roviny interpretační s rovinou dějinného (společenského) kontextu, který se v literárním textu odráží. Žák je schopen vést diskuzi nad daným textem - zaujmout stanovisko, vést dialog a hledat analogie s jiným dílem (jinými společenskými událostmi), identifikovat vývojové posloupnosti v rámci dějin literatury i dějin společnosti.

Obecné výstupy žáka v rámci celkové výuky literatury:

- Rozlišuje základní literární druhy a žánry, orientuje se v elementární terminologii z oblasti poetiky - prakticky své vědomosti uplatňuje při četbě a práci s textem
- Reprodukuje přečtený text a vlastními slovy jej interpretuje s ohledem na myšlenkový dosah a společenský a literární kontext díla
- V rámci interpretace dokáže verbalizovat své pocity z četby textu a argumentovat důvody svého hodnocení
- Chápe historické okolnosti zrodu daného textu - je si vědom dějinného kontextu geneze díla
- Rozpoznává specifika výrazně individuálního stylu některých autorů
- Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní
- Dokáže dál pracovat s informacemi (internet, knihovna…)

Využívá se metod a forem práce založených na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a skupinách), třídění, analýza a syntéza, porovnávání, upevňování, přiřazování, samostatná práce, poslech, beseda, rozhovor, demonstrace, vyprávění praktické činnosti, reprodukce, dramatizace.

Během výuky jsou využívány metody práce:

- metody monologické výklad, přednáška, vyprávění
- metody rozhovoru metoda řízeného dialogu
- metody studijní samostatná práce s knihou (vyhledávání hlavních myšlenek textu, pořizování osnovy a výpisků), pokus o heslovitý zápis ústního výkladu učitele (žáci vyšších ročníků v rámci příprav na středoškolské studium)
- metody komentovaného čtení (interpretace literárního textu, interpretace odborného textu)
- metody procvičovací (cvičení doplňovací, substituční, obměňovací, produkční, diktát), dále jazykové křížovky, tvorba textů na zadané téma

- metody zaměřené na rozvíjení komunikačních dovedností a návyků – mluvní a řečnická cvičení, komunikační hry, dramatizace, skupinové práce, diskusní kroužky

Formy hodnocení jsou realizovány:

- písemným zkoušením (pololetní kontrolní práce, kontrolní slohová práce, diktát, dále pak zejména písemné práce doplňovací a produkční)
- ústním zkoušením, hodnocením samostatného řečového projevu (kvalita vyjadřování, slohová vytříbenost, schopnost verbalizovat myšlenku)

Vyučovací předmět Český jazyk rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- Aplikujeme teoretické vědomosti při praktické činnosti
- Poznáváním různých technik čtení umožňujeme žákům věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- Poznatky společně třídíme, vedeme žáky k jejich vyhledávání, experimentování s nimi a kompletování
- Umožňujeme diskusí žáků rozvíjet slovní zásobu a propojovat jednotlivé poznatky z oblasti hláskosloví, morfologie, lexikologie a syntaxe do logického systému
- Vedeme žáky k propojování poznatků z oblasti jazyka a literatury s obsahem učiva ostatních humanitních předmětů, a to zejména prostřednictvím manipulace s odborným i beletristickým textem (textová gramotnost)

Kompetence k řešení problému:

- Učíme žáky obhajovat postupy své práce nebo práce svojí skupiny
- Umožňujeme žákům hledat různé varianty řešení úkolu, racionálně vybírat informace získané z rozličných médií a samostatně ústně interpretovat přečtený text
- Učíme žáky samostatně vytvářet formou různých stylových útvarů písemný text
- Vedeme žáky k vyhledávání analogií mezi mluvnickým systémem mateřštiny a systémem ostatních cizích jazyků

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky k formulování a vyjadřování logické řady myšlenek v písemném i ústním projevu
- Učíme žáky naslouchat druhým, vhodně argumentovat a obhajovat své názory – zapojovat se do dialogu v rámci diskuze či skupinové práce
- Umožňujeme žákům využívat komunikačních a informačních prostředků pro cílené vyjádření svých myšlenek

- Vedeme žáky k výstižnému formulování názorů výběrem správného lexika, vhodnou výstavbou vět, souvětí a celého textu a adekvátním hlasovým projevem

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k spolupráci ve skupině (týmu)
- Umožňujeme žákům vytvářet zdravě pozitivní představy o své osobě a tím upevňovat i kvalitní mezilidské vztahy
- Učíme žáky ohleduplnosti a úctě k bližnímu, respektování odlišností lidí a dodržování pravidel mezilidského chování v rámci verbální i neverbální komunikace
- Učíme žáky vnímat obsahové poselství zprostředkované četbou krásné literatury i literatury odborné
- Poznáváme a uplatňujeme všichni svoji vlastní individualitu v rámci výběru hodnotného čtiva (zábavného, naučného) i při práci s jazykem
- Učíme žáky kriticky přistupovat k informacím s ohledem na jejich zdroj (zejména k informacím bulvárním, informacím v rámci reklamní kampaně atp.)

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k respektování a uznává literárního bohatství našeho národa i národů jiných
- Učíme žáky vnímat literaturu jako organickou součást života každého občana
- Ukazujeme nutnost celoživotně kultivovat svou mateřštinu

Kompetence pracovní:

- Ukazujeme žákům jak využívat svých znalostí a zkušeností v rámci příprav na budoucí povolání či v rámci jeho realizace
- Vedeme žáky k zodpovědnému plnění jeho povinnosti
- Učíme žáky účinně využívat různých studijních materiálů

Kompetence digitální:

- Učíme žáky běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby. Vedeme je k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti.
- Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data. Učí se třídit informace a digitální obsah.
- Ukazujeme, jak si vytvářet a upravovat digitální obsah.
- Učíme žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci.

- Vedeme žáky k vnímání situací, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-3-2-01 ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-01 ČJL-3-3-04 ČJL-3-3-01 ČJL-3-3-02 ČJL-3-3-03	• Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova • Čtení slabiky a krátká slova na hlásky • Pozná první hlásky • Rozlišuje psací a tiskací písmena • Je schopen psát přehledně a úhledně • Dodržuje správné hygienické návyky a správnou techniku psaní včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií • Čte souvisle jednoduchý text se správným slovním přízvukem • Rozvíjí svůj písemný projev tak, aby byl přehledný a kultivovaný • Orientuje se v knize a textu • Čte, přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • Vyjadřuje své pocity z přečteného textu a z poslechu • Rozlišuje prózu, verše, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Čtení písmen Čtení slabik, otevřených slabik a slov z nich složených, čtení uzavřených slabik a slov se shluky souhlásek Psaní prvních písmen Vázané spojování slabik Slova s předložkami Víceslabičná slova Opis a přepis slabik, slov Diktát písmen, slabik, slov Opis a přepis vět Diakritická znaménka, velké písmeno Slova se slabikami di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě,	Prvouka Výtvarná výchova Dramatická výchova Pracovní činnosti Hudební výchova Matematika Tělesná výchova Digitální technologie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-3-1-05 ČJL-3-1-10 ČJL-3-1-03 ČJL-3-1-06	• Učí se porozumět pojmům a výrazům při praktické činnosti: říkadla, rozpočitadla, hádanka, pohádka, báseň, loutkové divadlo, maňáskové divadlo, spisovatel, kniha, časopis, ilustrace • Píše jednoduchá vlastní jména • Čte texty ze Slabikáře • Zapíše vzkaz do úkolníčku, pozvánku • Je schopen účinné komunikace s druhými. • Respektuje a toleruje práva druhých • Spolupracuje s příslušníky odlišných sociokulturních skupin • Rozpoznává každodenní verbální a neverbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-3-2-07 ČJL-3-2-01 ČJL-3-2-02	• Pozná začátek a konec věty • Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové zvukové prostředky • Rozlišuje zvukovou i grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé i krátké samohlásky, rozpoznává slabikotvorné R, L, chápe princip užívání ů, ú • Poznává významy slov – slova opačná, souřadná, nadřazená, podřazená	Věta Druhy vět Slovo – slabika – hláska	Cizí jazyk Matematika Výtvarná výchova Tělesná výchova Pracovní činnosti Hudební výchova	
ČJL-3-2-08 ČJL-3-2-03	• Odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých / tvrdých souhláskách • Orientuje se v abecedě a řadí slova podle abecedního pořádku, vyhledává v příručkách, pravidlech, encyklopediích	Samohlásky a souhlásky Abeceda		
ČJL-3-2-06	• Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • Při práci s textem rozlišuje věty jednoduché a souvětí, vyhledává spojovací výrazy a posuzuje jejich	Spojky Souvětí		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	postradatelnost, učí se rozlišovat slovesa a podstatná jména podle role ve větě			
ČJL-3-2-08	• Procvičuje pravopis obecných a vlastních jmen místních, jmen osob a zvířat • Odůvodňuje a píše správně slova se slabikami dě, tě, ně, bě, pě vě, mě • Uvědomuje si a odůvodňuje psaní souhlásek na konci slov	Vlastní jména Slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Párové souhlásky na konci slov		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-3-3-01 ČJL-3-1-05 ČJL-3-3-02 ČJL-3-3-03	• Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • Vyjadřuje pocity z přečteného textu • Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	Čtení a literární výchova	Prvouka Výtvarná výchova Dramatická výchova Pracovní činnosti Hudební výchova Matematika Tělesná výchova Cizí jazyk	Dle možností návštěva městské knihovny, divadelních představení.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**2.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-3-1-03 ČJL-3-1-07 ČJL-3-1-04 ČJL-3-1-01 ČJL-3-1-02 ČJL-3-1-09	• Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • Obměňuje a vymýšlí příběhy • Mluví o svých prožitcích, přitom pečlivě vyslovuje, dokáže opravit svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • Pojmenovává předměty a jejich vlastnosti, • Čte s porozuměním krátké, jednoduché texty • Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • Píše správné tvary písmen a číslic, spojuje písmena a slabiky	Základní formy společenského styku Vypravování Popis		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-3-2-01	• Rozlišuje zvukovou i grafickou podobu slova. • Člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky.	Psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova	Hudební výchova Výtvarná výchova Cizí jazyk Prvouka Pracovní činnosti Tělesná výchova Matematika	
ČJL-3-2-02 ČJL-3-2-03 ČJL-3-2-08	• Třídí slova podle jejich významu, především opačná, souřadná, nadřazená, podřazená, příbuzná. • Řadí slova příbuzná do řad, jako průpravu pravopisu i/y po obojetných souhláskách • Vybavuje si kompletní řady vyjmenovaných slov a naučí se je zpaměti.	Významy slov		
ČJL-3-2-05 ČJL-3-2-08	• Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen (mluvnické kategorie - rod, číslo pád). • Píše velká písmena na začátku věty a typických případech vlastních jmen.	Podstatná jména		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-3-2-05	• Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary sloves (určuje mluvnické kategorie - osoba, číslo, čas). • Rozlišuje jednoduchý a složený tvar sloves, pozná sloveso zvratné a infinitiv.	Slovesa		
ČJL-3-2-06 ČJL-3-1-09	• Rozpozná větu jednoduchou a souvětí. Vypuštěním vhodných spojovacích výrazů souvětí rozkládá na větu jednoduchou a naopak. • Vybírá vhodné spojovací výrazy z nabídky, doplňuje je do textu. Pozoruje významové změny souvětí při změně spojovacího výrazu. • Uvědomuje si, že spojky nemusí spojovat jen věty, ale i jednotlivá slova. • Dbá na užívání správného slovosledu ve větě.	Věta		
ČJL-3-2-04	• Rozlišuje a užívá slovní druhy v základním tvaru.	Slovní druhy		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Zvládá základní návyky spojené s používáním digitálních technologií	Digitální technologie		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-3-3-01 ČJL-3-1-01 ČJL-3-3-03 ČJL-3-3-02 ČJL-3-3-04	• Čte, přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • Usiluje o věrné podání obsahu čteného textu • Rozeznává umělecký, populární a naukový text. • Rozlišuje povídku, pohádku, báseň a úryvek prózy, dramatizuje. • Pracuje s pověstmi. • Beseduje nad knihou, vyjadřuje své postoje a pocity k přečtenému textu.	Čtení a literární výchova	Prvouka Výtvarná výchova Dramatická výchova Pracovní činnosti Hudební výchova Matematika Tělesná výchova Cizí jazyk	Dle možností návštěva městské knihovny, divadelních představení.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-3-1-01 ČJL-3-1-11 ČJL-3-1-04 ČJL-3-1-05 ČJL-3-1-03 ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-10	• Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev, plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich příběh, vyhledává nadpis a sestavuje osnovu příběhu, vhodně vybere jazykové prostředky, užívá přirovnání, uvědoměle pozoruje objekt • Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost, správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • Dodržuje základní normy komunikace a formální pravidla písemných projevů • Upevňuje správné tvary písmen a číslic, odstraňuje individuální nedostatky, zvládá hygienické návyky, sám kontroluje napsaný text • Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • Využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení	Vyprávění Popis Rozhovor Dopis, přání a další formy společenského styku Psaní - individuální rukopis - rychlý, plynulý, úhledný Digitální technologie		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-5-2-02 ČJL-5-2-08	• Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • Upevňuje a prohlubuje znalost psaní i/y ve slovech po obojetných souhláskách uvnitř slov	Stavba slov Vyjmenovaná slova	Cizí jazyk Matematika Přírodověda Vlastivěda Hudební výchova Tělesná výchova	
ČJL-5-2-03 ČJL-5-2-09	• Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném i psaném projevu • Používá správné tvary sloves • Rozeznává pojmy: infinitiv, jednoduchý a složený tvar, zvratné sloveso a správně zařazuje do jednotlivých kategorií	Slovní druhy Slovesa a mluvnické kategorie	Pracovní činnosti Výtvarná výchova Dramatická výchova	
ČJL-5-2-03 ČJL-5-2-06 ČJL-5-2-05	• Zařazuje podstatná jména ke vzorům ve správných gramatických tvarech • Zvládá základní příklady psaní koncovek podstatných jmen • Nachází rozdíly mezi větou jednoduchou a souvětím • Ve větě jednoduché vyhledává základní skladební dvojici • Vytváří a používá vzorce souvětí	Podstatná jména a mluvnické kategorie Skladba		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-5-1-01 ČJL-5-1-07 ČJL-5-3-01 ČJL-5-1-04 ČJL-5-3-04	• Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, včetně textů elektronických • Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • Vyjadřuje své dojmy z četby • Volně reprodukuje text podle svých schopností, uplatňuje svou paměť • Používá elementární literární pojmy při jednoduchém rozboru literárních textů	Čtení a poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem Základní literární pojmy	Cizí jazyk Přírodověda Vlastivěda Hudební výchova Tělesná výchova Pracovní činnosti Výtvarná výchova Dramatická výchova Digitální technologie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**4.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-10 ČJL-5-1-09 ČJL-5-1-08	• Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu, podstatné informace zaznamenává. • Sestavuje osnovu projevu, člení text na odstavce. • Rozeznává různé druhy popisů. • Píše a vyjadřuje se správně po stránce obsahové i formální v jednoduchých komunikačních žánrech • Rozliší spisovnou a nespisovnou výslovnost, vhodně ji užije podle situace • Vyhledává základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnává informace z různých zdrojů. • Využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci.	Vyprávění Popis Telefonování Oznámení Dopis Blahopřání Digitální technologie		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-5-2-02 ČJL-3-2-08	• Poznává složitější příklady u stavby slova • Prohlubuje znalosti o psaní předpon s, z, vz. ob, v • Rozlišuje užití slabik bje/bě., vje/vě, pě, mě/mně	Stavba slova		
ČJL-5-2-01	• Porovnává významy slov - jednoznačná a mnohoznačná - protikladná - souznačná - souřadná - citově zabarvená	Význam slov		
ČJL-5-2-03	• Orientuje se ve slovních druzích ohebných a neohebných • Seznamuje se s kategorií slovesného způsobu oznamovacího, rozkazovacího a podmiňovacího • Prohlubuje znalosti vzorech podstatných jmen a nově poznává a přiřazuje ke vzorům předseda, soudce	Slovní druhy Slovesa Podstatná jména		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-5-2-03 ČJL-5-2-07	• Poznává druhy přídavných jmen a zařazuje je k příslušným vzorům • Rozlišuje druhy zájmen • Třídí a využívá je ve správných gramatických tvarech • Prakticky využívá znalosti z nižších ročníků, respektuje pravidla skladby, užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	Přídavná jména Zájmena Číslovky Neohebné slovní druhy		
ČJL-5-2-06 ČJL-5-2-05 ČJL-5-2-09	• Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodným způsobem mění větu jednoduchou v souvětí • Rozpozná základní skladební dvojice, v neúplné základní skladební dvojici označí základ věty • Píše správně i/y ve shodě přísudku s podmětem	Skladba		
ČJL-5-2-07 ČJL-5-2-04	• Seznamuje se s grafickou podobou přímé řeči • Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Zvuková stránka jazyka		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-5-1-01 ČJL-5-1-07 ČJL-5-3-01 ČJL-5-3-02 ČJL-5-1-04 ČJL-5-3-03 ČJL-5-3-04 ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-10 ČJL-5-1-03 ČJL-5-1-04 ČJL-5-1-05	• Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, včetně textů elektronických • Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • Volně reprodukuje text podle svých schopností, uplatňuje svou paměť, tvoří vlastní literární text na dané téma • Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • Používá elementární literární pojmy • Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu, podstatné informace zaznamenává • Sestavuje osnovu projevu, člení text na odstavce • Posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj důležitá fakta	Čtení a poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem Základní literární pojmy Fantazijní dotváření podnětů z textu Beseda Sledování kulturního života v regionu Vyprávění Popis Telefonování Oznámení Dopis Blahopřání Vyplňování tiskopisů Beseda, diskuse, debata Vlastní tvorba	Digitální technologie	Možnost zařazení společné četby v hodinách literární výchovy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-5-1-06 ČJL-5-1-10	• Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • Rozpozná základní manipulativní techniky v komunikaci v médiích, rozliší reklamu od jiných sdělení • Sestaví osnovu vyprávění a podle ní vytvoří krátký mluvený a písemný projev, vše ve správné časové posloupnosti • Vyhledává základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnává informace z různých zdrojů. • Využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci.	Digitální technologie		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-08	• Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	**OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE** Čeština (jazyk národní a mateřský) Rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)	Dějepis Občanská výchova Cizí jazyky Literatura	OSV - komunikace
	• Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky	**OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE** Jazykověda a její disciplíny Jazyk a komunikace - jazyková norma a její vývoj - jazykové příručky (forma knižní a internetová)	Dějepis Cizí jazyky	OSV - komunikace
ČJL-9-2-07	• Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, zásady tvoření českých slov • Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • Rozlišuje pojmy slovotvorný základ, slovotvorné prostředky, slovo základové, slovo odvozené • V písemném projevu zvládá	**SLOVNÍ ZÁSOBA, TVOŘENÍ SLOV A STAVBA SLOVA** Způsoby tvoření slov – slovotvorný základ, slovotvorný prostředek, slovo základové, slovo odvozené Stavba slova – kořen, část předponová, příponová a koncovka Obohacování slovní zásoby Pravopis ve slovech odvozených (psaní s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-, bě-/bje-, vě-/vje, pě,	Cizí jazyky - slovanské - němčina	OSV - komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	pravopis lexikální a slovotvorný	mně-/mě-)		
ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-07	• Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • V písemném projevu zvládá pravopis morfologický	**TVAROSLOVÍ - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov** Slovní druhy – ohebné, neohebné Podstatná jména Druh podstatných jmen – konkrétní, abstraktní Mluvnických kategorie: pád, číslo, rod, vzor - substantiva pomnožná, hromadná, látková - kategorie životnosti (životnost biologická a gramatická) - odchylky v tvarech některých substantiv, duálové tvary Přídavná jména Druhy přídavných jmen Skloňování adjektiv tvrdých, měkkých, přivlastňovacích Stupňování adjektiv	Cizí jazyky - slovanské - neslovanské	OSV - komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		Zájmena Druhy zájmen Skloňování zájmen Číslovky Druhy číslovek Skloňování číslovek Slovesa Mluvnické kategorie slovesa (osoba, číslo, způsob, čas) Slovesné tvary jednoduché a složené Způsob oznamovací Způsob rozkazovací Způsob podmiňovací – přítomný, minulý		
ČJL-9-2-07	• Rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • Vyhledá základní stavební dvojici a rozvíjející větné členy ve větě jednoduché • Odlišuje větu jednoduchou a	**SKLADBA** Základní větné členy Podmět – vyjádřený, nevyjádřený Přísudek – slovesný, jmenný se sponou Shoda podmětu s přísudkem Shoda přísudku s několikanásobným	Cizí jazyky	OSV - komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	souvětí • V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický	podmětem Rozvíjející větné členy Předmět Příslovečné určení - místa, času a způsobu Přívlastek – shodný, neshodný Věta jednoduchá a souvětí		
ĆJL-9-2-01	• Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně intonuje a používá slovní přízvuk	**Zvuková stránka jazyka**	Seminář z českého jazyka	OSV – komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**6.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-3-05	• Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	**ÚVOD DO SVĚTA LITERATURY** Literatura umělecká a věcná Literatura hodnotná a konzumní		OSV – hodnoty, postoje
ČJL-9-3-06	• Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	**LITERÁRNÍ DRUHY A ŽÁNRY** Žánry lyrické, epické, dramatické a lyricko-epické Poezie, próza, drama	Výtvarná výchova Hudební výchova Dějepis Občanská výchova	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-08 ČJL-9-3-09	• Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • vyhledává informace v různých	**ZÁKLADY LITERÁRNÍ TEORIE** Téma literárního díla (námět, téma, hrdina) Kompozice literárního díla (verš, strofa) Jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky: rým, rytmus, volný rým, přesah)	Dějepis Výtvarná výchova	OSV – hodnoty, postoje návštěva knihovny veřejná recitace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**6.**

	Ročníkové výstupy	***Učivo – obsah***	***Mezipředmětové vztahy***	***Poznámky, Průřezová témata***
	typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-05 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-06 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10 ČJL-9-3-04	• Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • Zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i sémanticky správnému písemnému projevu • Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova v textu,	**ÚVOD DO STYLISTIKY** Stylistika, styl Komunikace - verbální a neverbální Projev ústní a písemný, připravený a nepřipravený **VYPRAVOVÁNÍ V BĚŽNÉ KOMUNIKACI (ve stylu prostě sdělovacím)** Časová posloupnost vypravování Přímá a nepřímá řeč, interpunkce záznamu Osnova vypravování **POPIS** - popis prostý - popis pracovního postupu **SLOHOVÉ ÚTVARY BĚŽNÉ KOMUNIKACE** Oznámení Zpráva	Občanská výchova Etická výchova Hudební výchova: hlasová hygiena Literatura Výtvarná výchova Literatura Výtvarná výchova Informatika	OSV – komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**6.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	formuluje hlavní myšlenky textu • Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od subjektivních názorů, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Dopis - osobní - úřední **PRÁCE S ODBORNÝM TEXTEM** Výpisek Výtah Referát Prezentace - interpretace odborného textu	všechny výukové předměty (práce s texty učebnic)	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-06	• Vhodně využívá různých forem vyjádření s ohledem na sémantiku projevu a postoj mluvčího	**SKLADBA** Druhy vět podle postoje mluvčího Věta jednočlenná a dvojčlenná - druhy jednočlenných vět, větný ekvivalent	Cizí jazyky	OSV - komunikace
ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-07	• Kategorizuje slovní druhy, tvoří jejích spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • Aplikuje zásady pravopisu lexikálního, tvaroslovného i syntaktického • Identifikuje rod činný a trpný a s ohledem na stylistickou vhodnost užití používá jednotlivých forem • Vhodně využívá sekundárních předložek v rámci oficiálního (zejména administrativního) projevu	**TVAROSLOVÍ** Podstatná jména - životnost mluvnická a přirozená - duálové tvary - dubletní koncovky Zásady psaní vlastních jmen jednoslovných a víceslovných Přídavná jména - jmenné tvary přídavných jmen - palatalizace hlásek u adjektiv tvrdých - skloňování adjektiv zakončených příponou –ský, -cký - posesiva - stupňování přídavných jmen	Cizí jazyky	OSV -komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		Zájmena - druhy zájmen - skloňování zájmen Číslovky - druhy číslovek - deklinace číslovek Slovesa - forma (analytická, syntetická) - pravopis ve slovesných tvarech - slovesný rod (pasivum opisné a zvratné) Příslovce - druhy příslovcí - odvozování příslovcí - příslovečné spřežky - stupňování příslovcí Předložky - předložkové vazby - předložky primární a sekundární - slovnědruhová homonymie Spojky		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		Částice Citoslovce		
ČJL-9-2-06	• Identifikuje ve větě jednotlivé větné členy a chápe princip výstavby české věty • Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (podřadném) • S ohledem na vhodnost a výstižnost svého vyjádření využívá forem vedlejších vět • Aplikuje poznatky z oblasti syntaktického pravopisu	**SKLADBA** Přísudek - slovesa způsobová a fázová - druhy přísudku a formy jeho vyjádření - přísudek vyjádřený vedlejší větou Podmět - druhy podmětu - slovnědruhové vyjádření podmětu - podmět vyjádřený vedlejší větou Shoda přísudku s podmětem Předmět - slovnědruhové vyjádření předmětu - předmět vyjádřený vedlejší větou Příslovečné určení - , druhy Pu, příslovečné určení míry - příslovečné určení vyjádřené vedlejší větou	Cizí jazyky	OSV - komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		Přívlastek - přívlastek shodný a neshodný - přívlastek postupně rozvíjející a několikanásobný - přívlastek vyjádřený vedlejší větou		
ČJL-9.2-02	• Obohacuje si svoji aktivní slovní zásobu • Rozpozná přenesená pojmenování a u běžně používaných identifikuje jejich genezi • Využívá sousloví s ohledem na stylistický kontext projevu • Vhodně vyjadřuje svoji myšlenku prostřednictvím frazémů	**Nauka o významu slov** Slovní zásoba, slovo a sousloví Slovo jednoznačné a mnohoznačné – přenášení pojmenování - metafora - metonymie Homonyma, synonyma, antonyma Obrazné vyjádření	Cizí jazyky (idiomy) Literatura Sloh Dějepis ostatní výukové předměty (sousloví)	OSV – komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-02 ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-08	• Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	**LITERATURA** **HLAVNÍ VÝVOJOVÁ OBDOBÍ NÁRODNÍ A SVĚTOVÉ LITERATURY** - poetika básně: strofa, verš, rým, obrazná pojmenování - žánry lyrické a lyrickoepické - tematické zaměření lyriky - žánry epické - divadelní hra – výstavba, základní terminologie z oblasti divadla	Dějepis – umělecké slohy Výtvarná výchova – umělecké slohy Hudební výchova – vývoj hudby	OSV – hodnota, postoje, praktická etika MV – kulturní diference - **recitační soutěž**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10 ČJL-9-3-04	• Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • Zapojuje se do diskuze, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • Využívá poznatků o jazyce a stylu gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • Odlišuje ve čteném nebo slyšeném	**PRÁCE S ODBORNÝM TEXTEM** **CHARAKTERISTIKA** - popis druhé osoby - charakteristika vnější a vnitřní **POPIS** - uměleckého díla - propagační (reklama) **ADMINISTRATIVNÍ KORESPONDENCE** Žádost Reklamace **VYPRAVOVÁNÍ** - kompozice vypravování - práce s napětím (větný ekvivalent, přímá řeč, prézens historický)	Občanská výchova Hudební výchova – hlasová hygiena – průběžně Výtvarná výchova – vnímání uměleckého díla – průběžně Občanská výchova – vztahy mezi lidmi – průběžně Informatika – metody a nástroje vyhledávání informací – průběžně	OSV- komunikace OSV – hodnoty, postoje

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	textu fakta od subjektivních názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji		Literatura Cizí jazyky Literatura Cizí jazyky Občanská výchova – vnitřní svět člověka Literatura	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-07	• Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí a využívá je při výstavbě svého textu i při recepci textu jiného autora • Aplikuje znalosti ze syntaktického pravopisu • Identifikuje sémantické nuance v oblasti použití přívlastku těsného a volného • Prakticky aplikuje své znalosti z oblasti českého slovosledu a větosledu, cíleně využívá prostředků k vytvoření smysluplného koherentního textu • Rozpozná významové změny souvětí při změně spojovacího výrazu.	**SKLADBA** **Věta jednoduchá** Podmět a přísudek - přísudek jmenný se sponou složený - přísudek jmenný beze spony Vztah mezi členem řídícím a závislým – shoda, řízenost, přimykání Předmět – infinitivní vyjádření Příslovečné určení - příčiny - účelu - přípustky - podmínky Přívlastek těsný a volný Doplněk Významový poměr mezi složkami několikanásobného větného členu Přístavek **Souvětí** - věta hlavní a vedlejší - souvětí souřadné a podřadné – spojovací výrazy - grafické znázornění souvětí - významový poměr mezi větami ve vztahu souřadnosti (zejména mezi	Cizí jazyky Sloh Literatura	OSV - komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		větami hlavními) - věta vložená - grafické znázornění souvětí s větou vloženou		
ČJL-9-2-02	• Obohacuje si svoji aktivní slovní zásobu • Rozpozná přenesená pojmenování a u běžně používaných identifikuje jejich genezi • Využívá sousloví s ohledem na stylistický kontext projev • Identifikuje systém forem pro pojmenování stávajících i nových entit	**Obohacování slovní zásoby** Tvoření slov - odvozování - skládání - zkracování Sousloví Přenášení pojmenování Přejímání z cizích jazyků **Tvarosloví** - výslovnost a pravopis přejatých slov - skloňování přejatých slov	Cizí jazyky Zeměpis, přírodopis, chemie (složeniny, zkratky a zkratková slova, sousloví) Literatura	OSV - komunikace
ČJL-9-2-04	• Tvoří spisovné tvary sloves a vědomě jich využívá ve vhodné komunikační situaci • Identifikuje sémantické rozdíly v rámci vidových dvojic a tuto znalost aplikuje při studiu cizích jazyků	Slovesa - slovesné třídy a vzory (okrajově) - slovesný vid	Cizí jazyky Hudební výchova (slovesa vyjadřující děj násobený)	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-08	• Rozlišuje specifičnost jednotlivých útvarů mateřštiny a využívá jich v závislosti na situačním kontextu svého projevu • Identifikuje některá hlásková (grafická) specifika slovenštiny	**Výklad o jazyce** Hlavní skupiny jazyků Slovanské jazyky Útvary českého jazyka - spisovné - nespisovné		OSV – komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-02 ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-07	• Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Téma literárního díla (námět, téma, hrdina) Kompozice literárního díla (verš, strofa) Jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky: rým, rytmus, volný rým, přesah) Specifika básnického jazyka Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, mluvené slovo, filmové zpracování Základní směry světové a české literatury - významní autoři a díla, charakteristika směrů a skupin, historické souvislosti	Dějepis Etická výchova	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika - recitační soutěž

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10 ČJL-9-3-04	• Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v rozhovoru • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytváří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text	**FUNKČNÍ STYLY** **SLOHOVÉ POSTUPY** **LÍČENÍ** - specifikum subjektivně zabarveného popisu **CHARAKTERISTIKA** - charakteristika jako součást sebereflexe - charakteristika přímá a nepřímá **ŽIVOTOPIS (umělecký)** **ÚVAHA** - uplatnění úvahy v různých stylech	Hudební výchova – hlasová hygiena – průběžně Literatura– básnické jazykové prostředky Výtvarná výchova– malířství – průběžně Literatura – ukázky z krásné literatury	OSV – komunikace MedV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MedV- stavba sdělení MedV – vliv médií ve společnosti MedV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MedV - Fungování a vliv médií ve společnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	s dodržováním pravidel mezivětného navazování • Identifikuje cíl a funkci sdělení jako základní kritérium výstavby textu • Orientuje se v jazykových, stylistických a tematických prostředcích výstavby jednotlivých druhů textů • Rozumí druhovému dělení slohového postupu a využívá při tvorbě jednotlivých útvarů			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-02	• Orientuje se v systému obohacování slovní zásoby češtiny • Chápe smysl výstavby frazeologismu • Orientuje se v sémantickém obsahu některých tradičních (lidových) frazémů i v obsahu běžně užívaných frazémů kulturních (cizojazyčných) • Obohacuje způsob svého vyjadřování a je si vědom vhodnosti užití daného tvaru v rámci stylového kontextu	**SLOVNÍ ZÁSOBA** Slovo a sousloví (opakování) Frazémy (opakování) Synonyma, antonyma, homonyma (opakování) Zkratky a zkratková slova (opakování) Odborné názvy (termíny) **TVOŘENÍ SLOV** Stavba slova a tvoření slov (opakování)	Cizí jazyky Literatura	**OSV** – komunikace

ČJL-9-2-03
ČJL-9-2-04
	• Zná běžně užívané latinské ekvivalenty k vybrané české lingvistické terminologii
	• spisovně vyslovuje česká a běžně používaná cizí slova
	• Identifikuje ve výpovědi substantivum vlastní a ovládá pravopisné zásady psaní počátečních písmen (propria jednoslovná, propria víceslovná)
	• Prakticky ovládá pravopisné zásady související s deklinací podstatných a přídavných jmen, zájmen a číslovek
	• Rozezná v textu přechodníkový tvar, identifikuje jeho rod a číslo a chápe
		TVAROSLOVÍ
		- seznámení s latinskou terminologií
		- procvičování vybraných jevů z oblasti deklinace podstatných a přídavných jmen, zájmen a číslovek
		- slovesa
		  o přechodník přítomný a minulý
		  o dubletní koncovky
		  o slovesný rod (opakování)
		  o slovesný vid (opakování)
			Cizí jazyky
			Dějepis
				OSV – komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	smysl jeho existence v systému jazyka • Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami			
ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-07	• Identifikuje ve větě jednotlivé větné členy a chápe princip výstavby české věty • Chápe odlišnosti ve větné formě na základě různého postoje mluvčího; • Identifikuje ve výpovědi zápor a odlišuje smysl rozličných možností jeho vyjádření • Prakticky aplikuje své poznatky z výstavby českého souvětí v rámci tvorby textu • Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	**SKLADBA** Základní a rozvíjející větné členy (opakování) Shoda podmětu s přísudkem (opakování) Souvětí podřadné – transformace věty jednoduché na souvětí podřadné a naopak (opakování) Souvětí souřadné (opakování) Věta, větný ekvivalent (opakování) Zvláštnosti ve výstavbě věty Výpovědní funkce věty Zápor - sémantika záporu - vyjádření negace pomocí slovních druhů - dvojí negace Aktuální členění věty - slovosled v české větě	Cizí jazyky	OSV - komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-07	• Prakticky uplatňuje znalosti českého pravopisu a své poznatky si systematizuje	**Pravopis** - lexikální - slovotvorný - morfologický - syntaktický **Opakování vybraných pravopisných jevů**	Cizí jazyky	
ČJL-9-2-01	• Má stručné povědomí o systému tvorby hlásek prostřednictvím hlasivek a artikulačních orgánů; • Orientuje se v českém hláskoslovném systému • Identifikuje spodobu znělosti a tuto znalost prakticky aplikuje při psané podobě daného slova • Je si vědom nejčastějších defektů vyskytujících se v rámci nespisovné výslovnosti	**ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA** Mluvidla – hlasivky a artikulační orgány Soustava českých hlásek Zvuková stránka - slovní přízvuk, větný přízvuk, melodie, pauza, tempo Spisovná a nespisovná výslovnost - splývání - spodoba znělosti - hyperkorektní výslovnost	Přírodopis Etická výchova Cizí jazyky Hudební výchova	OSV – komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-08	• Orientuje se v základních skupinách jazyků • Identifikuje slovanské jazyky a je si vědom vývojových souvislostí mezi nimi • Má stručné povědomí o vývoji českého jazyka • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • Rozlišuje specifičnost jednotlivých útvarů mateřštiny a využívá jich v závislosti na situačním kontextu svého projevu	**OBECNÉ VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE** Jazyky slovanské (opakování) Stručný vývoj českého jazyka Útvary českého jazyka (opakování)	Dějepis Zeměpis Cizí jazyky (zejména slovanské) Literatura	OSV – komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-02 ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-07 ČJL-9-3-08	• Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	**HLAVNÍ VÝVOJOVÁ OBDOBÍ NÁRODNÍ A SVĚTOVÉ LITERATURY** Téma literárního díla (námět, téma, hrdina) Kompozice literárního díla (verš, strofa) Jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky: rým, rytmus, volný rým, přesah) Specifika básnického jazyka Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, mluvené slovo, filmové zpracování Základní směry světové a české literatury - významní autoři a díla, charakteristika směrů a skupin, historické souvislosti	Dějepis Etická výchova Občanská výchova	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika - recitační soutěž

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-07 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10 ČJL-9-3-04	• Je znalý způsobů sebeprezentace při budování svojí profesní kariéry – životopis, motivační dopis • Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v rozhovoru • Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči • Zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	**ADMINISTRATIVNÍ KORESPONDENCE** - strukturovaný životopis* - motivační dopis* * *látka je součástí výuky v rámci VVP* **ÚVAHA** **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA** - kritické přijímání mediálních sdělení, mediální gramotnost - subjektivita a objektivita mediálního sdělení (texty propagandistické) - zpráva - komentovaná zpráva, polemika - reportáž - fejeton - interview **MLUVENÝ PROJEV (RÉTORIKA)** - projev, proslov	VVP literatura	MeV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti OSV – komunikace OSV – hodnoty a postoje

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ČESKÝ JAZYK – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Specifikuje charakter jednotlivých slohových postupů a uplatňuje je v různých funkčních stylech • Využívá své znalosti z literární teorie (metafora, metonymie) • Využívá spisovné a nespisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • Uplatňuje své názory a osobní postoj (úvaha)	- diskuze		

8.2 SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Seminář z českého jazyka je součástí vzdělávací oblasti RVP ZV Jazyk a jazyková komunikace, vychází za vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Vyučovací předmět je realizován v dotaci dvou hodin měsíčně. Smyslem výuky je rozšířit náhled na systém naší mateřštiny a tím anticipovat výukovou látku vyšších ročníků. Výuka je postavena na systému jazykových her a cvičení, prostřednictvím nichž si žáci obohacují slovní zásobu, rozšiřují své jazykové povědomí, lépe se orientují v jednotlivých jazykových vrstvách i v rámci stylistické osy. Zájem je veden směrem ke komunikačním schopnostem žáka – využívat různorodost pojmenování denotátu, s ohledem na stylistické zařazení lexikální jednotky i s ohledem na jeho různorodou sémantickou hodnotu. Důraz je rovněž kladen na správné využití nonverbálních komunikačních prostředků a jejich vlivu na správný, smysluplný a kultivovaný jazykový projev. Hry a cvičení z oblasti onomastiky obohacují žákovy dějepisné znalosti a rozšiřují jeho náhled a kulturní povědomí o historii naší země (potažmo svého regionu).

Během výuky jsou využívány metody práce:

- metody monologické - výklad, přednáška, vyprávění
- metody rozhovoru
  - metoda řízeného dialogu
  - metody komentovaného čtení
- metody zaměřené na rozvíjení komunikačních dovedností a návyků – mluvní a řečnická cvičení, komunikační hry, dramatizace, skupinové práce, diskusní kroužky

Formy hodnocení jsou realizovány:

- písemným zkoušením (forma testů i krátkých úvahových projevů)
- hodnocením samostatného řečového projevu (kvalita vyjadřování, slohová vytříbenost, schopnost verbalizovat myšlenku)

Klíčové kompetence jsou rozvíjeny s předmětu Seminář z českého jazyka tímto způsobem:

Kompetence k učení se rozvíjí tím, že:

- vedeme žáky k propojování poznatků z oblasti jednotlivých vrstev jazyka
- učíme žáky analyticko-synteticky manipulovat s textem (textová gramotnost)
- dbáme na rozšiřování slovní zásoby dalšími možnostmi pojmenování (frazeologismy, synonymita pojmenování)

Kompetence k řešení problémů se rozvíjí tím, že:

- učíme žáky samostatně ústně interpretovat text
- učíme žáky samostatně tvořit písemný text formou různých stylových útvarů
- umožňujeme žákům hravým způsobem vyhledávat analogie mezi mateřštinou a jinými jazyky (hra onomastická – etymologie některých našich slov)

Kompetence komunikativní se rozvíjí tím, že:

- vedeme žáky cíleným způsobem písemně či ústně formulovat své myšlenky
- vyžadujeme od žáků zapojení do dialogu v rámci diskuze či skupinové práce
- učíme žáky vytvářet smysluplný jazykový projev (s ohledem na riziko stylizačních nedostatků hraničících s nejednoznačností až směšností výpovědní hodnoty)

Kompetence sociální a personální se rozvíjí tím, že:

- učíme žáky dodržovat pravidla mezilidského chování v rámci verbální i neverbální komunikace
- dbáme na správné využívání rozličných pojmenování s ohledem na jejich postavení v rámci stylové osy (slova spisovná, nespisovná, hovorová, nářeční prvky atp.)

Kompetence občanské se rozvíjí tím, že:

- vedeme žáky k poznání celoživotně kultivovat svoji mateřštinu

Kompetence pracovní se rozvíjí tím, že:

- učíme žáky využívat znalostí a dovedností v rámci svých sociálních rolí (v zaměstnání, v rodině, na veřejném vystoupení atp.)

Kompetence digitální:

- Ukazujeme, jak si vytvářet a upravovat digitální obsah.

- Učíme žáky běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby. Vedeme je k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti.
- Učíme žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**SEMINÁŘ Z ČJ**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-02	• Aktivně operuje bohatou slovní zásobou s citem pro významové odlišnosti slov a jejich kontextuální užití ve větě • Má povědomí o ekonomice jazyka (slovnědruhové homonymie) a proniká do principu slovnědruhových přesunů • Odlišuje významové obsahy slov formálně si velmi podobných a správně je aktivně využívá v daném kontextu v rámci jednoznačné komunikace • Vyhledává základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnává informace z různých zdrojů.	Hry lexikální Slovnědruhová homonymie Odlišná sémantika jednoho tvaru Významové rozdíly mezi slovy formálně si podobnými (jazykový kontext) Synonymita vyjádření a významové nuance	cizí jazyk	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**SEMINÁŘ Z ČJ**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Rozšiřuje si povědomí o principu pojmenování některých skutečností kolem nás, obohacuje si poznatky o životě a myšlení našich předků • Dozvídá se o genezi některých našich příjmení vzniklých na základě různých rozlišovacích aspektů, spontánně tvoří přezdívky na základě nositelství určitých vlastností	Hry onomastické Etymologie našich jmen místních a pomístních Příjmení – jejich původ Přezdívky	etická výchova zeměpis dějepis	
	• Aktivně operuje bohatou slovní zásobou s citem pro významové odlišnosti slov a jejich kontextuální užití ve větě • Má povědomí o ekonomice jazyka (slovnědruhová homonymie) a proniká do principu slovnědruhových přesunů • Odlišuje významové obsahy slov formálně si velmi podobných a správně je využívá v rámci jednoznačného vyjádření	• Cvičení lexikální - slovnědruhová homonymie – odlišná sémantika jednoho tvaru, významové rozdíly mezi slovy formálně si podobnými (jazykový kontext)	cizí jazyk	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**SEMINÁŘ Z ČJ**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-02	• Rozumí smyslu využití tradičních ustálených slovních spojení a je si vědom jejich postavení v rámci běžné komunikace • Využívá běžná přísloví, rčení a přirovnání ve svém vlastním jazykovém projevu	• Hry frazeologické - frazeologismus, frazém – motivy a témata - výtvarné vyjádření	cizí jazyk výtvarná výchova etická výchova	
	• Objevuje princip obohacování slovní zásoby českého jazyka, experimentuje s předponami a příponami – všímá si přípon produktivních i méně užívaných	• Cvičené slovotvorné a ze stavby slov - chronologie vzniku (slovotvorná hnízda) – výtvarné vyjádření	cizí jazyk výtvarná výchova	
ČJL-9-2-01	• Rozšiřuje si praktické poznání fonetického systému mateřštiny • Je schopen aplikovat znalost spodoby znělosti v rámci svých pravopisných znalostí • Chápe smysl a význam správného užití větného důrazu ve větě	• Cvičení fonetické - fonetický přepis - větný důraz a změna smyslu celé výpovědi	cizí jazyky etická výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**SEMINÁŘ Z ČJ**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJL-9-2-07	• Komplexně si zopakuje některé pravopisné jevy	• Hry pravopisné	cizí jazyky	
ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-07	• Identifikuje úskalí správného (smysluplného) jazykového projevu, je schopen se vyvarovat stylizačních nedostatků hraničících často se směšností či nejednoznačnou výpovědní hodnotou a tím si kultivuje svůj projev • Je schopen vést smysluplný dialog, formovat a klást otázky a aktivněji se podílet na vývoji diskuze • Využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení	• Cvičení stylizační - věcné a formulační nedostatky v jazykovém projevu - diskuze na dané téma	etická výchova mediální výchova textová gramotnost	

8.3 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět anglický jazyk je na prvním stupni zařazen do výuky od 2. ročníku v následujících hodinových dotacích: 2. ročník 1 vyučovací hodina týdně, ve 3. – 5. ročníku 3 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny. Výuka anglického jazyka na druhém stupni probíhá od 6. do 9. ročníku v hodinové dotaci 3 hodiny týdně, při kterých jsou děti při větším počtu ve třídě děleny na skupiny.

V prvním období jde především o probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytvoření pozitivního vztahu k předmětu. Cílem výuky je porozumění na úrovni základní komunikace v nejběžnějších situacích každodenního života s důrazem na správnou výslovnost a schopnost reagovat na základní pokyny, vytváření jednoduchých modelových situací.

V druhém období dochází k rozšiřování slovní zásoby, rozvoji komunikace a psané formy jazyka, aplikují se jednoduché gramatické jevy. Žáci se seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí a pracují na projektech.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech i hře. Výuka je propojena s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou. Podněcuje a oceňuje se aktivita, invence a tvůrčí přístup k činnostem. Mezi nejběžnější aktivity patří rozhovor, popis, dramatizace, pantomima, vyprávění, recitace, třídění, porovnávání, přiřazování, doplňování, hádanky, kvízy, soutěže, křížovky, hry, diktát, upevňování, skupinová práce, práce ve dvojicích, samostatná práce.

V hodinách jsou využívány nejrůznější pomůcky, např.: učebnice, pracovní sešity, sešity, tabule, nástěnné obrazy, plakáty, mapy, obrázky, slovníky, internet a PC, časopisy, CD přehrávač, DVD, interaktivní tabule a tablety.

Projektová činnost je nadstavbou učiva. Rozvíjí, doplňuje a upevňuje znalosti žáka. Tematicky se opírá o slovní zásobu daného ročníku.

Vedle znalostí z mnohých lingvistických oblastí (fonetické, morfologické, syntaktické, lexikální) jsou rozvíjeny především základní jazykové dovednosti, receptivní i produktivní – porozumění a práce s psaným i mluveným textem, schopnost tvorby psaného textu a především komunikační kompetence. Žáci jsou vedeni k myšlenkově složitějším operacím, učí se užívat a aktivně přetvářet poskytnuté informace, aplikovat a orientovat se v anglických pramenech, jsou schopni hodnotit, vyjádřit a obhájit vlastní názor.

Žáci jsou průběžně seznamováni s reáliemi a kulturními odlišnostmi anglicky mluvících zemí, čímž jsou naplněny požadavky výchovy k myšlení v globálních a evropských souvislostech. Při výuce se žáci přímo seznamují s informacemi z jiných předmětů či se učí je aktivně využívat a aplikovat. Žák si tak uvědomuje mezipředmětové souvztažnosti a učí se jich ve svůj prospěch vědomě využívat.

Z průřezových témat jsou při výuce cizího jazyka komplexně a stabilně zahrnuty především osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech a multikulturní výchova.

Formální hodnocení je založeno na průběžných písemných testech a pololetních pracích. Mimo to je brán zřetel na komunikační dovednosti, schopnost reakce, práce s anglickým textem, pochopení, myšlenkové zpracování a aplikace daných pravidel, látky a témat a na celoročním aktivním zapojení se do výuky. Dle volby vyučujícího žáci během školního roku samostatně zpracují projekt na dané či jimi zvolené téma.

V hodinách by měly být průběžně zahrnuty různé pracovní metody: vyprávění, ústní referát, dialog, dramatizace, samostatná práce, práce s textem, komentované čtení, cvičení doplňovací, substituční, obměňovací, produkční, křížovky, tvorba textů na zadané téma, mluvní a řečnická cvičení, komunikační hry, dramatizace, skupinové práce, diskusní kroužky.

Frontální výuka by neměla převyšovat práci skupinovou, práci ve dvojicích a samostatnou činnost. Žáci se naučí zpracovávat komplexnější dlouhodobější projekty.

Výuka probíhá na základě stanovených učebnic, nicméně do výuky jsou pravidelně a v širokém rozpětí zahrnovány další doplňkové materiály rozšiřující možnosti procvičování probíraných jazykových celků a témat. Žáci tímto způsobem navíc rozvíjejí svou flexibilitu a schopnost zorientovat se a využít rozlišné materiály a prameny. Postupně se učí pracovat nejen se slovníky bilingválními, ale též se slovníky (a dalšími materiály) monolingválními.

Kompetence k učení u žáka rozvíjíme tím, že ho učíme:

- získávat poznatky z jednotlivých oblastí jazykového systému a následně je zpracovávat, využívat a usouvztažňovat za účelem chápání a užívání tohoto systému (rozumění textu, výstavba koherentního textu)
- užívat obsahu učiva ostatních předmětů při výuce, propojovat výuku anglického jazyka s poznatky z různých vzdělávacích oblastí, vytvářet si komplexnější způsobu vnímání reality
- poznávat a následně volit z širší škály metod a strategií učení, plánovat vlastní práci i podíl vlastní práce v rámci práce skupinové

Kompetence k řešení problémů u žáka rozvíjíme tím, že ho učíme:

- porovnávat systém jazyka cizího se systémem jazyka mateřského, nacházet odlišností a adaptovat se na ně
- hledat a volit vhodné postupy při řešení rozličných úkolů

- manipulovat s koherentním textem
- ověřovat výsledky řešení, nalézat analogie mezi řešenými problémy a využívat již získaných zkušeností

Kompetence komunikativní u žáka rozvíjíme tím, že ho učíme:

- ústně a písemně verbalizovat poznatky, myšlenky a názory
- komunikovat ve skupině - naslouchat názorům druhých, hodnotit a argumentovat
- zapojovat se do diskuse na daná témata a vyjadřovat vlastní stanoviska
- zpracovávat a využívat texty a další informační a komunikační prostředky
- poznávat a v širším měřítku využívat jazykového materiálu

Kompetence sociální a personální u žáka rozvíjíme tím, že ho učíme:

- účinně a vhodně se začleňovat do týmové a skupinové práce; tolerantně přistupovat k práci a názorům druhých, přijímat a spoluutvářet pravidla, uvědomovat si společné cíle a jednat tak, aby směřoval k jejich dosažení
- docházet k sebepoznávání na základě utváření názorů a dosahování výsledků vlastní práce i spolupráce s ostatními, vnímat a hodnotit vlastní vývoj
- rozvíjet sebekázeň při společných i samostatných činnostech

Kompetence občanské u žáka rozvíjíme tím, že ho učíme:

- přestupovat k jazyku coby nedílné a významné součásti kulturního a historického bohatství národa
- poznávat a hodnotit základní principy a společenské normy na základě srovnání reálií, tradic a kulturního zázemí anglicky mluvících zemí a vlastního národa
- formovat si názor na základní společenské, kulturní a ekologické problémy prostřednictvím cizojazyčného materiálu

Kompetence pracovní u žáka rozvíjíme tím, že ho učíme:

- využívat a usouvztažňovat znalosti, jazykové dovednosti a zkušenosti získané při výuce anglického jazyka při přípravě na budoucí studijní, pracovní a společenské uplatnění
- zodpovědně jednat v rámci dodržování pravidel, plnění povinností a závazků a přizpůsobovat se různým sociálním rolím a požadavkům šetrným zacházením s pracovními materiály a technikou podporující výuku (vybavení pro počítačovou a internetovou výuku)

Kompetence digitální rozvíjíme tím, že:

- klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat
- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-3-1-01 ***CJ-3-1-02***	• Vyslovuje foneticky správně • Rozumí jednoduchým pokynům a větám a reaguje na ně	Pokyny Pozdravy Číslovky 1-10 Přídavná jména Slovní zásoba - barvy - rodina - jídlo - zvířata - předměty ve třídě	Český jazyk Matematika Prvouka Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Individuální přístup k dětem se SPU a k nadaným žákům OSV 1,6,7,8 MV 3
CJ-3-1-02	• Seznamuje se a pracuje s poslechem	Sloveso *to be* - být		

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-3-1-01 ***CJ-3-1-02*** ***CJ-3-1-03*** ***CJ-3-1-04*** ***CJ-3-1-05*** ***CJ-3-1-06***	rozumí jednoduchým pokynům ze strany učitele a adekvátně na ně reaguje používá a foneticky správně opakuje probíranou slovní zásobu přečte a rozumí slovům a krátkým psaným textům, opírá se o vizuální materiály přečte a rozumí slovům a krátkým mluveným textům, opírá se o vizuální materiály rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova sestavuje gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení zazpívá písničky, říká básničky, účinkuje ve hře. má správnou a srozumitelnou výslovnost. aktivně se účastní jednoduché konverzace vyhledá některé informace v psaném textu, čte jednoduché texty. čte nahlas plynule a foneticky správně	Pozdravy Základní fráze při seznamování Abeceda Pokyny učitele k výuce – např. *Close your book (*asi 30 pokynů během školního roku, žáci rozumí a reagují na ně) Čísla 1 – 12 *How old are you?* Barvy Školní potřeby Hračky, předměty každodenního užívání Adjektiva *big, small, long, short* Osobní zájmena *I, he, she* Slovesa *be, have got, can* Posesiva části lidského těla, barvy vlasů Adjektiva (fyzická charakteristika) členové rodiny	Matematika Český jazyk Pracovní činnosti Vlastivěda Přírodověda Výtvarná výchova Hudební výchova Tělesná výchova	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-5-1-01 ***CJ-5-1-02*** ***CJ-5-1-03*** ***CJ-5-2-01*** ***CJ-5-2-02*** ***CJ-5-3-01***	čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu zazpívá písničky, říká básničky, účinkuje ve hře. rozumí jednoduchým pokynům ze strany učitele a adekvátně na ně reaguje přečte a rozumí slovům a krátkým mluveným textům, opírá se o vizuální materiály chápe smysl jednoduchých poslechových textů aktivně se účastní jednoduché konverzace v jednoduché promluvě užívá probranou slovní zásobu chápe smysl jednoduchých textů k probírané slovní zásobě, v jednoduchém textu vyhledá informaci vyžadovanou vyučujícím	*Sloveso* have got *There is… / there isn't* Určování času (v řádu celých hodin) Předložkové vazby *In the evenening, at seven o'clock* Předložky místa (*in, near, under…)* Čísla 13-99 Přítomný čas průběhový Plurál *Can I have…?* Slovní zásoba v tematických okruzích části lidského těla zvířata základní tvary (*square, triangle, circle*) město- instituce jídlo	Matematika Český jazyk Pracovní činnosti Vlastivěda Přírodověda Výtvarná výchova Hudební výchova Tělesná výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase sestavuje gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení	každodenní činnosti reálie anglicky mluvících zemí		

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	vyslovuje srozumitelně a dostatečně jasně anglické hlásky ve známých slovech a větách.	čas přítomný prostý	Matematika Český jazyk Pracovní činnosti Vlastivěda Přírodověda Výtvarná výchova Hudební výchova Tělesná výchova	
	zazpívá písničky, říká básničky, účinkuje ve hře.	sloveso *like*		
		sloveso *live*		
		osobní zájmena		
CJ-5-1-01	rozumí jednoduchým pokynům ze strany učitele a adekvátně na ně reaguje	frekvenční příslovce		
CJ-5-1-02	přečte a rozumí slovům a krátkým mluveným textům, opírá se o vizuální materiály	slovesa každodenní činnosti		
		rozkazovací způsob		
		počasí		
CJ-5-1-03	chápe smysl jednoduchých poslechových textů	státy sporty místnosti v domě		
CJ-5-2-01	aktivně se účastní jednoduché konverzace	dny v týdnu, měsíce v roce		
CJ-5-2-02	v jednoduché promluvě užívá probranou slovní zásobu	školní předměty		
CJ-5-2-03	vede jednoduchý rozhovor, rozumí a reaguje na otázky týkající se probíraných témat	povolání		
CJ-5-3-01	chápe smysl jednoduchých textů k	reálie anglicky mluvících zemí		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-5-3-02	probírané slovní zásobě, vyhledává specifické informace v textu. Pracuje s přiměřeně dlouhými texty z učebnice či interaktivního zdroje, přečte básničku, pohled, rozvrh hodin a televizní program. rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova			
CJ-5-4-01	sestavuje gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení			
CJ-5-4-02	vyplní stručný formulář s osobními údaji s využitím získaných informací napíše e-mail kamarádovi, pohled či jednoduchý dopis o sobě, své rodině a svých zájmech vyplní jednoduchý elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla apod. rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	používá elektronické slovníky			

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-9-1-02 ***CJ-9-1-01*** ***CJ-9-3-01*** ***CJ-9-3-02***	ovládá výslovnostní specifika anglického jazyka, rozlišuje mezi psanou a mluvenou podobou jazyka rozumí stále se opakujícím pokynům vyučujícího, které se týkají průběhu výuky vhodně reaguje na pokyny vyučujícího rozumí slovům a jednoduchým větám učitele k tématům škola, rodina, lidské tělo, zdraví, oblečení, volný čas rozumí krátkým poslechovým textům k probíraným tématům na základě osvojené slovní zásoby rozumí nápisům, které se týkají probíraných témat rozumí jednoduchým textům k probíraným tématům, v jednoduchém textu vyhledá požadovanou informaci vhodně používá osvojenou slovní zásobu a gramatické jevy	výslovnost, specifika anglické výslovnosti, psaná a mluvená podoba jazyka sloveso "být“ a „mít“ vazba *"there is / are"* předložky místa ukazovací zájmena přívlastňovací zájmena plurál imperativ předmětová osobní zájmena číslovky, určení času přítomný prostý čas přítomný průběhový a kontrast přítomných časů modální sloveso "*Can, Can't"* – schopnost a dovednost základní slovní zásoba v komunikačních	Český jazyk Občanská výchova Matematika Tělesná výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		situacích probíraných tematických okruhů		
CJ-9-2-02 ***CJ-9-4-01***	na základě osvojené slovní zásoby sestaví jednoduchý psaný či mluvený text na probíraná témata - škola, volný čas, rodina a domov, oblečení a zdraví	• kalendářní rok - hodiny, dny, měsíce, roční období • škola a třída, nábytek, volný čas • rodina, příbuzenské vztahy • zvířata, péče o ně • části těla, zdraví • oblečení		
CJ-9-2-01	přiměřeně reaguje na jednoduché dotazy, které se vztahují k probíraným tématům, je schopen se představit, podat základní informace popisuje místnost, byt, dům a jeho vybavení, nábytek			
CJ-9-4-01 ***CJ-9-2-02***	pohovoří o členech své rodiny, popsat příbuzenské vztahy mluví o svém zvířeti a péči o něj mluví o každodenních činnostech, svém denním režimu popíše lidi, jejich oblečení	• internetová úložiště a materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti; online slovníky • programy PowerPoint a Word • bezpečnost při práci s online formuláři		
	rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	využívá internetová úložiště pro materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti vyplní jednoduchý elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla apod. zpracuje prezentaci v programu Power Point / plakát v programu Microsoft Word na zvolené relevantní téma			

Dané tematické okruhy OSV se prolínají veškerým učivem:
OSV 2 – poznává a vyjadřuje se o sobě samém, uvědomuje si a rozvíjí svoje vztahy k ostatním
OSV 6 – rozvíjí vztahy se spolužáky poznáváním a rozvojem pozornosti vůči nim a jejich charakterovým rysům

OSV 8 – rozvíjí své schopnosti naslouchání, verbální i neverbální komunikace, učí se principům dialogu i diskuse, učí se vhodně používat funkční styly
OSV 9 – rozvíjí své dovednosti pro kooperaci, rozvíjí dovednosti potřebné pro zvládání situací soutěže a srovnání s ostatními

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-9-1-02	rozumí větám a jednoduchým promluvám k tématům jídlo a stravovací návyky, cestování, počasí a příroda	gerundium – slovesa like, love, hate, enjoy, go kontrast přítomných časů	Český jazyk Občanská výchova Matematika Zeměpis Přírodopis	
CJ-9-1-01	rozumí krátkým poslechovým textům k probíraným tématům	člen určitý, neurčitý, rozdíl a/an, the, plurál frekvenční příslovce		
CJ-9-3-01 ***CJ-9-3-02***	rozumí jednoduchým textům k probíraným tématům, v jednoduchém textu vyhledá požadovanou informaci	modální sloveso "must / mustn't" – zákaz, příkaz vyjádření budoucnosti		
	vhodně používá osvojenou slovní zásobu a gramatické jevy	počitatelnost podstatných jmen, určování množství		
CJ-9-4-02	na základě probírané slovní zásoby zformuluje jednoduchý text na probíraná témata	minulý čas stupňování adjektiv		
CJ-9-2-01	vede dialog k probíraným tématům	základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů		
CJ-9-2-02	mluví o zvycích a každodenních činnostech dokáže vést rozhovor se svým kamarádem o jeho denním programu	• jídlo a pití, stravovací návyky • státy, cestování • počasí, příroda		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	hovoří o věcech a činnostech, které má/nemá rád, rád/nerad vykonává je schopen použít slovní zásobu týkající se jídla, vyjádřit, jaké jídlo má rád; koupit jídlo, zeptat se na cenu a zaplatit. Pasivně zná typická britská jídla podá základní informace o své zemi/městě je schopen pojmenovat některé z evropských států je schopen pohovořit o jednotlivých ročních obdobích a popsat je podá základní zeměpisné informace k Velké Británii – rozlišuje pojmy *United Kingdom* a *Great Britain* napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaruzpracuje prezentaci v programu Power Point / plakát v programu Microsoft Word na zvolené relevantní téma	reálie anglicky mluvících zemí • e-mail, výhody a nevýhody osobní komunikace, elektronický formulář online (přihlášky, dotazníky apod.) • programy PowerPoint a Word		

Dané tematické okruhy OSV se prolínají veškerým učivem:

OSV 2 – poznává a vyjadřuje se o sobě samém, uvědomuje si a rozvíjí svoje vztahy k ostatním

OSV 8 – rozvíjí své schopnosti naslouchání, verbální i neverbální komunikace, učí se principům dialogu i diskuse, učí se vhodně používat funkční styly

OSV 9 – rozvíjí své dovednosti pro kooperaci, rozvíjí dovednosti potřebné pro zvládání situací soutěže a srovnání s ostatními

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**8.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-9-1-01 ***CJ-9-1-02*** ***CJ-9-2-01*** ***CJ-9-2-02*** ***CJ-9-3-02*** ***CJ-9-3-01*** ***CJ-9-4-01*** ***CJ-9-4-02***	rozumí komplexnějším projevům a poslechovým textům, které se týkají probíraných témat v poslechových textech dohledá vyžadované informace orientuje se a adekvátně reaguje v běžných situacích, vede jednoduchý dialog na známé téma souvisleji pohovoří o probíraných tématech, reaguje na případné dotazy rozumí komplexnějším psaným textům a podle požadavků je dále zpracuje porozumí jednodušším autentickým textům týkajícím se probíraných témat vhodně používá osvojenou slovní zásobu a gramatické jevy zformuluje delší psaný text na probírané téma	gerundium minulý prostý čas minulý průběhový čas adjektivní stupňování, komparativ a superlativ budoucí čas participia, nepravidelná slovesa modální slovesa vazba *"would like"* základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • doprava, cestování • vesmír, příroda • moderní technologie • povolání, plány do budoucna	Český jazyk Zeměpis Dějepis Matematika	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**8.**

	Ročníkové výstupy	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	Zjišťuje a vyjadřuje informace o osobních zájmech a návycích zjišťuje a mluví o svých zkušenostech vyjadřuje přání, zdvořilou žádost či nabídku podá informace o základních dopravních prostředcích, způsobech cestování hovoří o plánech na prázdniny mluví o svých plánech do budoucna je obeznámen s vybranými kulturně zeměpisnými fakty týkajícími se anglicky mluvících zemí rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru pro práci s textem využívá internetové zdroje v cílovém jazyce	• nákupy a móda reálie anglicky mluvících zemí stručný psaný text s pevně danou strukturou • softwarové aplikace, jejich ovládání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce		

Dané tematické okruhy OSV se prolínají veškerým učivem:

OSV 2 – poznává a vyjadřuje se o sobě samém, uvědomuje si a rozvíjí svoje vztahy k ostatním

OSV 8 – rozvíjí své schopnosti naslouchání, verbální i neverbální komunikace, učí se principům dialogu i diskuse, učí se vhodně používat funkční styly

OSV 9 – rozvíjí své dovednosti pro kooperaci, rozvíjí dovednosti potřebné pro zvládání situací soutěže a srovnání s ostatními

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-9-1-01 ***CJ-9-1-02*** ***CJ-9-2-01*** ***CJ-9-2-02*** ***CJ-9-2-03*** ***CJ-9-3-02*** ***CJ-9-3-01***	rozumí komplexnějším projevům a poslechovým textům, které se týkají probíraných témat v poslechových textech dohledá vyžadované informace orientuje se a adekvátně reaguje v běžných situacích, vede jednoduchý dialog na známé téma souvisleji pohovoří o probíraných tématech, reaguje na případné dotazy převypráví/vymyslí a vyjádří krátký příběh či zkušenost, popisuje situace ze života či osoby a okolí rozumí komplexnějším psaným textům a podle požadavků je dále zpracuje porozumí jednodušším autentickým textům týkajícím se probíraných témat vhodně používá osvojenou slovní zásobu a gramatické jevy	minulý prostý a průběhový čas předpřítomný prostý čas neurčité tvary sloves modální slovesa první podmínková věta pasivum – přítomný a minulý čas složeniny se some, any, no, every samostatná posesivní zájmena základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • média • literatura a film • důležité instituce a budovy (post office, hospital…)	Český jazyk Zeměpis Dějepis Hudební výchova Tělesná výchova Matematika Informatika	VMEGS 1 – poznává styl života v anglicky mluvících zemích

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CJ-9-4-02 ***CJ-9-4-03***	zformuluje delší psaný text na probírané téma rozumí a odpoví na jednoduché písemné texty (dopis, inzerát. e-mail), reaguje na písemné sdělení dokáže pohovořit o své zemi, doporučit turisticky zajímavé objekty, historicky významná místa mluví o svých zkušenostech hovoří a hodnotí kulturní činnosti a tvorbu (literatura, filmy, hudba) je schopen podat a požádat o radu a informaci dokáže si vyžádat a vysvětlit směr, orientaci ve městě a v budově hovoří o svých plánech do budoucna, dalším vzdělání a zaměstnání dokáže mluvit o svém přístupu ke sportu a vysvětlit pravidla svého oblíbeného sportu dokáže popsat a pohovořit o svých povinnostech, zákazech (formální	• určování směru, orientace ve městě, v budově • sport Reálie anglicky mluvících zemí Souvislý psaný text		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	pravidla) vyjadřuje fixní plány a program prezentuje oblíbenou internetovou stránku podá základní informace o Velké Británii a Spojených státech amerických komunikuje v modelových situacích (pro sociální sítě) o osvojovaných tématech napíše komentář k modelovému blogu nebo příspěvku na sociální síti a v komentáři zdůvodní svůj postoj sdílí informace o svých zájmech zhodnotí své jazykové dovednosti v Evropském jazykovém portfoliu používá různé digitální nástroje (počítač, tablet, interaktivní tabuli aj.) podporující výuku cizího jazyka	• pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti • evropské jazykové portfolio; vyjádření názoru; způsoby argumentace a kritiky; elektronická mobilní zařízení – funkce a aplikace; pravidla diskuse online; korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti • digitální nástroj, znalost terminologie v daném jazyce, práce		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**ANGLICKÝ JAZYK**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	vyhledává doplňující informace k osvojovaným tématům na internetu	s prohlížečem		

Dané tematické okruhy OSV se prolínají veškerým učivem:

OSV 2 – poznává a vyjadřuje se o sobě samém, uvědomuje si a rozvíjí svoje vztahy k ostatním

OSV 8 – rozvíjí své schopnosti naslouchání, verbální i neverbální komunikace, učí se principům dialogu i diskuse, učí se vhodně používat funkční styly

Vzdělávací oblast-Jazyk a jazyková komunikace

8.4.2 NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze dvou školou nabízených volitelných cizích jazyků v rámci oboru Další cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vyučovací předmět Německý jazyk je zařazen samostatně v 8. – 9. ročníku v 3hodinové dotaci týdně.

Výuka probíhá ve třídách dělených na skupiny. V rámci možností školy žáci pracují ve třídách, jazykových nebo počítačových učebnách. Náročnost a rozsah učiva volí učitel s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka dalšího cizího jazyka směřuje nejen k ovládání tohoto cizího jazyka, ale i k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Důraz je kladen na osvojení základních receptivních, produktivních a interaktivních dovedností. Vyučovací předmět obsahuje tematické okruhy vycházející z každodenních situací a zájmů dospívajícího žáka, seznamuje ho se základními reáliemi německy mluvících zemí. Rovněž zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Obsah výuky se koncentruje na základní řečové dovednosti, jež jsou zapotřebí v situacích, do kterých se může žák dostat při svých jazykových znalostech úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Probíraným tematickým celkům odpovídá gramatika a slovní zásoba, které představují základní stavební kameny použitého jazyka.

Žák je veden k samostatné práci a k práci ve skupině. Osvojuje si základní řečové dovednosti prostřednictvím modelových situací z běžného života, pracuje s jednoduchými autentickými psanými a mluvenými německými texty, samostatně vyhledává, zpracovává a interpretuje informace týkající se cizojazyčných kultur, do výuky se zařazuje používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Podle možností vyučující používá další různé metody a formy práce realizované v učebnách i mimo ně. Vyučující v jednotlivých hodinách využívá průběžně různé učební materiály a pomůcky. Cílem hodnocení žáka je motivace k dalšímu rozvíjení následujících klíčových kompetencí. Hodnotí se zejména schopnost využít nabytých vědomostí a dovedností při řešení konkrétních problémů a situací. Jedná se o tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k získávání poznatků z jednotlivých oblastí jazykového systému, následně je zpracováváme a využíváme

- využíváme obsahu učiva ostatních předmětů při výuce, propojujeme výuku německého jazyka s poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- správně aplikujeme teorii do praxe
- společně s žáky třídíme, vyhledáváme poznatky
- rozvíjíme slovní zásobu diskusí

Kompetence k řešení problémů:

- ověřujeme práci vlastní i práci skupiny
- vedeme žáky k obhajování svých postupů
- hledáme různé varianty řešení úkolu, racionálně vybíráme informace získané z rozličných médií, vedeme žáky k samostatné ústní interpretací přečteného textu
- vedeme žáky k samostatné tvorbě písemného textu formou různých stylových útvarů
- porovnáváme systém jazyka cizího se systémem jazyka mateřského, nacházením odlišností a adaptací na ně

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k formování a vyjadřování logické řady myšlenek v písemném i ústním projevu
- vedeme žáky ke komunikaci ve skupině, ke schopnosti naslouchat druhým, k vhodné argumentaci a obhajování svých názorů
- nabízíme žákům poznávání a širší využívání jazykového materiálu

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupracování skupiny v týmu
- vedeme žáky k vytváření si pozitivních představ o svém já
- upevňujeme kvalitní mezilidské vztahy
- rozvíjíme ohleduplnost a úctu k bližnímu, respektujeme odlišnosti lidí, dodržujeme pravidla mezilidského chování v rámci verbální i neverbální komunikace
- vedeme žáky ke kritickému přístupu k informacím s ohledem na jejich zdroj (hlavně k informacím bulvárním, informacím v rámci reklamní kampaně …)
- vedeme žáky k rozvíjení sebekázně při společných i samostatných činnostech

Kompetence občanské:

- zodpovědně hodnotíme dané situace
- vedeme žáky k poznávání a hodnocení základních principů a společenských norem na základě srovnání reálií, tradic a kulturního zázemí německy mluvících zemí a vlastního národa

- formujeme u žáků názor na základní společenské, kulturní a ekologické problémy prostřednictvím cizojazyčného materiálu

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k zodpovědnému plnění povinností
- žákům nabízíme využívání různých studijních materiálů
- vedeme žáky k využívání jazykových dovedností a zkušeností získaných při výuce německého jazyka při přípravě na budoucí studijní, pracovní a společenské uplatnění
- vedeme žáky k šetrnému zacházení s pracovními materiály a technikou podporující výuku

Kompetence digitální:

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení i při zapojování do společnosti a občanského života
- klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat
- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů

- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	POSLECH S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-1-01	• rozumí stále se opakujícím pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	- pozdravy, rozloučení - představení sebe a jiných - abeceda, hláskování slov - počítání do 20 - reálie ČR a německy mluvících země-základní údaje - osobní zájmena v jednotném čísle - přítomný čas pravidelných sloves v jednotném čísle - sloveso „sein“ v jednotném čísle - otázky doplňovací (W-Fragen) a věta oznamovací větná intonace	Anglický jazyk Český jazyk Matematika Občanská výchova Hudební výchova Výtvarná výchova Zeměpis	K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto nástroje: www.umimenemecky.cz www.kahoot.com www.skolasnadhledem.cz www.klett-sprachen.de www.nemcina-zdarma.cz www.thatquiz.com https://cs.padlet.com/ OSV – komunikace -komunikuje
DCJ-9-1-02	• rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
DCJ-9-1-03	• rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	MLUVENÍ			MV – multikulturalita
DCJ-9-2-01	• zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- názvy školních předmětů - rozvrh hodin - zájmy-vyjádření vlastního názoru		-rozpozná specifické rysy a odlišnosti češtiny a němčiny
DCJ-9-2-02	• sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- otázky doplňovací-shromažďování informací - člen určitý a neurčitý, zápor „kein/keine“ - přivlastňovací zájmena: „mein/ meine, dein/ deine“	Informatika Přírodopis	OSV – poznávání lidí -podá zákl. inf. o sobě, své rodině, příbuzných…
DCJ-9-2-03	• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- sloveso „haben“ v jednotném čísle tázací zájmena - otázky zjišťovací (ano/ ne) - krátké a dlouhé samohlásky - slovní přízvuk - větná intonace: otázky doplňovací,		
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
DCJ-9-3-01	• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- věta oznamovací - reálie Německa	Zeměpis	OSV – komunikace
DCJ-9-3-02	• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-3-03 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	• rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase • pracuje s přiměřeně dlouhými texty z učebnice či interaktivního zdroje, přečte básničku, pohled, rozvrh hodin, jídelní lístek	- rodina-rodinní příslušníci - domácí zvířata - čtení a psaní inzerátů - telefonování - počítat od 20 výše - popis přátel - 2. pád vlastních jmen -přítomný čas pravidelných sloves v množném čísle - přítomný čas sloves „sein a haben“ v množném čísle - podstatná jména a osobní zájmena v množném čísle - oslovení ve 3. osobě čísla množného: Sie - slovní přízvuk: složená podstatná jména větná intonace: otázky doplňovací, otázky zjišťovací	Občanská výchova Přírodopis Matematika	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• zpracuje prezentaci v programu Power Point / plakát v programu Microsoft Word na zvolené relevantní téma	- popis osob-vzhled člověka - barvy - rozhovory - oblečení, móda - zájmy-konverzace - reálie Švýcarska	Tělesná výchova	
	• s využitím získaných informací napíše e-mail kamarádovi, pohled či jednoduchý dopis o sobě, své rodině a svých zájmech	- člen určitý: der/ die/ das - osobní zájmena: er/ sie/ es - nepravidelná slovesa v přítomném čase - dvojhlásky ie a ei - rozdíl i a ie	Zeměpis	
	• vyplní jednoduchý elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla apod. • rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru používá elektronické slovníky	- denní program - časové údaje - popis průběhu dne - konverzace-program týdne - reálie: Berlin, Wien, Bern - slovesa s odlučitelnou předponou v čase přítomném - postavení slovesa ve větě - větný zápor s nicht - ein(e) / kein(e) ve 4. pádě - „haben“ + 4. pád	Anglický jazyk Zeměpis	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru • využívá internetová úložiště pro materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti	- rozdíl ve výslovnosti-au-ei-eu/äu - schůzka s přáteli-místo a cíl setkání - datum - práva a povinnosti mladých lidí - objednání jídla, pití v kavárně - můj den - co se smí, musí, může-způsobová slovesa „müssen, dürfen, möchten“ - předložky s časovými údaji: um, am, in, von..bis -ö a ü	Občanská výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03	POSLECH S POROZUMĚNÍM • rozumí stále se opakujícím pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	opakování slovní zásoby, konverzačních témat a gramatického učiva 8. ročníku německy mluvící země-jídlo oslavy-návrh, pozvání, přijmutí x odmítnutí pozvání, výzva (können, wollen) popis událostí v časovém sledu (zuerst, danach, dann, zum Schluss) recept roční období osobní zájmena ve 4. p. rozkazovací způsob der/die/das ve 4. pádě tázací zájmena Wer? Was? ve 4. pádě hláska ch (Ich-Laut a Ach-Laut) Nakupování, potraviny - ceny, množství - nákupní seznam - reklama: video - popis předmětů	Anglický jazyk Český jazyk Matematika Hudební výchova Pracovní činnosti Zeměpis Informatika Zeměpis Informatika Český jazyk Matematika	K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto nástroje: www.umimenemecky.cz www.kahoot.com www.skolasnadhledem.cz www.klett-sprachen.de www.nemcina-zdarma.cz www.thatquiz.com https://cs.padlet.com/ OSV – komunikace -komunikuje v restauraci a v obchodě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02	MLUVENÍ • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- vyjádření spokojenosti - rozhovor v obchodě - orientace v nákupním centru - výslovnost sch, sp, st - osobnosti německy mluvících zemí - ukazovací zájmena: der/ die/ das - slovesa s neodlučitelnými předponami - příslovce místa: oben, unten, rechts, links - vazba es gibt spojky und, aber, oder Bydlení, domov - mluvit o svém domově, popis domu/ bytu, zařízení bytu/domu, adresa - můj pokoj-popis - německé, rakouské, švýcarské značky - oblíbené místo: video - členy ve 3. pádě - předložky se 3. pádem - předložky: in, an, auf, unter se 3.		OSV – komunikace -komunikuje v obchodě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-3-03

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat • rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru • zpracuje prezentaci v programu Power Point / plakát v programu Microsoft Word na zvolené relevantní téma	osobní komunikace, elektronický formulář online (přihlášky, dotazníky apod.) • programy PowerPoint a Word Části těla, zdraví, nemoci, u lékaře Zdravý životní styl-sport - popis problému, vyjádření názoru, rady - mé stravovací návyky - co umím - reálie: rčení - zvratná slovesa - časové údaje Wie lange? Wie oft? - způsobová slovesa können, sollen - všeobecný podmět „man“ - vedlejší věty s „dass“ - neznělé hlásky, slovní přízvuk: jednoduchá a složená podstatná jména		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**NĚMECKÝ JAZYK**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		Svátky a oslavy v kalendářním roce - uvést názor, zdůvodnění, co slavím a proč. popis oblíbeného svátku - moje oslava - jak slavíme svátky reálie: Kennst du das? - vedlejší věty s weil - slovesa se 3. pádem - slovesa se 3. a 4. pádem - předložky se 3. pádem - osobní zájmena ve 3. pádě - výslovnost ng a nk		

Vzdělávací oblast – Jazyk a jazyková komunikace

8.4.2 RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ruský jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze dvou školou nabízených volitelných cizích jazyků v rámci oboru Další cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vyučovací předmět Ruský jazyk je zařazen samostatně v 8. – 9. ročníku ve 3 hodinové dotaci týdně.

Výuka probíhá ve třídách dělených na skupiny. V rámci možností školy žáci pracují ve třídách, jazykových nebo počítačových učebnách. Náročnost a rozsah učiva volí učitel s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka dalšího cizího jazyka směřuje nejen k ovládání tohoto cizího jazyka, ale i k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Důraz je kladen na osvojení základních receptivních, produktivních a interaktivních dovedností. Rozvoj slovní zásoby, porozumění konverzační dovednosti jsou upřednostňovány před psaním a znalostmi gramatiky. Vyučovací předmět obsahuje tematické okruhy vycházející z každodenních situací a zájmů dospívajícího žáka, seznamuje ho se základními reáliemi rusky mluvících zemí. Rovněž zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a multikulturní výchova.

Žák je veden k samostatné práci a k práci ve skupině. Osvojuje si základní řečové dovednosti prostřednictvím modelových situací z běžného života, pracuje s jednoduchými autentickými psanými a mluvenými ruskými texty, samostatně vyhledává, zpracovává a interpretuje informace týkající se cizojazyčných kultur, do výuky se zařazuje používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Podle možností vyučující používá další různé metody a formy práce realizované v učebnách i mimo ně (hry, soutěže, samostatné práce doma, besedy, projekty, výklad, rozhovory, dramatizace, poslech …)

Vyučující v jednotlivých hodinách využívá průběžně různé učební materiály a pomůcky jako jsou slovníky, pracovní sešity, zeměpisné mapy, časopisy, gramatické přehledy, knihy Reálie rusky mluvících zemí, Raduga, Současná ruština …

Cílem hodnocení žáka je motivace k dalšímu rozvíjení následujících klíčových kompetencí. Hodnotí se zejména schopnost využít nabytých vědomostí a dovedností při řešení konkrétních problémů a situací. Jedná se o tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k získávání poznatků z jednotlivých oblastí jazykového systému, jejich následným zpracováním a využíváním
- využíváme obsahu učiva ostatních předmětů při výuce, propojujeme výuku ruského jazyka s poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- správně aplikujeme teorie do praxe
- třídíme, vyhledáváme poznatky
- rozvíjíme slovní zásobu diskusí

Kompetence k řešení problémů:

- ověřujeme práci vlastní i práci skupiny
- vedeme žáky k obhajování svých postupů
- hledáme různé varianty řešení úkolu, racionálně vybíráme informace získané z rozličných médií, vedeme žáky k samostatné ústní interpretací přečteného textu
- porovnáváme systém jazyka cizího se systémem jazyka mateřského, nacházením odlišností a adaptací na ně

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k formování a vyjadřování logické řady myšlenek v písemném i ústním projevu
- vedeme žáky ke komunikaci ve skupině, ke schopnosti naslouchat druhým, k vhodné argumentaci a obhajování svých názorů
- nabízíme žákům poznávání a širší využívání jazykového materiálu

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci skupiny v týmu
- vedeme žáky k vytváření si pozitivních představ o svém já
- upevňujeme kvalitní mezilidské vztahy
- rozvíjíme ohleduplnost a úctu k bližnímu, respektujeme odlišnosti lidí, dodržujeme pravidla mezilidského chování v rámci verbální i neverbální komunikace
- vedeme žáky ke kritickému přístupu k informacím s ohledem na jejich zdroj (hlavně k informacím bulvárním, informacím v rámci reklamní kampaně …)
- vedeme žáky k rozvíjení sebekázně při společných i samostatných činnostech

Kompetence občanské:

- zodpovědně hodnotíme dané situace
- vedeme žáky k poznávání a hodnocení základních principů a společenských norem na základě srovnání reálií, tradic a kulturního zázemí rusky mluvících zemí a vlastního národa
- formujeme u žáků názor na základní společenské, kulturní a ekologické problémy prostřednictvím cizojazyčného materiálu

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k zodpovědnému plnění povinností
- žákům nabízíme využívání různých studijních materiálů
- vedeme žáky k využívání jazykových dovedností a zkušeností získaných při výuce ruského jazyka při přípravě na budoucí studijní, pracovní a společenské uplatnění
- vedeme žáky k šetrnému zacházení s pracovními materiály a technikou podporující výuku

Kompetence digitální:

- klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat
- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)

- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-1-01	• Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • Rozlišuje cizojazyčnou fonetiku, správně vyslovuje rusky naučená slova • Užívá základní fráze při navazování prvních kontaktů s konkrétní osobou, adekvátně reaguje na oslovení • Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • Používá v jednoduchých textech naučený ruský pravopis	Základní pravidla fonetiky Představování Otázky typu: Kdo je to? Písmena: a, k, m, t, o, b, z, e, v, n, y, je, ja	Český jazyk První cizí jazyk Matematika Zeměpis Občanská výchova Etická výchova Hudební výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova	K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto nástroje: www.kahoot.com www.skolasnadhledem.cz www.learningapps.org OSV – poznávání lidí -podá zákl. inf. o sobě MV – multikulturalita -rozpozná specifické rysy a odlišnosti češtiny a ruštiny

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-3-01	• Reaguje adekvátně na pozdrav • Čte správně foneticky texty složené ze známé slovní zásoby • Počítá do 10 • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Pozdravy Oznamovací, tázací věty Číslovky 1 – 10 Písmena: g, d, I, j, l, p, č, š, y, r, s, měkký znak		OSV – komunikace -komunikuje v různých situacích (pozdraví, poděkuje, komunikuje prostřednictvím tel…)
DCJ-9-4-01 ***DCJ-9-1-02*** ***DCJ-9-4-02*** ***DCJ-9-2-01***	• Poděkuje a omluví se • Sdělí základní údaje o svém bydlišti a věku • Rozpozná, ukáže čísla, která slyší • Časuje daná slovesa a používá je v jednoduchých větách • Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky jednoduché texty • Chápe základní pravidla tvoření záporu, dokáže ho použít v jednoduchých větách • Vyplní základní údaje o sobě ve	Poděkování a omluva Rozhovory týkající se bydliště a věku Záporná částice ne u sloves Číslovky 11- 20 Časování sloves bydlet, žít, znát Písmena: ž, f, c, sč, ch, jo, ju, tvrdý znak		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
DCJ-9-1-03 ***DCJ-9-2-02*** ***DCJ-9-2-03***	• Rozumí jednoduchému tel. rozhovoru • Počítá do 100 a používá základní číslovky v jednoduchých větách • Časuje daná slovesa a užívá je v jednoduchých větách	Telefonní rozhovory, pozvání na návštěvu, volný čas Odstraňování jazykových nedorozumění Číslovky 30 – 100 Časování sloves telefonovat, být, zapomenout		
DCJ-9-4-03 ***DCJ-9-3-02***	• Napíše krátký jednoduchý pozdrav, krátkou textovou zprávu, sdělení, inzerát a odpověď na něj • Správně používá v jednoduchých větách dny v týdnu, měsíce • Rozumí řadovým číslovkám • Správně používá předložkové vazby	Inzerát, adresa, dopis Řadové číslovky Vyjadřování data Slovesné vazby typu „zajímat se o co“		OSV - komunikace -napíše jednoduchý dopis, seznamovací inzerát

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-4-02	• Sděluje základní informace o škole, porovná školství u nás a v rusky mluvících zemích • Chápe a dokáže správně použít minulý čas, rozpozná jeho tvar • Používá daná podstatná jména v různých pádech v jednoduchých větách	Škola, rozvrh hodin Minulý čas Vykání Tázací zájmena kdo, co Skloňování podstatných jmen typu obchod, škola, týden, fotografie, aktovka	Český jazyk Zeměpis Občanská výchova Etická výchova Dějepis	K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto nástroje: www.kahoot.com www.skolasnadhledem.cz www.learningapps.org OSV – komunikace -omluví se, přijme omluvu
	• Popíše pomocí jednoduchých frází cestu ve městě, obstará konkrétní věci • Časuje daná slovesa, používá je v jednoduchých větách • Pro práci s textem využívá internetové zdroje v ruském jazyce	Orientace ve městě, dopravní prostředky, nákupy Časování sloves jít, jet, moci, vzít, hledat		OSV – komunikace -komunikuje v různých situacích (v obchodě, v restauraci)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
DCJ-9-3-03	• Rozumí jednoduchým textům • Vyhledává v přiměřeně obtížném textu potřebné informace, odpovědi na otázky, přiřadí text k obrázkům • Ověřuje správnost slov v cizojazyčném slovníku • Správně používá dané předložkové vazby • Skloňuje probraná podstatná jména	Vazby s předložkami „po“ Skloňování podstatných jmen typu místo, budova Nesklonná podstatná jména Skloňování podstatných jmen probraných typů v množném čísle		
	• Vypráví o svých zážitcích, popisuje známé skutečnosti • Tvoří a obměňuje jednoduché věty a jednoduchá souvětí, naplňuje je jednoduchým obsahem z různých oblastí každodenního života, reálií	• Moskva • Petrohrad • Praha	Zeměpis – geografické údaje: Petrohrad, Moskva, Praha	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá -seznamuje se se zvyky, tradicemi a svátky Ruska

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	**RUSKÝ JAZYK**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				MV – multikulturalita -chápe význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění

Vzdělávací oblast – Matematika a její aplikace

8.5 MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět matematika je vyučován ve všech ročnících prvního a druhého stupně, přičemž v 1. a 2. ročníku je časová dotace 4 hodiny týdně, ve 3., 4. a 5. ročníku 5 hodin týdně a v každém ročníku druhého stupně je časová dotace čtyři hodiny týdně, v 9. ročníku 4,5 hodiny týdně (rozvržení viz vysvětlivky k učebnímu plánu). Výuka probíhá obvykle v kmenové třídě, někdy v učebně výpočetní techniky nebo v interaktivní učebně, krátkodobé projekty v terénu.

Na prvním stupni je důraz kladen na osvojení základních numerických a geometrických schopností a dovedností, na druhém stupni pak na rozvoj myšlenkových operací (induktivní a deduktivní myšlení, syntéza a analýza poznatků) a schopností žáků (představivost, abstrakce atd.). Předmět směřuje k tomu, aby byli žáci schopni analyzovat problém a vybrat vhodnou metodu řešení úkolu, dojít k cíli a zhodnotit vhodnost použitých prostředků a efektivnost dosažených cílů. Tím se rozvíjí, jak všestranný divergentní přístup k problémům, tak algoritmické řešení typických úloh. Výuka matematiky poskytuje žákům aparát pro ostatní oblasti vzdělávání (např. v předmětech fyzika, chemie, zeměpis). v matematice v 9. ročníku je integrována část finanční gramotnosti v tématu finanční matematika.

V rámci výuky se nejčastěji prolíná frontální výuka se samostatnou (popřípadě skupinou) prací. Používané metody výuky jsou: dialog, diskuse, řešení problému, objevování a formulování vztahů, aktivizující hry, praktická cvičení. Předmět zahrnuje části tematických okruhů průřezového tématu osobnostní a sociální výchova.

Předmět matematika utváří následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů rozvíjíme u žáků paměť
- pomocí osvojování si a využívání základních matematických pojmů a vztahů u žáků rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení, poznávání charakteristických vlastností pojmů a na základě těchto vlastností vedeme žáky k určování a zařazování pojmů
- u žáků vytváříme zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a vedeme je k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu

Kompetence k řešení problémů:

- rozvíjením kombinatorického a logického myšlení vedeme žáky ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci
- prostřednictvím řešení matematických problémů rozvíjíme u žáků schopnost analyzovat a řešit běžné problémy
- vnímáním složitosti reálného světa a jeho porozumění, rozvíjením zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), vyhodnocováním matematického modelu a hranic jeho použití; poznáním, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely, budujeme u žáků schopnost vhodně volit a využívat matematický aparát při řešení problémů
- prováděním rozboru problému a plánu řešení, odhadováním výsledků, volbou správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocováním správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému ukazujeme žákům, jak správně postupovat při řešení matematických i nematematických úkolů

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky, aby se přesně a stručně vyjadřovali při užívání matematického jazyka včetně symboliky, při prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjením spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně využitím získaného řešení v praxi ukazujeme žákům nejen využitelnost získaných znalostí, ale i výhodnost spolupráce; poznáváním možností matematiky vedeme žáky k poznání, že k výsledku lze dospět různými způsoby, čímž u nich nepřímo rozvíjíme toleranci k různým názorům
- rozvíjením důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, soustavnou sebekontrolou při každém kroku postupu řešení, rozvíjením systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, vytvářením dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a jejich ověřováním nebo vyvracením pomocí protipříkladů, vedeme žáky k samostatnosti a sebekontrole

Kompetence občanské:

- učíme žáky nést zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence pracovní:

- využíváním matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace – tyto schopnosti u žáků rozvíjíme

Kompetence digitální:

- Učíme žáky běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby. Vedeme je k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti.
- Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data. Učí se třídit informace a digitální obsah.

- Ukazujeme, jak si vytvářet a upravovat digitální obsah.
- Učíme žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci.
- Vedeme žáky k vnímání situací, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.
- Vedeme žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich.
- Umožňujeme žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy.
- Nabízíme příležitosti k tomu, aby žáci navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-3-1-03 ***M-3-1-02*** ***M-3-1-01*** ***M-3-1-04*** ***M-3-1-05*** ***M-3-1-04***	• Určí a znázorní číslo na číselné ose • Chápe význam číselné řady 0 -20 • Vztahy je větší /je menší /, rovná se • Čte a zapíše číslice a čísla • Provádí početní operace - sčítání a odčítání • Řeší a vytváří slovní úlohy a využívá je v praxi • Chápe spoje mezi +, -	Obor přirozených čísel do 20 Zápis čísla v desítkové soustavě Číselná osa Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Písemné algoritmy početních operací Porovnávání Slovní úlohy	Prvouka Výtvarná výchova Pracovní činnosti Hudební výchova Tělesná výchova	Vhodné využívat www.skolakov.eu www.umimeto.org www.skolasnadhledem.cz www.matika.in
M-3-3-01 ***M-3-2-02*** ***M-3-3-02*** ***M-3-2-01***	• Pozná, určí, znázorní a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa. • Aplikuje je v běžných životních situacích. • Hledá vztahy mezi velikostmi útvarů, měří a provádí odhad délky. • Objasní pojem času.			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-3-2-03	• Orientuje se v tabulkách, schématech, doplňuje posloupnosti čísel. • Rozlišuje obrazné symboly, porozumí jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-3-1-04 ***M-3-1-03*** ***M-3-1-02*** ***M-3-1-05*** ***M-3-2-02***	• Provádí numeraci do 100 v oboru přirozených čísel s přechodem i bez přechodu přes 10 • Orientuje se v číselné ose • Vnímá vlastnosti početních operací • Provádí písemné algoritmy početních operací • Řeší příklady se závorkami • Zaokrouhluje čísla na desítky • Aplikuje početní výkony ve slovních úlohách • doplní údaje, které chybí v tabulce	Číselný obor 0 - 100	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Vhodné využívat www.skolakov.eu www.umimeto.org www.skolasnadhledem.cz www.matika.in www.geogebra.org
M-3-1-04 ***M-3-2-03*** ***M-3-1-05*** ***M-3-2-02***	• Násobí 2, 3, 4, 5, 10 a dělí (chápe spoje násobení a dělení) • Násobí jako opakované sčítání řady násobků • Vnímá pojmy činitel, záměna činitelů, násobek, podíl, dělenec, dělitel • Porovnává vztahy n-krát více, n-krát méně, o kolik více a méně • Třídí získaná data podle daných	Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobilek do 100		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-3-1-05	kritérií • Uvědomuje si základní převody jednotek • Aplikuje početní výkony ve slovních úlohách • Řeší složitější slovní úlohy s kombinací příkladů • Využívá běžně dostupná digitální zařízení.	Jednotky času, délky, hmotnosti		
M-3-3-02	• Rýsuje úsečky a měří jejich délky • Pracuje s doporučenými digitálními zdroji	Úsečka, lomená čára, křivá čára, rýsování přímek, rýsování úseček, měření úseček, odhady délek, modelování Osa souměrnosti., pohyb ve čtvercové síti		www.geogebra.org
M-3-3-03	• Rozpoznává geometrická tělesa v praxi • Pracuje s doporučenými	Pojmenovávání těles podle znaků, modely jednotlivých těles a jejich nacházení v reálné skutečnosti		www.geogebra.org

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	digitálními zdroji			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-3-1-02 ***M-3-1-04*** ***M-3-1-05*** ***M-3-2-02*** ***M-3-2-03*** ***M-3-1-04***	• Orientuje se v číselné řadě, prohlubuje představy o desítkové soustavě, zapisuje a čte čísla, porovnává, zaokrouhluje na 10, 100. • Sčítá a odčítá čísla do 1 000, po desítkách, po stovkách, bez přechodu i s přechodem přes desítku. • Počítá příklady se závorkami. • Chápe písemné sčítání a odčítání. • Aplikuje učivo ve slovních úlohách. • Doplňuje tabulky, schémata, čte diagramy • Vnímá vztahy o n-více, n-méně • Odhaduje předběžný výsledek • Uvědomuje si vlastnosti početních operací s přirozenými čísly a písemné algoritmy početních operací • Čte a sestavuje jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytváří diagramy.	Číselný obor 0 – 1 000	Prvouka Český jazyk Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Vhodné využívat www.skolakov.eu www.umimeto.org www.skolasnadhledem.cz www.matika.in www.geogebra.org

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-3-2-03 ***M-3-1-04*** ***M-3-1-05*** ***M-3-1-04***	• Násobí 6, 7, 8, 9 a dělí (chápe spoje násobení a dělení) • Násobí a dělí dvojciferná čísla jednociferným, dělí se zbytkem • Chápe pojmy součin, podíl, neúplný podíl a zbytek • Řeší příklady se závorkami • Řeší úlohy i s kombinací početních výkonů • Chápe vztahy n-krát více, n-krát méně	Násobení a dělení v oboru i mimo obor násobilek v číselném oboru do 100		
M-3-1-02 ***M-3-2-02*** ***M-3-2-03***	• Převádí jednotky, násobí 10,100 • Řeší slovní úlohy • Doplňuje, čte a orientuje se v tabulkách a grafech • Získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji	Jednotky času, délky, hmotnosti a objemu		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-3-3-02 ***M-3-3-01*** ***M-3-3-03*** ***M-3-3-01*** ***M-3-3-02***	• Rýsuje přímky, polopřímky, úsečky a měří je na cm a mm • Rozlišuje různoběžky a rovnoběžky, rozpozná průsečík různoběžek • Rýsuje čtverec a obdélník do čtvercové sítě • Orientuje se v pojmech: vrchol, strana protilehlá a sousední, kruh a kružnice, strany kolmé a rovnoběžné • Vypočítá obvod rovinného obrazce sečtením délek jeho stran • Měří délky hran tělesa, modeluje stavby kvádru a krychle • Pracuje s doporučenými digitálními zdroji	Rovinné obrazce a jejich obvod Tělesa		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-5-1-03 ***M-5-1-01*** ***M-5-1-02*** ***M-5-1-04*** ***M-5-1-05*** ***M-5-1-06***	• Orientuje se na číselné ose. • Porovnává a zaokrouhluje na 10, 100, 1 000, 10 000. • Sčítá a odčítá pamětně i písemně. Násobí a dělí pamětně i písemně. Násobí písemně i mimo obor násobilky. • Aplikuje učivo ve slovních úlohách • Znázorní část celku a zapíše ve formě zlomku. • Provádí základní početní operace se zlomky se stejným jmenovatelem. • Čte a sestavuje jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytváří diagramy.	Číselný obor do 10 000	Přírodověda Vlastivěda Český jazyk Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Vhodné využívat www.skolakov.eu www.umimeto.org www.skolasnadhledem.cz www.matika.in www.geogebra.org
M-5-1-03 ***M-5-1-01*** ***M-5-1-02*** ***M-5-1-01***	• Porovnává a zaokrouhluje na 10000, 100 000, 1 000 000. • Sčítá a odčítá pamětně i písemně. Násobí a dělí pamětně i písemně. Písemně násobí i mimo obor násobilky • Písemně násobí dvojciferným	Číselný obor do 1 000 000.		Žák se orientačně seznamuje s učivem o: • zlomcích • rovnicích a nerovnicích • přímé úměrnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-5-1-04 ***M-5-2-02*** ***M-5-4-01***	činitelem. • Aplikuje učivo ve slovních úlohách • Orientuje se v diagramech, grafech, tabulkách, jízdních řádech • Převádí základní jednotky délky, hmotnosti, času a objemu • Čte a sestavuje jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytváří diagramy.			
M-5-3-01 ***M-5-3-03***	• Rýsuje přímku, polopřímku, úsečku • Vnímá vzájemnou polohu dvou přímek v rovině. • Rozpozná průsečík, kružnici, kruh, střed a poloměr kružnice. • Sestrojuje jednoduché konstrukce trojúhelníku, čtverce, obdélníku, kružnice. • Pozná kvádr, krychli, jehlan, válec, kouli, kužel • Pracuje s doporučenými digitálními zdroji	Základní útvary v rovině Základní útvary v prostoru		Žák se orientačně seznamuje s učivem o: • pravém úhlu • trojúhelníkové nerovnosti • výpočtu obvodu čtverce, obdélníku a trojúhelníku • výpočtu obsahu čtverce a obdélníku • zrakovém

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				rozlišení pláště kvádru a krychle

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-3-1-03 ***M-5-1-07*** ***M-5-1-08*** ***M-5-1-03*** ***M-5-1-01*** ***M-5-1-04*** ***M-5-1-02*** ***M-5-2-02*** ***M-5-2-01*** ***M-5-1-05*** ***M-5-1-06***	• Orientuje se na číselné ose, porovnává čísla, zapisuje čísla v desítkové soustavě, znázorní číslo záporné a desetinné číslo dané hodnoty. • Zaokrouhluje čísla, odhaduje a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. • Pamětně i písemně počítá, chápe princip komutativnosti a asociativnosti sčítání a násobení • Aplikuje početní operace v celém oboru přirozených čísel ve slovních úlohách • Užívá písemných algoritmů násobení (až čtyřciferných činitelů), dělí jedno a dvojciferným dělitelem • Prakticky využívá diagramů a tabulek, grafů a ceníků • Znázorní část celku a zapíše ve formě zlomku. • Provádí základní početní operace se zlomky se stejným jmenovatelem. • Rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém.	Číselný obor do 1 000 000	Přírodověda Vlastivěda Český jazyk Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Vhodné využívat www.skolakov.eu www.umimeto.org www.skolasnadhledem.cz www.matika.in www.geogebra.org

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma			
M-5-1-03 ***M-5-1-01*** ***M-5-1-04*** ***M-5-1-02*** ***M-5-2-02*** ***M-5-2-01***	• Orientuje se na číselné ose, porovnává čísla, zapisuje čísla v desítkové soustavě • Zaokrouhluje čísla, odhaduje a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • Pamětně i písemně počítá, chápe princip komutativnosti a asociativnosti sčítání a násobení • Aplikuje početní operace v celém oboru přirozených čísel ve slovních úlohách • Užívá písemných algoritmů násobení (až čtyřciferných činitelů), dělí jedno a dvojciferným dělitelem • Prakticky využívá diagramů a tabulek, grafů a ceníků • Rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém. • Využije pro uspořádání získaných	Číselný obor nad 1 000 000		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	dat tabulku, diagram, schéma • Navrhne způsob grafického záznamu informací za pomocí digitálních technologií.			
M-5-3-02 ***M-5-3-01*** ***M-5-3-03*** ***M-5-3-04*** ***M-5-3-05***	• Rýsuje přímku, polopřímku, úsečku, rýsuje grafický součet a rozdíl úseček, změří délku lomené čáry, vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • Provádí konstrukce rovnoběžek a kolmic, sestrojí trojúhelník (dle trojúhelníkové nerovnosti), čtverec a obdélník • Vypočítá obvod a obsah obrazce • Znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určuje osy souměrnosti útvarů překládáním papíru	Základní útvary v rovině		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-5-3-01 ***M-5-4-01***	• Rozvíjí svou prostorovou představivost, rozpozná kvádr, krychli, jehlan, kouli, kužel, válec • Aplikuje učivo ve slovních úlohách • Posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je.	Základní útvary v prostoru		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-1-01 ***M-9-1-02***	• Čísla zobrazuje na číselné ose, • Provádí odhady a kontrolu výpočtů, • Zaokrouhluje dané číslo, • Určuje rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě • Provádí porovnávání a početní operace s desetinnými čísly, • Používá kalkulátor při rutinních výpočtech • Provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru • Využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru	Desetinná čísla	F CH Z	K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto nástroje: www.umimematiku.cz www.learningapps.org www.thatquiz.com www.mathplayground.com
M-9-1-03 ***M-9-4-01***	• Určuje a užívá prvočísla, násobky a dělitele, • Určuje a užívá nejmenší společný	Dělitelnost přirozených čísel	F CH	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	násobek a největší společný dělitel, ● Vysvětlí zápis římských číslic, ● Vysvětlí a aplikuje kritéria dělitelnosti 2,3,5, 9, 10 ● Uspořádá číselné a logické řady ● Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh ● Používá kalkulátor při rutinních výpočtech			
M-9-3-03	● Rozliší ostré, pravé, tupé, vypuklé a plné úhly ● Změří velikost úhlu úhloměrem, narýsuje úhel dané velikosti ● Užívá jednotky úhlu stupeň, minuta ● Rozezná druhy úhlů při rovnoběžkách proťatých příčkou, ● Rýsuje osu úhlu, využívá vlastnosti osy úhlu v konstrukčních úlohách ● Modeluje řešení geometrických úloh	Úhel a jeho velikost	F VV	www.geogebra.org www.visnos.com

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	pomocí dynamického geometrického softwaru			
M-9-3-01 ***M-9-3-08***	● Aplikuje správně značky a symbolů pro geometrické útvary, ● Určí vzdálenosti bodu od přímky ● Rozliší shodné útvary od neshodných ● Sestrojí obraz útvaru v osové souměrnosti, sestrojí osu souměrnosti jednoduchých útvarů ● Užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách ● Modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru	Osová souměrnost	F VV	www.geogebra.org

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-3-01 ***M-9-3-02*** ***M-9-3-04*** ***M-9-3-06*** ***M-9-3-06***	• Užívá trojúhelníková nerovnost, • Charakterizuje druhy trojúhelníků • Přesně narýsuje a užívá vlastnosti výšky, těžnice a střední příčky • Provádí konstrukce trojúhelníku podle vět o shodnosti • Využívá poznatků v početních a konstrukčních úlohách • Modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru	Trojúhelník	F Z VV	www.geogebra.org
M-9-3-09 ***M-9-3-10*** ***M-9-3-11*** ***M-9-3-12*** ***M-9-3-13***	• Sestrojí síť krychle a kvádru a obraz ve volném rovnoběžném promítání, • Objasní jejich vlastnosti • Odhadne a vypočítá objem a povrch kvádru a krychle, • Řeší aplikační úlohy • Modeluje řešení geometrických úloh	Objem a povrch kvádru, krychle	F	www.geogebra.org

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	pomocí dynamického geometrického softwaru			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-1-01 ***M-9-1-02*** ***M-9-1-04***	• Čte, zapisuje, zobrazuje racionální čísla na číselné ose, přiřazuje čísla navzájem opačná • Provádí početní operace s celými čísly, včetně odhadů výsledků • Určuje absolutní hodnotu a chápe při tom i její geometrický význam • Používá kalkulátor při rutinních výpočtech	Celá a racionální čísla	F Z D	K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto nástroje: www.umimematiku.cz www.learningapps.org www.thatquiz.com www.mathplayground.com
M-9-1-01 ***M-9-1-04***	• Čte, zapisuje zlomky, zobrazuje je na číselné ose, • Modeluje a zapisuje zlomkem část celku, převádí zlomky na desetinná čísla a naopak • Určí převrácené číslo,	Zlomek a početní výkony se zlomky	CH F	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	● Provádí početní operace a porovnávání se zlomky a se smíšenými čísly, počítá se složeným zlomkem ● Používá kalkulátor při rutinních výpočtech			
M-9-1-02 ***M-9-1-04*** ***M-9-1-06***	● Užívá základní pojmy o procentovém počtu, vypočítá počet procent, procentovou část a základ, aplikuje i ve slovních úlohách, ● Převádí vzájemně zlomky, desetinná čísla, poměr a procenta ● Vypočítá úrok podle úrokové sazby ● Používá k matematizaci situací nákresy a schémata ● Používá internetové kalkulačky výpočtu úroků	Procenta a úroky	CH F PŘ Z	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-3-08 ***M-9-3-13*** ***M-9-3-01*** ***M-9-3-07***	• Sestrojuje obraz útvaru ve středové souměrnosti, • Konstrukcí určuje střed středově souměrného rovinného obrazce, • Užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách • Modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru	Shodnost a středová souměrnost	F Z VV	www.geogebra.org
M-9-1-03 ***M-9-1-04*** ***M-9-1-05*** ***M-9-2-03*** ***M-9-2-04*** ***M-9-2-05***	• Určuje poměr při zvětšení a zmenšení • Rozděluje dané hodnoty v daném poměru, • Řeší slovní úlohy trojčlenkou, • Vysvětlí přímou a nepřímou úměrnost, používá k matematizaci situací nákresy a schémata, • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • Pracuje s měřítky map a plánů	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	F CH Z VV	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Vytváří jednoduché grafy v tabulkovém procesoru			
M-9-1-02 ***M-9-3-01*** ***M-9-3-02*** ***M-9-3-04*** ***M-9-3-06*** ***M-9-3-09*** ***M-9-3-10*** ***M-9-3-11*** ***M-9-3-12*** ***M-9-3-13***	• Rozeznává pravidelné a nepravidelné mnohoúhelníky, • Určuje druhy čtyřúhelníků včetně jejich vlastností, načrtne je a sestrojí • Užívá správně jednotky objemu a obsahu a vzájemně je převádí, • Charakterizuje hranoly, sestrojí jejich sítě a náčrty • Vypočítá povrch a objem hranolů, obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku, včetně odhadu a zaokrouhlení • využívá tyto znalosti při řešení slovních úloh • Modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru	Čtyřúhelníky a hranoly	F VV	www.geogebra.org

dělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	**MATEMATIKA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
M-9-1-01 ***M-9-1-02***	• Definuje pojem druhá mocnina a odmocnina • Vypočítá zpaměti nebo na kalkulačce mocniny a odmocniny • Přibližně odhadne druhou odmocninu a mocninu • Používá efektivně kalkulátor při výpočtech	Druhá mocnina a odmocnina		K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během celého školního roku tyto nástroje: www.umimematiku.cz www.learningapps.org www.thatquiz.com
M-9-1-01 ***M-9-1-02*** ***M-9-3-13***	• Vypočítá třetí stranu v pravoúhlém trojúhelníku • Vztah Pythagorovy věty využívá v praktických příkladech, aplikuje při výpočtu úhlopříček a dalších přímek rovinných a prostorových geometrických objektů • Používá efektivně kalkulátor při výpočtech • Provádí jednoduché výpočty	Pythagorova věta		

	(zapisuje jednoduché vzorce) v prostředí tabulkového procesoru			
M-9-1-07	● Používá pravidla pro počítání s mocninami ● Převádí číslo v desítkové soustavě na zápis pomocí mocnin deseti ● Určí hodnotu výrazu	Mocniny s přirozeným mocnitelem		
M-9-1-07	● Užívá pravidla pro výpočet číselných výrazů (pořadí operací) ● Objasní vlastními slovy, co je proměnná, určí hodnotu výrazu s proměnnými ● Provádí základní početní operace s výrazy s proměnnými, rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním i podle vzorců	Výrazy a mnohočleny vzorce $(a + b)^2$, $(a – b)^2$, $(a + b)(a – b$		
M-9-1-07 ***M-9-1-08*** ***M-9-2-05*** ***M-9-4-01***	● Používá ekvivalentní úpravy rovnic a aplikuje je při výpočtu neznámé v rovnici ● Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů ● Ve slovních úlohách určí	Rovnice	F	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Řešení teoretických a praktických úloh pomocí rovnic

	neznámou, pomocí ní vyjadřuje ostatní neznámé hodnoty, sestaví rovnici, úlohu včetně zkoušky vyřeší ● Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh			
M-9-1-06 ***M-9-2-01*** ***M-9-2-02***	● Určuje příklady závislostí z praktického života, ● Orientuje se v diagramech, grafech a tabulkách, vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ● Porovnává soubory dat, vytvoří jednoduché soubory dat ve formě tabulek ● Určuje četnost znaku, aritmetický průměr ● Používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií ● Využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu	Základy statistiky	Z INF	

M-9-1-01 ***M-9-3-01*** ***M-9-3-02*** ***M-9-3-04*** ***M-9-3-05*** ***M-9-3-06*** ***M-9-3-09*** ***M-9-3-10*** ***M-9-3-11*** ***M-9-3-12*** ***M-9-3-13***	• Objasní rozdíl mezi kružnicí a kruhem, charakterizuje válec • Definuje pojmy poloměr, poměr a vypočítává z nich obvod a obsah kruhu (délku kružnice), objem a povrch válce • Popíše vztah kružnice a přímky (dvou kružnic), sestrojí tečny • Sestrojuje Thaletův oblouk a využívá ho při konstrukci pravoúhlých trojúhelníků a tečen ke kružnici • Řeší aplikační úlohy • Vhodně volí digitální technologie a aplikace k ulehčení výpočtů algoritmických úloh • Vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů	Kruh, kružnice a válec		www.geogebra.org
M-9-3-06 ***M-9-3-05***	• Rozpoznává vlastnosti množin bodů a jejich vztah s jinými množinami bodů • Sestrojuje zadanou množinu bodů, používá ji při řešení konstrukčních úloh polohových i nepolohových • Modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického	Konstrukční úlohy		www.geogebra.org

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	geometrického softwaru			
M-9-1-07 ***M-9-1-08***	● Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných ● Aplikuje sčítací a dosazovací	Soustavy rovnic	CH F	K dosažení všech ročníkových výstupů je vhodné používat během

M-9-1-09	metodu při řešení soustavy rovnic ● analyzuje a řeší jednoduché problémy ● Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustavy rovnic			celého školního roku tyto nástroje: www.umimematiku.cz www.learningapps.org www.thatquiz.com
M-9-1-07 ***M-9-1-08*** ***M-9-2-04*** ***M-9-2-05***	● Vlastními slovy vysvětlí pojem funkce, rozliší úměrnosti a lineární funkci ● Vytvoří pro reálné situace tabulku, graf a formuluje rovnici ● Klasifikuje typy lineárních funkcí, určuje jejich vlastnosti ● Vhodně volí digitální technologie a aplikace k ulehčení výpočtů algoritmických úloh	Funkce	INF F	www.desmos.com
M-9-3-06 ***M-9-3-01*** ***M-9-3-07***	● Určuje, kdy jsou objekty podobné ● Určuje poměr podobnosti ● Užívá věty o podobnosti trojúhelníků při výpočtech i konstrukcích	Podobnost	Z PČ	www.geogebra.org
M-9-1-01 ***M-9-1-02*** ***M-9-3-13***	● Definuje funkce sinus, kosinus a tangens ● Goniometrické funkce užívá při	Goniometrické funkce		www.geogebra.org

M-9-4-02	výpočtech v pravoúhlém trojúhelníku a v dalších geometrických útvarech, analyzuje a řeší aplikační úlohy ● Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí ● Vhodně volí digitální technologie a aplikace k ulehčení výpočtů algoritmických úloh			
M-9-1-01 ***M-9-1-02*** ***M-9-3-09*** ***M-9-3-10*** ***M-9-3-11*** ***M-9-3-12*** ***M-9-3-13***	● Načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele ● Načrtne obraz jehlanu, kuželu a koule, popíše jejich vlastnosti ● Vypočítává objemy a povrchy jehlanu, kužele a koule, včetně odhadu a zaokrouhlení ● Porovnává velikosti objemů a povrchů těles na základě zadaných parametrů (poloměr, obsah odstavy, výška) ● Vhodně volí digitální technologie a aplikace k ulehčení výpočtů algoritmických úloh ● Vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů	Jehlan, kužel, koule		www.geogebra.org

M-9-1-02 ***M-9-1-06*** ***M-9-1-0***9 ***M-9-2-02***	● Vypočítává úroky z dané částky ● Zjišťuje zisk z vkladů za dané období, počítá přitom i s daní z úroků, včetně odhadu a zaokrouhlení ● Určuje, které druhy vkladů a spoření jsou výhodnější ● Modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel ● Používá různé internetové kalkulačky (úroky, hrubá mzda, splátky)	Základy finanční matematiky	OV	

Vzdělávací oblast – Informatika

8.6 INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Informatika je vyučován v 4. až 9. ročníku, přičemž v každém ročníku je časová dotace jedna hodina týdně. Výuka probíhá v učebně výpočetní techniky.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Výuka je směřuje k technickému rozvoji žáků, proto jsou zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Předmět informatika rozvíjí následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k poznávání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních technologií
- učíme žáky využívat výpočetní techniku, aplikační i výukový software a vedeme je ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce

- pomáháme žákům porozumět toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím

Kompetence k řešení problémů:

- u žáků rozvíjíme schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- vedeme žáky k porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky využívat dostupná komunikační zařízení
- napomáháme žákům k poznávání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních komunikačních technologií
- vedeme žáky k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

Kompetence sociální a personální:

- u žáků klademe důraz na zaujímání odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- u žáků rozvíjíme barvitou tvorbu objektů (souborů) pomocí aplikací
- u žáků klademe důraz na práci ve dvojicích

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW

Kompetence pracovní:

- rozvíjíme u žáků pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

Kompetence digitální:

- vyžadujeme systémový přístup při analýze situací a jevů světa kolem něj
- ukazujeme, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- vedeme žáky k rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- rozvíjíme u žáků standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

- rozvíjíme schopnost posuzovat technická řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-5-4-01 ***I-5-4-03***	• pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	**OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ** • Digitální zařízení • Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace • Ovládání myši • Kreslení čar, vybarvování • Používání ovladačů • Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) • Kreslení bitmapových obrázků • Psaní slov na klávesnici • Editace textu • Ukládání práce do souboru • Otevírání souborů • Přehrávání zvuku • Příkazy a program		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/ http://home.pf.jcu.cz/jop/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-5-4-01 ***I-5-4-02*** ***I-5-4-03***	• uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	**PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ** • Využití digitálních technologií v různých oborech • Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • Počítačová data, práce se soubory • Propojení technologií, internet • Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš • Technické problémy a přístupy k jejich řešení		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-5-2-01 ***I-5-2-02*** ***I-5-2-03*** ***I-5-2-04***	• sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor • používá opakování, události ke spouštění programu	**ZÁKLADY ROBOTIKY SE STAVEBNICÍ** • Sestavení programu a oživení robota • Ovládání světelného výstupu • Ovládání motoru • Opakování příkazů • Ovládání klávesnicí – události • Ovládání pomocí senzoru		https://imysleni.cz/ucebnice/edukacni-robotika-s-lego-wedo-2-0-pro-1-stupen-zakladni-skoly
I-5-1-02 ***I-5-1-03***	• sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text • zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	**ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ** • Piktogramy, emodži • Kód • Přenos na dálku, šifra • Pixel, rastr, rozlišení • Tvary, skládání obrazce		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-5-1-01 ***I-5-3-02***	• pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	**ÚVOD DO PRÁCE S DATY** • Data, druhy dat • Doplňování tabulky a datových řad • Kritéria kontroly dat • Řazení dat v tabulce • Vizualizace dat v grafu		https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly
I-5-2-01 ***I-5-2-02*** ***I-5-2-03*** ***I-5-2-04***	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém	**ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – PŘÍKAZY, OPAKUJÍCÍ SE VZORY** • Příkazy a jejich spojování • Opakování příkazů • Pohyb a razítkování • Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy • Vlastní bloky a jejich vytváření • Kombinace procedur		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-5-3-01	• nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	**ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ** • Systém, struktura, prvky, vztahy		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs
I-5-2-01 ***I-5-2-02*** ***I-5-2-03*** ***I-5-2-04***	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, zda se příkaz umístí dovnitř opakování, před či za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě	**ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – VLASTNÍ BLOKY, NÁHODA** • Kreslení čar • Pevný počet opakování • Ladění, hledání chyb • Vlastní bloky a jejich vytváření • Změna vlastností postavy pomocí příkazu • Náhodné hodnoty • Čtení programů • Programovací projekt		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	vstupních hodnot příkazů			
I-5-1-02 ***I-5-1-03***	• pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	**ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT** • Graf, hledání cesty • Schémata, obrázkové modely • Model		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs
I-5-2-01 ***I-5-2-02*** ***I-5-2-03*** ***I-5-2-04***	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný	**ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – POSTAVY A UDÁLOSTI** • Ovládání pohybu postav • Násobné postavy a souběžné reakce • Modifikace programu • Animace střídáním obrázků • Spouštění pomocí událostí • Vysílání zpráv mezi postavami • Čtení programů • Programovací projekt		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	problém ● ovládá více postav pomocí zpráv			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-1-02	• rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla	**KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ** • Přenos informací, standardizované kódy • Znakové sady • Přenos dat, symetrická šifra • Identifikace barev, barevný model • Vektorová grafika • Zjednodušení zápisu, kontrolní součet • Binární kód, logické A a NEBO	Matematika, výtvarná výchova	https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly OSV 8 – Komunikace – v různých situacích
I-9-1-01 ***I-9-3-04***	• najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce	**PRÁCE S DATY** • Data v grafu a tabulce • Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • Kontrola hodnot v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu		https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly OSV 3 – Seberegulace a

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů	• Řešení problémů s daty		sebeorganizace – plánování práce
I-9-3-01	• popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	**INFORMAČNÍ SYSTÉMY** • Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly
I-9-2-01 ***I-9-2-03*** ***I-9-2-05*** ***I-9-2-06***	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem	**PROGRAMOVÁNÍ – OPAKOVÁNÍ A VLASTNÍ BLOKY** • Vytvoření programu • Opakování • Podprogramy		https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-2-01 ***I-9-2-03*** ***I-9-2-05*** ***I-9-2-06***	• v blokově orientovaném prog. jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	**PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI** • Opakování s podmínkou • Události, vstupy • Objekty a komunikace mezi nimi		https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-1-03 ***I-9-1-04***	• vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	**MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT** • Standardizovaná schémata a modely • Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • Orientované grafy, automaty • Modely, paralelní činnost		https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly
I-9-2-01 ***I-9-2-03*** ***I-9-2-05*** ***I-9-2-06***	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna	**PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMERY A PROMĚNNÉ** • Větvení programu, rozhodování • Grafický výstup, souřadnice • Podprogramy s parametry • Proměnné		https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			
I-9-4-02 ***I-9-4-03*** ***I-9-4-04*** ***I-9-4-05***	• nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou	**POČÍTAČE** • Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací, aktualizace • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu		https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	• Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-2-02 ***I-9-2-03*** ***I-9-2-05*** ***I-9-2-06***	• podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota • upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol • vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • přečte program pro robota a najde v něm případné chyby • ovládá výstupní zařízení a senzory robota • vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	**PROGRAMOVÁNÍ ROBOTICKÉ STAVEBNICE** • Sestavení a oživení robota • Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním • Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) • Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) • Čtení programu • Projekt Můj robot		https://www.imysleni.cz/ucebnice/robotika-na-2-stupni-zakladni-skoly-s-lego-mindstorms
I-9-2-06 ***I-9-2-05***	• sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej • přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji • používá opakování, rozhodování, proměnné • ovládá výstupní zařízení desky • používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu • připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá	**PROGRAMOVÁNÍ HARDWAROVÉ DESKY** • Sestavení programu a oživení Micro:bitu • Ovládání LED displeje • Tlačítka a senzory náklonu • Připojení sluchátek, tvorba hudby • Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru • Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově		https://imysleni.cz/ucebnice/18-robotika-pro-zakladni-skoly-programujeme-micro-bit-pomoci-makecode https://makecode.microbit.org/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	• Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu		
I-9-3-03 ***I-9-3-02***	• při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • připíše do tabulky nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	**HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT** • Relativní a absolutní adresy buněk • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy • Vkládání záznamu do databázové tabulky • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce • Zpracování výstupů z velkých souborů dat	Matematika, zeměpis	http://simandl.asp2.cz/Online.aspx

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-2-02 ***I-9-2-03*** ***I-9-2-05*** ***I-9-2-06***	• řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	**PROGRAMOVACÍ PROJEKTY** • Programovací projekt a plán jeho realizace • Popsání problému • Testování, odladění, odstranění chyb • Pohyb v souřadnicích • Ovládání myší, posílání zpráv • Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • Nástroje zvuku, úpravy seznamu • Import a editace kostýmů, podmínky • Návrh postupu, klonování. • Animace kostýmů postav, události • Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • Výrazy s proměnnou • Tvorba hry s ovládáním, více seznamů • Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy		https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
I-9-4-01 ***I-9-4-02*** ***I-9-4-03*** ***I-9-4-04*** ***I-9-4-05***	• pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	**DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE** **Hardware a software** ● Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ● Operační systémy: funkce, typy, typické využití ● Komprese a formáty souborů ● Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) **Sítě** ● Typy, služby a význam počítačových sítí ● Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ● Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud ● Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL ● Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** ● Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ● Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat		https://opocitacich.cz

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
INFORMATIKA	**INFORMATIKA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		Digitální identita ● Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ● Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		

8.7 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tato vzdělávací oblast je rozdělena na dvě období, Prvouka v 1. – 3. ročníku s hodinovou dotací 2 vyučovací hodiny. Vlastivěda a Přírodověda je zařazena ve 4. a 5. ročníku v časové dotaci 4 hodiny týdně. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Vzdělávací oblast je členěna do 5 témat:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Předmět vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku podle vlastních potřeb i oprávněných nároků jiných. Vytváří představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti. Vede žáka k orientaci ve světě informací, k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací. Utváří základní vztah k životu, vlastní osobě a okolí. Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za zdraví a bezpečnost své osoby i ostatních. Obohacuje slovní zásobu v osvojovaných tématech. Svým obsahem i výchovným zaměřením umožňuje utvářet potřebné životní postoje i hodnotové orientace žáka. Etická výchova na 1. stupni je integrována v těchto předmětech.

V hodinách jsou využívány nejrůznější metody a formy práce od klasických metod ve třídě po exkurze a vycházky. Vhodné je zařazování názoru, využití projektů a projektových dnů.

Pro výuku se využívají nejrůznější pomůcky, např. encyklopedie, mapy, nástěnné obrazy, buzoly, laboratorní potřeby, audiovizuální techniku i PC a další.

Výuka je realizována především v kmenových třídách, lze využít i odborné učebny, navštívit regionální objekty, muzea, jiné expozice, eventuálně zorganizovat exkurze apod. Je možné výuku realizovat při pobytu v přírodě a na vycházkách

Kompetence k učení se rozvíjí tím, že:

- Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, k jejich propojování a systematizaci s následným využitím v běžném životě.
- Používáme obecně užívané termíny, znaky a symboly, propojujeme poznatky z různých vzdělávacích oblastí a vytváříme si celistvý náhled na přírodní, společenské a kulturní jevy.
- Předkládáme žákům náměty k experimentu, porovnávání výsledků a kritickému posuzování závěrů.

Kompetence k řešení problémů se rozvíjí tím, že:

- Vytváříme prostor pro nacházení shodných, podobných a odlišných znaků u získaných údajů ze společenskovědních a přírodovědných oblastí.
- Využíváme empirických postupů při samostatném i skupinovém řešení problémů.
- Vedeme žáky k uvážlivým rozhodnutím, aby byli schopni obhájit svou myšlenku.

Kompetence komunikativní se rozvíjí tím, že:

- Vytváříme prostor pro vyjadřování jejich myšlenek a názorů v logickém sledu.
- Respektujeme vyjadřování jejich názoru při diskusi vhodnou argumentací.
- Předkládáme náměty k orientaci v různých typech záznamů, obrazových materiálů, zvukových nahrávek …
- Využíváme médií a informačních technologií ve vztahu k probíranému učivu.

Kompetence sociální a personální se rozvíjí tím, že:

- Vytváříme prostor pro určování vlastních pravidel práce v týmu a spolupráce ve skupině.
- Vedeme žáky k upevňováním dobrých mezilidských vztahů, poskytováním pomoci slabšímu a tolerancí k ostatním.
- Posilujeme sebedůvěru, sebeuspokojení, sebeúctu a samostatnost.

Kompetence občanské se rozvíjí tím, že:

- Vedeme žáky k pozitivním postojům k tradicím, kultuře a historii našeho národa.
- Umožňujeme propojení souvislostí ekologických a environmentálních problémů, chápáním svého správného působení a vlivu na životní prostředí.
- Vedeme žáky k pochopení základních společenských norem, povinností, práv a zákonů.
- Využíváme modelové krizové situace k nácviku zodpovědného chování.

Kompetence pracovní se rozvíjí tím, že:

- Vhodně používáme příslušné materiály, nástroje a vybavení učeben.
- Zodpovědným, kvalitním, funkčním a hospodárným přístupem plníme zadané úkoly.
- Využíváme znalosti z jednotlivých vzdělávacích oblastí pro jejich přípravu na budoucnost.

Kompetence digitální se rozvíjí tím, že:

- Učíme žáky běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby. Vedeme je k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti.
- Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data. Učí se třídit informace a digitální obsah.
- Ukazujeme, jak si vytvářet a upravovat digitální obsah.
- Učíme žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci.
- Vedeme žáky k vnímání situací, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PRVOUKA**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Poznává osoby ve škole a projevuje úctu k nim • Orientuje se ve škole • Připravuje se do školy • Seznamuje se s pojmy – režim dne, týden, měsíc, rok • Popíše úskalí a riziková místa na cestě do školy • Poznává elementární pravidla dopravní výchovy •	Škola	Český jazyk Matematika Výtvarná výchova Tělesná výchova Pracovní činnosti Hudební výchova	K dosažení ročníkových výstupů je vhodné používat tyto digitální online nástroje: www.skolakov.eu www.umimeto.org www.skolasnadhledem.cz
	• Rozlišuje členy rodiny + vztahy, role • Popisuje řád rodinného života • Chápe význam povolání • Udává příklady ze života • Orientuje se v prostředí domova a obce, pozná svou adresu	Rodina, domácnost Zaměstnání Domov a místo, kde žiji		Etická výchova

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PRVOUKA**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Poznává a uplatňuje základní hygienické návyky • Má elementární znalost lidského těla • Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • Uvědomuje si nebezpečí úrazu a nemoci • Poznává pojem „životospráva“	Lidské tělo Nemoci Výživa		Etická výchova
	• Využívá časové údaje (Orientuje se v tabulkách a chápe časovou posloupnost.) • Rozlišuje pojem minulost, přítomnost, budoucnost • Sleduje významná data •	Rok, roční období Měsíce v roce Rodinné oslavy		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PRVOUKA**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Pozoruje, popisuje a porovnává proměny v přírodě jednotlivých ročních období • Provádí jednoduché pokusy, vnímá reakce člověka, rostlin a živočichů na změnu ročního období • Pojmenovává a roztřídí přírodniny	Příroda v jednotlivých ročních obdobích		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PRVOUKA**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Rozlišuje a pojmenovává osoby ve škole, přiměřeně s nimi komunikuje • Zvládá režim dne, připravuje se do školy podle rozvrhu. Udržuje učební pomůcky v náležitém pořádku. Včas se připravuje na vyučování. • Uvědomuje si a respektuje pravidla daná školním řádem. • Vytváří vztah k potřebě celoživotního vzdělávání a k práci.	Dítě a škola Obec, místní krajina, ČR a hlavní město	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	K dosažení ročníkových výstupů je vhodné používat tyto digitální online nástroje: www.skolakov.eu www.umimeto.org www.skolasnadhledem.cz
	• Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy a dokáže slovně popsat jaké je postavení jednotlivých členů rodiny. • Odvodí potřebu a význam různých povolání a pracovních činností. Dokáže přiřadit k danému povolání pracovní prostředky k jeho vykonávání. • Seznámí se s elementárními právy	Rodina, soužití lidí, chování lidí Lidská práva a práva dítěte		Etická výchova

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PRVOUKA**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	a povinnostmi člověka. • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidí, jejich přednostem i nedostatkům.			
	• Orientuje se v čase v průběhu dne, týdne, měsíce a roku. • Orientuje se v tabulkách, chápe časovou posloupnost. • Vnímá pojem: roční období, kalendář, datum, letopočet, přítomnost, minulost, budoucnost. • Sleduje významné svátky v závislosti na čase.	Měsíce v roce Kalendář Části dne Významné dny		
ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-02	• Na základě pozorování si uvědomuje a popíše změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. • Třídí přírodniny podle společných charakteristických znaků, uvede příklady jejich výskytu. Rozlišuje přírodní společenstva. Seznamuje se s chráněnými a ohroženými	Roční období, zvířata Společenství lesa, zahrady, rybníka Domácí zvířata		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PRVOUKA**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	druhy. Podílí se na péči o životní prostředí.	Hospodářská zvířata		
	• Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. • Rozlišuje úraz a nemoc. • Osvojuje si zdravý způsob života, chápe význam prevence. • Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. • Chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi. • Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu. • Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných	Naše tělo Nemoc a úraz Naše zdraví		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PRVOUKA**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	událostech.			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PRVOUKA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJS-3-1-01

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PRVOUKA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJS-3-1-03	pravidlech silničního provozu, pojmenovává dopravní značky, řídí se jimi. • Pracuje s mapou, rozlišuje barvy na mapě a chápe jejich význam. • Prohlubuje si znalosti o hlavním městě a státních symbolech. • Rozlišuje činnost přírody a vliv člověka na krajinu.	Krajina – její využití a vliv		
ČJS-3-2-01 ČJS-3-2-02 ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-01	• Rozlišuje příbuzenské vztahy a jejich roli v rodině, zabývá se mezilidskými vztahy a osvojuje si tolerantní chování. • Uvědomuje si význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. • Poznává historický vývoj měření času, osvojuje si různé možnosti pojmenovávání časových intervalů, používá jednotky: hodinu, minutu, sekundu a jejich převody • Pracuje s digitálními pomůckami a	Moje rodina Povolání Svět kolem nás		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PRVOUKA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJS-3-3-02 ČJS-3-3-03	zdroji. • Orientuje se v časové přímce, a chápe pojmy: minulost, přítomnost, budoucnost. • Seznamuje se s významnými osobnostmi, kulturními památkami města a místními pověstmi. • Porovnává minulost a současnost z hlediska způsobu života, bydlení a zvyků.			
ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-03	• Snaží se vyhledat informace pomocí digitálních pomůcek. • Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede případy výskytu organismů ve známé lokalitě. • Na základě pozorování si uvědomuje a popíše změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. • Zkoumá známé látky a na základě	Živá a neživá příroda Podmínky života – voda, teplo, světlo Vesmír a Země		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PRVOUKA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	pokusů s využitím jednoduchých nástrojů a přístrojů určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti. • Uvědomuje si význam vody pro život, chápe potřebu šetření s vodou, seznamuje se se zdroji vody, popisuje koloběh vody v přírodě • Chápe vodu, vzduch a půdu na Zemi jako podmínky života. • Uplatňuje a dodržuje v běžném životě poznatky o ochraně životního prostředí.			
ČJS-3-5-01 ČJS-3-5-02	• Uvědoměle používá základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky. Využívá elementární znalosti o lidském těle. • Pěstuje vztah ke zdravému životnímu stylu. • Rozlišuje úraz a nemoc. • Aplikuje základní pravidla	Růst a vývoj člověka Žijeme zdravě Péče o zdraví Nebezpečné a krizové situace		Etická výchova

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PRVOUKA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJS-3-5-03 ČJS-3-5-04	bezpečnosti silničního provozu, vyhodnocuje nebezpečné situace a vhodně volí místa pro hru tak, aby neohrozil sebe ani okolí. • Je opatrný při setkání s cizím člověkem. Ovládá správný způsob přivolání pomoci. • Reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech. V případě ohrožení dodržuje doporučený postup. • Chápe, že člověk je součástí živé přírody a dokáže to na základě získaných znalostí vysvětlit. • Uvědomuje si vývojové etapy lidského života. Poznává odlišnosti muže a ženy, které jsou dány jejich pohlavím • Získává vědomosti o vzniku lidského života. • Rozšiřuje své vědomosti o stavbě, vnitřních orgánech a smyslech člověka.			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PRVOUKA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Dbá o své zdraví při práci, zábavě, sportu i odpočinku. • Získává vědomosti o škodlivosti a nebezpečí návykových látek.			

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**VLASTIVĚDA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJS-5-1-01 ČJS-5-1-02 ČSJ-5-1-05 ČJS-5-1-06 ČJS-5-1-04	• Uvědomuje si příslušnost svého bydliště v rámci kraje a ČR. • V mapě i v přírodě určuje světové strany a orientační body. Řídí se podle zásad bezpečného chování v přírodě. • Seznamuje se s různými typy map a pracuje s nimi. • Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích. • Rozšiřuje své znalosti o demokratickém uspořádání země, základech státního zřízení a politického systému ČR. • Blíže se seznamuje s učivem o povrchu Země, vodstvu, počasí a podnebí, zemědělství, nerostném bohatství a průmyslu. • Uvědomuje si nutnost ohleduplného chování k přírodě, potřebu ekologické likvidace odpadů. • Uvědomuje si možnost výskytu	ČR – kraje a krajská města Orientace v krajině Mapy, plány Povrch, vodstvo, počasí, podnebí, půda, zemědělství, nerostné bohatství, průmysl Ochrana přírody	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	K dosažení ročníkových výstupů je vhodné používat tyto digitální online nástroje: www.umimeto.org www.edu.ceskatelevize.cz www.youtube.com www.skolakov.eu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**VLASTIVĚDA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	živelné pohromy a ekologické katastrofy a učí se na ně přiměřeně reagovat. • Seznamuje se s chráněnými územími a národními parky ČR.			
ČJS-5-3-01 ČJS-5-3-02 ČJS-5-3-03	• Pracuje s časovými údaji, které využívá k pochopení vztahů mezi ději a jevy. • Jako informační zdroje pro pochopení minulosti využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií. • Srovnává a hodnotí způsob života a práce našich předků v minulosti a současnosti s ohledem na regionální zvláštnosti.	Dějiny českých zemí od pravěku do novověku (nástup Habsburků)	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Etická výchova

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**VLASTIVĚDA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJS-5-1-01 ČJS-5-1-04 ČJS-5-1-03 ČJS-5-1-05 ČJS-5-2-01 ČJS-5-2-02	• Orientuje se v jednotlivých regionech • Prohlubuje vědomosti o Praze jako hlavním městě. • Uvědomuje si sounáležitost ČR s evropskými státy a mezinárodními organizacemi. • Pracuje s mapou, uvědomuje si polohu kontinentu Evropa, oceánů, určuje povrch, členitost, vodstvo, podnebí a počasí. Vyhledává na mapě státy Evropy a jejich hlavní města. • Porovnává způsoby života v naší vlasti a v jiných zemích. • Vnímá a respektuje odlišnost lidí, dodržuje pravidla soužití ve škole, v rodině, v obci. • Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které už nelze tolerovat. • Orientuje se v problematice peněz	ČR Evropa Mezilidské vztahy Pravidla slušného chování Základní lidská práva a práva dítěte Způsoby vlastnictví Hospodaření s penězi		EU, NATO, OSN, UNESCO, Červený kříž, … Etická výchova K dosažení ročníkových výstupů je vhodné používat tyto digitální online nástroje: www.umimeto.org www.edu.ceskatelevize.cz www.youtube.com www.skolakov.eu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**VLASTIVĚDA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJS-5-2-03	a cen. Spěje k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.			
ČJS-5-3-01	• Pracuje s časovými údaji, které využívá k pochopení vztahů mezi ději a jevy.	Globální problémy (intolerance, životní prostředí)		
ČJS-5-3-02	• Jako informační zdroje pro pochopení minulosti využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií.	Dějiny českých zemí od novověku (nástup Habsburků) do současnosti.		Dějiny udatného českého národa
ČJS-5-3-03	• Srovnává a hodnotí způsob života a práce našich předků v minulosti a současnosti s ohledem na regionální zvláštnosti.			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PŘÍRODOVĚDA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJS-5-4-01 ČJS-5-4-06 ČJS-5-4-05 ČJS-5-4-04 ČJS-5-4-07	• Poznává a zjišťuje souvislosti mezi živou a neživou přírodou, princip rovnováhy přírody a nachází souvislost mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. • Rozlišuje živé a neživé, rozmanitost organizmů, základní projevy a podmínky života. • Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody. • Pozoruje a poznává život v různých biotopech. • Poukazuje v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhuje možnosti zlepšení životního prostředí obce. • Prakticky třídí organizmy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy. • Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup,	Příroda živá a neživá Rozdělení živých organizmů (houby, rostliny, živočichové) Ekosystém lesa, pole, louka, park, zahrada, rybník, potok, řeka Činnost člověka Vlastnosti látek	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Etická výchova

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PŘÍRODOVĚDA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	vyhodnotí a vysvětlí výsledky.			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PŘÍRODOVĚDA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJS-5-4-03 ČJS-5-4-02	• Seznamuje se systémem třídění organizmů. • Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organizmech. • Na základě elementárních poznatků o Zemi, jako součásti vesmíru chápe souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období. • Prakticky si ověřuje poznatky o magnetické síle a zemské přitažlivosti. • Získává informace o vývoji satelitů, kosmonautiky a umělých družic.	Země a vesmír	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	
ČJS-5-4-03	• Rozlišuje pevniny, moře a oceány, časová a klimatická pásma. • Uvědomuje si závislost rozmanitosti organizmů v souvislosti s prostředím výskytu.			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	**PŘÍRODOVĚDA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČJS-5-5-01 ČJS-5-5-03 ČJS-5-5-02 ČJS-5-5-04 ČJS-5-5-05 ČJS-5-5-06 ČJS-5-5-07 ČJS-5-5-08	• Uplatňuje získané poznatky o lidském těle, vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav, zajímá se o zdravý způsob života. • Orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. • Rozlišuje způsoby chování v situacích, které jsou nebezpečné pro zdraví. • Zná způsoby ošetření drobných poranění a zajistí lékařskou pomoc. • Žák je veden k bezpečnému chování v rizikovém prostředí, učí se zvládat krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání, brutalita)	Člověk – vývoj, poznatky o lidském těle Plánování času Péče o zdraví Lidské vztahy		Výchova k rodičovství, sexuální výchova, etnické a sociální cítění. Etická výchova

Vzdělávací oblast - Člověk a společnost

8.8 DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Dějepis je vyučován na 2. stupni v 6. až 9. ročníku po 2 hodinách týdně, celková dotace předmětu je 8 hodin. Dějepis je vyučován formou vyučovacích hodin ve třídě (hlavně výklad, v kombinaci s řízeným dialogem), vybavené dataprojektorem s PC a připojením na internet.

Vyučovací předmět Dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Dějepis svým obsahem předává znalosti o vývoji lidské společnosti od nejstarších předků člověka v pravěku až po současnost. Dějepis na základní škole seznamuje žáky s událostmi a osobnostmi, které byly zásadní nebo velmi významné pro budoucí vývoj dějin lidského světa, nebo k nimž se dodnes odkazuje jako k příkladu a vzoru pozitivnímu či negativnímu. Vedle výkladu dějin politických, prostředkuje dějepis informace o duchovních a kulturních kořenech současného světa. Dějepis je předmět, který z principu vytváří základní zkušenosti o národních dějinách a je zdrojem obecně kladného vztahu k současnému národnímu státu. Dějepisné konstrukce dějin jsou ale založeny na skutečnosti, na jejíž kvalitu nabízejí i složitější pohled z vnějšku.

Dějepis tak pomáhá žákovi orientovat se v současnosti a její rozmanitosti civilizační a kulturní obecně, především pak ke schopnosti zasadit dějiny a existenci vlastního národa do světových souvislostí. Zároveň učí k úctě k odkazu předků duchovní či materiální povahy, stejně jako k respektu vůči jiným společnostem, jazykově, kulturně, civilizačně či geograficky vzdáleným vlastnímu národu.

Dějepis v sobě slučuje průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Snažíme se, aby u žáků byly rozvíjeny kompetence k učení:

- prací s rozmanitým textem o dějinách nebo přímo s historickým textem
- vlastními žákovými pokusy o výklad dějin v globální šíři
- v procesu třídění informací, jejich pochopení, propojení a systematizace, kterých pak může dále využívat i v praktickém životě
- žák na základě této kompetence umí operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, umí věci dávat do souvislostí
- žáci jsou vedeni ke schopnosti uvádět historické události do souvislostí, porovnávat je, kriticky posuzovat a vyvozovat závěry a poučení pro současný svět
- dějepis vede žáky k práci s obecně používanými dějepisnými termíny a ke komplexnějšímu pohledu na společenské a kulturní jevy

Předmětem Dějepis rozvíjíme u žáků občanské kompetence:

- respektováním přesvědčení druhých lidí, umět si vážit jejich hodnot
- vciťováním se do situace ostatních lidí
- na základě historických faktů jednoznačným odmítáním útlaku a hrubého zacházení a uvědoměním si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
- dějepis u žáka rozvíjí chápání společenských norem a zákonů.

Jsme přesvědčeni, že rozvíjíme kompetence k řešení problému:

- rozpoznáním a pochopením historických problémů a jejich řešení, které nás mohou poučit jako lidstvo
- vyhledáváním nových vhodných informací k nejrůznějším historickým událostem a kritickým myšlením a schopností obhájit vlastní úsudek

Kompetence komunikativní rozvíjíme:

- porozuměním různým typům textů - historických, interpretací a obrazových materiálů
- důrazem na důležitost přesného pojmového vyjadřování o problému, což by mělo vést k prohlubování schopnosti správné formulace a výstižného vyjádření vlastních myšlenek

Kompetence sociální a personální se rozvíjíme:

- schopností zapojovat se do diskuse a uměním vést dialog na zadané téma.
- respektováním, ochranou a oceněním, jak již výše uvedeno, tradic a kulturního a historického dědictví a projevováním pozitivního postoje k uměleckým dílům
- výkladem dějin umožňuje žákům chápat environmentální vztahy mezi člověkem, krajinou a přírodou v průběhu dějin, to by žáka mělo vést ke způsobu života na základě trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence digitální rozvíjíme:

- schopnost ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- schopnost získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- schopnost vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- schopnost využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

- pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-1-01 ***D-9-1-02*** ***D-9-1-03***	• Osvojí si práci s časovou přímkou • Osvojí si základní periodizaci dějin • Získá orientaci pro práci s pojmy prostor, čas • Uvědomí si souvislost lidských dějin • Uvede konkrétní příklady zdrojů informací • Pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány historické prameny	Úvod do učiva dějepisu Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny, historický čas a prostor	Zeměpis Přírodopis Výtvarná výchova Pracovní činnosti Český jazyk Etická výchova Občanská výchova	
D-9-2-01	• Rozpozná vývojová stadia člověka • Seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	Starší doba kamenná Postupný vývoj způsobu života prvních předků člověka a prvních lidí	Přírodopis	MV 3- etnický původ, rovnost ras EVVO 1 - ekosystém, vliv životní prostředí na život člověka, vliv člověka na ŽP videa: Byl jednou jeden člověk https://www.ceskatelevize.cz/porady/87647

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				7-byl-jednou-jeden-clovek/
D-9-2-02	• Pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství • Seznámí se s příčinami vzniku prvních řemesel a jejich dopadu obraz společnosti	Mladší doba kamenná Způsob života a obživy Vznik řemesel	Přírodopis	
	• Orientuje se v zásadních změnách ve společnosti – vztah muž a žena. • Uvědomí si souvislosti mezi rostoucím environmentálním napětím mezi jednotlivými společnostmi a novou společenskou organizací	Pozdní doba kamenná Doba bronzová Doba železná Rozvoj řemesel a obchodu Vzrůstající důležitost role muže ve společnosti Zánik rodové společnosti Naše země v období pravěku	Občanská výchova Etická výchova Zeměpis Přírodopis	Muž z ledu(název knihy): „Ötzi,“ příkladná ukázka člověka na rozhraní těchto dob ve střední Evropě VMEGS 3 Jsme Evropané, - ale kde se rodila naše civilizace?, počátky na Předním Východě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-1-01 ***D-9-3-01*** ***D-9-3-02***	• Uvědomí si souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států • Seznámí se s podstatou společenského uspořádání • Seznámí se s projevy náboženských představ • Seznámí se s nejznámějšími stavebními památkami starověkého Orientu	Oblasti starověkého východu Geografická charakteristika oblasti Vývoj společnosti Náboženské představy Počátek písma a kultury Přínos starověkých civilizací	Zeměpis – konkrétní příklady vybraných oblastí (klima, povrch, hydrologické podmínky)	Možnost projektového vyučování (výroba modelů starověkých staveb), úzká souvislost přírodních podmínek a společnosti: Egypt
D-9-1-01 ***D-9-1-03*** ***D-9-3-03*** ***D-9-3-04***	• Uvede projevy antické demokracie • Pochopí přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury • Uvědomí si prolínání kulturních vlivů • Bude se orientovat na mapě starověkého Středomoří • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Předchůdci řecké civilizace Archaické a klasické období Makedonie, helenismus	Zeměpis Český jazyk Občanská výchova Etická výchova	OSV 11 Hodnoty, postoje a etika: Jaké hodnoty měla řecká obec, jaké má dnešní moderní stát a jeho občané Možnost projektu (modelování z hlíny – nápodoba řeckých tvarů váz, event. tvorba modelů řeckých veřejných

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				staveb
D-9-1-01 ***D-9-3-03*** ***D-9-3-04***	• Seznámí se s formami moci • Popíše s pomocí mapy rozsah římské říše v dobách jejího vrcholu moci • Uvědomí si rozdílnost vývoje v různých částech Evropy • Získá představu o každodenním životě v antice • Objasní význam křesťanství pro pozdější vznik středověkých evropských států • Pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu pravěkých a starověkých dějin	Řím Kulturní a civilizační kořeny Říma Království Republika Císařství Počátky křesťanství Římská kultura Rozpad římské říše	Zeměpis Přírodopis Občanská nauka	VDO4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování. Posouzení této formy vlády, její historie, její hodnota dnes a její ohrožení https://www.ceskatelevize.cz/porady/10439762297-kompas-casu/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-4-01 ***D-9-4-02*** ***D-9-4-03***	• Osvojí si periodizaci středověku • Seznámí se s uspořádáním středověké společnosti raně feudálního státu • Uvede příklady formování nových – „národních“ a nadnárodních států • Uvědomí si zásadní úlohy křesťanství evropského středověku v lidském životě • Pozná duchovní odkaz našich národních patronů • Pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu středověkých dějin	Raný středověk Nový etnický obraz Evropy Byzantská, arabská a franská říše První předstátní a státní útvary na našem území Český stát v době knížecí Vývoj státních útvarů Evropy Křížové výpravy Architektura, každodenní život a kulturní projevy života	Hudební výchova Zeměpis Přírodopis Výtvarná výchova Pracovní činnosti Český jazyk Etická výchova Občanská výchova	MV 4 Multikulturalita, pestrost a vzájemné obohacování kultur Evropy https://www.ceskatelevize.cz/porady/10439762297-kompas-casu/ VMGES 2 Objevujeme Evropu a svět Střetávání evropských křesťanů s blízkovýchodní realitou, rozdílnost životního stylu, vyspělosti
D-9-4-04 ***D-9-5-02***	• Popíše změny hospodářské, sociální a kulturní • Objasní důvody ke kritice církve a její následky v Čechách • vymezí úlohu křesťanství a víry v	Vrcholný středověk Rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam Český stát za vlády posledních Přemyslovců	Zeměpis Přírodopis Výtvarná výchova Pracovní činnosti Český jazyk	EVVO 3 Lidské aktivity a problémy ŽP, proměna krajiny

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Český stát za Lucemburků Gotika Kultura jednotlivých vrstev středověké společnosti Dlouhodobý konflikt mezi Francií a Anglií Poměry v církvi, jejich kritika, Husitství	Etická výchova Občanská výchova Hudební výchova	Evropy od raného středověku
D-9-5-01 ***D-9-5-03*** ***D-9-5-04***	• Uvede příklady české reformace • Uvědomí si okolnosti vzniku velkého středoevropského soustátí • Popíše příčiny a konkrétní geografický obraz zámořské kolonizace • Vymezí následky nástupu Habsburků na český trůn • Rozpozná projevy renesance v architektuře, malbě a užitém umění • Charakterizuje projevy humanismu	Pozdní středověk Doba poděbradská Doba jagellonská Zámořské objevy Nástup Habsburků na český trůn Náboženská tolerance, boj o českou konfesi Doba Rudolfa Habsburského	Český jazyk Etická výchova Občanská výchova Hudební výchova Zeměpis	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-5-05	• Seznámí se s politickou a náboženskou problematikou Svaté říše římské • Popíše demografické poměry před a po válce a příčiny jejich změn • Naučí se rozpoznávat prvky barokní kultury v architektuře a umění obecně • Uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí středověké společnosti • Využívá k poznávání historické reality středověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií	Baroko Třicetiletá válka v českých zemích, její příčiny Třicetiletá válka v Evropě Důsledky války pro české země Důsledky války pro Evropu	Český jazyk Etická výchova Občanská výchova Hudební výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-1-01 ***D-9-5-06*** ***D-9-6-01***	• Pochopí význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politiku v Rakousku a v Evropě vůbec, stejně jako na americkém kontinentu • Charakterizuje projevy osvícenského absolutismu • Uvědomí si vzájemnost kulturního vývoje Evropy • Pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu novověkých dějin • Uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí a kontextu konkrétního úseku novověkých dějin	Novověk - 18. století do 1914 Rozvoj vzdělanosti v době osvícenství České země za vlády Marie Terezie a Josefa II. Politické, hospodářské a kulturní poměry ve Francii, Rusku, Prusku, Velké Británii	Zeměpis Přírodopis Výtvarná výchova Pracovní činnosti Český jazyk Etická výchova Občanská výchova Hudební výchova	VDO 2 Občan a občanská společnost, spravedlnost, různorodost, respekt k odlišnostem, příčiny konfliktů v netoleranci
D-9-5-06 ***D-9-6-01*** ***D-9-6-02***	• Chápe pojem kolonie, docení význam boje za nezávislost. Popíše hluboké společenské změny, které přinesla VFR • Uvědomí si složitost a návaznost dějů, vedoucích k emancipaci a	Vznik amerických kolonií a jejich cesta k nezávislosti Velká francouzská revoluce Význam VFR Průběh Napoleonské války a důsledky	Zeměpis Občanská výchova Etická výchova	VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády, na příkladu vývoje v americké Unii a

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	nacionalismu evropských národů			jako protiklad k absolutismu
	• Ilustruje postupný vývoj průmyslu od manufaktur po výrobu strojem na podkladě konkrétních příčin • Uvědomí si sociální přeměny společnosti, vyvolané průmyslovou revolucí	Průmyslová revoluce Hlavní průmyslové oblasti Evropy Sociální dopady průmyslové revoluce		Geografie prvoprůmyslu, póly rozvoje, od textilní výroby k těžkému průmyslu
D-9-1-01 ***D-9-5-07*** ***D-9-6-01*** ***D-9-6-03***	• Chápe obrození jako celoevropský jev, jehož budoucím výsledkem bude vznik novodobých národů • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek • Seznámí se s konkrétními příčinami a podobami českého národního obrození • Pozná odkaz osobností českého národního obrození	Národní obrození evropských národů Vlastenectví Utvoření novodobého českého národa		Ismy: Demokracie, liberalizmus, socialismus/komunizmus, konstituční monarchie, konzervatizmus https://www.slavne-dny.cz/list

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-6-03 ***D-9-7-04***	• Uvědomí si rozdílný hospodářský a politický vývoj na území USA do občanské války • Vysvětlí pojem rasismus	Občanská válka v USA		MV 2 Otroci, Afričané a Indiáni pod bílým mužem
D-9-1-01 ***D-9-6-01*** ***D-9-6-03*** ***D-9-6-04***	• Uvědomí si složitost procesů, vedoucích ke vzniku moderního národa (politické, sociální, ekonomické) • Ilustruje na příkladu předcházejících snah jednotlivých sociálních skupin o moc vznik politických stran	Rok 1848 v Evropě a Rakousku (Česku) Postavení českých zemí v habsburské monarchii v druhé polovině 19.století Základní rysy české politiky, její představitelé Procesy sjednocování Itálie a Německa		VDO 4 – formy participace občanů na občanském životě, Havlíček Borovský a jeho život
D-9-6-01 ***D-9-6-04***	• Docení význam emancipačních snah Čechů v rámci celého Rakouska			VMEGS 3 Vývoj politických stran v Evropě
D-9-1-01 ***D-9-1-03*** ***D-9-6-06*** ***D-9-7-01***	• Vysvětlí historické pozadí první světové války (různé příčiny) • Vymezí strany války • Popíše nový válečný způsob boje a docení jeho význam k humanitě • Objasní postavení válečných stran na konci války a jeho pravý odraz na	První světová válka Příčiny vypuknutí konfliktu Rozdělená Evropa Nový způsob boje Versailleský mírový systém		Možnost využít video (Osudy dobrého vojáka…) a okomentovat ve vztahu k realitě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	poválečných jednáních • Uvědomí si hluboké následky Versailleského systému pro další světový vývoj			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-1-01	• Vidí přímou souvislost dnešního státu s první ČSR • Dokáže popsat národnostní strukturu obyvatel první ČSR • Objasní směřování zahraniční politiky ČSR vzhledem ke geopolitickým změnám, které nastaly rozpadem Rakouska-Uherska • Charakterizuje politický systém meziválečné ČSR	Vývoj událostí v Rusku, revoluce Rozpad Rakouska-Uherska, vznik ČSR, politický vývoj republiky Složitost národnostní otázky Sociální problematika Zahraniční politika ČSR	Zeměpis Přírodopis Výtvarná výchova Pracovní činnosti Český jazyk Etická výchova Občanská výchova	VMGES 3 Jsme Evropané, základní mezník naší moderní historie – první světová válka a její geopolitické důsledky do současnosti MV 4 Multikulturalita první ČSR, problematika českých Němců a Židů
D-9-7-02 ***D-9-7-03***	• Vysvětlí pojem totalita, • Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • Na konkrétních příkladech ilustruje projevy fašismu a nacionálního socialismu-nacismu • Porovná fašismus s bolševismem	Mezinárodní situace 20. a 30. let 20. století Počátky fašismu, nacionálního-socialismu SSSR, vznik a následky	Zeměpis Výtvarná výchova Český jazyk Etická výchova Občanská výchova Hudební výchova	https://www.slavne-dny.cz/list

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-1-01	• Uvědomí si vnitřní souvislost ekonomické, popř. sociální problematiky s politickým vývojem v Evropě 30. let	Světová hospodářská krize, příčiny a důsledky Projevy fašistické agrese		VDO 4 Principy demokracie-řád, ale v jakém systému funguje, jak je akceptován, normy a zákony fašismu a bolševismu, morálka
D-9-5-07	• Vnímá kulturní rozmanitost světa	Kultura, věda a technika před 2. světovou válkou doma i ve světě		
D-9-1-01 ***D-9-7-05***	• Pochopí úzkou propojenost vnitřní politické situace ČSR a mezinárodní situace • Vysvětlí, co to je politika appeasmentu a její konkrétní důsledky • V mezinárodních souvislostech objasní příčiny a následky Mnichovské dohody	Cesta Evropy k Mnichovu Mnichovská dohoda		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-7-05	• Porovná politický systém ČSR a Protektorátu Č a M. • S ohledem k domovskému regionu si uvědomí odlišnost místní správy ve válečných letech (ŘŽS)	Protektorát Čechy a Morava/Říšská župa Sudety Každodenní život, politické, sociální a hospodářské poměry v PČM		
D-9-1-03 ***D-9-7-01*** ***D-9-7-04***	• Popíše názorně průběh války pomocí mapy • Vysvětlí pohnutky jednotlivých stran k válce • Zhodnotí antisemitismus s ohledem na jeho konkrétní projev za druhé světové války na podkladě lidských práv	Druhá světová válka Průběh války Domácí a zahraniční odboj občanů ČSR Holocaust	Etická výchova Občanská výchova Hudební výchova	MV 2- Lidské vztahy, kde se v lidech, zrodil antisemitismus, lidské vztahy, předsudky, tolerance, solidarita
D-9-1-01 ***D-9-8-01***	• Objasní na mezinárodních souvislostech zásadní změnu politické mapy poválečné Evropy • Popíše vnitřní a zahraniční příčiny postupné cesty ČSR k totalitě v letech 1945-1948	Světová válečná diplomacie a její dopad na obraz poválečného světa Poválečná Evropa, železná opona ČSR v letech 1945-1948, odsun Němců, jeho průběh a následky Komunistický puč 1948 v ČSR	Etická výchova Občanská výchova Hudební výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**DĚJEPIS**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
D-9-7-05 ***D-9-8-01*** ***D-9-8-02*** ***D-9-8-03*** ***D-9-8-04***	• Chápe vznik a problémy existence bipolárního světa • Uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých • Seznámí se s vnitřní situací (politickou, společenskou, kulturní) v ČSR v 60. letech • Zhodnotí dopad okupace ČSR v roce 1968 na další vnitřní společenský a politický vývoj • Uvědomí si příčiny postupného rozpadu východního bloku • Popíše události podzimu 1989 v ČSR • Porovná nový demokratický režim s předchozím komunistickým • Uvědomí si nové hospodářské a politické zázemí ČR v EU • Pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu moderních a soudobých dějin	Dějiny od poloviny 20. století do současnosti ČSR ve sféře vlivu SSSR, bolševizace domácích poměrů Studená válka Rozpad koloniálního sytému Sociální a hospodářský vývoj západní Evropy – cesta k Unii Pražské jaro, sovětská okupace ČSR, normalizace Domácí disent, Charta 77 Krize sovětského imperia, „perestrojka“ Demokratická revoluce v Evropě Vznik samostatného českého státu EU- vývoj k dnešku, prognózy vývoje	Etická výchova Občanská výchova Hudební výchova	https://www.slavne-dny.cz/list

Vzdělávací oblast - Člověk a společnost

8.9 OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Občanská výchova je součástí vzdělávací oblasti RVP ZV Člověk a společnost, vychází za vzdělávacího oboru Výchova k občanství. Vyučovací předmět Občanská výchova je realizován od 6. do 9. třídy v hodinové týdenní dotaci. Výuka vychází z předpokladu uplatnění teoretických a praktických zkušeností v rámci běžného všedního života. Předmět je pojímán jako celistvá příprava pro život v jeho mnohovrstevné komplexnosti, se záběrem od teoretických poznatků z oblasti ekonomiky, práva, kultury a mezinárodních vztahů k vědomostem a dovednostem, jejichž cílem je nejen poznání, ale především důsledná a hloubková interiorizace. Žák by měl být schopen realistického sebepoznání a následné kritické sebereflexe, s předpoklady zdravého sebevědomí a schopností dosahovat svých cílů a překonávat překážky. V kvalitě těchto intencí se následně odvíjí jedincova schopnost realizovat zdravé mezilidské vztahy.

Během výuky jsou využívány metody práce: výklad, přednáška, vyprávění, metoda řízeného dialogu

- metody studijní
  - samostatná práce s knihou (vyhledávání hlavních myšlenek textu, pořizování osnovy a výpisků)
  - pokus o heslovitý zápis ústního výkladu učitele (žáci vyšších ročníků v rámci příprav na středoškolské studium)
- metody komentovaného čtení (interpretace literárního textu, interpretace odborného textu)
- metody zaměřené na rozvíjení komunikačních dovedností a návyků – mluvní a řečnická cvičení, komunikační hry, dramatizace, skupinové práce, diskusní kroužky

V předmětu jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, výchova demokratického občana a environmentální výchova. Formy hodnocení jsou realizovány písemným zkoušením (forma testů i krátkých úvahových projevů), ústním zkoušením a hodnocením samostatného řečového projevu (kvalita vyjadřování, slohová vytříbenost, schopnost verbalizovat myšlenku).

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k poznávání souvislostí ve svém blízkém (domov, škola, obec) i vzdáleném (kraj, stát, EU) okolí, vnímání jejich vývoje a změn
- vedeme žáky k plánování vlastní práce
- učíme žáky třídit a vyhledávat informace

- vedeme žáky k práci s různými zdroji informací

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky řešit problémové situace běžného života, života země i globálních problémů
- učíme žáky, jak problémům předcházet
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a k objektivnímu posuzování situace

Komunikativní kompetence:

- uplatňujeme vhodné prostředky komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání vlastní školy a města

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; rozvíjíme respekt ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- utváříme vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, rozvíjíme realistické sebepoznávání a sebehodnocení, podporujeme akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváříme pozitivní vztah k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, učíme rozpoznávat stereotypní nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě

Občanské kompetence:

- rozvíjíme zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváříme a upevňujeme vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- vedeme žáky k rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití;
- učíme žáky odolávat manipulaci
- vedeme žáky k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti

Pracovní kompetence:

- rozvíjíme zodpovědný přístup při tvorbě individuálních i skupinových prací
- seznamujeme žáky s různými profesemi, ujasňujeme tak reálnou představu o budoucím studiu a uplatnění
- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností z různých oblastí vzdělání pro jejich vlastní rozvoj a přípravu na budoucnost

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- učíme předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-3-02 ***VO-9-4-06***	• objasní funkce rodiny a význam právní úpravy manželství • popíše způsoby náhradní rodinné péče • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede příjmy a výdaje • rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti • objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, • navrhuje možnosti úspory v rodinném rozpočtu • diskutuje o důležitosti rodiny, manželství a plánovaném rodičovství	**RODINNÝ ŽIVOT** ○ Rodina ○ Rodinné vztahy a příbuzenské vztahy ○ Manželství je smlouva, slib a přísaha ○ Rodina – místo návratů ○ Děti pokračování našeho života ○ Rodina – ostrov bezpečí ○ Rodina dělá z domu domov – rozpočet domácnosti, úspory, investice ○ Rodina jako vzor a příklad ○ Když vlastní rodina chybí	Dějepis – patriarchát, matriarchát Přírodopis – reprodukce, antikoncepce	pracuje s programem Word

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-2-01 ***VO-9-2-02***	• osvojuje si vhodné metody učení • volí vhodný učební styl s ohledem na svou osobnost • zkouší různé způsoby učení	**ŽIVOT VE ŠKOLE** ○ Škola – základ života ○ I ve škole s pravidly ○ Umění učit se (plánování učení)		VDO 1
VO-9-1-02	• svými slovy vyjádří, co pro něho znamená pojem domov, vlast, vlastenectví, nacionalismus • rozlišuje projevy vlastenectví a nacionalismu • uvede, které instituce se podílejí na správě obce • uvede příklad záležitostí, které je třeba financovat z obecního rozpočtu • uvádí nedostatky v životním prostředí v obci a navrhuje řešení	**DOMOV JE TAM, KDE** ○ Místo, kde žijeme ○ Obec ○ Obecní zřízení ○ Životní prostředí	**Zeměpis** – životní prostředí	
VO-9-1-01 ***VO-9-4-02***	• prokazuje úctu státním symbolům • vyjmenuje a popíše státní symboly, jejich účel a způsoby používání • jednoduchým způsobem popíše, co si představuje pod pojmem demokracie	**MÁ VLAST** ○ Život v regionech ○ Kolik řečí znáš ○ Státní symboly ○ Česká republika – demokratický právní stát, demokratické principy	Cizí jazyky Dějepis – demokracie Zeměpis – regiony, znaky, státní vlajky	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vyjmenuje složky státní moci ČR a jejich orgány a jednoduše je porovná a popíše jejich funkci			
VO-9-4-02	• uvede příklady institucí a orgánů českého státu z historického hlediska a vyjmenuje představitele • vybere nejvýznamnější památky hlavního města Prahy	**Z HISTORIE** ○ Významné osobnosti ○ Naši prezidenti ○ Stověžatá Praha	Dějepis – historie českého národa Zeměpis – Praha	
VO-9-4-05	• přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • respektuje ostatní národy, jejich kulturu, zvláštnosti, tradice a přijímá jejich projevy bez posměšků, toleruje menšiny • vybere příklady projevů „nepřátelského“ chování a zaujímá k němu odmítavý postoj • vyjmenuje příklady základních lidských práv a posoudí význam	**MINIÚVOD DO LIDSKÝCH PRÁV** ○ Ty, já, on – jsme rozdílní? ○ První krok k lidským právům ○ Dvě strany mince (práva a povinnosti) ○ Moje práva – tvoje práva		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	ochrany lidských práv • objasní vztah mezi právy a povinnostmi • hájí svá práva a respektuje práva druhých • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnostii odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-1-03 ***VO-9-1-05***	• hledá a navrhuje možnosti pomoci lidem a podle svých možností nabízí pomoc potřebným • rozlišuje sociální skupiny a zaujme své místo v dané skupině • rozpozná pozitivní a negativní působení okolí, vrstevníků na osobnost člověka • rozpozná vlastní chyby při komunikaci s druhými • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty řeší nenásilným způsobem • vysvětlí, co jsou to média, mediální sdělení, a uvede příklad, jak nás média ovlivňují • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí	**ŽIVOT MEZI LIDMI** ○ Patříme k lidem ○ Vliv rodiny ○ Ve škole – vztahy a naše třída ○ Mezi vrstevníky – vzájemné poznávání se, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích ○ Komunikace ○ Média, reklama ○ Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	Přírodopis – změny v období puberty Český jazyk – masmédia Etická výchova - komunikace	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí			
VO-9-1-04	• rozliší různé kultury, náboženství a jejich znaky • rozezná druhy a funkce umění • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • diskutuje o subjektivnosti krásy a respektuje vkus druhých • jedná podle pravidel slušného chování	**ČLOVĚK A KULTURA** ○ Kultura, kulturní instituce ○ Umění ○ Krása kolem nás ○ Víra a náboženství ○ Nejstarší formy náboženství ○ Slušnost pro každý den ○ Kam za kulturou	Zeměpis – kulturní krajina, kulturní plodiny Dějepis – umění starověku Český jazyk – divadlo, film, literatura	
VO-9-5-03	• popíše, jak můžeme svým jednáním a způsobem života ovlivnit ekologické problémy • vybere a označí krásná a zajímavá místa naší země • předvede šetrné chování k životnímu prostředí • uvede příklad ekologických problémů svého okolí, obce, státu	**PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ BOHATSTVÍ** ○ Krásy naší země ○ Ochrana přírodního a kulturního bohatství ○ Zachraňte Zemi	Zeměpis – národní parky, ochrana životního prostředí	EVVO 3

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-3-01	• rozlišuje základní potřeby • rozpozná druhy majetku, vlastnictví • vymezí možné vlivy na životní úroveň lidí	**MAJETEK V NAŠEM ŽIVOTĚ** ○ Naše potřeby ○ Majetek a vlastnictví ○ Mít nebo být?	Dějepis – vznik peněz Zeměpis – životní úroveň	
VO-9-4-01 ***VO-9-4-02*** ***VO-9-4-03*** ***VO-9-4-04***	• rozlišuje formy států podle toho, kdo vykonává moc, a podle toho, kdo stojí v jeho čele • na příkladech vysvětlí rozdíl mezi demokracií a autokracií • objasní výhody života v demokratické společnosti • popíše fungování a vliv výsledků voleb do Parlamentu ČR a ostatních zastupitelských orgánů • uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	**ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI** ○ Stát ○ Cesta k demokracii ○ Volby ○ Začlenění do veřejného života	Dějepis – demokracie, stát	VDO 3 VDO 4
VO-9-1-06 ***VO-9-5-01*** ***VO-9-5-02***	• uvede příklady, jaký má členství v EU vliv na běžné občany • doloží důvody vzniku EU • uvede příklad mezinárodních organizací a společenství a jednoduše vysvětlí jejich význam,	**SVĚT KOLEM NÁS** ○ Spolupráce mezi zeměmi Evropy (instituce EU- Rada Evropy) ○ Tolerance k národnostním menšinám ○ Nadnárodní společenství a obrana	Zeměpis – lidské rasy	MV 2 MV 3

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	spolupráce mezi státy • uvede příklad netolerance mezi lidmi a objasní potřebu tolerance • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • vymezí základní pravidla chování při mimořádných událostech a rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu a účasti na zahraničních misích • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	státu –NATO, OSN, EU o Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování o Základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události o Prevence vzniku mimořádných událostí o Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-4-05	• objasní důležitost ochrany lidských práv • vyjmenuje příklady základních lidských práv • uvede základní dokumenty týkající se lidských práv • zdůvodní nutnost pravidel, podřízení se autoritě v lidské společnosti • hájí svá práva včetně práv spotřebitelských a respektuje práva druhých	**LIDSKÁ PRÁVA** ○ Lidská práva v dokumentech ○ Rovnost a nerovnost ○ Svoboda a autorita ○ Morálka a mravnost – eticky problematické situace	Etická výchova - morálka	VDO 2 MV 1

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-2-01 ***VO-9-2-02*** ***VO-9-2-03*** ***VO-9-2-04***	• snaží se o vlastní sebepoznání a uvede možnosti a prostředky osobního sebepoznání • uvede příklady situací, ve kterých je důležité znát svou osobnost • stanovuje si cíle s ohledem na svou osobnost (zájmy atd.) a plánuje kroky k jejich dosažení • sestaví hodnotový žebříček • trénuje a posiluje vůli, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • určí své kladné a záporné vlastnosti • rozpozná kladné charakterové vlastnosti a jejich projevy • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	**OSOBNOST** ○ Co už je za mnou – vývojová období ○ Kde právě jsem ○ Kam jdu – očekávání a cíle ○ Jak se znám – sebepojetí ○ Co jsem – temperament a charakter ○ Co chci – motiv, potřeba, zájem, hodnota ○ Co mohu – vlohy, schopnosti, dovednosti, inteligence, kreativita	Přírodopis – vývojová období člověka Výtvarná výchova – významné osobnosti (malíři) Etická výchova - sebepojetí	OSV 2
VZ-9-1-11 ***VZ-9-1-12***	• oceňuje kladné vlastnosti druhých a umí taktně upozornit na jejich nedostatky • rozpozná rozdíly mezi prožíváním,	**PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY** ○ Jak poznávám a vnímám ○ Jak myslím a tvořím nové ○ Jak si pamatuji a soustředím se –	Přírodopis – smyslové orgány	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	jednáním, rozlišuje různé emoce • hledá různé způsoby řešení problémů	pozornost ○ Jak se učím – zvládání učebních problémů ○ Jak prožívám své city		
VO-9-2-01 ***VO-9-2-04***	• sděluje, srozumitelně a asertivně formuluje svůj názor a obhajuje ho • uvede možnosti řešení konfliktu a nenásilně je užívá • dodržuje pravidla dialogu, naslouchá, vhodně reaguje • kontroluje své chování a jednání a pozitivně je usměrňuje • vysvětlí důležitost zdravého životního stylu, sebedůvěry • k získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje • vyplní on-line dotazník	**ČLOVĚK V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH** ○ Umím se přiměřeně prosazovat – asertivní komunikace? ○ Stres a jeho vztah ke zdraví ○ Umím žít zdravě? ○ Tělesná a duševní hygiena zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování ○ Denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	Přírodopis – vliv stravy, odpočinku a návykových látek na zdraví člověka	OSV 8
VO-9-3-01 ***VO-9-3-03*** ***VO-9-3-06***	• popíše „cestu“ jednoduchého výrobku od výrobce ke spotřebiteli • popíše dělbu práce, výrobu • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního a způsoby jejich ochrany	**HOSPODAŘENÍ** ○ Ten umí to a ten zas tohle – dělba práce, výroba, obchod, služby ○ Přejete si prosím? – odvětví, výrobní faktory ○ Nakupujeme – trh, nabídka,	Dějepis – peníze	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vysvětlí, čím se zabývá výroba, obchod a služby, uvede příklady jejich součinnosti • jednoduše popíše chování kupujících a prodávajících • vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny • na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • ukáže využití různých nástrojů bezhotovostního a hotovostního placení • uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty a vysvětlí jejich omezení	poptávka, tvorba ceny, inflace		
VO-9-1-06 ***VO-9-5-01*** ***VO-9-4-03***	• vysvětlí, proč je důležité dodržovat pravidla • vysvětlí rozdíl mezi vztahy upravenými právními a mravními normami • objasní, v čem spočívá přínos dělení státní moci	**PRÁVO** ○ Právo je minimum morálky ○ Právo je systém ○ Ústava ○ Moc zákonodárná – volební systémy ○ Moc výkonná	Dějepis – Ústava, prezident, EU	VDO 2 VDO 4 MV 5

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• vyjmenuje složky státní moci ČR a jejich orgány a popíše jejich funkci • respektuje a dodržuje právní normy • popíše fungování voleb • objasní rozdíl mezi pravicí a levicí • posoudí smysl vzniku EU • vyhledá odpověď na otázky týkající se řízení a orgánů EU • rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu a vyjádří možnosti, jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	○ Moc soudní ○ Základní práva a svobody ○ Politika – volby ○ Právo v Evropě ○ Obrana státu		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-5-01 ***VO-9-4-02***	• uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • doloží svou orientaci na úřadech • objasní pojmy státní příslušnost a národnost, volby do zastupitelstev • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů	**OBČAN** ○ Já jako občan obce ○ Na úřadu ○ Jsem občanem státu ○ Jsem občanem EU	Zeměpis – počet obyvatel, migrace Dějepis – EU	
VO-9-4-06 ***VO-9-4-07***	• posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství • uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy • uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva druhých lidí • popíše odvětví právního řádu ČR • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	**OBČAN A PRÁVO** ○ Odvětví práva ČR ○ Občanskoprávní vztahy – listina základních práv a svobod ○ Vlastnictví zavazuje ○ Ochrana majetku ○ Smlouvy ○ Odpovědnost za škodu, základní práva spotřebitele ○ Protiprávní jednání – druhy a postihy, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, ochrana duševního vlastnictví		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-4-08 ***VO-9-4-09*** ***VO-9-4-10*** ***VO-9-4-11***	• uvede orgány právní ochrany • rozliší a porovná úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklad • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • popíše soustavu soudů v ČR a jejich úlohu • posoudí důležitost právních ustanovení, která se na něj vztahují • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	**PRÁVNÍ OCHRANA** ○ Orgány právní ochrany a sankce ○ Přestupky a správní řízení ○ Občanské soudní řízení ○ Trestní právo, protiprávní jednání – druhy a postihy, včetně korupce ○ Děti a paragrafy – kriminalita mládeže, šikana a jiné projevy násilí		
VO-9-4-06	• objasní význam právní úpravy manželství • vymezí práva a povinnosti dítěte i manželů • popíše typy náhradní rodinné péče	**RODINA A ZÁKONY** ○ Rodina – manželství ○ Rodiče a děti, náhradní rodinná péče	Etická výchova - rodina	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-3-03 ***VO-9-3-04*** ***VO-9-3-05*** ***VO-9-3-06*** ***VO-9-3-07***	• rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje • uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • ukáže využití různých nástrojů bezhotovostního a hotovostního styku, debetní a kreditní karta • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a krytí deficitu • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	**HOSPODAŘENÍ** ○ Stát a národní hospodářství ○ Státní rozpočet – typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní ○ Záchytná sociální síť ○ Prostředky a způsoby krytí deficitu ○ Peněžní ústavy, jejich služby, aktivní a pasivní operace, úrok, pojištění, produkty finančního trhu pro investice a získávání prostředků ○ Právní subjekty podnikání	Dějepis – dělba práce, peníze, banky	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VO-9-5-03 ***VO-9-5-02***	• uvede globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše hlavní příčiny i možné důsledky • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	**GLOBÁLNÍ SVĚT** ○ Problémy současného světa - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné a předměty, nebezpečný internet), násilné chování ○ Ohrožené životní prostředí ○ Příliš mnoho lidí – příliš mnoho problémů ○ Globalizace – projevy, významné globální problémy ○ zhotovení prezentace na dané téma	Zeměpis – ekologie, počet obyvatel	EVVO 3 program PowerPoint

Vzdělávací oblast - Člověk a příroda

8.10 ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, částečně navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na 1. stupni a velmi úzce souvisí se vzdělávací oblastí Člověk a společnost. Předmět žákovi poskytuje poznání Země jako planety, součásti vesmíru, ale také jejích jednotlivých přírodních jevů, mezi nimi i lidskou společnost a její planetární projevy. Prostředkuje obecné poznatky o Zemi jako celku z pohledu různých geografických disciplín, stejně jako o jejích konkrétních částech.

Pomáhá tak žákovi základní školy chápat geografické jevy v jejich vzájemných souvislostech. Učí žáka pochopit existenční vztah mezi přírodou a lidskou společností. Především s ohledem na současný stav historického vývoje lidské společnosti a jejích planetárních projevů upevňuje zeměpis environmentální myšlení, kladný vztah k životnímu prostředí a základní znalosti globálních problémů lidstva. Svým integrujícím charakterem zeměpis učí chápat geografickou, popř. přírodní (přirozenou) diverzitu světa v různých jeho regionech. Přeneseně tak učí respektovat regionálně odlišné geografické jevy, vedle přírodní sféry také antroposféru v její rozmanitosti kulturní, civilizační, jazykové, fyzického vzhledu, dané geografickým prostředím a jeho dějinným vývojem.

Výuka předmětu Zeměpis je realizována dvěma vyučovacími hodinami v každém ročníku.

Předmět zahrnuje části tematických okruhů průřezového tématu výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a environmentální výchova.

Výuka předmětu probíhá převážně v běžné třídě, využívá se k ní mimo jiné PC s data-projektorem nebo videopřehrávačem s TV, podle tématu lze učit přímo v terénu. Jako školní pomůcky jsou k dispozici například nástěnné mapy, globusy, atlasy, busoly, telurium.

Metody výuky: výklad, předvádění, grafické a výtvarné činnosti, beseda, referát.

Vyučovací předmět zeměpis rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- učíme vyhledávat a třídit informace týkající se učiva (z textu, obrazového materiálu, filmového materiálu, apod. k regionálnímu zeměpisu, planetárnímu zeměpisu, k zeměpisu ČR, k hospodářskému zeměpisu, k demografii, atd.)
- umožňujeme žákům samostatně vytvářet referáty a předávat poznatky spolužákům
- využíváme tvořivou činnost (např. doplňování nebo tvorba map, zapojení se do různých zeměpisných her, sestavování grafů a diagramů, tvorba itinerářů pochodů v přírodě, aj.)
- vedeme žáky k uvědomělému používání map a atlasů, jízdních řádů a cestovních dokumentů, denních a jiných periodik
- učíme porovnávat a hodnotit přírodní, hospodářské a kulturní poměry ve vybraných regionech

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky ke kritickému hodnocení výkonů svých i spolužáků
- učíme aplikovat v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- dáváme důraz na vyhledávání nejvhodnějšího zpracování zadaných úkolů v oblasti kartografie, demografie, politického a hospodářského zeměpisu

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme slovní vyjadřováním svých postřehů, vyjadřování grafické a výtvarné
- vedeme k aktivnímu naslouchání a ke vhodné diskusi na dané zeměpisné téma
- učíme pečlivě vnímat text, obrazy (i filmové) a zvuky
- vedeme žáky k účinné komunikaci ve skupinách, přijímání a porovnávání různých názorů, ke vhodné argumentaci
- umožňujeme prezentování svých poznatků před kolektivem (aktuality, referáty, prezentace na PC)
- vyžadujeme vyhledávání informací v cestopisech, denním tisku, na webových stránkách, v TV, v rozhlase a jiných mediálních prostředcích

Kompetence sociální a personální:

- vyžadujeme uplatňování vnitřní sebekázně pro práci v týmu
- umožňujeme ocenění a poučení se z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají – přednášky, besedy
- učíme žáky aktivnímu a vhodnému zapojování do týmové práce
- dbáme na kultivované prožívání společenských událostí a akcí (přednášky, výlety, pobyty v přírodě, apod.)

- učíme žáky veřejně prezentovat své poznatky nebo vlastní tvorbu před kolektivem

Kompetence občanské:

- umožňujeme žákům seznamovat se, porovnávát a hodnotit kulturní, přírodní a historické dědictví českého národa a ostatních národů
- učíme posuzovat aktuální informace v oblasti politiky, ekonomiky, životního prostředí v ČR a jiných regionech světa
- vedeme žáky k utvářením názoru k celospolečenským problémům (rasismus, nacionalismus, civilizační nemoci, narušené životní prostředí, …)
- učíme žáky vymezovat, lokalizovat a hodnotit místní oblasti podle bydliště nebo školy
- ukazujeme analýzu vazeb místního regionu k vyšším územním celkům
- učíme dodržovat duševní a tělesnou hygienu ve spojení s pohybovou aktivitou v terénu

Kompetence pracovní:

- vyžadujeme ohleduplný přístup ke školním pomůckám (nástěnné mapy, atlasy…), k audiovizuální technice a dalšímu vybavení učebny
- umožňujeme podílet se na společných projektech s geografickou tématikou (manuální a duševní spoluvytváření map, modelů krajin, pracovních listů, apod.)
- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností z geografie pro přípravu na budoucnost, přípravu na střední školy, do praktického života

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy;
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi;
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-2-01	• Vnímá planetu Zemi jako součást větších vesmírných komplexů • Popisuje tvar Země • Zařadí Zemi do sluneční soustavy • Charakterizuje pohyby Země • Objasní důsledky pohybů Země	Země jako vesmírné těleso Tvar a poloha ve vesmíru Pohyby Země	Fyzika Matematika Výtvarná výchova Přírodopis	
Z-9-1-02	• Používá s porozuměním základní geografické/kartografické termíny pro vyjádření polohy objektů a jevů na Zemi • Uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě • Rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů	Glóbus, měřítko glóbu, síť souřadnic, poledníky a rovnoběžky, určování polohy Mapa plán, měřítko, orientace map	Fyzika Matematika	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-2-02	• Zhodnotí důsledky a význam pohybu Země pro lidský život	Světový čas, pásmový čas, datová hranice	Matematika	VMEGS 1-Evropa a svět nás zajímá: Kolik je hodin ve stejném okamžiku v různých časových pásmech („Země v pohybu“)
Z-9-2-03	• Popíše průběh pevné složky Země k jádru Země • Uvědomí si planetární geologické nestálosti • Porovná působení vnitřních a vnějších činitelů na tvar georeliéfu • Uvede konkrétní příklady činnosti, výsledky činnosti vnitřních činitelů na planetě	Zemská kůra, zemský plášť, litosférické desky, vznik pevnin a oceánů Vývoj zemského povrchu, reliéf, členění zemského povrchu, geomorfologické síly vnitřní (pohyb ker, vrásnění, sopečná činnost, zemětřesení)a geomorfologické síly vnější (eroze, doprava, ukládání), typy eroze	Přírodopis	VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: Rodinné zážitky a zkušenosti z Evropy a světa („Jak se rodí hory“) – porovnání tvarů zemského reliéfu v zahraničí s naší krajinou -vývoj pohoří a erozní činnost
Z-9-2-02 **Z-9-2-03**	• Uvědomí si křehkosti a rozmanitosti atmosférického systému a jeho zásadního vlivu na život na Zemi	Atmosféra: složení, vývoj, členění, skleníkový jev, oteplování Země, ozónová díra, teplota vzduchu na planetě Zemi,	Chemie Fyzika Podnebí	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		kondenzace vzduchu a vývoj oblačnosti (druhy oblaků), stálé tlakové útvary, celkový oběh vzduchu v atmosféře		
Z-9-2-02 **Z-9-2-03** **Z-9-1-01** **Z-9-2-02**	• Popíše rozdělení světa na pevniny a vodní plochy • Docení výskyt vody pro život na Zemi • Charakterizuje půdu • Uvědomí si životní význam půdy pro život na Zemi • Hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a jiných informačních zdrojů • uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost	Rozdělení vody na Zemi, oběhy vody Moře a oceány, dmutí Voda na pevnině (povrchová, podpovrchová, ledovce, jezera, bažiny) Pedosféra, vznik půd, profil, typy a druhy půd, problém eroze půd Biosféra, oceán a pevnina (typy krajin podle podnebných pásů a kontinentů)	Chemie Přírodopis	VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá: Rodinné zážitky a zkušenosti z Evropy a světa („Vzhůru do lesů“,Krajina olivových hájů“) – popis typů krajin EVVO 1 Ekosystémy: Vodní zdroje, moře („Bez vody není život“), tropický deštný les („Vlhký

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu			zelený ráj“) – biodiverzita, globální význam

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-3-01	• Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány • Uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě • Používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států	Členění pevniny na světadíly Světový oceán a jeho části Polární oblasti	Přírodopis	www.cia.gov
Z-9-3-02 **Z-9-3-03** **Z-9-3-04**	• Lokalizuje na mapách regiony Afriky podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní oblasti • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské	Afrika Geografická poloha Přírodní poměry Obyvatelstvo Hospodářství Oblasti: severní, střední a jižní Afrika Významné státy, významná města	Přírodopis Dějepis Německý jazyk Anglický jazyk	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných regionů Afriky • Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Afriky nastaly, nastávají, mohou nastat a co je jejich příčinou			
Z-9-3-02 **Z-9-3-03** **Z-9-3-04**	• Lokalizuje na mapách regiony Austrálie a Oceánie podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní oblasti • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných regionů Austrálie a Oceánie • Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Austrálie a Oceánie nastaly, nastávají, mohou nastat a co je jejich příčinou	Austrálie a Oceánie Geografická poloha Přírodní poměry Obyvatelstvo Australský svaz Tichomoří	Přírodopis Dějepis Anglický jazyk	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-3-02 **Z-9-3-03** **Z-9-3-04**	• Lokalizuje na mapách regiony Severní Ameriky podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní oblasti • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných regionů Severní Ameriky • Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Severní Ameriky nastaly, nastávají, mohou nastat a co je jejich příčinou	Severní Amerika Geografická poloha Přírodní poměry Obyvatelstvo Kanada, USA Mexiko, Středoamerické státy	Přírodopis Dějepis Anglický jazyk	
Z-9-3-02 **Z-9-3-03** **Z-9-3-04**	• Lokalizuje na mapách regiony Jižní Ameriky podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní oblasti • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných regionů Jižní Ameriky	Jižní Amerika Geografická poloha Přírodní poměry Obyvatelstvo Karibské státy, Andské země Brazílie, Laplatské státy	Přírodopis Dějepis Anglický jazyk	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Jižní Ameriky nastaly, nastávají, mohou nastat a co je jejich příčinou			
Z-9-3-02 **Z-9-3-03** **Z-9-3-04**	• Lokalizuje na mapách regiony Asie podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní oblasti • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných regionů Asie • Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Asie nastaly, nastávají, mohou nastat a co je jejich příčinou	Asie Geografická poloha Přírodní poměry Obyvatelstvo Oblasti. Monzunová východní, jihovýchodní a jižní Asie, jihozápadní a střední Asie Významné státy. Významná města	Přírodopis Dějepis Anglický jazyk	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-3-02 **Z-9-3-03** **Z-9-3-04**	• Lokalizuje na mapách regiony Evropy podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní oblasti • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných regionů Evropy • Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je jejich příčinou	Evropa Geografická poloha Přírodní poměry Obyvatelstvo Hospodářství Oblasti Evropy. Územní a hospodářské rozdíly, spolupráce a integrace Západní, střední, severní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa Významné státy, regiony a města	Přírodopis Dějepis Občanská výchova Etická výchova Německý jazyk Anglický jazyk	VMEGS 1, 2, 3 Evropa svět nás zajímá – příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů (referáty žáků) + \)regiony Evropy“) Objevujeme Evropu a svět – evropské krajiny, život Evropanů a styl života v evropských rodinách (referáty žáků) + („Regiony Evropy“) Jsme Evropané – evropská integrace, EU a její fungování,

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				mezinárodní organizace („Evropané hledají cestu k sobě“)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-6-03	• Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu a rozlohu ČR v evropském a světovém kontextu • Používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání krajů ČR	Geografická poloha a rozloha ČR Geografická poloha Rozloha	Přírodopis Matematika Dějepis Občanská výchova	VMEGS 2 Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa („Česko v Evropě“) – poloha ČR www.czso.cz
Z-9-6-03	• Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni přírodní poměry ČR v evropském a světovém kontextu	Přírodní poměry ČR Geologický vývoj Geomorfologie Podnebí Vodstvo Půdy Živá příroda	Přírodopis Matematika	
Z-9-6-03	• Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni přírodní zdroje ČR v evropském a světovém kontextu	Přírodní zdroje ČR Přírodní zdroje Nerostné suroviny	Přírodopis	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-6-03	• Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni lidský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu • Lokalizuje na mapách hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení	Obyvatelstvo a sídla ČR Demografický vývoj, rozmístění, územní pohyb obyvatelstva Struktura obyvatelstva Proces urbanizace, sídla, funkce měst	Dějepis Občanská výchova	
Z-9-6-03	• Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu • Lokalizuje na mapách hlavní a periferní oblasti z hlediska hospodářských aktivit	Hospodářství ČR Vývoj, aktuální stav, tendence. Územní rozložení Zemědělství, lesní a vodní hospodářství Průmysl, doprava, spoje, služby Cestovní ruch, zahraniční obchod	Dějepis Občanská výchova Přírodopis	
Z-9-6-01 **Z-9-6-02** **Z-9-6-04**	• Vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy • Používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému • Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu • Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR	Oblasti ČR Jednotlivé kraje ČR Významné regiony a města. Specifika regionů Komplexní geografie místního regionu	Dějepis Občanská výchova Přírodopis	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-6-05	• Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Postavení ČR v Evropě a ve světě Zapojení do evropských a světových integrací	Dějepis Občanská výchova Přírodopis	VMEGS 3 Jsme Evropané: evropská integrace („Od středověkých panství k regionům EU“), vztahy ČR se světem („ČR součástí evropského i *světového* dění“)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-4-05	• Orientuje se na politické mapě světa • Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • Analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů	Politické rozdělení světa Politická mapa současného světa Společné a odlišné znaky států: poloha, rozloha, lidnatost, státní hranice, státní zřízení, správní členění, způsob vlády, stupeň rozvoje	Matematika Občanská výchova Dějepis	VDO 4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: základní kategorie fungování demokracie, principy demokracie („ Co jsme ještě o rozvinutých zemích neřekli- způsob vlády“ uč. 6. r.)
Z-9-4-01 **Z-9-4-02**	• Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, • Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Lidé na Zemi Obyvatelstvo světa a jeho početní růst Rozmístění a územní pohyb obyvatelstva Lidské rasy, národy, jazyky. Rozšíření náboženství ve světě Struktura obyvatelstva Lidská sídla. Proces urbanizace	Dějepis Občanská výchova Etická výchova	MV 4 Multikulturalita: současný svět a předpokládaný vývoj v budoucnosti, specifické rysy jazyků, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin („Lidé na

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				zemi“, „Jak se lidé odlišují“uč. 6. r., „Problémy migrantů v cílových zemích“, „Lidská práva v současném světě“, „Kulturní dědictví“, „Od etnika ke globálnímu společenství“)
Z-9-4-03 **Z-9-4-04**	• Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství • Lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • Lokalizuje na mapách světa a jednotlivých světadílů jádrové a periferní oblasti z hlediska hospodářských aktivit	Světové hospodářství Jádrové a periferní oblasti světa Hospodářské sektory. Sektorová a odvětvová struktura světového hosp. Světové zemědělství. Rybolov a lesní hospodářství Světový průmysl. Těžba surovinových zdrojů. Energetika a těžký průmysl. Spotřební průmysl Doprava a spoje Služby obyvatelstvu. Cestovní ruch Mezinárodní obchod. Hlavní mezinárodní hospodářské organizace	Přírodopis Občanská výchova	VMEGS 3 Jsme Evropané: evropská integrace, instituce EU a jejich fungování („Ekonomické integrace“) EVVO 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: zemědělství a ŽP („Zemědělská výroba“), doprava a ŽP(„Vlivy dopravy na

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				ŽP“), průmysl a ŽP(„Prům.“), ochrana přírody („Globální změny klimatu“)
Z-9-4-06	• Posoudí na přiměřené úrovni aktuální celospolečenské problémy • Lokalizuje na mapě hlavní světová konfliktní ohniska	Globální problémy Celospolečenské problémy (rasismus, nacionalismus, civilizační nemoci, narušené životní prostředí) Aktuální ohniska neklidu v současném světě	Přírodopis Občanská výchova Etická výchova	MV 2 Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, vztahy mezi kulturami, předsudky a vžité stereotypy („Lidská práva v současném světě“, „Prolínání světových kultur“, „Ochrana kulturního dědictví“)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
Z-9-5-01 **Z-9-5-02** **Z-9-5-03**	• Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny • Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků • Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Krajina životní prostředí Krajinotvorní činitelé a krajinotvorné procesy Přírodní a kulturní krajiny Vlivy lidské společnosti na životní prostředí Působení životního prostředí na člověka a na lidskou společnost Úsilí o ochranu a rozvoj životního prostředí	Etická výchova Přírodopis	EVVO 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: zemědělství a ŽP („Zemědělská výroba“), doprava a ŽP(„Vlivy dopravy na ŽP“), průmysl a ŽP(„Průmysl“), ochrana přírody („Globální změny klimatu“)
Z-9-7-01 **Z-9-7-02** **Z-9-7-03**	• Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání	Praktický zeměpis Orientace v krajině Základy praktické topografie Zásady a bezpečnost při pohybu a pobytu v přírodě Praktické činnosti s mapami a atlasy Praktické činnosti s jízdními řády a cestovními dokumenty Živelní pohromy; opatření proti nim,	Tělesná výchova Matematika Přírodopis	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**ZEMĚPIS**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	při mimořádných událostech • Hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, uvádí konkrétní příklady jejich využití	chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		

Vzdělávací oblast – Člověk a příroda

8.11 PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je zařazen v 6., 7. a 8. ročníku v hodinové dotaci 2 vyučovací hodiny týdně a v 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně.

Výuka probíhá podle učebnic poskytovaných školou.

Přírodopis navazuje převážně na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni a dále na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Jsou zde integrované některé části vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Upřednostňuje se komplexní pohled na daná témata s využitím mezioborových vztahů, kde žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém a porozumět zákonitostem přírodních jevů. Osvojují si vědomosti a dovednosti o přírodě, učí se pracovat s přírodním materiálem.

Z metod a forem práce se využívá frontální výuka, skupinová práce nebo práce ve dvojicích, dále vzájemné učení na základě laboratorních úkolů či prezentací, kde je důraz kladen na zvládnutí orientace v různých informačních zdrojích. Důležité pro upevnění vědomostí, dovedností a rozvíjení dalšího poznání jsou projekty, též přírodovědná cvičení a exkurze. Přírodopis zahrnuje části tematických okruhů průřezového tématu environmentální výchova a osobnostní a sociální výchova.

K výuce se používají názorné pomůcky jako je obrazový materiál, modely, mikroskopy, encyklopedie, interaktivní tabule, PC s internetovým připojením, dataprojektor, tablety a mnoho dalších pomůcek.

Z hlediska hodnocení žáka je snaha o objektivní sebehodnocení, rozvíjení schopnosti pracovat individuálně i ve skupinách, umět obhajovat vlastní názor i naslouchat druhým, řešit problémové úlohy a spolupracovat s ostatními. Součástí hodnocení je i hodnocení testů a ústní projev prezentovaných prací.

Vyučovací předmět přírodopis rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k plánování vlastní práce
- učíme žáky třídit a vyhledávat informace
- vedeme žáky k práci s různými zdroji informací

- učíme žáky hledat souvislosti mezi pozorovanými jevy a nově získanými informacemi
- podporujeme u žáků samostatné pozorování a zkoumání
- utváříme u žáků pozitivní vztah k přírodě

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k přemýšlení a plánování různých způsobů řešení zadaných úkolů
- učíme žáky ověřovat si správnost řešení problémů
- vedeme žáky k uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formulování a vyjadřování vlastních myšlenek
- podporujeme vhodné reakce, naslouchání a zapojení se do diskuse, obhajování vlastních postojů vhodnými argumenty
- vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k spolupráci ve skupině a podílení se na vytváření tvůrčí atmosféry
- snažíme se u žáků vytvářet pozitivní představu o sobě samém
- učíme žáky hodnotit práci týmu

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- učíme žáky nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vedeme žáky k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví
- umožňujeme žákům pochopit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní:

- učíme žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a pomůcky
- pomáháme žákům v profesní orientaci
- učíme žáky hodnotit pracovní činnost z hlediska kvality, hospodárnosti, společenského významu i ochrany zdraví a životního prostředí

Kompetence digitální:

- Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby.
- Podněcujeme žáky k získávání, vyhledávání a následnému kritickému zhodnocení dat. Učíme žáky spravovat a sdílet data vhodným způsobem.
- Vedeme žáky k vyjadřování pomocí digitálních prostředků.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili a zefektivnili svou práci.
- Pomáháme žákům pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost a reflektovat rizika jejich využívání.
- Vedeme žáky jednat v digitálním prostředí eticky, dbát o svou bezpečnost a zdraví.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-1-01	• Žák se seznámí s vývojem atmosféry na Zemi, se vznikem živých organismů z původně jednoduchých anorganických látek. • Pochopí význam fotosyntézy pro vývoj života. • Posoudí, které děje patří mezi projevy života. • Objasní základní podmínky života. Charakterizuje potravní vztahy organismů.	Různé názory lidí na vznik života Projevy života, vztahy mezi organismy	Z – Země jako planeta, Sluneční soustava F - plyny, CH - voda	EVVO 2 -význam vody pro vznik a vývoj života na Zemi
P-9-1-07 ***P-9-1-04***	• Žák popíše stavbu viru, jeho šíření v organismech, prevenci virových a bakteriálních chorob. • Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka. • Odliší základní skupiny bakterií, pracuje s pojmy producent, reducent, konzument.	Viry – život bez buňky	D – změny délky života lidí Z – voda na Zemi F - teplota	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-2-01 ***P-9-1-04*** ***P-9-7-01*** ***P-9-7-02*** ***P-9-7-03***	• Žák chápe rozdělení na 3 říše živých organismů. • Charakterizuje jejich rozdílné vlastnosti. Uvede zástupce. • Uvede příklady hub jednobuněčných / kvasinky / a jejich význam. Rozliší houby nižší a vyšší, chápe důležitost reducentů v přírodě. • S využitím tištěných i online určovacích klíčů určuje běžné houby. • Uvede význam a výskyt lišejníků. • Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Bakterie Sinice Houby Lišejníky Řasy	Z -tundra	
P-9-4-01 ***P-9-4-02*** ***P-9-4-04***	• Charakterizuje dané kmeny, stavbu těla a zástupce. Vysvětlí zdokonalování orgánových soustav. • Rozlišuje rozmnožování pohlavní a nepohlavní. • Odliší plže, mlže a hlavonožce. • Žák vysvětlí typické znaky členovců, pojmy vnější kostra, fosilie, instinkt, článkované tělo.	Prvoci Žahavci Ploštěnci – živočichové s plochým tělem Hlísti – cizopasníci rostlin a živočichů Měkkýši – živočichové s měkkým tělem Kroužkovci – článkovaní červi Členovci – nejpočetnější skupina	Z – vodstvo M - souměrnost podle osy D – léčení pijavicemi CH – vápenaté sloučeniny, chitin F – pevnost v tahu, hmotnost	EVVO 2 – původní a invazní druhy, biodiverzita

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Žák popíše vnitřní a vnější stavbu těla daných živočichů. • Rozlišuje vývojová stadia hmyzu. • Žák charakterizuje jednotlivé čeledi, vyjádří vlastními slovy jejich životní cyklus, uvede typické zástupce. • zhodnotí význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s těmito živočichy • Žák samostatně provede pozorování volně žijících členovců. Průběh pozorování zaznamená a odevzdá ve vhodné digitální podobě.	živočichů Pavoukovi Korýši Vzdušnicovci Hmyz Rozmnožování hmyzu Hmyz s proměnou nedokonalou Blechy, síťokřídlí Motýli Brouci Dvoukřídlí Blanokřídlí Ostnokožci	Z – oblasti výskytu živočichů ČJ – skládání slov	
	• Žák vysvětlí význam hmyzu, jeho ochranu. Rozlišuje různé ekosystémy a jejich typické hmyzí představitele. • Rozumí pojmu potravní řetězec, biologická rovnováha. • Žák zhodnotí význam živočichů v	Společenstvo organismů Ekosystém Jak člověk zasahuje do přírody Vývoj zásahů člověka do přírody Ochrana přírody	Z – podnebné pásy D – vývoj sídel, hospodaření v horských oblastech PČ - vývoj řemesel	EVVO 1 – přirozené ekosystémy vodní i suchozemské, sledování jejich vztahů, EVVO 2 – změny biodiverzity, ochrana

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.		OV – státní instituce, zákony na ochranu přírody	organismů v ČR a ve světě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-1-05 ***P-9-4-01*** ***P-9-4-02*** ***P-9-4-03*** ***P-9-4-04***	• Žák vyjmenuje společné znaky strunatců, popíše životní prostředí, zástupce. • Podrobně charakterizuje ryby na příkladu kapra, vysvětlí přizpůsobení životu ve vodě. Žák popíše rozmnožování ryb, způsoby chovu, uvede zástupce mořských a sladkovodních ryb, výskyt. • Zhodnotí význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s těmito živočichy	Strunatci Kruhoústí a paryby Ryby Sladkovodní ryby Rozmnožování a chov ryb Významné mořské ryby	CH – složení vody F - radiolokace ryb ČJ – přirovnání, sousloví/ lalokoploutvá ryba/ Z – povodí, úmoří, rybníkářské oblasti, oblasti mořského rybolovu	
P-9-1-05 ***P-9-4-01*** ***P-9-4-02*** ***P-9-4-03*** ***P-9-4-04***	• Určí znaky obojživelníků, chápe nezbytnost vody pro jejich vývin, uvede zástupce a zvláštnosti jejich života, přizpůsobení životu na souši.	Obojživelníci – ve vodě a na souši Naši obojživelníci		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-1-05 ***P-9-4-01*** ***P-9-4-02*** ***P-9-4-03*** ***P-9-4-04***	• Žák popíše vnitřní a vnější stavbu těla plazů. Na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. • Žák určí spol. a rozdílné znaky ještěrů a hadů, zástupce, živ. prostředí. • zhodnotí význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s těmito živočichy •	Plazi Želvy a krokodýli Šupinatí – ještěři a hadi Cizokrajní ještěři a hadi	ČJ – slova tvořená skládáním/ryboještěr, veleještěr/ Z – tichomořské ostrovy	
P-9-1-05 ***P-9-4-01*** ***P-9-4-02*** ***P-9-4-03*** ***P-9-4-04***	• Porovná stavbu těla ptáků s ostatními obratlovci, popíše způsoby hnízdění, dorozumívání, tahu. • zhodnotí význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s těmito živočichy • Žák se účastní projektu občanské vědy – samostatně nastuduje postup práce, provede pozorování a výsledky zpracuje požadovanou formou.	Ptáci – vnější stavba těla Ptáci – vnitřní stavba těla Chování ptáků Vodní ptáci Mokřadní ptáci Mořští ptáci Dravci a sovy Lesní stromoví ptáci Ptáci okraje lesa, křovin, otevřené krajiny	ČJ – přísloví, obecné a odb. termíny / vejce a vajíčko/ F – aerodynamika ČJ – bajky, vyjm. slova M – porovnávání hmotnosti, úhly /vidění sov/ HV- ptáci v lid. písních	www.ptacihodinka.cz

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		Ptáci otevřené krajiny Ptáci břehů tekoucích vod Ptáci obři a trpaslíci Vznik a vývoj ptáků	Z - zimoviště tažných druhů M, F – odhady hmotnosti, porovnávání	
P-9-3-01	• Žák popíše odlišnosti ve stavbě nižších a vyšších r., shrne spol. znaky vyšších r., popíše stavbu mechorostů a kapraďorostů, chápe jejich význam, určí nejběžnější druhy.	Přehled systému rostlin Výtrusné rostliny	Z – tundra, ložiska černého uhlí, tropické deštné lesy CH – kyselost půdy	
P-9-3-02 ***P-9-3-03*** ***P-9-3-04***	• Žák popíše funkce, stavbu a přeměny zákl. částí těla sem. rostlin. • Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin. • Popíše opylení a oplození, stavbu semene, typy plodů. Chápe rozdíly pohl. a nepohlavního rozmnožování. • Vysvětlí pojem nahosemenná r., popíše vývoj, zná význam jehličnanů. • Žák uvede zástupce čeledí krytosemenných rostlin, popíše	Semenné rostliny Základní části těla Základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování Rozmnožování rostlin Nahosemenné rostliny Srovnání jednoděložných a dvouděložných rostlin Listnaté stromy a keře, pryskyřníkovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miříkovité,	ČJ – mnohoznačná slova M – souměrnost Z – oblasti pěstování OV – drogy	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	stavbu těla, plody, hospodářský význam, způsoby ochrany. • Rozlišuje základní systematické skupiny a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	hluchavkovité, lilkovité, hvězdnicovité, liliovité, lipnicovité, vstavačovité, cizokrajné rostliny		
P-9-7-02 ***P-9-7-04***	• Žák rozumí ekologickým vztahům mezi živou a neživou složkou ekosystému. • Chápe důležitost ochrany přírody.	Ochrana přírody	CH, F - vlastnosti vody Z – Šumava, Krušné hory, Krkonoše, Třeboňsko,	EVVO 1 – přirozené a umělé ekosystémy, jejich druhová rozmanitost

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-4-01 ***P-9-4-02*** ***P-9-4-03*** ***P-9-4-04***	• Porovná kostru, orgány a orgánové soustavy savců s ostatními třídami obratlovců. • Žák charakterizuje vybrané druhy savců, jejich přizpůsobení prostředí a výživě. • Zhodnotí význam savců v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s nimi. • Popíše základní biomy.	Savci Vývoj savců Přehled hlavních skupin savců	Z – oblasti výskytu	
	• Žák vysvětlí vznik, původ a vývoj člověka jako živočišného druhu. • Uvede a objasní základní změny, ke kterým u člověka došlo během jeho vývoje.	Člověk v živočišném systému Původ a vývoj člověka Lidská plemena	Z – oblasti výskytu OV – národ, diskriminace D – otroci, objevy kosterních pozůstatků	
P-9-5-01 ***P-9-5-02*** ***P-9-5-03*** ***P-9-5-04*** ***VZ-9-1-03*** ***VZ-9-1-04***	• Žák charakterizuje stavbu a funkci všech tělních soustav, popíše jejich části, vysvětlí jejich vztahy. • Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • Objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří	Tělní soustavy člověka Nemoci, úrazy, prevence	CH – složení vzduchu, oxid uhelnatý a uhličitý, metabolismus a složení živin, kostí, filtrace, žíraviny, toxické látky F – pevnost v tahu,	EVVO 4 -prostředí a zdraví (objasňování možností a způsobů ochrany zdraví na konkrétních příkladech onemocnění a úrazů, hledání nejlepšího

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VZ-9-1-05 ***VZ-9-1-06*** ***VZ-9-1-07*** ***VZ-9-1-08*** ***VZ-9-1-15***	• Popíše příčiny a projevy častých, přenosných, civilizačních a závažných onemocnění, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby • Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc. • Vysvětlí metabolismus živin, pojmenuje příčiny poruch ve výživě, dává do souvislostí způsob stravování a rozvoj civilizačních chorob. Sám uplatňuje zdravé stravovací návyky. • Vysvětlí souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních • Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví, uplatňuje relevantní argumenty v diskusích o zdraví • Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.		pružnost, tlak, elektřina, optika, vlnění	způsobu prevence v souladu se zásadami zdravého životního stylu) OSV 2 – moje tělo, moje psychika (vzájemný vliv fyzické a psychické kondice, vývojové zvláštnosti jednotlivých tělních soustav s důrazem na období puberty, vytváření kladného vztahu k sobě samému)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a své životní perspektivy, osvojené dovednosti aplikuje při styku se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým. • Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; •			
P-9-1-02 ***P-9-1-03*** ***VZ-9-1-15***	• Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, podílí se na programech podpory zdraví. • Projevuje odpovědné chování v	Genetika	CH – bílkoviny, toxické látky OV – zdravý životní styl	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí a při mimořádných událostech. • Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. • Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě. • Objasní pojmy: chromozom, proměnlivost, gen, genetika. • V případě potřeby aplikuje postupy při provádění život zachraňujících úkonů. Rozlišuje typy krvácení a typy zlomenin. Umí aplikovat předlékařskou 1. pomoc při poranění. • Uvědomuje si, co je zdravý životní styl, negativní vliv návykových látek.			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-6-01	• Žák definuje geologické obory, uvede příklady jejich užití v praxi, chápe, co je pracovní náplní geologa. • Dovede charakterizovat geosféry, litosferické desky. • Žák uvede způsoby vzniku minerálů, popíše mineralogický systém. • Rozpozná podle char. vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek.	Geologické vědy Minerály Fyzikální a chemické vlastnosti minerálů, nejdůležitější minerály	D – archeologický průzkum Z – druhy map, Sluneční soustava CH – kovy F – skupenství, magnetismus CH – prvky a sloučeniny, částice F – hustota, vodivost PČ – vrtné a řezné nástroje D – korunovační klenoty	
P-9-6-01 ***P-9-6-02*** ***P-9-6-03***	• Žák vysvětlí horninotvorný cyklus, odvodí obecnou charakteristiku horniny, rozlišuje hlavní typy hornin, uvede příklady, výskyt v ČR i ve světě. • Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek	Horniny Stavba Země Vnitřní g. jevy Vnější g. jevy Půda	CH – názvosloví, vlastnosti prvků a sloučenin Z – oblasti těžby a výskytu F – gravitace, tlak,	EVVO 3 – sledování změn v krajině, porovnávání vlivu lidských aktivit a geologických jevů, posouzení vlivu těžby nerostných surovin na prostředí

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Za pomocí digitálních technologií zmapuje výskyt hornin a jejich použití ve škole a jejím okolí. • Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody. • Vysvětlí změny povrchu v důsledku geol. jevů a činnosti organismů. • Popíše příčiny a projevy pohybu litosférických desek, zemětřesení, vulkanismu, sedimentace, zvětrávání, vznik vrásových a kerných struktur. • Uvede složení, vlastnosti a význam půdy.		teplota CH – chem. zvětrávání, pH půdy PČ – úpravy vlastností půdy pro pěstování plodin	
P-9-6-02 ***P-9-6-03***	• Žák popíše stav a změny hydrosféry a atmosféry. Objasní význam koloběhu látek. • Charakterizuje základní nerostné suroviny, jejich vznik a těžbu. • Pojmenuje výhody a nevýhody jednotlivých energetických zdrojů. • Charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné	Voda na Zemi Atmosféra Nerostné suroviny a energie Energetické zdroje Země	CH – složení atmosféry, kyselé deště F – zdroje energie	EVVO 2 – význam vody a ovzduší pro vývoj života na Zemi, kvalita a konkrétní způsoby šetrného vztahu k základním složkám geosféry, energetické a surovinové zdroje v různých obdobích,

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PŘÍRODOPIS**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	jevy a možné dopady i ochranu před nimi			vyčerpatelné a obnovitelné zdroje
	• Žák vysvětlí význam podmínek života na Zemi, orientuje se v časových posloupnostech vývoje, charakterizuje jejich geol. děje, vývoj organismů.	Dějiny Země Vznik a vývoj života Geologické éry	CH – složení atmosféry, Z, F – planety Sluneční soustavy, vznik kontinentů	

Vzdělávací oblast - Člověk a příroda

8.12 FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je zařazen na 2. stupni samostatně ve všech ročnících; její dotace je 1 hodina týdně v 6. ročníku, 2 hodiny týdně v 7. až 9. ročníku.

Předmět zahrnuje část průřezového tématu osobnostní a sociální výchova.

Žák je veden k samostatné i týmové práci, k aktivnímu přístupu k výuce v rámci hodiny i k domácí přípravě a samostudiu s učebnicí či pomocí jiné literatury, softwaru a Internetu. Žák je povzbuzován, aby si (dle svých schopností a nadání) sám zvyšoval laťku obtížnosti řešených problémů. Žák je také motivován k prozkoumávání a pozorování světa, ve kterém žije, i k experimentálnímu objevování a zjišťování přírodních zákonitostí v něm platných.

Vyučující v jednotlivých hodinách využívá průběžně různé učební pomůcky a materiály (zejména demonstračního charakteru).

Cílem hodnocení žáka je motivace k dalšímu rozvíjení klíčových kompetencí (zejména kompetence k řešení problémů a kompetence k učení). Hodnotí se především schopnost využít nabytých dovedností při řešení konkrétních problémů a situací.

Vyučovací předmět Fyzika rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k plánování vlastní práce
- učíme žáky třídit a vyhledávat informace
- vedeme žáky k práci s různými zdroji informací
- učíme žáky hledat souvislosti mezi pozorovanými jevy a nově získanými informacemi
- podporujeme u žáků samostatné pozorování a zkoumání
- utváříme u žáků pozitivní vztah k přírodě

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k přemýšlení a plánování různých způsobů řešení zadaných úkolů
- učíme žáky ověřovat si správnost řešení problémů
- vedeme žáky k uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formulování a vyjadřování vlastních myšlenek
- podporujeme vhodné reakce, naslouchání a zapojení se do diskuse, obhajování vlastních postojů vhodnými argumenty
- vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k spolupráci ve skupině a podílení se na vytváření tvůrčí atmosféry
- snažíme se u žáků vytvářet pozitivní představu o sobě samém
- učíme žáky hodnotit práci týmu

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- učíme žáky nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vedeme žáky k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví
- umožňujeme žákům pochopit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní:

- učíme žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a pomůcky
- pomáháme žákům v profesní orientaci
- učíme žáky hodnotit pracovní činnost z hlediska kvality, hospodárnosti, společenského významu i ochrany zdraví a životního prostředí

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů

- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)
- vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-1-02	● charakterizuje rozdíly mezi skupenstvími ● uvádí konkrétní příklady jevů dokazujících pohyb molekul a jejich vzájemné působení ● orientuje se v pojmech týkajících se částicového složení látek ● popíše zjednodušený model atomu ● uvádí (a demonstruje) příklady difúze ● vymezí pojem vakuum	Vlastnosti těles, vlastnosti a stavba látek	Z PŘ	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (Určování měřitelných i neměřitelných vlastností těles pomocí smyslů)
	● vyjmenuje druhy nábojů a přiřadí je k příslušným subatomárním částicím ● z modelu určí, zda se jedná o neutrální atom, kladný či záporný iont ● ozřejmí vznik náboje třením ● ověřuje existenci magnetického pole v daném místě ● charakterizuje a demonstruje pomocí magnetů mg. sílu přitažlivou a odpudivou	Elektrické a magnetické vlastnosti látek	Z	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	● vyjmenuje magnetické póly a určí druh daného pólu magnetu ● charakterizuje magnetické pole Země ● demonstruje použití busoly či kompasu ● graficky znázorní magnetické pole kolem magnetu pomocí siločar	Elektrické a magnetické vlastnosti látek	Z	
F-9-1-01 ***F-9-1-03*** ***F-9-1-04***	● vymezí pojem fyzikální veličina ● charakterizuje veličiny: délka, objem, hmotnost, hustota, čas a teplota ● k dané veličině přiřadí její hlavní jednotku a naopak a vyjmenuje další jednotky dané veličiny ● převádí jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti, hustoty, času a teploty ● určuje aritmetický průměr z naměřených hodnot vybrané veličiny ● popíše a demonstruje tepelnou roztažnost tělesa, uvede příklad (či navrhne) její vhodné využití ● měří vhodně zvolenými digitálními měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a	Fyzikální veličiny a jejich měření (měření délky, objemu, hmotnosti a teploty tělesa digitálními měřidly, teplotní změna délky či objemu tělesa)	Z PŘ	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	tělesa, např. délku, hmotnost, čas, teplotu ● uloží do svého digitálního portfolia postup měření digitálními měřidly a měřicími přístroji, určení citlivosti a rozsahu digitálního měřidla a měřicího přístroje, postup zpracování a výsledky měření a odkazy na použité digitální zdroje dat			
F-9-1-01 ***F-9-1-04***	● měří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem ● měří objem kapaliny a pevného tělesa pomocí odměrného válce ● určí objem kvádru o zadaných rozměrech ● měří hmotnost pevného i kapalného tělesa na rovnoramenných vahách ● určí hustotu tělesa z jeho hmotnosti a objemu ● určí hmotnost tělesa z jeho hustoty a objemu ● určí objem tělesa z jeho hustoty a hmotnosti ● měří čas vhodně zvoleným měřidlem ● měří teplotu kapaliny i lidského těla	Fyzikální veličiny a jejich měření	Z PŘ	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-2-01 ***F-9-2-02***	● zdůvodňuje změny pohybového stavu tělesa ● rozpozná pohybový stav tělesa vzhledem k jinému tělesu ● rozpozná druh pohybu tělesa ● sestrojí graf závislosti dráhy na čase při stálé rychlosti a odečítá hodnoty z grafu ● správně vymezí pojmy trajektorie, dráha, čas a rychlost pohybu ● změří dráhu, čas a rychlost pohybu ● převádí rychlost z m/s na km/h a nazpět ● počítá průměrnou rychlost z ujeté dráhy a času pohybu ● počítá ujetou dráhu z rychlosti a času pohybu ● počítá čas z dráhy a rychlosti pohybu ● rozlišuje okamžitou a průměrnou rychlost ● uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat	Pohyby tělesa, vzájemná působení těles Výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu, graf závislosti dráhy na čase pro rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu; Digitální plánovače tras, plánování cesty;		OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení řešení problémů (převádění jednotek, řešení praktických problémů na fyzikálních úlohách z praxe)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-2-03	● uvádí na příkladech, co může síla způsobit ● určuje z hmotnosti tělesa gravitační sílu Země, která na ně působí ● znázorňuje sílu orientovanou úsečkou ● určí směr působení gravitační síly ● objasní podstatu zákona setrvačnosti ● objasní podstatu zákona akce a reakce ● rozlišuje pojmy gravitační síla a gravitační pole ● početně skládá síly stejného a opačného směru ● graficky skládá síly libovolných směrů ● určí výslednici sil ● změří sílu pomocí siloměru ● objasní pojem těžiště ● experimentálně určí polohu těžiště tělesa ● rozpozná, zda na těleso působí síla ● aplikuje znalosti o těžišti k předvídání chování tělesa v praktických situacích	Síla, skládání sil, pohybové zákony	M Z	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-2-03	● určí ramena sil na páce ● zjistí moment síly ● rozhodne, zda je páka v rovnováze ● uvede páku do rovnováhy ● objasní funkci páky a kladky v praxi, navrhne další praktická využití ● předvídá změny stavu na páce	Otáčivé účinky síly, páka	D	
F-9-2-03	● charakterizuje tlakovou sílu a tlak i rozdíl mezi oběma pojmy ● charakterizuje pojmy brzdná a třecí síla ● vysvětlí, na čem prakticky velikost třecí síly závisí ● správně používá a převádí jednotky tlaku ● vypočítá tlak z působící síly a plochy ● navrhne způsoby zvětšení či zmenšení třecí síly, uvede příklady, kdy je výhodné třecí sílu zvětšit a kdy zmenšit	Tlaková síla, tlak, třecí síla, tření	M	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-6-05	● charakterizuje různá optická prostředí (průsvitné, průhledné, čiré, barevné, stejnorodé) ● rozlišuje mezi zdroji světla a tělesy osvětlenými ● rozlišuje mezi bodovým a plošným zdrojem světla ● využívá znalost přibližné velikosti rychlosti světla ve vakuu ● objasní vznik stínu a polostínu ● objasní jev zatmění Slunce a ● objasní vznik a opakování měsíčních fází	Optika, světlené jevy, šíření světla	Z	
F-9-6-05	● užívá a vysvětlí zákony odrazu ● narýsuje úhel odrazu (resp. úhel dopadu) ● charakterizuje pojmy kulové zrcadlo, optická osa, ohnisko, střed křivosti ● rozpozná prostředí různé optické hustoty ● charakterizuje pojmy - úhel dopadu, úhel lomu	Optika, světlené jevy, odraz světla, lom světla, geometrická optika	M PŘ VV	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-6-05 ***F-9-6-06***	● vysvětlí, kdy se světlo neláme při přechodu z jednoho prostředí do jiného ● charakterizuje pojmy čočka, spojka, rozptylka, optická osa, ohnisko, střed čočky ● objasní pojmy krátkozrakost a dalekozrakost ● objasní lom světla na hranolu a vyjmenuje sled barev ve spektru ● správně užívá lupu a mikroskop	Optika, světlené jevy, odraz světla, lom světla, geometrická optika	M PŘ VV	
F-9-3-01	● objasní podstatu Pascalova zákona ● vysvětlí princip hydraulického lisu ● vysvětlí vznik tlaku v klidné kapalině a plynu ● objasní podstatu Archimédova zákona a vznik vztlakové síly v kapalině a plynu ● vysvětlí jeho význam pro plavbu a vzduchoplavbu ● vypočítá hydrostatický tlak v kapalině v závislosti na její hustotě a hloubce pod hladinou ● změří atmosférický tlak barometrem	Mechanické vlastnosti kapalin a plynů v klidu	M Z PŘ D	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení řešení problémů (převádění jednotek, řešení praktických problémů na fyzikálních úlohách z praxe)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	či aneroidem ● předpoví chování těles v tekutinách v závislosti na daných vlastnostech			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-4-01 ***F-9-4-02***	● vyžívá vztahy pro práci, sílu, dráhu a výkon ● úvahou vysvětlí vztah mezi výkonem, prací a časem; uvede a komentuje příklady výkonů zvířat, lidí a strojů nalezené v otevřených zdrojích dat ● vysvětlí pojem účinnost zařízení ● objasňuje souvislost mezi vykonanou prací a energií ● popíše na příkladech přeměny energie ● zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí ● objasní rozdíl mezi pohybovou a polohovou energií tělesa a oba pojmy vymezí ● k doplnění zadání a kontrole výsledků použije data z otevřených zdrojů	Mechanická práce, výkon, energie, vzájemné přeměny energií	M	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-4-04	● Charakterizuje teplo jako vnitřní energii tělesa ● Charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně ● Porovnává vnitřní energie těles pomocí jejich teplot ● charakterizuje tepelnou výměnu vedením, prouděním a zářením ● popíše základní skupenské přeměny tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění, var, sublimace a desublimace ● navrhne využití teplotní roztažnosti těles ● vyjmenuje faktory ovlivňující teplotu varu vody ● vypočítá velikost předaného tepla při tepelné výměně, při změně teplotního stavu či skupenství tělesa ● pracuje s tabulkami a vyčte z nich, pro danou látku její teploty tání a varu, měrné tepelné kapacity i měrná skupenská tepla ● určí skupenské teplo tání tělesa	Teplo, energie, vzájemné přeměny energií	M Z PŘ CH	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	● objasní důležitost Slunce jako zdroje tepelného záření pro utváření životních podmínek na Zemi ● rozpozná základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování) ve svém okolí i v přírodě ● objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě i praktickém životě ● rozpozná v jednoduchých případech vzájemnou přeměnu jedné formy energie na jinou	Teplo, energie, vzájemné přeměny energií	M Z PŘ CH	
	● vysvětlí, kdy plyn koná práci a jak ● popíše složení a funkci zážehového (čtyřdobého a dvojdobého) a vznětového (čtyřdobého) motoru ● vysvětlí význam motorů zejména z hlediska moderní ekologie ● určí základní meteorologické prvky a popíše způsob jejich měření ● provádí jednoduchá meteorologická pozorování ● chápe nutnost ochrany ovzduší	Spalovací motory a jejich význam v dopravě Meteorologie Atmosféra Země a jejich složení Základní meteorologické jevy a jejich měření Problém znečištění atmosféry	Z D	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-6-03	● charakterizuje elektrický náboj a vyjmenuje jeho druhy ● charakterizuje přitažlivou a odpudivou el. sílu ● popíše slovy a za pomocí siločar elektrické pole ● žárovkou či zkoušečkou rozliší vodič od izolantu ● dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s el. přístroji a zařízeními ● rozhodne na základě znalosti druhu náboje, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat ● rozhodne ze znalosti počtu protonů a elektronů v částici, zda jde o kladný či záporný iont nebo o atom ● rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastnost	Elektrický náboj a elektrické pole	M CH PŘ	OSV1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti pro učení a studium (rozvíjení schopnosti vyhledávat a zpracovávat informace a kompilace více zdrojů při tvorbě vlastních prezentací fyzikálních témat)
F-9-6-01 ***F-9-6-02***	● charakterizuje el. proud v kovech, kapalinách a plynech jako tok nabitých částic ● objasní podstatu Ohmova zákona	Elektrický proud, napětí, odpor, výkon, příkon, práce, energie	M CH PŘ	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	● sestaví jednoduchý el. obvod podle schématu ● zapojí el. obvod podle schématu ● změří el. proud, napětí a odpor ● vypočítá odpor z naměřeného proudu a napětí ● vysvětlí, které veličiny mohou ovlivnit velikost el. odporu ● aplikuje zákony o napětí, proudu a odporu v sériovém a paralelním obvodu s dvěma či více spotřebiči ● objasní podstatu regulace proudu reostatem (potenciometrem) ● charakterizuje elektrický spotřebič ● charakterizuje el. práci a el. energii ● rozlišuje mezi výkonem a příkonem spotřebiče ● vysvětlí pojem účinnost spotřebiče ● vypočítá účinnost z příkonu a výkonu spotřebiče ● správně a bezpečně používá el. spotřebiče, zejména pak tepelné ● rozliší stejnosměrný proud od střídavého	Elektrický proud, napětí, odpor, výkon, příkon, práce, energie	Z M CH PŘ	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-6-02 ***F-9-6-04***	● ověří existenci mg. pole v daném místě ● charakterizuje přitažlivou a odpudivou mg. sílu ● vyjmenuje mg. póly magnetu a cívky, kterou prochází el. proud ● popíše magnetické pole ● načrtne siločáry v okolí magnetu ● objasní podstatu elektromagnetické indukce, elektromagnetu a elektromotoru ● vysvětlí vznik střídavého proudu ● rozliší stejnosměrný proud od střídavého ● vysvětlí pojmy perioda a frekvence ● vypočítá frekvenci střídavého proudu z periody a naopak ● změří efektivní hodnoty střídavého napětí a proudu ● popíše činnost transformátoru, jeho funkci a složení ● vysvětlí podstatu výroby a přenosu el. energie ● objasní nebezpečí vzniku zkratu a možnosti jištění před zkratem	Elektromagnetické jevy	M CH PŘ	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce • zjistí, zda na těleso působí magnetická síla • používá magnet pro dělení směsí	Elektromagnetické jevy	M CH PŘ	
	• charakterizuje rozdíl mezi vodičem, polovodičem a nevodičem • charakterizuje vlastnosti čistých polovodičů a jejich složení • charakterizuje vlastnosti polovodiče typu P a typu N a jejich složení • demonstruje změnu odporu polovodiče v závislosti na jeho zahřátí a navrhne využití tohoto efektu • vysvětlí podstatu PN-přechodu • popíše funkci a využití termistoru, fotorezistoru, polovodičové diody, LED-diody a fotodiody, • zapojí správně polovodičovou diodu	Polovodiče	CH	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-4-05	• popíše složení atomu včetně částic, které ho tvoří, jejich nábojů a jejich počtu v daném atomu • vysvětlí pojmy směs, molekula, prvek, nuklid, izotop • charakterizuje jaderné záření, jeho druhy a ochranu před ním • zdůvodní potřebu ochrany před radioaktivním, rentgenovým a ultrafialovým zářením • objasní řízenou a neřízenou řetězovou reakci • objasní (v základních obrysech) funkci jaderné bomby, jaderného reaktoru a jaderné elektrárny • vysvětlí klady a zápory různých druhů elektráren (včetně jaderné) • objasní (na příkladech) důležitost šetření el. energií pro ochranu životního prostředí • porovná výhody a nevýhody různých energetických zdrojů z hlediska jejich vlivu na životní prostředí • Ve stručnosti popíše příčiny,	Jádro atomu, jaderná energie	Z CH D PŘ	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	průběh a důsledky havárie jaderné elektrárny v Černobylu			
F-9-5-01 ***F-9-5-02***	● charakterizuje zdroje zvuku ● popíše cestu zvuku od jeho zdroje až do vnitřního ucha ● charakterizuje tóny a šumy (hluk) ● vysvětlí pojmy frekvence zvuku, infrazvuk a ultrazvuk ● charakterizuje odraz a ohyb zvuku ● objasní vznik ozvěny ● vysvětlí pojmy hlasitost a hladina zvuku, uvede konkrétní příklady ● vysvětlí, jaký má dopad nadměrný hluk na lidský organismus a jak se před ním účinně chránit ● posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Zvukové jevy	PŘ HV	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**FYZIKA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-7-01	● popíše Sluneční soustavu včetně pořadí planet ● pohyby planet kolem Slunce ● vysvětlí pojmy hvězda, planeta, měsíc, planetka, kometa, meteor(it) ● vysvětlí pojmy souhvězdí a hvězdokupa a rozdíly mezi nimi ● najde na obloze Velký vůz, Malý vůz a Polárku, najde podle Polárky sever ● objasní vznik měsíčních fází, přílivu a odlivu, zatmění Slunce a Měsíce ● uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat	Vesmír	Z	

Vzdělávací oblast – Člověk a příroda

8.13 CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je zařazen samostatně v 8. – 9. ročníku v hodinové dotaci 2 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá podle učebnic poskytovaných školou.

Výuka chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích. Žáci si vytváří potřebu objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, získávají a upevňují si dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Chemie zahrnuje části tematických okruhů průřezového tématu environmentální výchova. Předmět využívá metod a forem práce založených na praktickém předvedení jednoduchých chemických dějů, řešení problémových úloh, ve skupinách nebo ve dvojicích, na samostatné prezentaci informací získaných z různých zdrojů. Výuka probíhá v kmenových třídách, v odborných učebnách a v laboratoři. Při výuce se využívají dostupné názorné pomůcky, vzorky, modely, laboratorní zařízení, PC s připojením k internetu, dataprojektor, tablety, apod.

Při hodnocení žáka se klade důraz na jeho schopnost aplikovat získané vědomosti a dovednosti, hledat souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je nebo je ovlivňovat, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názor, pracovat ve skupině. Hodnocení vychází z výsledků písemných testů, ústního zkoušení a praktických dovedností.

Vyučovací předmět Chemie rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k plánování vlastní práce
- učíme žáky třídit a vyhledávat informace
- vedeme žáky k práci s různými zdroji informací
- učíme žáky hledat souvislosti mezi pozorovanými jevy a nově získanými informacemi
- podporujeme u žáků samostatné pozorování a zkoumání
- utváříme u žáků pozitivní vztah k přírodě

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k přemýšlení a plánování různých způsobů řešení zadaných úkolů
- učíme žáky ověřovat si správnost řešení problémů
- vedeme žáky k uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formulování a vyjadřování vlastních myšlenek
- podporujeme vhodné reakce, naslouchání a zapojení se do diskuse, obhajování vlastních postojů vhodnými argumenty
- vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k spolupráci ve skupině a podílení se na vytváření tvůrčí atmosféry
- snažíme se u žáků vytvářet pozitivní představu o sobě samém
- učíme žáky hodnotit práci týmu

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- učíme žáky nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vedeme žáky k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví
- umožňujeme žákům pochopit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní:

- učíme žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a pomůcky
- pomáháme žákům v profesní orientaci
- učíme žáky hodnotit pracovní činnost z hlediska kvality, hospodárnosti, společenského významu i ochrany zdraví a životního prostředí

Kompetence digitální:

- Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby.
- Podněcujeme žáky k získávání, vyhledávání a následnému kritickému zhodnocení dat. Učíme žáky spravovat a sdílet data vhodným způsobem.

- Vedeme žáky k vyjadřování pomocí digitálních prostředků.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili a zefektivnili svou práci.
- Pomáháme žákům pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost a reflektovat rizika jejich využívání.
- Vedeme žáky jednat v digitálním prostředí eticky, dbát o svou bezpečnost a zdraví.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH -9-1-01 ***CH -9-1-02*** ***CH -9-2-01*** ***CH -9-2-04*** ***CH-9-2-03***	• Žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek (hustota, rozpustnost, tep. a el. vodivost), vyjádří vlastními slovy zásady bezpečné práce v laboratoři i při domácích pokusech. Poskytne 1. pomoc při úrazu v laboratoři. • Rozlišuje směsi a chemické látky, navrhne postupy a provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování z praxe. • Pracuje bezpečně s vybranými látkami a hodnotí jejich rizikovost (H,P věty), rozumí užitým piktogramům.	Motivace do studia chemie Vlastnosti látek, nebezpečné látky Směsi	M – trojčlenka, procenta F – hustota, skupenství D - alchymie	Je vhodné používat u všech témat: www.umimefakta.cz/chemie/ www.nazvoslovi.cz/test www.learningapps.org/ https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/
CH -9-3-01 ***CH -9-3-02***	• Žák používá pojmy atom, molekula, prvek a sloučenina, uvede příklady. • Žák se orientuje v periodické tabulce. • Rozpozná vybrané kovy, nekovy a	Stavba atomu, PSP Chemická vazba Chemický děj Vzduch	D – starověké Řecko F – el. náboj F – teplota, tlak Z – minerální prameny	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH -9-2-04	polokovy, usuzuje na jejich vlastnosti. Chápe podstatu chem. vazby, rozliší výchozí látky a produkty reakce, přečte chem. rovnici. • Popíše složení vzduchu, objasní význam ozonové vrstvy. • Žák rozliší různé druhy vod, uvede příklady jejich užití a výskytu. K získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje. • Žák popíše vznik chemické vazby.	Kyslík Voda Vodík Halogeny		
CH -9-5-01	• Žák uvede typické vlastnosti kovů. Charakterizuje nejužívanější kovy /Si, Fe, Cu, Zn, Pb, Al, Au, Ag, Sn, Hg /, uvede praktické využití. • Žák porovná vlastnosti a užití vybraných sloučenin. • Užívá základy názvosloví. • Chápe rozdíl mezi laboratorní přípravou a průmyslovou výrobou.	Kovy Halogenidy Oxidy Sulfidy	F – hustota, skupenství Z – oblasti výskytu	
CH -9-5-01	• Žák vysvětlí vlastnosti a užití	Kyseliny		EVVO 3 – odpady (

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH-9-5-02 ***CH -9-5-03***	základních kyselin. Umí provést 1. pomoc při poleptání. • Žák vysvětlí vlastnosti a užití základních hydroxidů. • Žák charakterizuje neutralizaci. Vysvětlí pojem indikátor, orientuje se na stupnici pH. Používá UIP, uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi.	Hydroxidy Neutralizace, pH		na základě znalosti neutralizace vyvození bezpečných způsobů likvidace vybraných látek, praktické provádění neutralizační reakce a měření pH)
CH -9-5-01	• Žák rozlišuje soli kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin, uvede základní vlastnosti a užití. • Žák se orientuje ve využívání různých chemických látek v praxi, zná jejich vliv na životní prostředí a zdraví člověka. • Pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických procesů.	Soli bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin Soli a životní prostředí	Z -Solnohrad, solné jeskyně v Polsku D – průmyslová revoluce	EVVO 3 - zemědělství a živ. prostředí (sledování vývoje a současného stavu užívání hnojiv), průmysl a živ. prostředí (příklady vlivu chem. výroby v našem regionu)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH -9-6-01 ***CH -9-6-02***	• Posoudí výhody a nevýhody užívání tuhých fosilních paliv a z. plynu. Používá vhodné tištěné i online zdroje. • Žák definuje skupiny uhlovodíků, charakterizuje vlastnosti, výskyt a užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu a etynu. Definuje areny, charakterizuje benzen, toluen a naftalen. • Uvede rizika inhalačních drog.	Uhlí a zemní plyn Alkany Alkeny a alkyny Areny Ropa	Z – oblasti výskytu F – teplota, tlak M – obecné vzorce	Je vhodné používat u všech témat: www.umimefakta.cz/chemie/ www.nazvoslovi.cz/test www.learningapps.org/ https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/
CH -9-6-03	• Žák vymezí skupiny derivátů. • Uvede vlastnosti a užití základních derivátů, posoudí negativní vlivy na živ. prostředí.. • Vysvětlí a dodržuje zásady bezpečnosti práce s těmito látkami. • Určí výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí.	Halogenderiváty uhlovodíků Dusíkaté deriváty Alkoholy Fenoly Karboxylové kyseliny Estery Soli karboxylových kyselin	PŘ – plody	EVVO 3 – zemědělství a ochrana přírody (poznávání souvislostí biodiverzity a změn v užívání insekticidů)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH -9-6-04	• Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy.	Přírodní látky Sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny	F – hustota, skupenství, světlo PŘ– trávicí soustava	
	• Rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití. • Posoudí vliv používaných plastů na životní prostředí na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních. • Rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich použití.	Plasty a syntetická vlákna Polyethylen, polypropylen, polystyren, polvinylchlorid Polyamidová a polyesterová vlákna	F – hustota, skupenství Z - naleziště surovin, chem. průmysl OV – zodpovědnost, terorismus	
CH -9-7-01 ***CH -9-7-02*** ***CH -9-7-03***	• Doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka. • Uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje. • Zhodnotí ekologický a	Chemie a společnost Chemické výroby Otravné látky Pesticidy, hnojiva Biotechnologie, enzymy Léčiva a návykové látky Hořlaviny	OV – návykové látky Z – chem. průmysl	EVVO 3 – porovnávání dostupnosti chem. surovin, hospodaření s nimi

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	ekonomický význam recyklace odpadů. • Vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklad. • Uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší. • Zachází bezpečně s běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti. • Rozpozná označení hořlavin, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami. • Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje konzument. • Uvede příklady nejrozšířenějších výbušných, hořlavých a toxických látek a způsob jejich označení. .			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**CHEMIE**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
CH -9-4-02 ***CH -9-2-02***	• Žák rozliší výchozí látky a produkty reakcí, uvede příklady prakticky důležitých ch. reakcí. • Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu • Vypočítá složení roztoku, připraví roztok daného složení	Chemické reakce Základní chemické výpočty	M – procenta, přímá úměrnost	

Vzdělávací oblast – Člověk a příroda

8.14 PRAKTICKÁ CVIČENÍ PŘÍRODOPIS / FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Praktická cvičení přírodopis / fyzika je zařazen na 2. stupni jako předmět v 6. ročníku s časovou dotací 0,5 hodiny týdně. V 1. pololetí jsou zařazena témata z přírodopisu, ve 2. pololetí z fyziky. Vyučuje se 1 hodina za 14 dní. Podle počtu žáků lze třídu rozdělit, aby byl zajištěn individuální přístup učitele k žákům. Předmět navazuje na vyučovací předměty přírodopis a fyzika v 6. ročníku a na výuku přírodovědy na 1. stupni.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení laboratorní zručnosti a dovednosti a osvojení pravidel bezpečnosti práce. Žák je veden k samostatné i týmové práci, k aktivnímu přístupu k výuce v rámci hodiny i k domácí přípravě a samostudiu s učebnicí či pomocí jiné literatury, softwaru a Internetu. Žák je povzbuzován, aby si (dle svých schopností a nadání) sám zvyšoval laťku obtížnosti řešených problémů. Výběrem vhodných témat žáky motivujeme k prozkoumávání a pozorování světa, ve kterém žije, i k experimentálnímu objevování a ověřování přírodních zákonitostí.

Předmět obsahuje části tematických okruhů průřezového tématu osobnostní a sociální výchova.

Z metod a forem práce se využívá nejvíce skupinová práce nebo práce ve dvojicích, dále vzájemné učení na základě laboratorních úkolů, při kterých dochází k upevnění vědomostí a dovedností získaných při výuce přírodovědných předmětů.

Pomůcky používané v předmětu vyplývají z požadavků předmětu samého, tedy jedná se především o laboratorní vybavení učebny. Biologický materiál ke zkoumání si žáci často připravují samostatně.

Z hlediska hodnocení žáka je snaha o objektivní sebehodnocení, rozvíjení schopnosti pracovat individuálně i ve skupinách, umět obhajovat vlastní názor i naslouchat druhým, řešit problémové úlohy a spolupracovat s ostatními.

Vyučovací předmět Praktická cvičení přírodopis / fyzika rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k plánování vlastní práce
- učíme žáky třídit a vyhledávat informace
- vedeme žáky k práci s různými zdroji informací

- učíme žáky hledat souvislosti mezi pozorovanými jevy a nově získanými informacemi
- podporujeme u žáků samostatné pozorování a zkoumání
- utváříme u žáků pozitivní vztah k přírodě

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k přemýšlení a plánování různých způsobů řešení zadaných úkolů
- učíme žáky ověřovat si správnost řešení problémů
- vedeme žáky k uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formulování a vyjadřování vlastních myšlenek
- podporujeme vhodné reakce, naslouchání a zapojení se do diskuse, obhajování vlastních postojů vhodnými argumenty
- vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k spolupráci ve skupině a podílení se na vytváření tvůrčí atmosféry
- snažíme se u žáků vytvářet pozitivní představu o sobě samém
- učíme žáky hodnotit práci týmu

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- učíme žáky nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vedeme žáky k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví
- umožňujeme žákům pochopit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní:

- učíme žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a pomůcky
- pomáháme žákům v profesní orientaci
- učíme žáky hodnotit pracovní činnost z hlediska kvality, hospodárnosti, společenského významu i ochrany zdraví a životního prostředí

Kompetence digitální:

- Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby.
- Podněcujeme žáky k získávání, vyhledávání a následnému kritickému zhodnocení dat. Učíme žáky spravovat a sdílet data vhodným způsobem.
- Vedeme žáky k vyjadřování pomocí digitálních prostředků.
- Vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili a zefektivnili svou práci.
- Pomáháme žákům pochopit význam digitálních technologií pro lidskou společnost a reflektovat rizika jejich využívání.
- Vedeme žáky jednat v digitálním prostředí eticky, dbát o svou bezpečnost a zdraví.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PRAKTICKÁ CVIČENÍ PŘÍRODOPIS / FYZIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-8-01	● Zachází s lupou a mikroskopem, připraví mikroskopický preparát. ● Zaznamená průběh a výsledky pozorování. ● Nakreslí a popíše jednoduchá schémata pozorovaných organismů nebo jejich částí. ● Pomocí zjednodušeného klíče nebo atlasu určí pozorovaný organismus. ● K určování organismů používá online určovací atlasy a mobilní aplikace. ● Osvojí si pravidla zacházení s pozorovanými organismy.	Mikroskop Rostlinná buňka a pletiva Houby Kroužkovci Měkkýši Členovci Výtrusné rostliny	PŘ VV PČ	OSV1 – nácvik pozornosti, delšího soustředění při sledování organismů pod mikroskopem, přesné zaznamenávání viděných organismů a jejich částí OSV 10 – hledání optimálního řešení, opakování nepovedené nebo nedostatečné práce s vylepšeným postupem

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PRAKTICKÁ CVIČENÍ PŘÍRODOPIS / FYZIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
F-9-1-01 ***F-9-1-02*** ***F-9-1-04***	● Popíše výsledky svého pozorování difúze ● Změří gravitační sílu Země působící na různá tělesa ● Správně provede opakované měření délky ● Správně provede opakované měření času ● Vypočítá průměrnou hodnotu z více hodnot a stanoví odchylku (chybu) měření ● Změří objem pevného i kapalného tělesa ● Změří hmotnost pevného i kapalného tělesa ● Určí přibližnou velikost obsahu libovolné určené plochy pomocí čtverečkové a hmotnostní poměrové metody ● Určí hustotu kapalného i pevného tělesa ● Změří teplotu tělesa, zaznamená teplotní změny tělesa do grafu ● Správně převádí jednotky délky,	Vlastnosti těles, vlastnosti a stavba látek Elektrické a magnetické vlastnosti látek Fyzikální veličiny a jejich měření	F Z M PŘ CH	OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení řešení problémů (měření fyzikálních veličin a smyslové zjišťování ostatních vlastností těles a látek) OSV10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – cvičení řešení problémů (určení obsahu obecné plochy pomocí hmotnostní poměrové metody)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	**PRAKTICKÁ CVIČENÍ PŘÍRODOPIS / FYZIKA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	obsahu, objemu, hustoty, času a teploty ● U jakéhokoli měření určí přesnost svého měření			

Vzdělávací oblasti Člověk a příroda,
Člověk a jeho svět,
Člověk a společnost,
Člověk a zdraví,
Informační a komunikační technologie,
Umění a kultura,
Člověk a svět práce

8.15 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA je součástí výše zmíněných uvedených oblastí.

Tento předmět se zabývá vztahem mezi člověkem a jeho přírodním i umělým, člověkem ovlivněným a přetvořeným prostředím. Předmět se zabývá trvale udržitelným rozvojem lidské společnosti, tak aby byla zachována kvalita životního prostředí člověka a jeho jednotlivých složek i pro příští generace. Předmět vede žáky k úctě k životu ve všech formách, k odpovědnému přístupu nejen k přírodě, ale i k lidskému okolí. EVVO učí žáky k úctě k lidským tradicím, kulturním památkám, kladnému vztahu k místu, kde žijeme, s ohledem na občanské principy. Zároveň učí toleranci a poznání jiného, jako něčeho přirozeného. EVVO seznamuje žáky s globálními problémy a možnostmi, jak je řešit anebo jim předcházet. EVVO se snaží žákům prostředkovat citlivý a vnímavý pohled na svět kolem nás, od vzhledu krajiny, přes složky přírodní sféry až po kvalitu antroposféry a kvalitu života v ní, v síti lidských vztahů.

Výuka předmětu Environmentální výchova je realizována v 8. a 9. ročníku, jednou vyučovací hodinou ve 14 dnech.

Předmět zahrnuje části tematických okruhů těchto Průřezových témat: Multikulturní výchova MV, Výchova demokratického občana VDO, Environmentální výchova EVVO a Mediální výchova MedV.

Výuka předmětu probíhá převážně v odborné učebně, ale i v běžné třídě, využívá se k ní především interaktivní tabule s PC, připojeným na internet. Podle potřeby je používána i TV (pomocí IT techniky), podle tématu lze učit přímo v terénu. Jako školní pomůcky jsou k dispozici například interaktivní DVD, odborné knihy, časopisy, DUMy.

Metody výuky: výklad, práce v terénu, grafické, výtvarné a praktické činnosti, beseda, prezentace, referát, myšlenková mapa, brainstorming.

PŘÍNOS PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA K ROZVOJI OSOBNOSTI ŽÁKA

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA ROZVÍJÍ TYTO KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k plánování vlastní práce

- učíme žáky třídit a vyhledávat informace (z obrazového materiálu, z textu, z filmového materiálu, který se zabývá vztahem k našemu domovu, životnímu prostředí, jeho stavu, krajinou, složkami přírodní sféry, udržitelným rozvojem lidské společnosti, globálními problémy)
- vedeme žáky k práci s různými zdroji informací
- učíme žáky hledat souvislosti mezi pozorovanými jevy a nově získanými informacemi
- podporujeme u žáků samostatné pozorování, zkoumání a tvořivou činnost
- utváříme u žáků pozitivní vztah k přírodě a k místu, kde žijeme

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k přemýšlení a plánování různých způsobů řešení zadaných úkolů
- učíme žáky ověřovat si správnost řešení problémů
- vedeme žáky k uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- vedeme žáky k aplikování praktických postupů v terénu při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny a životního prostředí

Kompetence komunikativní:

- klademe důraz na formulování a vyjadřování vlastních myšlenek
- podporujeme vhodné reakce, naslouchání a zapojení se do diskuse, obhajování vlastních postojů vhodnými argumenty, účinnou komunikaci ve skupinách, přijímání a porovnávání různých názorů
- podporujeme prezentaci vlastních poznatků žáků před kolektivem (aktuality, referáty, prezentace na PC)
- podporujeme aktivní naslouchání a vhodnou diskusi na dané EVVO téma
- vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách, podněcujeme jejich tvořivost

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k spolupráci ve skupině a podílení se na vytváření tvůrčí atmosféry
- snažíme se u žáků vytvářet pozitivní představu o sobě samém
- učíme žáky hodnotit práci týmu

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- učíme žáky nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích

- vedeme žáky k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví
- umožňujeme žákům pochopit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- vedeme žáky k utváření si názoru k problematice globálních problémů a udržitelného rozvoje
- utváříme u žáků pozitivní vztah k místu, kde žijí (pocit sounáležitosti, upevnění patriotismu)

Kompetence pracovní:

- učíme žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a pomůcky, např. při péči o zeleň a o didaktické pomůcky v Přírodní učebně
- pomáháme žákům v profesní orientaci
- učíme žáky hodnotit pracovní činnost z hlediska kvality, hospodárnosti, společenského významu i ochrany zdraví a životního prostředí
- vedeme žáky k pocitu odpovědnosti za dobře dovedenou práci, tím, že je zapojíme do organizace společných projektů s EVVO tématikou (manuální a duševní spoluvytváření, modelů krajin, pracovních listů, apod.). Žáci mají možnost aktivně pracovat i v Ekotýmu, což je nadstavba EVVO (vychází z dlouhodobého programu Ekoškola, jedná se o osvětu a organizaci projektové výuky v oblasti EVVO a UR).

Kompetence digitální:

- Vedeme žáky k získávání, vyhledávání a kritickému zhodnocení dat. Učíme žáky spravovat a sdílet data vhodným způsobem.
- Vedeme žáky k vyjadřování pomocí digitálních prostředků.
- Umožnujeme žákům využívat digitálních technologie s cílem usnadnit si a zefektivnit svou práci.
- Upozorňujeme žáky na situace, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situace s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.
- Vedeme žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA aj.	**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-7-01 ***P-9-7-02*** ***Z-9-5-01*** ***Z-9-5-02***	• vyvozuje a vysvětluje základní ekologické pojmy • charakterizuje myšlenku udržitelného rozvoje • seznamuje se s principem výpočtu ekologické stopy • diskutuje nad důležitostí estetického rázu krajiny • uvede důležitost vztahu k místu, kde žije, v zachování jeho tradic a specifik, pocitu sounáležitosti s místem i s lidmi, kde žijeme • pozná město, kde žije, ze všech aspektů důležitých pro život, diskutuje nad tím, jak by mohl pomoci svému městu • nastíní význam UR pro další generace jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti	**Tematický okruh: Uvedení do problematiky EVVO + Vztah člověka k prostředí** • Základní ekologické pojmy, ekologická stopa • Životní prostředí • Občansky orientovaný způsob života • **Projekt**: Moje město (z hlediska historie, průmyslu, paleontologie, geologie, religionistiky, ekonomiky, UR, přírodních zdrojů a jejich původu, přírody a kultury obce a její ochrany, způsobu využívání a řešení odpadového hospodářství a jiných ekologických problémů)	OV PŘ Z	**MV 2** - lidské vztahy -důležitost spolupráce lidí v obci, důležitost tolerance, principu slušného chování, význam kvality mezilidských vztahů pro vzhled životního prostředí **EVVO 4** – vztah člověka k prostředí – naše obec, lokální ekologické problémy, jejich příčiny, projevy, možnosti nápravy **VDO 2**- občan, občanská společnost - důležitost občanských ctností ve vztahu k místu, kde žiji a o

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA aj.	**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				které se starám a které kultivuji.
P-9-6-04 ***P-9-6-06*** ***P-9-7-03***	• definuje základní podmínky = projevy života, vysvětluje a uvědomuje si jejich provázanost. • diskutuje o významu evoluce • rozlišuje druhy na základě jejich ekologické valence (úzká, široká) a schopnosti adaptace • rozděluje podmínky života na biotické a abiotické • hodnotí vliv a čistotu světla, tepla, vody, vzduchu a půdy na život rostlin a živočichů • rozděluje vodu dle obsahu rozpuštěných látek a dle obsahu nečistot • na příkladu ze SZ Čech uvede, jakým způsobem zde člověk narušil kvalitu a tok místní	**Tematický okruh: Základní podmínky života** • projevy života • evoluce • ekologická valence • adaptace • biotické a abiotické podmínky • světlo • teplo • voda • salinita • vzduch • freony • půda	PŘ CH Z	**EVVO 2** – základní podmínky života, propojenost složek prostředí **EVVO 3** – lidské aktivity a problémy životního prostředí **EVVO 3** – vliv průmyslu na prostředí, ochrana prostředí

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA aj.	**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	hydrosféry • uvědomí si důležitost existence vody pro život • vyjmenuje složení vzduchu, části atmosféry • uvědomuje si problematiku vlivu freonů na ozonosféru • orientuje se v typech půdy			
CH-9-6-05 ***Z-9-5-01*** ***Z-9-5-02***	• popíše proces fotosyntézy • porovná kvalitu dřevěných a nedřevěných výrobků, jejich výhod a nevýhod pro člověka • rozumí pojmu obnovitelnost zdroje, rekultivace • popíše a vysvětlí potravní řetězec a jeho význam	**Tematický okruh: Ekosystémy - ekosystém les** • dřevo, jeho vznik • dřevo, jeho význam pro životní prostředí člověka • přírodní zdroje • obnovitelné a neobnovitelné zdroje potravní vztahy • potravní řetězec, potravní pyramida a jejich význam	PŘ OV	**EVVO 1** – ekosystémy, produkční a mimoprodukční význam lesa, obnovitelnost zdrojů **EVVO2** – přírodní zdroje https://www.selmy.cz/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA aj.	**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• popíše životní cyklus výrobků • rozumí piktogramům a označení na oblečení • seznámí se se smyslem Fair trade,	**Tematický okruh: Udržitelná móda** spotřeba energie při výrobě oděvních materiálů • negativní dopady módy na životní prostředí životní • recyklace		https://www.himalife.cz/obleceni-s-laskou-site-v-nepalskych-rodinnych-dilnach/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA aj.	**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
P-9-7-04 ***Z-9-5-03*** ***CH-9-7-01*** ***CH-9-5-02*** ***VO-9-5-04***	• charakterizuje myšlenku udržitelného rozvoje • diskutuje nad problematikou UR • charakterizuje myšlenku udržitelného rozvoje (problematiku udržitelného rozvoje je možné řešit jen za spolupráce komunity na úrovni obce, regionu, a vyšších instancí, jedinec může jen velmi omezeně přispět k řešení problémů ŽP). • uvědomuje si, že současná společnost nemůže žít jen k uspokojení svých potřeb, ale že musí k zachování člověka jako druhu uchovat přírodní zdroje i pro generace příští. • orientuje v problematice globálních problémů lidstva • vyvozuje důsledky úniku ropy do moře včetně činnosti při mimořádné události • uvědomuje si rizikové chování člověka s negativním dopadem na	**Tematický okruh: Udržitelný rozvoj** • udržitelný rozvoj • Agenda 21 • Den Země, MZŽP **Tematický okruh: Globální problémy** • Uvedení do problematiky globálních problémů • únik ropy do moře • emise, imise, exhalace • zdroje znečištění ovzduší • kyselé deště • imisní limit • skleníkový efekt • skleníkové plyny • globální oteplování • Kjótský protokol	OV PŘ Z CH Výchova ke zdraví	**EVVO 4** – principy UR **EVVO 3** – Agenda 21, Montrealský protokol, Kjótský protokol, Úmluva OSN o boji proti rozšiřování pouští **EVVO 3** – lidské aktivity a problémy životního prostředí **MedV2** - interpretace mediálních sdělení a reality

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA aj.	**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	kvalitu vzduchu a vody včetně činnosti při mimořádné události • uvědomuje si vliv spalování fosilních paliv na stav ovzduší a také dopad na ŽP • na příkladu ze SZ Čech uvede, jakým způsobem zde člověk zničil půdní bohatství, vzduch narušil kvalitu a tok místní hydrosféry • uvede konkrétní dopad oteplování klimatu, eutrofizace, desertifikace a salinizace na zemědělství ve světě a na život obyvatel • vysvětluje nebezpečí UV záření pro lidské zdraví • objasní výhody a nevýhody freonů • vysvětluje nebezpečí kyselých dešťů pro lidské zdraví, ale i pro život rostlin • dohledá ve zdrojích imisní limity chemických látek • zná největší pouště světa a důvody procesu jejich zvětšování • vyvozuje příčiny a následky	• narušování ozonu freony • Montrealský protokol • povodně • protipovodňová opatření • tsunami • eutrofizace • desertifikace • Úmluva OSN o boji proti rozšiřování pouští • Sahel • salinizace		**EVVO 4** – vztah člověka k prostředí, lokální ekologické problémy, jejich příčiny, projevy, možnosti nápravy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA aj.	**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	desertifikace • vyjmenuje rizika desertifikace pro lidskou společnost • vyjmenuje místa ohrožená desertifikací			
	• orientuje se v etiketách běžných výrobků, rozumí významu energetických štítků • vysvětlí význam piktogramů a dalších označení • vysvětlí recyklační cyklus materiálů používaných v domácnosti • dohledá místa recyklačních kontejnerů a sběrných dvorů, seznámí se s podmínkami ukládání věcí • dokáže plánovat nákupy podle skutečné potřeby • rozlišuje komerční a nezávislé testování výrobků • seznámí se se základními právy spotřebitele, např. při reklamaci zboží	**Tematický okruh: Udržitelná domácnost** • složení kosmetiky, čistících prostředků • piktogramy, označování výrobků • recyklace materiálů • obaly, bezobalové obchody, nadbytečné odpady • testování výrobků • kritéria pro nakupování • energetická náročnost, energetické štítky	Z D OV	**EVVO 1** – lidské sídlo – město – vesnice – umělý ekosystém **VDO 2**- občan, občanská společnost - důležitost občanských ctností ve vztahu k místu, kde žiji a o které se starám a které kultivuji. **EVVO 4** – lokální ekologické problémy, jejich příčiny, projevy, možnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA aj.	**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
				nápravy
P-9-7-04 ***CH-9-6-02***	• vysvětlí rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie • charakterizuje jednotlivé zdroje energie včetně výskytu, výhod a nevýhod jejich využívání • vyhledá jednotlivé zdroje energie v okolí • vyhledá příklady rekultivace z okolí	**Tematický okruh: Zdroje energie** • energie • zdroje energie – obnovitelné (recentní) a neobnovitelné (fosilní) • energetický mix • rekultivace • jaderná, solární, větrná, vodní elektrárna • biomasa	Z CH PŘ	možnost exkurze do ELE (Ledvice) **EVVO2** – přírodní zdroje, zdroje energie **EVVO3** – změny v krajině
	• chápe pojem biodiverzita a její důležitost, je si vědom problémů souvisejících s jejím snižováním • je si vědom důležitosti a funkcí lesa, deštného lesa pro lidskou společnost – uvede příklady • uvede důvody globálního negativního dopadu kácení rovníkových deštných pralesů	**Tematický okruh: Biodiverzita** • úrovně biodiverzity • biodiverzita a lidská činnost • biodiverzita a UR	PŘ Z	**EVVO1** – ekosystémy, biodiverzita

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA aj.	**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje • orientuje se v systému státních institucí (MŽP, Inspekce životního prostředí) • rozliší různé stupně ochrany území, národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní památky a rezervace • seznámí se s příklady neziskových organizací, se smyslem jejich práce • uvede význam ochrany památek v UNESCO	**Tematický okruh: Ochrana přírody a kulturních památek** • zásada předběžné opatrnosti • státní instituce ochrany přírody • právní řešení v ČR a v EU • ochrana přírody při sportovních akcích • neziskové organizace v ochraně přírody • památky UNESCO	Z D OV	**VDO4** - demokratické způsoby řešení konfliktů **VDO2** - udržení základních principů a hodnot dem. pol. systému (právo, spravedlnost, různorodost, respekt k minoritám) **EVVO 4** - vztah člověka k prostředí
	• vyjmenuje hlavní civilizační choroby a lokalizuje jejich výskyt • popíše průběh boje proti těmto nemocem • popíše příčiny hladu v některých regionech světa a možnosti jeho potlačení	**Tematický okruh: nemoci a hlad ve světě** • nemoci, hladomor • epidemie (mor, AIDS…) • civilizační choroby a životní styl	D Z OV PŘ Výchova ke zdraví	**EVVO 4** - vztah člověka k prostředí **MV3** – Etnický původ a rovnocennost ras

Vzdělávací oblast – Umění a kultura

8.16 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova je v 1. - 8. ročníku dotována jednou hodinou týdně. K výuce je na 1. stupni využívána specializovaná místnost, na 2. stupni hudebna školy, ale je možné k výuce využívat i běžné třídy. Předmět zahrnuje části tematických okruhů průřezového tématu osobnostní a sociální výchova, mediální výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu. Hudební činnosti vzájemně propojují, ovlivňují, doplňují a rozvíjejí komplexně celkovou osobnost žáka. Aktivují jeho dovednosti sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluvního projevu a posilování správných pěveckých návyků

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby ve všech žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Činnosti se velmi často propojují.

Hodiny jsou koncipovány tak, aby bylo zastoupeno více činností v jedné vyučovací hodině. Žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, ve vyšších ročnících i v jednoduchém dvojhlase, dbá na hygienu hlasu, správný nádech a výdech
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

- rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- seznamuje se s ukázkami hudby lidové, umělé z nejrůznějších období i současnosti a z nejrůznějších směrů
- seznamuje se základy hudební nauky
- ve vyšších ročnících se seznamuje s dějinami hudby, ale i hudbou soudobou
- díky hudební výchově získává ucelený základní přehled z hudebního světa a sám si utváří názory na hudbu, prožívá ji

Při vyučování se využívá mnoho metod práce, např. výklad, referát, beseda, diskuse, interpretace písní a skladeb, poslech hudebních ukázek, hraní na hudební nástroje, vytváření jednoduchých doprovodů k písním, vytváření hudebních představení na školní besídku, samostatná práce při vyhledávání a zpracovávání dat, práce ve dvojicích, skupinová práce, hraní rolí, dramatizace, zařazování relaxačních chvilek a seznamování s relaxační hudbou a další.

Je možné zařadit hodinový i vícehodinový projekt na jedno téma.

V hodinách jsou využívány Orffovy hudební nástroje, Boomwhackery, klavír, digitální klavír/syntetizátor, kytara, ukulele, audiovizuální technika a další dostupná technika, obrazový materiál, notová tabule, magnetická tabule + noty, notový papír a další.

K rozvoji všech hudebních schopností slouží i výchovné koncerty uskutečňované v prostorech školy i v kulturních zařízeních. Pravidelně probíhá na naší škole festival písní Bohosudovská nota, vystoupení na kulturních akcích města, besídka/akademie školy.

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k tvořivé činnosti, např. k doprovodům k písním, ke hře na tělo, ke hře na nástroje, k dokončování melodie, k taneční a pohybové improvizaci,…
- přiřazujeme se žáky sluchové vjemy a notové záznamy
- seznamujeme žáky s notovými značkami a další hudební terminologií a vedeme žáky k jejich uvědomělému používání
- společně, samostatně i ve skupinách vyhledáváme a třídíme informace týkající se učiva (dějiny hudby, učivo o nástrojích, skladatelích apod.)
- požadujeme po žácích samostatné vytvářením referátů a předávání poznatků spolužákům
- vedeme žáky k aplikaci historických a společenských témat na hudební historii

Kompetence k řešení problémů:

- klademe žákům náročné úkoly ve zpracovávání různých variant řešení v notovém výcviku

- společně se žáky vytváříme vhodný doprovod k písním a vyhledáváme jeho nejvhodnější zpracování
- společně hledáme výtvarné, slovní a pohybové vyjádření barvitosti a dramatičnosti hudby

Kompetence komunikativní:

- demonstrujeme správná hudební gesta a vedeme žáky k vnímání gest, zvuků a melodií
- pobízíme žáky ke slovním vyjadřováním svých postřehů z hudby, ale i k vyjadřování výtvarným, pohybovým a dramatickým
- učíme žáky aktivně naslouchat a vhodně diskutovat na dané hudební téma
- vedeme žáky k účinné komunikaci ve skupinách, k přijímání a porovnávání různých názorů a ke vhodné argumentaci
- využíváme slovní prezentace žákových poznatků před kolektivem s ukázkami poslechovými i audiovizuálními (prezentace na PC)

Kompetence sociální a personální:

- uplatňujeme a vyžadujeme vnitřní sebekázeň pro práci v týmu – hudební poslech
- vedeme žáky k projevování dostatečné míry ohleduplnosti a úcty při dílčích nezdarech spolužáků v hudebních projevech
- vedeme žáky k tomu, aby sami dokázali ocenit a poučit se z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají – výchovná produkce, koncerty a poslech
- zapojujeme žáky do aktivní týmové práce
- návštěvami divadla, koncertů, představení apod. nabízíme žákům učit se kultivovaně prožívat společenské události a akce

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s kulturním a historickým dědictvím národa
- citlivým přístupem vedeme žáky ke ztotožňování se s tradicemi svého národa prostřednictvím lidových říkadel, písní, lidových hudebně pohybových her, a také prostřednictvím významných hudebních děl českých skladatelů všeho druhu (opera, opereta, balet, melodram, muzikál, koncerty, skladby…)
- aktivně zapojujeme žáky do tradičních akcí školy – Advent, vánoční besídka, festival Bohosudovská nota,…
- dodržujeme a fixujeme u žáků hygienu hlasu a správné pěvecké návyky

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k ohleduplnému přístupu k instrumentáři a k audiovizuální technice a dalšímu vybavení hudebny

- díky znalostem, získaným dovednostem a zkušenostem z hudební výchovy připravujeme žáky na budoucnost, připravujeme je na střední školy, mateřství a rodičovství

Kompetence digitální:

- Učíme žáky běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby. Vedeme je k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti.
- Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data. Učí se třídit informace a digitální obsah.
- Ukazujeme, jak si vytvářet a upravovat digitální obsah.
- Učíme žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci.
- Vedeme žáky k vnímání situací, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-3-1-01 HV-3-1-02 HV-3-1-03	• Zpívá v jednohlase • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, • Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. • Využívá Orffův instrumentář k doprovodné hře	Interval c1 - a1 lidové a umělé písně. Rozlišení tónů a zvuků. Tanečky a pohybové hry, hra na tělo. Uvědomělý poslech hudby. Základní povědomosti o notové osnově a zápisu not, houslový klíč.	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Hudební festival Bohosudovská nota Projekt Advent
HV-3-1-04	• Reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. • Rozliší v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, rozpozná hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální. • Získává základní návyky hlasové hygieny.			

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-3-1-01 HV-3-1-02 HV-3-1-03	• Zpívá v jednohlasu. • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, příležitostně improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. • Využívá hudební nástroje, Orffův instrumentář k doprovodné hře.	Interval c1 - a1 lidové a umělé písně v Dur i v moll. Rozlišení tónů a zvuků. Tanečky a pohybové hry, hra na tělo. Uvědomělý poslech hudby. Základní povědomosti o notové osnově a zápisu not. Hudební hry (ozvěna - otázka - odpověď).	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Hudební festival Bohosudovská nota Projekt Advent
HV-3-1-04 HV-3-1-06 HV-3-1-05	• Reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. • Rozliší v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, rozpozná hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální. • Získává základní návyky hlasové hygieny, správné dýchání.	Nota jako grafický znak pro tón.		

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-3-1-01 HV-3-1-02 HV-3-1-05	• Zpívá v jednohlase • Pokouší se o intonaci a vokální improvizaci.	Lidové a umělé písně.	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Hudební festival Bohosudovská nota Projekt Advent
HV-3-1-01 HV-3-1-06 HV-3-1-03	• Zdokonaluje hlasovou hygienu a pěvecké dovednosti. • Rozpozná hudební nástroje, rozlišuje hudbu podle její společenské funkce.	Rytmický doprovod písní. Poslech a práce s obrazovým materiálem.		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Vyjadřuje pohybem náladu, rytmus, dynamiku hudby. • Osvojuje si základní taneční kroky.	Chůze, podupy, taneční kroky, rytmická ozvěna, hra na tělo. Elementární informace o životě a díle: B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka, B. Martinů.		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-5-1-01 HV-5-1-04 HV-5-1-02 HV-5-1-03	• Zpívá v jednohlase, dvojhlase i vícehlase • (prodleva, kánon, lidový dvojhlas). • Pokouší se o intonaci a vokální improvizaci. • Využívá hudební nástroje k doprovodné hře	Lidové a umělé písně. Hudební pojmy: kánon, koncert, variace, valčík, partitura, komorní hudba. Písně umělé i lidové ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Hudební festival Bohosudovská nota Projekt Advent
HV-5-1-04	• taktování • Zdokonaluje hlasovou hygienu a pěvecké dovednosti. • Rozpozná hudební nástroje, rozlišuje hudbu podle její společenské funkce.	Rytmický doprovod písní. Solmizační slabiky. Notopis c1 - h1, půlová pomlka. Poslech a práce s obrazovým materiálem.		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-5-1-07	• Osvojuje si základní taneční kroky. • Realizuje (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	Chůze, podupy, rytmická ozvěna, hra na tělo, poskočný , valčíkový a polkový krok. Elementární informace o životě a díle: J. S. Bacha, W. A. Mozarta, J. Haydna, L. van Beethovena		
HV-5-1-06 HV-5-1-05	• Reaguje na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	• Využívá opěrných písní k hudební představě o tónu.		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-5-1-06 HV-5-1-04 HV-5-1-03	• Rozpozná rozdíl mezi stupnicí a tóninou. • Sjednocuje hlasový rozsah h – g 2 • Rozliší hudební formu jednoduché písně či skladby. • Vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry, provádí elementární hudební improvizace. • Využívá hudební nástroje k doprovodné hře	Notopis - šestnáctinová nota Doprovody s použitím nástrojů z Orffova instrumentáře (příp. zobcových fléten a klavíru).	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Hudební festival Bohosudovská nota Projekt Advent
HV-5-1-07 HV-5-1-01	• Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, kultivovanými pohyby reaguje na současnou populární hudbu. • Zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách. • Uvědomuje si své hlasové možnosti,	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby, tance menuet, mateník (furiant)		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-5-1-03 HV-5-1-05	dbá na hlasovou hygienu, pěvecký postoj, dýchání a artikulaci. • vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace			
HV-5-1-06	• Rozšiřuje povědomost o opěrných písních a jejich užití. • Uvědoměle poslouchá hudbu	Opěrná píseň Kvality tónů, vztahy mezi tóny. Hudební styly a žánry. Hudební formy Hudební nástroje		
HV-5-1-04	• Seznamuje se s díly významných skladatelů	Elementární informace o životě a díle: J. J. Ryby, J. Ježka, P. I. Čajkovského, C. Saint-Saënse,		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-9-1-02	• Dle svých možností zpívá intonačně a rytmicky přesně • Využívá správné pěvecké návyky	• Lidové písně • Hudba artificiální a nonartificiální	ČJ - Lidová slovesnost OV, ZE - regiony	
HV-9-1-02	• Uplatňuje pravidla hlas. hygieny • Rozlišuje hudbu polyfonní a homofonní a vokální a instrumentální	• Lidský hlas -hlasová hygiena, brániční dýchání, držení těla při zpěvu • Nasazení tónu • Rozdělení zpěvních hlasů • Kánon, lidový dvojhlas	PŘ – lidské tělo	
	• Třídí hudební nástroje do skupin	• Dělení hudebních nástrojů • Obsazení symfonického orchestru, komorní seskupení		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Rozpozná, charakterizuje rozdíl mezi hluky a zvuky • Orientuje se v pojmosloví	• Zvuky a hluky • Tón – kvalita tónu (délka, síla, barva, výška)		
	• Orientuje se v zápisu stupnice C dur	• Stupnice C dur		
	• Vytváří jednoduché rytmické motivy a doprovody • Poznává dvojdílnosti a trojdílnosti v hudbě	• Tvoření 2/4 a 3/4 taktu • Hra doprovodů s využitím Orffova instrumentáře a hudebních nástojů • Hudební formy – malá a velká písňová forma, rondo		OSV 5 – žák vytváří jednoduché doprovody písní a rytmické motivy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-9-1-06	• Analyzuje hudební ukázky • Vnímá, poznává a pojmenovává hudebně výrazové prostředky hudby • Pohybem ztvárňuje změny v hudbě	• 5 poslechových skladeb • Výrazové prostředky hudby – rytmus, tempo, metrum, dynamika, takt • Pohybová reakce na výrazové prostředky • Barokní hudba (opera, fuga, J. S. Bach, G: F. Händel, A. Vivaldi) • Klasicistní hudba (sonátová forma, koncert, W. A. Mozart, L. van Beethoven…)	VV – různorodost výrazových prostředků ČJ - drobné dramatické hry – „Na dirigenta“	OSV 3 – žák vnímá různé ukázky hudby, aktivně jí naslouchá, neruší druhé

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-9-1-02	• Dle svých možností zpívá intonačně a rytmicky přesně • Využívá správné pěvecké návyky	• Lidová hudba/ ethnická • Hudba artificiální a nonartificiální	AJ – poslech výslovnosti	
	• Orientuje se v notovém zápisu • Určuje a popisuje rozdíly mezi stupnicemi • Poznává a pojmenovává vztahy mezi tóny • Rozvíjí svůj hudební sluch a představivost	• Stupnice durové, mollové a pentatonické • Předznamenání • Souzvuk, akord, intervaly • Reprodukce tónů, souzvuků		
	• Seznamuje se s laděním různých nástrojů	• Ladění – strunné nástroje, klavír, bicí … • Komorní „a“ • Absolutní sluch (nadání – genialita)	D – historie a vývoj vybraných hudebních nástrojů	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Poznává rozdílnost hudebních forem	• Hudební formy – variace, sonátová forma, symfonická báseň • Pojmy: motiv, téma, věta	VV – variace – aplikace významu slova na VV	
HV-9-1-07 HV-9-1-05	• Vlastními slovy popisuje rozdíly a podobnosti mezi jednotlivými hud. žánry • Dle svých schopností předvede jednoduchou pohybovou vazbu (polka, valčík)	• Hudební žánry a styly – opera, opereta, muzikál, melodram, balet. Tanec – společenský, lidový, moderní výrazový • Pojmy: árie, recitativ, libreto	ČJ – literární předlohy	
	• Vytváří a volí jednoduché doprovody i podle rytmického zápisu	• Doprovody písní • Zápis rytmického doprovodu		OSV 5 – žák vytváří rytmické, popřípadě i melodické doprovody k písním

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-9-1-06	• Analyzuje hudební ukázky • Postihuje hudebně výrazové prostředky • Poznává známé hudební styly a žánry	• 8 poslechových skladeb • Pravěká a starověká hudba • Středověká hudba • Renesanční hudba (vokální polyfonie, duchovní a světské písně…)	D – zasazení poslechových skladeb do historických souvislostí	OSV 3 – při poslechu skladeb se ovládá, neruší, vnímá

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-9-1-02 HV-9-1-04 HV-9-1-01	• Dle svých možností zpívá intonačně a rytmicky přesně • Využívá správné pěvecké návyky, dodržuje hlas. hygienu	• Lidové písně • Hudba artificiální a nonartificiální		
	• Využívá rytmických znalostí a dovedností • Používá základní taktovací gesta	• Instrumentální činnosti – hra a tvorba doprovodů s využitím hudebních nástrojů a Orffova instrumentáře • Taktování		OSV 5 – aktivně tvoří rytmické, popřípadě i melodické doprovody k písním
HV-9-1-07	• Seznamuje se s dělením hudby na artificiální a nonartificiální, postihuje rozdíly mezi nimi • Chápe funkci artificiální i nonartificiální hudby vzhledem k životu člověka a kulturním tradicím	• Artificiální a nonartificiální hudba	D – návaznost hudby na historická období	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
HV-9-1-07 HV-9-1-03	• Má povědomí o významu vážné hudby • Aktivně přistupuje k poslechu • Vlastními slovy popisuje charakteristické rysy jednotlivých období, chápe souvislosti s jinými hudebními i nehudebními díly z téhož období • Seznamuje se s hudebními skladbami v kontextu s dobou vzniku, životem autora	• Vývoj artificiální hudby prostřednictvím poslechových činností: • Romantismus v hudbě (programní hudba, B. Smetana, A. Dvořák), romantismus v Evropě • 20. století (impresionismus, Expresionismus) • Dělení hudebních žánrů: ➢ artificiální ➢ neartificiální ➢ lidová a etnická • Aplikace světových hudebních dějin na dějiny české Vývoj populární hudby prostřednictvím poslechových činností: • Jazz (pracovní písně, spirituály, jazz v podání L. Armstronga)	D, ČJ, VV – historické souvislosti a společenské kontexty	VMEGS 1 – poznávání hudby v souvislosti s dějinami a tradicemi jednotlivých národů OSV 1 – projekt k jednomu období (např. gotika) – vyhledává, třídí a utváří všeobecné poznatky z jednoho historického období, dává do souvislostí a

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Vytváří a upravuje vlastí audio a video soubory Provádí konverzi audio a video souborů	• Swing (orchestr B. Goodmana, G. Millera, písně J. Ježka) • Trampská píseň • Rock (rock and roll, vývoj rocku od Beatles po současnost) • Další směry (hard rock, punk, heavy metal, disko, rap, hip-hop, techno…) Práce s příslušným softwarem	Čj – generace ND	vytváří komplexní ukázku doby

Vzdělávací oblast – Umění a kultura

8.17 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova je na 1. stupni v 1. a 2. ročníku dotován 2 vyučovacími hodinami, ve 3. až 5. ročníku jednou hodinou týdně. Na 2. stupni je realizován v 6. – 7. ročníku v hodinové dotaci dvou vyučovacích hodin týdně, v 8. – 9. ročníku jednou hodinou. Výuka probíhá v kmenových třídách, případně v exteriérech školy, ale i ve městě, ve volné přírodě atd. V rámci výtvarné výchovy lze zařadit i návštěvu výstav, galerií, zúčastnit se soutěží a exkurzí.

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní i vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného vnímání. Rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, čímž významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti. Z metod a forem práce se na 1. stupni využívá především hravé činnosti a experimentování.

Výuka na 2. stupni navazuje na zkušenosti žáků z nižších ročníků. Vychází z předpokladu uplatnění teoretických a praktických zkušeností v rámci běžného všedního života. Žáci 2. stupně procházejí obdobím tvůrčí frustrace a ztrátou zájmu o spontánní výtvarnou činnost. Výuka proto nevychází jen z nutnosti výstupu hmotného artefaktu, ale i z rozvíjení dalších osobnostních složek (zážitkovosti, vnímání, schopnost naslouchat sobě i druhým…) v rámci obecné duševní sebereflexe.

Výuka žákovi poskytuje teoretické a praktické znalosti z oblasti výtvarných prvků, kompozice a uměleckých technik tak, aby je žák mohl dál využívat v dnes běžných činnostech (zařizování interiéru, oblékání a líčení, počítačová grafika a fotografie atd.). Cílem je zamezení vnímání výtvarné výchovy jako výuky určené pouze pro žáky umělecky nadané a ukázat na mnohotvárnost a rozmanitost kreativní tvorby.

Stručné exkurze do dějin umění a uměleckého designu jsou vnímány jako důležitá součást estetické výchovy, rozvoje individuálního vkusu a i poznávání a pochopení současných módních a uměleckých trendů, obvykle určitým způsobem reagujících na předešlý kulturní vývoj společnosti.

V součinnosti s kritickým posouzením práce druhých a své vlastní jde ve výuce o rozvíjení komunikačních schopností žáka – jeho schopnost zaujmout určité stanovisko, verbalizovat danou myšlenkou (daný prožitek) a být schopen účastnit se dialogu a spolupráce v rámci skupinových činností.

Předmět zahrnuje části tematických okruhů průřezového tématu osobnostní a sociální výchova.

Formy hodnocení: zásadní význam má slovní hodnocení, které paralelně sleduje celý proces tvorby (průběžná konzultace nad prací). Závěrečné hodnocení je formulováno buď tradiční pětistupňovou klasifikací a doprovodným slovním vyjádřením, nebo je hodnocení nabídnuto žákům samotným jako součást sebehodnocení (zejména v rámci smyslové a duchovní výchovy).

Techniky:

- kresba (uhel, rudka, tužka, dřívko, tuš, křída aj.)
- malba (temperové a krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel)
- práce v ploše (koláž, tiskátka, monotyp, frotáž, dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů aj.)
- modelování - modelovací hlína, modurit, těsto, přírodní materiály (kaménky, kůra, tráva, plody aj.)
- jednoduché grafické techniky (pravé a nepravé)
- prostorová tvorba (panelové stavebnice, makety domů, stromů, obytný prostor, pískoviště)

Pomůcky:

- vodové, temperové a anilinové barvy, umělecký pastel, uhel, tuš, rudka, inkoust, pastelky, fixy, voskový pastel, křída, keramická hlína, modelovací hmota, modurit, těsto
- štětce, paleta, špejle, brčka, podložky, dřívka, přírodní materiály
- různé druhy papírů a textilu, lepidla, nůžky, sešívačky, vosk, písek, různé druhy potravin, koření, drobný materiál
- rydla, tiskařské barvy, matrice, lis a další
- netradiční materiály dle možností

Vyučovací předmět Výtvarná výchova rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- dbáme, aby si žáci samostatně navrhovali a připravovali pomůcky na výuku
- vedeme žáky k propojování obsah u výukových předmětů s vlastní výtvarnou činností
- učíme žáky orientovat se v elementární výtvarné terminologii
- ukazujeme žákům společenskou podmíněnosti vzniku a vývoje umění (vliv dějinných událostí)
- umožňujeme žákům experimentovat při praktických činnostech

- učíme žáky kriticky zhodnotit výsledky své práce i práce svých spolužáků

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky plánovat způsob provedení práce
- posilujeme vůli nenechat se odradit případným nezdarem a sledovat pokrok ve své činnosti
- vedeme žáky k uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky procítěně a srozumitelně formulovat svůj estetický dojem z určité činnosti či určitého výtvarného artefaktu
- vedeme žáky k naslouchání druhým a vhodné reakci na jejich promluvy - účinně komunikovat ve skupinách, přijímat a porovnávat různé názory, vhodně argumentovat a obhajovat ty, s kterými souhlasí
- umožňujeme žákům slovně prezentovat poznatky a zážitky před kolektivem

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky niterně vnímat (prožívat) výtvarné artefakty a zejména aktivity realizované s nimi
- vedeme žáky k uplatňování vnitřní sebekázně při práci v týmu
- učíme žáky projevovat dostatečnou míru ohleduplnosti a úcty při dílčích nezdarech spolužáků ve výtvarných projevech
- nabízíme dostatek možností aktivně se zapojit do týmové práce

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s kulturním a historickým dědictvím národa (národů)
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do výtvarných akcí školy

Kompetence pracovní:

- učíme žáky účinně a bezpečně využívat výtvarných materiálů a nástrojů
- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností z výtvarné výchovy pro jejich přípravu na profesní zaměření či během realizace daného povolání

Kompetence digitální:

- Učíme žáky běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby. Vedeme je k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti.
- Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data. Učí se třídit informace a digitální obsah.
- Ukazujeme, jak si vytvářet a upravovat digitální obsah.
- Učíme žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci.
- Vedeme žáky k vnímání situací, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VV-3-1-01	• Rozpoznává přírodní útvary a rozlišuje a hodnotí jejich tvar, barvu, strukturu a výtvarně je dotváří. • Porovnává, poznává a zobrazuje lidské výtvory na základě zkušeností, zážitků a představ.	Linie, tvary, kontrasty, barva, podobnost, rytmus. Grafické znázornění pohybu.	Český jazyk Matematika Prvouka Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Využití jednotlivých ročních období. Advent Různé svátky v průběhu roku. Soutěže dle nabídky.
VV-3-1-02	• Tvoří podle své vlastní zkušenosti a osobních možností v plošném i prostorovém uspořádání. • Získává zkušenosti při hře s barvami. • Osvojuje si elementární vědomosti o plastických materiálech.	Výtvarné vyprávění, tematické práce Hra s barvou. Modelování.	.	www.pinterest.com www.e-vytvarka.cz www.vytvarna-vychova.cz www.vytvarka.cz

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VV-3-1-01	• Rozpoznává přírodní útvary a rozlišuje a hodnotí jejich tvar, barvu, strukturu a výtvarně je dotváří. • Porovnává, poznává a zobrazuje lidské výtvory na základě zkušeností, zážitků a představ.	Linie, tvary, kontrasty, barva, podobnost, rytmus. Grafické znázornění pohybu.	Český jazyk Matematika Prvouka Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Využití jednotlivých ročních období. Advent Různé svátky v průběhu roku. Soutěže dle nabídky
VV-3-1-02	• Vytváří podle své vlastní zkušenosti a osobních dispozic v plošném i prostorovém uspořádání. • Rozšiřuje své zkušenosti při hře s barvami. • Osvojuje si elementární vědomosti o plastických materiálech.	Výtvarné vyprávění, tematické práce Hra s barvou. Modelování podle skutečnosti i dětské fantazie.		www.pinterest.com www.e-vytvarka.cz www.vytvarna-vychova.cz www.vytvarka.cz
VV-3-1-03	• Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje. • Rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus. • Ilustruje jednoduchý text. • Seznamuje se s různými druhy výtvarného umění. • Rozlišuje nejznámější dětské	Základní prostorové útvary. Rytmické řazení prvků. Obrázková osnova příběhu.		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	ilustrátory.	J. Lada, H. Zmatlíková, …		

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VV-3-1-01	• Rozpoznává přírodní útvary a rozlišuje a hodnotí jejich tvar, barvu, strukturu a výtvarně je dotváří. • Porovnává, poznává a zobrazuje lidské výtvory na základě zkušeností, zážitků a představ. • Rozvíjí pozorovací schopnost a paměť. • Uvědomuje si proporční vztahy zobrazovaných objektů.	Linie, tvary, kontrasty, barva, podobnost, rytmus. Grafické znázornění pohybu. Postava, živočich, předmět.	Český jazyk Matematika Prvouka Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Využití jednotlivých ročních období. Advent Různé svátky v průběhu roku. Soutěže dle nabídky. Kulturní události v regionu.
VV-3-1-02	• Tvoří podle své vlastní zkušenosti a osobních možností v plošném i prostorovém uspořádání. • Získává další zkušenosti při hře s barvami. • Osvojuje si další vědomosti o plastických materiálech.	Výtvarné vyprávění, tematické práce Hra s barvou. Barvy teplé a studené. Míchání barev. Modelování podle skutečnosti i dětské fantazie rozvíjení fantazie a představivosti.	.	www.pinterest.com www.e-vytvarka.cz www.vytvarna-vychova.cz www.vytvarka.cz

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VV-3.1-03 VV-3-1-04 VV-3-1-05	• Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje. • Rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus. • Ilustruje jednoduchý text. • Seznamuje se s různými druhy výtvarného umění. • Poznává nejznámější dětské ilustrátory. • Prohlubuje se odlišná interpretace obrazných vyjádření • Podle svých schopností interpretuje různá obrazná vyjádření. Odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností. • Podle vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah svých vizuálně obrazných vyjádření	Základní prostorové útvary. Rytmické řazení prvků. Obrázková osnova. J. Lada, H. Zmatlíková, J. Čapek, A. Born	Hudební výchova Matematika	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VV-5-1-01 VV-5-1-02 VV-5-1-03	• Využívá vlastních životních zkušeností, nalézá vhodné prostředky pro obrazná vyjádření. • Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností. • Užívá a kombinuje prvky plošného vyjádření, linie a barevné plochy, objemového a prostorového vyjádření.	Výtvarné vyprávění, tematické práce, Linie, tvary, objem, míchání barev, jejich kombinace a proměny. Hra s barvou. Barvy teplé a studené. Modelování podle skutečnosti i dětské fantazie, rozvíjení fantazie a představivosti.	Český jazyk Matematika Prvouka Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Využití jednotlivých ročních období. Advent Různé svátky v průběhu roku. Soutěže dle nabídky. Kulturní události v regionu.
VV-5-1-04	• Uplatňuje osobitost svého vnímání i pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje postupy.	Základní prostorové útvary.	.	www.pinterest.com www.e-vytvarka.cz www.vytvarna-vychova.cz www.vytvarka.cz
VV-5-1-05 VV-5-1-06	• Poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, ilustrátorů dětských knih. • Motivuje se pro svou vlastní tvorbu uměleckým dílem. • Poznává další dětské ilustrátory. • Podle vlastní zkušenosti nalézá a do	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama. J. Trnka, Z. Smetana, M. Aleš		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	komunikace zapojuje obsah svých vizuálně obrazných vyjádření.			

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VV-5-1-01 VV-5-1-02 VV-5-1-03	• Využívá vlastních životních zkušeností, nalézá vhodné prostředky pro vlastní tvorbu. • Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností. • Uvědomuje si proporční rozdíly, perspektivu a vzájemnou polohu objektů ve statickém a dynamickém postavení.	Výtvarné vyprávění, tematické práce, Linie, tvary, objem, míchání barev, jejich kombinace a proměny. Hra s barvou. Barvy teplé a studené. Modelování podle skutečnosti i dětské fantazie, rozvíjení fantazie a představivosti.	Český jazyk Matematika Prvouka Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Využití jednotlivých ročních období. Advent Různé svátky v průběhu roku. Soutěže dle nabídky. Kulturní události v regionu.
VV-5-1-04	• Uplatňuje osobitost svého vnímání i pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje postupy.	Základní prostorové útvary. Rytmické řazení prvků. Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly.	.	www.pinterest.com www.e-vytvarka.cz www.vytvarna-vychova.cz www.vytvarka.cz
VV-5-1-05 VV-5-1-06	• Vnímá rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, ilustrátorů dětských knih. • Motivuje se pro svou vlastní tvorbu uměleckým dílem. • Poznává další dětské ilustrátory.	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama. O. Janeček, V. Jiránek, S. Holý		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Podle vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah svých vizuálně obrazných vyjádření.			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**6., 7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VV-9-1-01 ***VV-9-1-02*** ***VV-9-1-04***	• Aktivně využívá prvků vizuálně obrazného vyjádření – prostřednictvím jich realizuje vlastní zkušenosti, vjemy a představy • Vybírá a kombinuje prvky pro vlastní osobité vyjádření – dokáže je pojmenovat, uvědomuje si jejich osobité vlastnosti a funkce a tvořivě jich využívá • Získává estetický cit pro hodnocení umělecké tvorby své i druhých (je motivován k zájmu navštěvovat instituce zabývající se výtvarným uměním v celé svoji komplexnosti)	• Výtvarné prvky Linie, barva Světlo, stín Tvar plošný a tvar prostorový	dějepis hudební výchova literární výchova	OSV - kreativita
VV-9-1-05	• Získává cit a zkušenost pro práci s prvky v prostoru, tuto svou zkušenost dokáže aplikovat i v situacích běžného praktického života • Je si vědom svébytnosti užití rytmu, symetrie a asymetrie,	• Výtvarná kompozice Vztahy mezi výtvarnými prvky – kompozice tvarová, barevná, světelná Výstavba výtvarného díla Vztahy mezi částmi a celkem (proporcionalita) – uspořádání, umístění,	etická výchova	www.e-vytvarka.cz www.pinterest.com www.twinkl.cz www.vytvarka.cz www.vytvarna-vychova.cz

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	využívá jejich psychologického dosahu na diváka • Je schopen prezentace tvůrčího záměru v prostoru / v ploše	shlukování, řazení prvků Rytmus, symetrie, asymetrie Představa klidu, představa pohybu Napětí (kontrast), soulad (harmonie) Dekor a kompozice (stylizace motivu v dekorativní prvek)		
	• Disponuje teoretickými poznatky z oblasti barvy, které prakticky realizuje při práci na výtvarných artefaktech i během širokého využití v rámci běžného života (design) • Ovládá princip míchání základních barev	• Teorie barvy Barvy světlé a tmavé, teplé a studené Základy míchání barev	fyzika (optika) přírodopis	
	• Ovládá práci s tužkou a uhlem jakožto jedním ze základních kreslířských instrumentů – je schopen modelace, stínování a výstavby prostoru – suchá stopa • Ovládá práci s perem – je schopen	• Techniky kresby Základy kresebných technik (práce s tužkou, fixem, uhlem, tuší, otiskem) Stínování, lavírování, modelace objemu Kresba figurativní, kresba abstraktní	pracovní činnosti	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	modelovat a vytvářet iluzi prostoru pomocí lavírování – mokrá stopa • Využívá kresebné linie ke kombinacím s jinými technikami	Kombinace technik (frotáž, muchláž, koláž...)		
	• Objevuje v písmu nejen funkci sdělnou, ale estetickou – při práci aplikuje znalosti barvy, kompozice a základních výtvarných prvků	• Písmo Funkce sdělná a funkce dekorativní Písmo psané (kaligrafie) Písmo konstruované, stříhané, vytrhávané Práce s písmem v prostoru Symetrie, asymetrie, rytmus Elementární terminologie z oblasti písma	pracovní činnosti dějepis	
	• Orientuje se v základních grafických technikách tisku z výšky, hloubky a z plochy, chápe specifika grafiky • Při práci s otiskem matrice rozvíjí svoji fantazii a kombinační	• Grafika Odkrývací techniky na voskovém podkladu Monotyp Hry s otisky	dějepis	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	schopnosti	Práce s matricí		
	• Objevuje možnosti uplatnění plastické a prostorové tvorby v porovnání s iluzionismem práce v ploše • Osvojuje si praktické manuální zkušenosti při práci s různorodým materiálem • V rámci skupinových prací vhodně komunikuje a diskutuje s ostatními vrstevníky, je schopen spolupráce	• Plastická a prostorová tvorba Modelování Tvarování materiálu Konstruování Materiály tradiční, přírodní, odpadové	pracovní činnosti přírodopis	

Průřezová témata:

<u>Osobnostní a sociální výchova</u>

Kreativita – tématu je dosahováno:

- koncepcí činností tak, aby měl žák během práce možnost využít svých vlastních zkušeností, představ, pocitů a myšlenek – ty formuluje

vizuálně, případně i verbálně

- znalostmi z oblasti teorie barev a kompozice, které jsou cíleně přenášeny do všedního života současného člověka – a to aplikací poznatků v oblasti bytového designu jeho barev a tvarů, desénu látek, esteticky vhodného výběru stylu a barev oblečení, líčení atp. To zvyšuje žákovu kreativitu a zároveň mu umožňuje uplatňovat své poznatky i za hranicemi hodin výtvarné výchovy
- prací s netradičními materiály se v žákovi podporují schopnosti vidět umění i ve věcech, které na první pohled umělecky nevypadají, a tím mu poopravit tradicionalistický smysl pro krásno
- činnostmi na bázi náhody se v žákovi rozvíjí fantazie a kombinační schopnosti setkávání nečekaných entit

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**8., 9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VV-9-1-03 ***VV-9-1-08***	• Získává cit a zkušenost pro práci s prvky v prostoru, tuto svou zkušenost dokáže aplikovat i v situacích běžného praktického života • Citlivě vnímá zásadní význam umístění horizontu v rámci krajinného ztvárnění a tento svůj poznatek využívá ve své umělecké činnosti (malba, kresba, fotografie, počítačová grafika…) • Prohlubuje smysl pro symetrii a asymetrii – psychologických dosah (aplikace do praktických životních zkušeností) • Je schopen prezentace tvůrčího záměru v ploše / v prostoru a dokáže své citové, duchovní a praktické zkušenosti (zážitky) formulovat vizuálně i verbálně	• Výtvarná kompozice Tvar (formát) díla a jeho specifické využití ve výtvarném umění Horizont – zvednutí, snížení nebo naklonění horizontu Výstavba obrazu – přední, střední a zadní plán prostoru Umístění postavy (předmětu) v prostoru – symetrie a asymetrie Zvláštní kompozice (výřez)	dějepis hudební výchova literární výchova etická výchova	OSV - rozvoj schopnosti poznávání - kreativita
	• Chápe význam objevu perspektivy pro další vývoj výtvarného umění	• Perspektiva - stručné dějiny perspektivy	dějepis matematika	www.e-vytvarka.cz www.pinterest.com

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**8., 9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Prakticky využívá svých poznatků perspektivní výstavby prostoru během vlastní umělecké činnosti	- základní terminologie Perspektiva lineární, perspektiva atmosférická (vzdušná) Expresivita obrazu vlivem perspektivních anomálií	(geometrie)	www.twinkl.cz www.vytvarka.cz www.vytvarna-vychova.cz
	• Ovládá práci s tužkou a uhlem – je schopen modelace, stínování a výstavby prostoru • Má povědomí o proporcích a tvarech lidského těla	• Techniky kresby Kreslení elipsy – vliv úrovně pohledu (podhled, nadhled, frontální vhled) Lineární kresba (forma a modelace – stínování, šrafování, obloukové stínování...) Tónovaná kresba (práce se světlem a stínem) Portrét Figurální kresba	fyzika (optika) matematika (geometrie)	
	• Disponuje teoretickými znalostmi z oblasti barvy, které prakticky	• Techniky malby Práce s temperou	dějepis fyzika (optika)	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**8., 9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	realizuje při práci na výtvarných artefaktech i během širokého využití v rámci běžného života • Ovládá princip míchání barev • Odliší rukopis splývavý a pastózní a vnímá jeho estetická specifika • Vnímá estetické a výrazové odlišnosti malby temperové (krycí) a akvarelové a využívá je při vlastní umělecké činnosti	Malířský rukopis splývavý a pastózní Prohlubování znalostí z teorie barvy (dojem hloubky pomocí barevných kontrastů, barva primární a sekundární, studená a teplá) Práce s akvarelovými barvami		
	• Orientuje se v základních grafických technikách tisku z výšky a hloubky, chápe specifikum grafiky a nepravých grafických technik • Je schopen vytvořit matrici a dále ji zpracovávat • Vnímá různorodé využití grafických tisků v rámci běžného života	• Grafika Práce s matricí (suchá jehla) Nepravé grafické techniky	dějepis pracovní činnosti	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**8., 9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
VV-9-1-06 ***VV-9-1-07***	• Má stručné povědomí o zásadních záležitostech v rámci vývoje umění • Zná základy vývoje bytového designu a dějin oblékání (uplatnění historicky starších tvarových a materiálových prvků i v dnešním bytovém designu, módní návraty a jejich kompilaci a využití)	• Dějiny umění Etudy z dějin výtvarného umění Bytový design a jeho umělecký vývoj Vývoj módy (historie oblékání)	dějepis etická výchova	
VV-9-1-05	• Rozvíjí si své citlivější smyslové vnímání detailu (situace), prohlubuje schopnost prožívat • Obohacuje se o fantazii odpoutáním se od zásadního vlivu vizuálního vnímání, učí se zájmu o vjemy ostatních smyslových orgánů	• Smyslová a duchovní výchova	etická výchova	
	• Objevuje možnosti uplatnění plastické prostorové tvorby v porovnání s iluzionismem práce v ploše • Osvojuje si praktické manuální	• Multimediální techniky Zpracování textilu a vláken (tkaní, háčkování, šití...) Využití přírodního a odpadového	pracovní činnosti přírodopis	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**	**8., 9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	zkušenosti při práci s různorodým materiálem • V rámci skupinových prací je schopen všech aspektů efektivní spolupráce	materiálu (lepení, montování, sešívání...) Práce s papírem (smíšené techniky využití)		

Průřezová témata:

<u>Osobnostní a sociální výchova</u>

Kreativita – tématu je dosahováno:

- koncepcí činností tak, aby žák měl během práce možnost využívat svých vlastních zkušeností, představ, pocitů a myšlenek – ty formuluje vizuálně, případně i verbálně
- znalostmi z oblasti teorie barev a kompozice, které jsou cíleně přenášeny do všedního života každého člověka – a to aplikací poznatků do oblasti bytového designu, esteticky vhodného výběru barev oblečení, líčení, stylu atp. To zvyšuje žákovu kreativitu a zároveň mu umožňuje uplatňovat své poznatky i za hranicemi hodiny výtvarné výchovy
- prací s netradičními materiály se v žákovi podporují schopnosti vidět umění i ve věcech, které na první pohled umělecky nevypadají, a tím mu poopravit tradicionalistický smysl pro krásno
- činnostmi na bázi náhody se v žákovi rozvíjí fantazie a kombinační schopnosti setkávání nečekaných entit

Rozvoj schopností poznávání – tématu je dosahováno:

- odstupem od pojetí výtvarné výchovy jako hodiny nutné zakončené materiálním artefaktem – důležitějším faktorem je proces zážitku během hodiny, výtvarný výsledek tohoto zážitku je až sekundární
- rozvíjením smyslového vnímání činnostmi, při nichž je zrakový smysl na určitou dobu vyloučen z vnímání, nebo alespoň eliminován, a svůj prostor dostávají také ostatní smysly, zejména hmat, sluch a čich

Vzdělávací oblast – Člověk a zdraví

8.18 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova směřuje k rozvoji duševní a tělesné harmonie člověka. Představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a nářadí, k seznámení s návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení, stejně jako pro zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti. Tělesná výchova je dotována v 1. - 5. ročníku 2 vyučovacími hodinami, v 6. – 9. ročníku probíhá nekoedukovaně v dotaci 2 hodiny týdně. Obsah předmětu je členěn do tematických bloků. Učivo je přizpůsobeno potřebám a možnostem žáků a prostorovým a materiálním podmínkám školy. Hodnocení žáků vychází z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů. Rozhodující pro hodnocení žáků je přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny (dovednostmi, výkonové, postojové). Hodnocení žáků zahrnuje také jejich sportovní výkon, vůli, schopnost respektování a uplatnění pravidel, samostatnost a dodržování pravidel bezpečnosti.

V souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučovací úsilí učitele a učební činnosti žáků v tělesné výchově k tomu, aby

- si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla;
- se orientovali v základních otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví a práce schopnost člověka, v problematice zjišťování potřebných ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a uměli své poznatky využít při začleňování pohybu do denního režimu;
- zvládali základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí;
- kladně prožívali osvojované pohybové činnosti a užívali je s pomocí dospělých nebo samostatně jako prostředek překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů a dlouhodobější zdravotní prevence i jako předpoklad pro vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám;

- si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy.

Tělesná výchova je realizována v tělocvičnách školy, v areálu školy i na Stadionu Krupka, v plavecké hale, v přírodě, ale i příležitostně v jiných halách a sportovištích. S výukou TV souvisí i povinný plavecký výcvik v 2. a 3. třídě a volitelný lyžařský/turistický výcvik v 7. třídě.

K výuce TV se využívají běžně dostupné pomůcky, nářadí a náčiní, které souvisí s vybavením tělocvičen.

Tělesná výchova vytváří pozitivní vztah žáka k pohybovým aktivitám a optimálně rozvíjí jeho zdravotně orientovanou zdatnost. Žák si osvojuje nové pohybové dovednosti, seznamuje se s novým sportovním náčiním a nářadím, kultivuje svůj pohybový projev, zvládá základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady a osvojené pohybové činnosti využívá jako prostředek překonávání aktuálních negativních tělesných i duševních stavů. Uvědomuje si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a učí se využívat pohybové činnosti v každodenním životě.

Tělesná výchova svým pojetím vychází ze současných světových i domácích trendů a propojuje pohybové činnosti s některými dalšími oblastmi vzdělání, jako je hudební výchova, estetika, poznávání a ochrana přírody, hygiena, etika, právo apod.

Metody a formy práce jsou založeny na frontální, individuální a skupinové výuce.

Metody práce - motivační, expoziční, fixační, diagnostické

Formy práce - hra, soutěž, závod, stanoviště, doplňková cvičení

Projektová činnost je nadstavbou učiva, rozvíjí a doplňuje učivo a především propojuje tělesnou výchovu s ostatními předměty a oblastmi vzdělání.

Vyučovací předmět Tělesná výchova rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- učíme žáky překonávat překážky, posoudit vlastní pokrok
- ukazujeme, jak odbourávat vlastní strach, obavy z nezdaru
- vyžadujeme užívání sportovní terminologie

Kompetence k řešení problému:

- požadujeme práci na svém tělesném vývoji a výkonu

- učíme žáky uvědomovat si zodpovědnost za vlastní výkon v souvislosti s výsledky celé skupiny

Kompetence komunikativní:

- důsledně vyžadujeme respektování pravidel her a jednotlivých disciplín
- učíme vhodně reagovat na pokyn rozhodčího
- vedeme k běžnému používání naučených a obecně používaných gest

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k uznávání pozic v týmu
- vyžadujeme uplatňování pravidel fair play
- učíme toleranci k rozdílnosti výkonů podle pohlaví a tělesných dispozic

Kompetence občanské:

- vedeme k zodpovědnému chování v situacích běžných i krizových
- ukazujeme důležitost sportovních aktivit pro kvalitní a zdravý život
- umožňujeme žákům aktivní účastí na sportovních akcích místního i regionálního významu

Kompetence pracovní:

- vyžadujeme dodržování bezpečnosti a pravidel chování na sportovištích
- učíme žáky bezpečně a uvědoměle používáním náčiní

Kompetence digitální:

- Učíme žáky běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby. Vedeme je k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti.
- Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data. Učí se třídit informace a digitální obsah.

- Ukazujeme, jak si vytvářet a upravovat digitální obsah.
- Učíme žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci.
- Vedeme žáky k vnímání situací, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-3-1-01	• Propojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Zdravotně zaměřené činnosti	Matematika Hudební výchova Prvouka	Zimní sporty dle podmínek. Turistika a pobyt v přírodě - využití při přesunech dětí na soutěže, výlety, pobyt v ŠVP …
TV-3-1-02	• Zvládá v souladu s individuálními možnostmi jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině	Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu. Ohleduplnost, tolerance, vzájemná spolupráce a pomoc, smysl pro fair play Pohybové hry	Hudební výchova Matematika Prvouka	Podle možností realizace plaveckého výcviku.
TV-3-1-04	• Využívá hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech, přizpůsobuje činnosti i jiným sportovištím.	Hygiena při TV, cvičební úbor a sportovní obuv. Základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení.	Hudební výchova Matematika Prvouka	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-3-1-05 **TV-3-1-03**	• Reaguje na základní pokyny k osvojované činnosti a její organizaci. • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Bezpečnost při pohybových činnostech. Základy sportovních her a základy atletiky. Manipulace s míčem, spolupráce ve hře, utkání podle pravidel. Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek. První pomoc v podmínkách TV.	Hudební výchova Matematika Prvouka	Sportovní hry "O pohár starosty"

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-3-1-01	• Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Zdravotně zaměřené činnosti	Hudební výchova Matematika Prvouka	Zimní sporty dle podmínek. Turistika a pobyt v přírodě - využití při přesunech dětí na soutěže, výlety, pobyt v ŠVP …
TV-3-1-02	• Ovládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině	Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu. Ohleduplnost, tolerance, vzájemná spolupráce a pomoc, smysl pro fair play Pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity	Hudební výchova Matematika Prvouka	Plavecký výcvik v rozsahu 10 lekcí.
TV-3-1-04	• Využívá hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech, přizpůsobuje činnosti i jiným sportovištím.	Hygiena při TV, cvičební úbor a sportovní obuv. Základy gymnastiky, akrobacie, rytmické a kondiční formy cvičení. Průpravné úpoly. Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, 1. pomoc v podmínkách Tv. Plavání - hygiena plavání, adaptace na	Hudební výchova Matematika Prvouka	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		vodní prostředí, plavecké dovednosti.		

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-3-1-01	• Propojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná činnost Zdravotně zaměřené činnosti	Hudební výchova Matematika Prvouka	Zimní sporty dle podmínek. Turistika a pobyt v přírodě - využití při přesunech dětí na soutěže, výlety, pobyt v ŠVP …
TV-3-1-02	• Zvládá v souladu s individuálními možnostmi jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu. Ohleduplnost, tolerance, vzájemná spolupráce a pomoc, smysl pro fair play Pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity	Hudební výchova Matematika Prvouka	Plavecký výcvik v rozsahu 10 lekcí.
TV-3-1-04	• Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve určených prostorech, přizpůsobuje činnosti i jiným sportovištím.	Hygiena při TV, cvičební úbor a sportovní obuv. Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí. Základy gymnastiky, akrobacie, rytmické a kondiční formy cvičení. Průpravné úpoly.	Hudební výchova Matematika Prvouka	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-3-1-05 **TV-5-1-11** **TV-5-1-12**	• Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. • Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Bezpečnost při pohybových činnostech. Základy sportovních her a základy atletiky. Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek v TV. Plavání – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, plavecké dovednosti.	Matematika	Sportovní hry "O pohár starosty"

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-5-1-01 **TV-5-1-03** **TV-5-1-04**	• Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. • Ovládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. • Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí.	Příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení. Relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení. Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, obratnosti …	Přírodověda Vlastivěda Matematika Hudební výchova	Zimní sporty dle podmínek. Turistika a pobyt v přírodě - využití při přesunech dětí na soutěže, výlety, pobyt v ŠVP …
TV-5-1-01 **TV-5-1-06** **TV-5-1-07** **TV-5-1-08** **TV-5-1-05**	• Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. • Jedná v duchu fair play, využívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. • Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže. • Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky, pracuje s tabulkami.	Bezpečnost při pohybových činnostech. Pohybové hry, základy sportovních her, manipulace s míčem, pálkou, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů. Olympijské ideály a symboly.	.Přírodověda Matematika	Podle možností realizace plaveckého výcviku. Sportovní hry "O pohár starosty"

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-5-1-02	• Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. • Ovládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. • Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. • Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	Příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení. Relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení. Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, obratnosti … Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření rytmu a melodie pohybem, jednoduché tance. Taneční terminologie.	Přírodověda Vlastivěda Matematika Hudební výchova	Zimní sporty dle podmínek. Turistika a pobyt v přírodě - využití při přesunech dětí na soutěže, výlety, pobyt v ŠVP Podle možností realizace plaveckého výcviku.
TV-5-1-10	• Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. • Osvojuje si zásady dopomoci při cvičení a využívá ji v konkrétní situaci. • Jedná v duchu fair play, užívá při pohybové činnosti odborné názvosloví. • Zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka.	Bezpečnost při pohybových činnostech. Pohybové hry, základy sportovních her, manipulace s míčem, pálkou, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů. Olympijské ideály a symboly.	.Matematika Přírodověda	Sportovní hry "O pohár starosty"

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-5-1-09	• Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže. • Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. • Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. • Uvědomuje si harmonii duševního a tělesného vývoje. • Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-1-01 **TV-9-1-02**	• usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti	**ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST** • kondiční testy (člunkový běh, skok z místa, vějíř, šplh, leh-sed, shyby)	OV – vliv pohybu na zdraví člověka	Činnosti ovlivňující zdraví
	• poskytne první pomoc při sportovních i jiných úrazech i v nestandardních podmínkách • uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	**PRVNÍ POMOC** • první pomoc při sportovních úrazech • první pomoc – klasifikace poranění • rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností	OV – první pomoc	Činnosti ovlivňující zdraví
TV-9-1-01 **TV-9-1-02**	• předvede techniku nízkého startu • předvede atletickou abecedu • reaguje na základní startovní povely • předvede techniku hodu míčkem • shrne základní pravidla atletiky	**ATLETIKA** • běhy • skoky • hody		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-1-01 **TV-9-1-02**	• podle svých schopností předvede jednotlivé prvky na nářadích bez nutnosti vazby • rozpoznává a zaznamená správné držení těla • dbá na estetickou složku při cvičení • používá základní gymnastické názvosloví	**GYMNASTIKA** • akrobacie • kruhy • přeskok • kladina • hrazda • průpravná a estetická cvičení • cvičení s náčiním (tyče, švihadla) • cvičení při hudbě	HV - rytmus	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• předvede koordinaci svého těla • rozvíjí ovládání své agresivity a síly	**ÚPOLY** • přetahy a přetlaky (hry)		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• dribluje na místě i v pohybu • přihraje a bezpečně přijme přihrávku • orientuje se v pravidlech basketbalu	**SPORTOVNÍ HRY** • basketbal		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• přihraje spoluhráči pomocí odbití obouruč spodem i vrchem • podá spodním podáním do hřiště • orientuje se v pravidlech volejbalu	**SPORTOVNÍ HRY** • volejbal – průpravné hry (přehazovaná)		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• přesně přihraje spoluhráči • dribluje na místě i v pohybu • orientuje se v pravidlech házené	**SPORTOVNÍ HRY** • házená – průpravné hry (vybíjená)		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• přihraje spoluhráči a střelou trefí branku • používá ve hře základní pravidla kopané	**SPORTOVNÍ HRY** • kopaná		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• předvede vedení míče v pohybu • přihraje spoluhráči a střelou trefí branku • používá ve hře základní pravidla florbalu.	**SPORTOVNÍ HRY** • florbal		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-1-05 **TV-9-2-01** **TV-9-2-02**	• v souladu s individuálními předpoklady předvádí osvojované pohybové dovednosti • využívá osvojené pohybové dovednosti pro mimoškolní aktivity	**NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY** • pohybové hry různého zaměření (ringo, lakros, freesbe, badminton, stolní tenis, softbal) • inline bruslení • štafetové hry a soutěže		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• zařadí plavání jako vhodnou pohybovou aktivitu • předvede základní plavecké způsoby	**PLAVÁNÍ** (dle možností) • základní plavecké způsoby • hry ve vodě	PŘ – zdraví, relaxace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• užívá tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence • respektuje pravidla osvojovaných sportů rolí a jedná na úrovni dané role • spolupracuje ve prospěch družstva	**SPOLUPRÁCE PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH** • vzájemná komunikace • pravidla osvojovaných pohybových činností • měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem		Činnosti podporující pohybové učení
	• volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	**SPORTOVNÍ VÝSTROJ A VÝZBROJ** • účelnost, funkčnost, bezpečnost • finanční dostupnost a kvalita	PŘ – zdraví člověka	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-1-01	• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	**ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST** • kondiční testy (člunkový běh, skok z místa, vějíř, šplh, hod medicinbalem, leh-sed, shyby)	OV – vliv pohybu na zdraví člověka	Činnosti ovlivňující zdraví
TV-9-1-03	• vybere z nabídky vhodné soubory kompenzačních cvičení • připraví organizmus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující zatížení	**ORGANIZMUS A POHYBOVÁ ZÁTĚŽ** • způsob zatěžování, kompenzace jednostranné zátěže	OV – vliv zátěže na lidský organismus	Činnosti ovlivňující zdraví
TV-9-1-01 **TV-9-1-02** **TV-9-1-03**	• rozlišuje sprint a vytrvalost • předvede štafetovou předávku • předvede techniku hodu oštěpařským způsobem	**ATLETIKA** • běhy • skoky • hody		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-1-01 **TV-9-1-02**	• rozvíjí a zdokonaluje jednotlivé gymnastické prvky a vytváří základní vazby • usiluje o své pohybové sebezdokonalení • vymyslí a předvede vlastní pohybovou sestavu s náčiním či bez náčiní	**GYMNASTIKA** • akrobacie • kruhy • přeskok • kladina • hrazda • průpravná a estetická cvičení • cvičení s náčiním a při hudbě	HV - rytmus	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• předvede koordinaci svého těla • ovládá svou agresivitu a sílu • zdokonaluje svůj postřeh	**ÚPOLY** • přetahy a přetlaky		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 **TV-9-3-05** **TV-9-2-01** **TV-9-2-02**	• rozlišuje útočnou činnost jedince a obrannou činnost jedince • předvede úspěšnou střelbu na koš z místa	**SPORTOVNÍ HRY** • basketbal	EV – komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• nahraje spoluhráči pomocí odbití vrchem a spodem • podá spodním podáním do hřiště • přijme podání	**SPORTOVNÍ HRY** • volejbal – průpravné hry (přehazovaná)	EV – komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• orientuje se v pravidlech házené • zakončí útok střelbou na branku • provede úspěšný trestný hod	**SPORTOVNÍ HRY** • házená – průpravné hry (vybíjená)	EV – komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• používá ve hře základní pravidla kopané • rozlišuje rozdílnou úlohu jednotlivých herních postů v kopané (útočník, záložník, obránce, brankář)	**SPORTOVNÍ HRY** • kopaná	EV – komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-2-01 **TV-9-2-02** **TV-9-3-05**	• orientuje se v základních pravidlech florbalu • přihraje na spoluhráče v pohybu • vystřelí a trefí z úhlu branku • předvede jednoduché herní kombinace	**SPORTOVNÍ HRY** • florbal	EV - komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-1-03 **TV-9-2-01** **TV-9-2-02**	• aplikuje své pohybové zkušenosti z jedné sportovní aktivity na další sportovní a pohybové aktivity	**NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY** • pohybové hry různého zaměření (ringo, lakros, friesbe, badminton, stolní tenis, nohejbal, softbal) • inline bruslení • štafetové hry a soutěže • cvičení s využitím náčiní a nářadí (lavičky, žebřiny, činky…)	EV- komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost • předvede jízdu na lyžích nebo snowboardu dle svých individuálních schopností • orientuje se v zimní přírodě	**ZIMNÍ POHYBOVÉ AKTIVITY** • kurz zimní turistiky, lyžování a snowboardingu	Z - mapy, orientace v terénu	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• zařadí plavání jako vhodnou pohybovou aktivitu • předvede základní plavecké způsoby	**PLAVÁNÍ** (dle možností) • základní plavecké způsoby • hry ve vodě	F – odpor PŘ – zdraví, relaxace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• užívá tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence • respektuje pravidla osvojovaných sportů rolí a jedná na úrovni dané role • spolupracuje ve prospěch družstva	**SPOLUPRÁCE PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH** • vzájemná komunikace • pravidla osvojovaných pohybových činností	F – jednotka času	Činnosti podporující pohybové učení
TV-9-3-02	• naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	**OLYMPISMUS V SOUČASNÉM SVĚTĚ** • jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři pomoc pohybově znevýhodněným • odmítání podpůrných látek	D – původ olympiád	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	**SPORTOVNÍ VÝSTROJ A VÝZBROJ** • účelnost, funkčnost, bezpečnost • finanční dostupnost a kvalita	PŘ – zdraví člověka	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-1-01 **TV-9-1-02**	• vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití	**ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST** • kondiční testy (člunkový běh, skok z místa, vějíř, hod medicimbálem, leh-sed, shyby, šplh)	OV – vliv pohybu na zdraví člověka	Činnosti ovlivňující zdraví
	• ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost	**ZDRAVOTNĚ ZAMĚŘENÁ CVIČENÍ** • svalová nerovnováha	PŘ – svaly člověka	Činnosti ovlivňující zdraví
TV-9-1-01 **TV-9-1-02**	• individuálně pracuje na své výkonnosti • předvede techniku vrhu koulí • vyměří si délku rozběhu při skoku do dálky • rozlišuje běh v zatáčce a v rovině	**ATLETIKA** • běhy • skoky • hody, vrhy	F – pohyb těles v homogenním tíhovém poli Země, těžiště tělesa	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-1-01 **TV-9-1-02**	• ukáže základní prvky záchrany a dopomoci • předvede vlastní pohybovou sestavu s náčiním či bez náčiní	**GYMNASTIKA** • akrobacie • kruhy • přeskok • kladina • hrazda • průpravná a estetická cvičení • cvičení s náčiním a při hudbě	F – těžiště tělesa, rovnovážná poloha HV - rytmus	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• na základě předešlých pohybových dovedností rozvíjí formou her svůj postřeh • odhadne svoji sílu a sílu soupeře • rozvíjí svoji kondici formou úpolových her se soupeřem	**ÚPOLY** • koordinační cvičení • přetahy a přetlaky	F – těžiště tělesa EV – sociální vztahy	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• předvede ve hře osobní i zónovou obranu • předvede dvojtakt s následnou střelbou na koš	**SPORTOVNÍ HRY** • basketbal	EV – verbální a neverbální komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• respektuje základní pravidla volejbalu • podá vrchním podáním do hřiště • předvede základy útočného úderu a jeho blokování	**SPORTOVNÍ HRY** • volejbal • přehazovaná	EV – verbální a neverbální komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• orientuje se v pravidlech házené • předvede trojtakt s následnou úspěšnou střelbou na branku a zařadí jej do hry	**SPORTOVNÍ HRY** • házená • vybíjená	EV – verbální a neverbální komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• rozlišuje herní činnosti v malé a sálové kopané • uplatňuje dříve naučené dovednosti v podmínkách utkání • aplikuje fotbalové dovednosti v rekreační kopané při mimoškolních akcích	**SPORTOVNÍ HRY** • kopaná	EV – verbální a neverbální komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• rozlišuje úlohu jednotlivých herních postů (brankář, útok, obrana) • předvede jednoduché herní kombinace	**SPORTOVNÍ HRY** • florbal	EV – verbální a neverbální komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-1-03 **TV-9-2-01** **TV-9-2-02**	• užívá základní pravidla a taktiku různých sportovních her a pohybových aktivit • aplikuje své znalosti v podmínkách soutěžení	**NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY** • pohybové hry různého zaměření (ringo, lakros, friesbe, badminton, stolní tenis, nohejbal, softbal) • inline bruslení • štafetové hry a soutěže	EV- verbální a neverbální komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	• předvede základní plavecké způsoby • využívá svých plaveckých dovedností při realizaci různých her (vodní pólo apod.)	**PLAVÁNÍ** (dle možností) • základní plavecké způsoby • hry ve vodě	F – odpor OV – zdraví, relaxace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-3-01	• užívá tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence • respektuje pravidla osvojovaných sportů rolí a jedná na úrovni dané role • spolupracuje ve prospěch družstva	**SPOLUPRÁCE PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH** • vzájemná komunikace • pravidla osvojovaných pohybových činností • měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem	F – jednotka času	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-1-01 **TV-9-1-02**	• vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti	**ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST** • kondiční testy (člunkový běh, skok z místa, vějíř, hod medicimbálem, leh-sed, shyby, šplh)	OV – vliv pohybu na zdraví člověka	Činnosti ovlivňující zdraví
ZTV-9-1-01 **ZTV-9-1-02** **ZTV-9-1-03** **TV-9-1-04**	• organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady a zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné aktivity • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	**ZDRAVOTNĚ ZAMĚŘENÁ CVIČENÍ** • individuální pohybový režim • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • zdravý způsob života a péče o zdraví – pitný režim • podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	OV – vliv relaxace na zdraví člověka	Činnosti ovlivňující zdraví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-1-01 **TV-9-1-02** **TV-9-3-07**	• rozhoduje atletické disciplíny, startuje a měří • vede atletické rozcvičení • rozlišuje techniku běhu na střední a dlouhé tratě	**ATLETIKA** • běhy • skoky • hody, vrhy • štafety	F – pohyb těles v homogenním tíhovém poli Země, těžiště tělesa	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-1-01 **TV-9-1-02**	• využívá tělocvičné náčiní a nářadí pro rozvoj své zdatnosti • předvede skupinové sestavy (akrobacie, kladina)	**GYMNASTIKA** • akrobacie • kruhy • přeskok • kladina • hrazda • kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, tanec	F – těžiště tělesa, rovnovážná poloha HV - rytmus	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-1-01 **TV-9-1-02**	• vybere z nabídky úpolových her tu nejvhodnější pro rozvoj různých schopností jako je rovnováha, postřeh, rychlost, obratnost	**ÚPOLY** • úpoly a koordinační cvičení	F – těžiště tělesa	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-3-01 **TV-9-2-01** **TV-9-2-02**	• rozhoduje utkání ve školním prostředí • hraje v duchu fair play • rozlišuje rozdílnou úlohu jednotlivých herních postů (pivot, křídlo, rozehrávač)	**SPORTOVNÍ HRY** • basketbal	EV – verbální a neverbální komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• rozhoduje utkání ve školním prostředí • rozlišuje rozdílnou úlohu jednotlivých herních postů (smečař, nahrávač, libero, blokař) • nahraje spoluhráči pomocí odbití vrchem na útočný úder	**SPORTOVNÍ HRY** • volejbal	EV – verbální a neverbální komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• využívá naučené dovednosti v podmínkách hry • rozlišuje rozdílnou úlohu jednotlivých herních postů (pivot, křídlo, spojka, brankář) • nalézá svou pozici v systému zónové obrany	**SPORTOVNÍ HRY** • házená	EV – verbální a neverbální komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• rozhoduje utkání ve školním prostředí • přizpůsobuje individuální činnost potřebám kolektivu • při hře využívá osvojené herní kombinace	**SPORTOVNÍ HRY** • kopaná	EV – verbální a neverbální komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-2-01 **TV-9-2-02**	• využívá naučené dovednosti v podmínkách hry • přizpůsobuje individuální činnost potřebám kolektivu • při hře využívá osvojené herní kombinace	**SPORTOVNÍ HRY** • florbal	EV – verbální a neverbální komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-1-03 **TV-9-3-06** **TV-9-2-01** **TV-9-2-02**	• užívá základní pravidla a taktiku různých sportovních a netradičních her a pohybových aktivit • zdůvodní prospěšnost pohybové aktivity pro rozvoj svého zdraví • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody a soutěže	**NETRADIČNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY** • pohybové hry různého zaměření (ringo, lakros, friesbe, badminton, stolní tenis, nohejbal, softbal) • inline bruslení • štafetové hry a soutěže	EV – verbální a neverbální komunikace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• předvede základní plavecké způsoby • zařadí plavání pod vodou a základy potápění (bez výstroje)	**PLAVÁNÍ** (dle možností) • základní plavecké způsoby • hry ve vodě	F – odpor OV – zdraví, relaxace	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
TV-9-3-02 **TV-9-3-03** **TV-9-3-04**	• užívá tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence • respektuje pravidla osvojovaných sportů rolí a jedná na úrovni dané role (hráč, rozhodčí, divák, organizátor) • spolupracuje ve prospěch družstva • rozhoduje utkání ve školním prostředí	**SPOLUPRÁCE PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH** • vzájemná komunikace • pravidla osvojovaných pohybových činností • měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem	F – jednotka času EV – verbální a neverbální komunikace	Činnosti podporující pohybové učení
	• upevnění národní hrdosti a příslušnosti k českému národu, rozšiřuje si všeobecný přehled • sleduje sportovní utkání	**ÚSPĚCHY NAŠEHO SPORTU** • úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických i současných sportovních událostí	D – dějiny českého národa	Činnosti podporující pohybové učení

Vzdělávací oblast – Člověk a společnost

8.19 ETICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět etická výchova je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 1 vyučovací hodina týdně, na tento předmět se třída při větším počtu žáků dělí na dvě skupiny.

Vyučovací předmět etická výchova je integrovaným předmětem, propojuje v sobě témata vzdělávacího oboru výchova ke zdraví (vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, osobnostní a sociální rozvoj) a témata doplňujícího vzdělávacího oboru etická výchova. Vzdělávací obsah integrovaných témat se neodděluje, žákům je předáván v širších souvislostech. Žáci se učí v dané oblasti hledat a poznávat vnitřní vazby a logické souvislosti. Aktivně využívají znalosti a dovednosti z jiných předmětů, především z českého jazyka a literatury, občanské výchovy a přírodopisu.

Etická výchova svým obsahem odpovídá průřezovému tématu osobnostní a sociální výchova. Umožňuje tvořivým způsobem přistupovat k poskytovaným informacím, posiluje schopnost jejich třídění a aplikace do praktického života. Rozvíjí schopnost spolupráce - nezbytnou dovednost pro pracovní zařazení i pro jakoukoliv tvůrčí činnost. Klade důraz na správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí. U žáků má vést k sebereflexi vlastních činů a jednání, ke schopnosti empatického chování, k zodpovědnému chování v různých sociálních situacích, s posouzením souvislostí tělesného, duševního a sociálního zdraví.

Etická výchova je realizována v učebnách, kde se na tyto hodiny uzpůsobuje nábytek, ale lze využít i jiné učebny. Používáme skupinovou výuku, formy a metody práce založené na pozorování, imitaci a tvořivých činnostech Je možné do hodin zařadit i návštěvu jiných institucí, výstav apod. Hodnocení žáka závisí na jeho celkovém přístupu k předmětu, zohledňuje snahu a úsilí o dosažení co nejlepšího výsledku.

Vyučovací předmět etická výchova rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k porovnávání a posuzování získaných informací
- učíme žáky hledat souvislosti mezi známými jevy a nově získanými informacemi
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- u žáků podněcujeme sebehodnocení.
- vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.

Kompetence k řešení problémů:

- umožňujeme žákům formulovat a samostatně hledat řešení problémů a při jejich řešení
- vedeme žáky k sledování vlastního pokroku ve změnách chování
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní:

- podporujeme vhodné reakce, naslouchání a zapojení se do diskuse, obhajování vlastních postojů vhodnými argumenty
- využíváme různých informačních a komunikačních prostředků
- využíváme získané komunikativní dovednosti k vytváření kvalitních sociálních vztahů
- klademe důraz na formulování a vyjadřování vlastních myšlenek

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině
- učíme žáky vytvářet pravidla práce v týmu, sledovat a ovlivňovat kvalitu společné práce
- podporujeme aktivní vytváření příjemné atmosféry v týmu a upevňování dobrých mezilidských vztahů
- vedeme žáky k oceňování zkušeností druhých lidí a respektování různých pohledů na problém

Kompetence občanské:

- učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí
- uvědomováním si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- učíme žáky nést zodpovědnost za svá rozhodnutí, zvažovat své možnosti a na tomto základě poskytnout pomoc vrstevníkům

Kompetence pracovní:

- pomáháme rozhodovat o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
EV-9-1-03 ***EV-9-1-06*** ***VZ-9-1-01***	• používá znalosti slušného chování v praxi, uplatňuje tvořivost při společném plnění úkolů, v mezilidských vztazích, v rodině, v třídním kolektivu. • vytváří prožitky radosti pro druhé	TVOŘIVOST A INICIATIVA V OBLASTI VZTAHŮ Rozvoj tvořivého myšlení Tvořivost v mezilidských vztazích Tvořivost v řešení problémů Spolupráce ve třídě a v rodině	Pracovní činnosti Výtvarná výchova	
EV-9-1-01 ***EV-9-1-03*** ***EV-9-1-04***	• charakterizuje úrovně komunikace • vysvětlí rozdíl mezi komunikací verbální a neverbální • komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním, přiměřeně situaci • objasní způsob a zásady aktivního naslouchání	KOMUNIKACE Úrovně komunikace Zásady verbální a neverbální komunikace Komunikační chyby Aktivní naslouchání Konflikty v mezilidských vztazích, jejich řešení Komunikace mezi vrstevníky	Občanská výchova Český jazyk Informatika Cizí jazyk	
EV-9-1-02	• rozlišuje jednotlivé etapy dětství a dospívání • vysvětlí důležitost úcty k životu • vyjmenuje rozdílné typy osobností • uvědomuje si své silné a slabé stránky • uvědomuje si vlastní identitu • dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví	VLASTNÍ JEDINEČNOST, SEBEPOZNÁNÍ, SEBEPŘIJETÍ Etapy dětství a dospívání dítěte Vývoj dítěte a úcta k životu Typy osobností, odlišnost lidí Osobní hodnoty, sebehodnocení Formování osobnosti, osobní rozvoj Silné a slabé stránky člověka	Občanská výchova Český jazyk Přírodopis	OSV2

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• posoudí vliv vlastností na dosahování cílů • popíše způsoby ovlivňování svých charakterových a volních vlastností • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností • kriticky hodnotí a uvědomuje si dopad svého chování a jednání • popíše vliv nikotinismu a alkoholu na osobnost člověka	Životní cíle a plány Nikotinismus a alkohol jako destruktivní činitel osobnosti		
EV-9-1-01 ***EV-9-1-03*** ***VZ-9-1-01***	• těší se z radosti a úspěchů druhých • pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách i ve ztížených podmínkách. • projevuje pozornost a laskavost mezi spolužáky, v rodině. • vyjadřuje uznání a pochvalu. • pozitivně hodnotí situace a události	POZITIVNÍ HODNOCENÍ DRUHÝCH (pozornost, laskavost, uznání, pochvala) Pozitivní hodnocení druhých v běžných podmínkách Pozitivní hodnocení druhých ve ztížených podmínkách Pozitivní hodnocení situací a událostí	Občanská výchova Český jazyk	OSV2
EV-9-1-02	• klasifikuje, rozpozná a usměrňuje emoce	EMOCE A CITY Dělení citů a emocí City a jejich vyjadřování	Občanská výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**6.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
EV-9-1-03 ***VZ-9-1-02***	• vžije se do situace druhých • analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu • rozlišuje kognitivní a emocionální složku empatie • pracuje s afekty, zvládá hněv a strach • usměrňuje emoce • vyjadřuje emoce přiměřeným způsobem	POZITIVNÍ A NEGATIVNÍ EMOCE Empatie - pochopení druhých Vžití se do situace spolužáků, rodičů, kamarádů Empatické naslouchání, empatická reakce Práce s afekty, zvládání strachu, hněvu Usměrnění emocí a jejich kultivace Přiměřené vyjádření emocí	Občanská výchova	
EV-9-1-03 ***EV-9-1-04*** ***EV-9-1-06***	• pomáhá fyzicky • soucítí, pochopí, poradí, potěší • je ochotný se rozdělit • vysvětlí význam charitativních organizací • objasní význam přátelského chování • posoudí přínos spolupráce při řešení úkolů	POMOC, PŘÁTELSTVÍ A SPOLUPRÁCE Fyzická pomoc, verbální pomoc, soucit Darování Charitativní a humanitární iniciativy Spolupráce při studiu, při humanitárních iniciativách, ve veřejném životě Přátelství	Občanská výchova Český jazyk	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
EV-9-1-02 ***EV-9-1-05***	• posoudí velikost a důstojnost lidské osoby • ctí člověka, přijímá jeho pozitivní i negativní vlastnosti • vysvětlí význam zdravého sebevědomí • respektuje velikost a důstojnost lidské osoby • vytváří si zdravé sebevědomí • vytváří si pozitivní obraz o sobě sama.	VLASTNÍ JEDINEČNOST A IDENTITA Velikost a důstojnost lidské osoby Úcta k člověku Přijetí pozitivních i negativních vlastností Zdravé sebevědomí Sebehodnocení	Občanská výchova	OSV 2
EV-9-1-01 ***EV-9-1-04*** ***EV-9-1-09***	• prosazuje se v různých situacích • klade otázky, formuluje názory, vysloví odmítnutí • požádá o laskavost • vysloví a prosadí návrh • chrání se před manipulací • čelí tlaku skupiny • vyjadřuje kritiku konstruktivním způsobem • vysvětlí pojem asertivita, asertivní chování • agresivní a pasivní chování nahrazuje asertivním • obhajuje svá práva neagresivním	BÝT SÁM SEBOU, UMĚT OBHÁJIT SVÉ NÁZORY A PRÁVA Schopnost umět se prosadit v různých situacích Vlastní názor Schopnost vyslovit odmítnutí, požádat o laskavost, vyslovit a prosadit návrh, přijmout pochvalu Ochrana před manipulací Schopnost čelit tlaku skupiny Konstruktivní kritika a její vyjádření Asertivita, asertivní dovednosti, asertivní techniky, přijatelný kompromis	Český jazyk Občanská výchova	OSV8

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	způsobem • upozorňujeme žáky na problematiku šikany a kyberšikany; vedeme je k etickému jednání a k odmítání všech projevů násilí a agrese při interakci v digitálním prostředí • navrhne, jak chránit svou digitální identitu a digitální stopu a jak se chránit proti neoprávněnému nakládání s osobními nebo citlivými údaji v digitálním prostředí • navrhne, jak postupovat v případě, že se stane obětí nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů ve fyzickém nebo digitálním prostředí	osobní údaje a citlivé údaje a jejich ochrana; příklady nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů včetně fotografií a videí; postup pro oběti nenávistných a podvodných praktik nebo pro oběti zneužití osobních údajů (např. v případě nenávistných komentářů, ztráty nebo zneužití hesla, krádeže digitální identity, kyberšikany, kyberstalkingu, online vydírání)		
EV-9-1-02 ***EV-9-1-03*** ***EV-9-1-05***	• objasní pojem nezávislost • vysvětlí důležitost respektu • rozvíjí svou identitu • přijímá závazky • uznává důstojnost a velikost každé lidské osoby, odbourává předsudky.	PROSOCIÁLNOST JAKO SLOŽKA IDENTITY Nezávislost Respektovat a být respektován Rozvíjení identity ve vztazích s druhými Svobodné přijetí závazků a věrnost jim jako znamení zralosti Předsudky	Občanská výchova Dějepis	OSV2

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
EV-9-1-03 ***EV-9-1-08*** ***EV-9-1-09***	• posoudí význam pravidel a práv v rodině • rozezná základní role v rodině • zdůvodní důležitost pochopení rodičů a sourozenců • na příkladech uvede přínos spolupráce při řešení konkrétních úkolů v rodině	ETICKÉ ASPEKTY VZTAHU KE SVÉ RODINĚ Lidská setkání Pravidla a práva v rodině Pochopení rodičů a sourozenců Sourozenecké konstelace Rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi	Občanská výchova	OSV6
EV-9-1-08 ***EV-9-1-09*** ***VZ-9-1-09*** ***VZ-9-1-11*** ***VZ-9-1-12***	• popíše rozdíly mezi mužem a ženou • zhodnotí vztahy mezi chlapci a děvčaty • vysvětlí pojmy přátelství, láska, sexuální zralost • objasní rizika předčasného pohlavního styku a pohlavních chorob	OSOBNOST A SEXUÁLNÍ ZRALOST Rozvíjení sexuální identity Rozdíly mezi mužem a ženou Vztahy mezi chlapci a děvčaty Přátelství, zamilovanost, láska „Zázrak života“ – početí a prenatální vývoj plodu Fyzická a psychosociální zralost Předčasný pohlavní styk, jeho příčiny a následky Pohlavní choroby a AIDS Důsledky zneužívání návykových látek pro plodnost muže a ženy	Přírodopis Občanská výchova	
EV-9-1-02 ***EV-9-1-06*** ***EV-9-1-07***	• vysvětlí důležitost kladného vztahu k nemocným a starým lidem • respektuje názory a postoje lidí	VZTAH K NEMOCNÝM, HANDICAPOVANÝM, STARÝM LIDEM	Občanská výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**7.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	jiných generací, lidí s odlišným názorem • pomáhá a chová se prosociálně • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Integrace handicapovaných Vztahy mezi generacemi Moudrost stáří a úcta k němu		
EV-9-1-05	• rozlišuje pozitivní a negativní vzory • porovnává pozitivní vzory a pochybné idoly • vysvětlí pojem identifikace • identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY Učení nápodobou, identifikace Vzory a modely veřejné a anonymní prosociálnosti Pohled na vliv reálných negativních vzorů Já jako potencionální vzor pro druhé	Občanská výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
EV-9-1-10	• vysvětlí pojmy mravnost, morálka, etika, mravní hodnota • objasní význam svědomí a schopnosti odpouštět	ZDROJE ETICKÉHO POZNÁVÁNÍ LIDSTVA Etika jako filozofická disciplína Mravnost, morálka, etika Mravní hodnoty a normy	Občanská výchova	
EV-9-1-01 ***EV-9-1-02*** ***EV-9-1-04*** ***EV-9-1-10***	• spolupracuje v obtížných životních situacích • analyzuje etické aspekty různých životních situací • uznává velikost a důstojnost lidské osoby • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje odlišné názory a způsoby chování lidí • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	ZÁSADY LIDSKÉHO SOUŽITÍ Pravidla chování Svědomí Odpuštění Tolerance Mezilidské vztahy	Občanská výchova	
EV-9-1-08	• porovná mezi sebou hlavní světová náboženství • respektuje názory a postoje lidí jiného náboženského vyznání • rozliší vzájemnou souvislost mezi etikou a náboženstvím	ETIKA A NÁBOŽENSTVÍ Vzájemná souvislost mezi etikou a náboženstvím Druhy náboženství Spiritualita	Občanská výchova Dějepis	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
EV-9-1-08 ***VZ-9-1-09***	• chrání své tělesné a duševní zdraví • popíše negativní vliv návykových látek na zdraví člověka • vyhledává informace o návykových látkách	ŽIVOT, TĚLESNÉ A DUŠEVNÍ ZDRAVÍ JAKO ETICKÁ HODNOTA Ochrana tělesného a duševního zdraví Zdraví jako etická hodnota Návykové látky a jejich zneužívání	Přírodopis Občanská výchova	OSV4
EV-9-1-08	• objasní důležitost ochrany životního prostředí • předkládá návrhy ochrany přírody a životního prostředí	OCHRANA PŘÍRODY A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ Úcta k životu ve všech jeho formách Zodpovědnost za životní prostředí	Občanská výchova Přírodopis	
EV-9-1-05	• uznává pravdu a čest jako důležité etické hodnoty • objasní důležitost uchování tajemství, dobrého jména	PRAVDA JAKO ETICKÁ HODNOTA Lež, pomluva, nactiutrhání Tajemství Čest, dobré jméno	Občanská výchova	
EV-9-1-08 ***EV-9-1-09*** ***VZ-9-1-09***	• vysvětlí pojmy manželství, rodinný a sexuální život • objasní význam plánovaného rodičovství a antikoncepce • popíše důsledky potratu a interrupce	ETICKÉ ASPEKTY MANŽELSTVÍ, RODINNÉHO A SEXUÁLNÍHO ŽIVOTA Sebeovládání jako podmínka zdravého sexuálního života Přátelství, zamilovanost, manželství Plánované rodičovství, antikoncepce a	Občanská výchova Přírodopis	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**8.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
		přirozené metody regulace početí Potrat, interrupce a její přirozené důsledky		
EV-9-1-08	• posoudí význam majetku a peněz • je vnímavý k celosvětovým sociálním problémům a dle svých možností přispívá k jejich řešení	EKONOMICKÉ HODNOTY A ETIKA Majetek a peníze jako prostředek, nikoliv jako cíl Ekonomické ctnosti: spořivost, podnikavost, umění hospodařit Poctivost a ochrana spotřebitele	Občanská výchova Matematika	
EV-9-1-08	• rozumně nakládá s penězi • uvědomuje si vztah mezi ekonomikou a etikou	PENÍZE Hodnota peněz	Občanská výchova Matematika	
EV-9-1-06 ***EV-9-1-07***	• pomáhá anonymnímu člověku • vysvětlí pojem solidarita • doloží na příkladech význam vzájemné solidarity mezi lidmi	SOLIDARITA Lidská solidarita, pomoc sociálně slabším	Občanská výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
EV-9-1-02 ***EV-9-1-10***	• vysvětlí pojmy rasismus, xenofobie, diskriminace, šikana • vysvětlí nutnost ochrany lidských práv a svobod • uplatňuje lidská práva v reálných situacích • zaujímá hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích	DŮSTOJNOST A HODNOTA LIDSKÉ BYTOSTI Deklarace práv dítěte, Deklarace lidských práv Dvě strany mince – moje práva, tvoje práva Lidská práva v dokumentech Rovnost a nerovnost, svoboda a autorita Poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	Občanská výchova Dějepis	
EV-9-1-04 ***EV-9-1-05***	• rozvíjí sebeovládání a morální úsudek • respektuje názory a postoje lidí z jiných generací, národnostních skupin, lidí s odlišným názorem • usiluje o pozitivní vztahy k menšinám • respektuje práva slabších • zaujímá jasná stanoviska v otázce rasismu	PŘEDSUDKY – RASISMUS Rasismus, nacismus Národnostní menšiny Využití prosociálnosti v multikulturní společnosti	Občanská výchova Dějepis	
EV-9-1-08 ***EV-9-1-09***	• zdůvodní důležitost odvahy k naplnění daných cílů • rozhoduje se uvážlivě • nevyhýbá se řešení osobních problémů	ŽIVOTNÍ PLÁNY A CÍLE Stanovení životních priorit a cílů Odvaha k naplnění života	Občanská výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
EV-9-1-01 ***EV-9-1-04***	• prohlubuje své komunikační dovednosti • aplikuje metody řešení konfliktů a asertivní dovednosti • je vnímavý k sociálním problémům a přispívá k jejich řešení • objasní potřebu tolerance ve společnosti, zaujímá tolerantní postoje • pracuje s prvky neverbální komunikace a používá je spolu s prvky verbální komunikace v rozhovorech	KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI Metody řešení konfliktů Empatické naslouchání jako nástroj komunikace Aplikace asertivních dovedností a technik do konfliktních situací Adresná komunikace Sebeprezentace, sebeoceňování, Vedení rozhovoru	Český jazyk Občanská výchova	
VZ-9-1-09 ***VZ-9-1-10***	• charakterizuje pravidla zdravého životního stylu a objasní jejich význam • popíše negativní důsledky stresu • vysvětlí význam různých relaxačních a meditačních technik • objasní pojem sexuální orientace	ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL Povědomí vlastní hodnoty a životního stylu Stres a jeho důsledky Relaxační a meditační techniky Sexuální orientace	Občanská výchova Přírodopis	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
EV-9-1-08 ***EV-9-1-09*** ***VZ-9-1-09*** ***VZ-9-1-13***	• vysvětlí negativa závislostí a návykových látek • vysvětlí dopad zneužívání návykových látek na život jedince a na jeho okolí • vyhledává informace o návykových látkách • pracuje s technikami zvládání zátěžových situací.	ZÁVISLOSTI A NÁVYKOVÉ LÁTKY Psychické aspekty zneužívání návykových látek Konzumní a nezodpovědný sex Gambling Psychologický aspekt návykových látek Techniky zvládání zátěžových situací	Občanská výchova Přírodopis Chemie	
EV-9-1-08 ***VZ-9-1-09*** ***VZ-9-1-14***	• Porovná mezi sebou hlavní světová náboženství. • Rozpozná sektu a církev • Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, medií, obrany proti manipulaci a agresi.	SEKTY A KULTY Sekty Světová náboženství	Občanská výchova Dějepis	
EV-9-1-05 ***EV-9-1-08*** ***VZ-9-1-14***	• diskutuje o vlivu masmédií na člověka • zdůvodní vhodnost či nevhodnost pořadů, kritizuje • rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory • zmapuje a zhodnotí, jak digitální technologie ovlivňují různé oblasti	MASMÉDIA A JEJICH VLIV Prosociální vzory v médiích Prostředky masové komunikace Kritický postoj k pořadům Výchova kritického diváka Obrana proti manipulaci médií Média a volný čas vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů,	Občanská výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	**ETICKÁ VÝCHOVA**	**9.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	života • zmapuje, jak digitální technologie ovlivňují vytváření, šíření nebo překonávání společenských stereotypů a předsudků • rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí • zhodnotí nebezpečí sociálních nebo názorových skupin, identifikuje rizika související s komunikací v těchto bublinách	spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy) nebo vliv na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese) – obecný přístup; společenské stereotypy a předsudky v digitálním prostředí; sociální nebo názorové bubliny; propagace, dezinformace a manipulace v digitálním prostředí – reklama, hoax, fake news, volební kampaň, product placement		
EV-9-1-10 ***EV-9-1-10***	• vysvětlí význam radosti a optimismu v životě člověka • vyjádří důležitost pozitivního vztahu k životu a lidem	RADOST A OPTIMISMUS Radost jako důsledek objevení hodnot Radost při dosahování cíle Radost jako důsledek socializace Radost – dar pro druhé Pozitivní vztah k životu a lidem Stabilita osobnosti – štěstí, životní cíl	Občanská výchova	

Vzdělávací oblast – Člověk a svět práce

8.20 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Náplň vychází z konkrétních životních situací, s nimiž žáci přicházejí do přímého kontaktu. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Vzdělávací obor Člověk a svět práce je realizován v průběhu celého základního vzdělávání, je určen chlapcům i dívkám bez rozdílu a je dotován jednou hodinou týdně. Pouze v 7. ročníku jsou dvě hodiny, v 8. ročníku se předmět nevyučuje vůbec. Vzdělávací obsah oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 4 tematické okruhy. Na 1. stupni je to *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů,* na druhém stupni pak *Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti a Příprava pokrmů*. Povinný tematický okruh *Svět práce* bude plně realizován jako samostatný předmět s vlastní časovou dotací.

Předmět zahrnuje části tematických okruhů průřezového tématu osobnostní a sociální výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výuka může probíhat v kmenových třídách, cvičné kuchyňce, školní dílně či na pozemku v okolí školy a podle potřeby může být půlena.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

V předmětu jsou využívány tyto pomůcky:

přírodniny, papír, kartony, textilie, běžně dostupný drobný materiál, nůžky, řezáky, lepidla, jehla, nitě, bavlnky, provázky, šablony, stavebnice, zahradnické náčiní, základní vybavení školní kuchyně a dílny a další.

Během vzdělávání jsou využívány různé metody a formy práce, zejména pak ty, které podporují samostatnost a spolupráci žáků, vlastní aktivitu a tvořivost, rozvoj manuální zručnosti, výchovy ke zdraví a dodržování pravidel společenského chování.

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k překonávání případných překážek a nezdarů.

- Vkládáme osobní tvůrčího potenciálu.
- Vedeme žáky k propojení a systematizaci informací a jejich využití v tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů:

- Plánujeme pracovní postupy.
- Vedeme žáky k samostatnému posouzení a vyřešení problému.
- Využíváním vlastního úsudku a předchozích zkušeností vedeme žáky k plánování způsobů a různých variant řešení.

Kompetence komunikativní:

- Umožňujeme žákům naslouchání promluvám druhých.
- Důsledně a uvědoměle dodržujeme metodickou řadu pracovních postupů.
- Vedeme žáky k správnému využívání odborné terminologie v návodech, postupech a obrazových materiálech.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, k tomu, aby se podíleli na kvalitě společné práce.
- Upevňujeme dobré mezilidské vztahy, v případě potřeby poskytneme pomoc.
- Vedeme žáky k respektování různých hledisek, názorů a poučení se z nich.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k vnímání kulturních tradic národa, rozvíjíme tvořivost a aktivní zapojování do daných situací.
- Podporujeme trvale udržitelného rozvoj společnosti a ochranou životního prostředí.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky ke správnému a bezpečnému používání nástrojů, nářadí a materiálů, k dodržování stanovených pravidel a postupů v rámci ochrany zdraví.
- Umožňujeme žákům přizpůsobit se novým či změněným podmínkám.
- Využíváme předchozí znalosti a zkušenosti, získáváme poznatky sloužící k vlastnímu rozvoji, plánování dalšího vzdělávání a profesnímu zaměření.

Kompetence digitální:

- Učíme žáky běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby. Vedeme je k jejich využití při učení i při zapojení do života školy a společnosti.
- Učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data. Učí se třídit informace a digitální obsah.
- Ukazujeme, jak si vytvářet a upravovat digitální obsah.
- Učíme žáky využívat digitální technologie cíleně tak, aby si usnadnili práci.
- Vedeme žáky k vnímání situací, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat, situací s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-3-1-01 **ČSP-3-1-02**	• Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. • Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, předlohy i videonávodu s dodržením bezpečnosti práce.	Práce s drobným materiálem	Český jazyk Matematika Prvouka Hudební výchova Výtvarná výchova Digitální technologie	Využití jednotlivých ročních období. Advent Různé svátky v průběhu roku. Soutěže dle nabídky. Kulturní události v regionu.
ČSP-3-2-01	• Zvládá základní dovednosti a činnosti při práci s různými stavebnicemi.	Konstrukční činnosti	.	
ČSP-3-3-01 **ČSP-3-3-02**	• Pozoruje přírodu, zaznamená výsledky i s využitím digitálních technologií a zhodnotí je. • Pečuje o pokojové rostliny. Uvědomuje si nutnost soustavné	Klíčení semen Pěstitelské práce	Prvouka Digitální technologie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI**	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	péče.			
ČSP-3-4-01 **ČSP-3-4-02**	• Připraví tabuli pro jednoduché stolování, dodržuje základní pravidla slušného chování. • Seznamuje se se zásadami zdravé výživy.	Příprava pokrmů		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-3-1-01 **ČSP-3-1-02**	• Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů seznamuje se s jejich vlastnostmi. • Využívá slovního i obrazového návodu a metodické řady s dodržením bezpečnosti práce.	Práce s drobným materiálem	Český jazyk Matematika Prvouka Hudební výchova Výtvarná výchova	Využití jednotlivých ročních období. Advent Různé svátky v průběhu roku. Soutěže dle nabídky. Kulturní události v regionu.
ČSP-3-2-01	• Zvládá základní dovednosti a činnosti při práci s různými stavebnicemi. • Využívá další konstrukční materiály. • Dodržuje hygienu práce.	Konstrukční činnosti	.	
ČSP-3-3-01 **ČSP-3-3-02**	• Pozoruje přírodu, zaznamená výsledky i s využitím digitálních technologií a zhodnotí je. • Pečuje o pokojové rostliny. • Provádí pokusy s klíčením semen. • Dodržuje správný postup zahradnických činností. • Seznamuje se se základním zahradnickým nářadím.	Pěstitelské práce	Digitální technologie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI**	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-3-1-02	• Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů seznamuje se s jejich vlastnostmi. • Postupuje podle slovního, obrazového návodu i videonávodu s dodržením bezpečnosti práce.	Práce s drobným materiálem	Digitální technologie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-3-1-01 **ČSP-3-1-02**	• Vytváří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů seznamuje se s jejich vlastnostmi. • Postupuje podle slovního, obrazového návodu i videonávodu s dodržením bezpečnosti práce. • Poznává funkci a využití jednotlivých pracovních pomůcek a nástrojů. • Vytváří si postupně návyk organizace a plánování práce.	Práce s drobným materiálem	Český jazyk Matematika Prvouka Hudební výchova Výtvarná výchova Digitální technologie	Využití jednotlivých ročních období. Advent Různé svátky v průběhu roku. Soutěže dle nabídky. Kulturní události v regionu.
ČSP-3-2-01	• Zvládá základní dovednosti a činnosti při práci s různými stavebnicemi. • Prohlubuje znalosti a dovednosti o nové konstrukční materiály. • Sestavuje podle návodu nebo jednoduchého náčrtu modely. • Dbá na hygienu práce.	Konstrukční činnosti	.	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI**	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-3-3-01 **ČSP -3-3-02**	• Pozoruje přírodu, zaznamená výsledky i s využitím digitálních technologií a zhodnotí je. • Pečuje o pokojové rostliny, určuje základní druhy. • Poznává některé rostliny léčivé, jedovaté, chráněné. Chápe různé účinky jednotlivých druhů. • Provádí pokusy s klíčením semen. • Dodržuje postup zahradnických činností. • Seznamuje se se zahradnickým nářadím.	Pěstitelské práce	Prvouka Digitální technologie	
ČSP -3-1-01	• Vytváří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů a seznamuje se s jejich vlastnostmi. • Pracuje podle slovního, obrazového návodu i videonávodu a metodické řady, dodržuje zásady bezpečnosti práce. • Rozšiřuje své schopnosti při modelování s různými materiály.	Práce s drobným materiálem	Digitální technologie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-5-1-01 **ČSP-5-1-02**	• Vytváří různé výrobky přiměřenými pracovními postupy. • Využívá prvků lidových tradic. • Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	Práce s drobným materiálem	Český jazyk Matematika Přírodověda Vlastivěda Výtvarná výchova Hudební výchova	Využití jednotlivých ročních období. Advent Různé svátky v průběhu roku. Soutěže dle nabídky. Kulturní události v regionu.
ČSP-5-2-01 **ČSP-5-2-03** **ČSP-5-2-02**	• Montuje a demontuje objekt. • Pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého náčrtu i videonávodu. • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Konstrukční činnosti	.Digitální technologie	
ČSP-5-3-01 **ČSP-5-3-02**	• Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. • Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. • Seznamuje se se zemědělskými pracemi a příslušnými stroji. • Samostatně vede pěstitelské	Pěstitelské práce		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI**	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	pokusy a pozorování, které zaznamená i s využitím digitálních technologií a zhodnotí je. • Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce.		Digitální technologie	
ČSP-5-4-01 **ČSP-5-4-02** **ČSP-5-1-04**	• Orientuje se v základním vybavení kuchyně. • Připraví samostatně jednoduchý pokrm. • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	Příprava pokrmů		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI**	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-5-1-01 **ČSP-5-1-02** **ČSP-5-1-03** **ČSP-5-1-04**	• Vytváří různé výrobky různými pracovními postupy. • Využívá prvků lidových tradic. • Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu přírodnímu i technickému. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Práce s drobným materiálem	Český jazyk Matematika Přírodověda Vlastivěda Výtvarná výchova Hudební výchova	Využití jednotlivých ročních období. Advent Různé svátky v průběhu roku. Soutěže dle nabídky. Kulturní události v regionu. Podle možností se uskuteční exkurze.
ČSP-5-2-01 **ČSP-5-2-02** **ČSP-5-2-03**	• Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. • Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, videonávodu i vlastní fantazie. • Vytváří vlastní prostorové i plošné objekty. • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Konstrukční činnosti	Digitální technologie	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI**	**5.**

ČSP-5-3-02 **ČSP-5-3-03** **ČSP-5-3-04**	• Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. • Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. • Samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, které zaznamená i s využitím digitálních technologií a zhodnotí je. • Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny.	Pěstitelské práce	Digitální technologie	
ČSP-5-4-01 **ČSP-5-4-02** **ČSP-5-4-04** **ČSP-5-4-03** **ČSP-5-4-04**	• Orientuje se v základním vybavení kuchyně. • Připraví samostatně jednoduchý pokrm. • Vhodně vybere, nakoupí a uskladní potraviny. • Bezpečně obsluhuje elektrické a plynové spotřebiče. • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, správně zachází se základními čisticími prostředky. Poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	Příprava pokrmů		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI**	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-9-3-03	• Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • Používá vhodné pracovní pomůcky, nářadí a provádí jejich údržbu.	Bezpečnost a hygiena práce. Seznámení s pracovními pomůckami.		
ČSP-9-3-01 **ČSP-9-3-02**	• Volí vhodné pracovní postupy při práci na pozemku i ve třídě. • Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.	Základní podmínky pro pěstování, vlastnosti půdy a její zpracování na zahradě, ochrana rostlin. Práce na pozemku, péče o zeleň ve škole a jejím okolí.	Přírodopis Zeměpis	
	• Volí vhodné pracovní postupy pro pěstování různých druhů pokojových květin a bylinek • Charakterizuje základní způsoby zpracování užitkových plodin	Zelenina – charakteristika a význam, osivo a sadba, podmínky pěstování. Okrasné rostliny – charakteristika, pokojové rostliny a péče o ně, jednoduchá vazba a úprava květin. Polní plodiny a obilniny. Ovocné rostliny – druhy, způsoby zpracování. Léčivé rostliny, koření – charakteristika a význam, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie.	Přírodopis	OSV – kreativita -zpracovává referáty na téma různých pokojových rostlin OSV – kreativita -vytváří prezentaci na téma rostliny jako drogy a jejich zneužívání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI**	**5.**

ČSP-|9-3-04 **ČSP-9-3-05**	• Vysvětlí nutnost vhodných podmínek chovu pro zdravý život domácích zvířat • Poskytne 1. pomoc při úrazu způsobeném zvířaty, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	Chovatelství – podmínky, hygiena a bezpečnost chovu.	Přírodopis	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI**	**7.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-9-4-04	• Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytne první pomoc i při úrazu elektrickým proudem.	Hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy.		
ČSP-9-4-01 **ČSP-9-4-02** **ČSP-9-4-03**	• Ovládá jednoduché pracovní postupy při činnostech v domácnosti, správně zachází s pomůckami, nářadím a zařízením. • Orientuje se v domácím účetnictví. • Správně zachází s pomůckami a nástroji běžně používanými při údržbě domácnosti.	Provoz a údržba domácnosti • úklid domácnosti, odpad a jeho ekologická likvidace • údržba oděvů a textilií v domácnosti, drobné opravy, ruční šití, práce s textilií. • elektrotechnika v domácnosti, ovládání, ochrana a bezpečnost provozu • ekonomika domácnosti, rozpočet, platby, příjmy a výdeje. • drobná domácí údržba.	Občanská výchova Fyzika	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY**	**7., 9.**

výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-9-1-05	• Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci a poskytne první pomoc při úrazu.	Bezpečnost a hygiena práce. Seznámení s pracovními pomůckami, nářadím pro ruční opracování materiálů. Vlastnosti materiálu – dřevo, plast, kov.	Přírodopis Chemie	
ČSP-9-1-04	• Využívá technické kreslení i technickou dokumentaci v praxi. • Orientuje se ve výkresech a nákresech.	Základy technického kreslení, druhy čar a jejich užití, technické písmo, orientace a čtení technických výkresů.	Matematika	
ČSP-9-1-01 **ČSP-9-1-02** **ČSP-9-1-03**	• Provádí jednoduché práce s technickými materiály. • Organizuje svoji pracovní činnost. • Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem nástrojů a nářadí. • Zvládá jednoduché pracovní operace a postupy.	Práce se dřevem – měření a orýsování, řezání, rašplování a pilování, broušení, vrtání, dlabání, hoblování, spojování materiálu a povrchové úpravy. Základy práce s kovem, plastem a práce s odpadovým materiálem.	Matematika	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A PRÁCE	**PRACOVNÍ ČINNOSTI – PŘÍPRAVA POKRMŮ**	**7., 9.**

Výstupy ŠVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-9-5-01 **ČSP-9-5-04**	• Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytne první pomoc i při úrazu elektrickým proudem. • Používá základní kuchyňské vybavení a spotřebiče.	Bezpečnost a hygiena provozu školní kuchyňky, seznámení s jejím vybavením. První pomoc při úrazech v kuchyni – popálení, opaření, řezné rány.	Přírodopis	
ČSP-9-5-02 **ČSP-9-5-03**	• Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • V praxi aplikuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Potraviny – skupiny potravin, rozlišování druhů masa, ovoce a zeleniny, skladování potravin a sestavování jídelníčku. Specifika světových kuchyní.	Přírodopis Občanská výchova	VMGES - Evropa a svět nás zajímá -seznamuje se se zvyky a tradicemi národů Evropy týkající se jídla a stolování
	• Ovládá základní postupy při přípravě pokrmů. • V souladu se zásadami zdravé výživy připraví jednoduchý pokrm. • Dodržuje principy společenského chování při stolování.	Příprava pokrmů – studená kuchyně, základní způsoby tepelné úpravy. Stolování – jednoduché prostírání a slavnostní stolování, úprava stolu.	Výtvarná výchova	OSV – kreativita -připravuje ve skupinách jednoduché pohoštění

Vzdělávací oblast - Člověk a svět práce

8.21 VÝCHOVA K VOLBĚ POVOLÁNÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět má časovou dotaci 0,5 hodiny týdně. Výchova k volbě povolání se zaměřuje na kognitivní, osobnostní a sociální rozvoj žáka. Základním cílem výuky je vytvořit podmínky pro žákovo kvalitní sebepoznání a z něj vyplývající osobní plánování s ohledem na profesní orientaci; žáci by měli hravými a prožitkovými metodami poznat své osobnostní vlastnosti (temperament, paměť, rozumové schopnosti, styl rozhodování, pozornost a trpělivost, motoriku, způsob myšlení, hierarchii hodnot, ale také své zájmy a schopnosti). K tomu slouží psychologické testy, ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou zájmové testy a tzv. profi-testy, dotazníky, hry z oblasti dramatiky a simulované scénky, ale také arteterapeutické etudy.

Vedle sebepoznávacích a sebehodnotících složek je součástí výuky rovněž informativní část, v níž by se žák měl dozvědět zásadní informace z oblasti školského systému (typy škol, vzdělávací návaznost) a trhu práce (charakter a specifika současných povolání a předpoklady pro jejich vykonávání, vývojové trendy na trhu práce, nezaměstnanost). Tyto skutečnosti by ve svém souhrnu měly žáka velmi dobře připravit pro správné rozhodování o svém dalším vzdělávání a potažmo tím o svém profesním uplatnění.

Posledním blokem výuky jsou kapitoly z oblasti zaměstnání a podnikání, které již sice žáka k volbě povolání explicitně nepřipravují (žák v té době již má podanou přihlášku na střední školu), nicméně již anticipují žákovu budoucí sociální roli po ukončení zvoleného vzdělávacího procesu. Zároveň je žák osobnostně připravován na přestup na střední školu.

Příprava k volbě povolání sleduje genderové vztahy a nerovnosti jak v oblasti výběru vlastního povolání, tak během výuky záležitostí z oblasti trhu práce a zaměstnání.

Součástí výuky jsou návštěvy informačního a poradenského střediska Úřadu práce Teplice (v průběhu 8. nebo počátkem 9. ročníku) a vzdělávací nabídky Šance, v případě možností exkurze do podniků či středních škol - doplňují se jimi tak ostatní formy činností založených zejména na práci s pracovními listy a na besedování (uvažování ústního či písemného charakteru), na simulaci modelových situací, práci s počítačem (internetové stránky středních škol, job-servery, tvorba životopisu a inzerátu) a práci s ostatními materiály (Atlas školství ústeckého kraje, denní tisk a jeho inzerce, materiály středních škol atp.). Součást výuky jsou rovněž individuální rozhovory vedené v případě potřeby s daným žákem.

Klasifikace v daném předmětu je prováděna tradičním způsobem – hravé, sebepoznávací složky nejsou klasifikovány, aby nedošlo k znevýhodnění některých méně temperamentních žáků, znalosti z informativních oblastí jsou však ve své elementaritě po žácích vyžadovány,

tak aby se ověřila jejich schopnost orientovat se v daných oblastech. Mimoto je brán ohled i na žákův přístup k učivu, jeho iniciativa, zájem a způsob verbálního vyjadřování. Jádrem výuky proto zůstává výchova k dobrým sociálním dovednostem, jež jsou na trhu práce tak žádány.

Předmět zahrnuje části tematických okruhů průřezového tématu osobnostní a sociální výchova.

Vyučovací předmět Výchova k volbě povolání rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k propojování poznatků s ostatními předměty (zejména etickou a občanskou výchovou, komunikační a slohovou výchovou, informatikou, pracovními činnostmi aj.)
- ukazujeme žákům sociální podmíněnost daných poznatků a z toho plynoucích specifik (jejich neuzavřenost, flexibilní proměnlivost, regionální odlišnost atp.)
- učíme žáky aktivně pracovat s médii, zejména nebulvárním periodikem a internetem
- seznamujeme žáky se službami poskytovanými úřadem práce, aby byl schopen jejich využití a uplatnění ve svém vlastním životě

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k racionálnímu vybírání informací získaných z rozličných médií
- dbáme na samostatnou ústní či písemnou interpretaci přečteného textu
- vedeme žáky k aplikování získaných vědomostí a dovedností při rozhodování o jejich budoucím povolání
- umožňujeme žákům vyhledávat shody a rozdíly vzhledem k regionálním specifikům našeho okresu a kraje

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky ústním a písemným způsobem formulovat své myšlenky a názory
- vedeme žáky k interiorizování vzorců asertivního chování a k jejich uplatňování při komunikaci s okolím

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k sebepoznání a sebehodnocení, tak aby mohli identifikovat a aplikovat poznatky o své vlastní osobě při plánování budoucnosti, poznávání a uplatňování své vlastní individuality (přání, nadání, osobnostní a zdravotní předpoklady atp.) při výběru svého povolání
- učíme žáky dodržovat pravidla mezilidského chování v rámci verbální a neverbální komunikace
- dbáme na kritický přístup k získaným informacím s ohledem na jejich zdroj

Kompetence občanské:

- umožňujeme žákům získávat zdravě kritickou sebereflexi
- ukazujeme žákům rostoucí nároky v rámci uplatnění na trhu práce, včetně požadavku celoživotního vzdělávání

Kompetence pracovní:

- učíme žáky celoživotně využívat svých znalostí a dovedností

Digitální kompetence:

- vedeme žáky k získávání informací na internetových stránkách středních škol (nabídka studijních oborů, specifika učebního plánu, požadavky k přijímacímu řízení apod.) a k praktickým znalostem v oblasti specifické nabídky pracovních portálů
- učíme žáky realizaci profesního životopisu a motivačního dopisu
- pomáháme žákům v sebereflexi prostřednictvím online profi testu

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	**VÝCHOVA K VOLBĚ POVOLÁNÍ**	**8., 9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-9-8-02	• Je si vědom důležitosti svého rozhodnutí ohledně volby povolání – učí se přebírat odpovědnost za vlastní rozhodování • Má předpoklady pro kvalitní a zdravě kritickou sebereflexi – poznání o své osobě je schopen aplikovat (prostřednictvím realistické korekce svých představ a očekávání) v oblasti budoucí profesní orientace; typologický přístup využívá k dosažení shody mezi svým osobnostním typem a zvoleným profesním prostředím, čímž eliminuje možnost svého špatného rozhodnutí • Má povědomí o vlivech, které mohou negativně ovlivnit jeho rozhodnutí v oblasti volby povolání (tlak ze strany rodičů, kamarádi, neschopnost rozhodnout se, ovlivnění zkreslenými či nedostatečnými informacemi, podcenění svých schopností,	Volba profesní orientace • volba povolání – význam • sebepoznávání a sebehodnocení – volba a osobnostní předpoklady • vlivy na volbu profesní orientace	etická výchova občanská výchova výtvarná výchova	*profesia.cz* *europass.cz* *edu.ceskatelevize.cz* *atlasskolstvi.cz* *stredniskoly.cz* *emiero.cz*

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	**VÝCHOVA K VOLBĚ POVOLÁNÍ**	**8., 9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	nedostatek času rozhodnout se… atp.)			
ČSP-9-8-03	• Orientuje se ve struktuře naší vzdělávací soustavy (je si vědom dalších vzdělávacích možností po získání maturitního vysvědčení či výučního listu, identifikuje vysokoškolské a vyšší odborné vzdělání) • Orientuje se ve struktuře středoškolského vzdělávání – rozezná druh střední školy dle získaného vzdělání, požadovaného zakončení a předpokladů pro další vzdělávání • Má povědomí o možnostech našich informačních a poradenských institucí (služby IPS na úřadech práce, PPP a SPC, dorostový lékař, dny otevřených dveří jednotlivých škol, Šance – vzdělávací nabídka… aj.) a je schopen využít jejich služeb	Informační základna pro volbu povolání • struktura vzdělávací soustavy ČR • struktura středoškolského vzdělávání – škola veřejná, soukromá, církevní a vojenská • typy středních škol • informační a poradenské služby • přijímací řízení (přihláška, přijímací pohovor, přijímací zkoušky)	Občanská výchova Informatika	OSV – řešení problému a rozhodovací schopnosti ***návštěva IPS na Úřadě práce v Teplicích***

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	**VÝCHOVA K VOLBĚ POVOLÁNÍ**	**8., 9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Získává schopnost vyhledávat informace (internet, materiály různých institucí) • Je osobnostně připraven k přijímacímu řízení na danou střední školu			
ČSP-9-8-01	• Orientuje se v hlavních skupinách povolání a charakterizuje jejich zásadní specifika • Má vytvořeno správné povědomí o osobnostních, kvalifikačních a zdravotních požadavcích k výkonu běžných, nejčastěji se objevujících povolání a toto poznání je schopen aplikovat pro výběr své budoucí profesní orientace • Je si vědom, že vykonávání každého povolání nese s sebou určité výhody i nevýhody a s tímto poznatkem vstupuje na potenciální trh práce	Profesní oblasti a povolání • skupiny povolání dle společných znaků • charakter a specifikum povolání • nároky na osobnostní, kvalifikační a zdravotní předpoklady k vykonávání dané činnosti • výhody a nevýhody daného povolání • pracovní stres, syndrom vyhoření	pracovní činnosti etická výchova	OSV – sebepoznání OSV – hodnoty, postoje, praktická etika

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	**VÝCHOVA K VOLBĚ POVOLÁNÍ**	**8., 9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Rozumí principu nabídky a poptávky v rámci trhu práce a je si vědom její proměnlivosti v závislosti na situačním kontextu • Vnímá rostoucí nároky pro uplatnění se na trhu práce a je si vědom nutnosti celoživotního vzdělávání a vhodných sociálních dovedností • Zajímá se o vývoj pracovních příležitostí ve svém regionu, zejména s ohledem na své budoucí profesní uplatnění • Má povědomí o nezaměstnanosti jakožto současném společenském problému a vytváří si již nyní osobnostní předpoklady, jimiž by mohl anticipovat či eliminovat riziko své budoucí nezaměstnanosti; orientuje se ve službách, které nabízejí úřady práce nezaměstnaným	Trh práce • trh práce – princip nabídky a poptávky • vývojové trendy na trhu práce • nezaměstnanost • diskriminace na trhu práce	občanská výchova Informatika komunikační a slohová výchova	OSV – sebepoznání, sebepojetí OSV – mezilidské vztahy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	**VÝCHOVA K VOLBĚ POVOLÁNÍ**	**8., 9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
ČSP-9-8-04	• Získává představu o procesu vstupu do zaměstnaneckého poměru a v modelových situacích je schopen prezentovat svoji osobu při vstupu na trh práce • Dokáže vhodně stylizovat strukturovaný a nestrukturovaný životopis i inzerát - je si vědom specifik těchto stylových úvarů • Interiorizuje základy asertivního chování a je si vědom jejich významu v rámci mezilidské komunikace • Prakticky uplatňuje znalosti z oblasti neverbální komunikace • Má stručné povědomí o skutečnostech z oblasti pracovního procesu, což mu umožňuje anticipovat svoji budoucí sociální roli zaměstnance	Zaměstnání • získávání, výběr a přijímání • pracovní poměr a zákoník práce • pracovní proces	občanská výchova komunikační a slohová výchova etická výchova	OSV – mezilidské vztahy

Průřezová témata:

<u>Osobnostní a sociální výchova</u>

Sebepoznání a sebepojetí - tématu je dosahováno:

- realizací pracovních listů, tematicky orientovaných testů a simulací scének, jejichž cílem je poznávat svůj temperament, styl rozhodování a způsob myšlení, dále svoji paměť, jemnou motoriku, své zájmy a schopnosti atp.
- skupinovou prací, prostřednictvím níž je žák konfrontován se svými sociálními dovednostmi a jejich úrovní

Psychohygiena – tématu je dosahováno:

- praktickou orientací na zásady úspěšného učení (práce s pamětí, organizace času a úkonů, smysluplnost činnosti, tvorba logického systému pojmů, princip opakování atp.) a eliminací stresu z neúspěšného učení
- znalostí systému naší vzdělávací soustavy a určitým přehledem o situaci na trhu práce, čímž je eliminováno psychické napětí z rozhodování o své další vzdělávací činnosti
- simulací přijímacího pohovoru, v němž je žák konfrontován s metodami přijímání do zaměstnaneckého poměru (či do studia) a jímž se připravuje na zátěžovou situaci oficiální prezentace svojí osoby
- simulací situace, kdy se jedinec ocitá bez práce (anticipace problémů, které ho vlivem nezaměstnanosti mohou postihnout), a hledáním cest, jak dané potíže eliminovat

Mezilidské vztahy – tématu je dosahováno:

- prostřednictvím pracovních listů, skupinové práce a modelových situací, kdy je žák seznamován s problematikou empatie – aplikace těchto poznatků pro úspěšné vykonávání inkriminovaného povolání

Řešení problému a rozhodovací dovednosti – tématu je dosahováno:

- prostřednictvím pracovních listů, skupinové práce a modelových situací, kdy je žák konfrontován se svými osobnostními předpoklady a zejména s problematikou výběru vhodného povolání
- prostřednictvím skupinových činností, v nichž žák poznává nutnost ovládat seberegulační techniky pro zvyšování své sociální zdatnosti

8.22 NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Náboženská výchova se vyučuje v daném ročníku jako samostatný nepovinný předmět většinou ve třídách a je mu věnována časová dotace 1 hodina týdně. Podle počtu přihlášených dětí jsou samostatné skupiny podle ročníku nebo se spojují (1. a 2. třída, 3. a 4. třída). Náboženskou výchovu vyučuje katechetka, která spolupracuje s pedagogem.

Cíle náboženské výchovy jsou v obecné rovině rozšiřování poznání, konkrétní seznámení žáků s hlavními otázkami víry, porozumění specifickým pojmům z oblasti náboženství, možnost zamýšlet se nad jednotlivými jevy a problémy ve společnosti, vyjadřovat své vlastní přesvědčení a názory.

V hodinách jsou využívány nejrůznější metody a formy práce s důrazem na aktivitu žáků s možností vlastního hledání odpovědí. Velmi vhodná je forma činnostní a zážitková se zaměřením na práci ve skupině a skupinové hry.

Pro výuku se využívají nejrůznější pomůcky, např. soubory tematických obrázků, karet, pracovních listů, dále mapy, nástěnné obrazy, PC.

Výuka je realizována především v kmenových třídách, kde je dostatek prostoru pro realizaci her.

Kompetence k učení se rozvíjí tím, že:

- Začátek hodiny věnujeme společnému vyvození cíle, konec hodiny společnému zhodnocení bylo-li cíle dosaženo.
- Klademe důraz na vlastní sebekontrolu a sebehodnocení žáků.
- Vedeme žáky ve vhodných případech k realizaci vlastních nápadů.

Kompetence k řešení problémů se rozvíjí tím, že:

- Vytváříme žákům úkoly a situace, při kterých řeší praktické problémy.

- Využíváme praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti zvláště tam, kde je možné nalézt více možností k řešení.
- Nabízíme žákům prostor k řešení takových úloh, kde je možné propojení znalostí z více vyučovacích předmětů.
- Vedeme žáky k uvážlivým rozhodnutím, aby byli schopni obhájit svou myšlenku.

Kompetence komunikativní se rozvíjí tím, že:

- Vytváříme prostor pro vyjadřování jejich myšlenek a názorů v logickém sledu.
- Klademe důraz na týmovou práci a vzájemnou podporu.
- Respektujeme vyjadřování jejich názoru při diskusi vhodnou argumentací.
- Předkládáme náměty k orientaci v různých typech záznamů, obrazových materiálů, zvukových nahrávek …
- Využíváme médií a informačních technologií ve vztahu k probíranému učivu.

Kompetence sociální a personální se rozvíjí tím, že:

- Vytváříme prostor pro určování vlastních pravidel práce v týmu a spolupráce ve skupině.
- Vedeme žáky k upevňováním dobrých mezilidských vztahů, poskytováním pomoci slabšímu a tolerancí k ostatním.
- Posilujeme sebedůvěru, sebeuspokojení, sebeúctu a samostatnost.
- Při práci využíváme hry.

Kompetence občanské se rozvíjí tím, že:

- Při společné práci využíváme metodu hraní rolí, abychom žákům přiblížili různé životní situace a jejich řešení s důrazem na prožitkové vyučování.
- Přibližujeme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života.
- Na konkrétních modelových příkladech ukazujeme žákům pozitivní a negativní projevy chování lidí s důsledky na běžný život.
- Vedeme žáky k pochopení základních společenských norem, povinností, práv a zákonů.
- Využíváme modelové krizové situace k nácviku zodpovědného chování.

Kompetence pracovní se rozvíjí tím, že:

- Vhodně používáme příslušné materiály, nástroje a vybavení učeben.
- Zodpovědným, kvalitním, funkčním a hospodárným přístupem plníme zadané úkoly.
- Využíváme znalosti z jednotlivých vzdělávacích oblastí pro jejich přípravu na budoucnost.

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA	**1.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Žák jmenuje projevy starosti Boha o člověka. • Žák objasní slovo advent, které vyjadřuje dobu přípravy na velkou slavnost – oslavu Ježíšových narozenin. • Žák za pomocí obrázků pojmenuje hlavní biblické události. Objasní, co obsahuje Bible a význam této knihy jako daru lidem. • Žák reprodukuje děj křížové cesty podle názorných obrázků. • Žák vysvětlí vážnost dodržení slibu.	**1. Bůh nám dává život** **2. Bůh nám dává svého Syna** **3. Bůh nám dává své slovo** **4. Bůh nám dává nový život** **5. Bůh nám dává radost**	Český jazyk Matematika Výtvarná výchova Tělesná výchova Pracovní činnosti Hudební výchova	Etická výchova

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA	**2.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Žák vysvětlí Boží přítomnost v díle stvoření a ve společenství. • Žák vysvětlí slovo Advent a základní smysl této liturgické doby • Žák vyjádří vlastními slovy poselství Ježíšova narození v chudobě a slabosti. • Žák vlastními slovy na základě velikonočních událostí vysvětlí, proč se křesťan nemusí bát smrti • Žák uvede příklady nezištné pomoci. • Vysvětlí význam křtu pro křesťany.	**1.Všechno stvořené nám vypráví o Bohu** **2. Bůh k nám mluví** **3. Bůh k nám přichází** **4. Ježíš je Ten, který má moc** **5. Co znamená žít jako Ježíš** **6. Bůh je trojjediný**	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	Etická výchova

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA	**3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Žák rozebere situace, ze kterých poznáme, že Bůh nás má rád a je s námi ve všech situacích. • Žák objasní úlohu Desatera, která jsou pravidly, která pomáhají uspořádat život člověka. • Žák vysvětlí pojem svědomí jako daru od Boha, který nám pomáhá dobře se rozhodovat. • Žák popíše jednotlivé svátosti jako zvláštní dary Boží lásky. • Žák reprodukuje průběh a objasní význam biblické události poslední večeře	**1. Bůh k nám přichází** **2. Desatero, cesta ke štěstí** **3. Pozvání k hostině** **4. Svátosti, znamení Boží lásky** **5. Hostina s Ježíšem**	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA	**4.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Zdůvodní význam Bible pro životní orientaci člověka • Žák jmenuje důležité charakteristiky zaslíbené země, do níž Izraelité směřují. • Žák objasní, v čem spočívá výzva adventu. • Žák vysvětlí pojem blahoslavenství • Žák má popsat události křížové cesty a interpretovat jednání lidí, kteří se s Ježíšem na křížové cestě setkávají • Žák má interpretovat znalosti o průběhu mše svaté z hlediska prvků zdůrazňujících společenství	**1.Jsem na cestě** **2. Cesta do zaslíbené země** **3. Cesta za světlem** **4. Boží království** **5. Cesta života** **6. Jako církev na cestě**	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Žák objasní pojetí světa jako společného domova, který vypovídá o svém Tvůrci. • Žák na konkrétních příkladech doloží, jak k životu každého člověka patří odvaha někomu nebo něčemu věřit • Žák reprodukuje vlastními slovy příběh o zaslíbení narození Jana Křtitele a o jeho narození. • Žák formuluje význam světla pro život a jeho vlastnosti. Porovná tyto závěry se skutečností, kdy Bůh přináší do života „světlo“: kdo uvěří, vidí hlouběji a dokáže postihnout podstatné. • Žák interpretuje aktuální poselství Velikonoc: Ježíš nám svým utrpením, smrtí a zmrtvýchvstáním dává naději, která přesahuje smrt. • Žák propojí touhu po lepším světě s vizí Božího království, jehož	**1.Svět – náš společný dům** **2. Abraham slyší Boží hlas** **3. Slyším Boží hlas** **4. Kdo jsi, Ježíši?** **5. Já jsem vzkříšení a život** **6. Církev – společný dům**	Matematika Český jazyk Výtvarná výchova Hudební výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA	**5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	šíření je úkolem a výzvou křesťana.			

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Zpracovaný podle RVP PV, RVP ZV a RVP G, osmiletý a čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA	6.

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Žáci získávají citlivost ke vnímání druhých lidí i vztahů mezi sebou ve skupině. • Žáci vnímají křest jako znamení Boží lásky a prohloubit znalosti o svátosti křtu. • Žáci interpretují přikázání Desatera a novozákonních principů. • Žáci vysvětlí, že texty NZ nejsou historickou zprávou, ale především svědectvím víry prvních křesťanských obcí o Ježíši Kristu. • Žáci popíšou situace, ve kterých lidé vyznávali svou víru. • Žáci interpretují Ježíšovo utrpení a smrt jako důsledek konfliktu Boží lásky k člověku a lidského prosazování moci. • Žáci formulují křesťanskou naději na vzkříšení na základě porozumění části textu modlitby	**1.Vztah k sobě samému, mezilidské vztahy, vztah mezi člověkem a Bohem** **2. Boží pomoc v růstu člověka** **3. Vztahy mezi lidmi podle Ježíše Krista** **4. Počátky a motivace k šíření křesťanství** **5. Vyznání víry** **6. Křesťanská interpretace utrpení a smrti** **7. Smrt a vzkříšení**	Český jazyk a literatura Dějepis Občanská výchova Výtvarná výchova Hudební výchova Etická výchova	OSV

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	Apoštolského vyznání víry.			

Vzdělávací oblast	**Vyučovací předmět**	**ročník**
	NÁBOŽENSTVÍ	**7.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Žáci interpretují svět jako symbol Boží přítomnosti. • Žáci vysvětlí rozdíl mezi popisným a symbolickým vnímáním světa. • Žáci objasní, proč skutečná hodnota člověka není dána jeho výkony, ale tím, že ho Bůh bezpodmínečně miluje. • Žáci vysvětlí, jak křesťan chápe Boží přítomnost skrze Krista ve svátostech. • Žáci objasní spoluúčast Boha na utrpení světa v Ježíši Kristu jako křesťanskou odpověď na zlo ve	**1. Křesťanská výpověď zprávy o stvoření** **2. Svátosti církve a jejich souvislost s tajemstvím života** **3. Křesťanská vzájemná pomoc** **4. Výpověď Bible o lidské společnosti** **5. Smysl utrpení Ježíše Krista pro záchranu člověka** **6. Význam a symbolika Eucharistie**	Český jazyk a literatura Dějepis Občanská výchova Výtvarná výchova Hudební výchova Etická výchova	OSV

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	světě. • Žáci interpretují eucharistický chléb jako účinné znamení Kristovy přítomnosti. • Žáci získají celistvý vhled do souvislosti obsahů tohoto ročníku, který spočíval v prohloubení tří božských ctností: víry, naděje a lásky.			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	NÁBOŽENSTVÍ	**8.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Žáci formulují sebehodnocení a uvést je do vztahu s Božím pohledem na člověka. • Žáci diskutují o odpovědnosti za svá mravní rozhodnutí vzhledem k sobě, k druhým lidem a ke světu. • Žáci diskutují o podstatě křesťanského jednání ve světě, kdy motivem není odvrácení katastrofy, ale práce na rozvíjení Božího království • Žáci rozliší různá pojetí svobody v současném světě • Žáci vysvětlí postoje k provinění. • Žáci rozliší, že znalost Desatera nám dává orientaci v základních hodnotách. • Žáci vysvětlí souvislost obrazů společenství Boha s lidmi na začátku a na konci Bible	**1. Nový pohled na sebe, druhé a na Boha** **2. Vnitřní kompas** **3. Budoucnost již začala** **4. Povolání ke svobodě** **5. Vina a obrácení** **6. Přijmout zodpovědnost** **7. Důvěřovat v budoucnost**	Český jazyk a literatura Dějepis Občanská výchova Výtvarná výchova Hudební výchova Etická výchova	OSV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	NÁBOŽENSTVÍ	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Žáci objasní, proč je vzájemné sdílení důležitý předpoklad nejen společenství člověka s člověkem, ale také člověka s Bohem. • Žáci pojmenují základní existenciální otázky lidí. • Žáci vysvětlí společné a rozdílné prvky křesťanství a židovství. • Žáci na základě odkazů na prameny prokážou, proč je Ježíš skutečnou historickou postavou. • Žáci popíšou některé hypotézy o stvoření světa a vysvětlí, že věda a víra nestojí v rozporu. • Žáci objasní, jakým způsobem je v láskyplném setkání Boží přítomnost a proč křesťané považují svátost manželství za znamení lásky a Boží blízkosti. Žáci interpretují modlitbu jako osobní dialog s Bohem. • Žáci objasní církev jako	**1. Otevřenost jako předpoklad a důsledek víry** **2. Lidé hledají Boha** **3. Náboženství vyvoleného národa** **4. Bůh se stal člověkem** **5. Stvoření, dar a úkol** **6. Bůh a člověk** **7. Život v jednotě s Bohem** **8. Žít ve společenství**	Český jazyk a literatura Dějepis Občanská výchova Výtvarná výchova Hudební výchova Etická výchova	OSV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
	NÁBOŽENSTVÍ	**9.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	společenství a jako základní svátost.			

Vzdělávací oblast - Průřezové téma OSV

8.23 FIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět FIE je vyučován od 1. do 6. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

Vzdělávání v oblasti měkkých dovedností směřuje k rozvíjení poznávacích funkcí, k plánování práce a promýšlení a stanovení strategií vedoucích k řešení úkolů. Cílem předmětu je rozvinutí učebního potenciálu žáka, který je uchopen v širokých souvislostech.

Předmět FIE využívá stránek cvičení „papír a tužka“ profesora Reuvena Feuersteina, rozdělených do jednotlivých instrumentů. Všechny instrumenty jsou určeny k získávání předpokladů učení. Metoda akceleruje myšlení žáků, zvyšuje efektivitu učení, přináší radost a klid do jakékoli práce a učí žáky pracovat s chybou.

Důraz je kladen na **rozvíjení řeči.** Žák slovně vyjádří každý myšlenkový pochod, každou strategii, kterou používá. Pomocí řeči určitou informaci, ale i strategii zvnitřní, to znamená, že si ji osvojí natolik, že ji používá i za jiných okolností. Adekvátně a přesně odpoví na danou otázku nebo vyřeší daný úkol. Systematicky se proto pěstuje nejen slovní zásoba, ale i obsahově i formálně přesné vyjadřování.

U žáků se podporuje **vnitřní motivace** k učení prostřednictvím slovní formulace - „ Rozmysli si to“. V motu celého programu stojí: „Nechte mě chvilku, … já si to rozmyslím“. Žáci jsou k tomu vybízeni u každého úkolu, takže se to postupně stává součástí jejich strategie. Žák kromě toho přijímá podíl odpovědnosti z učení. Učitel působí proti pasivitě žáků, demonstruje, že jsou schopní a mohou podat výkon. Každému žákovi je umožněno, aby byl úspěšný. Nepoužívá se soutěžení, protože se respektuje osobnostní tempo každého žáka. Klade se důraz na spolupráci a naslouchání, na vzájemné sdílení myšlenek, přístupů k úkolu. Obsahem sdílení je i strategie řešení úkolů. Předpokládá se dokonce, že každý žák může vidět určitý problém ze svého úhlu pohledu, který je dán jeho zkušeností a je ovlivněn kulturou a sociálním prostředím, ve kterém vyrostl. Žáci se mají naučit toleranci k druhým. Takové vedení má přímý dosah na orientaci v osobním i společenském životě.

Žáci se mají naučit **reflektovat své myšlení a vhled**. Mají se naučit hodnotit své poznávací dovednosti. Zobecnit způsoby uvažování. Učí se tak metakognici nebo metamyšlení.

Předmět FIE propojuje a aplikuje získané dovednosti s reálným životem, se všemi obory, se kterými se člověk v životě setkává.

Vyučování probíhá v menších skupinách (využívá se půlených tříd). V hodinách jsou využívány instrumenty Feuersteinova instrumentálního obohacování. Důležitým cílem je naplnit předpoklady zprostředkovaného vyučování.

Použití instrumentů:

V jednotlivých ročnících budou postupně použity instrumenty:

- Uspořádání bodů BASIC
- Orientace v prostoru BASIC
- Od jednotky ke skupině BASIC
- Rozpoznávání emocí BASIC
- Od empatie k činnosti BASIC
- Uspořádání bodů
- Orientace v prostoru
- Porovnávání
- Kategorizace
- Analytické vnímání
- Ilustrace

Jednotlivé instrumenty na sebe navazují v tomto pořadí, pouze instrument Ilustrace volně prostupuje všemi zbývajícími instrumenty. Organizace výuky v 6. ročníku je rozdílná pro žáky původně z naší školy – ti využívají instrumenty navazující, pro žáky nově příchozí se postupuje od instrumentu Uspořádání bodů.

Ve FIE jsou rozvíjeny všechny tematické okruhy průřezového tématu osobnostně sociální výchova.

Vyučovací předmět FIE rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k propojování poznatků s ostatními předměty a oblastmi praktického života
- posilujeme schopnost používat vhodné nástroje a pomůcky

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k systematickému zkoumání a vyhledávání informací, k přesnému a výstižnému pojmenování jevů, věcí a dějů
- budujeme schopnost rozmyslet si odpověď, zůstat klidný
- rozšiřujeme mentální kapacitu s cílem brát v úvahu více než jeden zdroj informací

Kompetence komunikativní:

- trénujeme přesné definování a rozpoznání problému
- posilujeme výstižné vyjadřování
- rozšiřujeme adekvátní verbální nástroje (dostatek slov pro popis činnosti, schopnost zachovávat třídění a kategorie)

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k sebepoznání a sebehodnocení

Kompetence občanské:

- umožňujeme žákům získávat zdravě kritickou sebereflexi

Kompetence pracovní:

- rozvíjíme u žáků schopnost tvořit strategie, ověřovat hypotézy
- vedeme žáky k plánování jejich chování, uvědomování si kroků vedoucích k plnění pracovních zadání

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k získávání informací z různých zdrojů
- rozvíjíme představy o virtuálních vztazích mezi objekty

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
OSV	**FIE**	**1. - 3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Je si vědom důležitosti svého odpovídá na otázky a zdůvodňuje své odpovědi • rozpozná problém, pojmenuje ho a navrhne řešení • vyhledává, sbírá a třídí informace • pozná, charakterizuje a načrtne základní geometrické útvary (čtverec, trojúhelník, obdélník, kosočtverec) • rozumí pojmům bod, přímka, úsečka, svisle, vodorovně, šikmo, rovnoběžky, pravý úhel, kolmice) • rozpozná osově souměrný útvar • hledá řešení • samostatně a smysluplně vyjadřuje své myšlenky, nápady a názory • soustředí se na činnost, zaměří svoji pozornost na práci • uvědomuje si svoje možnosti a limity • popisuje děje a činnosti • zapojuje se do diskuze, učí se respektovat pravidla komunikace • vnímá chybu jako nezbytnou součást	Instrument: Uspořádání bodů BASIC Orientace v prostoru BASIC Od jednotky ke skupině Rozpoznávání emocí Od empatie k činnosti Nejpravděpodobnější zařazení instrumentů řady **BASIC**: Uspořádání bodů, Orientace v prostoru (1. ročník) Od jednotky ke skupině, Rozpoznávání emocí (2. ročník) Rozpoznej emoce, Od empatie k činnosti (3. ročník)	Matematika Český jazyk Prvouka	OSV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
OSV	**FIE**	**1. - 3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	vzdělávacího procesu a uvědomuje si její přínos • respektuje odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení jiných lidí • obecné informace je schopen konkretizovat a přenést do reálných situací • vyjadřuje své pocity a dojmy			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
OSV	**FIE**	**4. - 5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• formuluje otázky, odpovídá na otázky a zdůvodňuje své odpovědi • rozpozná problém, pojmenuje ho a navrhne řešení • vyhledává, sbírá a třídí informace • pozná, charakterizuje a načrtne základní geometrické útvary (čtverec, trojúhelník, obdélník, kosočtverec) • rozumí pojmům bod, přímka, úsečka, svisle, vodorovně, šikmo, rovnoběžky, pravý úhel, kolmice) • rozpozná osově souměrný útvar • vytváří strategie • samostatně a smysluplně vyjadřuje své myšlenky, nápady a názory • vyvíjí volní úsilí • soustředí se na činnost, zaměří svoji pozornost na práci • nalézá nová nebo alternativní řešení k řešení běžným • uvědomuje si svoje možnosti a limity • popisuje děje a činnosti • zapojuje se do diskuze, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vnímá chybu jako nezbytnou součást	Instrument: Uspořádání bodů Orientace v prostoru Porovnávání Analytické vnímání Ilustrace Uspořádání bodů, Orientace v prostoru (4. ročník) Porovnávání, Analytické vnímání (5. ročník) Instrument Uspořádání bodů může být doplňován instrumentem Ilustrace, který je možno vkládat do jednotlivých instrumentů. Časové rozvržení instrumentu se řídí schopnostmi a možnostmi jednotlivých skupin.	Matematika Český jazyk Přírodověda Vlastivěda Výtvarná výchova	OSV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
OSV	**FIE**	**4. - 5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	vzdělávacího procesu a uvědomuje si její přínos • respektuje odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení jiných lidí • odlišuje objektivní fakta od subjektivních názorů • obecné informace je schopen konkretizovat a přenést do reálných situací • vyjadřuje své pocity a dojmy			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
OSV	**FIE**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• formuluje otázky, odpovídá na otázky • samostatně a smysluplně vyjadřuje myšlenky, nápady • vyvíjí volní úsilí • soustředí se na činnost, zaměří svoji pozornost na práci • chápe základní prostorové pojmy – vpředu, vzadu, vlevo, vpravo, referenční bod,… • zvládá orientaci v prostoru • doplňuje tabulky a schémata tvary do obrázku • vytváří soubory prvků podle daných kritérií • systematicky zkoumá, vyhledává a třídí data • porovnává data • popisuje děje a činnosti • určuje strategii pro vyjádření pole a rozdělení celku na části podle cílů • určuje strategii pro syntézu celku z částí • posuzuje vzájemné vztahy • zapojuje se do diskuze • nalézá nová nebo alternativní řešení	Instrumenty: Uspořádání bodů, Orientace v prostoru (6. ročník – žáci nově příchozí na naši školu) Analytické vnímání, Kategorizace (6. ročník – žáci přecházející z 1. stupně naší základní školy) Časové rozvržení instrumentu se řídí schopnostmi a možnostmi jednotlivých skupin. Instrument Uspořádání bodů může být doplňován instrumentem Ilustrace, který je možno vkládat do jednotlivých instrumentů.	Matematika Český jazyk Přírodopis Zeměpis Dějepis Občanská výchova Výtvarná výchova	OSV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
OSV	**FIE**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	k řešení běžným • chápe a toleruje hodnotu názoru jiného člověka • uplatňuje a obhajuje své individuální potřeby			

Dodatek č. 6, platný od 1. 9. 2024

Vzdělávací oblast - Průřezové téma OSV

8.23 MIU

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět MIU je vyučován od 1. do 6. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

V hodinách jsou využívány instrumenty Metody instrumentálního uvědomování, které žáci využívají ve všech hodinách. Důležitým cílem je naplnit předpoklady zprostředkovaného vyučování.
Vzdělávání v oblasti měkkých dovedností směřuje k rozvíjení poznávacích funkcí, k plánování práce a promýšlení a stanovení strategií vedoucích k řešení úkolů. Cílem předmětu je rozvinutí učebního potenciálu žáka, který je uchopen v širokých souvislostech.

Předmět MIU využívá stránek cvičení „papír a tužka“ rozdělených do jednotlivých instrumentů. Všechny instrumenty jsou určeny k získávání předpokladů učení. Metoda akceleruje myšlení žáků, zvyšuje efektivitu učení, přináší radost a klid do jakékoliv práce a učí žáky pracovat s chybou.

Důraz je kladen na rozvíjení řeči. Žák slovně vyjádří každý myšlenkový pochod, každou strategii, kterou používá. Pomocí řeči určitou informaci, ale i strategii zvnitřní, to znamená, že si ji osvojí natolik, že ji používá i za jiných okolností. Adekvátně a přesně odpovídá na danou otázku nebo vyřeší daný úkol. Systematicky se proto pěstuje nejen slovní zásoba, ale i obsahově i formálně přesné vyjadřování.

U žáků se podporuje vnitřní motivace k učení prostřednictvím nehodnocení. V motu celého programu stojí: „Dejte mi chvilku, vnímám. Jsem teď a tady“. Žáci jsou k tomu vybízeni u každého úkolu, takže se to postupně stává součástí jejich strategie. Žák kromě toho přijímá podíl odpovědnosti z učení. Učitel působí proti pasivitě žáků, demonstruje, že jsou schopní a mohou podat výkon. Každému žákovi je umožněno, aby byl úspěšný. Nepoužívá se soutěžení, protože se respektuje osobnostní tempo každého žáka. Klade se důraz na spolupráci a naslouchání, na vzájemné sdílení myšlenek, přístupů k úkolu. Obsahem sdílení je i strategie řešení úkolů. Předpokládá se dokonce, že každý žák může vidět určitý problém ze svého úhlu pohledu, který je dán jeho zkušeností a je ovlivněn kulturou a sociálním prostředím, ve kterém vyrostl. Žáci se mají naučit toleranci k druhým. Takové vedení má přímý dosah na orientaci v osobním i společenském životě.

Žáci se mají naučit reflektovat své myšlení a vhled. Mají se naučit hodnotit své poznávací dovednosti. Zobecnit způsoby uvažování. Učí se tak metakognici nebo metamyšlení.

Předmět MIU propojuje a aplikuje získané dovednosti s reálným životem, se všemi obory, se kterými se člověk v životě setkává.

Použití instrumentů:

- Spojování bodů BASIC
- Tvoření skupin BASIC
- Rozpoznávání emocí BASIC
- Vnímání a empatie BASIC
- Porovnávání a zvláštnosti
- Spojování bodů
- Orientace
- Porovnávání
- Analýza-Syntéza
- Příběhy v obrazech

Jednotlivé instrumenty na sebe navazují v tomto pořadí, pouze instrument Příběhy v obrazech volně prostupuje všemi zbývajícími instrumenty.

Časové rozvržení instrumentu se řídí schopnostmi a možnostmi jednotlivých skupin. Instrument Spojování bodů může být doplňován instrumentem Příběhy v obrazech, který je možno vkládat do jednotlivých instrumentů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučování je realizováno vedením a výkladem erudovaného lektora a zejména individuální prací žáků.
Výuka MIU přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Vyučovací předmět MIU rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vybírání a využívání vhodného způsobu práce, ke kombinování metod a strategií, K plánování ařízení vlastní práce
- posilujeme schopnost vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat
- uvádíme věci do souvislostí
- vedeme žáky k tomu, aby získané poznatky porovnávali a lriticky posuzovali

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k tomu, že:
- řeší problémy a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k
- objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- zhodnotí

Kompetence komunikativní:

- trénujeme u žáků přesné vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu
- posilujeme schopnost zapojovat se do diskuse, obhájit vlastní názor a vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáka k tomu, že:
- účinně spolupracuje ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování
- dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje
- zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování
- tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské:

- vedeme žáka k tomu, že:
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé
- zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k tomu, že využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k získávání informací z různých zdrojů
- rozvíjíme představy o virtuálních vztazích mezi objekty

Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
OSV	**MIU**	**1. - 3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• Je si vědom důležitosti svého odpovídá na otázky a zdůvodňuje své odpovědi • rozpozná problém, pojmenuje ho a navrhne řešení • vyhledává, sbírá a třídí informace • pozná, charakterizuje a načrtne základní geometrické útvary (čtverec, trojúhelník, obdélník, kosočtverec) • rozumí pojmům bod, přímka, úsečka, svisle, vodorovně, šikmo, rovnoběžky, pravý úhel, kolmice) • rozpozná osově souměrný útvar • hledá řešení • samostatně a smysluplně vyjadřuje své myšlenky, nápady a názory • soustředí se na činnost, zaměří svoji pozornost na práci • uvědomuje si svoje možnosti a limity • popisuje děje a činnosti • zapojuje se do diskuze, učí se respektovat pravidla komunikace • vnímá chybu jako nezbytnou součást	Instrument: Spojování bodů BASIC Tvoření skupin BASIC Rozpoznávání emocí BASIC Vnímání a empatie BASIC Porovnávání a zvláštnosti Nejpravděpodobnější zařazení instrumentů elementární řady: Spojování bodů, Rozpoznávání emocí (1. ročník) Vnímání a empatie, Tvoření skupin, (2. ročník) Porovnávání a zvláštnosti (3. ročník)	Matematika Český jazyk Prvouka	OSV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
OSV	**MIU**	**1. - 3.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	vzdělávacího procesu a uvědomuje si její přínos • respektuje odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení jiných lidí • obecné informace je schopen konkretizovat a přenést do reálných situací • vyjadřuje své pocity a dojmy			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
OSV	**MIU**	**4. - 5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• formuluje otázky, odpovídá na otázky a zdůvodňuje své odpovědi • rozpozná problém, pojmenuje ho a navrhne řešení • vyhledává, sbírá a třídí informace • pozná, charakterizuje a načrtne základní geometrické útvary (čtverec, trojúhelník, obdélník, kosočtverec) • rozumí pojmům bod, přímka, úsečka, svisle, vodorovně, šikmo, rovnoběžky, pravý úhel, kolmice) • rozpozná osově souměrný útvar • vytváří strategie • samostatně a smysluplně vyjadřuje své myšlenky, nápady a názory • vyvíjí volní úsilí • soustředí se na činnost, zaměří svoji pozornost na práci • nalézá nová nebo alternativní řešení k řešení běžným • uvědomuje si svoje možnosti a limity • popisuje děje a činnosti • zapojuje se do diskuze, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vnímá chybu jako nezbytnou součást	Instrument: Spojování bodů Orientace Porovnávání Analýza-Syntéza Příběhy v obrazech Instrument Spojování bodů může být doplňován instrumentem Příběhy v obrazech, který je možno vkládat do jednotlivých instrumentů. Časové rozvržení instrumentu se řídí schopnostmi a možnostmi jednotlivých skupin. Spojování bodů, Orientace (4. ročník) Porovnávání, Analýza-Syntéza (5. ročník)	Matematika Český jazyk Přírodověda Vlastivěda Výtvarná výchova	OSV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
OSV	**MIU**	**4. - 5.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	vzdělávacího procesu a uvědomuje si její přínos • respektuje odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení jiných lidí • odlišuje objektivní fakta od subjektivních názorů • obecné informace je schopen konkretizovat a přenést do reálných situací • vyjadřuje své pocity a dojmy			

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
OSV	**MIU**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	• formuluje otázky, odpovídá na otázky • samostatně a smysluplně vyjadřuje myšlenky, nápady • vyvíjí volní úsilí • soustředí se na činnost, zaměří svoji pozornost na práci • chápe základní prostorové pojmy – vpředu, vzadu, vlevo, vpravo, referenční bod,… • zvládá orientaci v prostoru • doplňuje tabulky a schémata tvary do obrázku • vytváří soubory prvků podle daných kritérií • systematicky zkoumá, vyhledává a třídí data • porovnává data • popisuje děje a činnosti • určuje strategii pro vyjádření pole a rozdělení celku na části podle cílů • určuje strategii pro syntézu celku z částí • posuzuje vzájemné vztahy • zapojuje se do diskuze • nalézá nová nebo alternativní řešení	Pokračující žáci Instrument: Analýza-Syntéza Kategorizace Začínající žáci Instrument: Spojování bodů Orientace Příběhy v obrazech Časové rozvržení instrumentu se řídí schopnostmi a možnostmi jednotlivých skupin. Instrument Uspořádání bodů může být doplňován instrumentem Ilustrace, který je možno vkládat do jednotlivých instrumentů. Spojování bodů, Orientace (6. ročník – žáci nově příchozí na naši školu) Analýza-Syntéza, Kategorizace (6. ročník – žáci přecházející z 1. stupně naší základní školy)	Matematika Český jazyk Přírodopis Zeměpis Dějepis Občanská výchova Výtvarná výchova	OSV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
OSV	**MIU**	**6.**

Výstupy RVP	*Ročníkové výstupy*	*Učivo – obsah*	*Mezipředmětové vztahy*	*Poznámky, Průřezová témata*
	k řešení běžným • chápe a toleruje hodnotu názoru jiného člověka • uplatňuje a obhajuje své individuální potřeby			

Školní družina

9. VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV

Podle Školského zákona č. 561/2004 Sb. platného od 1. ledna 2005 jsme vypracovaly pro naše zařízení školní družiny Rámcový vzdělávací program (RVP). Školní vzdělávací program je dokument, podle něhož ve školní družině uskutečňujeme zájmové vzdělávání.

9.1 Charakteristika zařízení

Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace žáků. Částečně plní také funkci sociální. Školní družina pracuje podle tematického plánu, který je systematicky řazen podle aktuální situace a ročních období. Dále navazuje hravou formou na učivo 1. – 3. třídy.

V rámci družiny probíhají různé zájmové kroužky. ŠD úzce spolupracuje s třídní učitelkou v rámci mezipředmětových vztahů, snaží se o kvalitní a soustavnou spolupráci s rodiči. Někteří se aktivně zapojují nejen do příprav mimoškolních akcí. V rámci programu školní družiny jsou příležitostně zařazovány exkurze, návštěvy divadla, muzea, plavecké haly, víkendy ve škole atd.

Školní družina spolupracuje se Spolkem Klíček a společně s rodiči pořádají jednorázové akce, které se již staly součástí každého školního roku.

9.2 Konkrétní cíle vzdělávání

Cíle zájmového vzdělávání nejsou školským zákonem konkrétně stanoveny, proto vycházíme z obecných cílů vzdělávání:

- vycházení z věkových a individuálních zvláštností účastníků
- získávání všeobecných znalostí na základě dětských potřeb
- u účastníků vytváření potřeby projevovat pozitivní city v jednání, chování i v prožívání životních situací; rozvíjet citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě
- vedení účastníků k toleranci k etnickým menšinám, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je vycházet s ostatními
- rozvoj osobnosti dítěte – důraz na osobní spokojenost a pohodu účastníka, podporování duševního a tělesného zdraví, vedení k všestranné komunikaci
- vyvolávání potřeby zájmu o poznávání nových věcí
- uplatňování principu rovnosti mezi chlapci a děvčaty, hlavně při hrách a jiných skupinových činnostech

- pochopení a uplatňování zásad demokracie, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost; solidarita se slabými
- získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně, péče o zeleň, kladení důrazu na třídění odpadu
- poznávání našich i světových kulturních tradic a hodnot, pochopení zásad a pravidel pro soužití cizích zemí

9.3 Délka a časový plán vzdělávání

Vzhledem k proměnlivé organizační struktuře oddělení, kroužků, ale i jiných organizačních celků školního zařízení pro zájmové vzdělávání bude časový plán odvozený od délky vzdělávacích cyklů.

9.4 Formy činnosti ve školní družině

Vyhláška o zájmovém vzdělávání stanovuje náplň práce školních družin na:

- Pravidelnou činnost – každodenní činnost je obsažena v týdenní skladbě zaměstnání a představuje především organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru. Zahrnuje práci vlastních zájmových útvarů.
- Příležitostné akce – nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností – jsou to např. besídky, slavnosti, víkendové akce.
- Spontánní aktivity – každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry
- Odpočinkové činnosti – klidové činnosti (poslechové, individuální hry…), ale i aktivní odpočinek (rekreační činnosti), který kompenzuje jednostrannou zátěž během školního vyučování – závodivé hry
- Požadavky pro volný čas
  <u>požadavek dobrovolnosti</u> – všechny činnosti by měly být přiměřené věku účastníků a jejich momentálnímu stavu; měli by je vykonávat dobrovolně díky vhodné motivaci a vzbuzeného zájmu
  <u>požadavek zajímavosti a zájmovosti</u> – činnosti by měli být atraktivní, měly by využívat jiné postupy, než ty, které znají ze školy – pestrost
  <u>požadavek aktivity</u> – volíme takové aktivity, aby v nich našli uplatnění všichni účastníci
  <u>požadavek citlivosti a citovosti</u> – z vykonaných činností by si měli účastníci odnášet kladné emoce – nejen z aktivity samé, ale také z následné pochvaly, objevování nových obzorů či překonaných překážek
  <u>požadavek prostoru k seberealizaci</u> – vrcholným produktem činností by měla být radost účastníka, který objevuje sám sebe, zvláště je-li kladně hodnocen; vytváří si žádoucí sociální kontakty

Při tvorbě školního vzdělávacího programu vycházíme zejména z požadavků pedagogiky volného času.

Následující kompetence účastníci získávají činností školní družiny a pedagogickým působením.

KOMPETENCE K UČENÍ

- nabízíme nové činnosti
- vedeme ke kritickému zhodnocení výkonů
- ukazujeme souvislosti mezi jevy
- nabízíme vědomosti z různých pramenů a zdrojů
- uplatňujeme využití získaných poznatků a zkušeností v praktických situacích

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- poukazujeme na dění a problémy kolem sebe
- vedeme k pochopení, promyšlení a plánování řešení problému
- pomáháme rozlišit správná a chybná řešení
- poukazujeme na různé způsoby řešení problému
- vedeme účastníky k obhájení jejich rozhodnutí
- navádíme účastníky k dokončení započaté činnosti

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- seznamujeme je i s mimoslovní komunikací
- ukazujeme účastníkům, jak vyjádřit vlastní názor
- učíme komunikaci bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- učíme je naslouchat druhým
- vedeme je k vyjádření jejich pocitů řečí, gestem

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ

- poukazujeme na důsledky jejich vlastního jednání a chování
- usilujeme o to, aby se dokázali prosadit i podřídit – přijmout kompromis
- učíme je být tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- seznamujeme účastníky s možnou agresivitou a šikanou ve společnosti a jak se jim bránit
- vedeme je k ovládání svého jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- předáváme uvědomění si práv svých i druhých
- vedeme účastníky k zodpovědnosti
- předáváme zvyky, tradice a kulturní dědictví
- dodržujeme bezpečnost při práci a jiných aktivitách
- učíme je přistupovat zodpovědně k povinnostem
- vedeme je k plánování, organizování, řízení a hodnocení

KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

- rozvíjíme orientaci v možnostech smysluplného využití volného času
- vedeme k samostatnému výběru zájmové činnosti podle svých schopností
- poukazujeme na vhodný i nevhodný druh zábavy

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

9.5 Obsah vzdělávání

Při tvorbě obsahu vzdělávání vycházíme z možností a podmínek školského zařízení, věkových zvláštností účastníků, personálních podmínek a jejich zájmového zaměření.

- jazyková komunikace
- člověk a jeho svět
- člověk a společnost
- člověk a příroda
- umění a kultura
- člověk a zdraví

- člověk a svět práce

9.5.1 Jazyková komunikace

V této oblasti účastníky zájmového vzdělávání vybavujeme jazykovými dovednostmi a znalostmi, které jim umožňují schopnost užívání češtiny jako mateřského jazyka v mluvené podobě.

Získané kompetence v této oblasti:

- porozumí mluveným projevům přiměřené složitosti
- respektuje komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- zvládá pravidla komunikace v běžných každodenních situacích
    - pozdrav, poděkování, představování, jednoduchá sdělení – oslovení, omluva, reakce na omluvu, poděkování, přivítání a další.
- v mluveném projevu správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- zvládá sdělit základní fakta z přečteného textu
- zvládá logickou úvahou seřadit zpřeházený text
- zkouší vést krátký dialog na jednoduché téma
- vyjadřuje své vlastní pocity a názory
- respektuje názor druhých
- respektuje mluvčího

V literární činnosti:

- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- na dané téma vytvoří krátký jednoduchý text
- zahraje jednoduché role z pohádkového příběhu
- orientuje se v dětských encyklopediích
- rozvíjí zkušenosti na základě učiva v jednotlivých ročnících

- prostřednictvím dramatické výchovy se rozvíjí verbální i neverbální komunikace
- vystupováním před kolektivem získává sebedůvěru a prosazuje sebe sama

9.5.2 Člověk a jeho svět

Tato kapitola poskytuje vzdělávání v oblastech týkajících se člověka, společnosti, rodiny a světa.

Je rozdělena do několika tematických okruhů:

1) **Místo, kde žijeme** – účastníci poznávají nejbližší okolí, organizaci života v rodině, ve škole i ve společnosti. Náleží sem tematické vycházky po okolí školy, poznávání různých služeb v obci a dopravní výchova.
2) **Lidé kolem nás** – osvojují si zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, empatie a vzájemné úcty. Učí se vhodně seznamovat s druhými lidmi, jak správně pozdravit a podávat ruku. Osvojují si zásady stolničení. Rozvíjejí schopnost naslouchat a být tolerantní k odlišným názorům. V mediální výchově rozlišují fabulované příběhy od skutečných událostí, mají povědomí o nevhodnosti některých reklam.
3) **Lidé a čas** – účastníci poznávají, jak a proč se čas měří, a jak postupují různé události v čase – vycházíme od nejznámějších událostí v rodině. Ve školní družině dodržují správný režim dne. Rozlišují děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti a objasňují důvody pro zařazení významných dnů a svátků (určování času, kalendáře, letopočet, generace, roční období).
4) **Rozmanitosti přírody** – poukazují na proměnlivost a rozmanitost živé i neživé přírody (vycházky a pobyty v přírodě). Účastníci rozvíjí vztah k přírodě a vyvíjí ohleduplné chování. Snaží se třídit odpad – význam třídění, aktivně se zapojují do projektů. Pečují o pokojové rostliny.
5) **Člověk a jeho zdraví** – účastníci poznávají především sami sebe. Mají informace o zdraví a nemocech, o prevenci chorob a odpovědnosti za své zdraví. Aktivity směřují k péči o osobní hygienu, prevenci úrazů a berou na vědomí bezpečnost při všech činnostech, které provozují. Tyto kompetence získávají jak při pobytu v tělocvičně, tak i při pravidelném pobytu venku.

9.5.3 Člověk a společnost

Nejdůležitější pro tuto oblast je výchova k toleranci a respektování základních lidských práv, prevenci rasistických postojů.

Získané kompetence:

- vytváří a rozvíjí kladné mezilidské vztahy k dětem i dospělým
- utváří si kladné vnitřní a vnější postoje
- zvládá základní pravidla slušného chování (děkuji, prosím, pozdravy,…)
- získává znalosti sebeuvědomění a schopnost kritiky

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- rozvíjí individuální i sociální dovednosti pro spolupráci
- chápe význam duševní i tělesné práce nejen pro společnost
- chápe význam vlastního učení, pravidelné přípravy na vyučování jako specifické formy práce
- vytváří si sebekritický a kritický pohled na pracovní výsledky své i jiných, odstraňuje nedostatky, chápe, že nekvalitní prací škodí sobě i druhým
- vytváří a udržuje kolektivní tradice a vytyčuje si společenské cíle
- utváření odpovědnosti kolektivu za chování všech jeho členů i naopak
- chápe požadavky k uvědomělé kázni kladené vychovatelem či jiným dospělým
- vytváří si přátelské vztahy mezi různými dětskými kolektivy ve škole i mimo ni
- vytváří si úctu k mateřskému jazyku
- rozšiřuje si zeměpisné a historické znalosti o naší vlasti, obci, okrese
- vytváří přátelské vztahy s příslušníky jiných zemí či národností, utváření tolerantního postoje
- seznamuje se s životem dětí jiných národů
- uvědomuje si příbuzenské vztahy mezi rodinnými příslušníky a zvládá určení vztahů mezi nimi
- pozoruje a úzce vnímá proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích

9.5.4 Člověk a příroda

V ekologické výchově získávají tyto kompetence:

- chápe smysl třídění odpadu a účelně to činí
- spolupracuje s lesníky (sběr kaštanů, bukvic, žaludů)
- zapojuje se do sběru papíru
- seznamuje se a chápe význam slova ekologie, recyklace, současně využívá odpadní materiál k výrobě drobných předmětů
- poznává přírodu ve svém okolí, chrání ji, pečuje o rostliny i živočich
- šetří a chrání krásy přírody (ohleduplnost)

9.5.5 Umění a kultura

V této oblasti se učí chápat kulturu jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, stolování, práce) i jako výsledky duchovní činnosti.

Účastníci získávají kompetence:

Ve výtvarné činnosti:

- rozpoznává a rozvíjí prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty)
- seznamuje se s dalšími činnostmi výtvarné techniky (malba, kresba, frotáž, batika apod.)
- vyjadřuje své pocity či nálady danou výtvarnou technikou
- zvládá pracovat s různými výtvarnými pomůckami a materiály na přiměřené úrovni k danému věku
- rozvíjí svou představivost a fantazii
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti

V hudební činnosti:

- využívá jednouché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu
- rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
- orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách

V estetické výchově:

- vytváří a upevňuje si návyky péče o čistotu a pořádek
- zvládá a prohlubuje si hygienické návyky (mytí rukou po WC, před i po jídle…)
- seznamuje se se základními pravidly společenského chování v kulturních zařízeních
- pečuje o čistotu a pořádek, volí vhodné oblékání a úpravu osobního zevnějšku
- zvládá kultivované vyjadřování, chování a vystupování
- vytváří estetické prostředí, zkrášluje své prostředí
- pečuje o zeleň, květinovou, obrazovou a jinou výzdobu místností ve ŠD a dalších prostorách
- šetří a chrání kulturně umělecká díla a památky
- vytváří si kladný zájem o divadlo, obrazy, filmovou tvorbu, literaturu apod.
- utváří si vlastní esteticko – výtvarné vyjádření a projev ve formě recitace, zpěvu, tance, kreslení, malování, dramatizace aj.
- zvládá základní pravidla stolování a seznamuje se s úpravou stolů k určité slavnostní příležitosti (Vánoce, Velikonoce, svatba, narozeniny)

9.5.6 Člověk a zdraví

V této oblasti se zaměřujeme na podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž účastníky seznamujeme a učíme je využívat ve svém životě. Zdraví je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty:

Sportovní činnost:

- chápe význam pohybu pro zdraví
- seznamuje se s činnostmi, které jsou zdravotně zaměřené (správné držení těla, relaxační, dechová koordinační a jiná zdravot. zaměřená cvičení)
- prohlubuje si znalosti o osobní hygieně při sportovních činnostech (vhodné oblečení a obutí, osobní hygiena apod.)
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech
- získává kladný postoj k motorickým a pohybovým aktivitám

Branná výchova:

- osvojení dovednosti sebeobsluhy
- vedení k zájmu o aktivní účast v soutěžích a různých činnostech
- snaží se prohloubit dovednost orientace a pozornosti v přírodě
- získává znalost v poskytování základní první pomoci dle věku
- prohloubení vědomostí dětí k požární prevenci a v případném ohrožení

Relaxační techniky:

- seznamuje se základními prvky relaxačního cvičení, duševní hygienou a nápravného tělocviku
- seznamuje se a zapojuje do cvičení dětské jógy
- dodržuje správnou hygienu dýchání
- chápe důležitost relaxačních technik
- navozuje celkové uvolnění těla, vychutnání pocitu klidu
- zapojuje se do klidových her, četby apod.

Dopravní výchova:

- zvládá správné chování v dopravní situaci jako chodec i jako cyklista
- pojmenovává některé dopravní značky – dle věku
- seznamuje se s pravidly správného zachování při dopravní nehodě

- získává přehled o důležitých telefonních číslech
- dodržuje správná pravidla chování v dopravních prostředcích
- zkouší určit polohu svého bydliště a popis cesty
- seznamuje a pracuje s jednoduchými plánky svého nejbližšího okolí, popisuje určitou cestu na dané místo
- rozlišuje v okolí různé prvky, které zvládá popsat

9.5.7 Člověk a svět práce

Účastníci získávají základní uživatelské dovednosti v různých oborech lidské činnosti. Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem – využívají tradiční i netradiční materiály např.: karton, papír, přírodniny, textil
  - pracují podle předlohy
  - na pracovním místě udržují pořádek a dodržují bezpečnost práce a hygienu
- Pěstitelské práce - pečují o nenáročné rostliny, provádí pozorování přírody
- Konstrukční činnosti – provádí při práci se stavebnicemi, dodržují bezpečnost práce a hygienu
- Příprava pokrmů – dodržují pravidla slušného stolování a společenského chování, klademe důraz na zdravou výživu
  - připravují jednoduchou slavnostní tabuli

Praktické činnosti:

- seznamuje se s pracovním postupem přípravy jednotlivých pokrmů (pomazánka, jednohubky)
- správně používá kuchyňské náčiní
- dodržuje bezpečnost práce
- opečovává rostliny ve svém okolí (přesazování, pravidelná údržba a péče)
- zvládá jednoduché ruční práce (šití, vyšívání, háčkování) dle věku
- samostatně se zapojí do úklidu po pracovních činnostech

9.6 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Integrace v našem zařízení probíhá individuální formou, což znamená začlenění jednoho či více účastníků do běžných organizačních jednotek a aktivit v oblasti zájmového vzdělávání.

Zájmové vzdělávací potřeby zajišťujeme v několika oblastech: personální, technické, materiální a organizační.

- personální – v aktivitách zajištění dostatečného personálu (využití asistentky pedagoga)
- technické – bezbariérové přístupy, zařízení usnadňující přístup
- materiální - vybavenost speciálními didaktickými a technickými pomůckami
- organizační - spolupráce s rodiči či jinými zákonnými zástupci účastníka; využití poradenské pomoci školy, spolupráce s PPP

9.7 Podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Všechny tyto podmínky jsou upřesněny ve vnitřním řádu školní družiny. Vnitřní řád školní družiny bude vždy na začátku školního roku předán rodičům proti podpisu.

9.8 Popis materiálních podmínek

Školní družina má vlastní místnost, jenž je rozdělena na pracovní (podlahová krytina z PVC) a oddechovou část (koberec). Pro uložení výtvarných a materiálních pomůcek je vyhraněn kabinet. Prostor je vybaven nábytkem s dostatečným úložným prostorem, pracovními stoly a židlemi, čalouněným sedacím nábytkem, stavebnicemi a dalšími hrami. K dispozici je TV, video přehrávač a DVD přehrávač.

Využití dalších prostor – 2 tělocvičny, počítačové učebny, knihovny, kuchyňky, keramické dílny, školního hřiště a zahrady.

9.9 Personální podmínky

Výchovu a zájmové vzdělávání v ŠD zajišťují kvalifikované vychovatelky.

Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem účastníka při zájmovém vzdělávání, které přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje, umožňuje a hodnotí. Vyvolává v účastnících aktivní zájem o okolí, o sociální kontakty a komunikaci. Probouzí jeho vnímavost k podnětům. Rozvíjí a podněcuje přirozenou všímavost a zvídavost účastníků, jejich chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládnou. Tyto projevy pak přiměřeně oceňuje a chválí.

Vychovatelky mají právní vědomí, znají bezpečnostní předpisy pro práci s dětmi.

Účastní se různých seminářů a školení k rozšíření kvalifikace.

Při některých aktivitách pomáhají asistentky pedagoga, někteří učitelé a rodiče.

9.10 Ekonomické podmínky

Za umístění účastníka ve školní družině platí rodiče měsíční poplatek. O jeho výši rozhoduje ředitel školy.

9.11 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení ŠD

- vhodná struktura v režimu účastníků v ŠD s dostatkem relaxace a aktivního pohybu
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaného prostoru družiny – světlo, teplo, větrání, čistota, bezhlučnost
- ochrana účastníků před úrazy – poučení o bezpečném chování v ŠD, při pobytu venku i v době prázdnin (úrazy hlášeny a zapisovány do knihy úrazů v sekretariátu ZŠ)
- dostupnost prostředků první pomoci (lékárnička je umístěna v kabinetě ŠD, pravidelně kontrolovaná a doplňovaná), kontaktů na lékaře a praktická dovednost vychovatelek poskytovat první pomoc.
- dle potřeby poučení před započetím každé činnosti a kdykoliv jejím průběhu (s riziky, pravidly hry a terénem)
- poučení o bezpečném chování účastníků (zač. šk. roku a před každými prázdninami) – zapsáno v třídní knize

Poučení o zásadách bezpečného chování a soužití ve školní družině.

1) Zákaz konzumace omamných a psychotropních látek, alkoholu, tabákových výrobků a jiných zdraví nebezpečných látek.
2) Zákaz nošení a používání nebezpečných předmětů, zbraní a předmětů, které se dají jako zbraně použít, výbušnin, pyrotechnických výrobků a jiných obdobných předmětů ohrožujících život a zdraví dalších osob.
3) Zacházení s otevřeným ohněm, zásady bezpečného pohybu po areálu školy.
4) Povinnost ohlásit neprodleně pracovníkům školy každý případ, kdy je účastník svědkem situace, během které je na jiného účastníka vykonáván nátlak ze strany spoluúčastníků.
5) Každý je odpovědný za škodu, kterou svým jednáním způsobil a došlo-li během toho jednání porušení některé z právních povinností a to i v případě, že škoda byla způsobena z nedbalosti.
6) V případě spáchání protiprávního jednání (krádeže, projevy školního násilí, přestupky, trestné činy) splní škola neprodleně ohlašovací povinnost směrem k orgánům sociálně-právní ochrany dětí a zákonným zástupcům nezletilého účastníka.
7) Pravidla bezpečného přesunu mezi jednotlivými budovami školy, přesunu do školy a ze školy.
8) Pravidla udělování sankcí za porušení družinového řádu.
9) Pravidla bezpečného chování při praktických činnostech.

10) Pravidla bezpečného chování v silničním provozu.
11) Pravidla bezpečného chování při dalších oblíbených činnostech (koupání, zimní sporty)
12) Pravidla bezpečného chování v přírodě.

Psychosociální podmínky

- klidné prostředí a příznivé sociální klina
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- ochrana účastníků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- věková přiměřenost a motivující hodnocení
- včasná informovanost rodičů účastníků o činnosti ŠD prostřednictvím družinových notýsků
- spoluúčast účastníků na životě škol. družiny

Školní klub

10.1 ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍHO KLUBU

10.1.1 Charakteristika školního klubu

Školní klub byl na naší škole zřízen od školního roku 2008/2009 současně se Střediskem volného času. Vznikl z důvodu vhodného a aktivního trávení volného času a zájmového vzdělávání žáků naší školy. Provoz ŠK se řídí dle Řádu školního klubu.

Školní klub se nachází v budově školy, kde má vymezeny zvláštní prostory, které byly nově opraveny a nově a moderně vybaveny. Ke své činnosti může školní klub využívat i ostatní prostory školy, např. tělocvičny, počítačovou učebnu s připojením k internetu, knihovnu atd. Je to místo, kde si každý žák školy může vybrat takovou aktivitu, která mu vyhovuje – od odpočinku, místa pro samostudium až po sport. Školní klub úzce spolupracuje s oběma školami, pedagogové se zapojují do činnosti klubu, např. vedou různé kroužky, nebo organizují jednorázové aktivity.

Cílem je také zapojit rodiče žáků do činnosti klubu a podporovat tak spolupráci s rodiči žáků.

Školní klub umožňuje žákům trávit zde svůj volný čas před vyučováním, mezi dopoledním a odpoledním vyučováním a po vyučování. Některé činnosti jsou i o víkendu, nebo v době prázdnin. Žákům nabízí výběr ze zájmových kroužků (sportovní, šachy, vaření, chemický, dramatický…). Dále mají účastníci možnost vzdělávat se na internetu, nebo hrát různé hry, je jim k dispozici studovna, knihovna, atd.

10.1.2 Cíle zájmového vzdělávání

ŠVP školního klubu vychází a čerpá z ŠVP Biskupského gymnázia a Základní školy pro základní vzdělávání, kde se usiluje o naplnění těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vést žáky k všestranné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnosti spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné
- osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat své city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- vychovávat je k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro jeho naplňování

Činnost klubu má žákům pomoci postupně rozvíjet klíčové kompetence:

- kompetence k naplnění volného času
  - rozvíjí schopnost aktivního využití volného času
  - plánuje a řídí vlastní volný čas
  - rozvíjí své zájmy a záliby
  - rozvíjí odbornost, zvládá nástroje a vybavení
  - zvyšuje zdravé sebevědomí
  - získá pozitivní vztah ke sportu
- kompetence k učení
  - osvojí si pravidla her
  - získá základní znalosti z určitého oboru
  - motivuje a prohlubuje své dovednosti při hrách
  - vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení
  - buduje pozitivní vztah k učení
- kompetence k řešení problémů
  - využívá své individuální schopnosti a získané dovednosti při samostatném řešení problémů
  - orientuje se v nově vzniklých situacích
  - samostatně řeší problémy
- kompetence komunikativní
  - vzájemně a ohleduplně komunikuje
  - vyjadřuje vlastní názor
  - dbá na slušnou komunikaci
  - naslouchá druhým
- kompetence sociální a personální
  - aktivně spolupracuje ve skupině
  - získá pozitivní vztah k přírodě
  - utváří příjemnou atmosféru mezi sebou
  - vyhledává a třídí potřebné informace

- propojuje a využívá své poznatky

- kompetence digitální
  - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

10.1.3 Délka a časový plán vzdělávání

Vzdělávání žáků ŠK se uskutečňuje v příslušném školním roce od září do června. Školní klub je otevřen dle vyvěšeného rozpisu hodin. Plán vzdělávání ve ŠK se řídí podle ročního plánu a podle plánovaných akcí v jednotlivých měsících s možností operativně reagovat na měnící se podmínky. Plán je též vytvářen ve spolupráci se školní družinou a dalšími subjekty. Zájmové kroužky se řídí též dle svého časového rozvrhu (zpravidla jsou 1x týdně) a podle svého ročního plánu vzdělávání.

Kritéria hodnocení práce v kroužcích: hodnotí se termíny „pracoval“ a „ pracoval úspěšně“ a posuzuje se např.:

- znalost pravidel her
- úroveň dosažených dovedností
- úroveň vyhledávání informací na internetu
- úroveň znalostí a dovedností v jednotlivých zájmových kroužcích

Autoevaluace činnosti školního klubu je součástí autoevaluace celé školy a bude sledovat cíle, které si škola stanoví v daném školním roce. Zpravidla se bude jednat o pozorování, dotazníkové akce, hospitace, atd.

10.1.4 Formy vzdělávání

- **Příležitostná**
  - přednášky, besedy, veřejná vystoupení, návštěvy divadelních představení, výstavy, exkurze, výlety, slavnosti, besídky, sportovní dny…

- základem jsou přihlášení žáci, mohou se zúčastnit i rodinní příslušníci či další zájemci

- **Pravidelná**
  - činnost zájmových útvarů s přihlášenými účastníky
- **Osvětová**
  - organizování besed a přednášek v oblasti prevence rizikových jevů
  - poradenská činnost, informační činnost (nástěnky…)
- **Individuální**
  - konzultace, řešení tematických úkolů, případná organizace různých postupových soutěží – jde o prostor pro individuální práci jednak s nadanými žáky, nebo pro žáky se speciálními potřebami
- **Táborová**
  - zpravidla o prázdninách a v případě možností klubu a zájmu účastníků
- **Nabídky spontánních činností**
  - místo pro přihlášené žáky- volně přístupné herny, studovna, knihovna, posilovna, kde si mohou žáci zahrát nějakou hru, číst, poslouchat hudbu, neformálně komunikovat pod dohledem pedagogického pracovníka, průběžná aktivita

10.1.5 Obsah vzdělávání

- vychází z možností a podmínek školního klubu, z personálních podmínek a z věku žáků a potřeb místní komunity
- jednotlivé oblasti vzdělávání vychází z rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a vzdělávacími oblastmi prochází jednotlivá průřezová témata

Obsah lze rozčlenit do těchto oblastí:

- Sport

  kroužek basketbalu, florbalu, šachový kroužek, turistika…
- Estetika

  dramatický kroužek, pěvecký sbor, keramika, tvořivé dílny…
- Výukové programy

chemický kroužek, kroužek francouzského jazyka, programování, kroužek mladých historiků a Krupských patriotů…

- Ekologie

  spolupracujeme s pedagogy na projektu „Ekoškola“, je zde kroužek Ekotýmu, pořádáme výlety s ekologickou tematikou…

- Praktické činnosti

  kroužek vaření, jednorázové akce a workshopy (pletení košíků, výroba krmítek, pletení pomlázek, balení dárků) …

- Mládež

  jednorázové akce- např. studentský majáles, zahradní slavnosti, turnaje…

- Rodiče a děti

  mateřské centrum, různé jednorázové akce…

10.1.6 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami

- bude upřednostňována individuální forma vzdělávání, s využitím diferenciace pedagogických postupů
- půjde především o začlenění jednoho či více účastníků do běžných organizačních jednotek a aktivit
- architektonické bariéry budou vyřešeny vybudováním výtahu spolupráce s organizacemi zabývajícími se zdravotním postižením
- odbornost pedagogických pracovníků bude dle potřeby doplňována
- začlenění bude řešeno ve spolupráci s rodiči
- lze využít dobrovolníků či asistentů

10.1.7 Podmínky pro vzdělávání nadaných účastníků

- individuálním přístupem vyhledávat a podporovat talenty
- zapojovat nadané žáky do různých soutěží

10.1.8 Podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Činnost klubu je určena pro přednostně pro žáky druhého stupně základní školy a žáky nižšího stupně osmiletého gymnázia, účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy, případně žák jiné školy. Účast je dobrovolná na základě řádně vyplněné přihlášky a se souhlasem

zákonných zástupců s ujednáními uvedenými na přihlášce. Přístup do školního klubu nebo kroužků je podmíněna chováním žáka. Přihláška je platná na jeden školní rok. Poplatek za členství ve školním klubu, poplatek za činnost v kroužcích a minimální počet účastníků pro otevření kroužku (zpravidla alespoň 12 účastníků) je v kompetenci vedení školy a bude stanoven na začátku příslušného školního roku. Tyto podmínky budou zakotveny ve vnitřním řádu školního klubu.

10.1.9 Popis materiálních podmínek

Školní klub má dispozici studovnu, relaxační místnost, pohybovou místnost, sály, počítačovou místnost s digitálními technologiemi a připojením na internet, kuchyňku, výtvarnou dílničku, hudebnu… Místnosti je možné upravovat podle potřeb klubu. Místnosti jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem a potřebným vybavením. Studenti jsou vedeni k šetrnému zacházení s veškerým vybavením klubu.

Každý kroužek má k dispozici vhodnou místnost a patřičné materiální vybavení. Dovoluje-li to rozvrh, je možné pro práci využívat i tělocvičnu a počítačovou učebnu.

Podlahové krytiny (koberec, lina) jsou denně čištěny. Výzdoba prostor je obměňována dle ročních období. Prostory jsou dobře osvětlené, mají odpovídající teplotu.

10.1.10 Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání zajišťují 2 vychovatelé na plný úvazek, pedagogičtí pracovníci učitelského sboru a externí pedagogičtí pracovníci. Úklid zajišťuje 1 uklízečka. Všichni zajišťují pestrou skladbu nabídky zájmového vzdělávání, jsou kreativní. Vychovatelé se budou průběžně dále vzdělávat v různých kurzech a samostudiem. Všichni, kteří se podílí na zájmovém vzdělávání, se snaží:

- probouzet v účastnících (žácích) aktivní zájem o příslušné činnosti
- podporovat vzájemnou komunikaci a sociální cítění
- rozvíjet přirozenou zvídavost žáků
- dbát na slušné chování a vystupování
- ocenit a chválit snahu žáků
- vytvářet příznivé klima
- využít své organizační schopnosti
- dále se vzdělávat ve svém oboru
- získat žáky pro svůj program
- získat širší okruh spolupracovníků

- mají právní vědomí
- znají bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti

10.1.11 Popis ekonomických podmínek

Výše úplaty za kroužky je stanovena vždy na začátku školního roku, je-li přijat účastník až v průběhu pololetí, je částka příslušně snížena. V případě předčasného ukončení činnosti se vrací zpět poměrná částka. Slevy pro účastníky (žijí-li např. v tíživých sociálních podmínkách) jsou přiznány na základě jejich žádostí vedením školy.

Získané prostředky jsou používány na nákup vybavení a materiálu. Školní klub získává prostředky i ze státního rozpočtu.Škola poskytuje materiální vybavení pro jednotlivé formy činnosti.

10.1.12 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Vychovatelé, pedagogičtí pracovníci i externí pracovníci dbají při svých činnostech na bezpečnost a ochranu zdraví, fyzickou ochranu, ale také na emocionální ochranu.

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků i ostatních účastníků, ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí jsou obsaženy ve vnitřním řádu školy. Kniha úrazů bude v kabinetu ŠK.

Podmínky pro bezpečné a hygienické působení:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostorů
- bezpečné pomůcky
- ochrana účastníků před úrazy
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů
- zveřejnění provozních řádů keramické dílny, kuchyňky, posilovny…
- dostupnost prostředků první pomoci (lékárnička), praktická dovednost poskytovat první pomoc
- vytváření prostředí pohody, příznivé sociální klima
- respekt k potřebám jedince
- věková přiměřenost
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy

- spoluúčast na životě zařízení
- včasná informovanost
- stanovení nejvyššího počtu účastníků na jednoho pedagogického pracovníka při jednotlivých druzích vykonávané činnosti

10.1.13 Zveřejnění ŠVP

ŠVP školního klubu bude součástí ŠVP školy a bude v tištěné podobě zveřejněno na přístupném místě ve školním klubu (nástěnka) a v ředitelně školy. K dispozici bude i na webových stránkách školy.

Středisko volného času

10.2 ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM STŘEDISKA VOLNÉHO ČASU

10.2.1 Charakteristika Střediska volného času

Středisko volného času (= SVČ) bylo na naší škole zřízeno od školního roku 2008/2009 současně se Školním klubem jako platná součást školy. Vzniklo z důvodu vhodného a aktivního trávení volného času a zájmového vzdělávání žáků naší školy starších 15 let, pedagogických pracovníků školy a široké veřejnosti (dále klientů SVČ). Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) byl zpracován na základě Zákona č. 561/2004 Sb. (Školský zákon) § 3 a 5, odst.2a 3 a také v návaznosti na vyhlášku 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. ŠVP vydává ředitelka školy pro všechna místa činností a služeb poskytovaných SVČ. ŠVP úzce souvisí s plánem činnosti a řádem SVČ (je totožný s Řádem Školního klubu) platným na daný školní rok.

Středisko volného času se nachází v budově školy, kde má vymezeny zvláštní prostory, které byly nově opraveny a nově a moderně vybaveny. Ke své činnosti může Středisko volného času využívat i ostatní prostory školy, např. tělocvičny, počítačovou učebnu, knihovnu atd. Je to místo, kde si každý klient SVČ může vybrat takovou aktivitu, která mu vyhovuje – od odpočinku, místa pro samostudium a další vzdělávání až po sport. Středisko volného času úzce spolupracuje se všemi součástmi školy, pedagogové školy se zapojují do činnosti SVČ, např. vedou různé kroužky, nebo organizují jednorázové aktivity. SVČ prohlubuje působení školy do oblasti volného času, je proto důležitým článkem systému prevence sociálně patologických jevů.

Cílem SVČ je také zapojit rodiče a prarodiče žáků do činnosti SVČ a podporovat tak komunitní spolupráci a celoživotní vzdělávání. SVČ tak umožňuje mezigenerační i mezikulturní setkávání a spolupráci, také účast nejen učitelů, ale rodičů a prarodičů na komunitních akcích. Podporujeme zájem klientů SVČ o „měkké dovednosti“, o patriotismus a tvořivost, o formování kvalitních mezilidských vztahů, učení spoluzodpovědnosti, empatii, toleranci, o rozvoj sociálních, personálních a pracovních kompetencí a o celoživotní vzdělávání.

SVČ umožňuje žákům trávit zde svůj volný čas před vyučováním, mezi dopoledním a odpoledním vyučováním a po vyučování, široké veřejnosti v odpoledních hodinách. Některé jednorázové aktivity probíhají i o víkendu, nebo v době prázdnin. Klientům se nabízí široký výběr ze zájmových kroužků (sportovní, jazykové, FIE, ekologický, keramický, počítačový…). Dále mají klienti možnost vzdělávat se na internetu, hrát různé hry, je jim k dispozici studovna, knihovna, taneční sál aj.

Provozní doba Střediska volného času je pravidelná, ve dnech školního vyučování začíná od 7 hodin, dozor pracovníka SVČ končí v 15,30 hod., ale některé zájmové útvary pokračují až do 19.00. Činnost pravidelných zájmových útvarů se v době všech prázdnin přerušuje. Klienti se do Střediska volného času na daný školní rok přihlašují na základě vyplněné elektronické přihlášky, stejným způsobem se přihlašují i do zájmových

útvarů. O přijetí do SVČ rozhoduje ředitelka školy a zároveň stanovuje případný poplatek za členství ve SVČ a poplatky za činnost v jednotlivých zájmových útvarech (kroužcích) za školní rok včetně způsobu platby.

10.2.2 Cíle zájmového vzdělávání

ŠVP Střediska volného času usiluje o naplnění těchto cílů:

- umožnit klientům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání
- umožnit mezigenerační i mezikulturní setkávání a spolupráci
- podněcovat klienty k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vést klienty k všestranné a otevřené komunikaci a spolupráci
- rozvíjet u klientů schopnosti spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat klienty k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u klientů potřebu projevovat své city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit klienty aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést klienty k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- vychovávat je k smysluplnému využívání volného času a vybavovat klienty dostatkem námětů pro jeho naplňování
- podpořit zájem klientů SVČ o „měkké dovednosti“, o patriotismus a tvořivost, o formování kvalitních mezilidských vztahů, učení spoluzodpovědnosti, empatii, toleranci, o rozvoj sociálních, personálních a pracovních kompetencí a o celoživotní vzdělávání

Činnost SVČ má klientům umožnit rozvíjet klíčové kompetence:

- kompetence k naplnění volného času
  - rozvíjí schopnost aktivního využití volného času
  - plánuje a řídí vlastní volný čas
  - rozvíjí své zájmy a záliby
  - rozvíjí odbornost, zvládá nástroje a vybavení
  - zvyšuje zdravé sebevědomí
  - získá pozitivní vztah ke sportu
- kompetence k učení
  - osvojí si pravidla her

  - získá základní znalosti z určitého oboru
  - motivuje a prohlubuje své dovednosti při hrách
  - vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení
  - buduje pozitivní vztah k učení
  - celoživotně se vzdělává
- kompetence k řešení problémů
  - využívá své individuální schopnosti a získané dovednosti při samostatném řešení problémů
  - orientuje se v nově vzniklých situacích
  - samostatně řeší problémy
- kompetence komunikativní
  - vzájemně a ohleduplně komunikuje
  - vyjadřuje vlastní názor
  - dbá na slušnou komunikaci
  - naslouchá druhým
- kompetence sociální a personální
  - aktivně spolupracuje ve skupině
  - získá pozitivní vztah k přírodě
  - utváří příjemnou atmosféru mezi sebou
  - vyhledává a třídí potřebné informace
  - propojuje a využívá své poznatky
- kompetence digitální
  - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby
  - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

10.2.3 Délka a časový plán vzdělávání

Vzdělávání klientů SVČ se uskutečňuje v příslušném školním roce od září do června. SVČ je otevřeno dle vyvěšeného rozpisu hodin (viz níže). Plán vzdělávání v SVČ se řídí podle ročního plánu a podle plánovaných akcí v jednotlivých měsících s možností operativně reagovat na měnící

se podmínky. Plán je též vytvářen ve spolupráci se Školním klubem, školní družinou a dalšími subjekty. Zájmové kroužky se řídí též dle svého časového rozvrhu (zpravidla jsou 1x týdně, trvají 60 či 90 minut) a podle svého ročního plánu vzdělávání.

Provozní doba Střediska volného času je pravidelná, ve dnech školního vyučování začíná od 7 hodin, dozor pracovníka SVČ končí v 15,30 hod., ale některé zájmové útvary pokračují až do 19.00. Činnost pravidelných zájmových útvarů se v době všech prázdnin přerušuje. Klienti se do Střediska volného času na daný školní rok přihlašují na základě vyplněné elektronické přihlášky, stejným způsobem se přihlašují i do zájmových útvarů. O přijetí do SVČ rozhoduje ředitelka školy a zároveň stanovuje případný poplatek za členství ve SVČ a poplatky za jednotlivé zájmové útvary za školní rok včetně způsobu platby.

Autoevaluace činnosti SVČ je součástí autoevaluace celé školy a bude sledovat cíle, které si škola stanoví v daném školním roce. Zpravidla se bude jednat o pozorování, dotazníkové akce, hospitace, atd.

10.2.4 Formy vzdělávání

- **Příležitostné**
  - přednášky, besedy, veřejná vystoupení, návštěvy divadelních představení, divadelní a pěvecká vystoupení, výstavy, exkurze, výlety, slavnosti, besídky, komunitní aktivity, charitativní projekty, sportovní dny…

  - základem jsou přihlášení klienti, mohou se zúčastnit i rodinní příslušníci či další zájemci z řad široké veřejnosti
- **Pravidelné**
  - činnost zájmových útvarů s přihlášenými klienty
- **Osvětové**
  - organizování besed a přednášek v oblasti prevence rizikových jevů

  - poradenská činnost, informační činnost (nástěnky, web…)
- **Individuální**
  - konzultace, řešení tematických úkolů, případná organizace různých postupových soutěží – jde o prostor pro individuální práci jednak s nadanými žáky (respektive klienty), nebo pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

  - doučování žáků ohrožených školním neúspěchem

- **Táborové**
  - zpravidla o prázdninách a v případě možností klubu a zájmu účastníků
- **Nabídky spontánních činností**
  - místo pro přihlášené klienty - volně přístupné herny, studovna, knihovna, kde si mohou žáci zahrát nějakou hru, číst, poslouchat hudbu, neformálně komunikovat pod dohledem pedagogického pracovníka, průběžná aktivita

10.2.5 Obsah vzdělávání

- vychází z možností a podmínek SVČ, z personálních podmínek, z věku klientů a potřeb místní komunity
- jednotlivé oblasti vzdělávání klientů – žáků vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia včetně průřezových témat
- obsah vzdělávání dále členíme **dle konkrétních pravidelných forem vzdělávání SVČ**

10.2.5.1 Jazyk a jazyková komunikace

10.2.5.1.1 Kroužky cizích jazyků

Kroužky jsou zaměřeny na výuku cizích jazyků (v nabídce jazyk anglický, německý a italský různých úrovní – dle potřeby klientů), a to zejména na konverzaci, procvičování probíraných témat či gramatických jevů. Klient se dokáže vyjádřit k probíraným tématům, zaujmout vlastní stanovisko a porovnat naše české zvyky s jinými zeměmi.

Obsah vzdělávání se částečně přizpůsobuje i potřebám konkrétních klientů. Klienti oceňují pomoc při odstraňování komunikačních bariér a ostychu a využití těchto dovedností v praxi.

Výchovně vzdělávací cíle

- upevnit základní slovní zásobu a dále ji rozšířit
- upevnit jazykové dovednosti potřebné pro vyjádření vlastních myšlenek, názorů a postojů v běžných životních situacích

- prohloubit a upevnit jazykové a kulturní znalosti potřebné k porozumění a dorozumění v specifických situacích, které mohou nastat při pobytu v zahraničí, či v kontaktu s cizinci u nás
- snížit jazykovou bariéru
- rozvinout cit pro gramatickou strukturu a výstavbu slov v cizím jazyce
- přispět k lepšímu uvědomění a poznání kulturních odlišností

Obsah činností

- výklad gramatických jevů
- slovní zásoba vztahující se k běžným životním situacím, slovní asociace
- četba textu s porozuměním
- gramatická cvičení
- cvičení upevňující správný slovosled ve větě
- hry a cvičení prohlubující známou slovní zásobu
- hry a cvičení zaměřená na novou slovní zásobu
- vizualizace gramatických jevů

Očekávané výstupy

- klient rozumí a správně používá časy u sloves, běžná slovní spojení
- klient umí klást jednoduché otázky potřebné v běžných životních situacích, umí vyjadřovat svá přání a své potřeby
- klient zná a umí použít specifickou slovní zásobu potřebnou pro dorozumění v zahraničí, či v kontaktu s cizinci u nás

Metody práce

- konverzace
- skupinové práce a diskuse
- gramatická cvičení
- hry a cvičení zaměřená na slovní zásobu

- práce s textem
- kreativní psaní
- dramatické ztvárnění (scénky, rozhovory, situace)

Klíčové kompetence

- **komunikační**
  - klient umí formulovat své myšlenky, přání a potřeby v cizím jazyce jednoduše, jasně a srozumitelně
  - dokáže se aktivně účastnit diskusí o běžných tématech
  - dorozumí se s cizincem v běžných životních situacích

- **personální a sociální**
  - klient je schopen reálně posuzovat své schopnosti a možnosti (projevuje zdravé sebevědomí)
  - dokáže podněcovat práci skupiny vlastními návrhy na změnu či zlepšení
  - přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k druhým lidem dokáže přistupovat bez předsudků

- **kompetence k učení**
  - klient zvládá různé způsoby práce s cizojazyčným textem
  - sleduje a hodnotí vlastní pokrok
  - uvědomuje si vlastní národní identitu a přistupuje s otevřeností k identitě druhých národů

10.2.5.2 Informatika

10.2.5.2.1 Kroužky „Programování Baltík“ a „Počítač“

Kroužky jsou zaměřeny na práci s počítačem a podporu digitální gramotnosti, obsah činností se přizpůsobuje věku a potřebám klientů. Klienti jsou vedeni ke schopnosti aplikovat výpočetní techniku k efektivnějšímu zpracování informací a vyhledávání zdrojů. Dynamický rozvoj oblasti

informatiky vyžaduje od klientů flexibilitu při přizpůsobování se inovovaným verzím digitálních zařízení a schopnost jejich vzájemného propojování.

Výchovně vzdělávací cíle

- využívat výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti své činnosti, k dokonalejší organizaci práce
- rozvíjet analytického myšlení
- vyhledávat informace a pracovat s nimi
- využívat informačních a komunikačních technologií (např. on-line vzdělávání) k celoživotnímu vzdělávání a vytváření pozitivních postojů k potřebám znalostní společnosti
- využívat možností výpočetní techniky a internetu k poznávacím, estetickým a tvůrčím cílům s ohledem ke globálnímu a multikulturnímu charakteru internetu

Obsah činností

- internet – globální charakter internetu, multikulturní a jazykové aspekty, služby na internetu
- informace – data a informace, relevance, věrohodnost informace, odborná terminologie, informační zdroje, informační procesy, informační systémy
- informační etika, legislativa – ochrana autorských práv a osobních údajů

Očekávané výstupy

- klient využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci
- využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů
- využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky

Metody práce

- práce s digitálními technologiemi
- vyhledávání informací na internetu

- selekce informačních zdrojů
- skupinová práce
- diskuse
- e-learning

Klíčové kompetence

- Komunikační
  - klient se vyjadřuje kultivovaně v písemném a audiovizuálním projevu
  - umí formulovat své myšlenky

- Kompetence k řešení problémů a kritickému myšlení
  - klient kriticky hodnotí získané informace, dokáže uvážlivě zaujmout vlastní postoj k problému a obhájit ho
  - klient využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci

- Kompetence k učení
  - lektor podněcuje klienty ke sběru informací a orientace ve zdrojích informací
  - klient dokáže plánovat a organizovat svou práci, aktivně si vyhledává další zdroje informací
  - využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů

10.2.5.3 Člověk a příroda a Environmentální výchova

10.2.5.3.1 Ekologický kroužek „Ekotým“ a „Ekotýmáček“

Kroužek naplňuje vize mezinárodního programu „Ekoškola“, kdy je na školách vytvořen Ekotým složený z žáků, učitelů i dalších zaměstnanců školy, který naplňuje metodiku "7 kroků Ekoškoly“, zaměřuje se zejména na lokální problémy udržitelného rozvoje (UR), svou činností ovlivňuje ostatní vrstevníky, snižuje ekologický dopad školy a svého jednání na životní prostředí, zlepšuje prostředí ve škole i jejím okolí. Je zaměřen na zájem o prostředí, ve kterém jedinec žije a jeho vlastní udržitelnost. V kroužku je probírána problematika klimatické krize, potřeby předcházení vzniku odpadu i úbytek biologické rozmanitosti a možnosti jeho zpomalení.

Dodatek č. 7 platný od 1. 9. 2024 – na škole funguje na stejných principech i kroužek „Ekotýmáček“

Výchovně vzdělávací cíle

- přispět k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožnit pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytnout znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukázat modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhat rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznámit s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- učit hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učit komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska
- vést k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vést k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podnítit aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispět k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vést k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vést k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Obsah činností

- projektová výuka
- vrstevnické vzdělávání
- vyhledávání zdrojů, diskuse, hledání řešení
- manuální činnost (brigády, opravy, tvoření, sběr plastu)
- aktivní účast na ekologických konferencích
- vymýšlení a realizace environmentálních programů pro spolužáky i žáky jiných škol
- spolupráce s městskou samosprávou i s NNO ohledně problematiky UR

Očekávané výstupy

- klient chápe souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- motivuje své okolí k ochraně prostředí a šetrnému životnímu stylu
- napomáhá k rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- chápe význam a nezbytnost udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- angažuje se v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí

Metody práce

- vyhledávání informačních zdrojů a práce s nimi
- diskuse
- projektová výuka
- vrstevnické vyučování
- mediální výchova – komunikace na ekologických konferencích

- environmentální vzdělávací program

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vedeme klienty k plánování vlastní práce
  - učíme klienty třídit a vyhledávat informace (z obrazového materiálu, z textu, z filmového materiálu, který se zabývá vztahem k našemu domovu, životnímu prostředí, jeho stavu, krajinou, složkami přírodní sféry, udržitelným rozvojem lidské společnosti, globálními problémy)
  - vedeme klienty k práci s různými zdroji informací
  - podporujeme u klientů samostatné pozorování, zkoumání a tvořivou činnost
  - utváříme u klientů pozitivní vztah k přírodě a k místu, kde žijeme

- Kompetence k řešení problémů
  - vedeme klienty k přemýšlení a plánování různých způsobů řešení zadaných úkolů
  - vedeme klienty k uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí
  - vedeme klienty k aplikování praktických postupů v terénu při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny a životního prostředí

- Kompetence komunikativní
  - klademe důraz na formulování a vyjadřování vlastních myšlenek
  - podporujeme vhodné reakce, naslouchání a zapojení se do diskuse, obhajování vlastních postojů vhodnými argumenty, účinnou komunikaci ve skupinách, přijímání a porovnávání různých názorů
  - podporujeme aktivní naslouchání a vhodnou diskusi na dané EVVO téma
  - vedeme klienty k účasti na soutěžích a konferencích, podněcujeme jejich tvořivost

- Kompetence občanské
  - učíme klienty nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
  - umožňujeme klientům pochopit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
  - vedeme klienty k utváření si názoru k problematice globálních problémů a udržitelného rozvoje
  - utváříme u klientů pozitivní vztah k místu, kde žijí (pocit sounáležitosti, upevnění patriotismu)

- Kompetence pracovní

- učíme klienty bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a pomůcky, např. při péči o zeleň a o didaktické pomůcky v Přírodní učebně
- vedeme klienty k pocitu odpovědnosti za dobře dovedenou práci, tím, že je zapojíme do organizace společných projektů a programů s EVVO tématikou

10.2.5.4 Umění a kultura

10.2.5.4.1 Pěvecký sbor

Kroužek je zaměřen na zpěv, hlasovou průpravu a poslech hudby, dále interpretaci hudby v dějinném kontextu až po současné hudební skladatele. Hudba sbližuje lidské srdce a duše, pomáhá naladit na stejnou vlnu, posiluje pocit sounáležitosti mezi lidmi, pomáhá k upevnění mezilidských vztahů.

Výchovně vzdělávací cíle

- vztah k uměleckému cítění
- výuka zpěvu
- výuka dýchání
- interpretace hudby
- poznání kulturního dědictví

Obsah činností

- zpěv
- hlasová průprava
- poslech hudby

Očekávané výstupy

- koncertní vystoupení
- vystoupení s jinými sbory (např. festival Bohosudovská nota)
- vánoční a jiné akademie

Metody práce

- výběr písní
- aplikace nejnovějších hudebních metod
- výklad teorie
- sborová práce

Klíčové kompetence

- Komunikativní
    - osvojení verbální i neverbální komunikace
- Sociální
    - umět aktivně pracovat v týmu, přijmout a respektovat ostatní
- Kompetence k učení
    - zájem o hudbu a další rozvoj svých schopností

*10.2.5.4.2 Dramatický kroužek „BODLO“ (Bo*hosudovské div*adlo)*

Kroužek je zaměřen na hlasovou průpravu, dramatizaci a přednes. Jde o pravidelnou volnočasovou aktivitu provázanou s přehlídkami amatérské divadelní tvorby a komunitními aktivitami pro širokou veřejnost.

Kroužek naplňuje dovednosti a kompetence z oblasti dramatické a mediální výchovy. Jeho klíčový význam spočívá ve vytváření zájmu klientů o veřejné žití, o národní tradice, o tvořivost. Díky takovému zájmu je možné formovat kvalitní mezilidské vztahy, protože příprava na jednotlivá představení znamenají soustředění, kde se účastníci setkávají v jiných rovinách, musí se spoléhat na sebe navzájem a navazují přátelství, učí se zodpovědnosti. U klientů se tím naplňují kompetence sociální, personální a pracovní.

Výchovně vzdělávací cíle

- získat vztah k uměleckému cítění
- trénovat přednes
- osvojit zásady jevištního projevu a dýchání
- poznat kulturního dědictví
- prezentovat svými vystoupeními naše tradice a umělecká díla
- překonat ostych z veřejného vystupování
- posilovat komunitu obce Krupka
- v oblasti dramatické tvorby spolupracovat i s dalšími organizacemi

Obsah činností

- psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace
- herní dovednosti – vstup do role, jevištní postava; strukturace herní a jevištní situace
- sociálně komunikační dovednosti – komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení, spolupráce
- práce na postavě – charakter, motivace, vztahy
- inscenační tvorba – dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk

Očekávané výstupy

- klient uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla
- propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření
- rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí
- přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku

Metody práce

- výběr textů
- aplikace nejnovějších metod
- komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe
- souborová práce
- prezentace, spolupráce, diskuse

Klíčové kompetence

- Komunikativní
  - osvojení verbální i neverbální komunikace
- Sociální
  - umět aktivně pracovat v týmu, přijmout a respektovat ostatní
  - získat vztah k uměleckému cítění
  - překonat ostych z veřejného vystupování
  - formovat kvalitní mezilidské vztahy

- Kompetence k učení
    - zájem o dramatickou tvorbu
    - vyhledávání dalších zdrojů
    - další rozvoj svých schopností

10.2.5.4.3 Kroužek keramiky

Kroužek je zaměřen na tvoření a fantazii s keramikou. Dochází k uspokojování estetických potřeb klientů a rozvoj jejich manuálních dovedností. Je zde podporována zručnost, ale i sdílení zkušeností a vzájemná komunikace.

Výchovně vzdělávací cíle

- vytvořit pozitivní vztah k umění
- rozvíjet tvořivé schopnosti
- získat tvořivé dovednosti
- přispět k optimálnímu rozvoji a upevňování kreativity klientů, tj. sociální pohody
- rozvíjet sociální kontakty a příslušné kompetence

Obsah činností

- práce s keramikou
- vlastní tvorba
- techniky glazování
- tvořivé schopnosti
- malování

Očekávané výstupy

- klient prožívá radost z tvořivých činností
- klient získává pozitivní vztah k celoživotní tvořivé aktivitě
- klient rozvíjí sociální kontakty a příslušné kompetence

Metody práce

- práce s keramickou hlínou
- malování
- glazování
- metoda tvořivého úkolu, kreativní kontrast

Klíčové kompetence

- osobnostní
  - prožívá radost z aktivní činnosti své vlastní tvorby
  - umí odhadnout své tvořivé možnosti a korigovat je
  - vnímá estetickou stránku konečného díla
- sociální
  - kooperuje s ostatními, aktivně se zapojuje do společenství
- pracovní
  - chápe význam pracovních postupů a respektuje je

- Kompetence k učení
  - zájem o uměleckou tvorbu

- vyhledávání dalších zdrojů
- další rozvoj svých schopností

10.2.5.5 Člověk a zdraví

10.2.5.5.1 Sportovní a míčové hry

Kroužek je zaměřen na pohybovou průpravu jednotlivých míčových her např. volejbalu, basketbalu, florbalu; na techniku hry, pravidla, trénink, samotnou hru a přátelská utkání s jinými školami. Je otevřen v případě zájmu klientů.

Výchovně vzdělávací cíle

- vytvořit pozitivní vztah k pohybu
- rozvíjet pohybové schopnosti
- získat pohybové dovednosti
- přispět k optimálnímu rozvoji a upevňování zdraví účastníků, tj. tělesné, duševní a sociální pohody
- rozvíjet morálně volní vlastnosti a smysl pro fair play

Obsah činností

- rozcvička
- průpravná cvičení
- herní cvičení v proměnlivých podmínkách
- průpravné hry

- individuální a týmový herní výkon

Očekávané výstupy

- klient zvládá podle svých předpokladů základní herní činnosti jednotlivce
- klient zvládá podle svých předpokladů spolupráci ve hře
- klient vnímá smysl hry a týmové spolupráce, ovládá základní pravidla
- klient prožívá radost z pohybových činností, získává pozitivní vztah k celoživotní pohybové aktivitě

Metody práce

- soutěžení
- pozorování
- opakování
- motivační ukázka
- metoda pohybového úkolu, pohybového kontrastu

Klíčové kompetence

- osobnostní
    - je schopen překonávat strach a nepříjemné situace
    - jedná v rámci fair play
    - umí odhadnout své fyzické možnosti a korigovat je
    - prožívá radost z aktivní pohybové činnosti
    - vnímá estetickou stránku pohybu

- sociální
  - kooperuje se spolužáky, aktivně se zapojuje do společenství
  - přijímá různé týmové role
- občanské
  - chápe význam pravidel a respektuje je
- k řešení problémů
  - pozitivně řeší mezilidské konflikty
  - je schopen rozhodovat se v zátěžových situacích
  - teoretické řešení uplatňuje v konkrétní situaci
- pracovní
  - ovládá se, překonává sám sebe, umí překonávat únavu
  - nese odpovědnost za sebe i za své spoluhráče

10.2.5.5.2 Cvičení pro zdraví „SPS systém“

Kroužek je zaměřen na cvičení spočívající ve spirální stabilizaci páteře. Spirální stabilizace (SPS systém) je rehabilitační metoda vyvíjená doktorem Smíškem od roku 1979. Jedná se o regenerační cvičení zaměřené na páteř za využití speciálního elastického lana s úchyty a baletních madel.

Cvičení se skládá ze sestavy cviků, které pomáhají správně aktivovat spirální svalové řetězce a tím umožňují protahovat páteř směrem vzhůru. Díky špatným návykům (sedavý způsob života) dochází k ochabnutí spirálního svalového zřetězení a zároveň k přetěžování vertikálního svalového zřetězení, které způsobují stlačování obratlů k sobě, čímž jsou namáhány meziobratlové ploténky.

Cvičení metodou SPS je také vhodné pro klienty s problémy pohybového aparátu, především ke kompenzaci skoliózy. Metoda SPS má také velký význam u prevence a léčby poruch velkých kloubů – kloub kyčelní, kolenní a ramenní, klouby nohou a klenba nožní.

Během cvičení si klienti kromě kompenzace problému s páteří také vytváří správné návyky pro držení těla. Díky metodě protahují zkrácené svaly (nejen v oblasti páteře) a posilují svaly oslabené.

Výchovně vzdělávací cíle

- vytvořit pozitivní vztah k pohybu
- rozvíjet pohybové schopnosti
- získat pohybové dovednosti
- přispět k optimálnímu rozvoji a upevňování zdraví účastníků, tj. tělesné, duševní a sociální pohody

Obsah činností

- uvolnění a rozhýbání kloubů
- zahřátí a protažení svalů
- vlastní SPS metoda – začátečníci a pokročilí
- závěrečný strečink

Očekávané výstupy

- zpevnění všech partií těla tak, aby měly svoji sílu a pružnost
- zlepšení kondice, uvolnění a rozhýbání kloubů
- klient prožívá radost z pohybových činností
- vytváří si správné návyky pro držení těla
- získává pozitivní vztah k celoživotní pohybové aktivitě

Metody práce

- motivační ukázka instruktora

- opakování
- metoda pohybového úkolu, pohybového kontrastu

Klíčové kompetence

- osobnostní
  - je schopen překonávat strach a nepříjemné situace
  - umí odhadnout své fyzické možnosti a korigovat je
  - prožívá radost z aktivní pohybové činnosti
  - vnímá estetickou stránku pohybu
- pracovní
  - ovládá se, překonává sám sebe, umí překonávat únavu

10.2.5.6 Osobnostní a sociální výchova

10.2.5.6.1 Kroužek FIE (MIU)

Kroužek FIE (Feuersteinova metoda „Instrumentální obohacení“) u klientů rozvíjí poznávací funkce, schopnost projít učením v souvislostech, dává jim jistotu, že zvládnou problémy, se kterými se setkají. Metoda přináší umění vytvořit si strategii řešení úkolu, upevňuje sebedůvěru, odstraňuje z práce klientů impulzivitu a strach z chyby, rozvíjí vyjadřování a respektování jiného názoru a pomůže jim lépe se orientovat ve vlastním životě. Tato metoda je vhodná i pro klienty se speciálními vzdělávacími poruchami či pro klienty s počínající demencí nebo při rehabilitaci po zranění mozku.

Dodatek č. 8 platný od 1. 9. 2024 – na škole funguje na stejných principech od 1. 9. 2024 kroužek „MIU“ (Metoda instrumentálního uvědomování)

Výchovně vzdělávací cíle

- vést ke kvalitnějšímu a samostatnějšímu učení a co k možná největší nezávislosti

- napravit deficitní kognitivní funkce
- osvojit si základní představy, názvy a operace
- vytvářet vnitřní motivace prostřednictvím utváření zvyků
- vytvářet motivace uvnitř úkolů
- vytvářet vhled a hloubavé myšlení
- rozvíjet aktivní učení
- zjišťovat a rozvíjet učební potenciál jedince

Obsah činností

- práce s instrumenty na základě jasně dané hierarchie
- rozpoznání deficitu kognitivních funkcí a jeho náprava

Klíčové kompetence

- osobností
    - zisk vnitřní motivace
    - kvalitnější a samostatnější učení a co možná největší nezávislost
    - poznání své „hranice“
    - promýšlení odpovědí, rozvaha před odpovědí

- k učení a řešení problémů
    - přesné definování a rozpoznání problému
    - posilování schopnosti myšlení
    - používání strategického a kreativního myšlení
    - propojení myšlení s emocemi

  - rozvoj aktivního učení
  - používání logického vyvozování a zdůvodňování

- komunikativní
  - užívání jasného a přesného jazyka, volba správných slov
  - používání adekvátních verbálních nástrojů

10.2.6 Podmínky pro vzdělávání klientů se speciálními vzdělávacími potřebami

- bude upřednostňována individuální forma vzdělávání, s využitím diferenciace pedagogických postupů
- půjde především o začlenění jednoho či více klientů do běžných organizačních jednotek a aktivit
- zabezpečíme více času a prostoru pro jednotlivé úkoly
- zapůjčíme všechny dostupné pomůcky, které má SVČ k dispozici (kompenzační pomůcky, kopírovací techniky)
- případně zajistíme alternativní formy komunikace
- architektonické bariéry budou vyřešeny vybudováním výtahu spolupráce s organizacemi zabývajícími se zdravotním postižením
- odbornost pedagogických pracovníků bude dle potřeby doplňována
- začlenění bude případně řešeno ve spolupráci se zákonnými zástupci či opatrovníky
- lze využít práce dobrovolníků či asistentů

10.2.7 Podmínky pro vzdělávání nadaných klientů

Mimořádně nadaným klientům se SVČ snaží vytvořit podmínky umožňující další progresivní rozvoj jejich nadání. Mimo jiné se jedná o tyto možnosti:

- individuální zadávání prohlubujících a rozšiřujících úkolů
- zapojení do soutěží, závodů apod.
- konzultace s pedagogy a odborníky
- aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů a sociální a emocionální inteligence
- individuální přístup lektorů
- podílení se na vedení aktivit

- vyhledávání a podpora talentu

10.2.8 Podmínky pro přijímání klientů a podmínky průběhu a ukončování aktivit

Činnost SVČ je určena pro žáky naší školy starší 15 let, pedagogické pracovníky školy a širokou veřejnost (dále klienti SVČ). Účast je dobrovolná na základě řádně vyplněné přihlášky, případně se souhlasem zákonných zástupců s ujednáními uvedenými na přihlášce. Přihláška je platná na jeden školní rok. O přijetí do SVČ rozhoduje ředitelka školy a zároveň stanovuje případný poplatek za členství ve SVČ a poplatky za činnost v jednotlivých zájmových útvarech (kroužcích) za školní rok včetně způsobu platby. Minimální počet klientů pro otevření kroužku (zpravidla alespoň 10 klientů) je rovněž v kompetenci vedení školy a bude stanoven na začátku příslušného školního roku. Tyto podmínky budou zakotveny ve vnitřním řádu SVČ.

10.2.9 Popis materiálních podmínek

SVČ má k dispozici studovnu, relaxační místnost, pohybovou místnost, sály, počítačovou místnost, kuchyňku, výtvarnou dílničku, hudební sál… Místnosti je možné upravovat podle potřeb SVČ. Místnosti jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem a potřebným vybavením. Klienti jsou vedeni k šetrnému zacházení s veškerým vybavením SVČ.

Každý kroužek má k dispozici vhodnou místnost a patřičné materiální vybavení. Dovoluje-li to rozvrh, je možné pro práci využívat i tělocvičnu a počítačovou učebnu školy.

Podlahové krytiny (koberec, lina) jsou denně čištěny. Výzdoba prostor je obměňována dle ročních období. Prostory jsou dobře osvětlené, mají odpovídající teplotu.

10.2.10 Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání zajišťují 2 vychovatelé na plný úvazek, pedagogičtí pracovníci učitelského sboru a externí pedagogičtí pracovníci a lektoři. Úklid zajišťuje 1 uklízečka. Všichni zajišťují pestrou skladbu nabídky zájmového vzdělávání, jsou kreativní. Vychovatelé se budou průběžně dále vzdělávat v různých kurzech a samostudiem. Všichni, kteří se podílí na zájmovém vzdělávání, se snaží:

- probouzet v klientech aktivní zájem o příslušné činnosti
- podporovat vzájemnou komunikaci a sociální cítění
- rozvíjet přirozenou zvídavost klientů

- dbát na slušné chování a vystupování
- ocenit a chválit snahu klientů
- vytvářet příznivé klima
- využít své organizační schopnosti
- dále se vzdělávat ve svém oboru
- získat klienty pro svůj program
- získat širší okruh spolupracovníků
- mít právní vědomí
- znát bezpečnostní předpisy pro práci s klienty a pro určité činnosti

10.2.11 Popis ekonomických podmínek

Výše úplaty za kroužky je stanovena vždy na začátku školního roku, je-li přijat klient až v průběhu pololetí, je částka příslušně snížena. V případě předčasného ukončení činnosti se vrací zpět poměrná částka. Slevy pro klienty (žijí-li např. v tíživých sociálních podmínkách) jsou přiznány na základě jejich žádostí vedením školy.

Získané prostředky jsou používány na nákup vybavení a materiálu. SVČ získává prostředky i ze státního rozpočtu.Škola poskytuje materiální vybavení pro jednotlivé formy činností.

10.2.12 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Vychovatelé, pedagogičtí pracovníci i externí pracovníci dbají při svých činnostech na bezpečnost a ochranu zdraví, fyzickou ochranu, ale také na emocionální ochranu.

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví klientů, ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí jsou obsaženy ve vnitřním řádu školy. Kniha úrazů bude v kabinetu SVČ.

Podmínky pro bezpečné a hygienické působení:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostorů
- bezpečné pomůcky
- ochrana klientů před úrazy

- výrazné označení všech nebezpečných předmětů
- zveřejnění provozních řádů keramické dílny, kuchyňky…
- dostupnost prostředků první pomoci (lékárnička), praktická dovednost poskytovat první pomoc
- vytváření prostředí pohody, příznivé sociální klima
- respekt k potřebám jedince
- věková přiměřenost
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast na životě zařízení
- včasná informovanost
- stanovení nejvyššího počtu klientů na jednoho pedagogického pracovníka při jednotlivých druzích vykonávané činnosti

10.2.13 Zveřejnění ŠVP

ŠVP SVČ bude součástí ŠVP školy a bude v tištěné podobě zveřejněno na přístupném místě ve SVČ (nástěnka) a v ředitelně školy. K dispozici bude i na webových stránkách školy.

Společná část

11.HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY:

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se také řídí § 51 až § 53 a § 69 až § 71 školského zákona**.** Podrobnosti o hodnocení výsledků žáků a jeho náležitostech stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

Získání stupně vzdělání se řídí § 45, ukončení základního vzdělávání § 54 a § 55 a ukončení středního vzdělávání § 77 a § 82 školského zákona.

Cílem hodnocení je:

- poskytnout žákovi zpětnou vazbu o tom, do jaké míry ovládá danou problematiku, jak dovede použít, co se naučil, kde udělal pokrok a kde má nedostatky
- sdělit zákonnému zástupci žáka, nakolik žák splňuje požadavky, které na něj škola klade
- vyjádřit úspěšnost žáka na vysvědčení v obecně srozumitelné formě
- vést žáky i všechny pracovníky školy k sebehodnocení a formativnímu hodnocení

11.1 Pravidla pro hodnocení žáků

1. Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

   1 - výborný

   2 - chvalitebný

   3 - dobrý

   4 - dostatečný

   5 – nedostatečný

Užívá-li pedagog při klasifikaci mezistupně hodnocení (1-, 3+), pak pouze ve svých vlastních klasifikačních poznámkách, ne však v úředních dokumentech školy. K výše uvedeným klasifikačním stupňům se dospěje na základě hodnocení práce žáka a jejích výsledků učitelem daného

předmětu a na základě úspěšnosti žáka při ústním zkoušení, v kontrolních testech či písemných pracích, případně též na základě výsledku komisionální zkoušky.

2. Učitel sleduje a hodnotí, nakolik si žák osvojil látku daného předmětu. Proto žáky zkouší (ústně či písemně), diskutuje s nimi, zadává jim rozličné úkoly (ve škole i na doma) a hodnotí je. Učitel vždy na začátku klasifikačního období **vysvětlí žákům způsob svého hodnocení** tak, aby **žáci věděli, zač konkrétně jsou hodnoceni** a jakou mají jednotlivá hodnocení váhu při rozhodování o konečné známce. Pravidla klasifikace se sjednocují v rámci jednotlivých předmětových komisí jako OBECNÉ POŽADAVKY (např. docházka v předmětu 75 %, 1 – 2 ústní zkoušení za pololetí, dopsané všechny hlavní písemné práce…). Dále si může pedagog určit SPECIFICKÉ POŽADAVKY KLASIFIKACE (např. vypracování laboratorních protokolů…), se kterými ale musí bezpodmínečně žáky na začátku klasifikačního období seznámit.
3. Průběžné hodnocení výsledků žáka vyjadřuje učitel slovně nebo známkou nebo uvedením procentuální úspěšnosti, počtu získaných bodů apod. Žák má právo být vždy se svým hodnocením seznámen. Totéž právo má i zákonný zástupce nezletilého žáka. Učitel pak má povinnost po každém zkoušení, testu, písemné práci či vypracovaném úkolu sdělit žákovi jeho hodnocení. Dále učitel zapíše hodnocení do materiálů přístupných zákonnému zástupci žáka (elektronická klasifikace systému „Bakaláři“).
4. Srovnávací testy či písemné práce společné pro více tříd resp. skupin jsou zadávány na základě dohody v předmětové komisi nebo na příkaz ředitele a k jejich výsledku se při hodnocení žáka podstatnou měrou přihlíží.
5. Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou **náročnost a pedagogický takt** vůči žákovi. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k **věkovým zvláštnostem žáka, jeho speciálním vzdělávacím potřebám, integraci, inkluzi** i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

11.1.1 Získávání podkladů pro klasifikaci, způsoby a kritéria hodnocení

a) Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
    1. soustavným diagnostickým pozorováním žáka
    2. soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
    3. různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
    4. kontrolními písemnými pracemi
    5. analýzou výsledků činnosti žáka

6. konzultacemi s ostatními učiteli, výchovnými pracovníky a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden, speciálně pedagogických center a zdravotní služby
7. rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

b) Žák musí být z předmětu **vyzkoušen ústně nebo písemně** alespoň **dvakrát za každé pololetí, z toho se doporučuje nejméně jednou ústně.**

c) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů – výkonů a výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě a známku zapíše do elektronické klasifikace. Pedagog vede žáky **k sebehodnocení svého výkonu**. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací oznámí žákovi nejpozději do čtrnácti dnů.

d) Kontrolní písemné práce v rozsahu celé vyučovací hodiny prokonzultuje učitel s třídním učitelem, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích, nejlépe, když termín práce zapíše předem do třídní knihy. V jeden den lze psát pouze jednu kontrolní práci, která je v rozsahu celé vyučovací hodiny.

e) Učitel je povinen vést **soustavnou evidenci** o každé klasifikaci žáka.

11.1.2 Klasifikace žáků

Průběžné hodnocení žáka může být prováděno na základě:

- písemného testu
- písemné práce
- samostatné práce ve škole
- skupinové práce ve škole
- ústního zkoušení
- domácího úkolu
- laboratorních prací
- výtvarných prací
- hudebního projevu

- tělocvičného či sportovního výkonu
- výstupu z projektu
- výstupu z projektového dne
- případně z online výstupu

Kritériem úspěšnosti je jednak absolutní hodnota výkonu (počet získaných bodů, procento správných odpovědí, kvalita samostatné práce, hodnota sportovního výkonu apod.) a jednak pokrok, jaký žák učinil (oč se zlepšil).

Při hodnocení je třeba tedy brát v úvahu nejen dosaženou úroveň, ale i možnosti jednotlivce a jím vynaložené úsilí.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech se hodnotí:

1. ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů a schopnost vyjádřit je,
2. kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické schopnosti,
3. schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
4. schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech,
5. kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
6. aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
7. přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
8. kvalita výsledků činností,
9. osvojení účinných metod samostatného studia.

Vlastní klasifikace žáků:

a) Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.

b) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět.

c) V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě. Nedojde-li k dohodě, stanoví se výsledný klasifikační stupeň rozhodnutím ředitele školy.

d) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

e) Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.

f) Ředitel školy určí způsob, jakým budou třídní učitelé a vedení školy informováni o stavu klasifikace ve třídě.

g) Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají na pedagogických poradách a jsou o nich prokazatelným způsobem informování zákonní zástupci žáka.

h) Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíší učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do katalogových listů a připraví písemně návrhy na opravné zkoušky a klasifikaci v náhradním termínu. Tyto návrhy odevzdají řediteli školy.

i) Celkový prospěch žáka zahrnuje výsledky z povinných předmětů, povinně volitelných a chování, nezahrnuje klasifikaci nepovinných předmětů. Stupeň celkového prospěchu se uvádí na vysvědčení.

j) Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po ukončení pololetí. Není-li možná klasifikace ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí neklasifikuje.

k) Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který nemohl být klasifikován v náhradním termínu nebo byl klasifikován nedostatečně, opakuje ročník. Za závažnou příčinu neklasifikace lze považovat méně než 75 % docházky.

l) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy byl s touto klasifikací seznámen, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím předmětu ředitel školy, může zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení zřizovatele školy.

m) Komisi pro přezkoušení jmenuje ředitel školy, eventuálně zřizovatel. Komise je zpravidla tříčlenná, tvoří ji předseda, zkoušející učitel, jímž je zpravidla příslušný vyučující, a přísedící. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O zkoušce se pořizuje protokol.

n) Komise žáka přezkouší neprodleně, nejpozději do deseti dnů. Výsledek přezkoušení oznámí ředitel školy zástupci žáka prokazatelným způsobem.

11.1.2.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činností:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně, a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úloh, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úloh, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí závažné mezery. Při provádění intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení

teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné nedostatky a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Žákovi může být udělen stupeň 5 (nedostatečný), i pokud podváděl při písemné práci (např. opisování, používání nepovolených pomůcek).

11.1.2.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech výchov, zejména výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova:

Hodnotí se:

a) stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu

b) osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,

c) poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,

d) kvalita projevu,

e) vztah žáka k činnostem a zájem o ně,

f) estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní skutečnosti,

g) v tělesné výchově, s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka, všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

V tělesné výchově se žák klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu a k úlevám doporučeným lékařem či poradenským školským zařízením. Zákonný zástupce žáka žádá ředitele školy o úlevy v TV vždy na začátku školního roku, případně podle aktuálního zdravotního stavu žáka.

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěny, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele, nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimálně osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech!

11.1.2.3 Opravné zkoušky:

a) Žákovi, který je na konci druhého pololetí klasifikován nejvýše ve dvou předmětech nedostatečně, je umožněno vykonání opravné zkoušky.

b) Žák koná opravné zkoušky nejpozději v posledním týdnu hlavních prázdnin. Nemůže-li se žák ze závažných důvodů dostavit, na základě předložení lékařské zprávy, či zdůvodnění zákonných zástupců, umožní mu ředitel školy vykonání opravné zkoušky do 15. září.

c) Nedostaví-li se žák bez omluvy a řádného dokladu o důvodech, je klasifikován stupněm nedostatečný.

d) Opravné zkoušky jsou zkoušky komisionální.

11.1.2.4 Klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami klade učitel důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon. Při klasifikaci nevychází učitel z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. To ale neznamená, že žák se speciálními vzdělávacími potřebami nesmí psát písemné práce. Učitel se řídí doporučeními, která obsahuje odborná zpráva (PLPP, IVP) schválená školským poradenským pracovištěm nebo školským poradenským zařízením.

Hodnocení žáka s SVP:

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,

celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

11.1.2.5 Hodnocení ročníkových prací = RP:

Ročníkové práce jsou určeny pro žáky sexty a septimy a III. ročníku VG. Jde o precizně vypracované práce, díky kterým se žáci naučí pracovat se zdroji a respektovat daná pravidla, v septimě a III. ročníku je součástí i obhajoba práce. Rozsah práce je pro jazykové předměty 5 – 8 stran, pro ostatní předměty 10 – 15 normovaných stran. Termín zadání témat RP vyučujícími je 15. září, žáci se zapíší k tématu do konce září, odevzdat musí do 31. března. Během vypracovávání RP mají žáci předepsané povinné konzultace s vedoucím své RP. Normy a parametry pro psaní RP jsou vyvěšeny na webu školy, stejně jako podmínky klasifikace RP. Hodnocení formální stránky RP vychází ze zásad stanovených vedením školy a hodnocení obsahové stránky RP je schvalováno předmětovou komisí pro jednotlivé předměty. Známka z ročníkové práce se započítává v daném klasifikačním období do celkového hodnocení z daného předmětu dle stanovení vedení školy. Žák si tedy musí vybrat práci z předmětu, ze kterého je v daném klasifikačním období hodnocen. Žák může podat žádost řediteli školy o posunutí termínu odevzdání ročníkové práce pouze ze závažného zdravotního, či rodinného důvodu. Oprávněnost důvodu posoudí ředitel školy.

Dodatek č. 9 platný od 1. 9. 2024 – povinnost vypracování RP byla zrušena (zejména z důvodu zneužívání AI při jejím vypracování) a nahrazena možností žáků účastnit se za vedení pedagogů SOŠ (Středoškolské odborné činnosti). Naše Středisko volného času SVČ od 1. 9. 2024 nabízí žákům Kroužek Základy odborného psaní, kde lze získat potřebné kompetence.

11.1.3 Hodnocení chování žáků

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a schvaluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Chování se klasifikuje podle toho, jak žák dodržuje pravidla chování a školní řád.

Celková klasifikace chování v jednom klasifikačním období nemá vliv na celkovou klasifikaci chování v dalším klasifikačním období. Chování žáka se klasifikuje těmito stupni: **1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé**.

Třídní učitel může uložit **napomenutí třídního učitele,** nebo **třídní důtku** za porušování školního řádu**.** O uložení informuje prokazatelným způsobem rodiče žáka a uložení zaznamenává do dokumentace vedené o žákovi. Napomenutí i důtka se ukládají před kolektivem třídy. **Ředitel školy** může uložit **ředitelskou důtku** za závažné porušení školního řádu nebo veřejného pořádku. O uložení ředitelské důtky informuje prokazatelným způsobem rodiče nebo zákonné zástupce, provede o ní záznam do dokumentace vedené o žákovi. Důtku ukládá ředitel před kolektivem třídy. Ředitel školy navrhuje **podmínečné vyloučení ze studia** – ředitel stanoví zkušební lhůtu, nejdéle na dobu 1 roku. Ředitel školy navrhuje **úplné vyloučení se studia**, pedagogická rada se k návrhu vyjadřuje.

Stupně chování:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje a aktivně prosazuje ustanovení školního řádu, zásady a pravidla morálky. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Ojediněle se může dopustit méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu.

Stupeň 2 (uspokojivé)
Chování žáka je většinou v souladu s ustanoveními školního řádu, se zásadami a pravidly soužití. Dopustí se závažného přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu. Je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se opakovaně dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu, morálním zásadám a pravidlům soužití. Jeho jednáním je ohrožena výchova ostatních žáků.

Za výborné studijní výsledky, reprezentaci školy či mimořádný projev lidskosti, záslužný nebo statečný čin nebo dlouhodobou úspěšnou práci může být žákovi udělena **pochvala třídního učitele** (po projednání s ředitelem školy) nebo **pochvala ředitele školy** (po projednání v pedagogické radě). Udělení pochvaly se zaznamenává na vysvědčení za příslušné pololetí i do dokumentace žáka.

Veškeré hodnocení chování žáků musí být zaznamenáno v dokumentaci školy.
Postup pro ukládání výchovných opatření jsou uvedena v pravidlech pro hodnocení chování žáků, která jsou přílohou školního řádu.

11.1.4 Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí vyjadřuje výsledky klasifikace ve vyučovacích předmětech a klasifikaci chování. Nezahrnuje klasifikaci v nepovinných předmětech. **Žák je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen takto:** - „**prospěl s vyznamenáním**“, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu horší prospěch než chvalitebný, průměrný prospěch z povinných předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré; - „**prospěl**“, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch nedostatečný; - „**neprospěl**“, má-li z některého vyučovacího předmětu prospěch nedostatečný; - „**nehodnocen**“ v 1. pololetí a „**neklasifikován**“ ve 2. pololetí, nesplnil-li předem dohodnuté a známé podmínky klasifikace.

11.1.5 Zásady hodnocení maturitních zkoušek

Dodatek č. 10: platný od 1. 9. 2024 (změny červeně)
Maturitní zkouška se řídí novelou školského zákona **č. 284/2020 Sb., vyhláškou č.177/2009 Sb a vyhláškou 530 / 2021 Sb.**

§ 77

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

§ 78 **Společná část maturitní zkoušky**

(1) Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou

a) český jazyk a literatura,

b) cizí jazyk, který si žák zvolí z nabídky stanovené prováděcím právním předpisem; žák může zvolit pouze takový cizí jazyk, který je vyučován ve škole, jíž je žákem, a

c) matematika.

(2) Společná část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury a druhé zkoušky, pro kterou si žák na přihlášce k maturitní zkoušce zvolí jeden ze zkušebních předmětů uvedených v odstavci 1 písm. b) a c).

(3) Zkouška ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura a zkouška ze zkušebního předmětu cizí jazyk se skládají z dílčích zkoušek konaných

a) formou didaktického testu,

b) formou písemné práce a

c) ústní formou před zkušební maturitní komisí (písemná práce a ústní forma spadají od roku 2022 do profilové části maturitní práce).

(4) Zkouška ze zkušebního předmětu matematika se koná formou didaktického testu. Didaktickým testem se pro potřebu tohoto zákona rozumí písemný test, který je jednotně zadáván a centrálně vyhodnocován, a to způsobem a podle kritérií stanovených prováděcím právním předpisem.

(5) Žák se může ve společné části dále přihlásit až ke dvěma nepovinným zkouškám z předmětů podle odstavce 1 písm. b) a c).

§ 78a

(1) Rozsah vědomostí a dovedností, které mohou být ověřovány zkouškami společné části maturitní zkoušky, stanoví ministerstvo v katalozích požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky (dále jen „katalog“) pro příslušný zkušební předmět. Katalogy ministerstvo zveřejní vždy nejpozději 24 měsíců před termínem konání zkoušek způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Zkoušky a dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu a písemné práce jsou neveřejné. Účast je povolena žákům konajícím zkoušku, pedagogickému pracovníkovi pověřenému funkcí zadavatele zkoušky (dále jen „zadavatel“), školnímu maturitnímu komisaři (dále jen „komisař“), řediteli školy a školním inspektorům České školní inspekce. V případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je povolena též účast osob zajišťujících asistenci nebo službu tlumočení do znakového jazyka nebo do dalších komunikačních systémů, a to za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem.

(3) Dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané ústní formou jsou veřejné.

(4) Dílčí zkoušky konané formou didaktického testu a ústní formou může žák konat, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání.

(5) Před konáním každé ze zkoušek společné části maturitní zkoušky je žák povinen předložit zadavateli nebo předsedovi zkušební maturitní komise svůj průkaz totožnosti opatřený fotografií. Nepředložení průkazu totožnosti nebo důvodné pochybnosti o totožnosti žáka, který jej předkládá, mohou být důvodem pro nepřipuštění žáka ke zkoušce. Důvody nepřipuštění žáka ke zkoušce zaznamená zadavatel nebo předseda zkušební maturitní komise v protokolu o maturitní zkoušce.

(6) Žák vykoná úspěšně společnou část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, ze kterých se skládá společná část maturitní zkoušky.

11.1.5.2 Zásady hodnocení maturitních zkoušek - profilová část

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze 2 povinných zkoušek. Žák může dále v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky. Žák může volit nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy, jež je zveřejněna na veřejně přístupném místě nejpozději 7 měsíců před konáním první zkoušky profilové části maturitní zkoušky.
Žák může konat profilovou část maturitní zkoušky i v případě, že nevykonal společnou část maturitní zkoušky úspěšně. Žák vykoná úspěšně profilovou část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, které jsou její součástí.
Profilová část maturitní zkoušky je veřejná s výjimkou zkoušek konaných formou písemné zkoušky a jednání zkušební maturitní komise o hodnocení žáka.
Každý žák bude tedy maturovat povinně ze dvou předmětů. Vybrat si mohou žáci z předmětů, ze kterých nematurují ve společné části maturitní zkoušky, s výjimkou českého jazyka.

Český jazyk	ústní zkouška
Anglický jazyk	kombinace ústní zkoušky a písemné ~~zkoušky~~ práce, v hodnocení má písemná ~~zkouška~~ práce váhu ~~33%~~ 40%
Německý jazyk	kombinace ústní zkoušky a písemné ~~zkoušky~~ práce, v hodnocení má písemná ~~zkouška~~ práce váhu ~~33%~~ 40%
Ruský jazyk	~~ústní zkouška~~ kombinace ústní zkoušky a písemné práce, v hodnocení má písemná práce váhu 40%
Španělský jazyk	kombinace ústní zkoušky a písemné práce, v hodnocení má písemná práce váhu 40%

Latina	ústní zkouška
Matematika	ústní zkouška
Fyzika	ústní zkouška
Biologie	ústní zkouška
Chemie	ústní zkouška
Zeměpis	ústní zkouška
Dějepis	ústní zkouška

Základy společenských věd - ústní zkouška

Deskriptivní geometrie ústní zkouška

Informatika ~~praktická zkouška~~ ústní zkouška

Psychologie ústní zkouška

Základy ekonomiky a managementu ústní zkouška

V profilové části si žák může zvolit dvě nepovinné zkoušky. Na výběr má stejné předměty jako při zkoušce povinné.

Hodnocení profilové části:
Při hodnocení profilové zkoušky se užívá klasifikační stupnice 1 – 5 podle níže uvedených zásad. Pokud se zkouška skládá z více částí, vykoná žák zkoušku úspěšně, pokud úspěšně vykoná všechny části dané zkoušky.

Předměty – pouze ústní zkouška: zkoušku hodnotí zkoušející a přísedící, pokud se shodnou na známce, je známka oznámena maturitní komisi, která se ke známce vyjadřuje. V případě nesouhlasu s navrhovanou známkou může komise o výsledné známce hlasovat.
Pokud se zkoušející a přísedící neshodnou v klasifikaci, o známce hlasuje maturitní komise.

Předměty s písemnou ~~zkouškou~~ prací (NJ, AJ, ŠJ, RJ): před ústními MZ napíší žáci písemnou část MZ ~~v rozsahu 4 vyučovací hodiny~~. Její výslednou známku se žák dozví před odchodem na přípravné období pro ústní zkoušku. Tato část MZ má váhu v celkové známce 33%. 40%
Ústní zkouška má váhu ~~67%~~. 60% Pro ústní část MZ platí stejné zásady jako u předmětů, kde je pouze ústní zkouška.

~~**Předměty s praktickou zkouškou (Inf):** zkouška se skládá ze dvou částí - testové a praktické, obě části se konají ve stejný termín. Celkový čas určený pro maturitní zkoušku z informatiky je 240 minut + přestávka. Na vypracování první části – testové – je max. 90 minut, na vypracování druhé části – praktické je max. 150 minut.~~
~~Z obou částí se body sčítají, celkem lze získat maximálně 100 bodů. Stupnice pro známku z maturitní zkoušky z informatiky je následující:~~

~~88 – 100 bodů Výborný~~
~~74 – 87 bodů Chvalitebný~~
~~59 – 73 bodů Dobrý~~
~~44 – 58 bodů Dostatečný~~
~~0 – 43 bodů Nedostatečný~~

Zásady klasifikace:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně, a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úloh, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní (eventuálně písemný) projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úloh, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí závažné mezery. Při provádění intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení

teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné nedostatky a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

11.2 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Toto vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 školského zákona.

11.2.1 Oblasti vlastního hodnocení:

- Podmínky ke vzdělávání (materiální, technické, ekonomické, hygienické…)
- Průběh vzdělávání
- Školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou – podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- Výsledky vzdělávání žáků

- Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům
- Soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s RVP ZV a RVP G

11.2.2 Cíle a kritéria vlastního hodnocení

Cílem vlastního hodnocení školy je nalezení slabých míst a jejich následná eliminace. Důležité je rovněž vyhodnocení úspěchů a odměnění jejich tvůrců. Cílem vlastního hodnocení školy je tedy zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy. Kritéria tohoto hodnocení jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola plánuje na každý školní rok.

11.2.3 Nástroje vlastního hodnocení

- Počty absolventů přijatých na vysoké školy
- Výsledky maturitních zkoušek
- Vysvědčení – hodnoty známek, jejich průměry a statistický vývoj
- Výsledky žáků ve srovnávacích testech (například: Scio, Kalibro, Cermat, mezinárodní srovnání apod.)
- Výsledky žáků v oficiálních soutěžích
- Výsledky žáků ve srovnávacích testech zadávaných předsedy PK
- Hospitace vedení školy a předsedů PK a vzájemné hospitace
- Ankety a dotazníky mezi žáky, jejich rodiči a učiteli
- Počty kázeňských opatření a jejich skladba
- Počty neúspěšných žáků (kteří opouštějí školu či opakují ročník)
- Počty uchazečů o studium na naší škole
- Množství a charakter aktivit pro doplnění výuky (exkurze, výstavy, besedy…)
- Míra kvalifikovanosti sboru
- Počet a charakter vzdělávacích akcí a kurzů učitelů – DVPP
- Odezva veřejnosti na činnost školy (pro nás velmi důležitá zpětná vazba)
- Rozbor dokumentace školy
- Rozhovory s učiteli a rodiči
- Analýza portfolií žáků a učitelů

11.2.4 Časové rozvržení evaluačních činností

- Dílčí hodnocení ve výroční zprávě o činnosti – vždy do 31. 10.
- Další faktory se vyhodnocují průběžně, aby mohlo být aktuálně reagováno.

11.2.5 Metody a nástroje vlastního hodnocení:

Metoda je určitý postup zjišťování skutečností (např. pozorování, test aj.).

Nástroj je konkrétní forma záznamu a interpretace zjišťované skutečnosti (např. určitý test studijních předpokladů společnosti SCIO).

Seznam a vymezení používaných metod a nástrojů:

- **Pozorování** – může být použito standardizované (pozorovatel postupuje podle přesně formulovaných a seřazených bodů – úkolů), polostandardizované či volné, systematické i nesystematické.
- **Rozhovor –** může být použit řízený (interview), neřízený (volný), standardizovaný (tazatel postupuje podle přesně formulovaných a seřazených otázek), nestandardizovaný, individuální nebo skupinový. Respondenty rozhovoru mohou být zaměstnanci školy, žáci, jejich zákonní zástupci a sociální partneři školy.
- **Dotazník, anketa –** jsou forma řízeného rozhovoru bez přímého kontaktu s respondenty. Podstatou dotazníku je soubor otázek, které jsou voleny tak, aby umožnily kvantifikaci a soustřeďování dat podle zvolených kritérií. Otázky mohou být otevřené či uzavřené (dotazník obsahuje nabídku variant odpovědí nebo škálové hodnocení výroků). Anketa je jednodušší verzí dotazníku.
- **Rozbor dokumentace žáka, pedagoga –** tvoří ji rozbor (čili analýza, sumarizace, vyhodnocování) povinné i fakultativní dokumentace žáka i učitele (osnovy, přípravy na vyučování, **osobní portfolio** žáka, učitele, školy aj.)
- **Rozbor vybraných edukačních postupů** – čili analýza, sumarizace, vyhodnocování: portfolií, písemných prací a testů, školních časopisů, produktů, fotografií a filmových materiálů, prezentací a veřejných vystoupení žáka, audio a videozáznamů aj.
- **Rozbor dosažených výsledků vzdělávání v oboru** – čili analýza, sumarizace, vyhodnocování: studijních průměrů, písemných prací, ústních zkoušek, výsledků celostátních srovnávacích testů, zapojení a dosažení umístění v soutěžích, uplatnění absolventů při přijímacím řízení, získání mezinárodních jazykových certifikátů, počet žáků zapojených do animátorského hnutí aj.
- **Test –** je úkol nebo soubor úkolů identický pro všechny zkoumané osoby, s přesně vymezeným způsobem hodnocení výsledků. Zpravidla má charakter zkoušky, tj. přezkoumání kvality, kontrolu měření výkonu, schopnosti, dovednosti. Může mít charakter i úkolu (přeložit

článek, vytvořit prezentaci aj.). Standardizovaný test obsahuje uzavřené otázky s nabídnutými variantami odpovědí. Zvláštní skupinu testů tvoří **sociometrický test**, který je určený pro zjišťování vztahů ve skupině.

- **Dílna (workshop) –** jde o moderovanou, strukturovanou společnou práci skupiny účastníků na společném tématu s konkrétním výstupem, který mapuje vymezenou problematiku nebo navrhuje její řešení.
- **Inscenační metody (modelové situace) –** rozebírají nebo řeší stanovené téma tak, že účastníci situace vystupují v různých rolích. Jsou vhodným prostředkem pro zjišťování názorů a postojů i pro odhalování vztahů ve skupině. Zvláštní skupinu inscenačních metod tvoří **sociálně-psychologická hra nebo cvičení** (sociodrama) či problémové situace zadávané skupinám.
- **Projektování –** spočívá v individuálním nebo skupinovém vytváření myšlenkového konstruktu, zobrazování pocitů, názorů a postojů. Formami může být slohová práce, volné psaní, myšlenková mapa, kreslení, vytváření prostorových obrazců z předmětů i osob (živé obrazy) aj.
- **Brainstorming –** je technika tvořivého myšlení. Spočívá ve volném vyslovování nápadů a myšlenek na dané téma. Je uplatňována při skupinovém hodnocení současného stavu a hledání další cesty.
- **Analýza SWOT –** je hledání silných a slabých stránek práce učitele, příležitostí a ohrožení.

11.2.6 Podrobné rozpracování oblastí vlastního hodnocení:

11.2.6.1 Podmínky ke vzdělávání

Cíle	**Možné evaluační metody, výstupy evaluace**
Ověřit funkčnost základního vybavení školy • Prostorové vybavení • Funkčnost sociálního zázemí • Podmínky stravování	• Rozbor a plán oprav pro další období, podle priorit připravit ve spolupráci s majitelem budovy • Každoročně vyhodnotit vykonané opravy budovy vzhledem k plánu oprav
Prověřit ekonomické podmínky školy • Nakládání s rozpočtem • Investiční výdaje • Příjmy • Priority pro další období	• Rozbor zprávy o hospodaření provádí vedení školy s radou ŠPO, na Školské radě a ve stručnosti na pedagogické radě • Přínos realizovaných projektů posoudí jejich řešitelé písemně, písemná zpráva bude předána vedení školy, stručná anotace projektu spolu s dalším dokumentačním materiálem (fota,

	videa) bude zařazena ve výroční zprávě a na www stránkách školy • Priority pro další období jsou stanoveny po následné diskusi se zaměstnanci školy
Ověřit materiálové vybavení školy. Vybavení: • Odborných učeben a předmětových komisí pomůckami • Výpočetní technikou • Sportovními potřebami • Pro údržbářské a kancelářské práce	• Záznamy z inventarizace – provádí se 1x ročně • Dotazníkové šetření pro správce sbírek a místností – požadavky předkládají vedení školy • Priority pro další období jsou stanoveny po projednání se zaměstnanci školy
Rozebrat strukturu uchazečů o studium vzhledem k demografickému vývoji a dalším skutečnostem	Analýza přihlášek ke studiu – výsledky projednat v pedagogické radě

11.2.6.2 Průběh vzdělávání + Školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou

Analyzovat učební plán a dostatečnost nabídky volitelných a nepovinných předmětů a nabídku zájmových kroužků v rámci ŠD a ŠK, posuzovat vývoj školního klimatu z hlediska žáků včetně vztahů s rodiči, zhodnotit výstupy z projektového vyučování včetně zpětné vazby, analyzovat spolupráci s místní komunitou včetně zpětné vazby a medializace školy.

Cíle	**Možné evaluační metody, výstupy evaluace**
Analyzovat učební plán a jeho vhodnost vzhledem k zájmům studentů	• Analýza učebního plánu – besedy a dotazníková šetření pro učitele a žáky • Rozbor zvolených volitelných předmětů za uplynulé období – provádí vedení školy • Úpravy učebního plánu a nabídku volitelných předmětů pro další období projednat v předmětových komisích a pedagogické radě
Analyzovat pestrost a vhodnost používaných metod výuky, dodržování rozvrhu	• Rozbor hospitační činnosti za uplynulé období – provádí vedení školy • Hospitační činnost provádí vedení školy průběžně nejméně jedenkrát za evaluační období u každého pedagoga, u

	začínajících učitelů vícekrát. • Na škole jsou zavedeny vzájemné hospitace a jejich následné rozbory, četnost vzájemných hospitací stanoví vedení školy. • Dotazník pro žáky – rozbor provede vedení školy a s výsledky seznámí ostatní na pedagogické radě. • Podpora učitelů v DVPP, nabídka školení, kurzů. • Organizace školení na nové metody výuky a jejich hodnocení přímo na škole pro všechny, pod vedením zkušené lektorky. • Předmětové komise sestavují evaluační dotazníky pro žáky – pro všechny předměty a ročníky
Analyzovat kvalitu práce jednotlivých učitelů	• Vedení školy projedná s jednotlivými učiteli závěry plynoucí z hodnotícího dotazníku • Předmětové komise sestavují evaluační dotazníky pro žáky – pro všechny předměty a ročníky • Pohovor vedení školy s jednotlivými učiteli – diskuse nad dotazníkem
Zhodnotit projektová vyučování a další mimorozvrhové aktivity žáků	• Hodnocení projektového vyučování (platí i pro sportovní kurzy a poznávací výjezdy) provádí vedoucí realizačního týmu společně s ostatními zúčastněnými – rozbor činnosti, vhodnost zařazení, účelnost, mezipředmětové propojení, finanční náklady, zpětná vazba od žáků i učitelů, návrhy zlepšení pro příště – výsledkem je podrobný manuál uložený u vedení školy pro příští realizaci • Četnost mimorozvrhových aktivit, rozbor účelnosti a zhodnocení písemných výstupů z projektů provede vedení školy na pedagogické radě • Písemné výstupy z projektů jsou součástí portfolia žáků
Analyzovat podporu školy žákům	• Analýza činnosti výchovných poradců a preventistů – rozbor podpory žákům provede výchovný poradce a preventista a srovná s plánem činností, po projednání v pedagogické radě

	stanoví postup pro další období • Analýza činnosti třídních učitelů, rozbory plánů práce třídního učitele, dotazníkové šetření mezi žáky – provede vedení školy • Analýza využívání předepsaných konzultací žáky – zájem, možnosti – formou besedy či dotazníku – provede TU, vedení školy • Analýza využívání nabídky mimoškolních aktivit žáky – zájem, možnosti – formou besedy či dotazníku – provede vedoucí Školního klubu, vedení školy
Analyzovat spolupráci s rodiči a další komunitou (institucemi, jinými školami, širokou veřejností)	• Rozbor zápisů z třídních schůzek a způsobu řešení připomínek – písemný zápis provedou třídní učitelé a odevzdají vedení školy • Rozbor spolupráce se Školskou radou, provede vedení školy • Analýza spolupráce s další komunitou ve městě – ostatní školské subjekty, Městský úřad, sportovní a kulturní zařízení, široká veřejnost – forma besed, dotazníků, možnost dalších námětů

11.2.6.3 Výsledky vzdělávání žáků

Porovnat výsledky testů s výsledky na úrovni kraje a republiky, sledovat úspěšnost absolventů při přijetí na VŠ.

Cíle	**Možné evaluační metody, výstupy evaluace**
Posoudit výsledky vzdělávání v oblasti vědomostí	• Rozbor výsledků testů žáků 4. ročníku – kvarty (využití běžně dostupných testů, např. SCIO, VEKTOR, KVALITA a jiné) • Rozbor výsledků společné části maturitní zkoušky • Rozbor výsledků v ostatních ročnících – každý rok zaměření na jeden vyučovací předmět + využití statistik programu Bakalář – 2x ročně • Rozbory výsledků provádí vedení školy a pověřený předseda předmětové komise, výsledky projedná v pedagogické radě

Posoudit výsledky vzdělávání v oblasti klíčových kompetencí	• Dotazníkové šetření pro žáky končících ročníků (9. třídy ZŠ, kvarta, IV. ročník, oktáva) – účelnost projektů, ročníkových prací • Analýza výsledků a úspěšnosti našich žáků ve vědomostních a dovednostních soutěžích a olympiádách – provedou předsedové PK, výsledky zpracuje vedení školy do výroční zprávy • Rozbor provede vedení školy a předsedové PK a budou stanoveny priority pro další období
Posoudit úspěšnost u maturitních zkoušek a úspěšnost absolventů	• Analýza výsledků maturitních zkoušek a úspěšnost absolventů při přijímacím řízení – provedou třídní, výsledky zpracuje vedení školy do výroční zprávy
Posoudit vhodnost pravidel pro hodnocení žáků	• Rozbor provedou předmětové komise – písemná zpráva předsedů PK • Shrnutí provede vedení školy v pedagogické radě a budou přijata opatření pro další období

11.2.6.4 Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Posoudit řídicí systém školy z pohledu vedení, předmětových komisí a zaměstnanců školy. Pravidelně hodnotit vzdělávání pedagogických pracovníků.

Cíle	**Možné evaluační metody, výstupy evaluace**
Analyzovat účinnost řídicího systému	• Rozbor funkčnosti informačního systému školy – dotazník pro učitele • Rozbor plnění úkolů učitelů – provede vedení školy
Analyzovat personální situaci ve škole	• Rozbor provede vedení školy – písemná zpráva s výhledem na další roky
Analyzovat profesní a odborný rozvoj učitelů	• Rozbor dalšího vzdělávání učitelů – provede vedení školy na základě pohovorů s učiteli • Výsledky DVPP jsou zaznamenány ve výroční zprávě školy

	• Po projednání v pedagogické radě jsou stanoveny priority pro další období
Analyzovat systém odměňování učitelů	• Rozbor mechanismu přidělování osobních příplatků a odměn projednat

11.2.6.5 Hodnocení výsledků práce školy + soulad ŠVP školy s RVP

Hodnotit naplněnost školy ve srovnání s cílovou kapacitou, sledovat plnění rozpočtu zejména provozních výdajů, posoudit možnosti mimorozpočtových zdrojů.

Cíle	**Možné evaluační metody, výstupy evaluace**
Posoudit výsledky práce školy za uplynulé hodnocené období	• dotazník vedení školy – porovnání stanovených priorit za uplynulé evaluační období se skutečností • SWOT analýza • Rozbor výsledků provede vedení školy na pedagogické radě a po projednání budou stanoveny priority na další období
Posoudit soulad ŠVP školy s RVP ZV a RVP G	• Průběžně analyzuje a kontroluje koordinátor ŠVP
Posoudit dopady vnějších vlivů na výsledky práce školy	• Rozbor provede vedení školy

12. SLOVNÍČEK POUŽITÝCH VÝRAZŮ:

Slovníček uvádí výrazy, které jsou použity v Rámcovém vzdělávacím programu ZV a G a slouží k bližšímu objasnění pojmů, se kterými ŠVP pracuje.

běžná škola
škola, třída, oddělení nebo studijní skupina, která není samostatně zřízena podle § 16 odst. 9 →*školského zákona*

cíle základního vzdělávání
zaměření základního vzdělávání; v →*Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání* je vymezeno celkem devět cílů, jejichž postupné naplňování směřuje k utváření a rozvíjení →*klíčových kompetencí* žáků a vzdělavatel poskytující základní vzdělávání má k jejich dosahování vytvářet podmínky

cílové zaměření vzdělávací oblasti
součást →*vzdělávacích oblastí*, která propojuje →*vzdělávací obsah* s →*klíčovými kompetencemi*; je východiskem pro →*výchovné a vzdělávací strategie* na úrovni →*vyučovacího předmětu*, kterými škola směřuje k utváření a rozvíjení →*klíčových kompetencí* žáků

doplňující vzdělávací obor
vzdělávací obor, který doplňuje a rozšiřuje →*vzdělávací obsah* základního vzdělávání

doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
závazný dokument pro úpravu vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, na základě kterého škola pracuje s podpůrnými opatřeními a žádá o finanční prostředky

etapy vzdělávání
legislativně vymezené, obsahově stanovené a časově ohraničené úseky vzdělávání, které odpovídají vzdělávání podle daného →*rámcového vzdělávacího programu*

evaluační činnosti
veškeré plánované a cílené aktivity školy směřující k ověřování, měření, posuzování a hodnocení výsledků a změn dosažených ve všech činnostech školy vymezených ve →*školním vzdělávacím programu*

individuální vzdělávací plán
podpůrné opatření od 2. stupně podpory, závazný dokument napomáhající zajištění →*podpůrných opatření* u žáka; jeho obsah vychází ze →*školního vzdělávacího programu* a umožňuje úpravy →*vzdělávacího obsahu* podle možností žáka

integrace vzdělávacího obsahu
propojení →*vzdělávacího obsahu* na úrovni témat, tematických okruhů, případně →*vzdělávacích oborů oblastí*, které umožňuje →*Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*

integrace žáků
zařazení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků mimořádně nadaných do běžných tříd a jejich vzdělávání v souladu s individuálními vzdělávacími potřebami

přehled podpůrných opatření
příloha prováděcího právního předpisu (Vyhláška č. Sb.) vymezující →*podpůrná opatření* pro první až pátý →*stupeň podpory*;

klíčové kompetence
souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti; v →*Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání* jsou klíčové kompetence vymezeny na úrovni, které mají dosáhnout všichni žáci na konci základního vzdělávání; v etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní

kognitivní procesy
poznávací procesy tvořící podstatu učení; jsou součástí intelektuálního vývoje člověka, zahrnují smyslové poznávání, představy a obrazotvornost, myšlení, paměť, učení, někdy je k nim řazena i řeč a pozornost

kurikulární dokumenty
pedagogické dokumenty, které vymezují legislativní a obsahový rámec potřebný pro tvorbu →*školního vzdělávacího programu*; systém kurikulárních dokumentů je vytvářen a uplatňován na dvojí úrovni; státní úroveň tvoří →*Národní program vzdělávání a rámcové vzdělávací programy*, školní úroveň tvoří →*školní vzdělávací programy*

Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů v základním vzdělávání

metodický dokument, který je doporučen pro tvorbu →*školních vzdělávacích programů* v etapě základního vzdělávání; uvádí konkrétní postupy při tvorbě jednotlivých částí →*školního vzdělávacího programu* doplněného o příklady ze školní praxe

Národní program rozvoje vzdělávání v České republice
koncepční dokument české vzdělávací politiky označovaný jako Bílá kniha; obsahuje záměry rozvoje vzdělávání žáků od 3 do 19 let a návrhy i doporučení ekonomického, politického a pedagogického charakteru, které jsou postupně realizovány

Národní program vzdělávání
nejvyšší →*kurikulární dokument*, který vzniká na základě vymezení ve →*školském zákoně*

období
pedagogicky a časově vymezený úsek vzdělávání v →*Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání* na 1. stupni; 1. období vzdělávání zahrnuje 1. až 3. ročník, 2. období 4. a 5. ročník

obor vzdělání – základní škola
jeden z oborů soustavy oborů vzdělání, které stanoví vláda nařízením po projednání s příslušnými ústředními odborovými orgány a příslušnými organizacemi zaměstnavatelů s celostátní působností; pro realizaci základního vzdělávání je v souladu se →*školským zákonem* vydán →*Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*

obor vzdělání – základní škola speciální
jeden z oborů soustavy oborů vzdělání; jeho ukončením získá žák stupeň vzdělání základy vzdělání; pro realizaci oboru vzdělání základní škola speciální je v souladu se →*školským zákonem* vydán →*Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní školu speciální*

očekávané výstupy
stěžejní část →*vzdělávacího obsahu* jednotlivých →*vzdělávacích oborů*; jsou ověřitelné, prakticky zaměřené, mají činnostní povahu a jsou využitelné v běžném životě; vymezují úroveň, které mají všichni žáci prostřednictvím →*učiva* dosáhnout; jsou stanoveny orientačně (nezávazně) na konci 3. ročníku (1. období) a závazně na konci 5. ročníku (2. období) a 9. ročníku

pedagogická intervence
vyučovací hodiny vymezené v →*individuálním vzdělávacím plánu* žáka s →*podpůrnými opatřeními* a zajišťované školou ke zvládnutí vzdělávacího obsahu stanoveného v ŠVP

plán pedagogické podpory PLPP
popis obtíží žáků, stanovení cílů podpory, podpůrná opatření prvního stupně a stanovení způsobu a pravidelnosti hodnocení plánu

podpůrná opatření
nezbytné úpravy organizace, obsahu, metod, forem, hodnocení a podmínek vzdělávání a školských služeb, které se člení do stupňů podle organizační a finanční náročnosti, odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka; jsou vymezeny v § 16 odst. 2 →*školského zákona*

předměty speciálně pedagogické péče
výuka předmětů speciálně pedagogické péče se zajišťuje podle potřeb jednotlivých žáků, vždy na doporučení příslušného odborníka v rozsahu, který umožňují podmínky školy v rámci platných předpisů; jedná se především o individuální logopedickou péči, znakový jazyk, zdravotní tělesnou výchovu, prostorovou orientaci a samostatný pohyb zrakově postižených, zrakovou stimulaci, práci s kompenzačními pomůckami, rozumovou a smyslovou výchovu apod. Tyto předměty ustanovuje škola ve →školním vzdělávacím programu

průřezová témata
reprezentují v →*Rámcovém vzdělávacím programu* aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa a stávají se povinnou součástí základního vzdělávání; jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot; stávají se příležitostí pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci

rámcové vzdělávací programy RVP
→*kurikulární dokumenty* státní úrovně, které normativně stanovují obecný rámec pro jednotlivé →*etapy vzdělávání* a jsou závazné pro tvorbu →*školních vzdělávacích programů*

rámcový učební plán pro základní vzdělávání
učební plán →*Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*, který vymezuje základní parametry organizace základního vzdělávání*;* závazně vymezuje: začlenění →*vzdělávacích oblastí* a →*vzdělávacích oborů* do základního vzdělávání na 1. a 2. stupni, minimální časové dotace pro jejich realizaci, disponibilní časovou dotaci, celkovou povinnou časovou dotaci a poznámky k rámcovému učebnímu plánu

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
→*kurikulární dokument* státní úrovně, který normativně stanoví obecný rámec pro vzdělávání v →*oboru vzdělání základní škola*, kterým se dosahuje stupně základní vzdělání

reedukace
speciálně pedagogické metody a postupy, kterými se zdokonaluje výkonnost v oblasti postižené funkce

speciálně pedagogická diagnostika
vědní disciplína zaměřena na zjišťování individuálních schopností a možností jedince s postižením; účelem diagnostiky je určit možnosti vzdělávání těchto jedinců a prostředky pro speciální výchovu v rodině, škole a při mimoškolních aktivitách

Předmět speciálně pedagogické péče
vyučovací hodiny vymezené v →*individuálním vzdělávacím plánu* žáka s →*podpůrnými opatřeními* a poskytované →*školským poradenským zařízením*, speciálním pedagogem nebo psychologem školy podle individuálních potřeb žáka

speciálně pedagogické metody
metody zaměřující se na prevenci, překonávání nebo zmírnění důsledku postižení, mezi základní speciálně pedagogické metody patří *edukace, kompenzace, reedukace a rehabilitace*

Standardy pro základní vzdělávání
příloha →*Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*. Standardy jsou tvořeny indikátory, které konkretizují očekávané výstupy

stupeň podpory
vyjádření míry organizační, pedagogické a finanční náročnosti →*podpůrného opatření*; podpůrná opatření se člení podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů

škola uvedená v § 16, odst. 9 školského zákona
škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle § 16 odst. 9 →*školského zákona*

školská rada
orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků a zletilým žákům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy; projednává návrh →*školního vzdělávacího programu*

školní vzdělávací programy

→*kurikulární dokumenty* školní úrovně; školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovává podle →*Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* každý vzdělavatel poskytující základní vzdělávání

školní poradenské služby
školní poradenské pracoviště ŠPP zajišťuje poradenskou podporu žáků a pedagogů školy; má dvě úrovně:
neúplné, tvořené školním metodikem prevence, výchovným poradcem a třídními učiteli, a úplné, rozšířené o služby školních psychologů a školních speciálních pedagogů

školské poradenské zařízení ŠPZ
zařízení vykonávající pedagogicko-psychologickou činnost ve školách a školských zařízeních (pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum)

školský zákon
zkrácený název pro zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

učební osnovy
část →*školního vzdělávacího programu*, ve které je →*vzdělávací obsah* jednotlivých →*vzdělávacích oborů* členěn do →*vyučovacích předmětů* v jednotlivých ročnících 1. a 2. stupně základního vzdělávání

učební plán
část →*školního vzdělávacího programu* vymezující na základě →*rámcového učebního plánu* organizaci výuky na konkrétní škole; obsahuje tabulaci s výčtem povinných a volitelných →*vyučovacích předmětů* a poznámky k organizaci a realizaci jednotlivých →*vyučovacích předmětů*

učivo
část →*vzdělávacího obsahu* jednotlivých →*vzdělávacích oborů*, které je strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností); je chápáno jako prostředek pro dosažení →*očekávaných výstupů,* tvoří nezbytnou součást vzdělávacího obsahu*;* na úrovni →*Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* je učivo doporučené k distribuci do →*školního vzdělávacího programu;* na úrovni →*školního vzdělávacího programu* je závazné

úrovně pro úpravy →*očekávaných výstupů* v →*individuálním vzdělávacím plánu*

úrovní pro úpravu →*očekávaných výstupů* podle §16 odst. 2 písm. e) →*školského zákona* jsou pro žáky s podpůrnými opatřeními od 3. stupně očekávané výstupy stanovené v →*Rámcovém vzdělávacím programu pro obor vzdělání základní škola*

vlastní hodnocení školy (autoevaluace školy)
slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve →*školním vzdělávacím programu*; výsledky vlastního hodnocení školy slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy; vlastní hodnocení školy provádějí účastníci vzdělávacího procesu – vedení školy, učitelé, žáci; vlastní hodnocení školy je doporučená součást →*školního vzdělávacího programu*, ve které školy vymezují cíle, nástroje a kritéria vlastního hodnocení a časové rozvržení →*evaluačních činností*

vyučovací předmět
forma didaktického uspořádání →*vzdělávacího obsahu* a jeho organizačního zpracování ve →*školním vzdělávacím programu*; z jednoho →*vzdělávacího oboru* může být vytvořen jeden →*vyučovací předmět* nebo více →*vyučovacích předmětů*, případně může →*vyučovací předmět* vzniknout integrací →*vzdělávacího obsahu* více →*vzdělávacích oborů* (integrovaný vyučovací předmět)

vzdělávací oblasti
orientačně vymezené celky →*vzdělávacího obsahu základního vzdělávání*; →*Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání* obsahuje devět →*vzdělávacích oblastí*, které jsou tvořeny jedním →*vzdělávacím oborem* nebo více obsahově blízkými →*vzdělávacími obory*

vzdělávací obory
samostatné části →*vzdělávacích oblastí* v →*Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání*; vymezují →*vzdělávací obsah* (→*očekávané výstupy* a →*učivo*)

vzdělávací obsah
vymezení →*očekávaných výstupů* a →*učiva* na úrovni →*vzdělávacích oborů*; je dále rozpracováván na úrovni →*školních vzdělávacích programů*

vzdělávací obsah základního vzdělávání
souhrn lidského poznání didakticky zpracovaný pro úroveň →*základního vzdělávání* poskytující žákům spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání

výchovné a vzdělávací strategie
promyšleně volené a řazené postupy, kterými chce škola cíleně směřovat k naplňování →*klíčových kompetencí*

základní škola
viz →*obor vzdělání – základní škola*

13. SEZNAM DODATKŮ:

Zde uvádíme seznam a znění všech dodatků ŠVP školy platných od 1. 9. 2024:

Číslo dodatku	Číslo strany	Znění dodatku
1	31	Ad. Organizace přijímacího řízení G: **Dodatek č. 1: platný od 1. 9. 2024**
2	31	Ad. Organizace maturitní zkoušky G: **Dodatek č. 2: platný od 1. 9. 2024**
3	58	Ad. Učební plán G: **dodatek č. 3: od 1. 9. 2024 se jedná o předmět MIU Metoda instrumentálního uvědomování**
4	902	Ad. Charakteristika vyučovacího předmětu G: 19. MIU (Metoda instrumentálního uvědomování) – **Dodatek č. 4**, platný od 1. 9. 2024
5	931	Ad. Učební plán ZŠ: **dodatek č. 5 platný od 1. 9. 2024:** **a) mění se předmět FIE na MIU Metoda instrumentálního uvědomování** **b) dva způsoby rozložení hodin ČJ a M v 9. ročníku**
6	1398	Ad. Charakteristika vyučovacího předmětu ZŠ: **dodatek č. 6 platný od 1. 9. 2024: 8. 23 MIU (Metoda instrumentálního uvědomování)**
7	1438	Ad. Školní klub: **Dodatek č. 7 platný od 1. 9. 2024** – na škole funguje na stejných principech i kroužek „Ekotýmáček“
8	1451	Ad. Školní klub: **Dodatek č. 8 platný od 1. 9. 2024** – na škole funguje na stejných principech od 1. 9. 2024 kroužek „MIU“ (Metoda instrumentálního uvědomování)
9	1466	**Dodatek č. 9 platný od 1. 9. 2024** – povinnost vypracování RP byla zrušena (zejména z důvodu zneužívání AI při jejím vypracování) a nahrazena možností žáků účastnit se za vedení pedagogů SOŠ (Středoškolské odborné činnosti). Naše Středisko volného času SVČ od 1. 9. 2024 nabízí žákům Kroužek Základy odborného psaní, kde lze získat potřebné kompetence.
10	1467	**Dodatek č. 10 platný od 1. 9. 2024** – Zásady hodnocení maturitních zkoušek

Obsah

Společná část 2
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE: 2
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 3
2.1 Vize školy: 3
2.2 Vznik školy: 5
2.3 Umístění školy: 5
2.4 Součásti školy: 6
2.5 Velikost školy: 6
2.6 Vybavení školy: 7
2.7 Charakteristika pedagogického sboru: 11
2.8 Školní poradenské pracoviště 12
2.9 Dlouhodobé projekty: 16
2.10 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a s veřejností: 18
2.11 Spolupráce školy s dalšími organizacemi: 20
Gymnázium 26
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP: 26
3.1 Zaměření školy 26
3.2 Cíl a obsah vzdělávání 26
3.3 Hodnotové a koncepční pilíře školy 27

3.4 Profil absolventa ... 29
3.5 Organizace přijímacího řízení ... 31
3.6 Organizace maturitní zkoušky ... 31
3.7 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy ... 36
3.8 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 38
3.9 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných ... 42
3.10. Začlenění průřezových témat (=PT) ŠVP ... 47
4. UČEBNÍ PLÁN: ... 56
4.1 UČEBNÍ PLÁN – nižšího gymnázia = NG: účinnost od 1. 9. 2022; dodatek č. 3 platný od 1. 9. 2024 ... 56
4.2 UČEBNÍ PLÁN – vyššího gymnázia = VG: platnost od 1. 7. 2022, účinnost od 1. 9. 2022 ... 57
Metoda instrumentálního uvědomování). ... 59
5. UČEBNÍ OSNOVY ... 62
5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA ... 62
5.2 ANGLICKÝ JAZYK – zkratka Aj ... 121
5.3 NĚMECKÝ JAZYK – zkratka Nj ... 153
5.4 MATEMATIKA – zkratka Ma ... 180
5.5 FYZIKA – zkratka Fy ... 229
5.6 CHEMIE – zkratka Ch ... 274
5.7 BIOLOGIE – zkratka Bi ... 318
5.8 ZEMĚPIS – zkratka Ze ... 372
5.9 DĚJEPIS – zkratka Dě ... 435
5.10 OBČANSKÁ VÝCHOVA, ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD ... 484
5.11 INFORMATIKA – zkratka Iv ... 547

5.12 HUDEBNÍ VÝCHOVA – zkratka Hv (NG), ESTETICKÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA – zkratka EHv (VG) ... 574
5.13 VÝTVARNÁ VÝCHOVA – zkratka Vv (NG), ESTETICKÁ VÝTVARNÁ VÝCHOVA – zkratka EVv (VG) ... 606
5.14 TĚLESNÁ VÝCHOVA – zkratka TV ... 638
5.15 RELIGIONISTIKA – zkratka Rg ... 690
5.16 POVINNĚ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY I. = La, Dg, Rj, Ij, Fj, Šj, Ps, EM ... 720
5.17 POVINNĚ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY II. = Ak, Nk ... 818
5.17.1 ANGLICKÁ KONVERZACE – zkratka Ak ... 818
5.18 POVINNĚ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY III. = Ms, Fs, Bs, Chs, Zs, Ds, ZSVs, Dgs, Is, Ls ... 830
5. 19 FIE (Feuersteinovo instrumentální obohacování) ... 895
5. 19 MIU (Metoda instrumentálního uvědomování) – Dodatek č. 4, platný od 1. 9. 2024 ... 902
Základní škola ... 909
6. CHARAKTERISTIKA ŠVP: ... 909
6.1 Zaměření školy ... 909
6.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 909
6.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 911
6.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných ... 916
6.5 Začlenění průřezových témat ... 919
6.6 Profil absolventa ... 926
6.7 Organizace přijímání žáků ... 928
7. UČEBNÍ PLÁN ... 929
7.1 Učební plán 1. stupně ZŠ, účinnost od 1. 9. 2022; dodatek č. 5 platný od 1. 9. 2024 ... 929
7.2 Učební plán 2. stupně ZŠ, účinnost od 1. 9. 2022; dodatek platný od 1. 9. 2024 ... 930
8. UČEBNÍ OSNOVY ... 932

8.1 ČESKÝ JAZYK 932
8.2 SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA 983
8.3 ANGLICKÝ JAZYK 990
8.4.2 NĚMECKÝ JAZYK 1018
8.5 MATEMATIKA 1042
8.6 INFORMATIKA 1078
8.7 ČLOVĚK A JEHO SVĚT 1100
8.8 DĚJEPIS 1124
8.9 OBČANSKÁ VÝCHOVA 1142
8.10 ZEMĚPIS 1162
8.11 PŘÍRODOPIS 1183
8.12 FYZIKA 1201
8.13 CHEMIE 1223
8.14 PRAKTICKÁ CVIČENÍ PŘÍRODOPIS / FYZIKA 1233
8.15 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA 1239
8.16 HUDEBNÍ VÝCHOVA 1252
8.17 VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1274
8.18 TĚLESNÁ VÝCHOVA 1298
8.19 ETICKÁ VÝCHOVA 1332
8.20 PRACOVNÍ ČINNOSTI 1348
8.21 VÝCHOVA K VOLBĚ POVOLÁNÍ 1366
8.22 NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 1375
8.23 FIE 1389

Dodatek č. 6, platný od 1. 9. 2024 ... 1398
Školní družina ... 1408
9. VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA, ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLY BOHOSUDOV ... 1408
9.1 Charakteristika zařízení ... 1408
9.2 Konkrétní cíle vzdělávání ... 1408
9.3 Délka a časový plán vzdělávání ... 1409
9.4 Formy činnosti ve školní družině ... 1409
9.5 Obsah vzdělávání ... 1411
9.6 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 1417
9.7 Podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání ... 1418
9.8 Popis materiálních podmínek ... 1418
9.9 Personální podmínky ... 1418
9.10 Ekonomické podmínky ... 1419
9.11 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví ... 1419
Školní klub ... 1421
10.1 ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍHO KLUBU ... 1421
10.1.1 Charakteristika školního klubu ... 1421
10.1.2 Cíle zájmového vzdělávání ... 1421
10.1.3 Délka a časový plán vzdělávání ... 1423
10.1.4 Formy vzdělávání ... 1423
10.1.5 Obsah vzdělávání ... 1424
10.1.6 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami ... 1425

10.1.7 Podmínky pro vzdělávání nadaných účastníků ... 1425
10.1.8 Podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání ... 1425
10.1.9 Popis materiálních podmínek ... 1426
10.1.10 Popis personálních podmínek ... 1426
10.1.11 Popis ekonomických podmínek ... 1427
10.1.12 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví ... 1427
10.1.13 Zveřejnění ŠVP ... 1428
Středisko volného času ... 1429
10.2 ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM STŘEDISKA VOLNÉHO ČASU ... 1429
10.2.1 Charakteristika Střediska volného času ... 1429
10.2.2 Cíle zájmového vzdělávání ... 1430
10.2.3 Délka a časový plán vzdělávání ... 1431
10.2.4 Formy vzdělávání ... 1432
10.2.5 Obsah vzdělávání ... 1433
10.2.6 Podmínky pro vzdělávání klientů se speciálními vzdělávacími potřebami ... 1453
10.2.7 Podmínky pro vzdělávání nadaných klientů ... 1453
10.2.8 Podmínky pro přijímání klientů a podmínky průběhu a ukončování aktivit ... 1454
10.2.9 Popis materiálních podmínek ... 1454
10.2.10 Popis personálních podmínek ... 1454
10.2.11 Popis ekonomických podmínek ... 1455
10.2.12 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví ... 1455
10.2.13 Zveřejnění ŠVP ... 1456
Společná část ... 1457

11. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY: 1457
11.1 Pravidla pro hodnocení žáků 1457
11.2 Vlastní hodnocení školy 1473
12. SLOVNÍČEK POUŽITÝCH VÝRAZŮ: 1482
13. SEZNAM DODATKŮ: 1490